ΔΙΑΜΕΤΡΟΣ Ε.Π.Ε.
ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2002-2006

Σ Υ Ν Ο Ψ Η

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2003

Αχ. Παράσχου 143, 114 75 Αθήνα, τηλ.:2106454502-2106459522, fax:2106451184
e-mail:diametro@hol.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ I

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 1
1. ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΟΡΩΝ 4
2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΟΡΩΝ 60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

1. ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΤΗΣ Α' ΦΑΣΗΣ 68
2. ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 73
3. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ Σ. Τ. Α. 76
4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΣΕΝΑΡΙΩΝ & ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΕΝΔΕΙΚΝΥΟΜΕΝΟΥ 81
5. ΣΤΟΧΟΙ, ΑΞΟΝΕΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 82

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ & ΑΞΟΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

1. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ 94
2. ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 108
3. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ 118
4. Ο.Τ.Α. Α' ΒΑΘΜΟΥ (ΔΗΜΟΙ- ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ) 128
5. ΟΙ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. 143
6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 147

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΆΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

1. ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ 151
2. ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ 161
3. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ - ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ 174
4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 197

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

1. Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 200
2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ 205
3. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ 208
4. ΠΑΡΑΚΤΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 232
5. ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 270

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟΜΟΣ Β

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

6. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 285
   6.1. ΟΡΕΙΝΟΣ / ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 285
   6.2. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 468
   6.3. ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 514
   6.4. ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 545
   6.5. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 586
   6.6. ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 619

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ Γ' Κ.Π.Σ. ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 639
2. Π.Ε.Π. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 639
3. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 647
4. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ LEADER+ 651
5. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ 652

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στα πλαίσια της μελέτης «**Τουριστική Ανάπτυξη Περιφέρειας Στ. Ελλάδας 2000-2006**» εκπονήθηκε το παρόν έργο που φέρει τον **«Προτάσεις για τη στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης»** της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και συνιστά την Β΄ φάση της ανωτέρω μελέτης.

Η Β΄ φάση η οποία φέρει τον τίτλο **«Προτάσεις για τη στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης»** διακρίνεται σε έξι ενότητες:

Α. Στη πρώτη ενότητα της Β΄ φάσης αρχικά, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα αναλυτικής αξιολόγησης των τουριστικών πόρων της Περιφέρειας. Πιο συγκεκριμένα, αξιολογούνται οι τουριστικοί πόροι κατά κατηγορία σε επίπεδο Περιφέρειας και Νομού.

Β. Στη δεύτερη ενότητα παρατίθενται συνοπτικά τα πορίσματα της Α΄ φάσης της μελέτης. Διατυπώνεται παράλληλα, στην ίδια ενότητα, ο προτεινόμενος καθορισμός στρατηγικής για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας έχοντας λάβει υπόψη τόσο τα συμπεράσματα της Α΄ φάσης, και ειδικότερα την εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας, όσο εναλλακτικά σενάρια με προσδιορισμένους στόχους, άξονες δράσεις και μέτρα πολιτικής.

Γ. Στην τρίτη ενότητα επιχειρείται ο προσδιορισμός των προτεραιοτήτων και των αξόνων παρέμβασης των δημόσιων φορέων (κεντρικών υπηρεσιών υπουργείων, δημόσιων οργανισμών, Γραμματεία Περιφέρειας, Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Ο.Τ.Α. και θυγατρικών εταιρειών αυτών)

Δ. Η τέταρτη ενότητα περιλαμβάνει τεκμηριωμένες προτάσεις για τους άξονες και τις μορφές κινητοποίησης των φορέων του ιδιωτικού τομέα (επαγγελματικοί και συλλογικοί φορείς, μεμονωμένες εταιρείες, μη κυβερνητικές οργανώσεις) και των αναγκαίων κοινών δράσεων των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων.

Ε. Έχοντας ήδη καθορίσει την στρατηγική για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, και τους άξονες παρέμβασης και κινητοποίησης δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, σε αυτή την

ενότητα παρατίθενται εκτενές Πρόγραμμα Δράσης στο οποίο προσδιορίζονται έργα ή κατηγορίες έργων προς υλοποίηση για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού.

Το **Πρόγραμμα Δράσης** αρχικά, διαρθρώνεται σε οριζόντιες δράσεις και σε δράσεις ανά μορφή τουρισμού- παράκτιος, Θαλάσσιος, Εναλλακτικός (Ορεινός/ Περιηγητικός, Θρησκευτικός/Πολιτιστικός, Ιαματικός, Αθλητικός, Χειμερινός, Συνεδριακός)- όπου γίνεται ειδική παρουσίαση του προγράμματος διακρινόμενη με γεωγραφικά κριτήρια αξιοποιώντας την βασικά γεωγραφική ενότητα του Νομού καθώς και όπου αυτό ήταν απαραίτητο την διανομαρχιακή γεωγραφική ενότητα (βλ. Δελφοί-Αράχοβα). Πιο ειδικά και βάσει αυτής της διάρθρωσης, παρέχεται αναλυτική παρουσίαση κάθε προτεινόμενου έργου ή κατηγορίας έργων, των προτεινόμενων φορέων υλοποίησης, αναλυτικού προϋπολογισμού των έργων, πιθανής πηγής χρηματοδότησης, χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους καθώς εκτιμώνται και οι άμεσα και έμμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση των έργων αυτών. Επιπρόσθετα, γίνεται προσπάθεια απόδοσης σε κάθε προτεινόμενο έργο/ κατηγορίας έργων βαθμού προτεραιότητας για την αειφόρο τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας, βαθμός ο οποίος κυμαίνεται από Α΄ έως Γ΄ βαθμό προτεραιότητας.

Στο τέλος της πέμπτης Ενότητας παρουσιάζονται σε συνολικούς Πίνακες τα προτεινόμενα έργα/ κατηγορίες έργων του Προγράμματος Δράσης ως προς τον προϋπολογισμό, την προτεραιότητα που τους έχει δοθεί καθώς και ως προς το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους.

ΣΤ. Στο τελευταίο Κεφάλαιο της μελέτης καταγράφονται τα Προγράμματα του Τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης που αφορούν την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και, πιο συγκεκριμένα, τα μέτρα που σχετίζονται με τον τουρισμό και, όπου υπάρχουν σχετικά στοιχεία, τα έργα και οι δράσεις που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

1. Εισαγωγή

Όπως προκύπτει από την ανάλυση, το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος συντίθεται από σημαντικά, σε μεγέθη και ποικιλία, στοιχεία ή πόρους τουριστικής έλξης.

Η διαφοροποίηση (χωρικά και κατά κατηγορία πόρων) του φυσικού περιβάλλοντος (π.χ. ακτές, ορεινές / δασικές περιοχές, ποικίλοι υδάτινοι πόροι, κλπ.) αλλά και του πολιτιστικού (ποικιλία υλικών και άυλων πόρων ή στοιχείων τουριστικής έλξης) διαμορφώνει ένα ευρύ πλέγμα δυνατοτήτων τουριστικής ανάπτυξης. Με βάση την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών (φυσικών και πολιτιστικών) πόρων, εντοπίζεται και διαγράφεται παρακάτω η τουριστική αναπτυξιακή φυσιογνωμία της Περιφέρειας σε επίπεδο Νομού. Διαγράφεται δηλαδή συνοπτικά το προφίλ ή η ταυτότητα κάθε Νομού ως προς τις υφιστάμενες και κυρίως τις δυνάμει (potential) μορφές τουριστικής ανάπτυξης και ως προς τη σύνθεση βασικών προϊόντων.

Μεθοδολογικά το πρόβλημα προσδιορισμού της σχετικής τουριστικής ελκυστικότητας συγκεκριμένων κατηγοριών περιβαλλοντικών πόρων συναρτάται κυρίως μ' αυτό της διερεύνησης των προτιμήσεων που εκδηλώνουν διάφορες ομάδες τουριστών (ημεδαπών και αλλοδαπών) για τις κατηγορίες των πόρων. Ειδικότερα οι σχετικές ερευνητικές / μεθοδολογικές προσεγγίσεις διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες: (α) ειδικές μέθοδοι διασκόπισης (Surveys) για την καταγραφή απόψεων / θέσεων διαφόρων ομάδων τουριστών, (β) μέθοδοι «έμμεσης προσέγγισης» που στηρίζονται αφ' ενός στην ανάλυση / καταγραφή απόψεων ορισμένων ομάδων ή ειδικών σε θέματα τουρισμού και αφ' ετέρου σε στατιστικά δεδομένα χρήσης των πόρων και συμμετοχής σε σχετικές δραστηριότητες και (γ) χρήση σχετικών πληροφοριών και σχετικών μελετών αξιολόγησης των πόρων που έχουν γίνει. Η προσέγγιση που ακολουθήσαμε υπαγορεύτηκε και βασίστηκε στην υπάρχουσα πληροφόρηση και στις σχετικές μελέτες που έχουν γίνει (3^{η} κατηγορία) λόγω ανυπαρξίας ειδικών διασκοπίσων και σημαντικές ελλείψεις στατιστικών δεδομένων. Ειδικότερα, για την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών χρησιμοποιήθηκαν ορισμένα κριτήρια που περιγράφονται στη συνέχεια.

1.1 ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Οι φυσικοί περιβαλλοντικοί πόροι ή το φυσικό περιβάλλον της Περιφέρειας συντίθεται από ποικίλα και διαφορετικά στοιχεία ή φυσικούς πόρους όπως:

(i) Εθνικούς δρυμούς και συμπλέγματα δασών, αλσών, θάμνων

(ii) Υγρότοπους, ποταμούς, λίμνες

(iii) Παράκτιες ζώνες ή ακτές διαφορετικής σύνθεσης (αμμώδεις, βραχώδεις)

(iv) Πράσινα λιβάδια (green fields), αγρούς, χωράφια

(v) Λόφους, οροπέδια

(vi) Διατηρητέα μνημεία της φύσης

(vii) Ιαματικές πηγές.

Σε πολλές και διάφορες περιοχές της Περιφέρειας υφίσταται ένα πλέγμα ή σύμπλεγμα ορισμένων φυσικών στοιχείων ή πόρων που διαμορφώνουν τον φυσικο-γεωγραφικό χαρακτήρα μιας ζώνης ή περιοχής ή διαμορφώνουν τα συνήθως ονομαζόμενα φυσικά τοπία (natural landscapes).

Εκείνο που πρέπει επίσης να επισημανθεί είναι ότι οι κύριες αξίες που χαρακτηρίζουν ή προσδιορίζουν τους φυσικούς πόρους διαφοροποιούνται και μεταξύ των πόρων και σε κάθε πόρο ξεχωριστά. Π.χ. οι κύριες αξίες ορισμένων λιμένων ή ποταμών διακρίνονται ως προς τρεις κύριες παραμέτρους χρήσης: (α) υπαίθρια αναψυχή / ψυχαγωγία (π.χ. κωπηλασία / rafting) και περιβαλλοντική εκπαίδευση / επιμόρφωση (π.χ. ως προς την ιχθυοπανίδα / ζωοπανίδα) (β) υδρευτική / αρδευτική χρήση (π.χ. υδραγωγεία) και (γ) παραγωγή ενέργειας (π.χ. υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις). Στην περίπτωση αυτή η αλληλοσυσχέτιση, ο σωστός σχεδιασμός και κυρίως η ολοκληρωμένη διαχείριση των τριών αυτών παραμέτρων αποτελεί βασική προϋπόθεση αειφόρου ανάπτυξης του πόρου.

Για την αξιολόγηση των φυσικών περιβαλλοντικών πόρων και της φυσικής ελκυστικότητας μιας περιοχής χρησιμοποιούνται ορισμένα γενικά κριτήρια όπως:

(i) αριθμός, ποικιλία, χαρακτηριστικά και κατάσταση φυσικών πόρων

(ii) δυνατότητες προσπέλασης / χρήσης των πόρων σε συνάρτηση με τύπους / χαρακτηριστικά ασκούμενων δραστηριοτήτων

(iii) ελκυστικότητα συνολικού φυσικού τοπίου της περιοχής - θεαματικότητα / γραφικότητα

(iv) πλέγμα υφιστάμενων υποδομών και υπηρεσιών (facilities)

1.2. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ / ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Η αξιολόγηση των πολιτιστικών προϊόντων / αγαθών και διαφόρων μνημείων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας έγινε με βάση τα ακόλουθα επτά κριτήρια:

1) Κατάσταση πολιτιστικού προϊόντος ή μνημείου κυρίως ως προς την ελκυστικότητά του ή τα στοιχεία προσέλκυσης επισκεπτών
2) Ιδιαιτερότητα και μοναδικότητα του προϊόντος
3) Επιστημονική αξία του προϊόντος
4) Δυνατότητα ολοκληρωμένης επίσκεψης (εσωτερικό και εξωτερικό χώρο) και σωστής ενημέρωσης (υφιστάμενες πληροφορίες) για ένα προϊόν ή μνημείο.
5) Ευκολία προσπέλασης ή προσπελασιμότητα του μνημείου π.χ. ύπαρξη κατάλληλων διαδρομών πρόσβασης / μονοπατιών κυρίως σε δυσπρόσιτες ορεινές περιοχές
6) Ελκυστικότητα ευρύτερου φυσικού περιβάλλοντος ένταξης του μνημείου: η αξία του μνημείου για τον επισκέπτη / τουρίστα αυξάνει όταν το μνημείο εντάσσεται σ' ένα ελκυστικό φυσικό περιβάλλον
7) Χωρική ένταξη του μνημείου σε ελκυστικό παραδοσιακό τοπίο / οικισμό ή γειτνίασή του με άλλα μνημεία (δίκτυο μνημείων).

2. Κατάταξη των Πόρων

Για την κατάταξη των τουριστικών πόρων της Περιφέρειας εφαρμόσθηκε η ακόλουθη μέθοδος:

- καταγραφή των πόρων (βλ. Α΄ φάση μελέτης)
- κατάταξη των πόρων ανά ειδική μορφή τουρισμού
- κατάταξη των πόρων ως προς την εν γένει δυνατότητα τουριστικής αξιοποίησής τους.

Για την κατάταξη εφαρμόσθηκαν τόσο τα γενικότερα κριτήρια που αναφέρονται παραπάνω όσο και ειδικότερα κριτήρια όπως:

- Εδικά προστατευόμενες περιοχές
- Ύψος - Εμβαδόν Μήκος
- NATURA 2000
- Corine
- Ορνιθοπανίδα
- Τουριστική Υποδομή
- Προσπελασιμότητα
- Φυσικότητα
- Μοναδικά στοιχεία τοπίου
- Δυνατότηα διαχείρισης
- Σπανιότητα
- Συνολική Οικολογική Αξιολόγηση
- Δυνατότητα Παρατήρησης Άγριας Ζωής

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η κατάταξη των πόρων ανά νομό.

2.1. ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

2.1.1. Εισαγωγή

Ο Νομός Εύβοιας που συγκροτείται από δυο νησιά (την Εύβοια, το δεύτερο σε μέγεθος μετά την Κρήτη νησί της χώρας, και την Σκύρο) αλλά και ένα μικρό τμήμα της Στερεάς Ελλάδας, χαρακτηρίζεται από πολύπλευρη και πολυμερή μορφολογία που συνδυάζει:

- Νησιωτικά στοιχεία ή παράκτιους / θαλάσσιους πόρους σημαντικού μεγέθους και ποικιλίας: σύνολο μήκος ακτών 890 χλμ. (Εύβοια 648 χλμ., Σκύρος 130 χλμ., Ηπειρωτικό τμήμα 64 χλμ., μικρά νησιά 48 χλμ).
- Ορεινά / βουνίσια / δασικά στοιχεία (κυρίως στην κεντρική αλλά και στη βόρεια και νότια Εύβοια): η δασική έκταση εκτιμάται ότι καλύπτει το 29% της συνολικής έκτασης του νομού.
- Πεδινά φυσικά στοιχεία σημαντικής έλξης και χωρικής διαφοροποίησης που περιλαμβάνουν ποικίλους υδάτινους πόρους, ιαματικές πηγές αλλά και καλλιεργούμενες εκτάσεις (26% της συνολικής έκτασης).
- Πολιτιστικά στοιχεία, υλικά και άυλα, διαχρονικής εμβέλειας και ευρείας χωρικής κατανομής: αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία διαφόρων εποχών, και παραδοσιακές πολιτιστικές εκδηλώσεις ή δρώμενα.

2.1.2. Κατάταξη

Στον πίνακα που ακολουθεί οι τουριστικοί πόροι του Νομού Εύβοιας έχουν καταταγεί κατά είδος και εκτιμάται η ανταπόκρισή τους στα ανωτέρω κριτήρια αξιολόγησης.

Με τον τρόπο αυτό έχουμε την συνολική κατάταξη των δυνατοτήτων τουριστικής αξιοποίησης των πόρων.

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΟΡΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.
ΒΟΥΝΑ													
Όχη		1.398	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Δίρφυ		1.743	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Κανδήλι		1.246	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Σκοτίνι				✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ορτάρι				✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ΥΓΡΟΒΙΟΤΟΠΟΙ													
ΕΛΗ													
Ψαχνών (Λιβάδι, Κολοβρέχτης)	✓	800	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Προκοπίου		40	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ΛΙΜΝΕΣ													
Παραλίμνη		4.000					✓	✓				✓	
Δύστου	✓	4.750	✓	✓	✓		✓	✓	✓			✓	
ΔΕΛΤΑ													
Κιρέα			✓		✓		✓	✓				✓	
Ξηριά			✓		✓		✓	✓				✓	
ΚΟΙΛΑΔΕΣ													
Προκοπίου			✓				✓						
Αχμέτ Αγά				✓			✓						
ΚΑΜΠΟΙ													
Καρύστου			✓	✓			✓						
ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ													
Λιβαρίου	✓	1.000	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ΠΟΤΑΜΟΙ													
Νηλέας		25					✓	✓					
Κηρέας		15					✓	✓					
Λιλάς		38					✓	✓					
ΔΡΥΜΟΙ													
Δάσος Στενής	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	
ΑΚΤΕΣ													
Λίμνη		1.065,56				✓	✓			✓			
Ροβιές-Κατασκηνώσεις						✓	✓			✓			
Κοχύλι						✓	✓			✓			
Ροβιές						✓	✓			✓			
Λουτρά Αιδηψού						✓	✓			✓			
Λιχάδα							✓			✓			
Ωρεοί						✓	✓			✓			
Ν.Πύργος							✓			✓			
Κανατάδικα							✓			✓			
Πευκί-Ξεν/χείο ΓΑΛΗΝΗ						✓	✓			✓			
Πευκί-Κοινοτική Πλάζ						✓	✓			✓			
Παραλία Ελληνικών						✓	✓			✓			
Παραλία Βασιλικών						✓	✓			✓			
Παραλία Αγ.Άννης						✓	✓			✓			
Πλατανιά							✓			✓			
Κακολίμανο							✓			✓			

Κάρυστος – Φλερός						✓	✓			✓			
Φυγιάς							✓			✓			
Μικρό Μαρμάρι							✓			✓			
Μαρμάρι						✓	✓			✓			
Νέα Στύρα-VENOS						✓	✓			✓			
Παραλία Αλιβερίου						✓	✓			✓			
Αμάρυνθος							✓			✓			
Μαλακώντα						✓	✓			✓			
Ερέτρια-ΕΟΤ						✓	✓			✓			
Όρμος Λευκαντί							✓			✓			
Παραλία Αυλίδας						✓	✓			✓			
Καλάμια							✓			✓			
Παραλία Πολιτικών							✓			✓			
ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ													
Αιδηψός						✓	✓			✓			
Γιάλτρα						✓	✓			✓			
Αμάρυνθος							✓			✓			
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ													
Μακεδονικός τάφος (Ερέτρια)						✓	✓		✓			✓	
Αρχαίο Θόλος (Ερέτρια)						✓	✓		✓			✓	
Απολιθωμένο Δάσος Κερασιάς (Ιστιαία)						✓	✓		✓			✓	
Αρχαία Λουτρά Αιδηψού (Αιδηψός)						✓	✓		✓			✓	
Αρχαία Λουτρά Γιάλτρων (Γιάλτρα)						✓	✓		✓			✓	
Αρχαίο Ελύμνιο (Λίμνης)						✓	✓		✓			✓	
Αρχαίο Νεκροταφείο Ριτσώνας (Αυλίδα)						✓	✓		✓			✓	
Οικία των Ψηφιδωτών (Ερέτρια)						✓	✓		✓			✓	
Αρχαίο Θέατρο (Ερέτρια)						✓	✓		✓			✓	
Ναός Απόλλωνος Δαφνηφόρου (Ερέτρια)						✓	✓		✓			✓	
Θολωτός τάφος						✓	✓		✓			✓	

Κατακάλου (Αλιβέρι)													
Μάνικα						✓	✓		✓			✓	
Λευκαντί						✓	✓		✓			✓	
Αρχαία Χαλκίδα						✓	✓		✓			✓	
Ιερός Αυλιδείας Αρτέμιδος						✓	✓		✓			✓	
Ταύρος Ωρεών						✓	✓		✓			✓	
Μαυσωλείο Καρύστου						✓	✓		✓			✓	
Βιγλατούρι Κύμης						✓	✓		✓			✓	
Αμάρυνθος						✓	✓		✓			✓	
Μαγαζιά Σκύρου						✓	✓		✓			✓	
Θέρμαι Σύλλα						✓	✓		✓			✓	
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ													
Κάστρο Καράμπαμπα							✓				✓	✓	
Ι.Μ. Αγ. Ιωάννου Καλυβίτου							✓				✓	✓	
Ι.Μ.Αγ.Νικολάου							✓				✓	✓	
Ι.Μ.Παναγίας Περιβλέπτους							✓				✓	✓	
Ι.Μ.Εισοδίων της Θεοτόκου							✓				✓	✓	
Ι.Μονή Λευκών							✓				✓	✓	
Ι.Μ.Αγ. Ιωάννου Προδρόμου Καρυών							✓				✓	✓	
Ι.Ναός Αγ. Άννας Βασιλικών							✓				✓	✓	
Ι.Μ. Αγ. Δημητρίου							✓				✓	✓	
Ι.Ναός Θεοτόκου Αλιβερίου							✓				✓	✓	
Ι..Ναός Αγ.Νικολάου							✓				✓	✓	
Ι.Ναός Αγ. Νικολάου «Γαλατάκι»							✓				✓	✓	
Ι.Μ. Ταξιαρχών Καλυβίων							✓				✓	✓	
Ι.Μ. Αγ. Γεωργίου Σκύρου							✓				✓	✓	
Ι.Ναός Αγ. Παρασκευής Χαλκίδος							✓				✓	✓	
Ι.Ναός Θεοτόκου Θεολόγου							✓				✓	✓	

Ι.Ναός Υπαπαντής Χριστού							✓				✓	✓	
Ι.Ναός Αγ. Γεωργίου «Αρμά»							✓				✓	✓	
Ι.Ναός Αγ. Γεωργίου							✓				✓	✓	
Ι.Μ. Καταρράκτη							✓				✓	✓	
Ι.Μ.Μάντζαρη							✓				✓	✓	
Ι.Μ. Αρμά Καμαρίου							✓				✓	✓	
Ι.Μ.Αγ. Γεωργίου							✓				✓	✓	
Ι.Μ.Αγ. Γεωργίου Μαύρου							✓				✓	✓	
Ι.Μ. Χιλιαδούς							✓				✓	✓	
Ι.Μ.Αγ. Νικολάου Σικελιώτη							✓				✓	✓	
Ι.Μ. Αγ. Νικολάου Βάθειας							✓				✓	✓	
Ι.Μ. Αγ. Παρασκευής							✓				✓	✓	
Ι.Μ.Αγ. Ιωάννου Καρυών							✓				✓	✓	
Ι.Μ. Αγ. Ιωάννου Κεσκεσά							✓				✓	✓	
Ι.Μ. Κορακιών							✓				✓	✓	
Ι.Μ. Οσίου Δαυίδ του Γέροντος							✓				✓	✓	
Ι.Ναός Αγ. Ιερουσαλήμ Αλμυροποτάμου							✓				✓	✓	
ΜΟΥΣΕΙΑ													
Αρχαιολογικό Μουσείο Χαλκίδας						✓	✓						
Αρχαιολογικό Μουσείο Ερέτριας						✓	✓						
Αρχαιολογικό Μουσείο Καρύστου						✓	✓						
Αρχαιολογικό Μουσείο Σκύρου						✓	✓						
Λαογραφικό Μουσείο Χαλκίδας						✓	✓						

Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης - Ερέτρια						✓	✓						
Μουσείο Λαϊκής Τέχνης - Θεολόγος						✓	✓						
Ιστορικό Μουσείο - Κοντοδεσπότι						✓	✓						
Λαογραφικό Μουσείο - Αμάρυνθος						✓	✓						
Λαογραφικό Μουσείο Κύμης						✓	✓						
Μουσείο Μονής Αγ. Νικολάου - Λίμνη						✓	✓						
Λαογραφικό και Ιστορικό Μουσείο - Λίμνη						✓	✓						
Υδροβιολογικό Μουσείο - Λίμνη						✓	✓						
Μουσείο Λαϊκής Τέχνης - Αγία Άννα						✓	✓						
Λαογραφικό Μουσείο Μάνου Φαλταίτς - Σκύρος						✓	✓						
ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ													
Δίρφυς						✓	✓						
ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ													
HOLIDAYS IN EVIA						✓	✓						
KATERINA						✓	✓						
MIRAMARE ERETRIA						✓	✓						
PALIRIA						✓	✓						
PALMARIVA ERETRIA BEACH						✓	✓						
PELAGOS						✓	✓						
ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΛΙΜΑΝΙΑ													
Αγιόκαμπος						✓	✓						
Ερέτρια						✓	✓						
Παναγιά						✓	✓						
Νέα Στύρα						✓	✓						
Μαρμάρι						✓	✓						
Ορεοί						✓	✓						
Αγ. Μαρίνα						✓	✓						
Σκύρος						✓	✓						

Λουτρά Αιδηψού						✓	✓						
Κύμη						✓	✓						
Λίμνη						✓	✓						
Κάρυστος						✓	✓						
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ - ΜΑΡΙΝΕΣ													
Χαλκίδα						✓	✓						
Αλιβέρι						✓	✓						
Κάρυστος						✓	✓						
Κύμη						✓	✓						
Μαρμάρι						✓	✓						
Ωρεοί						✓	✓						
Λουτρά Αιδηψού						✓	✓						
Νέα Στύρα						✓	✓						

I. Ειδικά προστατευόμενες περιοχές
II. Ύψος - Εμβαδόν Μήκος
III. NATURA 2000
IV. Corine
V. Ορνιθοπανίδα
VI. Τουριστική Υποδομή
VII. Προσπελασιμότητα
VIII. Φυσικότητα
IX. Μοναδικά στοιχεία τοπίου
X. Δυνατότητα διαχείρισης
XI. Σπανιότητα
XII. Συνολική Οικολογική Αξιολόγηση
XIII. Δυνατότητα Παρατήρησης Άγριας Ζωής

Στον πίνακα που ακολουθεί κατατάσσονται οι τουριστικοί πόροι ως προς την ειδική μορφή τουρισμού στην οποία μπορούν να ενταχθούν.

Έτσι έχουμε μια πλήρη εικόνα των πόρων, των δυνατοτήτων αξιοποίησής τους και των σχετικών μορφών τουρισμού που μπορούν να υποστηρίξουν.

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΟΡΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

	ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ	ΟΡΕΙΝΟΣ/ ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΟΣ	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ/ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
ΒΟΥΝΑ							
Όχη		✓				✓	✓
Δίρφυ		✓				✓	✓
Κανδήλι		✓	✓			✓	✓
Τελέθριο		✓	✓	✓		✓	✓
Ξηρό		✓	✓			✓	✓
Σκοτίνι		✓				✓	
Ορτάρι		✓				✓	
ΥΓΡΟΒΙΟΤΟΠΟΙ							
ΕΛΗ							
Ψαχνών (Λιβάδι, Κολοβρέχτης)			✓			✓	✓
Προκοπίου			✓			✓	✓
ΛΙΜΝΕΣ							
Παραλίμνη						✓	✓
Δύστου						✓	✓
ΔΕΛΤΑ							
Κιρέα						✓	
Ξηριά						✓	
ΚΟΙΛΑΔΕΣ							
Προκοπίου			✓			✓	✓
Αχμέτ Αγά						✓	✓
ΚΑΜΠΟΙ							
Καρύστου	✓					✓	✓
ΠΟΤΑΜΟΙ							

Νηλέας						✓	
Κηρέας						✓	
Λιλάς						✓	
ΔΡΥΜΟΙ							
Δάσος Στενής		✓				✓	✓
ΑΚΤΕΣ							
Λίμνη	✓		✓				✓
Ροβιές-Κατασκηνώσεις	✓		✓				
Κοχύλι	✓		✓				
Ροβιές	✓		✓	✓			✓
Λουτρά Αιδηψού	✓			✓			✓
Λιχάδα	✓		✓				✓
Ωρεοί	✓						
Ν.Πύργος	✓						
Κανατάδικα	✓					✓	
Πευκί-Ξεν/χείο ΓΑΛΗΝΗ	✓		✓				
Πευκί-Κοινοτική Πλάζ	✓		✓				
Παραλία Ελληνικών	✓						
Παραλία Βασιλικών	✓						
Παραλία Αγ.Άννης	✓						✓
Πλατανιά	✓						
Κακολίμανο	✓						
Κάρυστος – Φλερός	✓		✓			✓	✓
Φυγιάς	✓						
Μικρό Μαρμάρι	✓						✓

Μαρμάρι	✓						✓
Νέα Στυρά- VENOS	✓		✓				✓
Παραλία Αλιβερίου	✓						✓
Αμάρυνθος	✓						✓
Μαλακώντα	✓		✓				
Ερέτρια-ΕΟΤ	✓		✓		✓		
Όρμος Λευκάντι	✓						
Παραλία Αυλίδας	✓						
Καλάμια	✓						
Παραλία Πολιτικών	✓						
ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ							
Αιδηψός				✓			
Γιάλτρα				✓			
Αμάρυνθος				✓			
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ							
Μακεδονικός τάφος (Ερέτρια)			✓				
Αρχαίο Θόλος (Ερέτρια)			✓				
Απολιθωμένο Δάσος Κερασιάς (Ιστιαία)			✓				
Αρχαία Λουτρά Αιδηψού (Αιδηψός)			✓				
Αρχαία Λουτρά Γιάλτρων (Γιάλτρα)			✓				
Αρχαίο Ελύμνιο (Λίμνης)			✓				
Αρχαίο Νεκροταφείο Ριτσώνας (Αυλίδα)			✓				

Οικία των Ψηφιδωτών (Ερέτρια)			✓				
Αρχαίο Θέατρο (Ερέτρια)			✓				
Ναός Απόλλωνος Δαφνηφόρου (Ερέτρια)			✓				
Θολωτός τάφος Κατακάλου (Αλιβέρι)			✓				
Μάνικα			✓				
Λευκαντί			✓				
Αρχαία Χαλκίδα			✓				
Ιερός Αυλιδείας Αρτέμιδος			✓				
Ταύρος Ωρεών			✓				
Μαυσωλείο Καρύστου			✓				
Βιγλατούρι Κύμης			✓				
Αμάρυνθος			✓				
Μαγαζιά Σκύρου			✓				
Θέρμαι Σύλλα			✓				
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ							
Κάστρο Καράμπαμπα			✓				
Ι.Μ. Αγ. Ιωάννου Καλυβίτου			✓				
Ι.Μ.Αγ.Νικολάου			✓				
Ι.Μ.Παναγίας Περιβλέπτους			✓				
Ι.Μ.Εισοδίων της Θεοτόκου			✓				
Ι.Μονή Λευκών			✓				

Ι.Μ.Αγ. Ιωάννου Προδρόμου Καρυών			✓				
Ι.Ναός Αγ. Άννας Βασιλικών			✓				
Ι.Μ. Αγ. Δημητρίου			✓				
Ι.Ναός Θεοτόκου Αλιβερίου			✓				
Ι..Ναός Αγ.Νικολάου			✓				
Ι.Ναός Αγ. Νικολάου «Γαλατάκι»			✓				
Ι.Μ. Ταξιαρχών Καλυβίων			✓				
Ι.Μ. Αγ. Γεωργίου Σκύρου			✓				
Ι.Ναός Αγ. Παρασκευής Χαλκίδος			✓				
Ι.Ναός Θεοτόκου Θεολόγου			✓				
Ι.Ναός Υπαπαντής Χριστού			✓				
Ι.Ναός Αγ. Γεωργίου «Αρμά»			✓				
Ι.Ναός Αγ. Γεωργίου			✓				
Ι.Μ. Καταρράκτη			✓				
Ι.Μ.Μάντζαρη			✓				
Ι.Μ. Αρμά Καμαρίου			✓				
Ι.Μ.Αγ. Γεωργίου			✓				
Ι.Μ.Αγ. Γεωργίου Μαύρου			✓				
Ι.Μ. Χιλιαδούς			✓				
Ι.Μ.Αγ. Νικολάου			✓				

Σικελιώτη							
Ι.Μ. Αγ. Νικολάου Βάθειας			✓				
Ι.Μ. Αγ. Παρασκευής			✓				
Ι.Μ.Αγ. Ιωάννου Καρυών			✓				
Ι.Μ. Αγ. Ιωάννου Κεσκεσά			✓				
Ι.Μ. Κορακιών			✓				
Ι.Μ. Οσίου Δαυίδ του Γέροντος			✓				
Ι.Ναός Αγ. Ιερουσαλήμ Αλμυροποτάμου			✓				
ΜΟΥΣΕΙΑ							
Αρχαιολογικό Μουσείο Χαλκίδας			✓				
Αρχαιολογικό Μουσείο Ερέτριας			✓				
Αρχαιολογικό Μουσείο Καρύστου			✓				
Αρχαιολογικό Μουσείο Σκύρου			✓				
Λαογραφικό Μουσείο Χαλκίδας			✓				
Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης - Ερέτρια			✓				
Μουσείο Λαϊκής Τέχνης - Θεολόγος			✓				
Ιστορικό Μουσείο - Κοντοδεσπότι			✓				
Λαογραφικό Μουσείο - Αμάρυνθος			✓				

Λαογραφικό Μουσείο Κύμης			✓				
Μουσείο Μονής Αγ. Νικολάου - Λίμνη			✓				
Λαογραφικό και Ιστορικό Μουσείο - Λίμνη			✓				
Υδροβιολογικό Μουσείο - Λίμνη			✓				
Μουσείο Λαϊκής Τέχνης - Αγία Άννα			✓				
Λαογραφικό Μουσείο Μάνου Φαλταίτς - Σκύρος			✓				
ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ							
Δίρφυς		✓					
ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ							
HOLIDAYS IN EVIA					✓		
KATERINA					✓		
MIRAMARE ERETRIA					✓		
PALIRIA					✓		
PALMARIVA ERETRIA BEACH					✓		
PELAGOS					✓		
ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΛΙΜΑΝΙΑ							
Αγιόκαμπος	✓						
Ερέτρια	✓						
Παναγιά	✓						
Νέα Στύρα	✓						
Μαρμάρι	✓						

Ορεοί	✓						
Αγ. Μαρίνα	✓						
Σκύρος	✓						
Λουτρά Αιδηψού	✓						
Κύμη	✓						
Λίμνη	✓						
Κάρυστος	✓						
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ - ΜΑΡΙΝΕΣ							
Χαλκίδα	✓						
Αλιβέρι	✓						
Κάρυστος	✓						
Κύμη	✓						
Μαρμάρι	✓						
Ωρεοί	✓						
Λουτρά Αιδηψού	✓						
Νέα Στύρα	✓						

2.1.3 Προτεινόμενες μορφές τουρισμού

Με βάση την προηγούμενη ανάλυση και αξιολόγηση στο παρόν τμήμα παρουσιάζονται οι προτεινόμενες ειδικές μορφές τουρισμού για το Νομό Εύβοιας.

Οι προτεινόμενες και προκρινόμενες μορφές τουριστικής ανάπτυξης στον Ν. Εύβοιας, που διαγράφονται παρακάτω καλύπτουν, σε σχέση με τους άλλους νομούς της Περιφέρειας, το μεγαλύτερο φάσμα τουριστικού προϊόντος και με τις δυο πρώτες να θεωρούνται οι πλέον σημαντικές.

α) **Παράκτιος / παραθεριστικός και θαλάσσιος / περιηγητικός τουρισμός**: προϊόντα και υπηρεσίες κυρίως θερινών διακοπών (σε παράκτιες ζώνες) αλλά και διαχρονικής (όλο το έτος) χρήσης ως προς δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής (ιστιοπλοΐας / jachting) και κυρίως περιήγησης / απόλαυσης φυσικών περιοχών του παράκτιου / θαλάσσιου χώρου (π.χ. η παραλία Χιλιαδούς - μαγευτικό τοπίο παρθένας φύσης - αλλά και η ευρύτερη ζώνη παραλιών Γλυφάδας - Μίλων)

β) **Ιαματικός τουρισμός και γενικότερα τουρισμός υγείας / φυσικής ζωής**:
Τα λουτρά Αιδηψού αποτελούν το βασικό πόλο έλξης ιαματικού τουρισμού της Περιφέρειας και της χώρας, και ο οικισμός και η ευρύτερη περιοχή του προσφέρουν σημαντικές ανωδομές / υποδομές και υπηρεσίες (π.χ. το ξενοδοχείο Θέρμαι Σύλλα, ιστορικό διατηρητέο μνημείο). Εκτός από την Αιδηψό υπάρχουν και οι πηγές / λουτρά Γιάλτρων (Λιχάδα Ιστιαίας) και Αμάρυνθου Βάθειας καθώς και ορισμένοι συναφείς πόροι όπως τα λασπόλουτρα (στο Βασιλικό κοντά στη Χαλκίδα) και οι πηγές ποσιθεραπείας (στο Χωνευτικό και στους κήπους κοντά στη Κύμη). Πάντως, ο Ιαματικός τουρισμός στον Νομό μπορεί να διασυνδεθεί με ορισμένες δραστηριότητες (π.χ. περιηγήσεις φυσιολατρικού χαρακτήρα και υπαίθριας αναψυχής - πάρκα αναψυχής κοντά σε λουτροπόλεις) και κυρίως φυσικά / οικολογικά προϊόντα διατροφής που παράγονται από γεωργικές / οικολογικές επιχειρήσεις στην ευρύτερη περιοχή (π.χ. Ιστιαία). Επίσης, η δημιουργία κέντρου θαλασσοθεραπείας[1] στην ευρύτερη περιοχή, θα διευρύνει το προϊόν και θα προκαλέσει πρόσθετες εισροές τουριστών και εσόδων.

γ) **Πολιτιστικός τουρισμός σε συνάρτηση με περιηγητικό (πολιτιστικές διαδρομές) και συνεδριακό τουρισμό:**
Το πολιτιστικό προϊόν του νομού περιλαμβάνει ευρύ φάσμα πόρων όπως:

[1] Η θαλασσοθεραπεία αποτελεί θεραπευτική αγωγή (με θερμαινόμενο θαλάσσιο νερό και φυτά - algae) για άτομα που υποφέρουν από στρες, ρευματισμό και παχυσαρκία.

i) αρχαιολογικούς χώρους / μνημεία (κυρίως στην περιοχή Ερέτριας - Αμάρυνθου και στην Χαλκίδα, Κάρυστο, και Αυλίδα)

ii) βυζαντινά / μεσαιωνικά μνημεία (Κύμη / ευρύτερη περιοχή, Αυλωνάρι, Αλιβέρι, Λίμνη, Κάρυστος, Σκύρος και

iii) νεότερα / νεοκλασικά μνημεία / κτίρια (Χώρα Σκύρου, Χαλκίδα) και παραδοσιακούς οικισμούς κυρίως στην ευρύτερη περιοχή της Λίμνης (Ροβιές, Κεχριές, Μετόχι) και στη Ν. Εύβοια (Κάψαλα, Πετριές, Αυλωνάρι)

Ειδικά στο νομό ο πολιτιστικός τουρισμός συναρτάται άμεσα με ορισμένους οικισμούς (Χαλκίδα, Ερέτρια, Αιδηψός, Κάρυστος, Κύμη, Χώρα Σκύρου) που αποτελούν πόλους έλξης για επισκέψεις (μνημείων, μουσείων) και κέντρα για επισκέψεις / πολιτιστικές διαδρομές στην ευρύτερη περιοχή τους.

Ειδικότερα η Χαλκίδα, λόγω φύσης μπορεί να αποτελέσει κέντρο οργάνωσης πολιτιστικών προϊόντων και περιηγήσεων / διαδρομών για ολόκληρο τον νομό.

Η ανάπτυξη και οργάνωση πολιτιστικών προϊόντων (υλικών και άυλων) προσφέρει δυνατότητες ανάπτυξης και συνεδριακού τουρισμού κυρίως σε ορισμένα κέντρα με τουριστικές ανωδομές (ξενοδοχεία) και κατά προτεραιότητα: Χαλκίδα σε συνδυασμό με Ερέτρια, Χώρα Σκύρου, Αιδηψό, Κάρυστο και Κύμη.

δ) **Οικοτουρισμός ή οικολογικός / περιβαλλοντικός τουρισμός:**

Πρόκειται κυρίως για δυνάμει (potential) αναπτυξιακή μορφή που βασίζεται κυρίως στους πόρους φυσικής έλξης του νομού (αλλά και ορισμένα πολιτιστικά στοιχεία), μια μορφή στην οποία εντάσσονται:

i) το δίκτυο των υγρότοπων (κυρίως οι μεγαλύτεροι και ενταγμένοι στο ΖΟΕ: Κανατάδικα / Ιστιαίας, Λίμνη Δύστου, παράκτιο έλος Ψαχνών),

ii) τα δίκτυα ορεινών όγκων / βουνών (περιοχές Δίφρυος, Όχης και Κανδυλίου) όπου μπορούν να δημιουργηθούν «φυσικά πάρκα» και σε συνάρτηση με άλλους ορεινούς πόρους έλξης να διαμορφωθούν δίκτυα και υπηρεσίες οικοτουριστικών δραστηριοτήτων, και

iii) ορισμένες παράκτιες ζώνες που χρήζουν ειδικής προστασίας λόγω φυσικής έλξης (παραλίες Χιλιαδούς / Γλυφάδας, όρμου Τσίλαρου / Θάψων / ακρωτηρίου Καλάμι) και προσφέρονται για ορισμένες δραστηριότητες ήπιας μορφής / υπαίθριας αναψυχής.

ε) **Αγροτουρισμός:**

Η μορφή αυτή τουρισμού μπορεί να αναπτυχθεί σε άμεση συνάρτηση με τον οικοτουρισμό και να επικεντρωθεί (κατά σειρά σημασίας) σε δύο κυρίως τύπους διακοπών:

i) Διακοπές σε παραδοσιακούς οικισμούς και αγροτικά σπίτια (κυρίως στις ευρύτερες περιοχές Ιστιαίας, Κύμης, Κεντρικής Εύβοιας - όρος Δίρφη, κλπ.) και καταλύματα (ενοικιαζόμενα δωμάτια, ξενώνες (Hostels) που διαμορφώνονται με επιδοτούμενα δάνεια σε αγρότες και συνεταιρισμούς.

ii) Διακοπές σε μεγάλα αγροκτήματα - φάρμες όπου επισκέπτες συμμετέχουν σε αγροτικές δραστηριότητες και ασκούν διάφορες δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής (περιήγηση και απόλαυση αυθεντικού αγροτικού τοπίου).

Η μορφή αυτή τουρισμού, που βρίσκεται και προϋποθέτει άμεση διασύνδεση με τον κλάδο της Γεωργίας πρέπει και μπορεί να συνδυασθεί με την παραγωγή ορισμένων προϊόντων οικολογικής γεωργίας (όπως π.χ. αυτών που παράγονται στις Γούβες / Ιστιαία: μήλα, καλαμπόκι, σιτάρι κλπ.) και προϊόντων καλλιτεχνικής βιοτεχνίας / λαϊκής τέχνης (προωθώντας την ανάπτυξη αυθεντικών παραδοσιακών / καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων).

2.2. ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

2.2.1. Εισαγωγή

Ο Νομός Βοιωτίας, έκτασης / επιφάνειας 2952 χλμ. και με πληθυσμό (1991) 134.108 κατοίκων διασχίζεται (όπως και η Φθιώτιδα) από το βασικό εθνικό οδικό (65 χλμ. μήκους) και σιδηροδρομικό δίκτυο και επίσης λόγω θέσης (γειτνίαση με Πρωτεύουσα) έχει προσελκύσει αρκετές βιομηχανικές δραστηριότητες. Ο νομός με πρωτεύουσα τη Λιβαδειά (εμπορικό κυρίως κέντρο) διακρίνεται για σημαντικούς φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους τουριστικής έλξης που διαγράφονται ως εξής:

- Ο νομός Βοιωτίας ως προς τους φυσικούς πόρους ή στοιχεία χαρακτηρίζεται από πεδινές (39%) και ημιορεινές (41%) εκτάσεις ενώ τα ορεινά εδάφη (τμήμα του Παρνασσού, Ελικώνας και Κιθαιρώνας / γειτνίαση με Αττική) καλύπτουν το 20% της συνολικής έκτασης και τα δάση το 11,7%. Ο νομός διακρίνεται για σημαντικούς υδάτινους πόρους και αναπτυγμένο υδρογραφικό δίκτυο: ποταμοί Βοιωτικός Κηφισός και Ασωπός και οι λίμνες Υλίκη και Παραλίμνη. Σχετικά

σημειώνεται ότι η περιοχή Βοιωτικού Κηφισού - Υλικής και Παραλίμνης, που θεωρείται ενιαίο φυσικό σύστημα, έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα «Δίκτυο Φύση 2000» στην κατηγορία Α', σύμφωνα με την οδηγία 92/93 της Ε.Ε. για τη διατήρηση φυσικών οικοτόπων. Επίσης, η λίμνη Υλίκη συμβάλλει, ενισχύοντας τη λίμνη Μαραθώνα, στην ύδρευση της Αθήνας[2]. Η ακτογραμμή του νομού είναι η μικρότερη των 4 νομών (136 χλμ.) και συντίθεται από ελάχιστου μήκους ακτές στον Ευβοϊκό κόλπο και κυρίως βραχώδεις / απόκρημνες ακτές στον Κορινθιακό (70%) με διαδοχικούς όρμους και τις πιο αξιοποιημένες τουριστικά παραλίες αυτές του Διστόμου / Άσπρα Σπίτια και της Αντίκυρας.

- Ως προς τους ανθρώπινους / πολιτιστικούς πόρους, ο νομός διακρίνεται για σημαντικά μεγέθη ποικιλία και ελκυστικότητα υλικών και άυλων πολιτιστικών στοιχείων διαχρονικής εμβέλειας: αρχαιολογικούς χώρους (προϊστορικούς, νεολιθικούς και κλασικούς) και κυρίως βυζαντινές εκκλησίες / μοναστήρια. Ο μοναστικός πλούτος και το παραδοσιακό / θρησκευτικό αίσθημα που κυριαρχεί σε πολλές περιοχές συναρτάται με θρησκευτικές / παραδοσιακές εκδηλώσεις / έθιμα που πραγματοποιούνται σε διάφορες περιοχές.

2.2.2. Κατάταξη

Στον πίνακα που ακολουθεί οι τουριστικοί πόροι του Νομού Βοιωτίας έχουν καταταγεί κατά είδος και εκτιμάται η ανταπόκρισή τους στα ανωτέρω κριτήρια αξιολόγησης.

Με τον τρόπο αυτό έχουμε την κατάταξη των δυνατοτήτων τουριστικής αξιοποίησης των πόρων.

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΟΡΩΝ ΩΣ ΤΗΣ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VI.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.
ΒΟΥΝΑ													
Ελικώνας		1.748	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Κιθαιρώνας		1.409	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Παρνασσός		2.457	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

[2] Η Βοιωτία, όπως και η Φωκίδα αποτελούν περιοχές υδροδότησης της ευρύτερης περιοχής των Αθηνών μέσω αφ' ενός της φυσικής λίμνης Υλίκης και αφ' ετέρου του Μόρνου (φράγμα / τεχνική λίμνη) και του Εύηνου (εκτροπή νερών προς Μόρνο). Στους εν λόγω νομούς υφίσταται ένα πλέγμα έργων (υδραγωγεία, σήραγγες, φράγματα, αντλιοστάσια κλπ.) που επηρεάζουν τα φυσικά τοπία τουριστικής έλξης ορισμένων περιοχών.

ΥΓΡΟΒΙΟΤΟΠΟΙ													
ΛΙΜΝΕΣ													
Υλίκη	✓	12.000	✓	✓			✓					✓	
Παραλίμνη	✓	4.000	✓									✓	
ΠΟΤΑΜΟΙ													
Μόρνος		100					✓					✓	
Κηφισσός Ασωπός		60	✓	✓			✓					✓	
ΑΚΤΕΣ													
Δήλεσι		195,11				✓	✓						
Αλυκή						✓	✓						
Παραλία Σαράντη						✓	✓						
Αγ.Ισίδωρος						✓	✓						
Αντίκυρα						✓	✓						
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ													
Ορχομενός							✓		✓			✓	
Ακρόπολη Αρχαίας Κρεύσιδος							✓		✓			✓	
Γλάς (Μυκηναϊκή Ακρόπολη)							✓		✓			✓	
Ακρόπολη Αρχαίων Κορσίων							✓		✓			✓	
Ακραίφνιο – Πτώον							✓		✓			✓	
Χαιρώνεια							✓		✓			✓	
Ακρόπολη Αρχαίων Σιφών							✓		✓			✓	
Καδμείον							✓		✓			✓	
Πλαταιές							✓		✓			✓	
Ακρόπολη Πανοπέως							✓		✓			✓	
Κοιλάδα των Μουσών (Θεσπιές)							✓		✓			✓	
Θίσβη							✓		✓			✓	
Καβίρειο (Θήβα)							✓		✓			✓	
Μυκηναϊκό Ανάκτορο (Θήβα)							✓		✓			✓	
Ναός Ισμηνίου Απόλλωνος (Θήβα)							✓		✓			✓	
Πύλες (Θήβα)							✓		✓			✓	
Ναός Αρτέμιδος							✓		✓			✓	

Τρόπαιο της μάχης των Λεύκτρων							✓		✓			✓	
Σπήλαιο Νύμφης Κορώνειας (Αγία Τριάδα)							✓		✓			✓	
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ													
Ι.Μ. Κοιμήσεως της Θεοτόκου Σκριπούς							✓					✓	
Κάστρο Λιβαδειάς						✓	✓					✓	
Ι. Μ. Οσίου Λουκά							✓					✓	
Ι.Μ. Αγ. Βλασίου							✓					✓	
Ι.Μ. Ευαγγελιστρίας Ζαγαρά							✓					✓	
Ι.Μ. Ταξιαρχών							✓					✓	
Ι.Μ. Σαγματά							✓					✓	
Ι.Μ. Παναγίας της Μύρου							✓					✓	
Ι.Μ. Δομβούς-Οσίου Σεραφείμ							✓					✓	
Ι.Μ. Αγ. Νικολάου του εν Βουνένοις							✓					✓	
Ι.Μ. Αγ. Πέτρου							✓					✓	
Ι.Μ. Αγ. Παρασκευής							✓					✓	
Ι.Ναός Παναγίας Φανερωμένης							✓					✓	
Ι.Μ. Αγ. Θεοδώρων							✓					✓	
Ι.Μ.Παναγίας Μακαριώτισσας							✓					✓	
ΜΟΥΣΕΙΑ													
Αρχαιολογικό Μουσείο Θηβών						✓	✓					✓	
Αρχαιολογικό Μουσείο Χαιρώνειας						✓	✓					✓	
Αρχαιολογική Συλλογή Διστόμου						✓	✓					✓	

ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ													
Παρνασσού						✓	✓			✓			
ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ													
ANEMOLIA						✓	✓						
ΧΕΝΙΑ						✓	✓						
ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΛΙΜΑΝΙΑ													
Αγ. Νικόλαος						✓	✓						
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ - ΜΑΡΙΝΕΣ													
Κόλπος Ζάλτσας (Λιβαδειά)						✓	✓						

I. Εδικά προστατευόμενες περιοχές
II. Ύψος - Εμβαδόν Μήκος
III. NATURA 2000
IV. Corine
V. Ορνιθοπανίδα
VI. Τουριστική Υποδομή
VII. Προσπελασιμότητα
VIII. Φυσικότητα
IX. Μοναδικά στοιχεία τοπίου
X. Δυνατότηα διαχείρισης
XI. Σπανιότητα
XII. Συνολική Οικολογική Αξιολόγηση
XIII. Δυνατότητα Παρατήρησης Άγριας Ζωής

Στον πίνακα που ακολουθεί κατατάσσονται οι τουριστικοί πόροι ως προς την ειδική μορφή τουρισμού στην οποία μπορούν να ενταχθούν.

Έτσι έχουμε μια πλήρη εικόνα των πόρων, των δυνατοτήτων αξιοποίησής τους και των σχετικών μορφών τουρισμού που μπορούν να υποστηρίξουν.

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΟΡΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

	ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ	ΟΡΕΙΝΟΣ/ ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΟΣ	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ/ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
ΒΟΥΝΑ							
Ελικώνας		✓	✓			✓	
Κιθαιρώνας		✓	✓			✓	
Παρνασσός		✓	✓			✓	
ΥΓΡΟΒΙΟΤΟΠΟΙ							
ΛΙΜΝΕΣ							
Υλίκη							
Παραλίμνη						✓	
ΠΟΤΑΜΟΙ							
Μόρνος						✓	
Κηφισσός Ασωπός						✓	
ΑΚΤΕΣ							
Δήλεσι	✓						
Αλυκή	✓		✓			✓	
Παραλία Σαράντη	✓		✓			✓	
Αγ.Ισίδωρος	✓		✓			✓	
Αντίκυρα	✓		✓			✓	
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ							
Ορχομενός			✓				
Ακρόπολη Αρχαίας Κρεύσιδος			✓				
Γλάς (Μυκηναϊκή Ακρόπολη)			✓				
Ακρόπολη Αρχαίων Κορσίων			✓				
Ακραίφνιο – Πτώον			✓				

Χαιρώνεια			✓				
Ακρόπολη Αρχαίων Σιφών			✓				
Καδμείον			✓				
Πλαταιές			✓				
Ακρόπολη Πανοπέως			✓				
Κοιλάδα των Μουσών (Θεσπιές)			✓				
Θίσβη			✓				
Καβίρειο (Θήβα)			✓				
Μυκηναϊκό Ανάκτορο (Θήβα)			✓				
Ναός Ισμηνίου Απόλλωνος (Θήβα)			✓				
Πύλες (Θήβα)			✓				
Ναός Αρτέμιδος			✓				
Τρόπαιο της μάχης των Λεύκτρων			✓				
Σπήλαιο Νύμφης Κορώνειας (Αγία Τριάδα)			✓				
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ							
Ι.Μ. Κοιμήσεως της Θεοτόκου Σκριπούς			✓				
Κάστρο Λιβαδειάς			✓				
Ι. Μ. Οσίου Λουκά			✓				
Ι.Μ. Αγ. Βλασίου			✓				
Ι.Μ. Ευαγγελιστρίας Ζαγαρά			✓				
Ι.Μ. Ταξιαρχών			✓				

Ι.Μ. Σαγματά			✓				
Ι.Μ. Παναγίας της Μύρου			✓				
Ι.Μ. Δομβούς-Οσίου Σεραφείμ			✓				
Ι.Μ. Αγ. Νικολάου του εν Βουνένοις			✓				
Ι.Μ. Αγ. Πέτρου			✓				
Ι.Μ. Αγ. Παρασκευής			✓				
Ι.Ναός Παναγίας Φανερωμένης			✓				
Ι.Μ. Αγ. Θεοδώρων			✓				
Ι.Μ.Παναγίας Μακαριώτισσας			✓				
ΜΟΥΣΕΙΑ							
Αρχαιολογικό Μουσείο Θηβών			✓				
Αρχαιολογικό Μουσείο Χαιρώνειας			✓				
Αρχαιολογική Συλλογή Διστόμου			✓				
ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ							
Παρνασσού		✓				✓	✓
ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ							
ΑΝΕΜΟΛΙΑ					✓		
ΧΕΝΙΑ					✓		

ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΛΙΜΑΝΙΑ							
Αγ. Νικόλαος	✓						
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ - ΜΑΡΙΝΕΣ							
Κόλπος Ζάλτσας (Λιβαδειά)	✓						

2.2.3 Προτεινόμενες μορφές τουρισμού

Οι προκρινόμενες τρεις μορφές τουριστικής ανάπτυξης (οι δύο πρώτες ίσης σημασίας) που αναφέρονται στη συνέχεια βασίζονται στα περιβαλλοντικά (φυσικά και πολιτιστικά) χαρακτηριστικά του νομού αλλά και στη γεωγραφική θέση (γειτνίαση με Αθήνα)

α) Πολιτιστικός και θρησκευτικός τουρισμός:

Πρόκειται για δυο αλληλοσυναρτώμενες, ειδικά ως προς το νομό, μορφές τουρισμού που προσελκύουν τουρίστες που επισκέπτονται (συλλογικά / ομαδικά ή μεμονωμένα) μουσεία / αρχαιολογικούς χώρους, μοναστήρια / εκκλησίες και συμμετέχουν σε διάφορες εκδηλώσεις. Βασικοί προορισμοί αποτελούν ορισμένοι οικισμοί ή θέσεις / κέντρα όπως η Θήβα (Αρχαιολογικό Μουσείο, Μυκηναϊκό Ανάκτορο, Κάδμειον, Ναός Ισμηνίου Απόλλωνος, Ιερό Καβείρων / κοντά στη Θήβα), Ορχομενός (Μυκηναϊκό Ανάκτορο), η Χαιρώνεια (Αρχαιολογικό Μουσείο, Αρχαίο Θέατρο, Ακρόπολη,) η Λιβαδειά (Μεσαιωνικό Φρούριο) και οι Πλαταιές και Θεσπιές.

Ο Θρησκευτικός τουρισμός, που βασίζεται στο παραδοσιακό / θρησκευτικό αίσθημα που κυριαρχεί σε αρκετές περιοχές, επικεντρώνεται κυρίως σε περιοχές / θέσεις του όρους Ελικώνα, που διακρίνεται για τα πολλά μοναστήρια / ιερές μονές (κυρίως η Μονή Οσίου Λουκά με μουσείο) αλλά και σε άλλους χώρους όπως στον Ορχομενό (Μ. Παναγίας Σκριπούς), στο Ύπατο / Σαγμάτειο όρος (Μ. Σαγματά), στα Βάγια (Μ. Τιμίου Σταυρού) και στη Δαύλεια (Μ/ Αγ. Ιερουσαλήμ).

β) Περιηγητικός (ορεινός / φυσικός και πολιτιστικός) και Χειμερινός / Χιονοδρομικός τουρισμός:

Η Αράχοβα, που βρίσκεται στη ράχη του Παρνασσού, αποτελεί βασικό κέντρο / αφετηρία για προσπέλαση στο Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού (Φτερόλακκα, Κελάρια), προσελκύοντας τον μεγαλύτερο αριθμό τουριστών, κυρίως τον χειμώνα, σε σχέση με τους γειτονικούς νομούς (Φωκίδας, Φθιώτιδας). Επίσης, κέντρο / αφετηρίας για περιηγητικό τουρισμό μπορεί ν' αποτελέσει η πρωτεύουσα του νομού Λιβαδειά για προσπέλαση στον Ελικώνα αλλά και για διάφορες πεζοπορικές διαδρομές στην ευρύτερη περιοχή της πόλης όπου εντοπίζονται: α) ο ποταμός της Κρύας (με τοξωτά φαράγγια, νερόμυλους, κλπ.), β) αναρριχητικό πάρκο (με 15 περιηγητικές διαδρομές, γ) φαράγγι με

θέατρο (χωρητικότητας 1000 ατόμων), δ) Κάστρο με εκθεσιακό χώρο και βυζαντινή εκκλησία στο λόφο του Προφήτη Ηλία.

Ειδικότερα επισημαίνεται ο Εθνικός Δρυμός Παρνασσού, που αποτελεί το δεύτερο σε φήμη ή έλξη βουνό της Ελλάδας (μετά τον Όλυμπο) με ενδιαφέρουσα χλωρίδα (ενδημικά φυτά) και πανίδα. Βρίσκεται στον ορεινό όγκο του Παρνασσού, στα όρια των νομών Φωκίδας και Βοιωτίας και εν μέρει και Φθιώτιδας. Ο πυρήνας του Δρυμού έχει έκταση 3.600 ha (Ν to 1/3 της επιφάνειας του Παρνασσού), χωρίς να έχει καθοριστεί, όπως σε άλλους Δρυμούς, Περιφερειακή Ζώνη. Με πρόσβαση, κυρίως από Αράχοβα, αλλά και από άλλους οικισμούς όπως Τιθορέα, Αμφίκλεια, η περιοχή Παρνασσού προσελκύει σημαντικό αριθμό επισκεπτών / τουριστών για δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής: σκι (χιονοδρομικά κέντρα στις θέσεις Φτερόλακκα και Κελάρια), αναρριχητικές / πεζοπορικές διαδρομές (καταφύγιο ορειβατικών συνδέσμων στη θέση Σαραντάρι), παρατήρηση άγριας πανίδας και χλωρίδας, επίσκεψη Σπηλαίων (Κωρύκειο Άντρο) κλπ. Πάντως παρ' όλο που ο Παρνασσός περιλαμβάνεται στο δίκτυο προστατευομένων περιοχών NATURA 2000, δεν έχει υπάρξει ολοκληρωμένος σχεδιασμός και συντονισμένα μέτρα ουσιαστικής προστασίας των οικοσυστημάτων της περιοχής για ν' αντιμετωπισθούν τα προβλήματα έντονης / απρογραμμάτιστης ανάπτυξης.

γ) Αγροτουρισμός

Ο αγροτουρισμός σαν δραστηριότητα που αναπτύσσεται κυρίως στον πρωτογενή τομέα (και εν μέρει στο δευτερογενή) με μικρές τουριστικές μονάδες κυρίως οικογενειακής και συνεταιριστικής μορφής, έχει τη δυνατότητα ανάπτυξης στο νομό λόγω της σημαντικής ανάπτυξης κυρίως της γεωργίας (γεωργική γη καλύπτει 37,7% της συνολικής έκτασης). Χωρικά, η ανάπτυξη προσανατολίζεται κυρίως στο δυναμικό αγροτικό κέντρο Ορχομενός και στα γύρω χωριά (στην κοιλάδα / λεκανοπέδιο Κωπαΐδας) αλλά και στα Βάγια (Θηβαϊκό κάμπο), στην Τανάγρα (Πεδιάδα Τανάγρας) και επίσης στην Αράχοβα (ύπαρξη γυναικείου Αγροτουριστικού Συνεταιρισμού με καταλύματα). Στο νομό Βοιωτίας ο αγροτουρισμός μπορεί να συναρτηθεί με διακοπές σε φάρμες / αγροκτήματα (πρότυπο το αγρόκτημα Αμφίκαια / Δήμος Αμφίκλειας, Ν. Φθιώτιδας) με παραδοσιακούς οικισμούς αλλά και με τον θρησκευτικό τουρισμό, μέσω διασύνδεσης μοναστηριών με τοπικές αγροτικές κοινότητες (π.χ. περιοχή Ελικώνα).

2.3. ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

2.3.1. Εισαγωγή

Ο νομός Φθιώτιδας αποτελεί τον πρώτο σε μέγεθος / έκταση νομό της Περιφέρειας (4442 χλμ) με πρωτεύουσα τη Λαμία (κέντρο της περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας), με αστικό / ημιαστικό πληθυσμό να υπερτερεί (54%) και τον τριτογενή τομέα ν' απορροφά το μεγαλύτερο ποσοστό του εργατικού δυναμικού (40%). Ο Νομός χαρακτηρίζεται από σημαντικά μεγέθη και ποικιλία κυρίως φυσικών αλλά και ανθρωπίνων / πολιτιστικών πόρων που διαγράφονται ως εξής:

- Οι φυσικοί πόροι εντοπίζονται και εντάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:
  - i) Οι ιαματικές πηγές στην Υπάτη, Καμμένα Βούρλα, Πλατύστομο και Θερμοπύλες και Παλαιόβραχος - ένας σημαντικός αριθμός σε σχέση με άλλους νομούς της Ελλάδας.
  - ii) Το οικοσύστημα της περιοχής Σπερχειού ποταμού / Μαλιακού Κόλπου. Ένα σύστημα με διαφορετικά φυσιογραφικά / οικολογικά χαρακτηριστικά που συγκροτείται από τρεις αλληλένδετες ενότητες: α) το θαλάσσιο σύστημα οικοτόπων του Μαλιακού, β) τους οικότοπους των αμμωδών παραλιών του Μαλιακού και το Δέλτα του Σπερχειού (υγροτοπικό σύστημα) και γ) το ποτάμιο σύστημα της κοιλάδας του Σπερχειού (οικότοποι γλυκών νερών, παρόχθια δάση, κλπ.)
  - iii) Το δίκτυο ορεινών όγκων / βουνών που περιλαμβάνει την Οίτη (το κυριότερο, που περιλαμβάνει τον Εθνικό Δρυμό Οίτης), το όρος Όθρυς, το Καλλίδρομο και τον Τυμφρηστό.
  - iv) Οι παράκτιες ζώνες (ο δεύτερος μετά την Εύβοια νομός της Περιφέρειας σε μήκος ακτών) με τις πλέον σημαντικές να εντοπίζονται στον Β. Ευβοϊκό / Ν.Α. ζώνη του νομού (Καμένα Βούρλα, Άγιος Κωνσταντίνος, περιοχές Αταλάντης -Σκάλα και Μαλεσίνας - Θεολόγος) και στον Μαλιακό (παράκτια ζώνη Στυλίδας, Εχιναίων, Πελασγίας).

- Οι ανθρωπογενείς / πολιτιστικοί πόροι τουριστικής έλξης περιλαμβάνουν ως προς τα υλικά στοιχεία:
  - i) Αρχαιολογικούς χώρους οργανωμένους (π.χ. Κάστρο Λαμίας, Θεολόγος - Μαλεσίνα) και μη (Θερμοπύλες, Στυλίδα, Δομοκός, Μακρακώμη, Ελάτεια).

ii) Μουσεία αρχαιολογικά (π.χ. Λαμίας, Αταλάντης, Θερμοπυλών) και λαογραφικά (π.χ. Καλοσκοπής / Στρατώνας Υπάτης).

iii) Μοναστήρια, με το κύριο / βασικό (εκτός από τις μονές Υπάτης, Αγιάς, Αγίου Αθανασίου) αυτό της μονής Αγάθωνος στις Β. πλαγιές της Οίτης που περιλαμβάνει, στην ευρύτερη περιοχή του, Μουσείο Φυσικής ιστορίας[3].

iv) Ορισμένους παραδοσιακούς οικισμούς (π.χ. Παύλιανη, Νεοχώρι - με στοιχεία παραδοσιακής αρχιτεκτονικής) και κάστρα (π.χ. Μενδενίτσας, Πελασγίας, Λιμογαρδίου.)

2.3.2. Κατάταξη

Στον πίνακα που ακολουθεί οι τουριστικοί πόροι του Νομού Φθιώτιδας έχουν καταταγεί κατά είδος και εκτιμάται η ανταπόκρισή τους στα ανωτέρω κριτήρια αξιολόγησης.

Με τον τρόπο αυτό έχουμε την κατάταξη των δυνατοτήτων τουριστικής αξιοποίησης των πόρων.

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΟΡΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VI.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.
ΒΟΥΝΑ													
Όθρη		1.726	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Οίτη	✓	1.704	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Καλλίδρομο		1.399	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ΥΓΡΟΒΙΟΤΟΠΟΙ													
Νησιά Αταλάντης			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ΔΕΛΤΑ													
Σπερχειός		30.300	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ													
Αταλάντης (Ποτόκι, Βουρλιάς)		4.500	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ΕΚΒΟΛΗ													
Σπερχειού	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ΦΑΡΑΓΓΙ													
Γοργοποτάμου			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

[3] Περιλαμβάνει βοτανικό κήπο, Μουσείο Εθνικού Δρυμού, εκτροφείο θηραμάτων, προφέροντας στον επισκέπτη / τουρίστα πληροφορίες για παλαιοντολογία, εδαφολογικά / γεωλογικά και οικολογικά στοιχεία της Οίτης.

ΠΟΤΑΜΟΙ													
Ταυρωπός (Μέγδοβας)		83		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Μόρνος		100	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ΔΡΥΜΟΙ													
Εθνικός Δρυμός Παρνασσού	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Δάσος Τιθορέας	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Εθνικός Δρυμός Οίτης	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ΑΚΤΕΣ													
Γλύφα						✓	✓					✓	
Πελασγία						✓	✓					✓	
Αχλάδι						✓	✓						
Ράχες						✓	✓					✓	
Καραβόμυλος						✓	✓						
Καμένα Βούρλα-Camping						✓	✓						
Καμένα Βούρλα						✓	✓						
Αγ. Κωνσταντίνος Αν. Ακτή						✓	✓						
Μοτέλ Λεβέντη						✓	✓						
Ασπρονέρι						✓	✓						
Αγ. Γιάννης						✓	✓						
Σκάλα Αταλάντης						✓	✓						
Θεολόγος						✓	✓					✓	
ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ													
Θερμοπύλες						✓	✓			✓			
Καμένα Βούρλα						✓	✓			✓			
Πλατύστομο						✓	✓			✓			
Υπάτη						✓	✓			✓			
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ													
Ανδριάντας Λεωνίδα (Θερμοπύλες)						✓	✓				✓	✓	
Κάστρο Αχινού (Έχινος)						✓	✓				✓	✓	
Κάστρο Λαμίας						✓	✓				✓	✓	
Φανός (Κάστρο, Γλύφα)						✓	✓				✓	✓	
Κάστρο Μενδενίτσας						✓	✓				✓	✓	
Κάστρο Υπάτης						✓	✓				✓	✓	
Αρχαιολογικός χώρος Πυρά						✓	✓				✓	✓	
Θολωτός τάφος Βαρδάτων						✓	✓				✓	✓	

Κάστρο Δρυμαίας						✓	✓				✓	✓	
Κάστρο Λιμογαρδίου						✓	✓				✓	✓	
Κάστρο Πελασγίας						✓	✓				✓	✓	
Ελάτεια						✓	✓				✓	✓	
Άγιος Ιωάννης Θεολόγος (αρχαίες Αλαί)						✓	✓				✓	✓	
Γυναικόκαστρο (Ν. Μοναστήρι Δομοκού)						✓	✓				✓	✓	
Ναός Αθηνάς Κραναίας						✓	✓				✓	✓	
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ													
Ι.Μ. Δαμάστας						✓	✓				✓	✓	
Ι.Μ. Αγάθωνος						✓	✓				✓	✓	
Ι. Ναός Αγ. Σοφίας						✓	✓				✓	✓	
Ι. Ναός Αγ. Νικολάου						✓	✓				✓	✓	
Ι.Ναός Αγ. Γεωργίου						✓	✓				✓	✓	
Ι.Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Αλεπόσπιτων						✓	✓				✓	✓	
Ι.Ναός Αγ. Παρασκευής Κομποτάδων						✓	✓				✓	✓	
Ι.Ναός Παναγιάς Προύσσης						✓	✓				✓	✓	
Ι.Ναός Αγ. Χαραλάμπους						✓	✓				✓	✓	
ΜΟΥΣΕΙΑ													
Αρχαιολογικό Μουσείο Λαμίας						✓	✓					✓	
Μουσείο Αταλάντης						✓	✓					✓	
Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Ι.Μ. Αγάθωνος						✓	✓					✓	
Λαογραφικό Μουσείο Καλοσκοπής						✓	✓					✓	
Μουσείο Εθνικού Δρυμού Οίτης						✓	✓					✓	
ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΛΙΜΑΝΙΑ													
Αγ.						✓	✓						

Κωνσταντίνος													
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ - ΜΑΡΙΝΕΣ													
Στυλίδα						✓	✓						
Καμένα Βούρλα						✓	✓						

I. Ειδικά προστατευόμενες περιοχές
II. Ύψος - Εμβαδόν Μήκος
III. NATURA 2000
IV. Corine
V. Ορνιθοπανίδα
VI. Τουριστική Υποδομή
VII. Προσπελασιμότητα
VIII. Φυσικότητα
IX. Μοναδικά στοιχεία τοπίου
X. Δυνατότητα διαχείρισης
XI. Σπανιότητα
XII. Συνολική Οικολογική Αξιολόγηση
XIII. Δυνατότητα Παρατήρησης Άγριας Ζωής

Στον πίνακα που ακολουθεί κατατάσσονται οι τουριστικοί πόροι ως προς την ειδική μορφή τουρισμού στην οποία μπορούν να ενταχθούν.

Έτσι έχουμε μια πλήρη εικόνα των πόρων, των δυνατοτήτων αξιοποίησής τους και των σχετικών μορφών τουρισμού που μπορούν να υποστηρίξουν.

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΟΡΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

	ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ	ΟΡΕΙΝΟΣ/ ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΟΣ	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ/ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
ΒΟΥΝΑ							
Όθρη		✓				✓	
Οίτη		✓				✓	✓
Καλλίδρομο		✓				✓	✓
ΥΓΡΟΒΙΟΤΟΠΟΙ							
Νησιά Αταλάντης						✓	
ΔΕΛΤΑ							
Σπερχειός						✓	✓
ΕΛΗ							
Σκάρφιας						✓	
ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ							
Αταλάντης (Ποτόκι, Βουρλιάς)						✓	✓
ΕΚΒΟΛΗ							
Σπερχειού						✓	✓
ΦΑΡΑΓΓΙ							
Γοργοποτάμου			✓			✓	✓
ΠΟΤΑΜΟΙ							
Ταυρωπός (Μέγδοβας)						✓	
Μόρνος						✓	
ΔΡΥΜΟΙ							
Εθνικός Δρυμός Παρνασσού		✓				✓	✓
Δάσος Τιθορέας							

Εθνικός Δρυμός Οίτης		✓	✓			✓	✓
ΑΚΤΕΣ							
Γλύφα	✓						
Πελασγία	✓						
Αχλάδι	✓						
Ράχες	✓						
Καραβόμυλος	✓						
Καμένα Βούρλα-Camping	✓						
Καμένα Βούρλα	✓						
Αγ. Κωνσταντίνος Αν. Ακτή	✓						
Μοτέλ Λεβέντη	✓						
Ασπρονέρι	✓						
Αγ. Γιάννης	✓						
Σκάλα Αταλάντης	✓						
Θεολόγος	✓						
ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ							
Θερμοπύλες				✓			
Καμένα Βούρλα				✓			✓
Πλατύστομο				✓			
Υπάτη				✓			✓
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ							
Ανδριάντας Λεωνίδα (Θερμοπύλες)			✓				
Κάστρο Αχινού (Έχινος)			✓				
Κάστρο Λαμίας			✓				

Φανός (Κάστρο, Γλύφα)			✓				
Κάστρο Μενδενίτσας			✓				
Κάστρο Υπάτης			✓				✓
Αρχαιολογικός χώρος Πυρά			✓				
Θολωτός τάφος Βαρδάτων			✓				
Κάστρο Δρυμαίας			✓				
Κάστρο Λιμογαρδίου			✓				
Κάστρο Πελασγίας			✓				
Ελάτεια			✓				✓
Άγιος Ιωάννης Θεολόγος (αρχαίες Αλαί)			✓				✓
Γυναικόκαστρο (Ν. Μοναστήρι Δομοκού)			✓				
Ναός Αθηνάς Κραναίας			✓				
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ							
Ι.Μ. Δαμάστας			✓				
Ι.Μ. Αγάθωνος			✓				
Ι. Ναός Αγ. Σοφίας			✓				
Ι. Ναός Αγ. Νικολάου			✓				
Ι.Ναός Αγ. Γεωργίου			✓				
Ι.Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Αλεπόσπιτων			✓				
Ι.Ναός Αγ. Παρασκευής			✓				

Κομποτάδων							
Ι.Ναός Παναγιάς Προύσσης			✓				
Ι.Ναός Αγ. Χαραλάμπους			✓				
ΜΟΥΣΕΙΑ							
Αρχαιολογικό Μουσείο Λαμίας			✓				
Μουσείο Αταλάντης			✓				
Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Ι.Μ. Αγάθωνος			✓				
Λαογραφικό Μουσείο Καλοσκοπής			✓				
Μουσείο Εθνικού Δρυμού Οίτης			✓				✓
ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΛΙΜΑΝΙΑ							
Αγ. Κωνσταντίνος	✓						
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ - ΜΑΡΙΝΕΣ							
Στυλίδα	✓						
Καμένα Βούρλα	✓						

2.3.3 Προτεινόμενες μορφές τουρισμού

Οι προτεινόμενες ή προκρινόμενες μορφές τουριστικής ανάπτυξης στο νομό Φθιώτιδας καλύπτουν τις ακόλουθες τρεις κατηγορίες (οι δύο πρώτες ως πλέον σημαντικές).

α) Ιαματικός τουρισμός και γενικότερα τουρισμός υγείας / φυσικής ζωής:

Οι Ιαματικές πηγές του νομού (5) συνιστούν σημαντικό πόλο τουριστικής έλξης (κυρίως ημεδαπού τουρισμού) και είναι κατά σειρά / ως προς τα μεγέθη κίνησης) τα Καμμένα Βούρλα και η Υπάτη (που κατέχουν την δεύτερη και τέταρτη θέση σε επίπεδο χώρας (μετά την Αιδηψό / πρώτη θέση και το Λουτράκι / τρίτη θέση), καθώς και οι Θερμοπύλες, το Πλατύστομο και ο Παλαιόβραχος. Λόγω της θέσης των Ιαματικών πηγών, σε σχέση με ελκυστικούς φυσικούς πόρους, ο ιαματικός τουρισμός του νομού, παρέχει δυνατότητες συνδυασμού τους με άλλες μορφές τουρισμού ή άσκησης ορισμένων δραστηριοτήτων όπως επισκέψεις / περιηγήσεις φυσικών τοπίων και πολιτιστικών αγαθών (π.χ. από την Υπάτη στον Εθνικό Δρυμό και την ευρύτερη περιοχή της Οίτης). Επίσης, ο ιαματικός τουρισμός συναρτάται ήδη και μπορεί περαιτέρω να συναρτηθεί με τεχνητά πάρκα αναψυχής κοντά στις λουτροπόλεις (δραστηριότητες άθλησης / υπαίθριας αναψυχής ήπιας μορφής) με κέντρο θαλασσοθεραπείας (που μπορεί να δημιουργηθεί στην παράκτια ζώνη των Καμμένων Βούρλων) και επίσης προϊόντα φυσικής διατροφής (με προώθησης της οικολογικής γεωργίας).

β) Οικοτουρισμός ή οικολογικός / περιβαλλοντικός τουρισμός:

Σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς πόρους που διαγράψαμε προηγουμένως η ανάπτυξης του οικοτουρισμού στο νομό έχει σαν επίκεντρο το εξαιρετικό φυσικό περιβάλλον της Οίτης και της ευρύτερης περιοχής της κοιλάδας του Σπερχειού (ποταμός μήκους 80 χλμ με λεκάνη απορροής 1828 τ.χλμ) και του Μαλιακού Κόλπου (με σημαντικό αριθμό παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων)[4] και ειδικότερα τη συσχέτισή του με τον περιηγητικό / πολιτιστικό τουρισμό, οι σχετικές δραστηριότητες διαγράφονται ως εξής:

i) Δραστηριότητες ήπιας μορφής σε φυσικά τοπία: φυσικές διαδρομές / περιήγηση στον Σπερχειό και στους οικοτόπους της ευρύτερης ζώνης (θαλάσσιους, παράκτιους, παραποτάμους, πεδινούς, ημιορεινούς) και

[4] Κομίλης, Π. (2001) Οικοτουρισμός. Η εναλλακτική προοπτική αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης. Εκδόσεις Προπομπός.

παρατήρηση / φωτογράφηση πανίδας, κυρίως ορνιθοπανίδας (έχουν εντοπιστεί 179 είδη πουλιών) και ιχθυοπανίδας.

ii) Επισκέψεις ορισμένων ειδικών κέντρων φυσικής ιστορίας ή «οικομουσείων» αλλά και πολιτιστικών κέντρων. Για παράδειγμα το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στην Ιερά Μονή Αγάθωνος (Οίτη) που παρέχει στον επισκέπτη πληροφορίες σχετικά με τα παλαιοντολογικά / εδαφολογικά / γεωλογικά και οικολογικά στοιχεία της Οίτης και περιλαμβάνει βοτανικό κήπο, μουσείο Εθνικού Δρυμού, Εκτροφείο Θηραμάτων.

γ) Αγροτουρισμός

Η μορφή αυτή τουρισμού, που όπως αναγνωρίζεται διεθνώς συναρτάται με τον οικοτουρισμό και ειδικά στο νομό μπορεί ν' αναπτυχθεί με άμεση συνάρτηση με ορισμένες δραστηριότητες οικοτουρισμού, έχει δυνατότητες ανάπτυξης κυρίως στις πεδινές κοινότητες αλλά και σε ορισμένους ημιορεινούς παραδοσιακούς οικισμούς. Ο αγροτουρισμός στο νομό Φθιώτιδας, μπορεί να διαμορφωθεί χωρικά ή να συναρτηθεί με ειδικά οργανωμένα αγροκτήματα ή ειδικές φάρμες και τις ευρύτερα φυσικές περιοχές τους. Χαρακτηριστικό και ενδιαφέρον παράδειγμα ανάπτυξης αγροτουρισμού στο νομό - που μπορεί και προτείνεται να διαμορφωθεί και σε άλλες περιοχές- είναι το αγρόκτημα Αμφίκαια στο Δήμο Αμφίκλειας (στις Β.Α. υπώρειες του Παρνασσού). Πρόκειται για ένα αγρόκτημα που προσελκύει επισκέπτες / τουρίστες (που διαμένουν σε ειδικά καταλύματα) και δραστηριοποιούνται στην προστασία ελληνικών φυτών, αλόγων, στη βιολογική γεωργία και στη περιβαλλοντική εκπαίδευση.

2.4. ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

2.4.1. Εισαγωγή

Ο Νομός Φωκίδας, με πρωτεύουσα την Άμφισσα, αποτελεί τον δεύτερο μικρότερο μετά την Ευρυτανία, σε έκταση (2121χλμ.) και πληθυσμό (44.200 κατοίκους) νομό της Περιφέρειας. Δεύτερη θέση κατέχει επίσης, ως προς την Ευρυτανία, και ως προς τις ορεινές εκτάσεις (καλύπτουν το 79% της έκτασης) και τις καλλιεργούμενες (9%).

Ως προς την τουριστική κίνηση ο νομός συγκέντρωνε τα τέλη της δεκαετίας 1990 (1998-2000) ένα ποσοστό 16-17% των συνολικών διανυκτερεύσεων της Περιφέρειας, με κύριο πόλο έλξης την περιοχή των Δελφών[5]. Μια περιοχή που αποτελεί υπαίθριο Μουσείο Αρχαιοελληνικής Τέχνης και Ιστορίας καθώς και τον κορυφαίο αρχαιολογικό χώρος της Περιφέρειας αλλά και από τους πιο σημαντικούς της χώρας.

Ο Νομός συνδυάζει ποικίλους φυσικούς (ορεινούς και παράκτιους) και ανθρώπινους / πολιτιστικούς πόρους τουριστικής έλξης που διαγράφονται ως εξής:

Οι φυσικοί πόροι του νομού μπορεί να διακριθούν στις ακόλουθες κατηγορίες:

i) Δίκτυο ορεινών συμπλεγμάτων που περιλαμβάνει τα συμπλέγματα Βαρδουσίων και Γκιόνας (οι δύο κύριες ορεινές περιοχές με δάση, φαράγγια, λιβάδια, βοσκοτόπια και ορνιθοπανίδα), το σύμπλεγμα των βουνών Λιδορικίου και ορισμένα τμήμα του Παρνασσού (Β.Δ. τμήμα) και της Οίτης (Ν.Δ. τμήμα).

ii) Υδάτινοι πόροι που περιλαμβάνουν κυρίως τον ποταμό Μόρνο (με απορροές από τη δυτική Γκιόνα και τα Ανατολικά Βαρδούσια) τα νερά του οποίου σχηματίζουν μέσω χωμάτινου φράγματος (κοντά στο χωριό Κάλλιο) την τεχνική λίμνη του Μόρνου. Στους υγρότοπους εντάσσονται οι Γούβες / Σκεπετάρι και ο Μόρνος (ποταμός, εκβολές, τεχνητή λίμνη).

iii) Ακτές / παράκτιες ζώνες με τις βασικές και πλέον αναπτυγμένες αυτές της Ιτέας και Γαλαξειδίου (τα δύο κύρια λιμάνια του νομού) αλλά και του Διστόμου, Ερατινής, Αγίου Νικολάου, και Ευπαλίου, καθώς και μικρές παραλίες στο ελκυστικό νησάκι Τριζονία (πρόσβαση από τα Χάνια).

Το πολιτιστικό περιβάλλον ή οι ανθρώπινοι / πολιτιστικοί πόροι του νομού διακρίνονται ως εξής:

[5] Στους Δελφούς οι επισκέπτες του αρχαιολογικού χώρου ήταν (το 2000) 241.600 (με εισπράξεις / έσοδα 410 εκατ. δρχ.) και του Μουσείου 152.700 (οι περισσότεροι των οποίων ήταν αλλοδαποί). Επίσης τα περισσότερα διεθνή συνέδρια στη Περιφέρεια πραγματοποιούνται στους Δελφούς (π.χ. 15 Διεθνή συνέδρια την περίοδο 1994-1996).

i) Οι αρχαιολογικοί χώροι περιλαμβάνουν, εκτός από τους Δελφούς (βασικό πόλο έλξης σε Εθνικό επίπεδο) ορισμένους αρχαίους χώρους και μνημεία όπως τα Πυρά Ηρακλείους (Ξεροβούνι Παύλιανης, βόρεια του οικισμού Πυρά), το αρχαίο Κάλλιο το Κωρύκειον Άντρον (θέση νεολιθικής εποχής κοντά στους Δελφούς), η Αρχαία Λιλαία, Οχύρωση Αρχαίας Άμφισσας.

ii) Ως προς τα Μουσεία, υπάρχουν, εκτός από τα αρχαιολογικά μουσεία Δελφών (διεθνούς εμβέλειας) και του Λιδορικίου, το μουσείο Παλαιοντολογίας στην Πανουργία, ορισμένα λαογραφικά μουσεία (στην Άμφισσα, το Μαλανδρίνι και στην Καστριάτισσα) και το ναυτικό εθνολογικό μουσείο Γαλαξειδίου.

iii) Ως προς τους παραδοσιακούς οικισμούς, τα μοναστήρια και τα σπήλαια επισημαίνονται τα εξής: Παρόλο που δεν υπάρχουν «χαρακτηρισμένοι» παραδοσιακοί οικισμοί, ορισμένοι (Γαλαξείδι, Δάφνος, Διακόπι, Αθ. Διάκος) διακρίνονται για ορισμένα στοιχεία παραδοσιακής αρχιτεκτονικής (πετρόχτιστα σπίτια) και χωρικής ένταξης (σε θέσεις εξαιρετικής φυσικής ομορφιάς). Από τις μονές διακρίνονται ο Προφήτης Ηλίας (κοντά στο Χρισσό) η Μονή Βλασίου, ο Ναός Σωτήρος (Άμφισσα) και η μονή Σπηδιάς (στα Άγραφα). Ως προς τα σπήλαια, διακρίνονται το Κωρύκειο Άντρο στον Παρνασσό, η Ράχη / Άμφισσα και ορισμένα σπήλαια κοντά σε οικισμούς όπως στο Χρισσό, στο Πολύδροσο και στην Παργιανη.

2.4.2. Κατάταξη

Στον πίνακα που ακολουθεί οι τουριστικοί πόροι του Νομού Φωκίδας έχουν καταταγεί κατά είδος και εκτιμάται η ανταπόκρισή τους στα ανωτέρω κριτήρια αξιολόγησης.

Με τον τρόπο αυτό έχουμε την κατάταξη των δυνατοτήτων τουριστικής αξιοποίησης των πόρων.

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΟΡΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VI.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.
ΒΟΥΝΑ													
Παρνασσός δυτ.	✓	2.457	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Οίτη	✓	1.704	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Βαρδούσια		2.286	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Γκιόνα		2.510	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ΥΓΡΟΒΙΟΤΟΠΟΙ													
ΕΚΒΟΛΗ													
Μόρνου		775	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ΤΕΧΝΙΤΗ ΛΙΜΝΗ													
Μόρνου		10.000				✓	✓						
ΠΟΤΑΜΟΙ													
Μόρνος		100	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Σπερχειός		60	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ΑΚΤΕΣ													
Μαρθιά						✓	✓					✓	
Γλυφάδα						✓	✓					✓	
Τιλοφώνας						✓	✓					✓	
Ερατεινή						✓	✓					✓	
Άγιοι Πάντες						✓	✓					✓	
Παραλία Όμιλος						✓	✓					✓	
Γαλαξείδι						✓	✓					✓	
Ακτή Κεντρί						✓	✓					✓	
Τροκαντερό						✓	✓					✓	
Μαϊάμι						✓	✓					✓	
Καλαφάτη						✓	✓					✓	
Αϊ Γιάννης						✓	✓					✓	
Ακτή Κιρράς						✓	✓					✓	
Ιτέα						✓	✓					✓	
ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ													
Κίρρας						✓	✓						
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ													
Δελφοί (Γυμνάσιο)						✓	✓				✓	✓	
Δελφοί (Παλαίστρα)						✓	✓				✓	✓	
Δελφοί (Στάδιο)						✓	✓				✓	✓	
Δελφοί (Ιερό Απόλλωνος)						✓	✓				✓	✓	
Δελφοί (Ιερό Αθηνάς Προναίας)						✓	✓				✓	✓	
Αρχαία Λιλαία						✓	✓				✓	✓	
Οχύρωση αρχαίας Άμφισσας						✓	✓				✓	✓	
Πυρά Ηρακλέους (Ξεροβούνι Παύλιανης)						✓	✓				✓	✓	
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ													
Ι.Μ. Βαρνάκοβας						✓	✓				✓	✓	
Ι.Μ. Κόκκινου						✓	✓				✓	✓	
Ι.Μ. Παναγίας της Κουτσουριώτισσας						✓	✓				✓	✓	
Ι.Μ. Αγ. Ιωάννου						✓	✓				✓	✓	

του Προδρόμου Αρτολίνας													
Ι.Μ. Προφήτη Ηλιού						✓	✓				✓	✓	
Ι. Ασκητήριο Αγ. Δημητρίου Συκιάς						✓	✓				✓	✓	
Ι. Ναός Ευαγγελισμού της Θεοτόκου (Παναγία η Πολυπορτού)						✓	✓				✓	✓	
ΜΟΥΣΕΙΑ													
Αρχαιολογικό Μουσείο Δελφών						✓	✓		✓		✓	✓	
Αρχαιολογικό Μουσείο Λιδορικίου						✓	✓		✓		✓	✓	
Αρχαιολογικό Μουσείο Γαλαξειδίου						✓	✓		✓		✓	✓	
ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ													
AMALIA BEACH						✓	✓						
ELATOS RESORT & HEALTH CLUB						✓	✓						
VILLA OLYMPIA						✓	✓						
VOYZAS						✓	✓						
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ - ΜΑΡΙΝΕΣ													
Ιτέα						✓	✓						
Τριζόνια						✓	✓						
Γαλαξείδι						✓	✓						

I. Ειδικά προστατευόμενες περιοχές
II. Ύψος - Εμβαδόν Μήκος
III. NATURA 2000
IV. Corine
V. Ορνιθοπανίδα
VI. Τουριστική Υποδομή
VII. Προσπελασιμότητα
VIII. Φυσικότητα
IX. Μοναδικά στοιχεία τοπίου
X. Δυνατότητα διαχείρισης
XI. Σπανιότητα
XII. Συνολική Οικολογική Αξιολόγηση
XIII. Δυνατότητα Παρατήρησης Άγριας Ζωής

Στον πίνακα που ακολουθεί κατατάσσονται οι τουριστικοί πόροι ως προς την ειδική μορφή τουρισμού στην οποία μπορούν να ενταχθούν.

Έτσι έχουμε μια πλήρη εικόνα των πόρων, των δυνατοτήτων αξιοποίησής τους και των σχετικών μορφών τουρισμού που μπορούν να υποστηρίξουν.

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΟΡΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

	ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ	ΟΡΕΙΝΟΣ/ ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΟΣ	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ/ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
ΒΟΥΝΑ							
Παρνασσός δυτ.		✓	✓			✓	✓
Οίτη		✓	✓			✓	✓
Βαρδούσια		✓	✓			✓	✓
Γκιόνα		✓	✓			✓	✓
ΥΓΡΟΒΙΟΤΟΠΟΙ							
ΕΚΒΟΛΗ							
Μόρνου						✓	
ΤΕΧΝΙΤΗ ΛΙΜΝΗ							
Μόρνου						✓	
ΠΟΤΑΜΟΙ							
Μόρνος						✓	
Σπερχειός						✓	
ΑΚΤΕΣ							
Μαραθιά	✓						
Γλυφάδα	✓						
Τιλοφώνας	✓						
Ερατεινή	✓						
Άγιοι Πάντες	✓						
Παραλία Όμιλος	✓						✓
Γαλαξείδι	✓						
Ακτή Κεντρί	✓						
Τροκαντερό	✓						
Μαϊάμι	✓						

Καλαφάτη	✓						
Αϊ Γιάννης	✓						
Ακτή Κίρρας	✓						
Ιτέα	✓						
ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ							
Κίρρας				✓			
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ							
Δελφοί (Γυμνάσιο)		✓	✓				
Δελφοί (Παλαίστρα)		✓	✓				
Δελφοί (Στάδιο)		✓	✓				
Δελφοί (Ιερό Απόλλωνος)		✓	✓				
Δελφοί (Ιερό Αθηνάς Προναίας)		✓	✓				
Αρχαία Λιλαία			✓				
Οχύρωση αρχαίας Άμφισσας			✓				
Πυρά Ηρακλέους (Ξεροβούνι Παύλιανης)			✓				
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ							
Ι.Μ. Βαρνάκοβας			✓				
Ι.Μ. Κόκκινου			✓				
Ι.Μ. Παναγίας της Κουτσουριώτισσας			✓				
Ι.Μ. Αγ. Ιωάννου του Προδρόμου Αρτολίνας			✓				
Ι.Μ. Προφήτη Ηλιού			✓				

Ι. Ασκητήριο Αγ. Δημητρίου Συκιάς			✓				
Ι. Ναός Ευαγγελισμού της Θεοτόκου (Παναγία η Πολυπορτού)			✓				
ΜΟΥΣΕΙΑ							
Αρχαιολογικό Μουσείο Δελφών			✓				
Αρχαιολογικό Μουσείο Λιδορικίου			✓				
Αρχαιολογικό Μουσείο Γαλαξειδίου			✓				
ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ							
AMALIA BEACH					✓		
ELATOS RESORT & HEALTH CLUB					✓		
VILLA OLYMPIA					✓		
VOYZAS					✓		
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ - ΜΑΡΙΝΕΣ							
Ιτέα	✓						
Τριζόνια	✓						
Γαλαξείδι	✓						

2.4.3 Προτεινόμενες μορφές τουρισμού

Οι προτεινόμενες μορφές τουριστικής ανάπτυξης εντοπίζονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

α) Πολιτιστικός τουρισμός σε συνάρτηση με Συνεδριακό:

Τα κύρια προϊόντα και δραστηριότητες των μορφών αυτών τουρισμού εντοπίζονται σχεδόν αποκλειστικά στους Δελφούς, που ασφαλώς αποτελεί βασικό πόλο έλξης Εθνικής / Διεθνούς σημασίας. Όμως, μια παραπέρα ανάπτυξη με αειφόρο τρόπο της κύριας αυτής μορφής τουρισμού για το νομό επιβάλλει ή πρέπει να συνδυασθεί:

i) Με την απόλυτη προστασία, όχι μόνο τους κορυφαίου αρχαιολογικού χώρου αλλά και του οικισμού και ιδιαίτερα του ελκυστικού φυσικού περιβάλλοντος της γύρω περιοχής.

ii) Με αποκέντρωση και σωστή χωρική διάρθρωση των νέων ανωδομών και υποδομών π.χ. η ίδρυση ανεξάρτητου Συνεδριακού Κέντρου θα μπορούσε εναλλακτικά να χωροθετηθεί αντί στους Δελφούς, όπως προτείνεται, σε άλλο χώρο, π.χ. στην Άμφισσα.

iii) Με την προώθηση και ορθολογική αξιοποίηση και των άλλων πολιτιστικών πόρων του νομού (που διαγράψαμε προηγουμένως) και με κέντρα / αφετηρίες επίσκεψης την Άμφισσα και το Λιδωρίκι (Αρχαιολογικό Μουσείο).

iv) Με τη δυναμική προώθηση και των άλλων μορφών (που αναφέρουμε στη συνέχεια) και κυρίως τη σωστή (χωρικά και λειτουργικά) διασύνδεσή τους με τον πολιτιστικό τουρισμό.

β) Ορεινός / Περιηγητικός και Χειμερινός / Χιονοδρομικός:

Ο ορεινός / περιηγητικός τουρισμός επικεντρώνεται στους ορεινούς όγκους Βαρδούσια και Γκιώνα. Η οροσειρά Βαρδουσίων (υπάρχουν ήδη 2 ορεινά καταφύγια) αποτελεί κύριο πόλο έλξης πολλών ορειβατών / αναρριχητών και στην ευρύτερη περιοχή της υπάρχουν ενδιαφέρουσα χωριά διαμονής και πρόσβασης στο βουνό: Αρτοτίνα, Αθ. Διάκος, Μουσουνίτσας, Βίννανη, Καλλοσκοπή αλλά και άλλοι οικισμοί) υπάρχουν δυνατότητες για ορισμένες ενδιαφέρουσες διαδρομές / περιηγήσεις σε φαράγγια ή χαράδρες. Ιδιαίτερα, η χαράδρα της Ρέκκας, από τα μεγαλύτερα και ομορφότερα φαράγγια της χώρας. Πρόκειται για περιοχή μεγάλης οικολογικής σημασίας με ενδημικά είδη φυτών, αρπακτικά πουλιά, αγριόγιδα, κλπ.

Ως προς τον Παρνασσό (στο νομό εντάσσεται το Β.Δ. τμήμα του) υπάρχουν δυνατότητες άσκησης δραστηριοτήτων και ορεινού / περιηγητικού και χειμερινού / χιονοδρομικού τουρισμού. Στη πρώτη περίπτωση εντάσσονται επισκέψεις / περιηγήσεις και στον Εθνικό Δρυμό αλλά και σε ενδιαφέροντα ορεινά τοπία και σπήλαια (π.χ. Κωρύκειο Άντρο). Στη δεύτερη περίπτωση ο αριθμός των επισκεπτών προς το χιονοδρομικό κέντρο είναι πολύ μικρότερος αυτών που κατευθύνονται από Αράχοβα (Ν. Βοιωτίας). Η σχετική προσπέλαση πραγματοποιείται από τους Δελφούς και ορισμένα χωριά Β.Α. της Άμφισσας.

γ) **Παράκτιος / παραθεριστικός και θαλάσσιος τουρισμός:**

Η παράκτια ζώνη του νομού (μήκους 175 χλμ) ενδείκνυται και προσφέρει δυνατότητες παραπέρα ανάπτυξης των μορφών αυτών του τουρισμού με βασικά κέντρα την Ιτέα, το Γαλαξείδι, (με πλούσια ναυτική παράδοση και Ναυτικό Μουσείο) και την Ερατεινή. Αναγκαία θεωρείται η προσέλκυση και αλλοδαπών τουριστών (που σήμερα εντοπίζονται σχεδόν αποκλειστικά στους Δελφούς) που θα διαμένουν (μικρή διάρκεια παραμονής) σε καταλύματα (υπάρχοντα και νέα) των οικισμών -χωρίς τη δημιουργία resorts ή κέντρων μαζικού τουρισμού- και θα έχουν πρόσβαση στις πλαζ (οργανωμένες ή μη). Ήδη προωθείται η ολοκλήρωση / αναβάθμιση της παραλίας / πλαζ Κίρρας (Δ. Ιτέας) και του Καλαφάτη (Δ. Γαλαξειδίου) καθώς και η κατασκευή νέων (π.χ. πλαζ Προφήτη Ηλία Γαλαξειδίου).

Με βάση τα κύρια τουριστικά λιμάνια Γαλαξειδίου και Ιτέας, οι δραστηριότητες θαλάσσιου τουρισμού εντοπίζονται σε θαλάσσιες διαδρομές / περιηγήσεις και σπορ στον Κορινθιακό (π.χ. επισκέψεις στο νησί Τριζόνια - μοναδικό νησί της Δωρίδας, κατάφυτο και με ενδιαφέρουσες παραλίες) και στην παραπέρα προώθηση υφιστάμενων διαδρομών προς Ναύπακτο / Νησιά Ιονίου. Αναγκαία θεωρείται, αν όχι η δημιουργία μαρίνας, η επέκταση / οργάνωση θέσεων σκαφών στα λιμάνια για ιστιοπλοΐα / yachting.

2.5. ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

2.5.1. Εισαγωγή

Ο Νομός Ευρυτανίας, στο κέντρο της Ρούμελης, διακρίνεται κυρίως για το ορεινό του εδάφους του (100% ορεινός χώρος) για το υψηλό ποσοστό δασών (44,5% η δασική κάλυψη) για σημαντικό υδάτινο πλούτο, και για την ελκυστικότητα και καθαρότητα του περιβάλλοντος (εντάσσεται από την ΟΥΝΕΣΚΟ / 1991 στις 5 πρώτες περιοχές του κόσμου σε καθαρότητα περιβάλλοντος). Αρνητικό αναπτυξιακό στοιχείο του νομού θεωρείται το πληθυσμιακό μέγεθος (24.500 κάτοικοι - η μείωση του πληθυσμού τα τελευταία χρόνια κυρίως παραγωγικών ηλικιών) που αποδίδεται στα ορεινά / άγονα εδάφη, στη γεωγραφική απομόνωση / δυσκολία πρόσβασης και στους παραγωγικούς / οικονομικούς πόρους (ελάχιστο ποσοστό 5% καλλιεργούμενων εκτάσεων - οι μικρότεροι της Περιφέρειας).

Οι φυσικοί και ανθρώπινοι / πολιτιστικοί πόροι του νομού είναι ιδιαίτερα ελκυστικοί και διαγράφονται ως εξής:

Οι φυσικοί πόροι του ορεινού αυτού νομού περιλαμβάνουν τις ακόλουθες κατηγορίες:

i) Δίκτυο ορεινών όγκων / βουνών κυρίως ο Τυμφρηστός / Βελούχι (περιλαμβάνει χιονοδρομικό κέντρο), τα Άγραφα, η Καλιακούδα αλλά και η Οξιά και το Παναιτωλικό (στα νότια σύνορα του νομού, στις ορεινές περιοχές υπάρχουν πολλά και ελκυστικά δάση.

ii) Υδάτινοι πόροι, ήτοι ποτάμια, λίμνες, υργότοποι όπως ο Αχελώος (στα σύνορα των νομών Άρτας και Αιτωλοακαρνανίας), ο Ταυρωπός (Μέγδοβας), και ο Αγραφιώτης που εκβάλλουν στη Λίμνη Κρεμαστών καθώς και (στο νότιο τμήμα του νομού) τα ποτάμια Καρπενησιώτης, Τρικεριώτης, Κρικελιώτης.

iii) Καταρράκτες (στα Β. και Ν. του νομού), φαράγγια και κοιλάδες (π.χ. Ποταμιάς ως τα βουνά του Προυσού).

Οι ανθρώπινοι / πολιτιστικοί πόροι του νομού (υλικοί και άυλοι) καλύπτουν ορισμένες κατηγορίες όπως:

i) Περιορισμένο αριθμό αρχαιολογικών χώρων (π.χ. απομεινάρια αρχαίων τάφων στον οικισμό Κορυσχάδες, αρχαίος οικισμός «Γλα» στον οικισμό Χόχλια).

ii) Μια σειρά από μοναστήρια, εκκλησίες / παρεκκλήσια, μετόχια σ' όλη την έκταση του νομού (σε οικισμούς ή ορεινές / απρόσιτες περιοχές). Ως πιο σημαντικά μοναστήρια θεωρούνται το Ησυχαστήριο Οσίας Μαρίας (Μικρό Χωρίο) και κυρίως η Ιερά Μονή Προυσού (κοντά στον οικισμό) μέσα σ' ένα εξαίρετο φυσικό περιβάλλον και η Ιερά Μονή Τατάρνας (κοντά στην τεχνητή λίμνη Κρεμαστών).

iii) Ορισμένοι παραδοσιακοί οικισμοί[6] (π.χ. Κορυσχάδες, Μικρό και Μεγάλο Χωριό - με παραδοσιακά / πετρόκτιστα σπίτια) παραδοσιακά γεφύρια (Επισκοπή, Τέμπλα, Μανώλη) και ορισμένα σπήλαια και πύργοι.

iv) Ποικίλες, διαχρονικά, πολιτιστικές εκδηλώσεις / δραστηριότητες (κυρίως θρησκευτικού χαρακτήρα) με βασικό κέντρο το Καρπενήσι (κέντρο / αφετηρία πολιτιστικών εκδηλώσεων και περιηγήσεων) που περιλαμβάνει Συνεδριακό Κέντρο και Μουσείο Λαογραφίας / Ευρυτανικών ευρημάτων.

2.5.2. Κατάταξη

Στον πίνακα που ακολουθεί οι τουριστικοί πόροι του Νομού Ευρυτανίας έχουν καταταγεί κατά είδος και εκτιμάται η ανταπόκρισή τους στα ανωτέρω κριτήρια αξιολόγησης.

Με τον τρόπο αυτό έχουμε την κατάταξη των δυνατοτήτων τουριστικής αξιοποίησης των πόρων.

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΟΡΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VI.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.
ΒΟΥΝΑ													
Παπαδημήτρη		1.931	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓
Βουλγάρα		1.654	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓
Τυμφρηστός(Βελούχι)		2.104	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Καλιακούδα		2.101	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓
Οξυά		1.926	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓
Χελιδώνα		1.975	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓
Ντελιδίμι		2.163	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓
ΥΓΡΟΒΙΟΤΟΠΟΙ													
ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΛΙΜΝΕΣ													
Κρεμαστών		87.000	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

[6] Έχουν απογραφεί 21 οικισμοί (οι 6 αξιολογήθηκαν ως σημαντικής προστασίας και 15 ως περιορισμένης).

ΠΟΤΑΜΟΙ													
Αγραφιώτης	✓	45	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Ταυρωπός	✓	83	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ													
Ι.Ναός Αγ.Ιωάννη του Χρυσοστόμου						✓	✓					✓	
Ι.Ναός της Παναγίας						✓	✓					✓	
Ι.Μ.Μεταμορφώσεως του Σωτήρος						✓	✓					✓	
Ι.Ησυχαστήριο Οσ.Μαρίας						✓	✓					✓	
Ι.Μ. «Κορίτσας»						✓	✓					✓	
Ι.Μ.Τατάρνης						✓	✓					✓	
Ι.Μ.Προυσσού						✓	✓					✓	
Ι.Ναός Αγ.Λεωνίδη Κλαυσίου						✓	✓					✓	
Ι.Ναός Αγ.Τριάδας						✓	✓					✓	
Ι.Ναός Αγ.Δημητρίου						✓	✓					✓	
ΜΟΥΣΕΙΑ													
Το Μουσείο Εθνικής Αντίστασης Κορυσχάδων						✓	✓				✓	✓	
ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ													
Τυμφρηστού						✓	✓						
ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ													
CLUB MONTANA						✓	✓						

I. Εδικά προστατευόμενες περιοχές
II. Ύψος - Εμβαδόν Μήκος
III. NATURA 2000
IV. Corine
V. Ορνιθοπανίδα
VI. Τουριστική Υποδομή
VII. Προσπελασιμότητα
VIII. Φυσικότητα
IX. Μοναδικά στοιχεία τοπίου
X. Δυνατότητα διαχείρισης
XI. Σπανιότητα
XII. Συνολική Οικολογική Αξιολόγηση
XIII. Δυνατότητα Παρατήρησης Άγριας Ζωής

Στον πίνακα που ακολουθεί κατατάσσονται οι τουριστικοί πόροι ως προς την ειδική μορφή τουρισμού στην οποία μπορούν να ενταχθούν.

Έτσι έχουμε μια πλήρη εικόνα των πόρων, των δυνατοτήτων αξιοποίησής τους και των σχετικών μορφών τουρισμού που μπορούν να υποστηρίξουν.

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΟΡΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

	ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ	ΟΡΕΙΝΟΣ/ ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΟΣ - ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟΣ	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ/ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ	ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
ΒΟΥΝΑ							
Παπαδημήτρη		✓				✓	
Παναιτωλικό		✓	✓			✓	✓
Τυμφρηστός (Βελούχι)		✓				✓	
Καλιακούδα		✓				✓	
Οξυά		✓				✓	
Χελιδώνα		✓				✓	
Ντελιδίμι		✓				✓	
ΥΓΡΟΒΙΟΤΟΠΟΙ							
ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΛΙΜΝΕΣ							
Κρεμαστών						✓	
ΠΟΤΑΜΟΙ							
Αγραφιώτης						✓	
Ταυρωπός						✓	
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ							
Ι.Ναός Αγ.Ιωάννη του Χρυσοστόμου			✓				
Ι.Ναός της Παναγίας			✓				
Ι.Μ.Μεταμορφώσεως του Σωτήρος			✓				
Ι.Ησυχαστήριο Οσ.Μαρίας			✓				
Ι.Μ. «Κορίτσας»			✓				
Ι.Μ.Τατάρνης			✓				
Ι.Μ.Προυσσού			✓				

Ι.Ναός Αγ.Λεωνίδη Κλαυσίου			✓				
Ι.Ναός Αγ.Τριάδας			✓				
Ι.Ναός Αγ.Δημητρίου			✓				
ΜΟΥΣΕΙΑ							
Το Μουσείο Εθνικής Αντίστασης Κορυσχάδων			✓				
ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ							
Τυμφρηστού		✓					
ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ							
CLUB MONTANA					✓		

2.5.3 Προτεινόμενες μορφές τουρισμού

Οι φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι του νομού - τα χαρακτηριστικά μεγέθη, η ελκυστικότητα και η χωρική διάταξή τους - προσδιορίζουν τις υφιστάμενες και κυρίως τις δυνάμεις (potential) μορφές τουριστικής ανάπτυξης που εντοπίζονται και διαγράφονται ως εξής:

α) Ορεινός / περιηγητικός και χειμερινός / χιονοδρομικός τουρισμός:

Ο χειμερινός / χιονοδρομικός τουρισμός με κέντρο το Βελούχι αναπτύσσεται σημαντικά τα τελευταία χρόνια λόγω διαμόρφωσης αναγκαίων υποδομών: Λειτουργούν 6 αναβατήρες (3 εναέριοι και 3 συρόμενοι) που εξυπηρετούν 10 πίστες, σαλέ, σχολή σκι, κλπ.) Οι σχετικές ανωδομές / καταλύματα εξυπηρέτησης / διαμονής των σκιέρ εντοπίζονται, εκτός από το Καρπενήσι, στους γειτονικούς οικισμούς Μεγάλο και Μικρό Χωριό, Αγ. Νικόλαο, Βούτηρο, Κλαυσί και Κορυσχάδες.

Λόγω των ποικίλων φυσικών περιβαλλοντικών πόρων και του ορεινού τοπίου ο νομός προσφέρεται για ποικίλες δραστηριότητες αναψυχής όλο το χρόνο. Δραστηριότητες που δεν έχουν αναπτυχθεί στον ίδιο ρυθμό μ' αυτές της χιονοδρομίας και που διαγράφονται ως εξής:

i) Ορειβατικές εκδρομές ή ορειβατικές / αναρριχητικές διαδρομές που περιλαμβάνουν πεζοπορικές αναβάσεις / επισκέψεις / περιηγήσεις ορεινών δασικών τοπίων αλλά και ορειβατική ποδηλασία (κυρίως στα Άγραφα και στα άλλα βουνά που αναφέραμε),

ii) Καταβάσεις ποταμών (καγιάκ), ράφτιγκ (π.χ. στον Ταυρωπό και Τρικεριώτη) και διαδρομές σε φαράγγια (π.χ. άγριο φαράγγι Κλειδί).

Για τις δραστηριότητες αυτές ενδείκνυται η δημιουργία ορισμένων κέντρων (το Καρπενήσι δεν πρέπει να αποτελεί μοναδικό κέντρο / αφετηρία για όλες τις δραστηριότητες) όπως τα Άγραφα (βασικό κέντρο) και ορισμένοι άλλοι οικισμοί (π.χ. Γρανίτσα, Ρασόπουλο, Κερασοχώρι). Βασική προϋπόθεση η δημιουργία / διαμόρφωση κατάλληλων ανωδομών και κυρίως υποδομών (δίκτυα προσπέλασης / διακίνησης).

β) Οικοτουρισμός ή οικολογικός / περιβαλλοντικός τουρισμός:

Η ανάπτυξη του οικοτουρισμού θα βασισθεί στην ποικιλία, χωρική κατανομή και ελκυστικότητα των φυσικών πόρων του νομού που εντοπίζονται στα δίκτυα ορεινών / ημιορεινών όγκων και περιοχών και σε αυτά των υδάτινων πόρων. Οι σχετικές δραστηριότητες οικοτουρισμού περιλαμβάνουν:

i) Κυρίως φυσιολατρικές διαδρομές (παρατήρηση, φωτογράφηση, απόλαυση της άγριας πανίδας / χλωρίδας και φυσικού τοπίου σε υγρότοπους (π.χ. στους ποταμούς Αγραφιώτη, Ταυρωπό, Καρπενησιώτη και στη Λίμνη Κρεμαστών) σε ορεινές / δασικές περιοχές και σε «ευαίσθητες» περιοχές / φυσικά τοπία (π.χ. όρος Βελούχι / Τυμφρηστός) καθώς και σε καταρράκτες και ελκυστικές κοιλάδες (π.χ. Αγραφιώτη ποταμού).

ii) Ορισμένες διαδρομές (επισκέψεις / περιηγήσεις) που συναρτώνται χωρικά με τις προηγούμενες και σχετίζονται με τον περιηγητικό και πολιτιστικό τουρισμό.

Ειδικότερα σε σχετική μελέτη (πρόγραμμα RIS/PLUS)[7] προτείνεται η ίδρυση «Κέντρου Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης» στην ευρύτερη περιοχή του Προυσσού με στόχο την ανάδειξη / προστασία των χαρακτηριστικών φυσικών πόρων της Ευρυτανίας και ανάπτυξη δραστηριοτήτων οικοτουρισμού.

γ) **Πολιτιστικός και θρησκευτικός τουρισμός**:

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως το Καρπενήσι αποτελεί κέντρο πολιτιστικών εκδηλώσεων / δραστηριοτήτων και αφετηρία για πολιτιστικές διαδρομές και κυρίως επισκέψεις μοναστηριών και συμμετοχή σε θρησκευτικές εκδηλώσεις. Το βασικό κέντρο θρησκευτικού τουρισμού (με μεγάλο αριθμό επισκεπτών) είναι η Ιερά Μονή Προυσσού, ενταγμένη σε ελκυστικό φυσικό περιβάλλον και ακολουθούν η Ιερά Μονή Τατάρνας (κοντά στη λίμνη Κρεμαστών) και το Ησυχαστήριο Οσίας Μαρίας (Μικρό Χωριό). Εκτός από τις κύριες διαδρομές προς Προυσσό (κατά μήκος του Καρπενησιώτη ποταμού) και Τατάρνας (Καρπενήσι - Φραγκίστες - Μονή Τατάρνας) μια τρίτη διαδρομή (για επίσκεψη βυζαντινών εκκλησιών σε συνδυασμό με το φυσικό τοπίο) είναι Καρπενήσι - Κλαυσί (Παλαιοχριστιανικός ναός Αγ. Λεωνίδη / 5^{ου} αιώνα) - Μουζήλο (παμπάλαιες εκκλησίες) - Ανιάδα (περιοχή «Αετόβρυση») - Δομνίτσα.

[7] Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας / Πρόγραμμα RIS / PLUS (2001) Μελέτη Σκοπιμότητας για την Ανάπτυξη Πολιτιστικού Τουρισμού στην Περιφέρεια.

3. Αξιολόγηση των πόρων

Με βάση την ανάλυση που προηγήθηκε, στο παρόν τμήμα της μελέτης παρουσιάζεται η ιεράρχηση και η συγκριτική αξιολόγηση των τουριστικών πόρων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, ώστε να γίνεται εφικτή η ορθολογική και ολοκληρωμένη τεκμηρίωση των προτάσεων.

Στους πίνακες που προηγήθηκαν παρουσιάζονται αναλυτικά οι τουριστικοί πόροι και ο βαθμός στον οποίο ικανοποιούν τα κριτήρια που έχουν τεθεί και, ως αποτέλεσμα των εκτιμήσεων αυτών, αξιολογείται η δυνατότητα αξιοποίησής τους και η κατάλληλη μορφή τουρισμού.

Για την αξιολόγηση χρησιμοποιήθηκαν μέθοδοι «έμμεσης προσέγγισης» που στηρίζονται αφ' ενός στην ανάλυση / καταγραφή απόψεων ορισμένων ομάδων ή ειδικών σε θέματα τουρισμού και αφ' ετέρου σε στατιστικά δεδομένα χρήσης των πόρων και συμμετοχής σε σχετικές δραστηριότητες και ταυτόχρονα έγινε χρήση σχετικών πληροφοριών και μελετών αξιολόγησης των πόρων. Η προσέγγιση που ακολουθήσαμε υπαγορεύτηκε και βασίστηκε στην υπάρχουσα πληροφόρηση και στις σχετικές μελέτες που έχουν γίνει λόγω ανυπαρξίας ειδικών διασκοπίσων και σημαντικές ελλείψεις στατιστικών δεδομένων.

Για την αξιολόγηση χρησιμοποιήθηκαν τα ακόλουθα κριτήρια:

- Σπουδαιότητα του πόρου
- Βαθμός αξιοποίησης μέχρι σήμερα
- Προσβασιμότητα
- Αισθητική αξία
- Σημερινή κατάσταση
- Ένταξη σε ειδική μορφή τουρισμού

Στο πλαίσιο αυτό αξιολογούνται στη συνέχεια οι πλέον σημαντικοί, από πλευράς τουριστικού ενδιαφέροντος πόροι.

3.1. ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

Ο Νομός Εύβοιας διαθέτει, όπως φαίνεται και από τους σχετικούς πίνακες, μια μεγάλη ποικιλία τουριστικών πόρων, η αξιοποίηση των οποίων μπορεί να προσδώσει μεγάλη ώθηση στην τουριστική ανάπτυξη.

Οι τουριστικοί του πόροι διαθέτουν όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά που ευνοούν την ανάπτυξη των ειδικών μορφών τουρισμού, οι οποίες συμβάλλουν στην τοπική ανάπτυξη και στη σωστή διαχείριση των πόρων και του περιβάλλοντος.

Προκειμένου όμως να γίνει εφικτή η κατάστρωση ενός αξιόπιστου και επιχειρησιακού προγράμματος ανάπτυξης των ειδικών μορφών τουρισμού στο νομό, είναι απαραίτητη η αξιολόγηση των πόρων και η επιλογή εκείνων που προσφέρονται για τη επίτευξη μεγαλύτερων αποτελεσμάτων.

Με την εφαρμογή των κριτηρίων αξιολόγησης που αναφέρονται παραπάνω, ως οι πλέον αξιόλογοι τουριστικοί πόροι του Νομού Εύβοιας θεωρούνται οι ακόλουθοι:

- τα δίκτυα των ορεινών όγκων / βουνών (περιοχές Δίφρυος, Όχης, Τελέθριου και Κανδυλίου, Δάσος Στενής) όπου μπορούν να δημιουργηθούν «φυσικά πάρκα» και σε συνάρτηση με άλλους ορεινούς πόρους έλξης να διαμορφωθούν δίκτυα και υπηρεσίες οικοτουριστικών δραστηριοτήτων. Τα βουνά της Εύβοιας είναι ιδανικά για την ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Το βασικό τους πλεονέκτημα είναι το εντυπωσιακό τοπίο ενώ ως μειονέκτημα αναφέρεται η δυσκολία πρόσβασης. Επίσης πλούσια είναι η δασοκάλυψη των βουνών και ιδιαίτερα της Δίρφυος (με δάση από έλατα και καστανιές).
- Τα σπήλαια του νομού όπως στην Άτταλη, στη Γλυφάδα στα Καλύβια Καρύστου το οποίο έχει και σταλακτίτες, στον Άγιο Αθανάσιο κοντά στη Χαλκίδα και στα Μανίκια νότια της Κύμης.
- Τα φαράγγια όπως το περίφημο του Δημοσάρι στην περιοχή Καλλιανού της Καρύστου και της Αγάλης στον Άγιο Αθανάσιο στο τέλος του οποίου βρίσκεται η σπηλιά Βοϊδοκλέφτρα.
- Ο νομός διαθέτει μια ακτογραμμή μήκους 890 χλμ. Ως ιδιαιτέρου ενδιαφέροντος αξιολογούνται οι παράκτιες ζώνες, οι ακτές και οι παραλίες όπως της Χιλιαδούς / Γλυφάδας, η ευρύτερη ζώνη παραλιών Γλυφάδας - Μίλων , όρμου Τσίλαρου / Θάψων /ακρωτηρίου Καλάμι, το Αλιβέρι, η περιοχή Λίμνη- Ροβιές - Μαντούδι, τα Λουτρά Αιδηψού, η Λιχάδα , η ακτή Κάρυστος – Φλερός, τα Νέα Στείρα-VENOS, η παραλία της Ερέτριας-ΕΟΤ, η παραλία Νήσου Σκύρου, στις οποίες μπορούν να αναπτυχθούν προϊόντα και υπηρεσίες κυρίως θερινών διακοπών αλλά και δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής (ιστιοπλοΐας / jachting) και κυρίως περιήγησης / απόλαυσης φυσικών περιοχών του παράκτιου / θαλάσσιου χώρου. Από τις παραπάνω ακτές και παραλίες εκείνες που έχουν αξιοποιηθεί

περισσότερο είναι του Βόρειου και Νότιου Ευβοϊκού και οι ακτές από τα Νέα Στείρα μέχρι την Κάρυστο.

- Οι ιαματικές πηγές και γενικότερα οι πόροι ιαματικού τουρισμού όπως τα λουτρά Αιδηψού, ο οικισμός και η ευρύτερη περιοχή της Αιδηψού, οι σημαντικές ανωδομές / υποδομές και υπηρεσίες (π.χ. το ξενοδοχείο Θέρμαι Σύλλα που είναι ιστορικό διατηρητέο μνημείο), οι πηγές / λουτρά Γιάλτρων (Λιχάδα Ιστιαίας) και Αμάρυνθου Βάθειας, τα λασπόλουτρα στο Βασιλικό κοντά στη Χαλκίδα και οι πηγές ποσιθεραπείας στο Χωνευτικό και στους κήπους κοντά στη Κύμη, όπου μπορεί να αναπτυχθεί ο ιαματικός τουρισμός και γενικότερα ο τουρισμός υγείας και φυσικής ζωής. Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στην οργανωμένη Λουτρόπολη της Αιδηψού, η οποία διαθέτει 22 υδροθεραπευτήρια (το ένα ιδιοκτησίας Ε.Ο.Τ., το οποίο είναι το τελειότερο της χώρας με σύγχρονες εγκαταστάσεις υδροθεραπείας και φυσιοθεραπείας)
- Οι αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία (κυρίως στην περιοχή Ερέτριας - Αμάρυνθου και στην Χαλκίδα, Κάρυστο, Αλιβέρι, Κύμη και Αυλίδα), όπως ο Μακεδονικός τάφος (Ερέτρια), ο Αρχαίος Θόλος (Ερέτρια), τα Αρχαία Λουτρά Αιδηψού ,η Οικία των Ψηφιδωτών (Ερέτρια), το Αρχαίο Θέατρο (Ερέτρια), το Μαυσωλείο Καρύστου, το Αρχαίο Νεκροταφείο Ριτσώνας (Αυλίδα), η Αρχαία Χαλκίδα, τα Αρχαιολογικά Μουσεία Χαλκίδας, Καρύστου και Ερέτριας, το Λαογραφικό Μουσείο Χαλκίδας, το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης Ερέτριας κλπ., για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων του πολιτιστικού τουρισμού.
- Τα βυζαντινά / μεσαιωνικά μνημεία (Κύμη / ευρύτερη περιοχή, Αυλωνάρι, Αλιβέρι, Λίμνη, Κάρυστος, Σκύρος και τα νεότερα / νεοκλασικά μνημεία / κτίρια (Χώρα Σκύρου, Χαλκίδα) και οι παραδοσιακοί οικισμοί κυρίως στην ευρύτερη περιοχή της Λίμνης (Ροβιές, Κεχριές, Μετόχι) και στη Ν. Εύβοια (Κάψαλα, Πετριές, Αυλωνάρι), για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων του πολιτιστικού τουρισμού.
- Οι παραδοσιακοί οικισμοί του νομού της ευρύτερης περιοχής της Λίμνης η χώρα Σκύρου, τμήματα της Κύμης, Λίμνης και Καρύστου, ορισμένοι οικισμοί της ευρύτερης περιοχής της Δίρφυος.
- Το δίκτυο των υγροτόπων (κυρίως οι μεγαλύτεροι και ενταγμένοι σε ΖΟΕ όπως τα Κανατάδικα / Ιστιαίας - λιμνοθάλασσα Λιβαρίου, η Λίμνη Δύστου έκτασης

4.750 στρεμμάτων, το παράκτιο έλος Ψαχνών), οι οποίοι προσφέρονται για την ανάπτυξη του οικοτουρισμού.

- Τα οικοσυστήματα του Νομού τα οποία έχουν ενταχθεί στο δίκτυο «ΦΥΣΗ 2000», όπως το όρος Όχη στην περιοχή της Καρυστίας, ο κάμπος Καρύστου, το ακρωτήριο Καφηρέας, τα δάση Στενής και Δέλφι. , η λιμνοθάλασσα Λιβαρίου κλπ
- Οι λιμενικές υποδομές του νομού όπως τα επιβατικά λιμάνια Ερέτριας, Σκύρου, Κύμης, Καρύστου, Αλιβερίου, Άγιου Κωνσταντίνου και τα τουριστικά καταφύγια και μαρίνες (Χαλκίδα, Δίρφυς, Αλιβέρι, Κάρυστος, Μαρμάρι, Λουτρά Αιδηψού)

3.2. ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Ο Νομός Βοιωτίας διαθέτει μεγάλη ποικιλία περιβαλλοντικών και πολιτιστικών πόρων, οι αξιολογότεροι των οποίων παρουσιάζονται στη συνέχεια.

- Το δίκτυο των ορεινών όγκων και συμπλεγμάτων που συμπεριλαμβάνει την Αράχοβα, που βρίσκεται στη ράχη του Παρνασσού και αποτελεί βασικό κέντρο / αφετηρία για προσπέλαση στο Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού (Φτερόλακκα, Κελάρια), τον Εθνικό Δρυμό Παρνασσού που αποτελεί το δεύτερο σε φήμη ή έλξη βουνό της Ελλάδας (μετά τον Όλυμπο) με ενδιαφέρουσα χλωρίδα (ενδημικά φυτά) και πανίδα και τον Ελικώνα που διαθέτει πλούσια ποικιλία πολιτιστικών πόρων, για την ανάπτυξη περιηγητικού και χειμερινού τουρισμού.
- Τα μουσεία και οι αρχαιολογικοί χώροι που βρίσκονται συγκεντρωμένοι σε ορισμένους οικισμούς όπως η Θήβα (Αρχαιολογικό Μουσείο, Μυκηναϊκό Ανάκτορο, Κάδμειον, Ναός Ισμηνίου Απόλλωνος, Ιερό Καβείρων / κοντά στη Θήβα), ο Ορχομενός (Μυκηναϊκό Ανάκτορο), η Χαιρώνεια (Αρχαιολογικό Μουσείο, Αρχαίο Θέατρο, Ακρόπολη,) η Λιβαδειά (Μεσαιωνικό Φρούριο) και οι Πλαταιές και Θεσπιές.
- Τα βυζαντινά μνημεία και τα πολλά μοναστήρια τα οποία κατά κύριο λόγο είναι συγκεντρωμένα στον Ελικώνα (όπως η Μονή Οσίου Λουκά με μουσείο) αλλά και σε άλλους χώρους όπως στον Ορχομενό (Μ. Παναγίας Σκριπούς), στο Ύπατο / Σαγμάτειο όρος (Μ. Σαγματά), στα Βάγια (Μ. Τιμίου Σταυρού) και στη Δαύλεια (Μ. Αγ. Ιερουσαλήμ), η αξιοποίηση των οποίων οδηγεί σε συνδυασμένες δράσεις πολιτιστικού και θρησκευτικού τουρισμού.

- Επίσης, σημαντικό πόρο για την ανάπτυξη του περιηγητικού τουρισμού μπορεί ν' αποτελέσει η πρωτεύουσα του νομού Λιβαδειά για προσπέλαση στον Ελικώνα αλλά και για διάφορες πεζοπορικές διαδρομές στην ευρύτερη περιοχή της πόλης όπου εντοπίζονται: α) ο ποταμός της Κρύας (με τοξωτά φαράγγια, νερόμυλους, κλπ.), β) αναρριχητικό πάρκο (με 15 περιηγητικές διαδρομές, γ) φαράγγι με θέατρο (χωρητικότητας 1000 ατόμων), δ) Κάστρο με εκθεσιακό χώρο και βυζαντινή εκκλησία στο λόφο του Προφήτη Ηλία.
- Οι αγροτικές παραγωγικές δραστηριότητες κυρίως στο δυναμικό αγροτικό κέντρο Ορχομενός και στα γύρω χωριά (στην κοιλάδα / λεκανοπέδιο Κωπαΐδας) αλλά και στα Βάγια (Θηβαϊκό κάμπο), στην Τανάγρα (Πεδιάδα Τανάγρας) και επίσης στην Αράχοβα (ύπαρξη γυναικείου Αγροτουριστικού Συνεταιρισμού με καταλύματα), οι οποίες μπορούν να συνδυασθούν με τον θρησκευτικό και περιηγητικό τουρισμό.
- Οι ακτές στο Δήλεσι και στην Αντίκυρα.

3.3. ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Ο Νομός χαρακτηρίζεται από σημαντικά μεγέθη και ποικιλία κυρίως φυσικών αλλά και ανθρωπίνων / πολιτιστικών πόρων, από τους οποίους αξιολογούνται ως οι πλέον κατάλληλοι για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων οι ακόλουθοι:

- Οι ιαματικές πηγές στην Υπάτη, Καμμένα Βούρλα, Πλατύστομο ,Θερμοπύλες και Παλαιόβραχο, που είναι ένας σημαντικός αριθμός σε σχέση με άλλους νομούς της Ελλάδας.
- Το οικοσύστημα της περιοχής Σπερχειού ποταμού / Μαλιακού Κόλπου. Ένα σύστημα με διαφορετικά φυσιογραφικά / οικολογικά χαρακτηριστικά που συγκροτείται από τρεις αλληλένδετες ενότητες: α) το θαλάσσιο σύστημα οικοτόπων του Μαλιακού, β) τους οικότοπους των αμμωδών παραλιών του Μαλιακού και το Δέλτα του Σπερχειού (υγροτοπικό σύστημα) και γ) το ποτάμιο σύστημα της κοιλάδας του Σπερχειού (οικότοποι γλυκών νερών, παρόχθια δάση, κλπ.)
- Το δίκτυο ορεινών όγκων / βουνών που περιλαμβάνει την Οίτη (το κυριότερο, που περιλαμβάνει τον Εθνικό Δρυμό Οίτης), το όρος Όθρυς, το Καλλίδρομο και τον Τυμφρηστό.

- Οι παράκτιες ζώνες (ο δεύτερος μετά την Εύβοια νομός της Περιφέρειας σε μήκος ακτών) με τις πλέον σημαντικές να εντοπίζονται στον Β. Ευβοϊκό / Ν.Α. ζώνη του νομού (Καμένα Βούρλα, Άγιος Κωνσταντίνος, περιοχές Αταλάντης -Σκάλα και Μαλεσίνας - Θεολόγος) και στον Μαλιακό (παράκτια ζώνη Στυλίδας, Εχιναίων, Πελασγίας).
- Οι αρχαιολογικοί χώροι οργανωμένοι (π.χ. Κάστρο Λαμίας, Θεολόγος - Μαλεσίνα) και μη (Θερμοπύλες, Στυλίδα, Δομοκός, Μακρακώμη, Ελάτεια).
- Τα αρχαιολογικά μουσεία (π.χ. Λαμίας, Αταλάντης, Θερμοπυλών) και λαογραφικά (π.χ. Καλοσκοπής / Στρατώνας, Υπάτης).
- Τα Μοναστήρια, με σημαντικότερο αυτό της μονής Αγάθωνος στις βόρειες πλαγιές της Οίτης που περιλαμβάνει και Μουσείο Φυσικής ιστορίας και ακόμη οι μονές Υπάτης, Αγιάς, Αγίου Αθανασίου.
- Ορισμένοι παραδοσιακοί οικισμοί (π.χ. Παύλιανη, Νεοχώρι - με στοιχεία παραδοσιακής αρχιτεκτονικής) και κάστρα (π.χ. Μενδενίτσας, Πελασγίας, Λιμογαρδίου.)

3.4. ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

Ο Νομός συνδυάζει ποικίλους φυσικούς (ορεινούς και παράκτιους) και ανθρώπινους / πολιτιστικούς πόρους τουριστικής έλξης από τους οποίους αξιολογούνται ως οι πλέον κατάλληλοι για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων οι ακόλουθοι:

- Το δίκτυο ορεινών συμπλεγμάτων που περιλαμβάνει τα συμπλέγματα Βαρδουσίων και Γκιόνας (οι δύο κύριες ορεινές περιοχές με δάση, φαράγγια, λιβάδια, βοσκοτόπια και ορνιθοπανίδα), το σύμπλεγμα των βουνών Λιδορικίου και ορισμένα τμήμα του Παρνασσού (Β.Δ. τμήμα) και της Οίτης (Ν.Δ. τμήμα).
- Οι υδάτινοι πόροι που περιλαμβάνουν κυρίως τον ποταμό Μόρνο (με απορροές από τη δυτική Γκιόνα και τα Ανατολικά Βαρδούσια), τα νερά του οποίου σχηματίζουν μέσω χωμάτινου φράγματος (κοντά στο χωριό Κάλλιο) την τεχνητή λίμνη του Μόρνου.
- Οι υγρότοποι όπως οι Γούβες / Σκεπετάρι και ο Μόρνος (ποταμός, εκβολές, τεχνητή λίμνη).
- Οι ακτές και οι παράκτιες ζώνες με τις βασικές και πλέον αναπτυγμένες αυτές της Ιτέας και Γαλαξιδίου (τα δύο κύρια λιμάνια του νομού) αλλά και του

Διστόμου, Ερατινής, Αγίου Νικολάου, και Ευπαλίου, καθώς και μικρές παραλίες στο ελκυστικό νησάκι Τριζόνια .

- Οι αρχαιολογικοί χώροι που περιλαμβάνουν, εκτός από τους Δελφούς (βασικό πόλο έλξης σε Εθνικό επίπεδο) ορισμένους αρχαίους χώρους και μνημεία όπως τα Πυρά, το αρχαίο Κάλλιο, το Κωρύκειον Άντρον (θέση νεολιθικής εποχής κοντά στους Δελφούς), την Αρχαία Λιλαία, την Οχύρωση της Αρχαίας Άμφισσας.
- Τα αρχαιολογικά μουσεία Δελφών (διεθνούς εμβέλειας) και του Λιδορικίου, το μουσείο Παλαιοντολογίας στην Πανουργία, ορισμένα λαογραφικά μουσεία (στην Άμφισσα, το Μαλανδρίνι και στην Καστριάτισσα) και το ναυτικό εθνολογικό μουσείο Γαλαξιδίου.
- Οι παραδοσιακοί οικισμοί(Γαλαξείδι, Δάφνος, Διακόπι, Αθ. Διάκος),
- Τα μοναστήρια όπως ο Προφήτης Ηλίας (κοντά στο Χρισσό) η Μονή Βλασίου, ο Ναός Σωτήρος (Άμφισσα) και η μονή Σπηδιάς (στα Άγραφα).
- Τα σπήλαια, όπως το Κωρύκειο Άντρο στον Παρνασσό, η Ράχη / Άμφισσα και ορισμένα σπήλαια κοντά σε οικισμούς όπως στο Χρισσό, στο Πολύδροσο και στην Πάργιανη.
- Τα υφιστάμενα συνεδριακά κέντρα των ξενοδοχείων
- Οι μαρίνες Ιτέας και Γαλαξιδίου

3.5 ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Ο Νομός Ευρυτανίας, διακρίνεται κυρίως για το ορεινό του εδάφους του (100% ορεινός χώρος) για το υψηλό ποσοστό δασών (44,5% η δασική κάλυψη) για σημαντικό υδάτινο πλούτο, και για την ελκυστικότητα και καθαρότητα του περιβάλλοντος. Διαθέτει μεγάλο πλούτο φυσικών και ανθρώπινων / πολιτιστικών πόρων οι πλέον αξιόλογοι των οποίων είναι οι ακόλουθοι:

- Το δίκτυο ορεινών όγκων / βουνών κυρίως ο Τυμφρηστός / Βελούχι (που περιλαμβάνει το χιονοδρομικό κέντρο), τα Άγραφα, η Καλιακούδα αλλά και η Οξιά και το Παναιτωλικό (στα νότια σύνορα του νομού, στις ορεινές περιοχές υπάρχουν πολλά και ελκυστικά δάση).
- Οι υδάτινοι πόροι, ήτοι ποτάμια, λίμνες, υγρότοποι όπως ο Αχελώος (στα σύνορα των νομών Άρτας και Αιτωλοακαρνανίας), ο Ταυρωπός (Μέγδοβας), και ο Αγραφιώτης που εκβάλλουν στη Λίμνη Κρεμαστών καθώς και τα ποτάμια Καρπενησιώτης, Τρικεριώτης, Κρικελιώτης.

- Οι καταρράκτες (στα Β. και Ν. του νομού), φαράγγια και κοιλάδες (π.χ. Ποταμιάς ως τα βουνά του Προυσού).
- Οι αρχαιολογικοί χώροι (π.χ. απομεινάρια αρχαίων τάφων στον οικισμό Κορυσχάδες, αρχαίος οικισμός «Γλα» στον οικισμό Χόχλια).
- Μια σειρά από μοναστήρια, εκκλησίες / παρεκκλήσια, μετόχια σ' όλη την έκταση του νομού (σε οικισμούς ή ορεινές / απρόσιτες περιοχές). Ως πιο σημαντικά μοναστήρια θεωρούνται το Ησυχαστήριο Οσίας Μαρίας (Μικρό Χωριό) και κυρίως η Ιερά Μονή Προυσού (κοντά στον οικισμό) μέσα σ' ένα εξαίρετο φυσικό περιβάλλον και η Ιερά Μονή Τατάρνας (κοντά στην τεχνητή λίμνη Κρεμαστών).
- Ορισμένοι παραδοσιακοί οικισμοί (π.χ. Κορυσχάδες, Μικρό και Μεγάλο Χωριό - με παραδοσιακά / πετρόκτιστα σπίτια) παραδοσιακά γεφύρια (Επισκοπή, Τέμπλα, Μανώλη) και ορισμένα σπήλαια και πύργοι.
- Ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώσεις / δραστηριότητες (κυρίως θρησκευτικού χαρακτήρα) με βασικό κέντρο το Καρπενήσι (κέντρο / αφετηρία πολιτιστικών εκδηλώσεων και περιηγήσεων) που περιλαμβάνει Συνεδριακό Κέντρο και Μουσείο Λαογραφίας / Ευρυτανικών ευρημάτων.
- Το συνεδριακό κέντρο CLUB MONTANA

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

1. ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ Α' ΦΑΣΗΣ

1.1. Κύριοι προωθητικοί και ανασχετικοί παράγοντες τουριστικής ανάπτυξης: δυνατότητες και εμπόδια / προβλήματα (διαρθρωτικά) τουριστικής ανάπτυξης

Με βάση την προηγηθείσα ανάλυση (κυρίως την ανάλυση SWOT) αλλά και την διασκόπιση που έγινε (ερωτηματολόγια σε φορείς της Περιφέρειας) οι κύριοι θετικοί / προωθητικοί παράγοντες εντοπίζονται και διαγράφονται, κατά σειρά σημασίας, ως εξής:

α) Τα σημαντικά μεγέθη, ποικιλία / ελκυστικότητα και γεωγραφική κατανομή (διαχωρικότητα) των περιβαλλοντικών (φυσικών και πολιτιστικών πόρων).

β) Σε άμεση συνάρτηση με τον προηγούμενο θετικό παράγοντα, οι δυνατότητες ανάπτυξης εναλλακτικών / ειδικών μορφών τουρισμού, μορφές που παρουσιάζουν, τα τελευταία χρόνια, δυναμική ανάπτυξη διεθνώς λόγω περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης σημαντικών τμημάτων της αγοράς.

γ) Οι δυνατότητες για μια διαχρονική ανάπτυξη ορισμένων μορφών τουρισμού και η διεποχικότητα άσκησης ορισμένων τουριστικών δραστηριοτήτων (κυρίως περιηγητικού / φυσιολατρικού και πολιτιστικού χαρακτήρα).

δ) Τα τοπικά χαρακτηριστικά και η διαφοροποίησή τους από περιοχή σε περιοχή. Χαρακτηριστικά που αφορούν τη φιλοξενία, της πολιτιστικές εκδηλώσεις / τοπικά δρώμενα και τα παραγόμενα παραδοσιακά προϊόντα.

ε) Οι σχετικά «προσιτές τιμές» προσφερομένων προϊόντων (ανωδομών / καταλυμάτων και υπηρεσιών). Ο όρος σχετικά συναρτάται με άλλες περιοχές τουριστικού προορισμού (κυρίως εκτός της περιφέρειας και ορισμένες / λίγες εντός) και κυρίως με την ποιότητα / επάρκεια ανωδομών / καταλυμάτων).

Οι κύριοι ανασχετικοί παράγοντες ή τα εμπόδια / προβλήματα τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας, χωρίς να διαφοροποιούνται σημαντικά από αυτά άλλων περιφερειών της χώρας, διακρίνονται ως προς τρεις παραμέτρους: α) το προφίλ της τουριστικής προσφοράς, κυρίως ανωδομών / καταλυμάτων και του σχετικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, β) το προφίλ της τουριστικής ζήτησης ή της ημεδαπής και αλλοδαπής αγοράς, και γ) το προφίλ ορισμένων παραμέτρων τουριστικής ανάπτυξης όπως η συμβολή του τουρισμού στο Α.Ε.Π. και την απασχόληση της Περιφέρειας καθώς και η παράμετρος «επίπεδα εκπαίδευσης / κατάρτισης», που συμβάλλει στην ποιότητα προσφερομένων υπηρεσιών.

α) Ως προς την προσφορά, ένα μεγάλο ποσοστό (~60%) των ξενοδοχειακών μονάδων είναι οικογενειακής μορφής (έναντι 43% στο σύνολο της χώρας) και Γ' κατηγορίας (61,4%, ήτοι το μεγαλύτερο όλων των περιφερειών), ενώ οι ξενοδοχειακές μονάδες (κτίσματα) είναι οι μικρότερες της χώρας (~680 τμ / μέσος όρος), αρκετά παλαιές και με το ποσοστό των μεγάλων ξενοδοχείων να μην υπερβαίνει το 4%. Σχετικά με τις υποδομές κυρίως τα προσφερόμενα δίκτυα προσπέλασης / διακίνησης παρατηρούνται ελλείψεις κυρίως στα ειδικά δίκτυα ορισμένων νομών και περιοχών (π.χ. Ευρυτανία, Φωκίδα).

β) Στην περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας κυρίαρχη θέση έχει η ημεδαπή ζήτηση – ντόπιες αγορές – με ορισμένες μόνο εξαιρέσεις προσέλκυσης αλλοδαπών τουριστών σε περιοχές όπως π.χ. οι Δελφοί και η Ερέτρια. Επίσης παρατηρείται σημαντική εποχικότητα της ζήτησης (με κάποια άμβλυνση τελευταία σε ορισμένες περιοχές), κυρίως της αλλοδαπής αλλά και της ημεδαπής, και ειδικότερα ένας περιορισμένος ή μικρής χρόνος παραμονής στις περιοχές προορισμού: κύρια πρόσβαση από Αθήνα για ολιγοήμερες διακοπές ή επισκέψεις πολιτιστικών πόρων και άσκηση δραστηριοτήτων υπαίθριας αναψυχής.

γ) Η συμβολή του τουρισμού στο Α.Ε.Π. της Περιφέρειας θεωρείται περιορισμένη (εκτιμούμενα ποσοστά: 4% άμεσης συμμετοχής του τομέα / στοιχεία ΕΣΥΕ και 6% έμμεσης συμμετοχής / στοιχεία ΙΤΕΠ), ενώ μικρή θεωρείται και η συμβολή του τουρισμού στην απασχόληση (οι απασχολούμενοι στον τομέα καλύπτουν το 6% του συνολικού εργατικού δυναμικού). Χαμηλής ή μέσης στάθμης (σε

σύγκριση με άλλες περιοχές) είναι και το εκπαιδευτικό επίπεδο των απασχολούμενων αλλά και των επιχειρηματιών – ξενοδόχων. Ένα ζήτημα που απαιτεί άμεσης προτεραιότητας και αναγκαία μέτρα κατάρτισης / εκπαίδευσης / εξειδίκευσης, σύμφωνα με επαγγελματικές ειδικότητες, του υφιστάμενου και δυνάμει εργατικού δυναμικού και αναβάθμισης του επιχειρηματικού προφίλ.

1.2. Κύριες Συμπερασματικές παρατηρήσεις από την Εκτίμηση της Φέρουσας Ικανότητας

Με βάση τις εκτιμήσεις της χωρητικότητας ή φέρουσας ικανότητας στις περιοχές της περιφέρειας που έχουν προσδιορισθεί, τα υφιστάμενα αναπτυξιακά επίπεδα σε ανωδομές / καταλύματα και τις επιδιώξεις για προστασία και αειφόρο ανάπτυξη ορισμένων περιοχών, οι δυνατότητες (δυνάμει / potential) ανάπτυξης κυρίως ανωδομών / καταλυμάτων στις εν λόγω περιοχές διαφοροποιούνται σημαντικά και προσδιορίζονται ως εξής:

ΔΗΜΟΣ ΑΙΔΗΨΟΥ: Με βάση τα αποδεκτά όρια χωρητικότητας που έχουν προσδιοριστεί (~5.000 τουρίστες) δεν θεωρείται σκόπιμη και αναγκαία η ανάπτυξη νέων ανωδομών / καταλυμάτων κυρίως στα Λουτρά Αιδηψού και λόγω ύπαρξης σημαντικού αριθμού κλινών (~5.200 ξενοδοχειακών και 7.200 ενοικιαζόμενων δωματίων στον Δήμο) και για προστασία / αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής. Στην ευρύτερη περιοχή του Δ.Δ. Λουτρών Αιδηψού και σε επιλεγμένες εντός του Δήμου, η δυνάμει και οργανωμένη ανάπτυξη νέων ανωδομών, κυρίως ξενοδοχειακών, εντοπίζεται στις 300 κλίνες.

ΔΗΜΟΙ ΔΕΛΦΩΝ ΚΑΙ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΟΥ – ΙΤΕΑΣ: Όπως και στην Αιδηψό, και με βάση τα αποδεκτά όρια χωρητικότητας του Δ. Δελφών (~2.300 τουρίστες) δεν θεωρείται σκόπιμη και αναγκαία η ανάπτυξη νέων ανωδομών / καταλυμάτων στον οικισμό των Δελφών per se που να υπερβαίνει τις ~200 κλίνες. Στο Γαλαξείδι και την Ιτέα η δυνάμει συνολική ανάπτυξη νέων ανωδομών / καταλυμάτων εντοπίζεται στις 700-800 νέες κλίνες.

ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΧΟΒΑΣ: Ο εν λόγω Δήμος με ένα μόνο Δ.Δ. (αυτό της Αράχοβας) είναι μια περιοχή διερχόμενου τουρισμού (πρόσβασης στους Δελφούς) και κυρίως κέντρο / αφετηρία για χιονοδρομικό τουρισμό (Παρνασσός). Με στόχο κυρίως την προστασία του παραδοσιακού οικισμού και με βάση ορισμένα αποδεκτά όρια ανάπτυξης (Δ.Τ.Λ. = 30) η δυνάμει / potential ανάπτυξη νέων ανωδομών / καταλυμάτων εντοπίζεται στις 600-700 νέες κλίνες.

ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ: Ο εν λόγω Δήμος διακρίνεται για υψηλά πληθυσμιακά μεγέθη (σε σχέση με άλλες περιοχές / οικισμούς του νομού) την μεγάλη γεωγραφική έκταση του και κυρίως τη θέση του (κέντρο / αφετηρία προσπέλασης από άλλους νομούς και προς βασικούς τουριστικούς πόρους έλξης του νομού). Παρ' όλο που σύμφωνα με τα πληθυσμιακά δεδομένα η προσδιορισθείσα φέρουσα ικανότητα (~6.000 τουρίστες) επιτρέπει μια σημαντική ανάπτυξη νέων ανωδομών / καταλυμάτων (4.000 – 4.500 κλίνες) για λόγους αποσυμφόρησης και κυρίως διάχυσης / προώθησης της ανάπτυξης σε άλλες ελκυστικές περιοχές του νομού Ευρυτανίας, που δεν έχουν αναπτυχθεί, τα αποδεκτά όρια ανάπτυξης νέων ανωδομών / καταλυμάτων εντοπίζονται στις 1000 – 1500 κλίνες. Όρια που βασίζονται στον περίπου διπλασιασμό (από 16,4 σε 30) του Δ.Τ.Λ.

ΔΗΜΟΣ ΕΛΥΜΝΙΩΝ – Δ.Δ. ΛΙΜΝΗΣ ΚΑΙ ΡΟΒΙΩΝ: Με βάση την συνολική ημερήσια χωρητικότητα του Δ. Ελυμνίων (3.765) και των δύο οικισμών (Λίμνη: 1.782, Ροβιές: 994) καθώς και τα υφιστάμενα επίπεδα ανάπτυξης (πολύ περιορισμένα, κυρίως στη Λίμνη) οι δυνατότητες ανάπτυξης ανωδομών / καταλυμάτων εκτιμούνται για τη Λίμνη στις ~1.500 κλίνες και για τις Ροβιές στις 250-300 νέες κλίνες. Για την ευρύτερη ζώνη του Δ. Ελυμνίων – κυρίως στους οικισμούς της ενδοχώρας η δυνάμει ανάπτυξη νέων ανωδομών / καταλυμάτων εκτιμάται στις ~500 κλίνες.

ΔΗΜΟΣ ΙΣΤΙΑΙΑΣ: Με βάση τα αποδεκτά όρια ημερήσιας χωρητικότητας του Δ. Ιστιαίας (~3.500 τουρίστες), τα υφιστάμενα επίπεδα ανάπτυξης ανωδομών / καταλυμάτων και κυρίως τις προκρινόμενες μορφές ανάπτυξης (βλέπε σχετικά την προηγηθείσα ανάλυση – Α' ΦΑΣΗ) οι δυνατότητες ανάπτυξης ανωδομών / καταλυμάτων εκτιμούνται στις ~3.000 νέες κλίνες οι μισές από τις οποίες (~1.500)

ενδείκνυται να διαμορφωθούν στην ευρύτερη ζώνη του δήμου, κυρίως σε οικισμούς της ορεινής ενδοχώρας αλλά και της παράκτιας ζώνης.

ΔΗΜΟΣ ΝΗΛΕΩΣ – Δ.Δ. ΑΓΙΑΣ ΑΝΝΑΣ: Με βάση τα αποδεκτά όρια ημερήσιας χωρητικότητας του Δ. Νηλέως (~1.800 τουρίστες) και του Δ.Δ. Αγίας Άννας (~800 τουρίστες) καθώς και τα υφιστάμενα επίπεδα ανωδομών / καταλυμάτων, το συνολικό δυναμικό ανωδομών εκτιμάται στις ~1.200-1.300 νέες κλίνες. Λόγω θέση, ελκυστικότητας και προκρινόμενων μορφών ανάπτυξης (βλέπε προηγηθείσα ανάλυση – Α' ΦΑΣΗ) η Αγία Άννα ενδείκνυται να συγκεντρώσει το ½ (~600- 650 κλίνες) των νέων καταλυμάτων.

ΔΗΜΟΙ ΕΡΕΤΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΜΑΡΥΝΘΟΥ: Σύμφωνα με την φέρουσα ικανότητα που προσδιορίστηκε για την Ερέτρια (~4.200 τουρ.) και την Αμάρυνθο (~3.750 τουρ.), τα υφιστάμενα επίπεδα ανωδομών / καταλυμάτων (~2.600 κλίνες) για την Ερέτρια και ~ 800 κλίνες για την Αμάρυνθο) καθώς και την ανάγκη προστασίας των δύο οικισμών και της παράκτιας ζώνης (εντατική ανάπτυξη παραθεριστικής κατοικίας) το δυναμικό ανάπτυξης νέων ανωδομών / καταλυμάτων εντοπίζεται ως εξής: Για μεν την Ερέτρια στις ~1.600 νέες κλίνες (ήδη υφίσταται σημαντικό δυναμικό ~2.600 κλινών) για δε την Αμάρυνθο στις ~2.500 κλίνες οι μισές από τις οποίες ενδείκνυται ν' αναπτυχθούν στους αγροτικούς οικισμούς της ενοδχώρας.

ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΥΣΤΟΥ ΚΑΙ ΜΑΡΜΑΡΙΟΥ: Πρόκειται για δύο παράκτιους οικισμούς με σημαντικούς πόρους τουριστικής έλξης (παράκτιες ζώνες και κυρίως περιοχές ενδοχώρας) που παρουσιάζουν περιορισμένη τουριστική ανάπτυξη. Με βάση τα αποδεκτά επίπεδα ημερήσιας φέρουσας ικανότητας που προσδιορίστηκαν (5.000 – 5.500 τουρίστες για Κάρυστο και 1.500 – 2.000 για Μαρμάρι) καθώς και τα υφιστάμενα επίπεδα ανωδομών / καταλυμάτων (Κάρυστος: ~ 800 κλίνες, Μαρμάρι: ~ 400 κλίνες) οι δυνατότητες για νέες ανωδομές / καταλύματα εντοπίζονται ως εξής: Για την Κάρυστο εκτιμούνται σε 4.000 – 4.500 κλίνες και για το Μαρμάρι στις 1.000 – 1.500 νέες κλίνες. Ειδικότερα σημειώνεται ότι ένα ποσοστό 20% του συνολικού αριθμού των νέων κλινών ενδείκνυται ν' αναπτυχθεί σε οικισμούς της ευρύτερης ζώνης και της Καρύστου και του Μαρμαρίου.

2. ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Με βάση την προηγηθείσα ανάλυση και τα δύο προηγούμενα τμήματα (1.1.1. και 1.1.2.) προσδιορίζουμε τρεις κύριες βασικές και αλληλοσυναρτώμενες παραμέτρους που εντάσσονται στη διαδικασία τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας και συνιστούν κατευθυντήριο πλαίσιο για τα επόμενα τμήματα της μελέτης.

Όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 1 και στην ανάλυση που ακολουθεί οι τρεις παράμετροι συντίθεται ο καθένας από 4 αλληλοσυναρτώμενες κατηγορίες αναπτυξιακών παραγόντων.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

Πόροι / προϊόντα, Δραστηριότητες και Κίνητρα Τουρισμού Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας

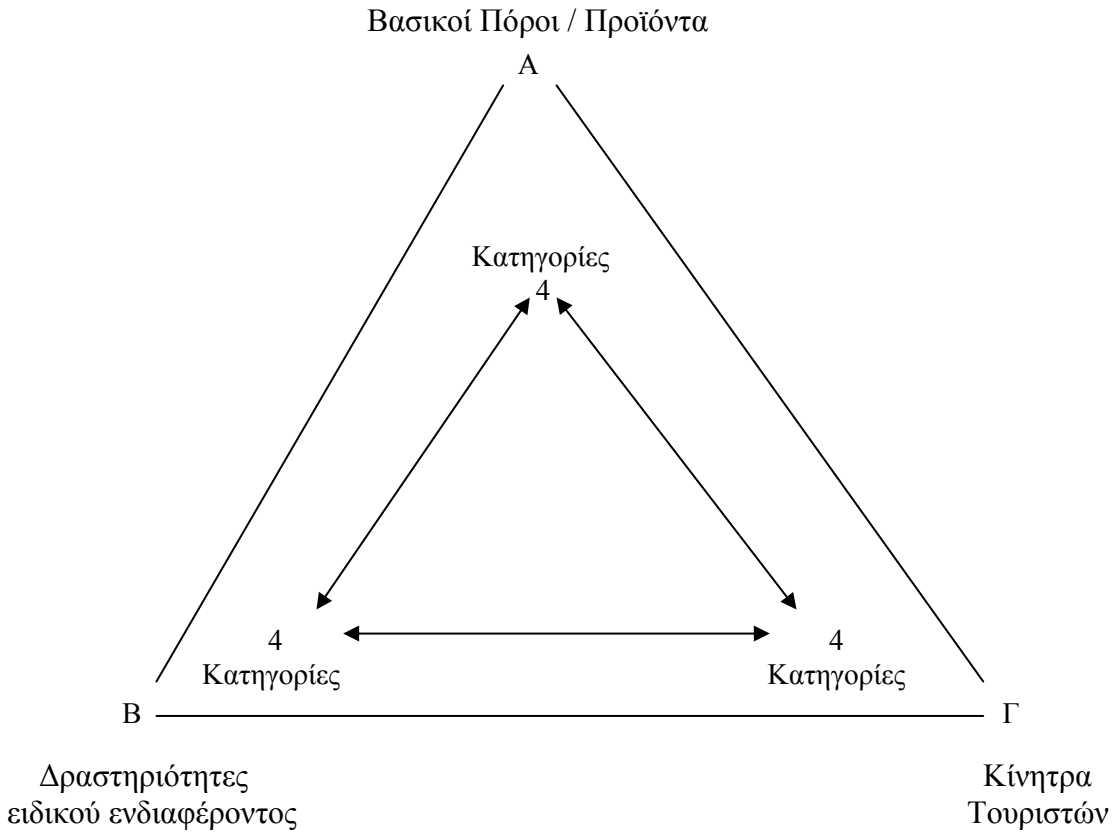

Α. Βασικοί Πόροι / Προϊόντα Τουριστικής Έλξης

1. Πλέγμα φυσικών περιβαλλοντικών πόρων / προϊόντων: κυρίως της ενδοχώρας αλλά και παράκτιων ζωνών (Ευβοϊκού, Κορινθιακού και κυρίως ακτές Αιγαίου και Ευβοίας: π.χ. Χιλιαδούς / Γλυφάδας, Μύλων), περιοχές φυσικού πλούτου και τοπίων (ορεινές, ημιορεινές, πεδινές), Εθνικοί Δρυμοί (Παρνασσός, Οίτη), λίμνες, ποτάμια, φαράγγια, ρεματιές, σπήλαια.

2. Πλέγμα πολιτιστικών πόρων / προϊόντων: (υλικά και άυλα πολιτιστικά στοιχεία) διαφόρων εποχών ή διαχρονικής εμβέλειας: αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία προϊστορικών και ιστορικών χρόνων, βυζαντινά / μεσαιωνικά, νεότερα / νεοκλασικά μνημεία και κτίρια, παραδοσιακοί οικισμοί, διάφορα είδη μουσείων (αρχαιολογικά, ιστορικά, υδροβιολογικά) και διάφορες παραδοσιακές εκδηλώσεις, έθιμα και τοπικά δρώμενα.

3. Πλέγμα πόρων / προϊόντων παράκτιου – θαλάσσιου χώρου: ακτές / παραλίες, κυρίως οργανωμένες (πλαζ) για κολύμβηση και δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής (θερινής περιόδου), μαρίνες / ιστιοπλοϊκά κέντρα και λιμάνια, κέντρα παραθερισμού / resorts.

4. Πλέγμα πόρων / προϊόντων Υγείας / Φυσικής ζωής: ιαματικές πηγές, κέντρα θαλασσοθεραπείας, λασποθεραπείας και προϊόντα οικολογικής / φυσικής διατροφής.

Β. Δραστηριότητες (συναρτώμενες με προϊόντα) ειδικού ενδιαφέροντος

1. Δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής, φυσιολατρικού και αθλητικού προσανατολισμού: πεζοπορικές διαδρομές, ορειβασία / αναρρίχηση, ιππασία / ποδηλασία (ορεινή ή συνήθης), rafting / καταβάσεις ποταμών, ιστιοπλοϊκές διαδρομές / μίνι κρουαζιέρες, επίσκεψη / περιήγηση / φωτογράφιση φυσικών τοπίων, υγροβιότοπων, οικοσυστημάτων, κλπ.

2. Δραστηριότητες πολιτιστικού χαρακτήρα ή προσανατολισμένες σε πολιτιστικά (ανθρωπογενή προϊόντα και ειδικά οργανωμένες εκδηλώσεις (εκθέσεις, συνέδρια): επισκέψεις / περιηγήσεις, αρχαιολογικών χώρων / μνημείων / μουσείων, παρακολούθηση / συμμετοχή σε εκθέσεις, συνέδρια και σε

θρησκευτικές εκδηλώσεις καθώς και σε τοπικά δρώμενα ή εκδηλώσεις / πανηγύρια.

3. Δραστηριότητες κυρίως θερινής / καλοκαιρινής περιόδου συναρτώμενες με παράκτιους χώρους ή κέντρα παραθερισμού / resorts, και συγκροτήματα bungalows. Σχετιζόμενες με κίνητρα χαλάρωσης / ανάπαυσης οι εν λόγω δραστηριότητες καλύπτουν εκτός από κολύμβηση (σε οργανωμένες πλαζ ή πισίνες) την ψυχαγωγία / διασκέδαση / παρακολούθηση τοπικών εκδηλώσεων – με τη συλλογική οργάνωσή τους από τα κέντρα παραθερισμού.

4. Δραστηριότητες συναρτώμενες με την υγεία, τη φυσική ανανέωση και την καλή (φυσική – σωματική) κατάσταση / fitness: άσκηση κυρίως (σύμφωνα με ιατρικά προγράμματα) λουτροθεραπείας και θαλασσοθεραπείας αλλά και ορισμένων άλλων δραστηριοτήτων «ήπιας μορφής»: πεζοπορία, κολύμβηση κλπ.

Γ. Κίνητρα ή βασικά Εναύσματα / Ελατήρια, Τουριστών

1. Κίνητρα ή γνωριμία / απόλαυση της φύσης (φυσικών περιβαλλοντικών πόρων) και η εξερεύνηση (exploration) ειδικών τοπίων καθώς και ορισμένα hobbies ή ενδιαφέροντα ενεργητικής δραστηριότητας / συμμετοχής (συλλογικά / ομαδικά ή μεμονωμένα) σε ορισμένες δραστηριότητες αθλητικού χαρακτήρα.

2. Κίνητρα ενημερωτικού / επιμορφωτικού, εκπαιδευτικού / επιστημονικού και θρησκευτικού χαρακτήρα: η απόκτηση εμπειριών ως προς διαφορετικούς τρόπους ζωής, η συναναστροφή / γνωριμία με ντόπιους κατοίκους, η επικοινωνία αλλά και προβολή ατομικών απόψεων / θέσεων (συνέδρια) και η επιμόρφωση / απόκτηση γνώσεων (επισκέψεις μουσείων, υγροβιότοπων / οικομουσείων κλπ.)

3. Κίνητρα ανάπαυσης / ξεκούρασης / χαλάρωσης (relaxation) συναρτώμενα εν μέρει με τα κίνητρα «διαφυγής / δραπέτευσης» από την καθημερινότητα (escape motivation). Κίνητρα συναρτώμενα κυρίως με διακοπές σε κέντρα παραθερισμού / resorts.

4. Κίνητρα υγείας / θεραπείας και φυσικής ανανέωσης συναρτώμενα, εν μέρει, με κίνητρα υγιεινής διατροφής και κίνητρα θρησκευτικού χαρακτήρα.

3. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Σ.Τ.Α.)

Τα Εναλλακτικά Σενάρια Τουριστικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας, σενάρια μακροπρόθεσμου ορίζοντα, διαμορφώνονται με βάση την ανάλυση που προηγήθηκε και ειδικότερα τα βασικά συμπεράσματα της Α' Φάσης. Ειδικότερα παρουσιάζεται (βλέπε Διάγραμμα 2) ένα κατευθυντήριο ή καθοδηγητικό πλαίσιο παραγόντων ή παραμέτρων διαμόρφωσης εναλλακτικών σεναρίων τουριστικής ανάπτυξης. Ένα κατευθυντήριο πλαίσιο που χρησιμοποιείται σε βαθμό και έκταση που επιτρέπουν τα πληροφοριακά δεδομένα σύμφωνα με την ανάλυση.

3.1. Σενάριο στα Α

Στρατηγική «συνέχισης της σημερινής αναπτυξιακής διαδικασίας (σημερινές τάσεις και σχήματα διάρθρωσης ως προς τις μορφές / κλάδους και γεωγραφική κατανομή) με μικρές «διορθωτικές αλλαγές». – Status Quo Scenario.

Παράγων Ι. Η τουριστική ανάπτυξη και οι δυνάμει / potential εναλλακτικές διαρθρώσεις του Τ.Π. ακολουθούν σ' ολόκληρη την Περιφέρεια τα σημερινά πρότυπα ως προς τα προσφερόμενα προϊόντα, τις ασκούμενες δραστηριότητες και τη χωρική τους διάρθρωση ως προς τα μεγέθη ανάπτυξης.

Παράγων ΙΙ. Ως προς τη ζήτηση, το Σενάριο προβλέπει τη συνέχιση της σημερινής διάρθρωσης. Μιας διάρθρωσης που χαρακτηρίζεται από την κυρίαρχη θέση της ημεδαπής ζήτησης (εκτός από ορισμένες περιοχές όπως Ερέτρια και Δελφοί) την εποχικότητα της ζήτησης σχετικά με τις ασκούμενες δραστηριότητες και κυρίως την περιορισμένη, χρονικά, διάρκεια παραμονής στις περισσότερες περιοχές προορισμού (επισκέψεις ημερήσιες και weekend).

Παράγων ΙΙΙ. Ως προς τη διατομεακή / διακλαδική διάρθρωση, η σχετική διασύνδεση του τουρισμού με τους άλλους παραγωγικούς κλάδους στο εν λόγω Σενάριο είναι σχετικά περιορισμένη λόγω των προϊόντων και μορφών τουριστικής ανάπτυξης που προκρίνονται και της σχετικής χωρικής / γεωγραφικής κατανομής των.

Παράγων IV. Ο σχετικός με το εν λόγω Σενάριο παράγοντας συναρτάται κυρίως με τα οργανωτικά συστήματα ή σχήματα επιχειρηματικής οργάνωσης για την προώθηση της τουριστικής ανάπτυξης. Σε επιχειρηματικό επίπεδο το εν λόγω Σενάριο, προβλέπει τη συνέχιση του σημερινού προφίλ ή σχημάτων διάρθρωσης των τουριστικών επιχειρήσεων (πλειονότητα επιχειρήσεων ατομικής μορφής – έναντι νομικής μορφής Α.Ε. – και μεγάλο ποσοστό ~ 60% οικογενειακών ξενοδοχειακών μονάδων).

3.2. ΣΕΝΑΡΙΟ ΣΤΑ Β

Στρατηγική «Δυναμική και Επιλεκτική» που βασίζεται και προωθεί δυναμικά την αναδιάρθρωση της περιφερειακής τουριστικής δομής σε ορισμένες μόνο περιοχές της περιφέρειας με κύρια έμφαση i) στην αλλοδαπή αγορά (μαζικός / οργανωμένος και παράκτιος / θερινός τουρισμός και ii) στη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για την «ένταξη – προσαρμογή» τους στο ανταγωνιστικό περιβάλλον του ευρύτερου Ευρωπαϊκού χώρου ή στη «διεθνοποίηση» τους. – Intensive / Selective Development Scenario.

Παράγων I. Το εν λόγω Σενάριο επικεντρώνεται σε μια κυρίως επιλεκτική ανάπτυξη του τουρισμού. Μια ανάπτυξη που προσανατολίζεται (i) σε ορισμένα προϊόντα οργανωμένου / μαζικού τουρισμού (κέντρα παραθερισμού / results), (ii) σε παράκτιες ζώνες και οικισμούς (Ευβοϊκού, Κορινθιακού) και (iii) ορισμένα πολιτιστικά προϊόντα (κυρίως αρχαιολογικά) και δραστηριότητες (συνέδρια).

Παράγων II. Ως προς τη ζήτηση, κύριος προσανατολισμός του Σεναρίου είναι η προσέλκυση αλλοδαπών / ξένων τουριστών κυρίως αγορές οργανωμένου / μαζικού τουρισμού που προσελκύονται (κυρίως τη θερινή περίοδο) σε παράκτια οργανωμένα resorts. Δεύτερη επιδίωξη ως προς τη ζήτηση (για τη διεύρυνση της εποχικά, και για λόγους χωρικής γειτνίασης) είναι η προσέλκυση τμημάτων της αγοράς που ενδιαφέρεται για προϊόντα / δραστηριότητες πολιτιστικού προσανατολισμού.

Παράγων III. Όπως και στο Σενάριο I, η διατομεακή / διακλαδική διάρθρωση ή διασύνδεση του τουρισμού με άλλους παραγωγικούς κλάδους (κυρίως του αγροτικού τομέα) είναι περιορισμένη λόγω των προϊόντων / μορφών τουριστικής ανάπτυξης και κυρίως της γεωγραφικής / χωρικής κατανομής των.

Παράγων IV. Σε επιχειρηματικό επίπεδο, η προώθηση του εν λόγω Σεναρίου προϋποθέτει σημαντικές αλλαγές κυρίως ως προς τη διάρθρωση και οργάνωση των τουριστικών επιχειρήσεων (μεγέθη και οργανωτικά σχήματα μονάδων, σχέδια προβολής / marketing, κλπ.) και τούτο για συγκεκριμένους / αλληλοσυναρτώμενους λόγους: (i) διαμόρφωση ελκυστικών προϊόντων και υπηρεσιών / ποιότητας, (ii) σωστή διασύνδεση με αγορές (κυρίως ευρωπαϊκές) και αντιμετώπιση προβλημάτων ανταγωνισμού, και (iii) συνεχή, διαχρονική, οικονομική αποδοτικότητα των επιχειρήσεων.

3.3. ΣΕΝΑΡΙΟ ΣΤΑ Γ

Στρατηγική (της κατά το δυνατόν) «Αυτοδύναμης» και «Ενδογενούς» τουριστικής ανάπτυξης με την οποία επιδιώκεται η πλήρης (γεωγραφικά) αξιοποίηση πόρων και δυνατοτήτων της περιφέρειας, η στήριξη ενός πολυδιάστατου ή ποικίλου και χωρικά διαφοροποιημένου φάσματος δραστηριοτήτων και η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή τοπικών κοινοτήτων. – Self dynamic / Endogenous Development Scenario.

Παράγων I. Το εν λόγω Σενάριο προβλέπει την ανάπτυξη κυρίως εναλλακτικών μορφών τουρισμού σε όλους τους νομούς / περιοχές της περιφέρειας σύμφωνα με τους ποικίλους περιβαλλοντικούς (φυσικούς και ανθρωπογενείς / πολιτιστικούς) πόρους τουριστικής έλξης όπως διαφοροποιούνται γεωγραφικά από περιοχή σε περιοχή της Περιφέρειας.

Παράγων II. Ως προς τη ζήτηση, το Σενάριο προσανατολίζεται και στις δύο αγορές επιδιώκοντας την προσέλκυση και ημεδαπών και αλλοδαπών τουριστών (κυρίως εκείνων των τμημάτων της αγοράς που προσελκύονται ή ενδιαφέρονται για εναλλακτικές μορφές τουρισμού). Μια επιδίωξη που προϋποθέτει, για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού, τη διαμόρφωση ελκυστικών προϊόντων (με προσιτές / λογικές τιμές) και αποδοτικών πολιτικών marketing.

Παράγων III. Το εν λόγω Σενάριο προβλέπει την μεγαλύτερη δυνατή, διαχωρικά και διαχρονικά, διασύνδεση του τουρισμού με τους άλλους παραγωγικούς κλάδους της Περιφέρειας, κυρίως του πρωτογενή τομέα, στοχεύοντας στην καλύτερη δυνατή κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη του αγροτικού πληθυσμού της Περιφέρειας.

Παράγων IV. Σύμφωνα με τον εν λόγω παράγοντα, η προώθηση / υλοποίηση του Σεναρίου προϋποθέτει οργανωμένα και αποδοτικά οργανωτικά συστήματα, ή σχήματα σε δύο επίπεδα: (α) σε επιχειρηματικό επίπεδο, την αρτιότερη οργάνωση επιχειρήσεων (κυρίως μεσαίων ή μικρών και ευέλικτων μονάδων) για την παροχή εναλλακτικών, εξειδικευμένων και ελκυστικής ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών, και (β) σε επίπεδο διαμόρφωσης αναγκαίων ανωδομών / υποδομών και υπηρεσιών κυρίως ως προς τα δίκτυα προσπέλασης και διακίνησης στις διάφορες περιοχές τουριστικού προορισμού.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

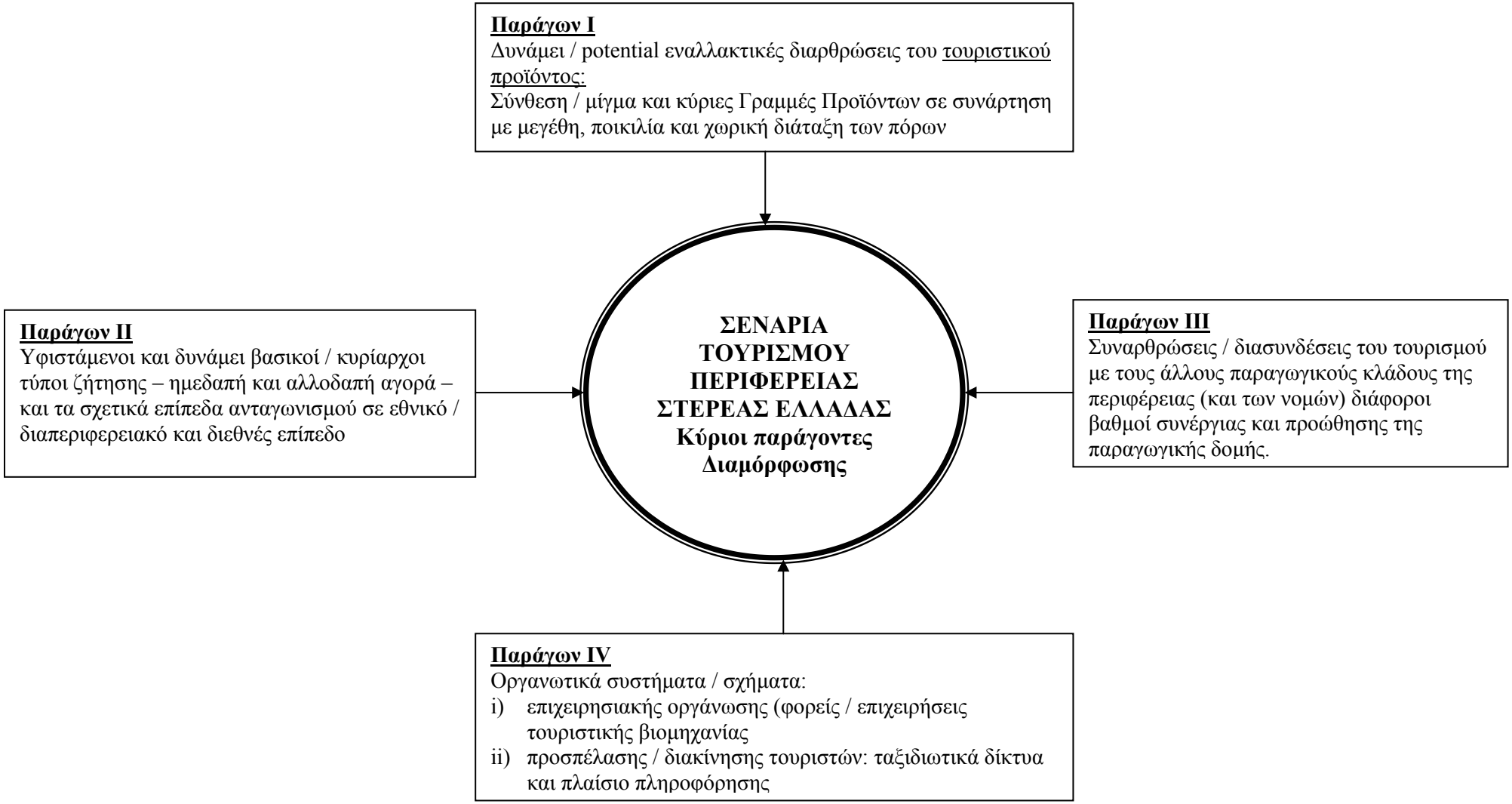
Παράγων I
Δυνάμει / potential εναλλακτικές διαρθρώσεις του τουριστικού προϊόντος:
Σύνθεση / μίγμα και κύριες Γραμμές Προϊόντων σε συνάρτηση με μεγέθη, ποικιλία και χωρική διάταξη των πόρων
Παράγων II
Υφιστάμενοι και δυνάμει βασικοί / κυρίαρχοι τύποι ζήτησης – ημεδαπή και αλλοδαπή αγορά – και τα σχετικά επίπεδα ανταγωνισμού σε εθνικό / διαπεριφερειακό και διεθνές επίπεδο
ΣΕΝΑΡΙΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Κύριοι παράγοντες Διαμόρφωσης
Παράγων III
Συναρθρώσεις / διασυνδέσεις του τουρισμού με τους άλλους παραγωγικούς κλάδους της περιφέρειας (και των νομών) διάφοροι βαθμοί συνέργιας και προώθησης της παραγωγικής δομής.
Παράγων IV
Οργανωτικά συστήματα / σχήματα:
i) επιχειρησιακής οργάνωσης (φορείς / επιχειρήσεις τουριστικής βιομηχανίας
ii) προσπέλασης / διακίνησης τουριστών: ταξιδιωτικά δίκτυα και πλαίσιο πληροφόρησης

4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΣΕΝΑΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΕΝΔΕΙΚΝΥΟΜΕΝΟΥ

Η αξιολόγηση των παραπάνω τριών εναλλακτικών Σεναρίων και η επιλογή του ενδεικνυόμενου βασίστηκε αφενός στην προηγηθείσα ανάλυση SWOT, σε δεδομένα / προτάσεις μελετών που έχουν αναφερθεί, σε απόψεις φορέων της Περιφέρειας (μέσω ειδικής διασκόπισης / survey που διενεργήσαμε) και αφετέρου και κυρίως σε ορισμένα κριτήρια σύγκρισης των Σεναρίων που υιοθετούνται όπως:

- ✓ Κριτήρια εφικτότητας και ευρύτερης αποδοχής (οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά).
- ✓ Κριτήρια συμβολής στην αειφόρο ανάπτυξη / most sustainable option.
- ✓ Κριτήρια προστασίας και βελτίωσης / αναβάθμισης του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.
- ✓ Κριτήρια αναπτυξιακής συμβολής κυρίως στην περιφερειακή ανάπτυξη αλλά καις την προώθηση του τουρισμού σε επίπεδο χώρας.
- ✓ Κριτήρια ορθολογικής προώθησης και κυρίως αλληλοσυσχέτισης βασικών παραμέτρων τουριστικής ανάπτυξης: σύνθεση τουριστικού προϊόντος (ανταποκρινόμενη στους περιφερειακούς πόρους) διαστρωμάτωση αγοράς και διασύνδεση τουρισμού με άλλους παραγωγικούς τομείς.

Με βάση τις παραπάνω παραμέτρους σύγκρισης των Σεναρίων υιοθετείται το Σενάριο ΙΙΙ ως το πλέον ενδεικνυόμενο για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Ένα Σενάριο που διαμορφώνει μια ξεχωριστή τουριστική ταυτότητα για την Περιφέρεια και προωθεί τη διαφοροποίηση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος. Ενός προϊόντος περιορισμένου εύρους ως προς τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και ασκούμενες δραστηριότητες αλλά και έντονης εποχικότητας και χωρικής / γεωγραφικής συγκέντρωσης. Πρόκειται για ένα Σενάριο που προϋποθέτει και απαιτεί μια ολοκληρωμένη και συνεχή διαδικασία σχεδιασμού και κυρίως συντονισμένες ενέργειες / δράσεις και μέτρα πολιτικής δημοσίων και ιδιωτικών φορέων σε διάφορα χωρικά επίπεδα.

5. ΣΤΟΧΟΙ, ΑΞΟΝΕΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Με βάση το επιλεγέν Σενάριο προσδιορίζονται στη συνέχεια οι Στόχο Δράσης και τα Μέτρα Πολιτικής. Πρόκειται για τρεις αλληλοσυναρτώμενες αναπτυξιακές παραμέτρους. Με βάση τους στόχους οι οποίοι προσδιορίζουν τις βασικές στρατηγικές επιλογές τουριστικής ανάπτυξης και διακρίνονται κατά σειρά προτεραιότητας, προσδιορίζονται στη συνέχεια οι άξονες δράσεις και τα μέτρα πολιτικής κατανεμημένα σε χρονικούς ορίζοντες. Προηγουμένως, διαγράφεται ένα κατευθυντήριο πλαίσιο ίσων παραμέτρων και συνθηκών επίτευξης αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης, στο οποίο εντάσσονται και προσαρμόζονται οι στόχοι, οι άξονες δράσεις και τα μέτρα πολιτικής.

Κύριες ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ και Αναγκαίες Συνθήκες για την επίτευξη Αειφόρου Τουριστικής Ανάπτυξης στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Ο τύπος αυτός ανάπτυξης προϋποθέτει και απαιτεί συνεχείς προσπάθειες και κυρίως συντονισμένες δράσεις μεταξύ διαφόρων φορέων ή αναπτυξιακών παραμέτρων. Ένα γενικό πλαίσιο των βασικών παραμέτρων που εντάσσονται στη διαδικασία για την επίτευξη αειφόρου ανάπτυξης μαζί με τις αναγκαίες συνθήκες (απαιτήσεις / προϋποθέσεις και σκοποί) παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 3. Ειδικότερα, αναλύουμε παρακάτω τις εν λόγω παραμέτρους και τις συναρτώμενες μ' αυτές προϋποθέσεις και σκοπούς.

Παράμετρος 1. *Η Τουριστική Αγορά:* διάφορα τμήματα (ομάδες / κατηγορίες) του τουριστικού πληθυσμού που επισκέπτεται τον τόπο προορισμού.

α) Κύριες και αναγκαίες προαπαιτήσεις συμπεριφοράς που επιδεικνύουν ή ασκούν οι τουρίστες επισκέπτες:

- αυθεντικό ενδιαφέρον, γνώση και μέριμνα για την τοπική κουλτούρα και τις κοινωνικό-πολιτιστικές δραστηριότητες, όπως και
- προθυμία, ικανότητα και ευκαμψία προσαρμογής ή αλλαγής συμπεριφοράς στη διάρκεια επαφών ή uis –a- uis τοπικών περιβαλλοντικών καταστάσεων.

β) Κύριοι αντικειμενικοί σκοποί και αποτελέσματα / συνέπειες που επιδιώκονται:

- αυξημένη εκτίμηση / σεβασμός για τοπικές κοινωνικο-πολιτιστικές δραστηριότητες και προϊόντα,
- η καλύτερη δυνατή επικοινωνία και αλληλεπίδραση μεταξύ ντόπιων κατοίκων και επισκεπτών,
- αυξημένες δαπάνες για αγορές τοπικών και παραδοσιακών προϊόντων
- ποιοτικής αναβάθμιση ή αύξηση / εξύψωση της τουριστικής εμπειρίας.

Παράμετρος 2. *Τοπική Κοινότητα* υποδοχής τουριστών

α) Κύριες και αναγκαίες απαιτήσεις / προϋποθέσεις:

- αυξημένη αίσθηση τοπικής ταυτότητας, συνοχής και επίγνωσης (πραγματισμός / ρεαλισμός) αναπτυξιακών δραστηριοτήτων (αδυναμιών και πλεονεκτημάτων) της περιοχής, καθώς και
- μέγιστη δυνατή συναίνεση / συμφωνία μεταξύ τοπικών ομάδων, φορέων και οργανώσεων ως προς τις κύριες αναπτυξιακές επιδιώξεις.

β) Κύριοι αντικειμενικοί σκοποί και αποτελέσματα / συνέπειες που επιδιώκονται:

- αυξημένη ικανοποίηση κοινοτήτων ως προς τα επίπεδα και τις μορφές τουριστικής ανάπτυξης, σε συνάρτηση με
- μεγέθυνση του κοινωνικοοικονομικού οφέλους (εισοδήματα, απασχόληση) από αυξημένες τουριστικές δαπάνες, και
- σημαντική συμβολή του τουρισμού στην προστασία / αναβάθμιση / αξιοποίηση φυσικών και κοινωνικο-πολιτιστικών πόρων της περιοχής.

Παράμετρος 3. *Διοικητική φορείς / Υπηρεσίες* (κεντρικοί, περιφερειακοί, τοπικοί)

α) Κύριες και αναγκαίες απαιτήσεις / προϋποθέτει:

- ορθολογική διάγνωση και αξιολόγηση προβλημάτων και δυνάμει αναπτυξιακών δυνατοτήτων / ευκαιριών και δράσεων – στο πλαίσιο ολοκληρωμένης διαδικασίας σχεδιασμού και άρτιου νομοθετικού πλαισίου
- συντονισμός τουριστικών πολιτικών μεταξύ αρμοδίων φορέων και υπηρεσιών στα διάφορα γεωγραφικά / χωρικά επίπεδα, και
- διοικητική / διαχειριστική ικανότητα για την εξασφάλιση επενδυτικής επάρκειας και συνέχειας (διαχρονικά) ή των αναγκαίων εισροών κεφαλαίων

προσανατολισμένων στις κύριες τουριστικές υποδομές και βασικά έργα ανωδομών.

β) Κύριοι αντικειμενικοί σκοποί και αποτελέσματα / συνέπειες που επιδιώκονται:

- μείωση ή ελαχιστοποίηση αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που οφείλονται ή δημιουργούνται λόγω υπέρβασης των ορίων χωρητικότητας των πόρων
- μεγιστοποίηση του κοινωνικοοικονομικού οφέλους για τις τοπικές κοινότητες με την επίτευξη της πλέον δυνατής και εξισορροπημένης χωρικά ανάπτυξης
- εξασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των επενδύσεων και των καλύτερων διασυνδέσεων του τουρισμού με άλλους τοπικούς παραγωγικούς τομείς / κλάδους.

Παράμετρος 4. *Ταξιδιωτική – Τουριστική βιομηχανία – πλέγμα επιχειρήσεων.*

α) Κύριες και αναγκαίες απαιτήσεις / προϋποθέσεις:

- σωστή διάγνωση δυνατοτήτων και αναπτυξιακών προοπτικών σε συνάρτηση με αναγνώριση και ορθολογική χρήση υφιστάμενων επενδυτικών ευκαιριών
- αυξημένη ανταγωνιστικότητα και βιωσιμότητα των τουριστικών επιχειρήσεων (υφισταμένων και μελλοντικών) μέσω ολοκληρωμένων και συντονισμένων πολιτικών διαχείρισης / marketing
- δημιουργία συνθηκών και πρωτοβουλιών που ενθαρρύνουν και τη συμμετοχή τοπικών φορέων (ή δυνάμει επενδυτών) και διάφορες μορφές συνεργασίας (δημόσιων / ιδιωτικών, ντόπιων / ξένων).

β) Κύριοι αντικειμενικοί σκοποί και αποτελέσματα / συνέπειες που επιδιώκονται:

- αυξημένη συμβολή του ιδιωτικού τομέα και στην προστασία / αναβάθμιση των φυσικών περιβαλλοντικών πόρων και στην ανάπτυξη πολιτιστικών υποδομών / ανωδομών που οδηγούν σε σημαντικά τοπικά οικονομικά οφέλη (εισοδήματα, απασχόληση)
- μείωση αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων (οφειλόμενη σε υπερβολική χρήση ανωδομών / υποδομών) σαν αποτέλεσμα κατάλληλων πολιτικών διαχείρισης.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: **Κύριες ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ και Αναγκαίες Συνθήκες Διαμόρφωσης** Αειφόρου **Τουριστικής Ανάπτυξης**

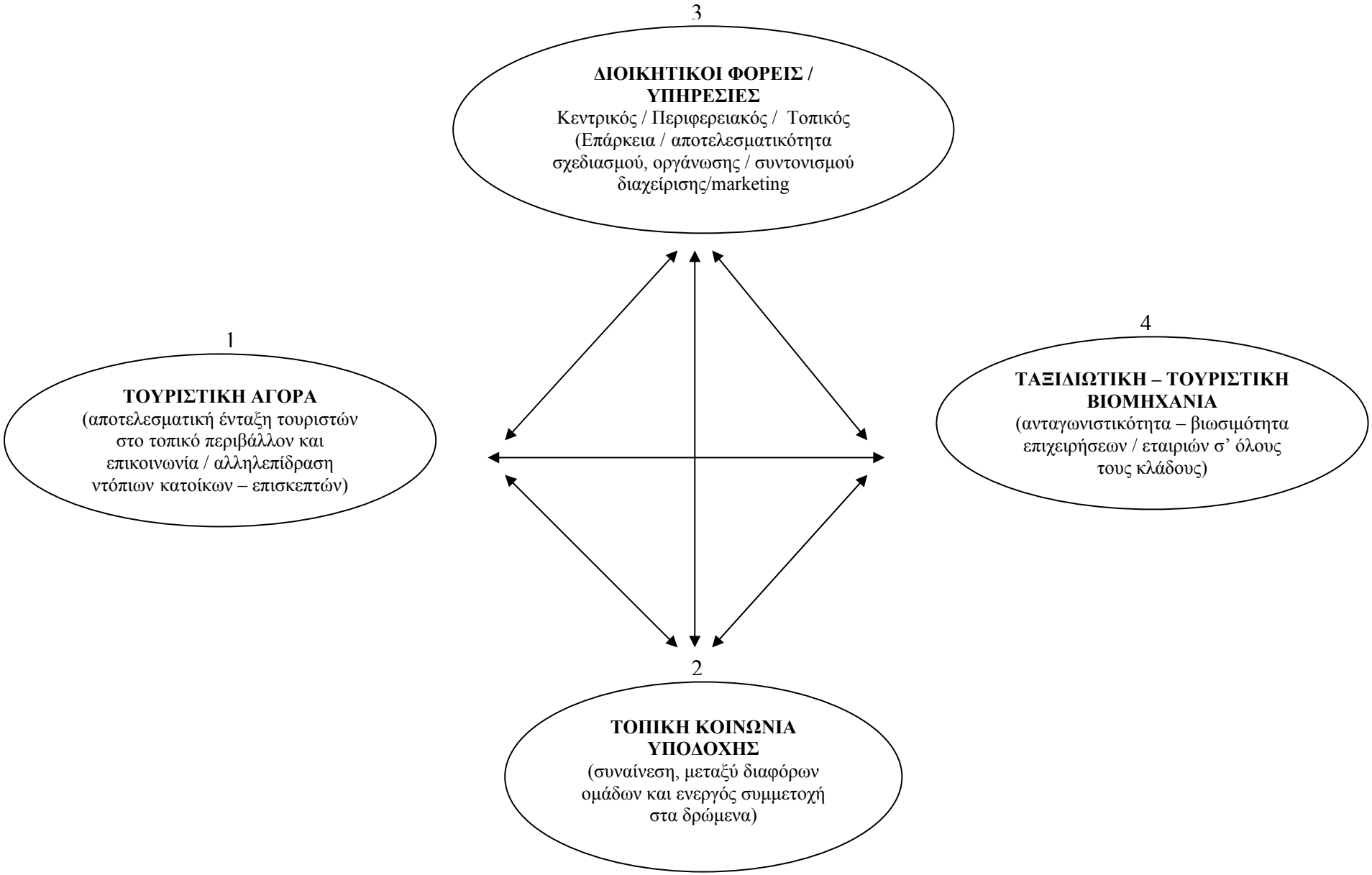

5.1. ΣΤΟΧΟΙ (ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)

Οι βασικοί στόχοι στρατηγικών επιλογών τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας, ίσης σημασίας και προτεραιότητας, καλύπτουν το τουριστικό προϊόν, την τουριστική αγορά και την τουριστική βιομηχανία.

α. Τουριστικό προϊόν (Τ.Π.)

Η αναδιάρθρωση του Τ.Π. αναφέρεται στην ανάπτυξη, διεύρυνση και ποιοτική βελτίωση ολοκλήρου του φάσματος της τουριστικής ανωδομής (καταλύματα διαφόρων κατηγοριών) και υποδομής.

Συναρτώμενο και αναγκαίο τμήμα της όλης διαδικασίας αναδιάρθρωσης και εκσυγχρονισμού του τουριστικού προϊόντος αποτελεί η παράλληλη ανάπτυξη των μέσων, δικτύων και υπηρεσιών μεταφορών επικοινωνιών και πληροφόρησης / προβολής. Η προτεραιότητα των στόχων για το Τ.Π. διακρίνεται και διαγράφεται σε δύο κατηγορίες:

i) Στόχος άμεσης χρονικής εμβέλειας ή προτεραιότητας που επιδιώκουν τη βελτίωση και αναβάθμιση της ποιότητας των προσφερομένων προϊόντων και καλύπτουν α) την ενίσχυση και εκσυγχρονισμό υφισταμένων τουριστικών ανωδομών / καταλυμάτων, β) την προστασία / αναβάθμιση (με σωστή διαχείριση) των άμεσα συναρτώμενων (χωρικά) με τις ανωδομές περιβαλλοντικών πόρων και γ) τη βελτίωση των υποδομών (κυρίως δικτύων προσπέλασης) στις εν λόγω ανωδομές.

ii) Στόχοι μεσοχρόνιου / μακροχρόνιου προσανατολισμού που προϋποθέτουν μια συνεχή / συντονισμένη, διαχρονικά, διαδικασία διαμόρφωσης νέων προϊόντων. Μια διαμόρφωση σύμφωνα με τις νέες μορφές τουρισμού που έχουν επιλεχθεί και διαμορφωθεί για κάθε νόμο / περιοχή (σύμφωνα με τις χαρακτηριστικές ιδιότητες και δυνατότητες των πόρων) αλλά και τα νέα προϊόντα άμεσα συναρτώμενα ή διασυνδεόμενα με άλλους παραγωγικούς κλάδους κάθε περιοχής.

β. Τουριστική Αγορά (Τ.Α.)

Η αναδιάρθρωση της Τ.Α. αφορά μια διαδικασία (διεποχικού/μακροπρόθεσμου προσανατολισμού) που περιλαμβάνει και στοχεύει: α) στην επέκταση / διεύρυνση και αναδιάρθρωση της υφιστάμενης Τ.Α. με την προσέλκυση εκείνων των τμημάτων της ημεδαπής και αλλοδαπής αγοράς που αντιστοιχούν και ανταποκρίνονται στις προκρινόμενες και διαμορφούμενες γραμμές προϊόντων, και β) στη γεωγραφική διάρθρωση και κατανομή των τουριστικών προϊόντων, δραστηριοτήτων και ροών στο χώρο της Περιφέρειας ή στο πλέγμα των επιλεγμένων περιοχών τουριστικής ανάπτυξης.

Στόχος άμεσης χρονικά και πρώτης προτεραιότητας είναι η προσέλκυση (με κατάλληλες ενέργειες και Marketing) τουριστών σε περιοχές της Περιφέρειας όπου υφίσταντο ανωδομές και υποδομές (προσπέλασης / διακίνησης) ή γενικά προϊόντα / πόροι τουριστικής έλξης και οι οποίες διακρίνονται για περιορισμένη και έντονα εποχική ζήτηση.

Κύριος μεσοχρόνιος - μακροπρόθεσμος στόχος, που συναρτάται άμεσα με τη διαμόρφωση νέων προϊόντων και μορφών τουρισμού που έχουν επιλεγεί σύμφωνα με το Σενάριο ΙΙΙ είναι αφενός ο εντοπισμός και η οριοθέτηση των επιθυμητών τμημάτων της αγοράς και αφετέρου η προώθηση, μέσω συντονισμένων ενεργειών / δράσεων δημοσίων και ιδιωτικών φορέων, μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής marketing.

γ. Τουριστική Βιομηχανία – Επιχειρήσεις

Η αναδιάρθρωση κι ο εκσυγχρονισμός της τουριστικής βιομηχανίας αφορά το συνολικό πλέγμα αλλαγών (αλλαγές εκσυγχρονισμού π.χ. ως προς τα συστήματα εξοπλισμού, κλπ.) που πραγματοποιούνται σε όλες τις τουριστικές επιχειρήσεις της περιφέρειας για να βελτιωθεί η ανταγωνιστική θέση τους στην εθνική αλλά και διεθνή αγορά. Ο στόχος του εκσυγχρονισμού επιδιώκει συνεχείς, διαχρονικά, αποδόσεις / ωφέλειες / κέρδη για τις επιχειρήσεις αλλά και οφέλη για τις τοπικές κοινότητες και το περιβάλλον όπου εντάσσονται οι επιχειρήσεις.

Ειδικότερα σε επιχειρησιακό επίπεδο οι στόχοι (διαχρονικής εμβέλειας) για μια διαρκή αειφόρο ανάπτυξης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες:

α) Στόχοι οικονομικής απόδοσης ή για μια υγιεινή / αυτοδύναμη αποδοτικότητα (robust profitability) κυρίως με ολοκληρωμένες ενέργειες εδραίωσης / ισχυροποίησης σχέσεων με τους πελάτες / τουρίστες μέσω προσφοράς ποιότητας.

β) Στόχοι κοινωνικού προσανατολισμού που εντοπίζονται στην προσφορά / παροχή κοινωνικοοικονομικών ωφελειών στις τοπικές κοινότητες και κυρίως στο σεβασμό και συμβολή στη προστασία τοπικών παραδοσιακών / πολιτιστικών προϊόντων.

γ) Στόχοι περιβαλλοντικού προσανατολισμού (κύριων φυσικών πόρων) που εντοπίζονται σε προσπάθειες / ενέργειες μείωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (από παραγόμενα προϊόντα, προσφερόμενες υπηρεσίες, ασκούμενες δραστηριότητες) με τη σωστή διαχείριση των χρησιμοποιούμενων περιβαλλοντικών πόρων.

5.2. ΑΞΟΝΕΣ ΔΡΑΣΗΣ

Οι άξονες δράσης που διαγράφονται στη συνέχεια επικεντρώνονται στους περιβαλλοντικούς πόρους της περιφέρειας, εφόσον τα προϊόντα και οι μορφές τουρισμού που έχουν επιλεγεί βασίζονται ή συντίθενται κυρίως από τέτοιους πόρους. Ειδικότερα, διαγράφεται ένα πλαίσιο ανάλυσης / διερεύνησης των περιβαλλοντικών πόρων σε άμεση συνάρτηση με ασκούμενες δραστηριότητες και μορφές τουρισμού. Η εν λόγω ανάλυση στοχεύει στη διαπίστωση των «εν δυνάμει περιβαλλοντικών απειλών – κινδύνων» από την ανάπτυξη των διαφόρων δραστηριοτήτων σε κάθε περιοχή. Μιας ανάλυσης και συσχέτισης μεταξύ αφενός, του συγκεκριμένου πλέγματος αναπτυξιακών μορφών, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών, και αφετέρου, του υπάρχοντος δυναμικού σε φυσικούς πόρους της εξεταζόμενης περιοχής. Βασική προϋπόθεση για την οριοθέτηση των αποφασιστικών περιβαλλοντικών ορίων είναι η ακριβής διατύπωση της σειράς (αναλυτική κατάρτιση μιας λίστας ή πίνακα), των

διαφόρων αναπτυξιακών μορφών ή δραστηριοτήτων και υπηρεσιών (υφισταμένων και αναμενομένων) μαζί με τα χαρακτηριστικά τους (π.χ. standards).

Η ανάλυση στην προκειμένη περίπτωση μπορεί να υποβοηθηθεί από τη χρήση μητρών, όπως αυτή που παρουσιάζεται στον Πίνακα 1.. Η διαπίστωση, μέσω της ανάλυσης των σχέσεων, των «εν δυνάμει περιβαλλοντικών κινδύνων» συνιστά τη βάση για διατύπωση σειράς κριτηρίων που προσδιορίζουν τα αποφασιστικά περιβαλλοντικά όρια.

Με βάση τις διαπιστώσεις μιας τέτοιας ανάλυσης εντοπίζονται και διαμορφώνονται <u>επιμέρους άξονες δράσης</u> που καλύπτουν:

i) δράσεις καθιέρωσης και προώθησης δοκιμασμένων συστημάτων / σχεδίων προστασίας / αναβάθμισης και διαχείρισης φυσικών και πολιτιστικών πόρων, με βάση και τα συστήματα / σχέδια που έχουν διαμορφωθεί και προωθηθεί και σε χώρες της Ε.Ε..

   Σχέδια δράσης που περιλαμβάνουν:
   - ταξινόμηση / καθιέρωση βαθμών προστασίας των φυσικών και πολιτιστικών πόρων: εθνικής, περιφερειακής και τοπικής σημασίας και εμβέλειας
   - ενδεικνυόμενες δράσεις αποκατάστασης / αναβάθμισης και διαχείρισης των πόρων κατά περιοχή και προτεραιότητα, προδιαγράφοντας επίσης όρους ένταξης / συμμετοχής φορέων ή ειδικών οργανώσεων στις σχετικές διεργασίες
   - απαιτούμενες επενδύσεις ή γενικά το οικονομικό κόστος αναβάθμισης των πόρων κάθε περιοχής προβλέποντας και εντοπίζοντας τους φορείς συμμετοχής

ii) δράσεις πολιτικού χαρακτήρα για την προώθηση και ανάπτυξη: (α) εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμού, οικοτουρισμού, πολιτιστικού / περιηγητικού τουρισμού, χειμερινού / χιονοδρομικού, ιαματικού / φυσικής υγείας, κλπ.) σε άμεση συνάρτηση, ορισμένων μορφών, με αναγκαίες δράσεις διασύνδεσης με τοπικούς παραγωγικούς κλάδους: προώθηση της τουριστικής κατανάλωσης χαρακτηριστικών προϊόντων / εισροών τοπικής γαστρονομίας: προϊόντα φυτικής παραγωγής, κτηνοτροφίας, συλλεκτικής αλιείας κλπ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.: ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΧΕΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

<table>
<tr><th colspan="2" rowspan="3"></th><th colspan="4">Πόροι του Γεωγραφικού Περιβάλλοντος</th><th colspan="2">Χρήση των Πόρων</th></tr>
<tr><th rowspan="2">Φυσικοί Πόροι
1,2,….ν</th><th rowspan="2">Ανρθωπογενείς πόροι
1,2,….ν</th><th colspan="2">Ανθρώπινοι πόροι</th><th rowspan="2">Τουριστικές δραστηριότητες
1,2,….ν</th><th rowspan="2">Οικολογικές λειτουργίες
1,2,….ν</th></tr>
<tr><th>Εργατικό δυναμικό
1,2,….ν</th><th>Χρήστες
1,2,….ν</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Χρήση των Πόρων</td><td>Τουριστικές δραστηριότητες
1,2,….ν

Οικολογικές Λειτουργίες
1,2,…ν</td><td colspan="4">Βήμα 1: Ανάλυση της εν δυνάμει ικανότητας και του ρόλου των πόρων

Βήμα 4: Ανάλυση των εν δυνάμει συνεπειών τουριστικής ανάπτυξης</td><td colspan="2">Βήμα 5: Ανάλυση αντιθέσεων – συγκρούσεων (conflicts)</td></tr>
<tr><td>Παρενέργειες</td><td>Χημική ρύπανση
1,2,….ν

Φυσικές διαταράξεις – συγκρούσεις
1,2,….ν</td><td colspan="4">Βήμα 3: Ανάπτυξη ευπάθειας – ανθεκτικότητας των πόρων</td><td colspan="2">Βήμα 2: Ανάλυση παρενεργειών (side – effects)</td></tr>
</table>

5.3. ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Τα προτεινόμενα μέτρα τουριστικής πολιτικής για την περιφέρεια εντάσσονται σε 3 αλληλοεξαρτώμενες κατηγορίες:

α) επενδυτικά μέτρα που αναφέρονται στις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις στον τουρισμό, β) διαχειριστικά μέτρα που αφορούν κυρίως ζητήματα προστασίας / αναβάθμισης περιβαλλοντικών πόρων της περιφέρειας, και γ) μέτρα για την εκπαίδευση / κατάρτιση των απασχολούμενων στον τουρισμό.

α) Επενδυτικά Μέτρα. Σε άμεση συνάρτηση τόσο με τις διαπιστώσεις της ανάλυσης όσο και με το επιλεγέν Σενάριο ΙΙΙ και τις συγκεκριμένες επιλογές στόχων και δράσεων που διαγράψαμε προηγουμένως, αναφέρεται στη συνέχεια η επενδυτική διάσταση των μέτρων πολιτικής ως προς τρεις χρονικούς ορίζοντες.

i) Μέτρα άμεσης προτεραιότητας: επενδύσεις ποιοτικής αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού (ολοκληρωμένης μορφής) της υφιστάμενης τουριστικής προσφοράς και γενικότερα περιβαλλοντικών πόρων τουριστικής έλξης. Πρόκειται για επενδύσεις που καλύπτουν τις ανωδομές / καταλύματα, ξενοδοχειακά ή και άλλων μορφών, τη βελτίωση / αναβάθμιση ορισμένων υποδομών όπως οδικά δίκτυα (κυρίως ορεινών περιοχών / π.χ. Ευρυτανίας, Φωκίδας) λιμενικές εγκαταστάσεις, τουριστικά λιμάνια / αγκυροβόλια (π.χ. Μαρμαρίου, Καρύστου) και αστικές / οικιστικές αναπλάσεις και αναβαθμίσεις (π.χ. με κυκλοφοριακές ρυθμίσει / πεζοδρομήσεις και αναπαλαιώσεις κτιρίων κυρίως σε παραδοσιακούς οικισμούς.

ii) Μέτρα μεσοχρόνιου προσανατολισμού: Επενδύσεις για τη δημιουργία: α) νέων ανωδομών / καταλυμάτων όλων των μορφών (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, camping κλπ.) κυρίως σε περιοχές με υφιστάμενο μικρό δυναμικό (π.χ. Λίμνη, Κάρυστος, Γαλαξείδι) και σύμφωνα με τις προκρινόμενες μορφές και προϊόντα τουρισμού σε κάθε περιοχή, και β) προϊόντων / υπηρεσιών / έργων ειδικής τουριστικής υποδομής (συνεδριακά κέντρα, κέντρα θαλασσοθεραπείας / υδροθεραπευτήρια, κέντρα πληροφόρησης, κλπ.).

iii) Μέτρα μακροχρόνιου προσανατολισμού: Επενδύσεις για την ολοκλήρωση σ' όλη την περιφέρεια ορισμένων προγραμμάτων όπως: α)ειδικών μορφών τουρισμού και συναφών προϊόντων (π.χ. αγροτουρισμός, οικοτουρισμός, χειμερινός / χιονοδρομικός κλπ.), β) ολοκληρωμένων δικτύων, σ' όλη την περιφέρεια, τουριστικών ροών / περιηγήσεων και ειδικών διαδρομών (σύμφωνα με τους πόρους κάθε περιοχής πολιτιστικών, αναρριχητικών, ποδηλασίας κλπ.).

β) Διαχειριστικά μέτρα: Τα διαχειριστικά μέτρα επικεντρώνονται κυρίως στην προστασία του περιβάλλοντος ή των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της περιφέρειας. Σχετικά επισημαίνεται ότι πρόκειται για μέτρα διαχείρισης που δεν είναι αποκλειστικής αρμοδιότητας του τουριστικού τομέα (φορέων τουρισμού) αλλά συναρτώνται άμεσα με ορισμένα μέτρα άλλων φορέων, όπως π.χ. η χωροταξική πολιτική του ΥΠΕΧΩΔΕ, η αγροτική πολιτική του Υπουργείου Γεωργίας και η πολιτιστική πολιτική του Υπουργείου Πολιτισμού. Για παράδειγμα, στο ζήτημα προστασίας των Εθνικών Πάρκων (π.χ. Παρνασσού, Οίτης) ένα σημαντικό διαχειριστικό μέτρο πολιτικής θεωρείται ο σωστός σχεδιασμό ή ειδικότερα η εφαρμογή κανονισμών ζωνών χρήσεων γης ώστε ν' αποφευχθούν δυνάμει αντιθέσεις συγκρούσεις και υποβάθμιση των πόρων. Ειδικότερα, τα διαχειριστικά μέτρα (που απαιτούν συντονισμένες ενέργειες των διαφόρων φορέων) για το περιβάλλον της περιφέρειας εντοπίζονται στις ακόλουθες κατηγορίες, ίσης σημασίας και προτεραιότητας:

i) Μέτρα διαχείρισης των εθνικών Δρυμών, των φυσικών περιοχών, των υγροβιότοπων / λιμνών / ποταμών και ορεινών όγκων / ελκυστικών τοπίων.

ii) Μέτρα διαχείρισης των περιαστικών / παράκτιων ζωνών (ανοργάνωτη / αυθαίρετη ανάπτυξη παραθεριστικής κατοικίας) αλλά και του θαλάσσιου χώρου με τον έλεγχο ορισμένων δραστηριοτήτων (π.χ. ιχθυοκαλλιέργειες στον Ευβοϊκό).

iii) Μέτρα διαχείρισης (για προστασία / αξιοποίηση) των ποικίλων (διαχρονικής εμβέλειας) πολιτιστικών πόρων, ιστορικών χώρων (π.χ. Δελφοί, Ερέτρια,

Θήβα κλπ.) αλλά και χαρακτηριστικών στοιχείων / συγκροτημάτων διατηρητέων και παραδοσιακών οικισμών.

iv) Μέτρα διαχείρισης, γενικότερης εμβέλειας και στον αστικό χώρο (ορθολογική διαχείριση αστικών αποβλήτων / απορριμμάτων) και στον εξωαστικό / αγροτικό (υπαίθριος) όπου ασκούνται γεωγραφικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες με αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις (π.χ. ρύπανση υδάτινων αποδεκτών από φυτοφάρμακα).

γ) <u>Μέτρα για την εκπαίδευση / κατάρτιση απασχολούμενων.</u> Όπως αναφέρθηκε, η συμβολή του τουρισμού στην απασχόληση της Περιφέρειας εκτιμάται μικρή (~ 6% του συνολικού δυναμικού) χωρίς να μπορεί να εκτιμηθούν τα μεγέθη απασχολούμενων που ενεργοποιούνται στην παραξενοδοχεία ή σε παρεμφερείς τουριστικές υπηρεσίες. Επίσης, το εκπαιδευτικό επίπεδο θεωρείται χαμηλό ως μέσο και η διαμόρφωση ενός συνεκτικού προγράμματος τουριστικής εκπαίδευσης / κατάρτισης και η προώθηση σχετικών μέτρων θεωρείται άμεσης και πρώτης προτεραιότητας. Ειδικότερα, τα σχετικά μέτρα και εκπαιδευτικά προγράμματα εντοπίζονται στις ακόλουθες κατηγορίες (οι πρώτες 2 άμεσης προτεραιότητας:

i) Μέτρα / προγράμματα επιμόρφωσης για στελέχη τουριστικών επιχειρήσεων (κυρίως μικρομεσαίων) σε θέματα διοίκησης / οργάνωσης / διαχείρισης.

ii) Μέτρα / προγράμματα επιμόρφωσης για υπαλλήλους / προσωπικό υπηρεσίας σε καταλύματα και συναρτώμενες εγκαταστάσεις (π.χ. εστιατόρια) σε θέματα ποιότητας / καθαριότητας προσφερομένων προϊόντων / αγαθών / υπηρεσιών.

iii) Μέτρα / προγράμματα επιμόρφωσης για στελέχη πρακτορείων, γραφείων πληροφοριών, ξεναγών, σε θέματα επικοινωνίας με τουρίστες και ξένων γλωσσών.

iv) Μέτρα / προγράμματα επιμόρφωσης για στελέχη δημοσίων φορέων / οργανισμών (νομαρχιακών, Τ.Α.) σε θέματα τουριστικού σχεδιασμού, διαχείρισης περιβαλλοντικών πόρων και ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης ντόπιων κατοίκων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΞΟΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

1. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η κεντρική διοίκηση του τουρισμού στην Ελλάδα ασκείται από δύο φορείς:

- Το Υπουργείο Ανάπτυξης.
- Τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού.

Το Υπουργείο Ανάπτυξης είναι το αρμόδιο υπουργείο για θέματα τουρισμού. Αυτό δημιουργήθηκε το 1996 (Π.Δ. 27/96) από τη συγχώνευση του Υπουργείου Τουρισμού, του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και του Υπουργείου Εμπορίου.

Κύριος σκοπός του Υπουργείου Ανάπτυξης είναι ο σχεδιασμός και η άσκηση της τουριστικής πολιτικής της χώρας. Οι κύριες λειτουργίες που καλείται να ασκήσει έγκεινται στην εποπτεία, το συντονισμό και την υποστήριξη των ακόλουθων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.)

- Του ΕΟΤ
- Του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος
- Της Σχολής Τουριστικής Εκπαίδευσης

Ο ΕΟΤ λειτουργεί με τη σημερινή του μορφή ως Ν.Π.Δ.Δ. και εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Πρόσφατα πραγματοποιήθηκε η αναδιάρθρωση του ΕΟΤ σύμφωνα με το Π.Δ. 343/2001, ο ρόλος του οποίου συνοψίζεται στα εξής:

- Υποβάλλει προτάσεις στην Κυβέρνηση για τη χάραξη της τουριστικής πολιτικής.
- Υλοποιεί την τουριστική πολιτική που χαράσσει η Κυβέρνηση κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων του.
- Μελετά και καταρτίζει προγράμματα ειδικής και γενικής τουριστικής υποδομής και ανάπτυξης.

- Καταρτίζει και εκτελεί το πρόγραμμα τουριστικής προβολής της χώρας στο εσωτερικό και εξωτερικό και μεριμνά για την ανάπτυξη της τουριστικής συνείδησης.
- Εποπτεύει και ελέγχει τις εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής.
- Καταρτίζει και εγκρίνει προγράμματα προβολής περιοχών της χώρας.
- Ασκεί εποπτεία και ποιοτικό έλεγχο της τουριστικής αγοράς με στόχο την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος.
- Αναλαμβάνει κάθε άλλη δραστηριότητα ή ενέργεια που αποβλέπει στην οργάνωση, ανάπτυξη και προώθηση του τουρισμού, η οποία προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις και δεν έχει μεταβιβαστεί.
- Υποστηρίζει δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) φυσικά ή νομικά πρόσωπα σε ενέργειες οι οποίες αποβλέπουν στην τοπική τουριστική προβολή.

Αν και οι παραπάνω δύο φορείς είναι οι καθ΄ ύλην αρμόδιοι για την άσκηση της τουριστικής πολιτικής της χώρας, ο τουρισμός, λόγω της πολυσύνθετης μορφής του προϊόντος που παράγει, επηρεάζεται και από την πολιτική πολλών άλλων φορέων. Στον Πίνακα Β.1. που ακολουθεί επιχειρείται μία ενδεικτική αναφορά των φορέων που επηρεάζουν έμμεσα την τουριστική πολιτική σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο ανάλογα με το αντικείμενο δραστηριότητάς τους.

Ο Πίνακας Β.1. θα πρέπει να ληφθεί υπόψη από τους χρήστες της μελέτης κατά την ανάλυση του προσδιορισμού των προτεραιοτήτων και των αξόνων παρέμβασης της κεντρικής διοίκησης που ακολουθεί.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο προσδιορισμός των προτεραιοτήτων και των αξόνων παρέμβασης της κεντρικής διοίκησης έγινε με οδηγό την ανάλυση S.W.O.T. που διενεργήθηκε στην Α΄ φάση της μελέτης. Με άλλα λόγια, οι προτεραιότητες και άξονες παρέμβασης της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης (αλλά και της περιφερειακής, νομαρχιακής και δημοτικής) θα πρέπει αφενός να επικεντρωθούν στην επίλυση των αδύνατων σημείων της Περιφέρειας έτσι όπως διαγνώστηκαν στην ανάλυση S.W.O.T. και αφετέρου να ικανοποιούν τις προτάσεις για τη στρατηγική της τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας όπως διατυπώθηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο.

Πίνακας Β.1.:

Φορείς Κεντρικής Διοίκησης που επηρεάζουν την τουριστική πολιτική

ΦΟΡΕΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας	Παροχή φορολογικών ελαφρύνσεων, Ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων και Άρση των αντικινήτρων στις τουριστικές επιχ/σεις	Βελτίωση της ανταγων/τας των τουριστικών επιχ/σεων
Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων	Βελτίωση γενικών και ειδικών τουριστικών υποδομών Προστασία περιβάλλοντος Διευκόλυνση δημιουργίας γενικών και ειδικών τουριστικών ανοδομών	Βελτίωση της ποιότητας / ελκυστικότητας του τουριστικού προϊόντος
Υπουργείο Εργασίας & Κοιν/κων Ασφαλίσεων	Μείωση του έμμεσου κόστους εργασίας Σχεδιασμό και υλοποίηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης	Βελτίωση της ανταγων/τας των τουριστικών επιχ/σεων και της ποιότητας παροχής υπηρεσιών
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων	Ίδρυση τμημάτων τουριστικών σπουδών Ενίσχυση της δημιουργίας μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών και της ερευνητικής δραστηριότητας	Βελτίωση της ποιότητας παροχής υπηρεσιών
Υπουργείο Πολιτισμού	Βελτίωση των υποδομών των μουσείων, μνημείων και αρχαιολογικών χώρων Διοργάνωση διεθνών πολιτιστικών εκδηλώσεων	Βελτίωση της ποιότητας / ελκυστικότητας του τουριστικού προϊόντος
Υπουργείο Γεωργίας	Ενίσχυση της αγροτικής παραγωγής Ενίσχυση των δράσεων του αγροτοτουρισμού	Ενίσχυση δημιουργίας ήπιων μορφών τουρισμού
Υπουργείο Δημόσιας Τάξης	Αστυνόμευση	Βελτίωση της ελκυστικότητας του τουριστικού προϊόντος
Υπουργείο Εξωτερικών	Απλοποίηση διαδικασιών έκδοσης βίζας Δημόσιες Σχέσεις της χώρας ιδιαίτερα σε αναδυόμενες αγορές Αξιοποίηση των εκδηλώσεων του απόδημου ελληνισμού και των μορφωτικών ανταλλαγών για την προβολή του ελληνικού τουριστικού προϊόντος.	Διείσδυση σε νέες αγορές Ανάπτυξη αγορών
Υπουργείο Μεταφορών & Επικοινωνιών	Ενίσχυση / βελτίωση των τηλεπικοινωνιακών και συγκοινωνιακών υποδομών Μείωση των τελών χρήσης αεροδρομίων για πτήσεις charter κατά τη χειμερινή περίοδο, προκειμένου να ενισχυθούν οι προσπάθειες ανάπτυξης χειμερινού τουρισμού.	Βελτίωση της ποιότητας / ελκυστικότητας του τουριστικού προϊόντος. Επιμήκυνση τουριστικής περιόδου.
Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας	Επιβολή της υποχρέωσης στις ακτοπλοϊκές εταιρίες να ανακοινώνουν εγκαίρως το πρόγραμμα δρομολογίων της θερινής περιόδου.	Βελτίωση της ποιότητας / ελκυστικότητας του τουριστικού προϊόντος

Β. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΞΟΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Στόχος Προτεραιότητας: Προστασία / αναβάθμιση των άμεσα συναρτώμενων (χωρικά) με τις ανωδομές περιβαλλοντικών πόρων

Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του ΄90 η χώρα μας, συμπεριλαμβανομένης και της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας βίωσε μία ταχεία τουριστική ανάπτυξη που στηρίχθηκε στο μαζικό τουρισμό. Η απρογραμμάτιστη χρήση των υφιστάμενων τουριστικών πόρων της Περιφέρειας δημιούργησε φαινόμενα κορεσμού και φαίνεται να εξάντλησε τη δυναμική της. Για να παραμείνει η Στερεά Ελλάδα ένας εξίσου τουριστικός προορισμός θα πρέπει να εμπλουτίσει το τουριστικό της προϊόν, να επιδιώξει την προσέλκυση πιο εκλεκτικών και υψηλότερου εισοδήματος πελάτες, να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων του κλάδου, και να προβάλλει μία νέα τουριστική ταυτότητα που θα κατοχυρώνει τη μοναδικότητα των προορισμών της και θα εξασφαλίζει τη διεθνή αναγνωρισιμότητα του προϊόντος της. Εν ολίγοις, η τουριστική πολιτική χρειάζεται να στραφεί προς νέα πρότυπα αειφόρου ανάπτυξης.

Η εμπειρία των άλλων περιοχών της χώρας μας, που υποδέχονται μεγάλες τουριστικές ροές, κατέδειξε ότι η μεγάλη συγκέντρωση τουριστικών δραστηριοτήτων, οι ανεπάρκειες της δημόσιας διοίκησης και οι αυθέρετες συμπεριφορές που παρατηρήθηκαν, επέφεραν σημαντικές φθορές στους φυσικούς πόρους και την πολιτιστική ιδιαιτερότητα των προορισμών. Η εμπειρία αυτή θα πρέπει να καταστεί αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους προορισμούς της Στερεάς Ελλάδας που έχουν ακόμα τα περιθώρια να αποφύγουν τα λάθη των άλλων και να επιδιώξουν μία προγραμματισμένη ανάπτυξη που θέτει ποσοτικούς περιορισμούς στην άσκηση παραγωγικών δραστηριοτήτων, εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα των τουριστικών επιχειρήσεων και των θέσεων εργασίας και προστατεύει αποτελεσματικά τους τουριστικούς πόρους της Περιφέρειας.

Προτεινόμενοι Άξονες Παρέμβασης

- Εφαρμογή ενός μοντέλου αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης που να λαμβάνει υπόψη τη διεθνή εμπειρία και τις ιδιαιτερότητες της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

- Προώθηση της άμεσης ολοκλήρωση του πολεοδομικού σχεδιασμού με καθορισμό χρήσεων γης για όλες τις τουριστικές περιοχές της Περιφέρειας.
- Θεσμοθέτηση αυστηρού νομικού πλαισίου για την προστασία του περιβάλλοντος (παραλίες, υδάτινοι πόροι, δασικές εκτάσεις, τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, αρχαιολογικοί και ιστορικοί χώροι). Πρόκειται για βασική παράμετρο κάθε προγραμματισμένης παρέμβασης για αειφόρο τουριστική ανάπτυξη.
- Εφαρμογή αποτελεσματικότερης αστυνόμευσης των τουριστικών περιοχών, ώστε να αποκτήσει πρακτικό νόημα η προσφερόμενη προστασία και να εδραιωθεί το κατάλληλο κλίμα ασφάλειας και να περιοριστούν τυχόν αυθαιρεσίες, που δυσφημούν την εικόνα των τουριστικών προορισμών της Περιφέρειας (ηχορύπανση, ρύπανση της αισθητικής του περιβάλλοντος, αυθαίρετη δόμηση, κ.λπ.).

<u>Στόχος Προτεραιότητας:</u> Ενίσχυση του εκσυγχρονισμού των υποδομών των τουριστικών επιχειρήσεων όλων των μεγεθών και των κλάδων και ενθάρρυνση δημιουργίας πρόσθετης προσφοράς υψηλής στάθμης και διαφοροποίησης

<u>Προτεινόμενοι Άξονες Προτεραιότητας</u>

Μερική Άρση του Μέτρου του Κορεσμού

Μετά από μιάμιση δεκαετία εφαρμογής του μέτρου των κορεσμένων περιοχών είναι αναγκαία η αποτίμηση των αποτελεσμάτων και ενδεχομένως η τροποποίηση με βάση τα νεώτερα δεδομένα των τουριστικών περιοχών της Περιφέρειας.

Μία γενική άρση του υφιστάμενου κορεσμού μπορεί να οδηγήσει στη μαζική δημιουργία και κατώτερης ποιότητας μονάδων, πράγμα που θα οδηγήσει σε ποιοτική υποβάθμιση της ξενοδοχειακής υποδομής της Στερεάς Ελλάδας. Αυτό επιβάλλει την άρση του κορεσμού μόνο για μονάδες πολυτελείας και υψηλών προδιαγραφών, πράγμα που θα προκαλέσει βελτίωση της ποιότητας της ξενοδοχειακής υποδομής σε όλες τις κατηγορίες.

Ενίσχυση Ιδιωτικών Επενδύσεων

Οι πόροι του Γ' ΚΠΣ αποτελούν μοναδική ευκαιρία για την ποιοτική αναβάθμιση και τον οργανωτικό εκσυγχρονισμό των τουριστικών επιχειρήσεων της Περιφέρειας.

Όμως, με τις υφιστάμενες διατάξεις του ισχύοντος Αναπτυξιακού Νόμου (Ν.2601/98) και το περιεχόμενο του ΕΠΑΝ (Μέτρα 2.2.2. & 2.2.3.) που αναφέρονται στον τουρισμό, είναι αρκετά δύσκολο να απορροφηθούν τα κονδύλια που προορίζονται για αυτό το σκοπό. Προτείνεται:

- Κατάρτιση νέου Αναπτυξιακού Νόμου που θα στοχεύει, κατά σειρά προτεραιότητας:
    - στον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου ξενοδοχειακού δυναμικού της Στερεάς Ελλάδας
    - στη δημιουργία νέων κλινών υψηλών κατηγοριών σε περιοχές της Περιφέρειας μέτριας τουριστικής ανάπτυξης
    - στην ενίσχυση των έργων που αποσκοπούν στην εξοικονόμηση ενέργειας, νερού και την προστασία του περιβάλλοντος χώρου της Περιφέρειας
    - στην επιδότηση έργων εμπλουτισμού της τουριστικής προσφοράς της Στερεάς Ελλάδας (θεματικά πάρκα – εγκαταστάσεις ειδικών μορφών τουρισμού κ.λπ.)

- στην ποιοτική βελτίωση των συμπληρωματικών τουριστικών υπηρεσιών της Περιφέρειας (υπηρεσιών μεταφορών – τουριστικών γραφείων – ενοικίασης εξοπλισμού, κ.λπ.)
- στην ενίσχυση των έργων ειδικής τουριστικής υποδομής που θα συμβάλλουν στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου της Περιφέρειας (αθλητικές εγκαταστάσεις – γήπεδα golf – μαρίνες – συνεδριακά και εκθεσιακά κέντρα – κλειστές θερμαινόμενες πισίνες, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων κ.λπ.)

Πιο συγκεκριμένα προτείνονται τα παρακάτω μέτρα:

- Η άρση των αντικινήτρων που αποθαρρύνουν τους επενδυτές από το να υποβάλουν αίτηση στον Αναπτυξιακό Νόμο και τα Κοινοτικά Προγράμματα (ονομαστικοποίηση του συνόλου των μετοχών – απαγόρευση χρήσης των αποθεματικών ως ίδια συμμετοχή, κ.λπ.)
- Επιδότηση με 50% των έργων ειδικής τουριστικής υποδομής που συμβάλλουν στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, στην προστασία του περιβάλλοντος, στην εξοικονόμηση ενέργειας και νερού και στον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος. Το κίνητρο αυτό θα πρέπει να χορηγείται τόσο κατά τον εκσυγχρονισμό υφισταμένων, όσο και τη δημιουργία νέων μονάδων.
- Επαναφορά του θεσμού των αφορολόγητων αποθεματικών ως μέσου ενίσχυσης των επενδύσεων επέκτασης και εκσυγχρονισμού όλων των τουριστικών επιχειρήσεων.
- Υπαγωγή των επιχειρήσεων των Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων στις ευεργετικές διατάξεις του αναπτυξιακού νόμου
- Η απλούστευση του συστήματος αξιολόγησης & διαχείρισης των επενδυτικών προτάσεων στα πλαίσια του ΕΠΑΝ.
- Ενίσχυση των επενδύσεων οργανωτικού ανασχεδιασμού των τουριστικών επιχειρήσεων και πιστοποίησής τους σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα (ISO 9001, EMAS, κτλ.).

<u>Στόχος Προτεραιότητας:</u> Βελτίωση υφισταμένων και δημιουργία νέων δημόσιων υποδομών

Το τουριστικό προϊόν αποτελείται από μία δέσμη πολλών και διαφορετικών υπηρεσιών. Η παραγωγή του προϋποθέτει συνεργασία του Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα της Οικονομίας, αφού η κεντρική διοίκηση διαχειρίζεται σημαντικούς τουριστικούς πόρους που συμμετέχουν στη σύνθεση του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας.

Πράγματι, οι συγκοινωνιακές υποδομές, οι επιχειρήσεις παροχής ενέργειας και επικοινωνιών, τα μουσεία και οι αρχαιολογικοί χώροι, τα δάση και οι υδάτινοι σχηματισμοί, η κοινωνική υποδομή που χρησιμοποιείται και από τους επισκέπτες της περιοχής, ανήκουν στο κράτος. Επομένως, η συμμετοχή της Πολιτείας στην ποιότητα και ελκυστικότητα του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας είναι πολύ υψηλή.

<u>Προτεινόμενοι Άξονες Παρέμβασης</u>

- Ενίσχυση του τομέα παραγωγής δημοσίων έργων (κατασκευή ενδονομαρχιακού οδικού δικτύου, βελτίωση υποδομών λιμένων), προκειμένου να επιταχυνθεί η εκτέλεσή τους και να βελτιωθεί η ποιότητά τους.
- Επιτάχυνση της ολοκλήρωσης κατασκευής του βασικού εθνικού οδικού δικτύου που διασχίζει και συνδέει τους Νομούς της Περιφέρειας και τον ανατολικό με το δυτικό βασικό οδικό άξονα της χώρας.
- Βελτίωση των υποδομών των Μουσείων, Μνημείων και Αρχαιολογικών χώρων της Περιφέρειας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.
- Ενίσχυση της επισκεψιμότητας των Μουσείων και Αρχαιολογικών χώρων, διατηρώντας χαμηλές τιμές εισιτηρίων.

<u>Στόχος Προτεραιότητας:</u> Βελτίωση της επικοινωνιακής στρατηγικής και προβολής

Καθημερινά αναδύονται νέοι τουριστικοί προορισμοί στη διεθνή αγορά, η καταναλωτική συμπεριφορά των τουριστών αλλάζει και ο ανταγωνισμός οξύνεται. Δεδομένου ότι στη μετά ΟΝΕ εποχή η ανταγωνιστικότητα του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας, δεν μπορεί να αποκατασταθεί με την άσκηση χαλαρής νομισματικής πολιτικής, η προβολή και διαφήμιση του τουρισμού αποκτά μεγαλύτερη σημασία σε σχέση με το παρελθόν.

Για να είναι αποτελεσματική η προβολή και διαφήμιση του ελληνικού αλλά και του περιφερειακού τουρισμού στη διεθνή αγορά, θα πρέπει να προηγείται σωστός σχεδιασμός, να μη γίνεται αποσπασματικά και να έχουν εξασφαλισθεί έγκαιρα επαρκείς πόροι.

<u>Προτεινόμενοι Άξονες Παρέμβασης</u>

<u>Α. Εθνικό Σκέλος</u>

- Συντονισμός όλων των φορέων που ασχολούνται με την προβολή της χώρας στο εξωτερικό.
- Έγκαιρη έναρξη της διαφημιστικής εκστρατείας.
- Προβολή και άλλων μορφών τουρισμού πέρα από τα καθιερωμένα στερεότυπα (ήλιος – θάλασσα). Θα πρέπει να προβλεφθούν κονδύλια για τη διαφημιστή προβολή των χειμερινών προορισμών της χώρας, των ορεινών τοπίων και του περιηγητικού τουρισμού.
- Προβολή και σε άλλες τουριστικά ενδιαφέρουσες αγορές όπως αυτές της Μέσης Ανατολής, του Ισραήλ κτλ.
- Εξασφάλιση από το πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων τουλάχιστον 50 εκατομμυρίων Ευρώ για την προβολή και διαφήμιση του ελληνικού τουρισμού.

<u>Β. Περιφερειακό Σκέλος</u>

- Συγχρηματοδότηση των αξιόλογων προσπαθειών των τοπικών επιτροπών τουριστικής προβολής της Περιφέρειας με 50%.
- Ενίσχυση των τοπικών φορέων από Κοινοτικά Προγράμματα της Κοινωνίας της Πληροφορίας και των ΠΕΠ για κατασκευή δικτυακών τόπων που θα προβάλλουν

ομαδικά τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας στο διαδίκτυο, προκειμένου να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία.

- Έντονη διαφήμιση των προορισμών της Περιφέρειας στο εσωτερικό της χώρας διότι πολλοί από αυτούς τους προορισμούς εξαρτώνται από τον εσωτερικό τουρισμό.

Στόχος Προτεραιότητας: Δημιουργία των αναγκαίων υποδομών για την ανάπτυξη εναλλακτικού τουρισμού

Η δημιουργία των αναγκαίων υποδομών για την ανάπτυξη εναλλακτικού τουρισμού αποτελεί προτεραιότητα, λόγω του ρόλου της στην *άμβλυνση της χωρο-χρονικής συγκέντρωσης τουριστικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια*, αλλά και για την αναβάθμιση και τον εμπλουτισμό του τουριστικού της προϊόντος.

Με βάση ειδικές μελέτες του ΕΟΤ έχουν διατυπωθεί οι όροι και προϋποθέσεις εφαρμογής προγραμμάτων ανάπτυξης εναλλακτικού τουρισμού. Οι μελέτες αυτές αποτελούν το εργαλείο του ΕΟΤ, των Περιφερειακών Διοικήσεων, της Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κατά το σχεδιασμό των αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Προτεινόμενοι Άξονες Παρέμβασης

Η Δημόσια Τουριστική Περιουσία μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών εναλλακτικού τουρισμού στην Περιφέρεια αναλαμβάνοντας δράσεις στις παρακάτω κατευθύνσεις:

- Δημιουργώντας Νέα Τουριστικά Προϊόντα (Θεματικά Πάρκα) μπορεί να διαφοροποιήσει τη σύνθεση του προσφερόμενου Τουριστικού Προϊόντος της Περιφέρειας και να θεραπεύσει τις δομικές αδυναμίες της αγοράς της (διάρκεια λειτουργίας – χωρική κατανομή δραστηριοτήτων).
- Αξιοποιώντας τα Τουριστικά Ακίνητα μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία ολοκληρωμένων Τουριστικών Επιχειρήσεων στην Περιφέρεια και να ικανοποιήσει παραμέτρους της πολιτικής ζήτησης (προσέλκυση υψηλού εισοδήματος, *γεωγραφική κατανομή*, καθετοποίηση, διαφοροποίηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών της ζήτησης).

Οι απαιτήσεις μιας επιθετικής πολιτικής για τον εναλλακτικό τουρισμό, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν την καταγραφή και αξιολόγηση δυνατοτήτων ανάπτυξης σε Δήμους και Νομούς της Περιφέρειας. Στόχος είναι να αξιοποιηθούν εκείνοι οι τουριστικοί πόροι, που αποτελούν συγκριτικό πλεονέκτημα των διαφόρων περιοχών ώστε να διαμορφωθούν εξειδικευμένα θεματικά προϊόντα, με βάση τα ενδιαφέροντα ειδικών ομάδων τουριστών (πολιτιστικά, οικολογικά, αθλητικά).

Παράλληλα πρέπει να επιδιωχθεί μεγαλύτερη ενσωμάτωση θεματικών υποδομών και προϊόντων στα τουριστικά πακέτα του οργανωμένου τουρισμού μέσω:

- Δημιουργίας νέου τύπου, συνήθως μικρών και πρωτότυπων υποδομών που δεν μπορούν να υλοποιηθούν χωρίς προδιαγραφές, μεταφορά τεχνογνωσίας και εκπαίδευσης (π.χ. χάραξη μονοπατιών και σήμανσή τους).
- Προσπάθειας μαζικής στροφής της νέας γενιάς αγροτών ή και των παλαιότερων προς δραστηριότητες και καλλιέργειες παραδοσιακών προϊόντων.
- Δημιουργίας μικρών αγορών παραδοσιακών και οικολογικών προϊόντων κουζίνας, με αναβίωση τοπικών προτύπων διατροφής κλπ.

Όλα αυτά στοχεύουν στην δημιουργία πακέτων που να συνδυάζουν το βουνό με τη θάλασσα, τον παραδοσιακό με τον νέο τουρισμό, καθώς και στην στροφή της πολιτικής στο γεωργικό τομέα και γενικότερα την ανάπτυξη του αγροτικού χώρου και στην αναβίωση των ορεινών και ημιορεινών ζωνών της Περιφέρειας. Τα σχετικά προγράμματα και οι αντίστοιχες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις ενισχύονται από το Γ' ΚΠΣ (ΕΠΑΝ, ΠΕΠ, πρωτοβουλίες και Leader Plus).

<u>Στόχος Προτεραιότητας:</u> Ενίσχυση του Ανθρώπινου Δυναμικού - Εκπαίδευση & Κατάρτιση

Η ποιότητα του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας συναρτάται άμεσα με το μορφωτικό επίπεδο και την επαγγελματική επάρκεια των εργαζομένων στον χώρο του τουρισμού. Όμως, το γενικότερο σύστημα παροχής τουριστικής εκπαίδευσης μέσα από το οποίο μπορούν να εκπαιδευτούν οι εργαζόμενοι στον τουριστικό τομέα της Περιφέρειας, αποτελεί μία αδύναμη συνιστώσα της τουριστικής υποδομής στη χώρα μας.

Η εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση στα τουριστικά επαγγέλματα εποπτεύεται από τρία διαφορετικά Υπουργεία (Παιδείας, Ανάπτυξης και Εργασίας).Η υλοποίησή τους έχει ανατεθεί σε μεγάλο αριθμό δημόσιων και ιδιωτικών εκπαιδευτικών οργανισμών, χωρίς όμως να υπάρχει ενιαίο όργανο χάραξης εκπαιδευτικής πολιτικής με αποτέλεσμα να μην υπάρχει επαρκής σύνδεση των προγραμμάτων σπουδών με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

<u>Προτεινόμενοι Άξονες Παρέμβασης</u>

- Σύσταση ενιαίου φορέα εποπτείας της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, που θα καλύπτει όλα τα επίπεδα σπουδών και όλες τις ειδικότητες, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας. Στη διοίκηση του νέου φορέα να προβλέπεται θεσμική εκπροσώπηση των κοινωνικών εταίρων του κλάδου.
- Ίδρυση τμημάτων τουριστικών σπουδών, που θα λειτουργούν στα πλαίσια των περιφερειακών Πανεπιστημίων.
- Ενίσχυση της δημιουργίας μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών και την ερευνητική δραστηριότητα γύρω από τα προβλήματα του κλάδου.
- Θεσμικό εκσυγχρονισμό και αναμόρφωση των πεπαλαιωμένων προγραμμάτων σπουδών των Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης (ΣΤΕ) έτσι ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στα σύγχρονα δεδομένα και στις συνθήκες που δημιουργεί ο έντονος διεθνής ανταγωνισμός και να μετατραπούν σε ιδρύματα παροχής υψηλού επιπέδου τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης
- Χρηματοδότηση κατά προτεραιότητα των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης των αυτοαπασχολουμένων, των ιδιοκτητών μικρών τουριστικών

επιχειρήσεων και της ενδοεπιχειρησιακής κατάρτιση σε όλες τις ΜΜΕ του κλάδου που απασχολούν από 1 έως 15 άτομα.

- Δημιουργία επαγγελμάτων στα πλαίσια ανάπτυξης των ήπιων μορφών τουρισμού (π.χ. οδηγοί βουνού, κλπ), της εκπαίδευσης στελεχών και ανάπτυξης συστήματος πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων στα πλαίσια της «αειφόρου επαγγελματοποίησης» που προωθούν τα Υπουργεία Παιδείας της Ε.Ε. Στη Γαλλία λόγου χάρη υπάρχουν σειρά ιδιωτικών σχολών που διδάσκουν τα νέα επαγγέλματα.

2. ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Αρκετοί τύποι τουρισμού παρουσιάζουν διαφορετικές ανάγκες ως προς την επιθυμητή τους ανάπτυξη και ορισμένοι τόποι, περιφέρειες ή και έθνη θεωρούνται σε πλεονεκτική θέση απ' ότι άλλοι για να αναπτυχθούν.

Επομένως, τρεις έννοιες – κλειδιά, η «ετερογένεια του τουρισμού» η «περιφερειακή ταυτότητα» και η «περιφερειακή τουριστική ανάπτυξη» επιδιώκουν στα πλαίσια του Ν. 2503/1997, ο οποίος αφορά την διοικητική οργάνωση της Περιφέρειας αφενός μεν να οριοθετήσουν το μέγεθος του τουριστικού προσανατολισμού ενός αριθμού περιφερειακών διευθύνσεων και έργων, αφετέρου δε να παρουσιάσουν την πολυκλαδική φύση του τουριστικού τομέα, εφόσον παρεμβαίνει στους περισσότερους κλάδους μιας περιφερειακής οικονομίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 2503/1997, η Περιφέρεια ορίζεται ως ενιαία αποκεντρωμένη μονάδα διοίκησης του κράτους.

Η Περιφέρεια συμβάλλει στον εθνικό σχεδιασμό και ως εκ τούτου είναι αρμόδια για τον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και την εφαρμογή των πολιτικών που αποσκοπούν στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική της ανάπτυξη.

Η Περιφέρεια, ως ενιαία αποκεντρωμένη μονάδα διοίκησης, περιλαμβάνει τις αρμοδιότητες που ασκούν οι υπηρεσίες της σε ολόκληρη τη χωρική ενότητα που την συνθέτει, καθώς και τις υπηρεσίες της Περιφέρειας στο νομό, συμπληρωμένων με τις αρμοδιότητες του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.

Ο ρόλος της Γενικής Γραμματείας Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικός για την ανάπτυξη του Περιφερειακού τουρισμού, αφού η Γ.Γ. της Περιφέρειας μπορεί να αποτελέσει ένα επιτελικό όργανο Σχεδιασμού και Εφαρμογής του Περιφερειακού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης και να συμβάλλει ιδιαίτερα στην ανάπτυξη της έρευνας, της καινοτομίας και των ανθρώπινων πόρων του κλάδου.

Β. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΞΟΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Στόχος Προτεραιότητας: Εκπόνηση & εφαρμογή Περιφερειακού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης

Σύμφωνα με τα ευρήματα της Α΄ φάσης της μελέτης, από τα μεγαλύτερα προβλήματα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας είναι:

- Η άναρχη ανάπτυξη τουριστικής δραστηριότητας.
- Η ανοργάνωτη επέκταση τουριστικών δραστηριοτήτων στις παράκτιες περιοχές.
- Η άνισα κατανεμημένη τουριστική δραστηριότητα.
- Η υποβάθμιση των προσφερομένων υπηρεσιών και του περιβάλλοντος.

Προτεινόμενοι Άξονες Παρεμβάσεις

Η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη στην Περιφέρεια απαιτεί την επεξεργασία περιφερειακών πολιτικών τουριστικής ανάπτυξης και κατ΄ επέκταση, την εκπόνηση περιφερειακού προγράμματος τουριστικής ανάπτυξης (Διάγραμμα Β.1.) στο πλαίσιο της εθνικής πολιτικής τουριστικής ανάπτυξης.

Η επεξεργασία αυτού του προγράμματος θα πρέπει να περιλαμβάνει τη «συμμετοχή - συνεργασία» - υπό την καθοδήγηση της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Ανάπτυξης της Περιφέρειας - και του συνόλου των παραγωγών (άμεσοι και έμμεσοι) του περιφερειακού τουριστικού προϊόντος.

Η έγκριση του Περιφερειακού Τουριστικού Προγράμματος από το Περιφερειακό Συμβούλιο θα πρέπει να καθορίζει:

- Τους αναγκαίους χρηματοδοτικούς πόρους
- Τις επιχειρησιακές σχέσεις που διαμορφώνονται με το κράτος

Οι αρμόδιοι του σχεδιασμού και της ανάπτυξης της Περιφέρειας οφείλουν να προδιαγράφουν αλλά και να εξειδικεύσουν τους εθνικούς άξονες της τουριστικής πολιτικής στο σύνολο της εδαφικής τους ενότητας.

Φυσικά, ο τουριστικός σχεδιασμός της Περιφέρειας επιχειρεί να την προσεγγίσει ως μια ενιαία χωρική ενότητα διακοπών, η οποία μπορεί ωστόσο να διαρθρώνεται σε επιμέρους ζώνες όπως:

- Η παράκτια ζώνη
- Η αγροτική ζώνη
- Οι ορεινοί όγκοι.

Διάγραμμα Β.1.:

Σχέδιο Περιφερειακού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης

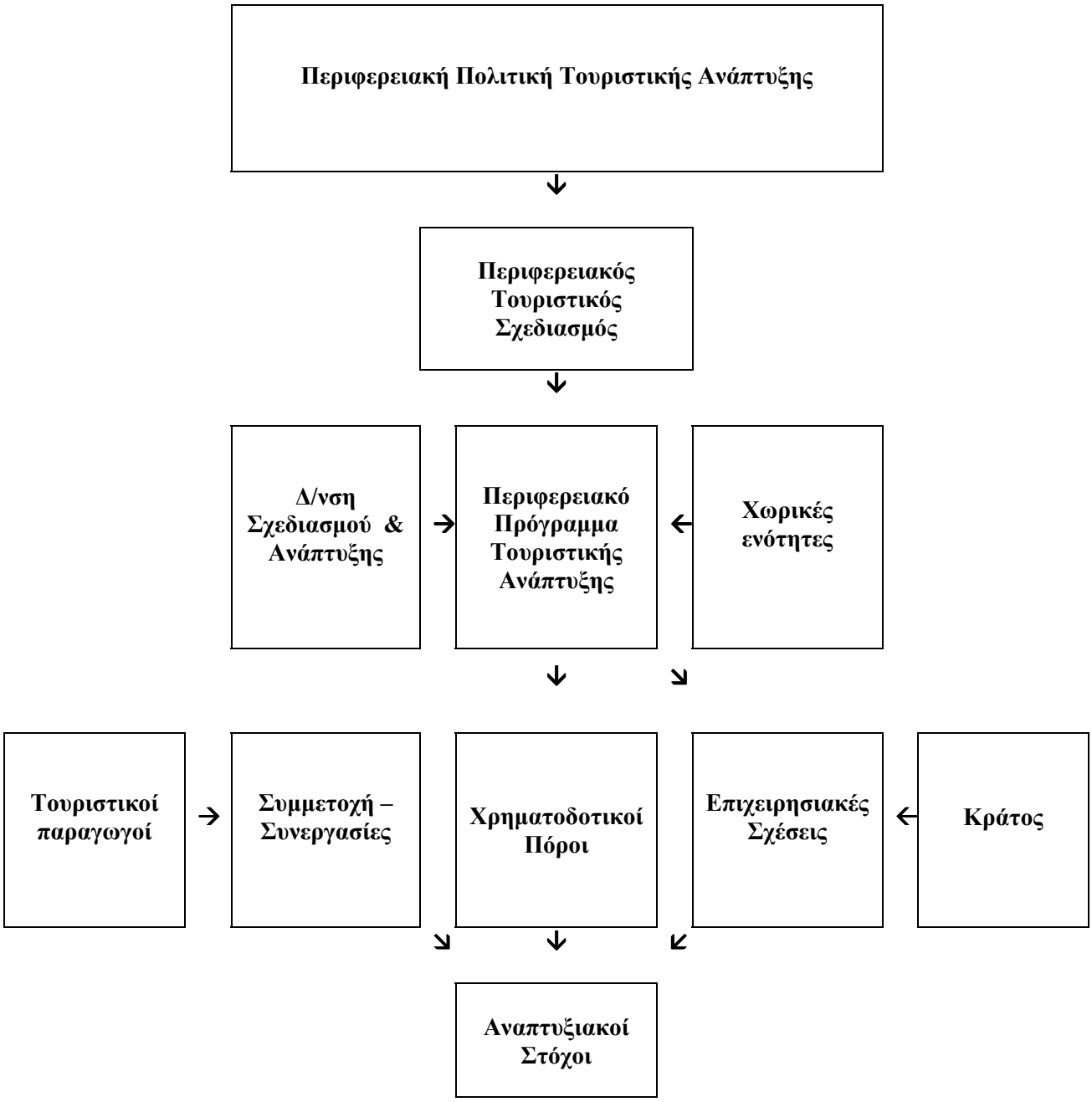

<u>Στόχος Προτεραιότητας:</u> Εισαγωγή της τουριστικής έρευνας

Παρά τη μεγάλη σημασία του τουρισμού σε πολλές περιοχές της Περιφέρειας, υπάρχει έλλειψη αξιόπιστης πληροφορίας και δεδομένων για την τουριστική αγορά, η οποία έχει ως συνέπεια την αδυναμία διαμόρφωσης στρατηγικής. Για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας δεν έχουν γίνει απόλυτα αντιληπτές οι απαιτήσεις της συνεχώς μεταβαλλόμενης αγοράς του τουριστικού τομέα. Για να είναι αξιόπιστη μια στρατηγική χρειάζεται να βασίζεται στην έρευνα, περιλαμβανόμενης και της έρευνας αγοράς καθώς και την αναγνώριση των μελλοντικών τάσεων της ζήτησης. Πιστεύεται ότι μέρος της πληροφορίας διατίθεται από κάποιους tour operators, οι οποίοι όμως δεν διατίθενται να την μοιραστούν. Τα ξενοδοχεία επίσης διαθέτουν σημαντική πληροφόρηση όσον αφορά το πελατολόγιο τους, αλλά σπάνια έχουν το χρόνο και τους ανθρώπινους πόρους να την αναλύσουν κατάλληλα. Η πληροφορία αυτή δεν διατίθεται σε τρίτους.

Υπάρχει επομένως ένα κενό στο **Περιφερειακό Σύστημα Τεκμηρίωσης όσον αφορά τον τουρισμό** που απαιτεί:

- Τη δημιουργία μιας τράπεζας πληροφοριών που θα περιλαμβάνει ακριβή στοιχεία αφίξεων, χώρες προέλευσης, εποχικότητα και διασπορά στη Στερεά Ελλάδα, την οποία θα διαχειρίζεται η αρμόδια διεύθυνση της Περιφέρειας για την διαμόρφωση στρατηγικής στον τουρισμό.
- Τη διεξαγωγή έρευνας αγοράς όσον αφορά την ικανοποίηση των πελατών, τις προτιμήσεις τους και τις τάσεις της αγοράς.
- Σοβαρή έρευνα όσον αφορά την ανάλυση κόστους και ωφέλειας από τον τουρισμό, τις δυνατότητες και τα όρια της Στερεάς Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού.

Υπάρχουν τρεις βασικοί τρόποι με τους οποίους η Διεύθυνση Έρευνας και Ανάπτυξης της Περιφέρειας μπορεί να επηρεάσει την ανάπτυξη του περιφερειακού τουρισμού:

- Παροχή υπηρεσιών που βασίζονται σε εξειδικεύσεις ή και νέες τεχνολογίες απ' ευθείας στους επισκέπτες (ιατρικός τουρισμός, τηλε-εργασία κλπ)
- Υποστήριξη της δημιουργίας νέων τουριστικών προϊόντων με αξιοποίηση αποτελεσμάτων έρευνας που έχουν ήδη παραχθεί ή θα παραχθούν στο μέλλον (π.χ. θαλάσσια πάρκα).

Προτεινόμενοι Άξονες Παρεμβάσεις

Δημιουργία Περιφερειακού συστήματος Τεκμηρίωσης στον Τουρισμό.

- Συστηματική καταγραφή και παρακολούθηση των επισκεπτών αλλά και απογραφή των παρατηρήσεων και σχολίων τους (εθνικότητα, περιγραφή των μέσων μεταφοράς που χρησιμοποιήθηκαν, βαθμός ικανοποίησης, προτεινόμενες βελτιώσεις, πιθανότητα επανάληψης του ταξιδιού).
- Ποιοτική έρευνα όσον αφορά ομάδες πολιτών που δεν έχουν επισκεφθεί ακόμα την Περιφέρεια, αλλά και τους επισκέπτες.
- Καταγραφή και παρακολούθηση των τουριστικών προορισμών που είναι ανταγωνιστικοί με τη Στερεά Ελλάδα.
- Προσδιορισμός των περιοχών που υπάρχει υπερβολική προσφορά και ζήτηση.
- Έρευνα και ανάλυση κόστους-ωφέλειας σχετικά με τις επιπτώσεις των επενδύσεων του τουρισμού στην Περιφέρεια.

Συντονισμένος σχεδιασμός

Χρειάζεται ενδυνάμωση του ρόλου ενός συντονισμένου σχεδιασμού ώστε να αποκτήσει η δραστηριότητα αυτή μια νέα κοινή προοπτική και να κερδίσει την εμπιστοσύνη του επιχειρηματικού κόσμου. Θα πρέπει να εξεταστεί η δημιουργία ενός τμήματος έρευνας και τεκμηρίωσης στα πλαίσια αυτά με ουσιαστικό ρόλο στη διαμόρφωση και λειτουργία του περιφερειακού συστήματος τεκμηρίωσης, σε συνεργασία με ερευνητικούς φορείς και ακαδημαϊκά ιδρύματα της Στερεά Ελλάδας κατά τον τρόπο που περιγράφεται παρακάτω.

Ενίσχυση του ρόλου της επιστημονικής και ερευνητικής κοινότητας στην εισαγωγή της τουριστικής έρευνας στην Περιφέρεια

Φαίνεται ότι τα ιδρύματα που λειτουργούν στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας λόγω του μέχρι σήμερα προσανατολισμού τους, δεν είναι σε θέση να καλύψουν τις υφιστάμενες ερευνητικές ανάγκες του τουριστικού τομέα της Περιφέρειας και ως εκ τούτου είναι αναγκαία η συνεισφορά ιδρυμάτων που λειτουργούν εκτός Στερεάς Ελλάδας.

Η εφαρμογή της κατάλληλης στρατηγικής στον τομέα του τουρισμού θα πρέπει να οδηγήσει στην αύξηση της ερευνητικής δραστηριότητας με στόχο την αντιμετώπιση βασικών ζητημάτων που σχετίζονται με την βελτίωση της ποιότητας αλλά και την διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας.

Διαπιστώνεται ότι υπάρχει η δυνατότητα ανάληψης ερευνητικών προγραμμάτων που σχετίζονται με τον τουρισμό από τα υπάρχοντα ιδρύματα της Περιφέρειας. Όμως, απαιτούνται σημαντικές δεξιότητες που δεν τις διαθέτουν επαρκώς τη στιγμή αυτή, και πρέπει να τις προμηθευτούν από ιδρύματα εκτός Περιφέρειας. Το παραπάνω όμως θα πρέπει να θεωρηθεί σαν προσωρινή λύση. Μακροπρόθεσμα, απαιτείται μια στρατηγική παρέμβαση που θα δώσει στα ιδρύματα της Περιφέρειας την δυνατότητα να αποκτήσουν τις απαιτούμενες δεξιότητες που θα στηρίξουν την αναγκαία σοβαρή τουριστική έρευνα στην Περιφέρεια.

Στόχος Προτεραιότητας: Εισαγωγή της καινοτομίας

Σύμφωνα με την επικρατούσα άποψη, ο τουρισμός *πρέπει* να είναι μία καινοτόμα βιομηχανία. Οι συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες της σύγχρονης ζωής επιφέρουν σημαντικές αλλαγές στα καταναλωτικά πρότυπα. Όσον αφορά την τουριστική βιομηχανία, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια συνεχής αναζήτηση για προσφορά νέων εμπειριών, υπηρεσιών και γενικότερα νέων προορισμών, στον επισκέπτη που αναζητά την καινοτομία. Η εισαγωγή της καινοτομία στον τουριστικό τομέα της Περιφέρειας, που χαρακτηρίζεται από το παραδοσιακό προϊόν που προσφέρει, μπορεί να του προσδώσει ένα μοναδικό συγκριτικό πλεονέκτημα αφού αποτελεί μοναδική ευκαιρία διαφοροποίησής του από τους ανταγωνιστικούς του προορισμούς,.

Προτεινόμενοι Άξονες Παρεμβάσεις

Από την μέχρι σήμερα δραστηριοποίηση της ερευνητικής και επιστημονικής κοινότητας, έχουν αναπτυχθεί σημαντικότατες εφαρμογές οι οποίες μπορούν να αποτελέσουν καινοτομίες στον τουρισμό της Στερεά Ελλάδας, εφόσον αντιμετωπισθούν ορθολογικά μέσα από ένα κατάλληλα διαμορφωμένο στρατηγικό σχέδιο του τουριστικού τομέα της Περιφέρειας. Ενδεικτικά αναφέρονται οι παρακάτω περιοχές :

- Εφαρμογές πληροφορικής και ηλεκτρονικού εμπορίου
- Ιατρικός τουρισμός (health resorts)[1]
- Θεματικά Πάρκα
- Θαλάσσια πάρκα (τεχνητοί ύφαλοι)
- Ανάπτυξη και λειτουργία ενυδρείου
- Σχεδιασμός νέων πακέτων τουριστικών προϊόντων για niche markets της αγοράς

Δεν θα πρέπει να αγνοηθεί η σημαντική δραστηριότητα της ερευνητικής κοινότητας που συνδέεται έμμεσα με τη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος της Στερεάς Ελλάδας και αφορά την προστασία του περιβάλλοντος, από το οποίο εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό η αειφόρος ανάπτυξη της Περιφέρειας αλλά και η διατήρηση των υφιστάμενων επιπέδων τουριστικού εισοδήματος.

[1] Ιδιαίτερα σημαντικός για την Περιφέρεια η οποία έχει αναπτύξει σημαντικά τον ιαματικό τουρισμό.

Όλα τα παραπάνω χρειάζονται άμεση υποστήριξη από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα με στόχο την δημιουργία υποδομών υψηλής ποιότητας που θα συμβάλει στον σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας στρατηγικής για τον τουρισμό της Στερεάς Ελλάδας. Είναι αναγκαίο να υιοθετηθούν προτεραιότητες σχετικά με τα έργα που θα υλοποιηθούν και γενικότερα με τις δράσεις που θα αναληφθούν ή εφαρμόζονται ήδη με στόχο τη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος της Στερεά Ελλάδας. Ένα από τα κλειδιά για την εισαγωγή καινοτομίας στο τομέα τουρισμού της Στερεά Ελλάδας είναι η δημιουργία Αγρο-τουριστικού προϊόντος με συστατικά στοιχεία την αειφόρο ανάπτυξη – ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανακύκλωση νερού, οργανική παραγωγή προϊόντων, χρήση τοπικών μεθόδων και υλικών για τη κατασκευή κτιρίων κτλ.

Είναι αναγκαίο να υιοθετηθούν προτεραιότητες σχετικά με τα έργα που θα υλοποιηθούν και γενικότερα με τις δράσεις που θα αναληφθούν ή εφαρμόζονται ήδη με στόχο τη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος της Στερεά Ελλάδας.

Στα πλαίσια των παραπάνω απαιτείται η δέσμευση Κεντρικής Διοίκησης για:

- Ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής και του ανθρώπινου δυναμικού των δημοσίων υπηρεσιών που εμπλέκονται στην υλοποίηση των έργων του Γ' ΚΠΣ.
- Επιβολή αυστηρών διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των περιφερειακών έργων, μέσω του κοινωνικού ελέγχου και της θέσπισης αυστηρών διοικητικών κυρώσεων.
- Έγκριση της πρόσληψης του αναγκαίου επιστημονικού δυναμικού από τους φορείς της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ώστε να βελτιωθεί ο σχεδιασμός και να επιταχυνθεί η ανάθεση όσων έργων έχουν θεωρηθεί στρατηγικής σημασίας για την τουριστική ανάπτυξη κάθε περιοχής.

Στόχος Προτεραιότητας: ***Ενίσχυση των*** **Ανθρώπινων Πόρων / Επαγγελματική κατάρτιση**

Σύμφωνα με την ανάλυση S.W.O.T., μία ακόμα σημαντική αδυναμία προώθησης του τουρισμού στην Περιφέρεια θεωρείται και η απουσία ή ανεπάρκεια ολοκληρωμένου προγράμματος τουριστικής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Ενός προγράμματος που θα συμβάλλει στην επαγγελματική εξέλιξη των εργαζομένων στον τουριστικό τομέα της Περιφέρειας και κατ΄ επέκταση στην αναβάθμιση των τουριστικών της υπηρεσιών.

Προτεινόμενοι Άξονες Παρεμβάσεις

Σχεδιασμός και υλοποίησης στα πλαίσια του ΠΕΠ Προγράμματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης στο Θεματικό Πεδίο του Τουρισμού το οποίο θα περιλαμβάνει υποπρογράμματα στα θεματικά παρακάτω αντικείμενα:

- στελεχών τουριστικών επιχειρήσεων (διοίκηση/οργάνωση/διαχείριση),
- στελεχών τουριστικών πρακτορείων και γραφείων πληροφοριών, και
- στελεχών νομαρχιακών αρχών και τοπικής αυτοδιοίκησης (τουριστικός σχεδιασμός, ενημέρωση τοπικών κοινοτήτων, περιβαλλοντική διαχείριση κτλ.).

3. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Τα νομαρχιακά συμβούλια της Περιφέρειας μπορούν να αποτελέσουν την κινητήρια δύναμη της τουριστικής ανάπτυξης του κάθε νομού που εκπροσωπούν.

Οι νομαρχίες θεωρούνται ως οι κατ' εξοχήν αρμόδιες για την οργάνωση και την ανάπτυξη της χωρικής ενότητας των διακοπών που αντιπροσωπεύει η εδαφική έκταση του νομού, στους τομείς της υποδοχής (υποδομές, τουριστικά καταλύματα, υπηρεσίες) της αναψυχής και των δραστηριοτήτων του ελεύθερου χρόνου.

Οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις της Περιφέρειας θα πρέπει να αναλάβουν δράση στις εξής κατευθύνσεις:

1. Εκπόνηση και εφαρμογή Νομαρχιακού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης
2. Εκπόνηση και εφαρμογή Νομαρχιακού Σχεδίου Μάρκετινγκ (Marketing Plan)
3. Βελτίωση των Υποδομών – Υπηρεσιών
4. Διαχείριση της τουριστικής προβολής μέσω των ΝΕΤΠ.

Την εκπόνηση και εφαρμογή του Νομαρχιακού Marketing Plan θα πρέπει να αναλάβουν οι Νομαρχιακές Επιτροπές Τουριστικής Προβολής (ΝΕΤΠ) των νομών της Περιφέρειας οι οποίες συστήθηκαν με το Ν. 2160/93 (αρθρ.1 παρ. 13), με σκοπό την κατάρτιση προγραμμάτων τουριστική προβολής του νομού στο εσωτερικό και το εξωτερικό. Οι ΝΕΤΠ της Περιφέρειας μέχρι σήμερα έχουν περιοριστεί στην αποσπασματική και ελλιπή διαφήμιση των νομών που εκπροσωπούν η οποία είναι συνηθισμένη και δεν ανταποκρίνεται στα σύγχρονα πρότυπα ζωής, ενώ ταυτόχρονα, περιορίζεται στην έκδοση «πληροφοριακών» εντύπων και στη συμμετοχή σε κλαδικές εκθέσεις του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Για την επιτυχή ανάληψη και υλοποίηση των παραπάνω δράσεων, οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις θα πρέπει να έχουν μία συνεχή συνεργασία με το κράτος επιπλέον των υφιστάμενων συνεργασιών με την Περιφέρεια.

Β. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΞΟΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

Στόχος Προτεραιότητας: Εκπόνηση και εφαρμογή Νομαρχιακού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης

Σύμφωνα με τα ευρήματα της Α΄ φάσης της μελέτης, τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η τουριστική εξέλιξη των προορισμών της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας είναι:

- Άναρχη ανάπτυξη τουριστικής δραστηριότητας.
- Ανοργάνωτη επέκταση τουριστικών δραστηριοτήτων στις παράκτιες περιοχές.
- Άνισα κατανεμημένη τουριστική δραστηριότητα.
- Υποβάθμιση προσφερομένων υπηρεσιών και περιβάλλοντος.

Προτεινόμενοι Άξονες Παρέμβασης

Παράλληλα με το Περιφερειακό Πρόγραμμα Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Π.Τ.Α), οι Νομαρχίες θα πρέπει, σε συνεργασία φυσικά με την Περιφέρεια, να επεξεργαστούν και να συντάξουν τα Νομαρχιακά Προγράμματα Τουριστικής Ανάπτυξης (Ν.Π.Τ.Α), στα οποία να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο της χωρικής ενότητας του νομού, καθώς και οι διακρίσεις της σε παράκτια ζώνη, αγροτική ζώνη, ορεινούς όγκους.

Τα Ν.Π.Τ.Α. θα πρέπει να τα επεξεργάζονται επιστημονικές ομάδες διαφόρων ειδικοτήτων, είτε αυτοτελώς είτε σε συνεργασία με τις Νομαρχιακές Επιτροπές Τουρισμού (Ν.Ε.Τ).

Η συζήτηση και η έγκριση των Ν.Π.Τ.Α από τα νομαρχιακά συμβούλια ορίζει και οριοθετεί στη συνέχεια τον οδηγό/ πλαίσιο των επενδύσεων (Διάγραμμα Β.2.).

Διάγραμμα Β.2:

Εκπόνηση Νομαρχιακών Προγραμμάτα Τουριστικής Ανάπτυξης (Ν.Π.Τ.Α)

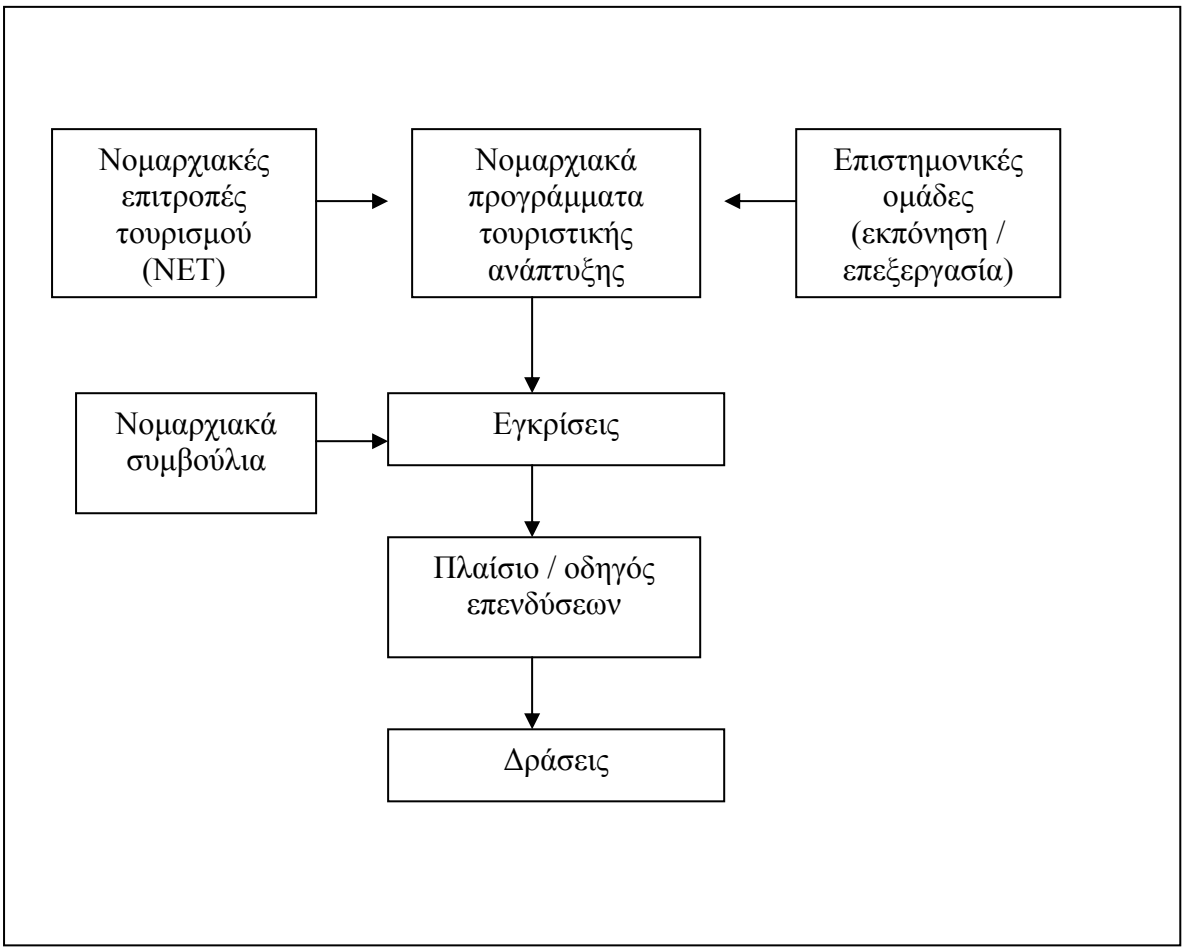

Οι Ν.Ε.Τ., οι οποίες οφείλουν να αντιπροσωπεύουν το σύνολο των τουριστικών παραγωγών του νομού, πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο ως προς την τελική διαμόρφωση των Ν.Π.Τ.Α. και την τελική διάρθρωση των επενδύσεων.

Για να φέρουμε ένα παράδειγμα, νομαρχιακά προγράμματα που αφορούν τα μονοπάτια μπορούν να δημιουργήσουν μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση σχετικά με τους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους του νομού:

- Στους παράγοντες της τοπικής αυτοδιοίκησης
- Στους γεωργούς
- Στον τοπικό πληθυσμό
- Στις υπάρχουσες οργανώσεις (περιβαλλοντικές, πολιτιστικές κλπ).

Στα πλαίσια της διοικητικής αποκέντρωσης, οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις της Περιφέρειας, σε συνεργασία με τους δήμους και τις κοινότητες, θα πρέπει να υιοθετήσουν και να προωθήσουν προγράμματα διάνοιξης, προστασίας και συντήρησης μονοπατιών, ανάπτυξης του περιπατητικού τουρισμού, καθώς και άλλων εναλλακτικών τουριστικών δραστηριοτήτων όπως: οργανωμένες κατασκηνώσεις στην αγροτική ζώνη και τους ορεινούς όγκους, ράφτινγκ σε ποτάμια, ποδηλασία στο βουνό, αναρριχήσεις σε βράχους, ιππασία, διαμονή σε αγροτουριστικά καταλύματα, παρατήρηση πουλιών, τοπική γευσιγνωσία, κανό/ καγιάκ, περιηγήσεις σπηλαίων κτλ.
Τα προγράμματα ανάπτυξης αυτού του τύπου τουρισμού, αφενός μεν ανταποκρίνονται σε ένα κοινωνικό – εναλλακτικό τουριστικό μοντέλο ζήτησης, αφετέρου, δε συμβάλλουν στην αναζωογόνηση και συχνά στην αναδιάρθρωση ενός μεγάλου αριθμού αγροτικών και ορεινών ζωνών μέσω της δημιουργίας νέων ή συμπληρωματικών ευκαιριών απασχόλησης (πολυδραστηριότητα), νέων ή πρόσθετων εισοδημάτων, και μέσω της αξιοποίησης των εδαφών της συγκεκριμένης χωρικής ενότητας.

Η κύρια επιδίωξη αυτών των προγραμμάτων θα πρέπει να στηρίζεται στην δημιουργία ενός οργανωτικού πλαισίου αξιοποίησης και ανάπτυξης των πιο αξιόλογων φυσικών και πολιτιστικών πόρων του νομού, λαμβάνοντας υπόψη τα υπάρχοντα περιβαλλοντικά προβλήματα και διασφαλίζοντας παράλληλα το συντονισμό μεταξύ των εναλλακτικών τουριστικών δραστηριοτήτων.

Η εκπόνηση και η υλοποίηση αυτών των προγραμμάτων θα πρέπει να βασίζονται στις οργανωτικές και αναπτυξιακές δομές με τις οποίες έχει εφοδιάσει την νομαρχιακή αυτοδιοίκηση ο θεσμός της διοικητικής αποκέντρωσης.

Στα πλαίσια των Ν.Π.Τ.Α θα πρέπει να διαμορφωθεί ένας αριθμός εναλλακτικών σεναρίων τουριστικής ανάπτυξης στο μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα, οι κύριοι παράγοντες των οποίων είναι οι ακόλουθοι (Διάγραμμα Β.3.):

- Οι κυρίαρχοι τύποι ζήτησης και το πλαίσιο / πεδίο ανταγωνισμού: σύνθεση των διαφόρων τμημάτων της αγοράς αλλοδαπού και ημεδαπού τουρισμού και τα διαμορφούμενα συνακόλουθα πεδία ανταγωνισμού.

- Οι εναλλακτικές διαθρώσεις του τουριστικού προϊόντος του νομού: συνολική σύνθεση / μείγμα και κύριες γραμμές προϊόντος σε συνάρτηση με το μέγεθος / έκταση ένταξης και αξιοποίησης τοπικών πόρων.
- Οι διασυνδέσεις / συναρθρώσεις του τουρισμού με τους άλλους παραγωγικούς τομείς / κλάδους: διάφοροι βαθμοί συνεργίας στη συνολική παραγωγική δομή.
- Τα συστήματα / δίκτυα τουριστικής διακίνησης και τα οργανωτικά σχήματα φορέων της τουριστικής βιομηχανίας: διεθνή εσωτερικά (διαπεριφερειακά, νομαρχιακά) ταξιδιωτικά συστήματα και η επιχειρησιακή οργάνωση του τουρισμού.

Διάγραμμα Β.3:

Παράγοντες διαμόρφωσης σεναρίων τουριστικής ανάπτυξης

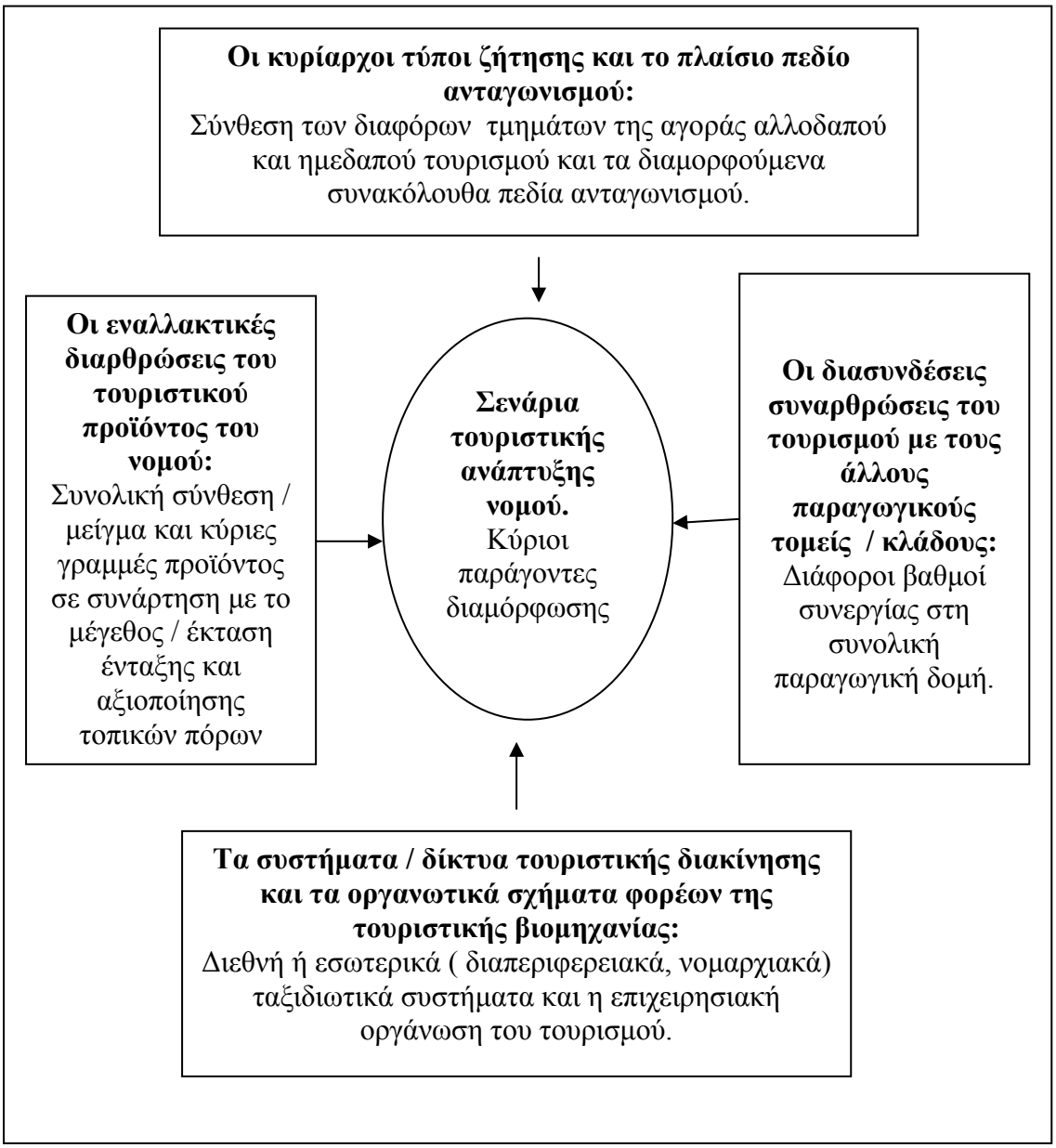

<u>Στόχος Προτεραιότητας:</u> Εκπόνηση και εφαρμογή Νομαρχιακού Σχεδίου Μάρκετινγκ

Σύμφωνα με την ανάλυση S.W.O.T. που διενεργήθηκε στην Α΄ φάση της μελέτης, η σημαντικότερη αδυναμία για την προώθηση του τουρισμού σε επίπεδο νομού θεωρείται το ανεπαρκές και ανοργάνωτο πληροφοριακό υλικό ή δίκτυο κέντρων πληροφόρησης και το σχετικό marketing προώθησης του τουρισμού. Επίσης παρατηρήθηκε ανεπαρκής προβολή, διαφήμιση και προώθηση των προορισμών της Περιφέρειας, και παροχή πληροφόρησης για τις ανάγκες του τουρισμού. Αυτό ισχύει για τον τουρισμό ειδικού ενδιαφέροντος καθώς και για εναλλακτικούς προορισμούς. Τέλος, η διαφήμιση που χρησιμοποιείται είναι συνηθισμένη και δεν ανταποκρίνεται στα σύγχρονα πρότυπα ζωής, ενώ ταυτόχρονα, περιορίζεται στην έκδοση «πληροφοριακών» εντύπων και στη συμμετοχή σε κλαδικές εκθέσεις του εσωτερικού και του εξωτερικού.

<u>Προτεινόμενοι Άξονες Παρέμβασης</u>

Σχεδιασμό και υλοποίηση μελέτης μάρκετινγκ (marketing plan) σε επίπεδο νομού στο οποίο να αναπτυχθούν οι επιμέρους στόχοι και οι στρατηγικές του κάθε νομού, και πιο συγκεκριμένα:

Α. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ MARKETING

<u>1. Στόχοι</u>

1.1 Γενικοί στόχοι για τον κάθε νομό

1.2 Στόχοι του Marketing για τον κάθε νομό

1.3 Στόχοι Πωλήσεων

<u>2. Βασικές Στρατηγικές και Κατευθυντήριες Γραμμές</u>

2.1 Στρατηγική προσανατολισμού

2.2 Γεωγραφική Στρατηγική

2.3 Στρατηγική τμηματοποίησης πληθυσμού

2.4 Στρατηγική τμηματοποίησης προϊόντων

2.5 Στρατηγική Τοποθέτησης (Positioning)

2.6 Στρατηγική Marketing

2.7 Κατευθυντήριες γραμμές του Marketing

2.8 Προσφορά

2.9 Σύστημα Πωλήσεων

3. Επικοινωνία

3.1 Επικοινωνιακές ομάδες-στόχοι

3.2 Στόχοι επικοινωνίας

3.3 Εργαλεία επικοινωνίας

3.4 Επικοινωνιακό μίγμα

3.5 Το σχέδιο επικοινωνίας κατά περιοχές

3.6 Δραστηριότητες Επικοινωνίας

Β. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΡΑΣΗΣ

Γ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ MARKETING

<u>Στόχος Προτεραιότητας:</u> Βελτίωση των Υποδομών - Υπηρεσιών

Οι νομοί της Στερεάς Ελλάδας παραμένουν 'παραδοσιακοί' προορισμοί αναψυχής που προσφέρουν για το μεγαλύτερο ποσοστό επισκεπτών ήλιο, θάλασσα, παραλίες και πολιτισμικά μνημεία. Η ζήτηση αυτού του είδους τουριστικών πακέτων εξακολουθεί να αυξάνεται, αλλά με χαμηλούς ρυθμούς. Αντίθετη με τους χαμηλούς ρυθμούς αύξησης που προαναφέρθηκαν, είναι η ταχεία μεταβολή των απαιτήσεων των καταναλωτών για προορισμούς που προσφέρουν υψηλής ποιότητας τουριστικό προϊόν όσον αφορά τη διαμονή, το φυσικό περιβάλλον και την παροχή διαφοροποιημένων τουριστικών υπηρεσιών.

Μεγάλη μερίδα του μαζικού τουρισμού της Στερεά Ελλάδας θα πρέπει να οδηγηθεί στο μέλλον σε χώρους με καινούργιες εγκαταστάσεις και ελκυστικό φυσικό περιβάλλον. Οι εγκαταστάσεις τέτοιων χώρων θα περιλαμβάνουν για παράδειγμα, γήπεδα γκολφ, κέντρα παροχής υπηρεσιών σε θέματα υγείας, και γενικά διάφορες εγκαταστάσεις αναψυχής και παροχής υπηρεσιών (υπαίθριες ή μη).

Η ζήτηση, για παράδειγμα, ιατρικών και νοσηλευτικών υπηρεσιών σε τουριστικούς προορισμούς αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά, παρόλα αυτά όμως η αύξηση του ποσοστού του μεριδίου ενός τέτοιου τουριστικού προϊόντος στην αγορά, είναι μικρής κλίμακας, όπως άλλωστε είναι η ζήτηση στα 'μικρά εξειδικευμένα παράθυρα' της αγοράς (niche markets). Όμως η προσφορά τέτοιων υπηρεσιών ενισχύει τη συνολικότερη εικόνα του τουριστικού προϊόντος. Προς αυτή την κατεύθυνση, οι Ν.Α. της Στερεάς Ελλάδας πρέπει να προσφέρουν τα μέγιστα τόσο σε ειδικές και γενικές υποδομές και υπηρεσίες, όσο και στην προστασία του περιβάλλοντος.

<u>Προτεινόμενοι Άξονες Παρέμβασης</u>

Ειδικές και Γενικές Υποδομές

- Επενδύσεις σε ειδικές υποδομές χώρων αναψυχής και αθλητισμού (μονοπάτια για πεζοπορία, για ποδηλασία, για ιππασία, ανάπτυξη μαρίνων, αθλητικών κέντρων, πισίνες, κτλ.) με στόχο την βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών και την προσέλκυση υψηλού εισοδήματος επισκεπτών των περιφερειακών προορισμών.
- Επενδύσεις σε βασική υποδομή όπως έργα βελτίωσης στο οδικό δίκτυο του κάθε νομού.

Υπηρεσίες

- Ανάπτυξη νέων τουριστικών προϊόντων υψηλής ποιότητας που στηρίζονται στην αξιοποίηση δεξιοτήτων και καινοτομικών πρακτικών που έχουν αναπτυχθεί σε άλλες περιοχές της Ελλάδας και του εξωτερικού (πχ. ιατρικός τουρισμός, θαλάσσιος τουρισμός κλπ).
- Βελτίωση της έντυπης ή άλλης μορφής παρουσίασης και περιγραφής των αρχαιολογικών και ιστορικών της χώρων, ώστε ο επισκέπτης να έχει εύκολη πρόσβαση και πιο ολοκληρωμένη εικόνα της ιστορίας του νομού.
- Αξιοποίηση των επιτυχημένων παραδειγμάτων που επιδεικνύει σήμερα ο τουριστικός τομέας άλλων προορισμών της Ελλάδας - ειδικά αυτών που στοχεύουν στην βελτίωση της ποιότητας τροφίμων και ποτών που διατίθενται από τα καταστήματα, στην περιβαλλοντική διαχείριση, στην ορθολογική διαχείριση ακτών, κτλ.
- Οργάνωση μικρού αριθμού υψηλής ποιότητας και διεθνούς εμβέλειας καλλιτεχνικών, αθλητικών και πολιτισμικών εκδηλώσεων καθ' όλη την διάρκεια του έτους.
- Αύξηση των επενδύσεων στην ενημέρωση των πολιτών για τα έμμεσα και άμεσα αποτελέσματα της ανάπτυξης του τομέα του τουρισμού.

Περιβάλλον

- Προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος (ακτές και περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, ορεινές περιοχές, κτλ.), βελτίωση της πρόσβασης σε αυτούς τους χώρους (μονοπάτια, ποδηλατο-διαδρομές, ειδικές διαδρομές για άλογα, κτλ.), και παραγωγή των κατάλληλων ενημερωτικών εντύπων και χαρτών που υποστηρίζουν τον επισκέπτη.
- Επίλυση των προβλημάτων διαχείρισης των στερεών απορριμμάτων και της άναρχης οικιστικής ανάπτυξης.
- Βελτίωση της εικόνας που παρουσιάζουν οι προορισμοί στον επισκέπτη.

4. Ο.Τ.Α. Α΄ ΒΑΘΜΟΥ (ΔΗΜΟΙ – ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ)

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. Α΄ ΒΑΘΜΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Κατά τον ίδιο τρόπο, όπως στην περιφέρεια και στον νομό, η «ετερογένεια», η «συνθετότητα» και η «πολυκλαδικότητα» του τουριστικού τομέα σε επίπεδο δήμων και κοινοτήτων εμπεριέχονται σε έναν αριθμό αρμοδιοτήτων και λειτουργιών, οι οποίες επιδρούν άμεσα ή έμμεσα στην τουριστική ανάπτυξη του τόπου και περιλαμβάνονται στο δεύτερο μέρος του Ν. 2539/97 που αφορά την «διοίκηση και λειτουργία των «Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

Η εφαρμογή οποιουδήποτε προγράμματος τουριστικής ανάπτυξης πρέπει να προσεγγιστεί σε τοπικό επίπεδο (δήμοι και κοινότητες), εφόσον το μέγεθος αυτής της χωρικής ενότητας επιτρέπει την καλύτερη καταγραφή, αξιοποίηση και διαχείριση των τουριστικών πόρων σε σχέση με τα νομαρχιακά και τα περιφερειακά αναπτυξιακά προγράμματα.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι ΟΤΑ Α΄ Βαθμού της Περιφέρειας θα πρέπει να αναλάβουν δράση στις παρακάτω κατευθύνσεις:

1. Εκπόνηση και εφαρμογή Τοπικού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης
2. Ανάπτυξη Βασικών - Αστικών – Κοινωνικών – Τουριστικών Υποδομών
3. Προβολή Προώθηση
4. Προστασία του Περιβάλλοντος και της Περιβαλλοντικής Αισθητικής – Αειφόρος Ανάπτυξη

Για την επιτυχημένη συμβολή τους στην ανάπτυξη της τοπικής τουριστικής δραστηριότητας, οι ΟΤΑ Α΄ Βαθμού εκτός από τη συνήθη τους συνεργασία με τους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, θα πρέπει να αναπτύξουν στενή συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα ο οποίος εκπροσωπείται από τους τοπικούς επαγγελματικούς – συλλογικούς φορείς του τουρισμού (τοπικές ενώσεις ξενοδόχων, τουριστικών πρακτορείων, επιχειρήσεων μαζικής εστίασης κ.τλ.). Οι μορφές μίας τέτοιας συνεργασίας αναλύονται διεξοδικά στο επόμενο κεφάλαιο της μελέτης.

Β. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΞΟΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. Α΄ ΒΑΘΜΟΥ

Στόχος Προτεραιότητας: Εκπόνηση και εφαρμογή Τοπικού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης

Σύμφωνα με τα ευρήματα της Α΄ φάσης της μελέτης, οι παρεμβάσεις τουριστικής κατεύθυνσης των δήμων και των κοινοτήτων της Περιφέρειας περιορίζονται κυρίως στη δημιουργία κοινοτικών ξενώνων ή οργανωμένων κοινοτικών κατασκηνώσεων. Φυσικά, αυτή η περιοριστική αντίληψη δεν αντικατοπτρίζει μια ολοκληρωμένη τουριστική πολιτική σε τοπικό επίπεδο. Μια τέτοια πολιτική, πέρα από την αξιοποίηση, την διαχείριση και την προστασία των τουριστικών πόρων της χωρικής ενότητας, επεκτείνεται και στην εμπορικοποίησή τους (πληροφόρηση- προβολή- προώθηση- σύνθεση περιβαλλοντικών και πολιτιστικών τουριστικών πακέτων).

Προτεινόμενοι Άξονες Παρέμβασης

Οι Ο.Τ.Α. της Περιφέρειας θα πρέπει, να επεξεργαστούν και να συντάξουν τα Τοπικά Προγράμματα Τουριστικής Ανάπτυξης (Τ.Π.Τ.Α). Τα Τ.Π.Τ.Α δεδομένης της συχνής απομόνωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης από τις αναπτυξιακές διαδικασίες στην ευρύτερη χωρική ενότητα (νομός, περιφέρεια) οφείλουν να προσεγγίζουν με σφαιρικό τρόπο τα προβλήματα του τόπου, ενεργοποιώντας τους οικονομικούς παράγοντες και επιδιώκοντας διαδημοτικές ή διακοινοτικές συνεργασίες (Διάγραμμα Β.4.).

Πρόκειται για την υιοθέτηση αλλά και την αποδοχή κανόνων και δομών που επηρεάζουν και διαμορφώνουν τα προγράμματα οικονομικής ανάπτυξης, τον έλεγχο των οποίων έχουν οι αρμόδιοι της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Οι πολιτικές της χωρικής ενότητας που αντιπροσωπεύουν οι δήμοι και οι κοινότητες, σε συσχετισμό με εκείνες που ισχύουν σε εθνικό, περιφερειακό και νομαρχιακό επίπεδο, θα πρέπει να οριοθετούνται από έναν αριθμό κυρίων κατευθύνσεων τοπικού χαρακτήρα.

Διάγραμμα Β.4.:

Εκπόνηση Τοπικών Προγραμμάτων Τουριστικής Ανάπτυξης (Τ.Π.Τ.Α)

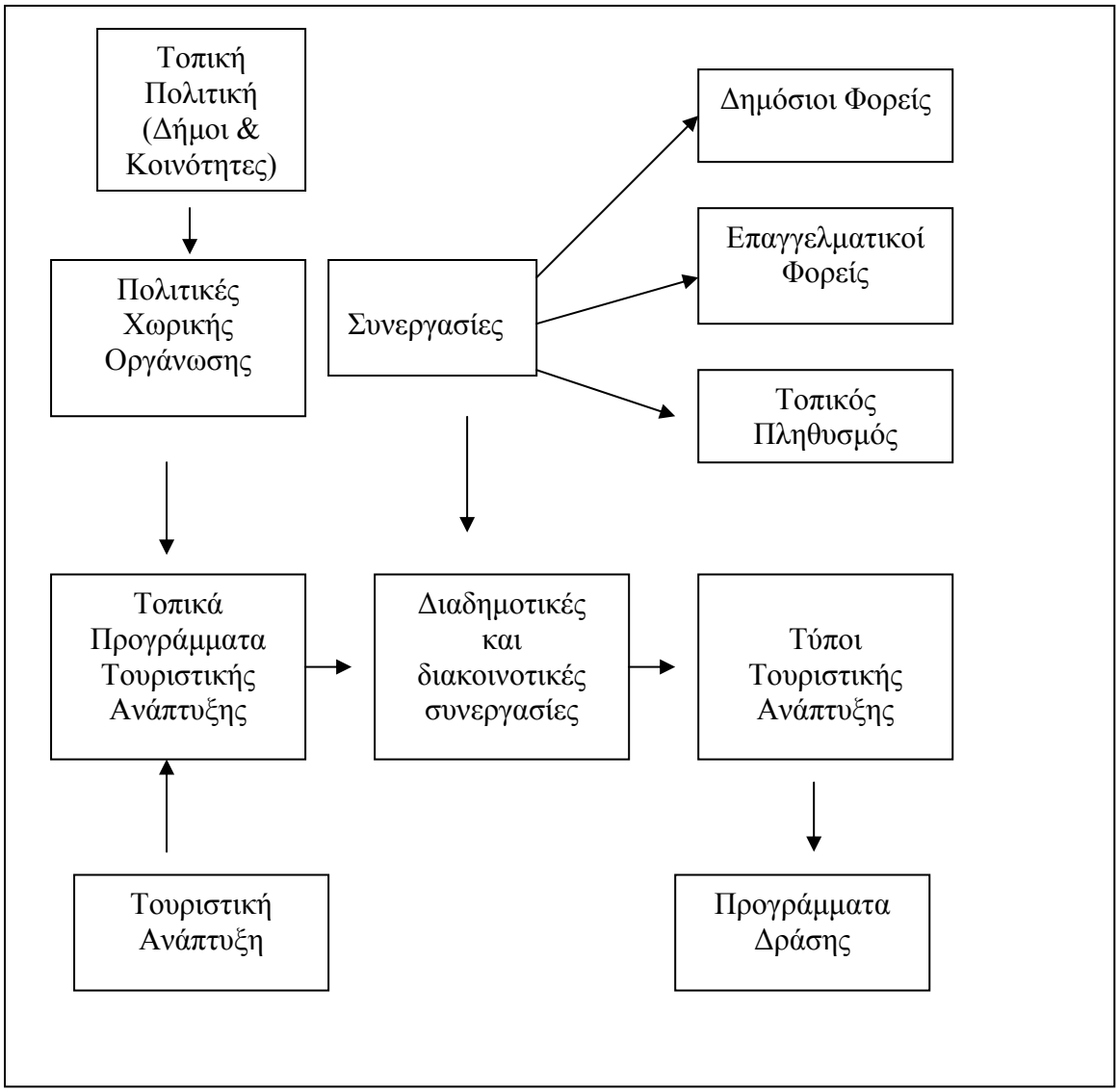

Δηλαδή :

- Η πολιτική οργάνωσης της χωρικής ενότητας θα πρέπει να αντιπροσωπεύει μια καθαρή τοπική πολιτική.
- Η τουριστική ανάπτυξη οφείλει να επηρεάζει όλους τους οικονομικούς τομείς.
- Η οργάνωση της χωρικής ενότητας οφείλει να πραγματοποιείται σε όλα τα πλαίσια ενός διαδημοτικού και διακοινοτικού αναπτυξιακού προγράμματος.
- Οι μικρές πόλεις και τα χωριά (δομημένο περιβάλλον) θα πρέπει να αποτελούν μέρος της παράκτιας ζώνης ή της αγροτικής και ορεινής ζώνης.

Στα πλαίσια της διοικητικής αποκέντρωσης, οι διαδημοτικές και διακοινοτικές αναπτυξιακές συνεργασίες καλούνται να ικανοποιήσουν μια σειρά από στόχους όπως είναι:

- Η επιλογή του τύπου τουριστικής ανάπτυξης (κυρίαρχο μοντέλο – εναλλακτικό μοντέλο)
- Ο καθορισμός των μεσοπρόθεσμων προοπτικών οικονομικής κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης των συνεργαζομένων δήμων και κοινοτήτων.
- Ο προσδιορισμός των προγραμμάτων δράσης που αντιστοιχούν στους κύριους στόχους της ανάπτυξης.
- Η συγκεκριμενοποίηση των τύπων οργάνωσης και λειτουργίας των εξοπλισμών και των δημοσίων υπηρεσιών που δρουν υποστηρικτικά στο πρόγραμμα ανάπτυξης.
- Ο προσεχτικός συνδυασμός και η ανάπτυξη των υπηρεσιών καθώς και των δραστηριοτήτων αναψυχής.

Η χωρική ενότητα εφαρμογής του αναπτυξιακού προγράμματος θα πρέπει να προταθεί από τους συνεργαζόμενους δήμους και κοινότητες, οι οποίοι επιλέγουν το πλαίσιο της συνεργασίας τους, καθορίζοντας επίσης και τις συνεργασίες με :

- Τους δημόσιους φορείς
  - κράτος
  - περιφέρεια
  - νομαρχία
- Τους επαγγελματικούς φορείς
  - ενώσεις
  - επιμελητήρια
  - συνδικάτα
  - κλπ
- Τον τοπικό πληθυσμό
  - οργανώσεις
  - σύλλογοι
  - κλπ

Το αναπτυξιακό πρόγραμμα μπορεί να αποτελέσει την βάση της σύναψης συμβάσεων διευκολύνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την χρηματοδότησή του. Τα Τ.Π.Τ.Α επωφελούνται από τις συναπτόμενες συμβάσεις καθώς και από τα Ν.Π.Τ.Α.

Τα επιχειρησιακά τοπικά προγράμματα τουριστικής ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α) μειονεκτικών χωρικών ενοτήτων (αγροτική ζώνη, ορεινοί όγκοι)

Στις μειονεκτικές χωρικές ενότητες (αγροτική ζώνη, ορεινοί όγκοι) οι αναπτυξιακές διαδικασίες σε τοπικό επίπεδο αποσκοπούν στην εξερεύνηση άμεσης οικονομικής βοήθειας και στην υιοθέτηση πολιτικών βελτίωσης των κύριων παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Έτσι, στις αγροτικές ζώνες και τους ορεινούς όγκους, η εκπόνηση επιχειρησιακών αναπτυξιακών προγραμμάτων που αποβλέπουν στην βελτίωση π.χ. των εισοδημάτων του αγροτικού τομέα μπορεί να περιλαμβάνει:

- Τη δημιουργία οργανωμένων κατασκηνώσεων εντός των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, καθώς και την λειτουργία ενοικιαζομένων δωματίων (στην οικία του ντόπιου).
- Την δημιουργία πανδοχείων αγροτικού χαρακτήρα
- Τη δημιουργία αγροτουριστικών καταλυμάτων σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις και την παροχή οικονομικής βοήθειας στους νέους αγρότες.
- Τη λειτουργία μικρών εργαστηρίων εντός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, για την κατασκευή τοπικών προϊόντων με αποδέκτες τους τουρίστες καταναλωτές.
- Την ανάπτυξη σε ένα ορισμένο αριθμό αγροτουριστικών εκμεταλλεύσεων (15-20 το ελάχιστο), συγκεκριμένων δραστηριοτήτων αναψυχής (περιπατητικός τουρισμός, ιππασία, τένις κλπ).
- Την ανάδειξη τοπικών ιδιαιτεροτήτων και την σύνταξη μιας «τοπικής χάρτας ποιότητας» η οποία θα περιλαμβάνει τους τουριστικούς πόρους και τις παρεχόμενες υπηρεσίες της συγκεκριμένης χωρικής ενότητας.
- Τη δημιουργία ενός κοινού διαχειριστικού πλαισίου
- Την ένταξη των υφισταμένων αγροτουριστικών εκμεταλλεύσεων και των λοιπών τουριστικών καταλυμάτων και των δραστηριοτήτων αναψυχής σε ένα αποτελεσματικό σύστημα εμπορικοποίησης και προβολής – προώθησης.

Η αποτελεσματικότητα ενός επιχειρησιακού τοπικού προγράμματος τουριστικής ανάπτυξη συνήθως είναι απόρροια του βαθμού συνεργασίας μεταξύ της τοπικής

αυτοδιοίκησης και των παραγωγών (π.χ. αγροτών, στην περίπτωση των αγροτουριστικών εκμεταλλεύσεων και δραστηριοτήτων).

Ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα διακρίνεται στις τρεις ακόλουθες φάσεις :

- Η πρώτη φάση αφορά τις μελέτες
- Η δεύτερη φάση αφορά την ευαισθητοποίηση και την ενημέρωση των ενδιαφερομένων, για να ενταχθούν σε συγκεκριμένα επιχειρησιακά προγράμματα.
- Η τρίτη φάση αφορά την οριοθέτηση του επιχειρησιακού προγράμματος και την κοινή αποδοχή του.

Σχετικά με τα μικρά, οικογενειακής μορφής ξενοδοχειακά καταλύματα, ένα επιχειρησιακό τοπικό πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης μπορεί να προτείνει την συγκέντρωση και την οργάνωση ενός περιορισμένου αριθμού καταλυμάτων (10-20) σε διαδημοτικό και διακοινοτικό επίπεδο, με τρόπο που να διευκολύνει την διαχείριση τους και να επιτρέπει την καλύτερη επίλυση των προβλημάτων τους, καθώς και την ουσιαστικότερη συμμετοχή τους στην τουριστική οργάνωση και ανάπτυξη της συγκεκριμένης χωρικής ενότητας.

Τα κύρια προβλήματα που καλείται να επιλύσει ένα επιχειρησιακό τοπικό πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης αφορούν :

- Την τουριστική πληροφόρηση
- Την τουριστική εκπαίδευση
- Τον εκσυγχρονισμό των τουριστικών καταλυμάτων
- Την τουριστική προβολή και προώθηση
- Την εμπορικοποίηση του τουριστικού προϊόντος
- Την προσαρμογή της τουριστικής προσφοράς στις μεταβολές της τουριστικής ζήτησης.

Όσον αφορά τις πολιτικές ενός προβλήματος τουριστικής αξιοποίησης των παραδοσιακού χαρακτήρα οικιών και κτισμάτων, ένας αριθμός δράσεων ενεργοποιείται τόσο στο πλαίσιο των ιδίων των δομών που αντιπροσωπεύουν όσο και στο πλαίσιο του περιβάλλοντος χώρου (αναπαλαίωση, ανάδειξη της τοπικής αρχιτεκτονικής κλπ).

Η αναπαλαίωση και αξιοποίηση παραδοσιακών οικιών και κτισμάτων μπορεί να επιτευχθεί είτε από την ίδια τοπική αυτοδιοίκηση είτε από τους ιδιοκτήτες τους.
Στην περίπτωση που το επιχειρησιακό πρόγραμμα επιχειρεί να συνδέσει τον τουρισμό με το εμπόριο και την βιοτεχνία σε μια χωρική ενότητα, θα πρέπει να περιλαμβάνει μια ανάλυση των τοπικών οικονομικών δραστηριοτήτων.

Ως εκ τούτου εφόσον ο τουρισμός το εμπόριο και η βιοτεχνία αποτελούν σημαντικούς οικονομικούς τομείς της τοπικής ανάπτυξης, το ενδιαφέρον της τοπικής αυτοδιοίκησης θα πρέπει να επικεντρωθεί:

- Σε μελέτες ανάπτυξης των εμπορικών και των βιοτεχνικών δραστηριοτήτων και στην αναζήτηση νέων αγορών.
- Στη δημιουργία εμπορικών και βιοτεχνικών ενώσεων.
- Στη σύνταξη τεχνικο-οικονομικών μελετών που να αποδεικνύουν την αποδοτικότητα των προτεινόμενων έργων.
- Στη βελτίωση και ανανέωση των υφιστάμενων εμπορικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων.
- Στην καλύτερη ενσωμάτωση του εμπορίου και της βιοτεχνίας στην τοπική οικονομία.
- Στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης (πωλήσεις, προβολή, προώθηση, διαχείριση κλπ).
- Στη χρήση νέων τεχνολογιών.

Το σύνολο των παραπάνω διαδικασιών μπορούν να εφαρμοστούν σε χωρικές ενότητες που αντιστοιχούν στον τόπο (δήμοι και κοινότητες).

Ο υπολογισμός της οικονομικής αποδοτικότητας τους επιβάλλεται για τους παραγωγούς (αγροτουριστικές εκμεταλλεύσεις, τουριστικά καταλύματα, έμποροι, βιοτέχνες),ώστε να είναι σε θέση να εκτιμήσουν επακριβώς την οικονομική βαρύτητα του τουριστικού τομέα (παραγωγή- υποδοχή).

Η καταγραφή των δυνατοτήτων εξεύρεσης οικονομικών ενισχύσεων, καθώς και των χρήσεών τους, πρέπει να παρουσιάζεται και να γνωστοποιείται στους τοπικούς πληθυσμούς στο πλαίσιο εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων, ώστε να

είναι συνειδητοί και ενεργοποιημένοι όσον αφορά την συνθετότητα και τον τύπο της επιλεγόμενης τοπικής ανάπτυξης και κατ΄ επέκταση της τουριστικής ανάπτυξης.

Ως κύριο πρόβλημα στη σύνταξη τοπικών προγραμμάτων τουριστικής ανάπτυξης ανάγεται η έλλειψη τεχνογνωσίας από τους αρμόδιους της τοπικής αυτοδιοίκησης, με αποτέλεσμα αυτό το κενό να συμπληρώνεται μέσω της προσφυγής τους σε ιδιωτικά γραφεία μελετών ή σε εξειδικευμένες κρατικές υπηρεσίες.

Μερικώς το υπάρχον κενό μπορεί να καλυφθεί από τις υπηρεσίες των οικονομικών εμπορικών, τεχνικών κλπ επιμελητηρίων, των διαφόρων οργανώσεων και ενώσεων κλπ.

<u>Στόχος Προτεραιότητας:</u> Ανάπτυξη Βασικών - Αστικών – Κοινωνικών – Τουριστικών Υποδομών

Τα μικρά έργα τοπικής εμβέλειας συμβάλλουν αποφασιστικά στην αισθητική αναβάθμιση και ποιοτική βελτίωση του τουριστικού προϊόντος. Οι επενδύσεις σε δρόμους, πεζόδρομους, πεζοδρόμια, και πάρκινγκ κοντά σε χώρους υψηλής επισκεψιμότητας, τα έργα ύδρευσης, αποχέτευσης και διαχείρισης αποβλήτων, οι παρεμβάσεις αστικής / οικιστικής ανάπλασης και η ανάδειξη των μνημείων μιας περιοχής, θεωρούνται στρατηγικής σημασίας για την τουριστική της ανάπτυξη.

<u>Προτεινόμενοι Άξονες Παρέμβασης</u>

Ανάπτυξη Βασικών Υποδομών (σε συνεργασία με το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και τις Νομαρχίες)

- Εκπόνηση μελετών καθορισμού χρήσεων γης και μελετών τοπίου
- Κτηματογραφήσεις
- Επέκταση σχεδίων πόλεων
- Εκπόνηση μελετών κυκλοφορίας και στάθμευσης παντός είδους οχημάτων

Αστικές Αναπλάσεις (σε συνεργασία με το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και τις Νομαρχίες)

- Παραδοσιακά δρομάκια, πεζοδρομήσεις
- Δημιουργία μικρών ανοιχτών χώρων – διαμορφώσεις πλατωμάτων
- Σήμανση και φωτισμός δικτύου

Μεταφορές – Επικοινωνίες, Κυκλοφορία (σε συνεργασία με το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και τις Νομαρχίες)

- Κατασκευή εσωτερικών οδικών δικτύων δήμων
- Δημιουργία λεωφορειακών γραμμών
- Κυκλοφοριακές ρυθμίσεις

Ύδρευση – Αποχέτευση- Ενέργεια (σε συνεργασία με τις Νομαρχίες)

- Δημιουργία / βελτίωση δικτύων ύδρευσης / αποχέτευσης
- Επεκτάσεις τηλεπικοινωνιακών και ενεργειακών δικτύων

Υποδομές Πολιτισμού Αθλητισμού (σε συνεργασία με τις Νομαρχίες)

- Δημιουργία κλειστών γυμναστηρίων και αιθουσών γυμναστικής
- Δημιουργία γηπέδων – αθλητικών κέντρων

Τουριστικές Υποδομές (σε συνεργασία με τις Νομαρχίες)

- Κατασκευή χώρων πολλαπλών χρήσεων
- Κατασκευή μικρών και μεσαίων συνεδριακών κέντρων

Στόχος Προτεραιότητας: Προβολή Προώθηση

Καθημερινά αναδύονται νέοι τουριστικοί προορισμοί στη διεθνή αγορά, η καταναλωτική συμπεριφορά των τουριστών αλλάζει και ο ανταγωνισμός οξύνεται. Οι νέοι προορισμοί διευρύνουν τη γκάμα επιλογών των υποψηφίων καταναλωτών / τουριστών και δημιουργούν ανταγωνισμό σε επίπεδο προορισμού και όχι σε επίπεδο χώρας (για παράδειγμα, ο ανταγωνισμός πλέον ορίζεται μεταξύ Μυκόνου – Ίμπιζα και όχι μεταξύ Ελλάδας – Ισπανίας όπως ίσχυε παλαιότερα). Για τον παραπάνω λόγο, η προβολή και διαφήμιση του τουρισμού σε επίπεδο προορισμού αποκτά μεγαλύτερη σημασία σε σχέση με το παρελθόν. Το ρόλο της προώθησης του κάθε προορισμού της Περιφέρειας θα πρέπει να τον αναλάβουν οι Δήμοι στους οποίους ανήκουν.

Προτεινόμενοι Άξονες Παρέμβασης

- Δημιουργία και λειτουργία γραφείων τουριστικών πληροφοριών
- Κατασκευή info kiosks
- Έκδοση διαφημιστικών και ενημερωτικών φυλλαδίων, χαρτών κτλ.
- Συμμετοχή σε εκθέσεις
- Ειδικές εκδόσεις (λευκώματα, άλμπουμ κτλ.)
- Στα πλαίσια της ορθολογικής οργάνωσης και λειτουργίας των Νομαρχιακών Επιτροπών Τουρισμού (Ν.Ε.Τ) η τοπική αυτοδιοίκηση σε συνεργασία με αυτές, ή ακόμη και μόνη της, μπορεί να προβεί σε έρευνα των τουριστικών αγορών (εσωτερικός τουρισμός), στην προβολή – προώθηση των τουριστικών προϊόντων και του τόπου υποδοχής, στην παροχή τουριστικής πληροφόρησης κλπ.

<u>Στόχος Προτεραιότητας:</u> Προστασία του Περιβάλλοντος και της Περιβαλλοντικής Αισθητικής – Αειφόρος Ανάπτυξη

Οι περισσότεροι ΟΤΑ της Περιφέρειας έχουν αναπτύξει ένα ήπιο μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης το οποίο δεν προκαλεί προς το παρόν φαινόμενα σοβαρών περιβαλλοντικών επιβαρύνσεων που παρουσιάζονται σε άλλους πολυσύχναστους προορισμούς. Παρ' όλα αυτά η επαγρύπνηση πρέπει να είναι συνεχής γιατί σε περίπτωση που τα προσωπικά οφέλη, η αλόγιστη ανάπτυξη και η αναζήτηση του εύκολου κέρδους οδηγήσει σε υποβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος το τίμημα θα είναι ιδιαίτερα βαρύ.

Η αλόγιστη ανοικοδόμηση οδηγεί συχνά στην υποβάθμιση του πολιτισμικού και παραδοσιακού χαρακτήρα της περιοχής. Οι επιπτώσεις του τουρισμού εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το είδος του τουρισμού, την συμπεριφορά των τουριστών και την ποιότητα των τουριστικών υπηρεσιών. Η πολιτική των ΟΤΑ της Περιφέρειας στον τομέα της τουριστικής ανάπτυξης πρέπει να περιλαμβάνει μέτρα στους τομείς:

- της ποιότητας ζωής
- της προστασίας περιβαλλοντικά ευαίσθητων περιοχών
- του ελέγχου και προστασίας των υδάτινων πόρων
- του περιορισμού και της διαχείρισης των αποβλήτων
- της χωροταξικής και πολεοδομικής ανάπτυξης
- της αναβάθμισης των τουριστικών υπηρεσιών
- της προσφοράς εναλλακτικών μορφών τουρισμού
- της ρύθμισης των δημοσίων και ιδιωτικών μέσων μεταφοράς
- της τήρησης περιβαλλοντικών όρων τουριστικών και άλλων επιχειρήσεων

<u>Προτεινόμενοι Άξονες Παρέμβασης</u>

Σχεδιασμό και υλοποίηση από τους Ο.Τ.Α. της Περιφέρειας προγραμμάτων "Αειφόρου Ανάπτυξης & Τουρισμού" που θα έχουν ακριβώς σαν στόχο την ενσωμάτωση όλων των προαναφερθέντων αρχών στον Τουρισμό.

Για την επιτυχή εφαρμογή ενός τέτοιου μοντέλου απαιτείται η συμβολή όλων των τοπικών ενδιαφερόμενων κοινωνικών και επιχειρηματικών φορέων.

Η ανάπτυξη του μοντέλου «Αειφόρος Ανάπτυξη & Τουρισμός» θα πρέπει να περιλαμβάνει τις ακόλουθες φάσεις:

Φάση 1η : Οργάνωση του Προγράμματος

Η πρώτη φάση του προγράμματος θα πρέπει να περιλαμβάνει τη γενικότερη οργάνωση του προγράμματος, συναντήσεις με εκπροσώπους της τοπικής κοινωνίας, συντονισμό των προσπαθειών των εμπλεκομένων φορέων και διοργάνωση της εναρκτήριας συνάντησης η οποία θα αποτελεί την επίσημη παρουσίαση των στόχων του προγράμματος και την αρχική καταγραφή των απόψεων των τοπικών φορέων που σχετίζονται με τον τουρισμό.

Φάση 2η: Αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης σε επιλεγμένες τουριστικές επιχειρήσεις

Η δεύτερη φάση του προγράμματος θα πρέπει να περιλαμβάνει την συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις επιλεγμένων τουριστικών επιχειρήσεων μέσω της διεξαγωγής περιβαλλοντικού ελέγχου (Eco-auditing), καθώς και την εφαρμογή πιλοτικών προγραμμάτων σε τομείς που θα κριθούν ως οι πιο σημαντικοί. Οι τομείς που εξετάζονται κατά τη διεξαγωγή του περιβαλλοντικού ελέγχου περιλαμβάνουν:

- Διαχείριση Απορριμμάτων
- Διαχείριση Υδάτων
- Εξοικονόμηση Ενέργειας
- Πράσινες Αγορές

Φάση 3η: Αξιολόγηση τομέων που σχετίζονται με την Τουριστική Ανάπτυξη

Μετά την διεξαγωγή περιβαλλοντικού ελέγχου επιλεγμένων τουριστικών επιχειρήσεων, ακολουθεί η αξιολόγηση όλων των τομέων που σχετίζονται με τον τουρισμό. Η αξιολόγηση περιλαμβάνει τους ακόλουθους τομείς:

- Περιβάλλον και Φυσικές ομορφιές της κάθε χωρικής ενότητας
- Ποιότητα πόσιμου και θαλασσίου ύδατος
- Διαχείριση απορριμμάτων
- Εξοικονόμηση Ενέργειας
- Τουριστικές υπηρεσίες
- Μεταφορές

- Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός
- Εσωτερική οργάνωση των Δήμων

Η αξιολόγηση των παραπάνω τομέων θα πραγματοποιείται από ειδικούς επιστήμονες σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς οι οποίοι θα καταθέτουν τις απόψεις τους σε δημόσιες συναντήσεις που έχουν σκοπό την διαμόρφωση μιας κοινά αποδεκτής πολιτικής για την τουριστική ανάπτυξη.

Φάση 4η: Διαμόρφωση προγραμμάτων δράσης σε συνεργασία με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς

Με βάση τα αποτελέσματα και συμπεράσματα των προηγούμενων φάσεων του προγράμματος, θα δίνεται προτεραιότητα στους κυριότερους τομείς που επιδρούν στην τουριστική εξέλιξη στις χωρικές ενότητες και θα διαμορφώνονται συγκεκριμένα προγράμματα δράσης με στόχο την αειφόρο ανάπτυξη.

Φάση 5η: Εκπαίδευση όλων των ενδιαφερόμενων ομάδων

Σκοπός της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης θα πρέπει να είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών σε όλα τα θέματα που αφορούν στην βιώσιμη ανάπτυξη. Κατά την διάρκεια της φάσης αυτής, θα οργανώνεται σεμινάριο με την συμμετοχή όλων των φορέων που ασχολούνται με τον τουρισμό, με σκοπό την παρουσίαση της πορείας του προγράμματος και την εκπαίδευση όλων των ενδιαφερομένων για θέματα σχετικά με τον αειφόρο τουρισμό. Επίσης θα οργανώνονται εξειδικευμένα σεμινάρια που απευθύνονται στην Διοίκηση και το προσωπικό ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, δημοσίων υπηρεσιών καθώς και εκπροσώπων του επιχειρηματικού και εμπορικού τομέα.

Φάση 6η: Εκστρατεία ευαισθητοποίησης και διάδοσης των αποτελεσμάτων

Καθ' όλη την διάρκεια του προγράμματος θα πρέπει να διανέμεται υλικό που αφορά στο περιεχόμενο του προγράμματος (φυλλάδια, newsletters κλπ), ενώ προς το τέλος του προγράμματος θα πρέπει να παραδοθεί σε όλες τις τουριστικές επιχειρήσεις των χωρικών ενοτήτων, καθώς και σε όλους τους ενδιαφερόμενους Δήμους, ένας οδηγός εφαρμογής των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης στον τουρισμό. Ο οδηγός αυτός θα καλύπτει τομείς όπως:

- Εξοικονόμηση ενέργειας

- Πράσινες αγορές
- Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων
- Διαχείριση και εξοικονόμηση υδάτινων πόρων
- Οικολογική διαχείριση απορριμμάτων
- Συστηματική καθαριότητα των δημόσιων χώρων και των τουριστικών πόρων
- Δημιουργία / βελτίωση δικτύων αποχέτευσης
- Κατασκευή βιολογικών καθαρισμών

5. ΟΙ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α.

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, δημιουργώντας επιχειρήσεις και ενισχύοντας μέσω αυτών την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη αλλά και τον σταδιακό μετασχηματισμό των οικονομικών δομών και των παραγωγικών σχέσεων.

Οι επιχειρήσεις των ΟΤΑ της Περιφέρειας, σε συσχετισμό με τα παραπάνω θα πρέπει να αποσκοπούν:

- Στην αξιοποίηση των τοπικών, φυσικών και οικονομικών πόρων μιας συγκεκριμένης χωρικής ενότητας, με στόχο την ανάπτυξή της και την βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της.
- Στην αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας, με στόχο της αύξηση της παραγωγικότητας και την βελτίωση της ποιότητας των παραγομένων προϊόντων και υπηρεσιών.
- Στην αύξηση της απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού μιας χωρικής ενότητας και συνεπώς στην συγκράτησή του στον τόπο κατοικίας του, με αποτέλεσμα την μείωση του αποπληθυσμού (αγροτική ζώνη, ορεινοί όγκοι) κλπ.

Οι επιχειρήσεις οι οποίες είναι σε θέση να ιδρύσουν ή στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν οι ΟΤΑ της Περιφέρειας δίνονται από τον ακόλουθο πίνακα (Πίνακας Β.4).

Πίνακας Β.4:

Τυπολογία επιχειρήσεων ΟΤΑ

❑ Αμιγής δημοτική επιχείρηση
❑ Αμιγής διαδημοτική επιχείρηση
❑ Δημοτική επιχείρηση συνεταιριστικού χαρακτήρα
❑ Ανώνυμη εταιρεία φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης και συνεταιρισμών
❑ Δημοτική εταιρεία λαϊκής βάσης
❑ Ανώνυμη εταιρεία φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης
❑ Μεικτή επιχείρηση φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης

Εκτός από τις παραπάνω κατηγορίας επιχειρήσεων, οι ΟΤΑ μπορούν να συμμετάσχουν σε επιχειρήσεις που έχουν την μορφή:

- Της ανώνυμης εταιρείας
- Της εταιρείας μεικτής οικονομίας
- Της κοινοπραξίας
- Του συνεταιρισμού

Οι τουριστικές επιχειρήσεις των ΟΤΑ

Οι τουριστικές επιχειρήσεις των ΟΤΑ δεδομένης συχνά της μικρής κλίμακας δραστηριότητας, συνήθως αφορούν την εκμετάλλευση:

- Οργανωμένων κατασκηνώσεων
- Ξενώνων
- Ενοικιαζομένων δωματίων
- Οργανωμένων πλαζ
- Μαρίνων

Β. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΞΟΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΩΝ Ο.Τ.Α.

Στόχος Προτεραιότητας: Εκμετάλλευση Τοπικών Τουριστικών Επιχειρήσεων

Προτεινόμενοι Άξονες Παρέμβασης

Οι δράσεις των ΟΤΑ της Περιφέρειας (και των θυγατρικών τουριστικών επιχειρήσεών τους) θα πρέπει να συμβάλουν στην τουριστική ανάπτυξη της ευρύτερης χωρικής ενότητας και συνεπώς οι επιχειρηματικές τους δραστηριότητες να διαρθρώνονται σύμφωνα με τον ακόλουθο Πίνακα Β.5.

Πίνακας 5:
Οι τουριστικές επιχειρήσεις των ΟΤΑ

Επιχειρήσεις	Εκμεταλλεύσεις / Δραστηριότητες
Α. Τουριστικών καταλυμάτων	❑ Ξενοδοχεία ❑ Συγκρότημα μπαγκαλόους ❑ Κέντρα χειμερινού τουρισμού ❑ Ξενώνες ❑ Κτλ.
Β. Τοπικής Χειροτεχνίας	❑ Παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων
Γ. Τουριστικών υπηρεσιών	❑ Εκθεσιακοί χώροι ❑ Μικρά συνεδριακά κέντρα ❑ Γραφεία τουριστικής πληροφόρησης
Δ. Ιαματικών πηγών	❑ Λουτρά ❑ Ξενώνες

Για την υλοποίηση των παραπάνω έργων είναι απαραίτητη εύρεση επαρκών πόρων. Η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων των ΟΤΑ της Περιφέρειας μπορεί να προέλθει από:

- Τους ισχύοντες αναπτυξιακούς νόμους
- Ίδια κεφάλαια (ακίνητη περιουσία, έσοδα)
- Δανεισμό
- Την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που τους παρέχουν :
    - τα ταμεία της Ε.Ε. (Ε.Τ.Π.Α. κτλ.),
    - τα ευρωπαϊκά προγράμματα (ΕΠΑΝ, LEADER, κτλ.),
    - οι ευρωπαϊκοί τραπεζικοί οργανισμοί (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων).

<u>Στόχος Προτεραιότητας:</u> Δημιουργία Επιστημονικού Οργάνου Εφαρμογής της Τοπικής Τουριστικής Πολιτικής

<u>Προτεινόμενοι Άξονες Παρέμβασης</u>

Με την ίδρυση δικών της θυγατρικών εταιρειών, οι ΟΤΑ της Περιφέρειας θα πρέπει να αναπτύξουν επιστημονικά / τεχνοκρατικά όργανα εφαρμογής της τοπικής τουριστικής πολιτικής καθένα από τα οποία θα:

- Αποτελεί ένα φερέγγυο και αξιόπιστο τεχνικό-επιστημονικό εργαλείο για διαμόρφωση προτάσεων, υλοποίηση έργων και δράσεων, διεκδίκηση πόρων από τη Νομαρχία, την Περιφέρεια, την Κεντρική Διοίκηση, αλλά και από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Υλοποιεί επιχειρηματικά σχέδια είτε αυτοτελώς είτε σε συνεργασία με επιχειρηματίες.
- Μπορεί να αποκτά τις βάσεις για συντονισμό και συνεργασία μεταξύ των ΟΤΑ του Νομού, για κοινά ζητήματα και προγράμματα.
- Μπορεί να μειώνει το κόστος υλοποίησης των αποφάσεών της.
- Παρέχει στο επιστημονικό και τεχνικό δυναμικό ένα συγκροτημένο μέσο για αποτελεσματική δράση προς όφελός της.
- Είναι σε θέση να αξιολογεί και αξιοποιεί τις ιδέες, τις προτάσεις και τις διαθεσιμότητες των κατοίκων του Ο.Τ.Α. αλλά και των φίλων του.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η μεγέθυνση του τουριστικού φαινομένου και η ετερογενής φύση των δραστηριοτήτων που συνεπάγεται και προϋποθέτει η ενεργοποίησή του, μετατρέπουν τον δημόσιο τουριστικό τομέα σε ένα σύνολο αρμοδιοτήτων και λειτουργιών που πρέπει να διαμοιράζονται σε κάθε διοικητικό επίπεδο (Πίνακας Β.6).

Η Κεντρική Διοίκηση οφείλει να διασφαλίσει έναν ουσιαστικό ρόλο, εξασφαλίζοντας την ορθολογική διαχείριση της εθνικής χωρικής ενότητας, την αναγκαία οικονομική και κοινωνική υποστήριξή της, καθώς και την ανάληψη των βασικών αρμοδιοτήτων που συνεπάγεται ο διεθνής τουρισμός. Πιο συγκεκριμένα, η Κεντρική Διοίκηση θα πρέπει να επιδιώξει την παράλληλη επίτευξη των παρακάτω ισοβαρών στόχων προτεραιότητας:

- Προστασία / αναβάθμιση των άμεσα συναρτώμενων (χωρικά) με τις ανωδομές περιβαλλοντικών πόρων
- Εκσυγχρονισμό των υποδομών των τουριστικών επιχειρήσεων όλων των μεγεθών και των κλάδων και ενθάρρυνση δημιουργίας πρόσθετης προσφοράς υψηλής στάθμης και διαφοροποίησης
- Βελτίωση υφισταμένων και δημιουργία νέων δημόσιων υποδομών
- Βελτίωση της επικοινωνιακής στρατηγικής και προβολής
- Δημιουργία των αναγκαίων υποδομών για την ανάπτυξη εναλλακτικού τουρισμού
- Ενίσχυση του Ανθρώπινου Δυναμικού - Εκπαίδευση & Κατάρτιση

Στα πλαίσια της διοικητικής αποκέντρωσης, η Περιφέρεια και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης θα πρέπει να επιφορτιστούν με την εφαρμογή της τουριστικής πολιτικής, όχι προσθετικά στα τεχνικά και χρηματοδοτικά μέσα που τους διατίθενται, αλλά ως επιστέγασμα των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων μίας ορθολογικής στρατηγικής τουριστικής ανάπτυξης.

Ουσιαστικά πρόκειται για τους εθνικούς στόχους, οι οποίοι από το κεντρικό επίπεδο μεταφέρονται και εξειδικεύονται στις παραγωγικές τουριστικές ενότητες της βάσης, που τις αποτελούν οι δήμοι και οι κοινότητες, που ορίζονται ως τόποι υποδοχής τουριστών.

Η Περιφέρεια θα πρέπει να είναι υπεύθυνη για τις οικονομικές δράσεις και τον τουριστικό σχεδιασμό των συγκεκριμένων χωρικών ενοτήτων. Πιο συγκεκριμένα, η Γενική Γραμματεία της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας θα πρέπει να επιδιώξει την παράλληλη επίτευξη των παρακάτω ισοβαρών στόχων προτεραιότητας:

- Εκπόνηση & εφαρμογή Περιφερειακού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης
- Εισαγωγή της τουριστικής έρευνας
- Εισαγωγή της καινοτομίας
- Ενίσχυση των Ανθρώπινων Πόρων / Επαγγελματική κατάρτιση

Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις θα πρέπει να αποβλέπουν στην υποστήριξη των τοπικών προγραμμάτων και να αναλαμβάνουν εξειδικευμένες λειτουργίες. Πιο συγκεκριμένα, οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της Στερεάς Ελλάδας θα πρέπει να επιδιώξουν την παράλληλη επίτευξη των παρακάτω ισοβαρών στόχων προτεραιότητας:

- Εκπόνηση και εφαρμογή Νομαρχιακού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης
- Εκπόνηση και εφαρμογή Νομαρχιακού Σχεδίου Μάρκετινγκ (Marketing Plan)
- Βελτίωση των Υποδομών – Υπηρεσιών
- Προστασία του περιβάλλοντος

Οι Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού θα πρέπει, στα πλαίσια της διοικητικής αποκέντρωσης, να είναι σε θέση να προσδιορίσουν τον τύπο της ανάπτυξης που επιδιώκουν, εφόσον έχει οριοθετηθεί ο τουριστικός προσανατολισμός. Πιο συγκεκριμένα, οι Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού της Στερεάς Ελλάδας και οι θυγατρικές εταιρίες τους θα πρέπει να επιδιώξουν την παράλληλη επίτευξη των παρακάτω ισοβαρών στόχων προτεραιότητας:

Ο. Τ. Α.

- Εκπόνηση και εφαρμογή Τοπικού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης
- Ανάπτυξη Βασικών - Αστικών – Κοινωνικών – Τουριστικών Υποδομών

- Προβολή Προώθηση
- Προστασία του Περιβάλλοντος και της Περιβαλλοντικής Αισθητικής – Αειφόρος Ανάπτυξη

ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ Ο.Τ.Α.

- Εκμετάλλευση Τοπικών Τουριστικών Επιχειρήσεων
- Δημιουργία Επιστημονικού Οργάνου Εφαρμογής της Τοπικής Τουριστικής Πολιτικής

Η κατανομή των αρμοδιοτήτων, παρ΄ όλο που οι αποκεντρωμένες διοικήσεις δε θεωρούν τον τουρισμό ως έναν αυτόνομο τομέα, επιβάλλει τη δημιουργία εξειδικευμένων διοικητικών και οργανωτικών τουριστικών δομών σε περιφερειακό, νομαρχιακό και τοπικό επίπεδο, ικανών να ασκήσουν πολιτικές τουριστικής ανάπτυξης, να οργανώσουν τα μέσα υποδοχής των τουριστών, να σχεδιάσουν την τουριστική προβολή και να επιφορτιστούν με την εμπορικοποίηση του τουριστικού προϊόντος της αντίστοιχης χωρικής ενότητας, εφόσον, στα πλαίσια της διοικητικής αποκέντρωσης, οι πληθυσμοί των τόπων υποδοχής ανάγονται στους κατ΄ εξοχήν διαχειριστές των τουριστικών πόρων των αντίστοιχων χωρικών ενοτήτων.

Πίνακας 6: Άξονες Προτεραιότητας του Δημόσιου Τομέα ανά Διοικητικό Επίπεδο

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	ΣΤΟΧΟΙ Π Ρ Ο Τ Ε Ρ Α Ι Ο Τ Η Τ Α Σ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	⊙ Προστασία / αναβάθμιση των άμεσα συναρτώμενων (χωρικά) με τις ανωδομές περιβαλλοντικών πόρων
	⊙ Ενίσχυση του εκσυγχρονισμού των υποδομών των τουριστικών επιχειρήσεων όλων των μεγεθών και των κλάδων και ενθάρρυνση δημιουργίας πρόσθετης προσφοράς υψηλής στάθμης και διαφοροποίησης
	⊙ Βελτίωση υφισταμένων και δημιουργία νέων δημόσιων υποδομών
	⊙ Βελτίωση της επικοινωνιακής στρατηγικής και προβολής
	⊙ Δημιουργία των αναγκαίων υποδομών για την ανάπτυξη εναλλακτικού τουρισμού
	⊙ Ενίσχυση του Ανθρώπινου Δυναμικού - Εκπαίδευση & Κατάρτιση
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	⊙ Εκπόνηση & εφαρμογή Περιφερειακού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης
	⊙ Εισαγωγή της τουριστικής έρευνας
	⊙ Εισαγωγή της καινοτομίας
	⊙ Ενίσχυση των Ανθρώπινων Πόρων / Επαγγελματική κατάρτιση
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ	⊙ Εκπόνηση και εφαρμογή Νομαρχιακού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης
	⊙ Εκπόνηση και εφαρμογή Νομαρχιακού Σχεδίου Μάρκετινγκ (Marketing Plan)
	⊙ Βελτίωση των Υποδομών – Υπηρεσιών ⊙ Τουριστική προβολή μέσω των ΝΕΤΠ
Ο.Τ.Α.	⊙ Εκπόνηση και εφαρμογή Τοπικού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης
	⊙ Ανάπτυξη Βασικών - Αστικών – Κοινωνικών – Τουριστικών Υποδομών
	⊙ Προβολή Προώθηση
	⊙ Προστασία του Περιβάλλοντος και της Περιβαλλοντικής Αισθητικής – Αειφόρος Ανάπτυξη
ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ Ο.Τ.Α.	⊙ Εκμετάλλευση Τοπικών Τουριστικών Επιχειρήσεων
	⊙ Δημιουργία Επιστημονικού Οργάνου Εφαρμογής της Τοπικής Τουριστικής Πολιτικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

1. ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διεθνοποίηση και η μεγέθυνση του τουριστικού φαινομένου συνέβαλαν στη δημιουργία μεγάλου αριθμού οργανισμών και οργανώσεων, που αφορούν το σχεδιασμό, τη χρηματοδότηση και την ανάπτυξη του τουριστικού τομέα. [1]

Η δημιουργία των συλλογικών φορέων τουρισμού υπήρξε απόρροια των ιδιαιτεροτήτων που διέπουν την οργάνωση και τη λειτουργία του τουριστικού τομέα, όπως η ανεξαρτησία των εμπλεκομένων κλάδων, το μικρό μέγεθος των τουριστικών επιχειρήσεων, ο κατακερματισμός των τουριστικών αγορών κ.λπ.

Οι συλλογικοί φορείς τουρισμού αντιπροσωπεύουν το σύνολο των τοπικών, εθνικών και των διεθνών οργανισμών και οργανώσεων, οι οποίοι, ολικώς ή μερικώς, επιδιώκουν να προωθήσουν την ανάπτυξη του εσωτερικού και του διεθνούς τουρισμού.

Σύμφωνα με τις δομές οργάνωσης και λειτουργίας τους, οι συλλογικοί φορείς τουρισμού διακρίνονται στους αμιγείς τουριστικούς οργανισμούς και οργανώσεις και στους διεθνείς μη αμιγείς τουριστικούς οργανισμούς και οργανώσεις.

Στο πλαίσιο των οργανωμένων κοινωνιών και οικονομιών διαμορφώνονται οι οργανωτικές δομές των συλλογικών φορέων καθώς και οι μεταξύ τους σχέσεις και συνεργασίες.

Η συνθετότητα, ωστόσο, του τουριστικού τομέα προϋποθέτει αλλά και ταυτόχρονα επιβάλλει την αναγκαιότητα ύπαρξης πληθώρας συλλογικών φορέων, οι οποίοι

[1] Βαρβαρέσος Στ., Χριστίδου Α., Γενικές Αρχές Μάνατζμεντ, Τουριστική Νομοθεσία και Οργάνωση Εργοδοτικών και Συλλογικών Φορέων, Τόμος Β΄, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Αθήνα 1999

χαρακτηρίζονται για τις ποικίλες δομές οργάνωσης και λειτουργίας τους, που με τη σειρά τους διακρίνονται σε σύνθετες και απλές.
Αυτές μπορεί να αποτελέσουν το αντικείμενο μεγάλων ομαδοποιήσεων, οι οποίες διαμορφώνονται σύμφωνα με το γεωγραφικό περιβάλλον, τη μορφή τους, τον τύπο λειτουργίας τους και το κίνητρο.

Οι Επαγγελματικοί Τουριστικοί Φορείς (Ε.Τ.Φ.), ανάλογα με το εύρος των συμφερόντων που εκπροσωπούν σε κλαδική και γεωγραφική βάση, έχουν καθιερωθεί μέσω τυπικών και άτυπων μηχανισμών ως επίσημοι συνομιλητές της πολιτείας σε όλη τη θεματική που άπτεται του τουριστικού τομέα, επηρεάζοντας κατ΄ αυτόν τον τρόπο – έως ένα βαθμό – τη διαμόρφωση και την άσκηση της κρατικής τουριστικής πολιτικής. Η αναγνώριση της σημαντικής θέσης που κατέχει ο τουρισμός στη εθνική και τοπική οικονομία έχει αυξήσει το πεδίο παρέμβασης των Ε.Τ.Φ. στα οικονομικά και κοινωνικά δρώμενα τόσο σε πανελλαδικό όσο και σε τοπικό επίπεδο, με τη συμμετοχή τους σε θεσμοθετημένα όργανα διαλόγου, συμβουλευτικού αλλά και αποφασιστικού χαρακτήρα.

Η εξέταση του ρόλου που διαδραματίζουν οι Ε.Τ.Φ. κάθε κλάδου ή υποκλάδου παραμένει ένα ζήτημα ανοιχτό, το οποίο συμπληρώνουν, εκτός από τις «στατιστικές» καταστατικές διατάξεις, η καθημερινή πρακτική, οι θέσεις και ο προβληματισμός της κάθε οργάνωσης.

Στην παρούσα πρώτη ενότητα του κεφαλαίου επιχειρείται μία καταγραφή και πρόταση του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των τοπικών Ε.Τ.Φ[2]. της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και των αξόνων δράσης / κινητοποίησής τους. Οι προτάσεις δεν βασίζονται σε μία θεωρητική ή τεχνοκρατική προσέγγιση του ρόλου των τοπικών Ε.Τ.Φ. αλλά στη μεταφορά της εμπειρίας από την αποδεδειγμένα επιτυχημένη λειτουργία τοπικών Ε.Τ.Φ. άλλων περιοχών της χώρας μας.

[2] Ως τοπικοί Επαγγελματικοί Τουριστικοί Φορείς (Ε.Τ.Φ.) νοούνται οι υφιστάμενες θεσμοθετημένες επαγγελματικές τουριστικές ενώσεις – οργανώσεις που εδρεύουν και δραστηριοποιούνται μέσα στα διοικητικά όρια της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Οι Επαγγελματικοί Τουριστικοί Φορείς (Ε.Τ.Φ). τοπικής ή περιφερειακής εμβέλειας της Στερεάς Ελλάδας μπορούν να διαδραματίσουν έναν σημαντικό ρόλο στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής τους είτε αυτόνομα, είτε με την εμπλοκή τους σε κύκλο δραστηριοτήτων μέσω θεσμοθετημένων οργάνων διαλόγου είτε με την ανάληψη πρωτοβουλιών για τη σύσταση οργανισμών που έχουν ως στόχο την ανάδειξη των τοπικών τουριστικών πόρων. Η αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων του κράτους με τις περιφερειακές διοικήσεις, η καθιέρωση του θεσμού της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης αλλά και ο εμπλουτισμός των αρμοδιοτήτων των δήμων και κοινοτήτων, έφερε στην επιφάνεια ένα φάσμα λειτουργιών στις οποίες οι τοπικές επαγγελματικές οργανώσεις μπορούν να έχουν λόγο για τα δρώμενα στον τόπο τους. [3] Παρακάτω αναπτύσσεται το προτεινόμενο πλαίσιο λειτουργίας των τοπικών Ε.Τ.Φ. της Περιφέρειας.

1. Καταστατικοί Σκοποί των Τοπικών Επαγγελματικών Τουριστικών Φορέων

Για την αποτελεσματική δραστηριοποίηση τους, σκοπούς των τοπικών και περιφερειακών Ε.Τ.Φ. θα πρέπει να αποτελούν[4]:

- Η συστηματική μελέτη των προβλημάτων του κλάδου που εκπροσωπεί ο συλλογικός φορέας και η ενημέρωση των μελών του, για την προσφορότερη συλλογική διεκδίκηση και επίλυση αυτών.
- Η ενθάρρυνση και προώθηση της συνεργασίας των μελών του φορέα, με την οργάνωση τους σε συνεταιρισμούς, κάθε οικονομικής μορφής, για την αποτελεσματικότερη προάσπιση και προαγωγή των οικονομικών, επαγγελματικών και ασφαλιστικών συμφερόντων τους στα πλαίσια της εξυπηρέτησης του κοινωνικού συνόλου.
- Η ανάπτυξη πνεύματος αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας μεταξύ των μελών του κάθε φορέα αλλά και των μελών διαφορετικών φορέων.
- Η διασφάλιση συνθηκών βελτίωσης της επαγγελματικής κατάρτισης και της ανόδου του πολιτιστικού μορφωτικού επιπέδου των μελών του κάθε φορέα.

[3] Βαρβαρέσος Στ., Χριστίδου Α., Γενικές Αρχές Μάνατζμεντ, Τουριστική Νομοθεσία και Οργάνωση Εργοδοτικών και Συλλογικών Φορέων, Τόμος Β΄, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Αθήνα 1999
[4] Πηγή: Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων

- Η προώθηση της συνεργασίας των μελών για την προαγωγή του κλαδικού επαγγέλματος σε επίπεδο αντάξιο της υψηλής αποστολής του και των παραδόσεων της ελληνικής φιλοξενίας πράγμα που εξυπηρετεί και τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των μελών του φορέα, εξυψώνει τους τουριστικούς επιχειρηματίες στη συνείδηση της πελατείας τους και κάνει πιο αποτελεσματική την προσφορά στο κοινωνικό σύνολο.
- Η διαπραγμάτευση και σύναψη με αρμόδιες συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων κάθε είδους Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, που καλύπτουν τους μισθωτούς που απασχολούνται στις τουριστικές επιχειρήσεις.

2. Τα μέσα επίτευξης των σκοπών των Τοπικών Επαγγελματικών Τουριστικών Φορέων

Για την επίτευξη των παραπάνω σκοπών, οι Ε.Τ.Φ. μπορούν να χρησιμοποιούν τα παρακάτω μέσα[5]:

- Επαφές με τις δημόσιες αρχές, την τοπική αυτοδιοίκηση, τις συνεταιριστικές οργανώσεις εσωτερικού και εξωτερικού και τους εκπροσώπους διαφόρων κοινωνικών ομάδων, για κάθε ζήτημα που αφορά τα επαγγελματικά συμφέροντα των μελών τους, γενικά ή επιμέρους, για τη διαμόρφωση, τη λήψη και την εφαρμογή αποφάσεων που αφορούν τα κοινά, επαγγελματικά, οικονομικά και κοινωνικά συμφέροντα των μελών και γενικότερα τα συμφέροντα του κοινωνικού συνόλου.
- Διεξαγωγή κάθε νόμιμης μορφής κινητοποιήσεων και δραστηριοτήτων για τη διεκδίκηση και επίλυση των απασχολούντων τον κλάδο προβλημάτων και την περιφρούρηση των επαγγελματικών, οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων των μελών του φορέα.
- Χρησιμοποίηση κάθε πρόσφορου νόμιμου μέσου για την ενημέρωση της κοινής γνώμης και της Δημόσιας Διοίκησης, πάνω στα θέματα που ενδιαφέρουν τον κλάδο του φορέα και την προβολή αυτών.
- Εκπροσώπηση του συλλογικού φορέα σε Συμβούλια, Κρατικές Επιτροπές, Οργανισμούς και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, πάνω σε θέματα που άμεσα ή έμμεσα αφορούν τον κλάδο.
- Συνεργασία με αντίστοιχες ή συναφείς εθνικές και διεθνείς Οργανώσεις.

[5] Πηγή: Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων

- Συμμετοχή σε Εθνικές ή Διεθνείς Επιτροπές, Συμβούλια, Συνδιασκέψεις, Εκθέσεις και εκδηλώσεις γενικά που έχουν σχέση με τους σκοπούς της.
- Σύμπραξη και συνεργασία με συνδικαλιστικούς και άλλους φορείς, σε κοινούς στόχους ανάπτυξης και προαγωγής των συλλογικών συμφερόντων των μελών.
- Εκπόνηση μελετών, οργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων, εκπαιδευτικών προγραμμάτων κλπ., σε θέματα κλαδικού ή ευρύτερου τουριστικού ενδιαφέροντος.
- Συμμετοχή σε προγράμματα της Ε.Ε., Εθνικών Οργανισμών, Κρατικών Επιχορηγήσεων κλπ., για την ανάπτυξη του κλαδικού επαγγέλματος και γενικότερα του Τουρισμού.
- Έκδοση βιβλίων, εντύπων επαγγελματικού, μορφωτικού και τουριστικού ενδιαφέροντος και ενίσχυση τέτοιων εντύπων που συμβάλλουν στην επαγγελματική κατάρτιση και ενημέρωση επί θεμάτων του κλάδου.

3. Οι Στόχοι των Τοπικών Επαγγελματικών Τουριστικών Φορέων

Πέραν των γενικών στόχων που αναφέρθηκαν παραπάνω, οι επιμέρους στόχοι των Ε.Τ.Φ. για την εύρυθμη λειτουργία του κλάδου στην περιοχή τους θα πρέπει να είναι[6]:

- Η καταπολέμηση της παραοικονομίας που προέρχεται κυρίως από τις παράνομες επιχειρηματικές δραστηριότητες στον κλάδο του τουρισμού, με οποιαδήποτε μορφή και εάν επιχειρείται η άσκησή της από πρόσωπα που δεν ασκούν νόμιμα το τουριστικό επάγγελμα και οπωσδήποτε δεν διαθέτουν την απαιτούμενη εκ του νόμου άδεια.
- Η καταπολέμηση με κάθε νόμιμο και εποικοδομητικό μέσο και τρόπο του πνεύματος του αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των μελών του Ε.Τ.Φ..
- Η πραγματοποίηση από εντεταλμένα μέλη των Ε.Τ.Φ. επισκέψεων σε χώρες τουριστικά προηγμένες, προς διαπίστωση και μελέτη των τουριστικών συνθηκών που επικρατούν σε αυτές, από την άποψη της οργάνωσης των τουριστικών επιχειρήσεων, της έκτασης και της υφής των παρεχομένων σε αυτές υπηρεσιών, και της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία τους.
- Η προβολή των ποικίλων τουριστικών ενδιαφερόντων της περιοχής, προκειμένου να καταστεί πόλος έλξης ημεδαπού και διεθνούς τουριστικού

[6] Πηγή: Ένωση Ξενοδόχων Αττικής

κοινού, με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως με τη συμμετοχή του Ε.Τ.Φ., αυτοτελώς ή και σε συνεργασία με άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, σε διεθνείς τουριστικές εκθέσεις και με την έκδοση σχετικού ειδικού διαφημιστικού εντύπου σε ξένες γλώσσες το οποίο θα διανέμεται δωρεάν στο κοινό που επισκέπτεται την έκθεση.

Γ. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Οι δραστηριότητες που μπορούν να αναπτύξουν οι τοπικοί Ε.Τ.Φ. της Περιφέρειας βέβαια, είναι ανάλογες του αριθμού των μελών τους, όπως επίσης και των πόρων που έχουν στη διάθεσή τους. Απώτερο σκοπό των τοπικών Ε.Τ.Φ. της Περιφέρειας θα πρέπει να αποτελεί η κάλυψη όσο το δυνατόν περισσότερων τομέων με στόχο την προετοιμασία των μελών τους, προκειμένου αυτά να επιβιώσουν και να βελτιώσουν τη θέση τους στις ιδιαίτερα ανταγωνιστικές συνθήκες της παγκόσμιας τουριστικής αγοράς. Οι προτεινόμενοι άξονες δράσης των τοπικών Ε.Τ.Φ. της Περιφέρειας που θα εξυπηρετήσουν τον προαναφερόμενο στόχο είναι:

1ος Άξονας Δράσης: Πληροφόρηση - Παροχή Συμβουλών

Μία από τις αδυναμίες των τουριστικών ΜΜΕ της Περιφέρειας είναι η έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης για τις εξελίξεις στην τουριστική αγορά και για τις δυνατότητες πρόσβασης σε πηγές χρηματοδότησης ή άντλησης χρήσιμης γνώσης και εμπειρίας.

Οι τοπικοί Ε.Τ.Φ. θα πρέπει να καθιστούν τα μέλη τους κοινωνούς όλου του κρίσιμου πληροφοριακού υλικού μέσω των ενημερωτικών τους δελτίων, τα οποία θα πρέπει να εκδίδονται συχνά και να αποστέλλονται δωρεάν σε όλα τα μέλη τους, ή μέσω εγκυκλίων και ενημερωτικών σημειωμάτων για θέματα κατεπείγοντος χαρακτήρα ή χρήζοντα εκτεταμένης ανάλυσης.

Παράλληλα θα πρέπει να προσφέρουν συμβουλευτική στήριξη στα μέλη τους, με τη βοήθεια εξειδικευμένων συμβούλων σε θέματα νομικής, φορολογικής ή τεχνικής φύσεως. Με την ανάπτυξη και διάδοση της σύγχρονης τεχνολογίας, οι τοπικοί Ε.Τ.Φ. θα πρέπει να προσανατολιστούν στην προώθηση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας για τα μέλη που διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό.

2ος Άξονας Δράσης: Εκπαίδευση – Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση

Οι συνεχής και ραγδαίες μεταβολές που συντελούνται στη διεθνή τουριστική αγορά έχουν αναγορεύσει τη γνώση σε κύριο συντελεστή της παραγωγής, με αποτέλεσμα η κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού των τουριστικών επιχειρήσεων της

Περιφέρειας να κρίνεται κεφαλαιώδους σημασίας για την προσαρμογή τους στο νέο οικονομικό περιβάλλον. Η εμπλοκή των Ε.Τ.Φ. σε αυτόν τον τομέα θα πρέπει να εκφράζεται με τους εξής τρόπους:

- Τη λειτουργία τους ως συμβούλων δημοσίων και ιδιωτικών φορέων τουριστικής εκπαίδευσης. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι τοπικοί Ε.Τ.Φ. συμμετέχουν σε νομαρχιακό επίπεδο στις συμβουλευτικές επιτροπές του Ο.Α.Ε.Δ. για τη μαθητεία και την ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση.
- Την διοργάνωση σεμιναρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τα μέλη τους (προγράμματα αυτοαπασχολουμένων) ή για τους εργαζόμενους των μελών τους (ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα) μέσω εθνικών πόρων του ΛΑΕΚ.
- Την ανάμειξή τους στο εθνικό σύστημα επαγγελματικής κατάρτισης με τη σύσταση ή συμμετοχή Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης περιφερειακής εμβέλειας τα οποία θα έχουν ως σκοπό[7]:
    - Την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης στην περιοχή τους.
    - Την επαγγελματική επιμόρφωση και κατάρτιση εργαζομένων όλων των βαθμίδων, οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου εντός της Περιφέρειας.
    - Την εκπόνηση πάσης φύσης εκπαιδευτικών μελετών και ερευνητικών προγραμμάτων
    - Τη διεξαγωγή ερευνών αγοράς που σχετίζονται με τα εργασιακά προβλήματα στο χώρο του τουρισμού της Περιφέρειας.

3ος Άξονας Δράσης: Έρευνα

Η τεκμηρίωση των θέσεων που διαμορφώνουν οι τοπικοί Ε.Τ.Φ. της Περιφέρειας σε όλα τα ζητήματα τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο δράσης τους, καθώς και η καθοδήγηση και η υποστήριξη των μελών τους, απαιτούν την ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της οργάνωσης. Λόγω, όμως της έλλειψης επαρκών πόρων για τη δημιουργία ερευνητικής υποδομής, οι τοπικοί Ε.Τ.Φ. παρουσιάζουν περιορισμένο ερευνητικό έργο. Οι δράσεις τις οποίες πρέπει να αναλάβουν προς την κατεύθυνση αυτή είναι:

[7] Πηγή: Κλαδικό Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Εμπλεκομένων στον Τουρισμό «Ξένιος Ζευς»

- Συγκέντρωση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων
- Δημιουργία βάσης δεδομένων τοπικής εμβέλειας
- Ανάθεση εκπόνησης μελετών σε εξωτερικούς συνεργάτες
- Διοργάνωση συνεδρίων με τη συνεργασία και τη συμμετοχή ειδικών επιστημόνων.

4ος Άξονας Δράσης: Προβολή - Προώθηση

Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, στόχο των τοπικών Ε.Τ.Φ. της Περιφέρειας θα πρέπει να αποτελεί η προβολή των ποικίλων τουριστικών ενδιαφερόντων της περιοχής τους, προκειμένου να καταστεί πόλος έλξης του ημεδαπού και διεθνούς τουριστικού κοινού, με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως με τη συμμετοχή των Ε.Τ.Φ., σε διεθνείς τουριστικές εκθέσεις αυτοτελώς ή και σε συνεργασία με άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα.

Η συνεργασία αυτή μπορεί να πάρει τη μορφή ενός αυτοτελούς νομικού προσώπου το οποίο θα έχει ως κύρια δραστηριότητα την προβολή και διαφήμιση των προορισμών του κάθε νομού. Αυτής της μορφής η συνεργασία των τοπικών Ε.Τ.Φ. με το δημόσιο τομέα αναλύεται διεξοδικά στο τρίτο μέρος του κεφαλαίου. Πέραν όμως της προαναφερόμενης συνεργασίας, η θεσμοθετημένη παρουσία των Ε.Τ.Φ. στη διαχείριση των τουριστικών υποθέσεων είναι οι νομαρχιακές επιτροπές τουριστικής προβολής (Ν.Ε.Τ.Π.), οι οποίες συστήθηκαν με το Ν.2160/93 (αρθρ. 1 παρ. 13), με σκοπό την κατάρτιση προγραμμάτων τουριστικής προβολής του νομού στο εσωτερικό και το εξωτερικό.

Η συμμετοχή των τοπικών Ε.Τ.Φ. στις Ν.Ε.Τ.Π. τους αναδεικνύουν σε πόλους δραστηριοποίησης για την προβολή και προώθηση του τοπικού τουριστικού προϊόντος και την αντιμετώπιση κρίσιμων προβλημάτων του τοπικού τουρισμού, όπως η έντονη εποχικότητα της τουριστικής ζήτησης, η περιβαλλοντική υποβάθμιση ορισμένων περιοχών, ο έλεγχος της παράνομης τουριστικής δραστηριότητας κ.λπ.

5ος Άξονας Δράσης: Στήριξη της Τοπικής Τουριστικής Πολιτικής

Η ανάληψη πρωταγωνιστικού ρόλου από τους τοπικούς Ε.Τ.Φ. στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής τους κρίνεται επιτακτική αφού με την εμπειρία που διαθέτουν στα τουριστικά δρώμενα της περιοχή τους μπορούν ασκήσουν τοπική τουριστική

πολιτική είτε αυτοτελώς, είτε μέσα από συνεργασία μεταξύ των διαφόρων τοπικών Ε.Τ.Φ. και του δημοσίου τομέα, είτε μέσα από τα θεσμοθετημένα όργανα όπως:

- Τις νομαρχιακές επιτροπές τουριστικής προβολής (Ν.Ε.Τ.Π.), που όπως αναφέρθηκε παραπάνω ασχολούνται το σχεδιασμό και υλοποίηση ενεργειών προβολής και προώθησης του νομαρχιακού τουριστικού προϊόντος και
- Τις νομαρχιακές οικονομικές και κοινωνικές επιτροπές (Ν.Ο.Κ.Ε.) οι οποίες χειρίζονται ένα ευρύτερο θεματολόγιο οικονομικής και κοινωνικής φύσεως ζητημάτων.

Η ενίσχυση της τοπικής τουριστικής πολιτικής από τους Ε.Τ.Φ. θα πρέπει να βρίσκει εφαρμογή στις παρακάτω δραστηριότητες[8]:

- Εξειδίκευση της τουριστικής πολιτικής στο νομό ή στη χωρική ενότητα που εκπροσωπεί ο τοπικός Ε.Φ.Τ..
- Καταγραφή, μελέτη και εξεύρεση λύσεων για τα τουριστικά ζητήματα και προβλήματα του νομού ή της χωρικής ενότητας που εκπροσωπεί ο τοπικός Ε.Φ.Τ..
- Βελτίωση των προσφερόμενων τουριστικών υπηρεσιών του νομού ή της χωρικής ενότητας που εκπροσωπεί ο τοπικός Ε.Φ.Τ. και δημιουργία ανταγωνιστικών συνθηκών που να ανταποκρίνονται στην τουριστική ζήτηση.
- Εκπόνηση προγραμμάτων τουριστικής ανάπτυξης.
- Οργάνωση και λειτουργία συστήματος παροχής τουριστικών πληροφοριών και δημοσίων σχέσεων.
- Επισήμανση των δυσχερειών και προβλημάτων της περιοχής τους, καθώς και ενημέρωση των αρμόδιων αρχών, ώστε να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα.
- Συμμετοχή σε προγράμματα για την ευαισθητοποίηση των τουριστικών επιχειρήσεων για θέματα περιβαλλοντικής διαχείρισης.
- Επαφές με tour operators για την προβολή των τοπικών προγραμμάτων τουριστικής ανάπτυξης και την ενθάρρυνση της συμμετοχής τους.
- Κινητοποίηση και ενίσχυση των παραγωγών του τοπικού τουριστικού προϊόντος.

[8] Πηγή: α. Δωδεκανησιακός Οργανισμός Τουρισμού
β. Ένωση Ξενοδόχων Ρόδου
γ. Ένωση Ξενοδόχων Χαλκιδικής
δ. Ένωση ξενοδόχων Κεφαλονιάς – Ιθάκης
ε. Ένωση Ξενοδόχων Ηρακλείου
στ. Ένωση Ξενοδόχων Κέρκυρας

2. ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι στρατηγικές που πρέπει να ακολουθήσουν οι τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας θα πρέπει να έχουν ως στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί με διάφορους τρόπους όπως:

- Με τη βελτίωση της ποιότητας του προϊόντος τους.
- Με το να εστιάσουν σε υψηλό βαθμό τη δραστηριότητά τους σε κάποιο ή κάποια τμήματα της συνολικής αγοράς του τουριστικού κλάδου, γεγονός που τους επιτρέπει να πετύχουν μεγαλύτερη διαφοροποίηση του προϊόντος τους σε σχέση με τα προϊόντα των ανταγωνιστών τους.

Οι παραπάνω στρατηγικές μπορούν να επιτευχθούν μέσω επενδύσεων[9], κάθετης ολοκλήρωσης, υψηλού βαθμού εξυπηρέτησης των πελατών, εξειδίκευση σε ορισμένα τμήματα της αγοράς, υψηλού βαθμού αναγνώρισης της «επωνυμίας» των επιχειρήσεων από τους καταναλωτές και την προώθηση των προϊόντων τους μέσω δικών τους δικτύων διανομής.

Τα εργαλεία ή μέσα πολιτικής που πρέπει να εφαρμόσουν οι επιχειρήσεις της Περιφέρειας είναι οι διάφορες στρατηγικές δράσεις οι οποίες γενικά είναι οι ακόλουθες:

- στρατηγική μάρκετινγκ
- στρατηγική οργάνωσης - διοίκησης - παραγωγής
- στρατηγική ποιότητας
- στρατηγική προσωπικού
- στρατηγική στα πλαίσια της ΚτΠ

[9]Πηγή: ΙΤΕΠ: «Η Ανταγωνιστικότητα του Ελληνικού Τουριστικού Τομέα», Αθήνα 2002

Β. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

1. Στρατηγική Μάρκετινγκ

1.1. Μεγάλες Επιχειρήσεις

Το τέλος του εικοστού αιώνα σηματοδοτείται από πλήθος αλλαγών στην συμπεριφορά των καταναλωτών και κατ' επέκταση στην στρατηγική μάρκετινγκ των εταιρειών. Η αλλαγή των προτύπων διαβίωσης στις αγορές της Δυτικής αλλά και της Ανατολικής Ευρώπης ανέτρεψε την παραδοσιακή αντίληψη της μαζικής αντιμετώπισης των πελατών, δίνοντας τη δυνατότητα στις εταιρείες να αναπτύξουν την πολιτική της τμηματοποίησης της πελατείας τους και ανάπτυξη νέων τεχνικών μάρκετινγκ βάσει των νέων δεδομένων.

Στον τομέα του μάρκετινγκ, οι μεγάλες τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας θα πρέπει να αξιολογήσουν τις νέες επικοινωνιακές παραμέτρους που προσφέρει η σύγχρονη θεωρία του μάρκετινγκ και να προσαρμόσουν γρήγορα και κατάλληλα τις στρατηγικές επιλογές τους, ώστε:

- Να προσαρμόσουν το προϊόν τους στις ανάγκες της διεθνούς και εσωτερικής ζήτησης, καθορίζοντας νέες αγορές - στόχους
- Να το διαφοροποιήσουν από τους ανταγωνιστές τους, ενισχύοντας την ιδιαιτερότητά του και εμπλουτίζοντάς το παράλληλα με νέες υπηρεσίες και τέλος
- Να εξασφαλίσουν πρόσβαση στα νέα δίκτυα επικοινωνίας και διανομής.
- Να επανατοποθετήσουν και να αναπροσδιορίσουν τις πολιτικές μάρκετινγκ από το μαζικό πρότυπο στην εξατομικευμένη προσέγγιση.

1.2. Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

Το πρόβλημα των ΜΜΕ στον τομέα αυτό είναι κυρίως η ανωνυμία του προϊόντος τους. Τα μικρομεσαία ξενοδοχεία της Περιφέρειας δεν έχουν σε καμία περίπτωση τη δυνατότητα ούτε να διαθέσουν πόρους ικανούς να δημιουργήσουν γνώση για την εταιρική τους επωνυμία (brand awareness) αφού μία τέτοια δαπάνη είναι τεράστια, αλλά ούτε και μπορούν να αντέξουν τη λειτουργική δαπάνη για τη μόνιμη πρόσληψη στελεχών marketing ή ακόμα τη συνεργασία τους με κάποια εξειδικευμένη εταιρία.

Γεγονός είναι ότι σε λίγα χρόνια το μεγαλύτερο κομμάτι του ξενοδοχειακού προϊόντος της Περιφέρειας θα είναι ανώνυμο, και το πρόβλημα τότε δεν θα είναι τόσο η ανωνυμία των μονάδων αλλά κυρίως ότι οι πελάτες θα ταυτίζουν υποσυνείδητα την ανωνυμία με την έλλειψη ποιότητας.

Για να μπορέσουν να επωμισθούν οι μονάδες αυτές όχι μόνο να καταστήσουν το προϊόν τους επώνυμο αλλά και να χρησιμοποιήσουν συγκεκριμένες στρατηγικές μάρκετινγκ για την απόκτηση της δικής τους ισχυρής θέσης στην αγορά, θα πρέπει από κοινού σε ομάδες να επωμισθούν τις δαπάνες αυτές ώστε η κατά ξενοδοχείο αναλογία της δαπάνης να είναι στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους.

Προτείνουμε ότι τα μικρομεσαία ξενοδοχεία της Περιφέρειας θα πρέπει άμεσα να προχωρήσουν στη δημιουργία ομάδων συνεργασίας με κάποια μορφή η οποία θα μπορούσε να είναι από απλό marketing affiliation έως και μία περισσότερο σύνθετη μορφή η οποία θα μπορούσε να περιλαμβάνει και την παροχή ομοιογενών προϊόντων και υπηρεσιών. Με αυτό τον τρόπο κάλλιστα μία ομάδα 25-30 ξενοδοχείων θα μπορούσε να κάνει και σημαντικά βήματα στην προώθησή της σε τουριστικές εκθέσεις και workshops του εσωτερικού και εξωτερικού, να δημιουργήσει καλαίσθητα συνεταιριστικά έντυπα, να προβεί σε διαφημιστικές καταχωρήσεις και γενικά να έχει πρόσβαση αλλά και δυνατότητα υλοποίησης διαφόρων προωθητικών δράσεων.

Η εξέλιξη μίας τέτοιας προσπάθειας θα είναι η παροχή ομοιογενών προϊόντων και υπηρεσιών ώστε ο πελάτης γνωρίζοντας την επωνυμία να μη νοιώθει αίσθημα ρίσκου όταν θα κληθεί να επιλέξει άλλο ξενοδοχείο της ίδιας επωνυμίας.

2. Στρατηγική Οργάνωσης - Διοίκησης - Παραγωγής

2.1 Μεγάλες Επιχειρήσεις

Προκειμένου οι μεγάλες τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας να ανταποκριθούν στον οξυμένο ανταγωνισμό που έφερε η παγκοσμιοποίηση, θα πρέπει να υιοθετήσουν μια σειρά στρατηγικών οι οποίες έχουν ως στόχο να τους δώσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των ομοειδών επιχειρήσεων του κλάδου τους[10]. Στον τομέα του

[10] Πηγή: ΙΤΕΠ: «Η Ανταγωνιστικότητα του Ελληνικού Τουριστικού Τομέα», Αθήνα 2002

τουρισμού, η παρουσία νέων προορισμών οι οποίοι διαθέτουν πλέον ικανοποιητικές υποδομές, παρέχουν ποιοτικές υπηρεσίες, φθηνότερο τουριστικό προϊόν και προσιτή μεταφορά, θέτουν σε κίνδυνο τα μερίδια των παραδοσιακών προορισμών της Περιφέρειας. Οι κυριότερες στρατηγικές που θα πρέπει να υιοθετηθούν από τις μεγάλες επιχειρήσεις παίρνουν τη μορφή των εξαγορών, συγχωνεύσεων και συμμαχιών. Η απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος θα προέλθει μέσω της αξιοποίησης οικονομιών κλίμακας στην παραγωγή ή/και στο μάρκετινγκ, που οδηγεί στη μείωση του κόστους, της διαφοροποίησης των προϊόντων-υπηρεσιών που προσφέρονται, της αποφυγής υπερβολικού ανταγωνισμού, και της συνεργασίας με συμπληρωματικές επιχειρήσεις.

Έτσι, στον τομέα της παραγωγής και προσφοράς τουριστικών υπηρεσιών, οι στρατηγικές κινήσεις των μεγάλων τουριστικών επιχειρήσεων της Περιφέρειας θα πρέπει να επικεντρώνονται στην ανάληψη επενδύσεων, οι οποίες θα συμβάλουν στη μείωση του κόστους παραγωγής, στην καθετοποίησή τους μέσω συγχωνεύσεων και εξαγορών, προκειμένου να αξιοποιήσουν, σε όποιους τομείς προσφέρονται, τις οικονομίες κλίμακας για να πετύχουν χαμηλότερο κόστος παραγωγής και στον υψηλότερο δυνατό βαθμό αξιοποίησης της παραγωγικής δυναμικότητάς τους μέσω της αποτελεσματικής διαχείρισης.

Πέραν των παραπάνω στρατηγικών, θα πρέπει να αναζητηθούν και άλλες στρατηγικές, πέραν της κάθετης ολοκλήρωσης, προκειμένου οι μεγάλες επιχειρήσεις της Περιφέρειας να αποφύγουν τυχόν μειονεκτήματα αυτής. Μια τέτοια περίπτωση είναι οι συνεργασίες προστιθέμενης αξίας. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να υπάρχει συνεργασία ενός αριθμού επιχειρήσεων στην προσφορά προϊόντων και υπηρεσιών σε μια αλυσίδα αξίας. Μια αλυσίδα αξίας για το τουριστικό προϊόν θα μπορούσε να έχει την παρακάτω μορφή:

Tour operator
Travel agent
Μεταφορική εταιρεία
Ξενοδοχείο
Τελικός Καταναλωτής

Αυτό που κάνει τις συνεργασίες προστιθέμενης αξίας σημαντικές, ιδιαίτερα για τον τουριστικό κλάδο, είναι το γεγονός ότι κάθε μέλος αυτής κατανοεί ότι παίζει ένα σπουδαίο ρόλο στην επιτυχία του άλλου μέλους και φυσικά στην επιτυχία της συνολικής αλυσίδας αξίας. Κάθε μέλος δεν ενεργεί μόνο ως ένα τμήμα της αλυσίδας αξίας, αλλά θεωρεί την αλυσίδα αυτή ως μια ενιαία οντότητα στα πλαίσια του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος. Οι σημαντικότεροι λόγοι που οδηγούν σε αυτή τη μορφή συνεργασίας είναι η μείωση του κόστους, η παροχή νέων υπηρεσιών, καλύτερη αναγνώριση και αντιμετώπιση των απειλών του περιβάλλοντος, κ.ά. Έτσι οι εταιρείες που συμμετέχουν στην αλυσίδα όχι μόνο αποφεύγουν τα μειονεκτήματα των καθετοποιημένων επιχειρήσεων, αλλά συχνά πετυχαίνουν να αξιοποιήσουν οικονομίες κλίμακας και να μειώσουν το κόστος τους.

Παράλληλα με τις παραπάνω τάσεις άρχισαν να δημιουργούνται από τις μεγάλες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και η ένταξη σε αυτές μικρότερων επιχειρήσεων με στόχο την ανάπτυξή τους και την αναβάθμιση των υπηρεσιών τους. Οι τάσεις αυτές στο επίπεδο των τουριστικών ΜΜΕ εξετάζονται στην επόμενη ενότητα.

Ένα ακόμα μειονέκτημα των μεγάλων τουριστικών επιχειρήσεων της Περιφέρειας είναι και η σχεδόν έλλειψη εφαρμογής του Αποδοτικού Μάνατζμεντ. Αποδοτικό Μάνατζμεντ (yield management) θεωρείται η στρατηγική της επιχείρησης η οποία στοχεύει στη μεγιστοποίηση των εσόδων. Τρία στοιχεία συνθέτουν αυτή τη στρατηγική: η τιμολογιακή πολιτική, η διαχείριση των αποθεμάτων και οι πωλήσεις. Με άλλα λόγια, αποδοτικό μάνατζμεντ σημαίνει η τιμολογιακή πολιτική της επιχείρησης, για παράδειγμα μίας ξενοδοχειακής, η οποία οδηγεί στην πλήρη αξιοποίηση της δυναμικότητάς της (ενοικίαση όλων των δωματίων που διαθέτει), χρεώνοντας σε κάθε πελάτη την υψηλότερη τιμή που αυτός είναι διατεθειμένος να πληρώσει. Μία τέτοια πολιτική όταν είναι αποτελεσματική επιτυγχάνει τα εξής:

- Πρώτο, μεγιστοποιεί το μέσο έσοδο ανά διαθέσιμη μονάδα, στην περίπτωση του ξενοδοχείου ανά δωμάτιο ή κλίνη με τον διαφορισμό των τιμών ανά πελάτη.
- Δεύτερο, μειώνει την εποχικότητα ζήτησης μεταφέροντας μέρος αυτής από την περίοδο αιχμής σε περίοδο μη αιχμής.

Η στρατηγική του αποδοτικού μάνατζμεντ που προτείνεται να υιοθετηθεί από τις μεγάλες τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας περιλαμβάνει τις παρακάτω λειτουργίες:

- Τμηματοποίηση της αγοράς. Αυτή γίνεται με βάση το σκοπό του ταξιδιού και διακρίνεται σε ταξίδια για επιχειρηματικούς σκοπούς και σε τουρίστες.
- Τιμολογιακή πολιτική. Διαφορισμός τιμών ανά κατηγορία πελάτη ανάλογα με τις μεταβολές που σημειώνονται στη ζήτηση.
- Πρόβλεψη της ζήτησης. Με βάση τα στοιχεία της ζήτησης του παρελθόντος αλλά και προβλέποντας πιθανά γεγονότα που θα συμβούν στο μέλλον, υιοθετείται η κατάλληλη τιμολογιακή πολιτική.
- Κατάλληλη αξιοποίηση της διαθέσιμης δυναμικότητας. Η πολιτική αυτή συνεπάγεται ορισμένες αλλαγές στη δυναμικότητα μίας ξενοδοχειακής μονάδας έτσι ώστε αυτή να απευθύνεται σε ορισμένα τμήματα της αγοράς.
- Διαπραγματεύσεις κλεισίματος. Η λειτουργία αυτή αναφέρεται σε ένα μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων του τουριστικού κυκλώματος. Για παράδειγμα, τα ξενοδοχεία καλούνται να πωλήσουν ή τουλάχιστον να συμφωνήσουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους κάποιους μήνες νωρίτερα. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αποφασίσουν εκ των προτέρων για την τιμολογιακή πολιτική που θα ακολουθήσουν και τι μέρος της δυναμικότητάς τους θα διαθέσουν σε κάθε πελάτη τους.

Το αποδοτικό μάνατζμεντ προτείνεται να εφαρμοστεί στις μεγάλες τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας που έχουν τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- Ο χρόνος πώλησης του προϊόντος ή της υπηρεσίας είναι σημαντικός είτε διότι αυτά φθείρονται, είτε διότι ζητούνται σε ορισμένες εποχές του έτους. Είναι φανερό ότι τέτοια χαρακτηριστικά έχει το τουριστικό προϊόν.
- Υψηλό σταθερό ή μη ανακτήσιμο κόστος (sunk cost) που σχετίζεται με χαμηλό οριακό κόστος πώλησης του προϊόντος.
- Σταθερή παραγωγική δυναμικότητα συνολική ή σε μία βραχυχρόνια περίοδο.
- Εκ των προτέρων πώληση ή συμφωνία του προσφερόμενου προϊόντος ή της υπηρεσίας.

2.2. Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις της Περιφέρειας μπορούν να καταστούν ανταγωνιστικές και να συμπιέσουν το λειτουργικό τους κόστος εάν συνεργαστούν σε ορισμένους τομείς και αναθέσουν τη διαχείριση συγκεκριμένων λειτουργιών σε τρίτους. Οι μέχρι σήμερα εμπειρίες οδηγούν στο συμπέρασμα ότι είναι εφικτή μία τέτοια συνεργασία με την ανάθεση των παρακάτω εργασιών σε φορέα – εξωτερικό συνεργάτη:

- Η λογιστική και φοροτεχνική στήριξη της επιχείρησης
- Οι προμήθειες ξενοδοχειακού εξοπλισμού και αναλώσιμων υλικών
- Η προμήθεια ετοίμων εδεσμάτων και αρτοπαρασκευασμάτων
- Η συντήρηση και οι επισκευές της επιχείρησης
- Οι υπηρεσίες καθαριότητας της επιχείρησης
- Το πλύσιμο και το σιδέρωμα του ιματισμού των ξενοδοχειακών μονάδων

Για τις παραπάνω υπηρεσίες οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες μπορούν να κινηθούν προς δύο κατευθύνσεις: είτε να συμβληθούν με αντίστοιχες υφιστάμενες επιχειρήσεις, είτε να δημιουργήσουν τις δικές τους πολυμετοχικές επιχειρήσεις. Και στις δύο περιπτώσεις σκοπός είναι να δημιουργηθούν οικονομίες κλίμακας με στόχο τη μείωση των λειτουργικών δαπανών, αλλά ταυτόχρονα και την παροχή καλύτερων υπηρεσιών και προϊόντων αφού οι παροχείς των παραπάνω θα έχουν μεγαλύτερη εξειδίκευση από αυτή που συναντά κανείς σήμερα στις τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Τέλος, με τη δημιουργία τέτοιων «αλυσίδων» οι οποίες θα έχουν προχωρήσει στη δυνατότητα εξ΄ ολοκλήρου διαπραγμάτευσης των συμβολαίων με τους tour operators θα αυξηθεί η διαπραγματευτική ισχύς των μικρομεσαίων ξενοδοχείων, ζήτημα μεγίστης σημασίας για τις ξενοδοχειακές ΜΜΕ της Περιφέρειας. Φυσικά, είναι ευνόητο ότι οι δεν θα πρέπει να αναμένεται ότι εύκολα οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες της Περιφέρειας, παρ΄ ότι ενδεχομένως θα έχουν προχωρήσει στη σύναψη αλυσίδων, να εκχωρήσουν από την πρώτη στιγμή τη διαπραγμάτευση των συμβολαίων τους στην αλυσίδα. Όμως, όταν με το πέρασμα του χρόνου θα γίνονται ολοένα και περισσότερο εμφανή τα πλεονεκτήματα της αλυσίδας τότε η θετική αυτή εξέλιξη θα είναι αναπόφευκτη.

3. Στρατηγική Ποιότητας

Η αρχή του απόλυτου πλεονεκτήματος βρίσκει πλήρη εφαρμογή στην περίπτωση των τουριστικών υπηρεσιών όταν οι τιμές αυτών προσαρμοστούν κατάλληλα ώστε να ληφθεί υπόψη η ποιότητά τους. Η βελτίωση της ποιότητας των προσφερομένων τουριστικών υπηρεσιών αποτελεί στοιχείο διαφοροποίησης αυτών και συνεπώς μέσο ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητάς των.

Το ερώτημα όμως που προκύπτει στο σημείο αυτό είναι: ποια είναι τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του τουριστικού προϊόντος; Η φύση του τουριστικού προϊόντος (μη αποθηκεύσιμο, άυλο) δεν επιτρέπει τον προσδιορισμό και τη μέτρηση συγκεκριμένων αντικειμενικών χαρακτηριστικών όπως συμβαίνει με τα άλλα προϊόντα. Το στοιχείο της υποκειμενικότητας που εμπεριέχεται σε ορισμένα χαρακτηριστικά του τουριστικού προϊόντος, όπως είναι η ευγένεια, η προθυμία για εξυπηρέτηση, η καθαριότητα, η δυνατότητα εύκολης μετακίνησης, η αποφυγή αισχροκέρδειας, κάνει δύσκολη τη μέτρησή τους.

Στόχος των τουριστικών επιχειρήσεων της Περιφέρειας πρέπει να είναι η συνεχής βελτίωση της ποιότητας των τουριστικών υπηρεσιών λαμβάνοντας υπόψη ότι ποιότητα σημαίνει ικανοποίηση του τουρίστα. Ο στόχος αυτός θα πρέπει να βασιστεί σε τέσσερις άξονες:

- στο σχεδιασμό της ποιότητας
- στην υλοποίηση του σχεδιασμού της ποιότητας
- στη διασφάλιση της ποιότητας
- στη βελτίωση της ποιότητας.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι ιδιωτικές τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας, θα πρέπει να:

- Εξασφαλίζουν μέρος της ειδικής υποδομής που απαιτεί ο ποιοτικός τουρισμός, όπως είναι τα γήπεδα γκολφ, συνεδριακά κέντρα, κέντρα τουρισμού υγείας κ.ά.
- Προσφέρουν ποιοτικού επιπέδου ανωδομή (καταλύματα όλων των μορφών και κατηγοριών).
- Προσφέρουν ποιότητα σε όλο το κύκλωμα διαχείρισης και διακίνησης τουριστών.
- Προσφέρουν ποιότητα στις συμπληρωματικές υπηρεσίες

Οι παραπάνω τέσσερις παράγοντες συνθέτουν την έννοια της παροχής ποιοτικών υπηρεσιών. Η έννοια αυτή δεν απαιτεί απλά και μόνο στυγνό επαγγελματισμό, αλλά και διαφοροποιητικές διαστάσεις σε σχέση με τον ανταγωνισμό, όπως η φιλικότητα του προσωπικού, η ευγένεια, η προθυμία να εξυπηρετήσουν τους πελάτες κ.λπ. Με τον όρο ποιοτική εξυπηρέτηση του πελάτη εννοείται η ικανοποίηση που παίρνει αυτός από την παρεχόμενη υπηρεσία αξιολογώντας την με βάση τα χρήματα που έδωσε γι' αυτήν. Πολύ συχνά στην ποιοτική παροχή υπηρεσιών τίθεται το πρόβλημα του κόστους κυρίως για τον πελάτη. Αυτό γίνεται κυρίως γιατί οι επιχειρηματίες πολλές φορές αναγκάζονται να υποκύψουν σε απαιτήσεις συγκεκριμένης αγοράς προσφέροντας χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες σε χαμηλές τιμές. Από την άλλη πλευρά αν και οι καταναλωτές γίνουν δέκτες μίας κατάστασης που δεν είναι ευνοϊκή γι' αυτούς τότε θα μετακινηθούν σε άλλους προορισμούς και οι επιχειρηματίες δεν θα μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες ποιοτικές και διαφοροποιημένες ανάλογα με τις απαιτήσεις των καταναλωτών.

Αποτελεί γενική διαπίστωση ότι στην Περιφέρεια, η ποιότητα των καταλυμάτων των υψηλών, τουλάχιστον, κατηγοριών θεωρείται ικανοποιητική χωρίς βέβαια να λείπουν οι εξαιρέσεις είτε αυτές είναι θετικές, είτε αρνητικές.

Το επίπεδο ποιότητας στις τουριστικές υπηρεσίες αναφέρεται, εκτός των άλλων, και στην υγιεινή, καθαριότητα, άνεση και ασφάλεια. Αυτά εξασφαλίζονται από τους αρμόδιους φορείς τόσο κατά την παροχή άδειας ίδρυσης της επιχείρησης που προσφέρει τουριστικές υπηρεσίες, όσο και με τους ελέγχους κατά την λειτουργία αυτής. Το τελικό επίπεδο ποιότητας των παραπάνω στοιχείων επιλέγεται από το φορέα που προσφέρει τις τουριστικές υπηρεσίες και αποτελεί στοιχείο διαφοροποίησής του από άλλες επιχειρήσεις που προσφέρουν το ίδιο προϊόν.

4. Στρατηγική Προσωπικού

Στην τουριστική βιομηχανία ο ρόλος και η σπουδαιότητα του εργατικού δυναμικού είναι κεφαλαιώδης για την λειτουργία της επιχείρησης. Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της φιλοξενίας που έχει η εν λόγω βιομηχανία προσδίδει μεγαλύτερη βαρύτητα στο φιλικό τρόπο με τον οποίο πρέπει να προσφέρονται οι τουριστικές υπηρεσίες. Ο τουρίστας θεωρεί τον εαυτό του ως επισκέπτη-φιλοξενούμενο και αναμένει να τύχει

ανάλογης μεταχείρισης. Αποτελεί κοινή πεποίθηση ότι οι άνθρωποι δεν προτιμούν να πηγαίνουν εκεί που δεν αισθάνονται ευπρόσδεκτοι.

Ωστόσο, θα πρέπει να μη συγχέεται το βαθύ συναίσθημα της φιλοξενίας με την επαγγελματική ευσυνειδησία, την ειδίκευση και την αξιοπρεπή επικοινωνία που πρέπει να χαρακτηρίζει τις τουριστικές υπηρεσίες. Οι ιδιότητες αυτές που προσδιορίζουν σε μεγάλο βαθμό την ποιότητα της τουριστικής υπηρεσίας δεν αναφύονται από μόνες τους, αλλά είναι το αποτέλεσμα των επενδύσεων σε εκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού που εργάζεται στην τουριστική αλυσίδα. Είναι γεγονός ότι τα παραπάνω χαρακτηριστικά θα πρέπει να κυριαρχούν σε όλους τους κλάδους και επιχειρήσεις της Περιφέρειας, καταλύματα, εστιατόρια, ταξιδιωτικά γραφεία, γραφεία ενοικίασης αυτοκινήτων, κ.λπ. Η εμπειρία που αποκτά ο τουρίστας προσδιορίζεται, σε μεγάλο βαθμό, από την επαφή που θα έχει με τους εργαζόμενους σε όλο το κύκλωμα της τοπικής τουριστικής βιομηχανίας.

Οι τουριστικές μονάδες της Περιφέρειας θα πρέπει χρησιμοποιούν με τον πλέον εντατικό τρόπο την τεχνολογία της γνώσης σε όλες τις δράσεις τους και σε όλες σχεδόν τις βαθμίδες της ιεραρχικής τους πυραμίδας. Στόχος τους θα πρέπει είναι η αύξηση της παραγωγικότητα χωρίς να επηρεασθεί η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών.

Όμως στελέχωση των τουριστικών επιχειρήσεων της Περιφέρειας με το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί ζήτημα μείζονος σημασίας όπως είδαμε στην Α΄ φάση της μελέτης, λόγω των αδυναμιών που παρουσιάζει ο κλάδος της Περιφέρειας στον τομέα των ανθρώπινων πόρων όπως:

- έλλειψη καταρτισμένου στελεχιακού δυναμικού
- ανάγκη για απορρόφηση εργαζομένων νεαρής ηλικίας
- ανεπαρκής τουριστική εκπαίδευση

Λύσεις στο παραπάνω πρόβλημα αποτελούν η συνεχής κατάρτιση του προσωπικού, η εφαρμογή νέων γνώσεων και η βελτίωση των διαδικασιών στο εσωτερικό της επιχείρησης θέματα τα οποία θα πρέπει να αποτελούν τα απαραίτητα εργαλεία πολιτικής των τουριστικών επιχειρήσεων, οι οποίες επιβάλλεται να αναπτύξουν συστήματα σχεδιασμού σταδιοδρομιών, αξιοποιώντας τις νέες τάσεις που

διαμορφώνονται στην παγκόσμια τουριστική σκηνή. Μέσω ειδικών προγραμμάτων θα πρέπει να εντοπίζουν τις δεξιότητες των υπαλλήλων τους και να τους τοποθετούν στις κατάλληλες θέσεις. Η υιοθέτηση λοιπόν ενός επιπέδου δεξιοτήτων για κάθε θέση απασχόλησης στον τουριστικό τομέα αποτελεί σημαντικό βήμα για τη βελτίωση της παραγωγικότητας των εργαζομένων.

Όσον αφορά τα στελέχη των τουριστικών μονάδων, θα πρέπει να παρακολουθούν στενά τις σύγχρονες τάσεις και εξελίξεις του κλάδου και να εκπαιδεύονται στις τεχνικές του σύγχρονου μάνατζμεντ με προγράμματα κατάρτισης, τα οποία να ανανεώνονται συνεχώς και να προσαρμόζονται στα νέα δεδομένα της αγοράς και στις στρατηγικές επιλογές της τουριστικής επιχείρησης.

5. Στρατηγικές των επιχειρήσεων στα πλαίσια της ΚτΠ

Τη μεγάλη δυναμική που ενέχουν τα ηλεκτρονικά δίκτυα για την τουριστική βιομηχανία αναδεικνύεται από το γεγονός ότι πρώτες οι ξενοδοχειακές αλυσίδες είχαν συνδεθεί με τα GDS (Global Distribution Systems), τα παγκόσμια συστήματα διανομής, τα οποία ανέπτυξαν κατ' αρχήν οι αεροπορικές εταιρείες για να διαχειρίζονται τις κρατήσεις τους.

Από τη δεκαετία του 1970 τα GDS επεκτάθηκαν με μεγάλη επιτυχία και σε κρατήσεις ξενοδοχείων και άλλων τουριστικών υπηρεσιών, ώστε σήμερα η συντριπτική πλειοψηφία των ταξιδιωτικών γραφείων να είναι συνδεδεμένη με GDS. Η συνεχής βελτίωση των ξενοδοχειακών προγραμμάτων των GDS επέτρεψε στους ταξιδιωτικούς πράκτορες να χειρίζονται με ευελιξία τιμές, κατηγορίες δωματίων και μάλιστα σήμερα υπάρχουν ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που έχουν συνδέσει τα δικά τους προγράμματα κρατήσεων με τα αντίστοιχα των GDS, ώστε να λύονται αυτόματα τυχόν προβλήματα που σχετίζονται με τη διαθεσιμότητα των δωματίων και τις τιμές πώλησής τους. Εξάλλου, τα GDS επιτρέπουν πλέον στο ξενοδοχείο να προβληθεί στον πράκτορα με εικόνες, χάρτες και με όλη την κρίσιμη πληροφόρηση για τον καταναλωτή. Επιπλέον, τα GDS μπορούν να συνδέονται απ' ευθείας με τα P.C. των καταναλωτών, οι οποίοι θα πραγματοποιούν τις κρατήσεις τους χωρίς την βοήθεια των μεσαζόντων.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας θα πρέπει να προσαρμοστούν δυναμικά στις νέες συνθήκες. Εάν στο άμεσο μέλλον το νέο όπλο ανταγωνισμού θα είναι η πληροφόρηση μέσω νέων τεχνολογιών, τότε μόνο οι καινοτόμες επιχειρήσεις της Περιφέρειας θα έχουν την ικανότητα να επιβιώσουν μακροπρόθεσμα. Ο ρόλος των μη καινοτόμων επιχειρήσεων είναι προβληματικός για την επιβίωσή τους, ιδιαίτερα σε κλάδους έντασης πληροφόρησης όπως είναι ο τουρισμός. Συνεπώς οι τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας θα πρέπει να ανασχεδιάσουν την στρατηγική τους ενσωματώνοντας σε αυτήν το ρόλο των ΤΠ.

Συγκεκριμένα οι σύγχρονες τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας θα πρέπει να:

- Αντιληφθούν τη σπουδαιότητα και πρακτική εφαρμογή των ΤΠ στη δομή τους.
- Να αναπτύξουν ικανότητες διαχείρισης της πληροφόρησης μέσω των συστημάτων ΤΠ.
- Να εφαρμόσουν πρακτικές συνεχούς εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού στις νέες ΤΠ.

Πέραν της σύνδεσης των μεγάλων και των μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων της Περιφέρειας με κεντρικά συστήματα κρατήσεων (GDS), η δημιουργία Web Site στο Διαδίκτυο (Internet) και η δικτύωση με πολλές πηγές ηλεκτρονικής πληροφόρησης παράγει συνεχώς ένα όγκο πληροφοριών, ο οποίος χρειάζεται περαιτέρω επεξεργασία, ταξινόμηση και ερμηνεία, ώστε η διεύθυνση της κάθε επιχείρησης να χαράξει τη στρατηγική μάρκετινγκ της εταιρείας, να θέσει τους μεσο-μακροπρόθεσμους στόχους και τέλος να επιλύσει τυχόν προβλήματα.

Οι μεγάλες τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας θα πρέπει να δημιουργήσουν ειδικό τμήμα διαχείρισης (intelligence unit) της πληροφόρησης και προγραμματισμού.

Οι τουριστικές ΜΜΕ της Περιφέρειας θα πρέπει να επιδιώξουν τη σύναψη συμμαχιών μεταξύ τους, ώστε να μειώσουν το κόστος των ηλεκτρονικών κρατήσεων και της εισόδου όλων των πληροφοριών, ενώ παράλληλα να μπορούν να επεξεργάζονται προς ίδιον όφελος η κάθε μία τα εν λόγω δεδομένα.

Πρώτη μέριμνα επομένως της ηγετικής ομάδας στις τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας είναι η δόμηση σχέσεων μεταξύ αγοραστών, προμηθευτών, συμπαραγωγών και διανομέων, χρησιμοποιώντας την τεχνολογία της πληροφορίας, ώστε να επιταχυνθεί η ροή των πληροφοριών, που συνθέτει τη βάση της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της επιχείρησης, το κλειδί δηλαδή της επιτυχίας απέναντι σε νέους ανταγωνιστές, νέα προϊόντα και υποκατάστατα.

3. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ – ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ[11]

1. Η σημασία της Συνεργασίας

Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη του Επιχειρηματικού Συμβουλίου του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (ΠΟΤ) με τίτλο: «Συνεργασία Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα: Βελτιώνοντας την Ανταγωνιστικότητα του Τουρισμού», η συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού τομέα θεωρείται πολύ σημαντική για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας.

Τα πορίσματα της παραπάνω μελέτης δείχνουν ότι:

- Η συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού τομέα προχωρά αρκετά γρήγορα σε όλα τα μέρη του κόσμου στις αναδυόμενες οικονομίες καθώς και στις ανεπτυγμένες χώρες.
- Όλο και περισσότεροι συμμετέχοντες και ομάδες ειδικού ενδιαφέροντος εμπλέκονται στη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα – και όχι μόνο αυτές που συνδέονται άμεσα με τον τουρισμό.
- Η δομή, η φύση και ο σκοπός μιας τέτοιας συνεργασίας γίνονται όλο και πιο πολύπλοκοι, δημιουργικοί και σύνθετοι.

2. Πεδία Συνεργασίας

Μολονότι φαίνεται ότι υπάρχει μεγάλη αποδοχή της φιλοσοφίας της συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, είναι σαφές ότι υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τρόποι ανάπτυξης της θεωρίας και εφαρμογής της στην πράξη. Με άλλα λόγια δεν υπάρχει μόνο ένα ορθό πρότυπο ή μοντέλο.

Η δομή και ο σκοπός εξαρτώνται από τις τοπικές συνθήκες, όπως η κατάσταση της τουριστικής ανάπτυξης του προορισμού και η έκταση στην οποία ο ιδιωτικός τομέας είναι οικονομικά ικανός να αναλάβει μέρος της ευθύνης για την ανάπτυξη του τουρισμού. Εν περιλήψει μπορούμε να πούμε ότι η συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα τείνει να συγκεντρωθεί σε τέσσερα βασικά σημεία:

[11] Πηγή: Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού

- Στην βελτίωση της ελκυστικότητας ενός προορισμού.
- Στην βελτίωση της αποτελεσματικότητας του μάρκετινγκ του προορισμού
- Στην βελτίωση της παραγωγικότητας ενός προορισμού
- Στην βελτίωση ολόκληρης της διοίκησης μιας ανταγωνιστικής τουριστικής βιομηχανίας.

Β. ΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

1. Το Σκεπτικό της Συνεργασίας

Λαμβάνοντας υπόψη:

- τα αποτελέσματα της μελέτης του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού,
- τις τοπικές συνθήκες των προορισμών της Περιφέρειας,
- την κατάσταση της τουριστικής ανάπτυξης των προορισμών της Περιφέρειας,
- την έκταση στην οποία ο ιδιωτικός τομέας της Περιφέρειας είναι ***οικονομικά*** ικανός να αναλάβει μέρος της ευθύνης για την ανάπτυξη του τουρισμού, και
- τους άξονες προτεραιότητας του δημόσιου τομέα

η δομή και ο σκοπός της συνεργασίας των φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας προτείνεται να πάρει τη μορφή ενός Σωματείου/Εταιρίας «Προώθησης του (Νομαρχιακού) Τουρισμού & Πολιτισμού» στα πρότυπα του ΠΡΟΤΟΥΡ Ρόδου και της Εταιρίας Τουρισμού Κρήτης, το οποίο θα έχει *νομαρχιακή εμβέλεια*.

Το Σωματείο/Εταιρία θα πρέπει να λειτουργεί με καθαρά ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και το καταστατικό του να διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία, τη διαφάνεια και την ικανότητα διαχείρισης. Τέτοια σωματεία/εταιρίες έχουν το πλεονέκτημα να ξεπερνούν τη δυσκαμψία των φορέων του δημοσίου τομέα και τη μονοσήμαντα κερδοσκοπική δράση του ιδιωτικού τομέα. Το Σωματείο/Εταιρία θα είναι σε θέση να γεφυρώσει το Δημόσιο με τον Ιδιωτικό Τομέα και η ίδρυσή του θα αποτελεί μια καινοτόμο αντίληψη, αφού σκοπό θα έχει να συγκεντρώσει τις προσπάθειες του συνόλου των οικονομικών, πολιτικών παραγόντων που δρουν σε μια τοπική κοινωνία.

Το Σωματείο/Εταιρία θα διαδραματίσει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην προώθηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων και στη διαχείριση της επικοινωνιακής τουριστικής πολιτικής και προτείνεται να λειτουργήσει σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα των Γραφείων Συνεδρίων και Επισκεπτών (Convention and Visitor's Bureau). Το Σωματείο/Εταιρία θα καταστρώσει δυναμικό πρόγραμμα προώθησης του κάθε Νομού, αξιοποιώντας τεχνικές μάρκετινγκ, direct marketing, δημοσίων σχέσεων, προώθησης πωλήσεων και διαφήμισης.

2. Ο Καταστατικός Σκοπός της Συνεργασίας

Σκοπός του Σωματείου/Εταιρίας θα να είναι η συμβολή στη διαμόρφωση του τουριστικού προϊόντος του κάθε νομού και η προβολή και διαφήμισή του στο εσωτερικό και το εξωτερικό με κάθε πρόσφορη ενέργεια.

Ο παραπάνω σκοπός θα επιτυγχάνεται κυρίως με τις ακόλουθες ενέργειες:

- Συμβολή στη διαμόρφωση των υφιστάμενων και στην ανάδειξη νέων τουριστικών προϊόντων που προβάλλουν τα πολιτιστικά και φυσικά χαρακτηριστικά του Νομού.
- Οργάνωση και συμμετοχή σε εθνικές και διεθνείς τουριστικές εκθέσεις και εκδηλώσεις προβολής των προορισμών του Νομού.
- Παραγωγή και διανομή έντυπου διαφημιστικού υλικού των προορισμών του Νομού καθώς και οπτικοακουστικών μέσων και άλλων προϊόντων που συμβάλλουν στην τουριστική προβολή των προορισμών του.
- Πρόσκληση και φιλοξενία δημοσιογράφων και παραγόντων τουρισμού, οι οποίοι με αρθρογραφία μπορούν να προωθήσουν της προορισμούς του Νομού.
- Προσφορά κινήτρων για την οργάνωση συνεδρίων που αποσκοπούν στην προβολή των προορισμών του Νομού.
- Ενίσχυση γενικότερων τουριστικών πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων, που προβάλλουν τους προορισμούς του Νομού.
- Οργάνωση και λειτουργία τοπικών Γραφείων παροχής τουριστικών πληροφοριών και δημοσίων σχέσεων.
- Διερεύνηση της τουριστικής αγοράς και κατάρτιση προγραμμάτων τουριστικής προβολής και διαφήμισης των προορισμών του Νομού.
- Ενίσχυση κάθε προσπάθειας που θα συμβάλλει στη βελτίωση των προαναφερόμενων τουριστικών υπηρεσιών.
- Προώθηση κάθε ενέργειας που μπορεί να συμβάλλει στην τουριστική προβολή των προορισμών του Νομού και ιδιαίτερα ενέργειες που προβάλλουν της πολιτιστικές ιδιαιτερότητες, της φυσικές καλλονές, την ιστορία και της παραδόσεις του Νομού μέσα από σύγχρονες παροχές τουριστικών υπηρεσιών, που θα προσδίδουν στο Σωματείο / Εταιρία και πολιτιστικό χαρακτήρα.

3. Τα Μέσα για την Επίτευξη των Σκοπών της Συνεργασίας

Τα μέσα για την επίτευξη των σκοπών του Σωματείου/Εταιρίας θα πρέπει να είναι:

- Η ενεργοποίηση και η κίνηση του ενδιαφέροντος των αρχών των Ο.Τ.Α., Υπηρεσιών, Φορέων, Οργανώσεων και όλων των κατοίκων του Νομού στην ιδέα της τουριστικής προβολής των προορισμών του Νομού.
- Η συνεργασία με τους Φορείς, Οργανώσεις, παράγοντες και προσωπικότητες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι.
- Η συνεργασία με τους Δήμους που ασχολούνται με τον τουρισμό, τον πολιτισμό, το περιβάλλον και τον αθλητισμό σε ενέργειες διαμόρφωσης νέων τουριστικών υπηρεσιών και προϊόντων και γενικά προβολής και διαφήμισης της περιοχής τους.
- Η προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς, των φυσικών καλλονών και της τουριστικής υποδομής που διαθέτουν οι ευρύτερες τουριστικές περιοχές, με κάθε είδους μέσα (εκθέσεις, εκδόσεις, ομιλίες, προβολές, φωτογραφίες κ.λπ.).
- Η προκήρυξη διαγωνισμών για ιδέες, μελέτες και εργασίες στα πλαίσια του σκοπού της τουριστικής προβολής και διαφήμισης των τουριστικών περιοχών.
- Οικονομικές ενισχύσεις από κάθε Αρχή, Φορέα, πρόσωπο, οργάνωση κ.λπ. προκειμένου να μπορέσουν να υλοποιηθούν όλα τα παραπάνω.
- Η απονομή τιμητικών διακρίσεων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία με τις πράξεις τους συνέβαλαν στην προβολή και διαφήμιση των τουριστικών περιοχών και γενικά στην προαγωγή του τουρισμού της περιοχής τους.

4. Οι Συμμετέχοντες στη Συνεργασία

Μέλη του παραπάνω Σωματείου/Εταιρίας θα πρέπει να είναι από τον:

Δημόσιο Τομέα:

- Η Ν.Ε.Τ.Π, οι Ο.Τ.Α., και οι Θυγατρικές Επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α του νομού.

Δημόσιο – Ιδιωτικό Τομέα:

- Ο Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος του τοπικού Ε.Β.Ε., και του τουριστικού τμήματος του Ε.Β.Ε. του νομού.

Ιδιωτικό Τομέα:

- Οι Πρόεδροι και Αντιπρόεδροι των τοπικών Επαγγελματικών Εργοδοτικών Οργανώσεων, των οποίων τα μέλη ανήκουν στο Ε.Β.Ε. του νομού.

5. Το πλαίσιο της συνεργασίας

Οι ρόλοι και τα καθήκοντα των συμμετεχόντων στην προτεινόμενη συνεργασία του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, θα εξαρτηθούν από παράγοντες όπως:

- Το στάδιο τουριστικής ανάπτυξης της κάθε χωρικής ενότητας,
- Την υφιστάμενη κατάσταση τουριστικού σχεδιασμού,
- Το βαθμό ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης του δημοσίου τομέα προς την κατεύθυνση του τουρισμού και
- Την οργάνωση και ανταπόκριση του ιδιωτικού τομέα στη φιλοσοφία της πρωτοβουλίας.

Το ευρύτερο πλαίσιο (εντός και εκτός του πλαισίου του προτεινόμενου μοντέλου συνεργασίας) των ρόλων και καθηκόντων που πρέπει να αναλάβουν οι συμμετέχοντες δίνεται παρακάτω:

Ο δημόσιος τομέας πρέπει να:

- Έχει ένα όραμα για τον τουρισμό.
- Προάγει ένα ικανοποιητικό περιβάλλον για τον τουρισμό που να υποστηρίζει μια βιώσιμη και προβλέψιμη ωφέλεια για τον ιδιωτικό τομέα .
- Εξασφαλίζει κατάλληλη ανάπτυξη και συντήρηση έργων υποδομής.
- Δημιουργεί επαρκείς συνθήκες που θα ενδυναμώνουν την βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη.
- Παρέχει ευκαιρίες υποστήριξης και υπηρεσίες διευκόλυνσης σε ιδιωτικές επιχειρήσεις μαζί με κατάλληλα κίνητρα και πολιτική εδάφους.
- Προάγει ένα ρυθμιστικό πλαίσιο με τη γνώμη όλων των ενδιαφερομένων συμμετεχόντων για την προστασία και την ανάπτυξη του φυσικού κοινωνικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος.
- Εξασφαλίζει την ευημερία των τοπικών κοινοτήτων και των διεθνών και εγχωρίων επισκεπτών.
- Διεξάγει έρευνες σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα για την προώθηση στην αγορά των απαραίτητων πληροφοριών σχετικά με τον τουρισμό και να βελτιώνει την γενική αντίληψη μεταβολής της αγοραστικής ζήτησης.

Ο ιδιωτικός τομέας πρέπει να:

- Κατανοεί τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές ανησυχίες των τοπικών Αρχών.
- Είναι ικανός και πρόθυμος να παρέχει την γνώση και την πρόσβαση στα οικονομικά για την ανάπτυξη και την λειτουργία των τουριστικών εγκαταστάσεων υπηρεσιών.
- Αναλαμβάνει την συλλογική ευθύνη για τον καθορισμό των τουριστικών προτύπων ηθών και ευνοϊκών πρακτικών.
- Συμβάλλει στην προστασία του πολιτισμού και της κληρονομιάς και την προστασία του περιβάλλοντος, εκπαιδεύοντας τους ταξιδιώτες όσον αφορά σε μια βιώσιμη ανάπτυξη.
- Εμπλέκει τοπικές κοινότητες στην τουριστική ανάπτυξη και να εξασφαλίζει την ισότιμη συμμετοχή τους στα κέρδη.
- Συνεργάζεται με τις τοπικές Αρχές για να εξασφαλίζει την ασφάλεια των τουριστών.
- Συμβάλλει στην βελτίωση της έρευνας και στην ανάπτυξη των στατιστικών δεδομένων.
- Αναπτύσσει την τεχνολογία για την βελτίωση της αποδοτικότητας των λειτουργιών του τουρισμού και την ποιότητα των υπηρεσιών.

Οι ρόλοι και τα καθήκοντα αναπόφευκτα μεταβάλλονται, καθώς ο τουρισμός μιας χωρικής ενότητας αναπτύσσεται. Παραδοσιακά, το φορτίο της ευθύνης ανήκει στον δημόσιο τομέα, εκεί που η τουριστική ανάπτυξη είναι σε πρώτα στάδια.

Καθώς ο τουρισμός αναπτύσσεται, αυτό το φορτίο ευθύνης βαθμιαία μεταβαίνει στον ιδιωτικό τομέα.

Στην προτεινόμενη συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, ο ζυγός της ευθύνης γέρνει ελαφρά προς το μέσο.

Δημόσιος και ιδιωτικός τομέας μαζί θα μοιραστούν την ευθύνη εντός των ορίων συνεργασίας για την ανάπτυξη και την διοίκηση του τουρισμού με έναν τρόπο που είναι οικονομικά, κοινωνικά, πολιτισμικά και περιβαλλοντικά βιώσιμος.

6. Τα Αντικείμενα Συνεργασίας

Πιο συγκεκριμένα, τα πεδία της προτεινόμενης συνεργασίας του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο της παραπάνω πρωτοβουλίας μπορούν να είναι:

- Βελτίωση εικόνας προορισμού
- Συντήρηση πολιτισμικών πόρων εθνικής κληρονομιάς
- Ενίσχυση ασφάλειας και προστασίας
- Προστασία του περιβάλλοντος
- Βελτίωση κάλυψης και εμβέλειας της αγοράς
- Ηλεκτρονικό μάρκετινγκ και διανομή (συμπεριλαμβάνεται το Διαδίκτυο)
- Προστασία καταναλωτών
- Αντιμετώπιση ανταγωνισμού
- Αξιοποίηση δημόσιων επενδύσεων
- Ορισμός ποιοτικών προτύπων
- Βελτίωση υποδομής μεταφορών και βασικών υπηρεσιών
- Βελτίωση δημόσιας υγιεινής και υγείας

7. Τα εργαλεία της συνεργασίας

Τα αποτελεσματικότερα εργαλεία της προτεινόμενης συνεργασίας του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα μπορούν να συνοψιστούν στα παρακάτω:

- Δημιουργία αυξανόμενης προβολής / πληροφόρησης σχετικά με τις τουριστικές πρωτοβουλίες.
- Υποστήριξη συμμετοχής του κλάδου σε εμπορικές / κλαδικές εκθέσεις.
- Συμμετοχή σε συνεργατικά προγράμματα μάρκετινγκ.
- Διευκόλυνση διαδικασίας τοπικής έγκρισης.
- Παροχή οικονομοτεχνικής υποστήριξης για πρωτοποριακά προγράμματα ανάπτυξης προϊόντων.

8. Σημαντικοί παράγοντες επιτυχίας της συνεργασίας

Σύμφωνα με το προτεινόμενο μοντέλο συνεργασίας του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, υπάρχουν αρκετοί παράγοντες που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη ώστε να συμβάλλουν στην επιτυχία. Αυτοί είναι κυρίως:

- Η ανάγκη για μια ισορροπημένη δομή στα όρια της συνεργασίας με σαφείς ρόλους και καθήκοντα για όλους τους συμμετέχοντες.

- Κατανεμημένη ευθύνη ανάμεσα στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα, με σωστά προσδιορισμένους, κατανεμημένους στόχους, ρεαλιστικές προσδοκίες και αναγνώριση των ωφελειών για κάθε συμμετέχοντα.
- Μια ευέλικτη προσέγγιση εκ μέρους όλων των συμμετεχόντων, συνδυασμένη με την ικανότητα κατανόησης των αναγκών του άλλου συμμετέχοντα
- Αποδοχή της ιδέας από όλους τους συμμετέχοντες ότι η ανάπτυξη του τουρισμού πρέπει να είναι βιώσιμη οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά.
- Μια μακροχρόνια δέσμευση που να συνδυάζει ένα στρατηγικό όραμα και σχεδιασμό με πιο βραχυπρόθεσμους στόχους και πρωτοβουλίες επιδεκτικές αξιολόγησης.
- Περιοδική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ρόλου κάθε συνεργάτη
- Καλή επικοινωνία μεταξύ των συμμετεχόντων.

Η επιτυχία θα εξαρτηθεί αποκλειστικά από την δέσμευση όλων των συμμετεχόντων στον τουριστικό προορισμό να είναι ανταγωνιστικοί ερμηνεύοντας το όραμά τους και τη στρατηγική σε δράση και αποτελέσματα.

9. Η Χρηματοδότηση της Συνεργασίας

Ο προϋπολογισμός για την κάλυψη των δαπανών του βασικού προγράμματος προβολής και διαφήμισης προτείνεται να καλύπτεται από επιχορηγήσεις των φορέων που εκπροσωπούν τα μέλη ως εξής: κατά 60% από τα μέλη που είναι εκπρόσωποι των Ο.Τ.Α. και κατά 40% από τα λοιπά μέλη που εκπροσωπούν τις παραγωγικές τάξεις. Οι επιχορηγήσεις προτείνεται να μπορούν να παίρνουν και τη μορφή προσφοράς υπηρεσιών.

10. Μελέτες Περιπτώσεων[12]

Το παραπάνω προτεινόμενο μοντέλο συνεργασίας είναι ένα μοντέλο το οποίο έχει εφαρμοστεί με ιδιαίτερη επιτυχία σε ανεπτυγμένους προορισμούς της χώρας μας και εκτιμάται ότι η εφαρμογή του στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας θα επιφέρει το ίδιο σημαντικά αποτελέσματα.

[12] Πηγή: Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού

Σε καμία περίπτωση όμως, το προτεινόμενο αυτό μοντέλο δεν αποκλείει και δεν θα πρέπει να αποθαρρύνει τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς της Στερεάς Ελλάδας να συνεργαστούν και σε πεδία εκτός των προαναφερόμενων.

Για το λόγο αυτό, στην παρούσα ενότητα θα αναφερθούμε σε επιλεγμένες μελέτες περιπτώσεων συνεργασίας Δημόσιου – Ιδιωτικού Τομέα σε άλλες χώρες όπως καταγράφηκαν στη μελέτη του Π.Ο.Τ., με σκοπό την παροχή ιδεών και αντικειμένων συνεργασίας των τοπικών δημόσιων και ιδιωτικών φορέων της Στερεάς Ελλάδας στα πλαίσια ανάπτυξης του τουρισμού της.

Μελέτη Περίπτωσης 1: Ανάπτυξη Αγροτοτουρισμού στην Κύπρο

Τοποθεσία:

Κύπρος

Τομείς:

- Ανάπτυξης Κοινότητας
- Καινοτομίας Προϊόντος
- Μάρκετινγκ και διαφήμισης

Συνεργάτες:

Δημόσιος τομέας

Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (CTO)

Δημόσιος/ Ιδιωτικός Τομέας

Εταιρεία Αγροτουρισμού Κύπρου

Ιδιωτικός Τομέας

Ιδιοκτήτες αγροτικών καταλυμάτων

Πόροι:

Οικονομικοί

- Σχέδιο παροχής κινήτρων από την Κυβέρνηση για την ανάπτυξη / ανακαίνιση ακινήτων – είτε για διαμόρφωσή τους σε καταλύματα είτε για άλλες τουριστικές εγκαταστάσεις.
- Συγχρηματοδότηση κοινής προώθησης και διαφήμισης από διαφορετικούς συνεργάτες.

Ανθρώπινοι

Όλοι οι συμμετέχοντες αφιέρωσαν ανθρώπινους πόρους και χρόνο στο πρόγραμμα για συναντήσεις, εκδηλώσεις και δραστηριότητες συντονισμού.

Περιγραφή έργου:

Το πρόγραμμα ανάπτυξης αγροτουρισμού είναι μια πρωτοβουλία του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ) και ξεκίνησε το 1991 με σκοπό να ξαναζωντανέψει χωριά, χρησιμοποιώντας μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σε πολλαπλούς κλάδους. Συνδυάζει στόχους για τον τουρισμό με κοινωνικοοικονομικές, πολιτιστικές και περιβαλλοντικές θεωρήσεις και αναμένεται να ξαναζωντανέψει την λιγότερο γνωστή ύπαιθρο της Κύπρου.

Το κεντρικό θέμα είναι η ιδέα της ανακαίνισης παραδοσιακών οικιών σε ορεινά χωριά και η μετατροπή τους για τουριστική χρήση, ως καταλύματα είτε ως συγκροτήματα για τροφοδοσία, καταστήματα με χειροτεχνήματα και χώρους εκθέσεων. Ταυτόχρονα, αναγνωρίζεται ότι αν το πρόγραμμα αποδειχτεί επιτυχές μακροπρόθεσμα, θα μπορούσε να βοηθήσει στη δημιουργία καλύτερης εποχικής και γεωγραφικής επέκτασης του τουρισμού στην Κύπρο – και κυρίως πιο φιλικούς προς το περιβάλλον.

Το μάρκετινγκ και την προώθηση διαχειρίζεται η Εταιρεία Αγροτουρισμού Κύπρου, ένας μη κερδοσκοπικός σύλλογος που συστάθηκε το 1995 και προσφέρει και τεχνικά μαθήματα σε ποικίλες αγροτουριστικές δραστηριότητες μέσα στο πλαίσιο του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αναζωογόνηση της Κύπρου.

Επιτευχθέντα αποτελέσματα:

Μέχρι τα μέσα του 2000 το πρόγραμμα είχε επεκταθεί και πλέον περιελάμβανε 50 ακίνητα με δυναμικότητα 450 κλινών σε περίπου 20 χωριά.

Υπήρξε αρκετά καλή απορρόφηση του σχεδίου οικονομικών κινήτρων που διαχειρίστηκε ο ΚΟΤ και παρέχει μερική επιχορήγηση του επιτοκίου δανείων μόνο για Κυπρίους. Αυτό ενισχύθηκε από την εισήγηση νέου νόμου που διευκολύνει τα παραδοσιακά σπίτια σε χωριά να αποκτήσουν τον χαρακτηρισμό του ΚΟΤ και να λειτουργήσουν ως εξουσιοδοτημένα καταλύματα ή ταβέρνες σε χωριά.

Κάποια προγράμματα επεκτάθηκαν μέσω της χρήσης οικονομικών πόρων από δημόσιες ή τοπικές αρχές. Το γεγονός αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να συμπεριληφθούν νέα κοινοτικά σχέδια σε κάποια χωριά, όπως είναι η ανάπλαση σε πλατείες χωριών,

σε πλακόστρωτους ή λιθόστρωτους δρόμους και την δημιουργία μονοπατιών στην φύση.

Προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν:

Δεν έχει αναφερθεί κανένα.

Γνώσεις που αποκομίστηκαν:

Η ανάμιξη της τοπικής κοινότητας σε προγράμματα ανάπτυξης βιώσιμου τουρισμού προάγει τον σεβασμό για το φυσικό περιβάλλον, ιδίως μεταξύ των νέων ανθρώπων και έχει βοηθήσει στο να αποτραπεί η κατασκευή νέων τουριστικών μονάδων με καταλύματα.

Πειστήρια / Δημοσιεύματα:

Η εταιρεία British Airways απένειμε στο πρόγραμμα το βραβείο «τουρισμός του αύριο» το 1998.

Ενδεχόμενη μεταβιβασιμότητα του έργου/ πρωτοβουλία:

Το πρόγραμμα θα μπορούσε να αντιγραφεί σε οποιαδήποτε χώρα με αγροτική ενδοχώρα διάσπαρτη με παραδοσιακά χωριά. Θα μπορούσε επίσης, να επεκταθεί ώστε να περιλαμβάνει πολιτιστικές δραστηριότητες για ένα ολοκληρωμένο προϊόν.

Μέτρηση αποτελεσμάτων:

Το πρόγραμμα επεκτάθηκε και συμπεριέλαβε 50 ακίνητα, 450 κλίνες σε 30 χωριά. Τα ακίνητα λειτουργούν σε καλό επίπεδο ενοικίασης και έχουν ένα υψηλό επίπεδο επαναληπτικών εργασιών.

Το γεγονός αυτό αυξάνει το ενδιαφέρον από μεγάλες ευρωπαϊκές αγορές και εξειδικευμένους tour operators στο προϊόν αγροτουρισμού της Κύπρου.

Μελέτη Περίπτωσης 2: Εκ Νέου Ανάπτυξη και Αναδημιουργία της Calvia

Τοποθεσία:

Calvia, Μαγιόρκα, Ισπανία

Τομείς:

- Ανάπτυξης / Αναδημιουργίας Υποδομής
- Καινοτομίας / Βελτίωσης Προϊόντος

Συνεργάτες:

Δημόσιος Τομέας

- Τουριστικές αρχές της πόλης Calvia
- Τοπικά Συμβούλια

Ιδιωτικός τομέας

- Τοπική τουριστική βιομηχανία
- Τοπική κοινότητα

Πόροι:

- Πόροι για την εκ νέου ανάπτυξη ξενοδοχείων κλπ. προσφέρθηκαν από τον ιδιωτικό τομέα,
- Η ανάπτυξη υποδομής, επέκταση των παραλιών και άλλα έργα ανήκαν στην αρμοδιότητα του δημόσιου τομέα.

Περιγραφή έργου:

Με 143 τετρ. χλμ., 60 χλμ ακτής, φυσικές τοποθεσίες σπουδαίας ομορφιάς 50,000 κατοίκους, 120.000 μονάδες τουριστικών καταλυμάτων και πάνω από 1.600.000 επισκέπτες τον χρόνο, η Calvia είναι ο πιο σημαντικός τουριστικός δήμος στις Βαλεαρίδες Νήσους και ένας από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς της Μεσογείου.

Η Calvia αναπτύχθηκε σταδιακά στην δεκαετία του 1960 στην διάρκεια της πρώτης διεθνούς τουριστικής έξαρσης. Από τότε και ιδιαίτερα στις επόμενες δύο δεκαετίες, υπέφερε από ακατάλληλη, ανεξέλεγκτη ανάπτυξη, που κατέληξε σε τσιμεντένια,

πανύψηλα ξενοδοχεία κατά μήκος της ακτής και στην εικόνα ενός φτηνιάρικου αλλοιωμένου θέρετρου.

Στις αρχές της δεκαετίας 1990, το Δημοτικό Συμβούλιο, σε συνεργασία με την Κεντρική και Περιφερειακή Διοίκηση και με την υποστήριξη επιχειρηματικών και εμπορικών Ενώσεων, ανέλαβε ένα αισιόδοξο πλάνο για εκ νέου ανάπτυξη και αναβάθμιση με τους ακόλουθους στόχους: βελτίωση της ποιότητας της Calvia ως τουριστικού προορισμού, εκσυγχρονισμός υποδομής των ξενοδοχείων και βελτίωση των τουριστικών υπηρεσιών μέσω σχεδίων εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Μεταξύ των διαφόρων πρωτοβουλιών αυτού του πλάνου, που είναι γνωστό με την ονομασία Τοπική Ατζέντα 21, ιδιαίτερα σημαντικές ήταν οι ακόλουθες:

- Το πλάνο εκκαθάρισης κτιρίων, το οποίο κατέστησε δυνατόν να ανακτηθούν μεγάλες εκτάσεις γης στα ανεπτυγμένα παράκτια θέρετρα.
- Τα δύο προγράμματα προώθησης της Calvia, ο Ευρωπαϊκός χειμώνας και το Majorca Calvia Club, που σχεδιάστηκαν για να βελτιώσουν την εποχική αναλογία στον τουρισμό.
- Η σύσταση του Ινστιτούτου Κατάρτισης της Calvia, και της υπηρεσίας Προώθησης Απασχόλησης, που σχεδιάστηκαν για να βελτιώσουν τον σύνδεσμο μεταξύ επαγγελματικής κατάρτισης και ζήτησης απασχόλησης μέσα στον δήμο.

Επιτευχθέντα αποτελέσματα:

Το πρόγραμμα εκ νέου ανάπτυξης περιλαμβάνει την αναδιοργάνωση της ροής επισκεπτών, την αναμόρφωση της παράκτιας περιοχής την αποσυμφόρηση του στριμωγμένου κέντρου της πόλης - ακόμη και με την κατεδάφιση κακόγουστων ξενοδοχείων.

Πρέπει να γίνει ακόμη αρκετή δουλειά, αλλά τα ως τώρα αποτελέσματα ήταν η μείωση της χρήσης αυτοκινήτων, η πιο ήσυχη κίνηση στους δρόμους και ο εξωραϊσμός των πεζοδρόμων με πολλά δέντρα και ευχάριστο τοπίο. Οι εμπορικές και κεντρικές περιοχές έχουν αναβαθμιστεί και τα προγράμματα περιβαλλοντικής βελτίωσης που καθιερώθηκαν για την μείωση της κατανάλωσης νερού και ενέργειας έχουν συμβάλει στη μείωση του θορύβου, την ανακύκλωση απορριμμάτων κλπ.

Συνεργασία δημόσιου/ ιδιωτικού τομέα:

Η δόμηση νέων ξενοδοχείων ελέγχεται αυστηρά και τα σχέδια θεώρησης εξασφαλίζουν ότι τα υπάρχοντα ξενοδοχεία είναι αναβαθμισμένα και ανακαινισμένα.

Προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν:

Οι στρατηγικές αποκατάστασης και βελτίωσης για το κέντρο της πόλης αποδείχτηκαν ιδιαίτερα πολύπλοκες, δύσκολες και δαπανηρές.

Γνώσεις που αποκομίστηκαν:

Η ανεξέλεγκτη ανάπτυξη μπορεί να καταστρέψει τα αξιοθέατα ενός προορισμού και να καταπνίξει την ζήτηση του τουρισμού.

Πειστήρια / δημοσιότητα:

Το πρόγραμμα απέκτησε αξιόλογη δημοσιότητα στα ΜΜΕ και το γεγονός αυτό ενισχύθηκε από την θετική επίδραση στους ξένους tour operators και στους πελάτες τους.

Ενδεχόμενη μεταβιβασιμότητα του έργου/ πρωτοβουλία:

Η δυνατότητα μεταβιβασιμότητας είναι καλή για οποιοδήποτε ώριμο τουριστικό προορισμό που χρειάζεται ανανέωση και βελτίωση της εικόνας του. Ωστόσο, απαιτεί ισχυρή δέσμευση και συνεργασία εκ μέρους όλων των δικαιούχων.

Μέτρηση αποτελεσμάτων:

Μετά από μια απότομη πτώση στα τέλη της δεκαετίας 1980 και στις αρχές του 1990, ο τουρισμός της Calvia επέδειξε έκτοτε καλό ρυθμό ανάπτυξης και οι tour operators, που είχαν αφαιρέσει τον προορισμό και τα προγράμματά τους, τον συμπεριέλαβαν ξανά στα φυλλάδιά τους.

Μελέτη Περίπτωσης 3: Port Aventura

Τοποθεσία:

Salou, Καταλονία. Ισπανία

Τομείς:

- Χρηματοδότηση και επενδύσεις
- Ανάπτυξης Υποδομής
- Καινοτομίας Προϊόντος
- Τεχνολογικής Καινοτομίας

Συνεργάτες:

Δημόσιος τομέας:

Περιφερειακή κυβέρνηση Καταλονίας, Χειριστής τοπικής σιδηροδρομικής γραμμής, Fesca (εταιρεία κοινής ωφέλειας) Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ιδιωτικός τομέας:

Universal Studio, La Calxa, Anheuser – Busch

Πόροι:

- Το συνολικό προϋπολογισμένο κόστος ανάπτυξης του Port Aventura ήταν 36,9 δισεκατομμύρια ισπανικές πεσέτες (191.000 ισπανικές πεσέτες για 1 δολάριο ΗΠΑ).
- Τα κίνητρα που έδωσε η Κυβέρνηση υπολογιζόταν σε 10 δισεκατομμύρια πεσέτες ή 27,1, % του συνολικού κόστους ανάπτυξης.

Περιγραφή έργου:

Το Port Aventura εγκαινιάστηκε τον Μάιο του 1995 και είναι το πρώτο μεγάλο θεματικό πάρκο της Ισπανίας. Το πάρκο αυτό βρίσκεται στην περιοχή Salou Vilaseca της Costa Dorada, 100 χλμ ή περίπου μια ώρα οδήγηση νότια της Βαρκελώνης. Το θεματικό πάρκο καλύπτει περίπου 116 εκτάρια γης και περιέχει πέντε θεματικούς χώρους. Η πιθανή ανάπτυξη ενός θεματικού πάρκου στην Καταλονία είχε δημιουργήσει πολιτικό ενδιαφέρον από τα μέσα του 1980 σε περιφερειακά και τοπικό επίπεδο στην Ισπανία.

Η αναστάτωση που είχε προκαλέσει στην Καταλονία η εταιρεία Walt Disney, προτού τελικά αποφασίσει να εγκαταστήσει το Ευρωπαϊκό θεματικό πάρκο της στο Παρίσι, δημιούργησε μια ευνοϊκή ατμόσφαιρα για άλλες παρόμοιες εξελίξεις.

Η Anheuser Busch, η αμερικάνικη ζυθοποιία και επιχείρηση θεματικών πάρκων (η οποία εκμεταλλεύεται τους κήπους Busch και την αλυσίδα πάρκων Περιπέτεια στον κόσμο της θάλασσας) επιλέχθηκε τότε για να αναπτύξει ένα θεματικό πάρκο στην Καταλονία. Εκτός από το πάρκο, το πλάνο της εταιρείας συμπεριέλαβε την ανάπτυξη αρκετών ακινήτων για κατοικίες και ξενοδοχεία στη γύρω περιοχή.

Ωστόσο, τρεις παράγοντες καθυστέρησαν την ανάπτυξη του θεματικού πάρκου ανάμεσα στο 1989 και 1992. Πρώτα κάποιοι ιδιοκτήτες γης έφεραν αντίρρηση στην διαδικασία απαλλοτρίωσης. Δεύτερον σημειώθηκε η πολιτική απόσπαση του Salou που είναι βασική τουριστική περιοχή του πρώην δήμου Vilaseca στο Salou, από τον δήμο στα τέλη του 1989. Τρίτον, η βαθιά ύφεση στις αγορές κατοικίας και τουρισμού στην Ισπανία προς το τέλος της δεκαετίας 1980.

Η αρχική καθυστέρηση οδήγησε στην ανακοίνωση της πρόθεσης της Anheuser Busch να αποσυρθεί από το πρόγραμμα 1990. Παρά την απόφαση αυτή, η αυτόνομη περιφερειακή κυβέρνηση κατάφερε να συνεχίσει πείθοντας μια εταιρεία αναψυχής με έδρα την Βαρκελώνη την Tibidado S.A. να αναλάβει την ευθύνη για την ανάπτυξη και την θέσπιση νομοθεσίας, ώστε να επιτραπεί η συνέχιση του έργου.

Μεταξύ 1992 και 1994 πραγματοποιήθηκε σημαντική κρατική παρέμβαση στο πρόγραμμα. Η Tibidado S.A. αντιμετώπισε οικονομικά προβλήματα και ως αποτέλεσμα η FESCA (ισπανική εταιρεία κοινής ωφέλειας) υποστηρίχθηκε από την καταλανική κυβέρνηση στην εξαγορά του 10% του μεριδίου Tibidado στο πρόγραμμα. Περίπου το ίδιο χρονικό διάστημα ο βρετανικός όμιλος Pearson (που κατέχει το συγκρότημα θεματικών πάρκων αναψυχής Tussauds) επιβεβαίωσε το ενδιαφέρον του για το πρόγραμμα.

Στις αρχές του 1994 οι la Caixa και la Caixa (η μεγαλύτερη αποταμιευτική τράπεζα της Ισπανίας), συμφώνησαν από κοινού να αγοράσουν τα υπόλοιπα μερίδια της Tibidabo στο πρόγραμμα και να αναλάβουν τον έλεγχο. Ο όμιλος Tussauds θα επικεντρωνόταν μόνο στην κατασκευή και την λειτουργία του θεματικού πάρκου, ενώ η la Caixa θα συμμετείχε στην ανάπτυξη προτεινόμενων χώρων για αθλητισμό, εμπορικά καταστήματα, ξενοδοχεία και κατοικίες.

Τα έξοδα κατασκευής χρηματοδοτήθηκαν από τέσσερις μετόχους με την ακόλουθη μετοχική κατανομή: Όμιλος Tussauds (40,50%), la Caixa (33,59%) Anheuser Busch (19,99%) και FESCA (5.9%). Το 1998 τα Universal Studios εξαγόρασαν το μερίδιο του ομίλου Tussauds και είναι τώρα ο κυριότερος δικαιούχος. Το πάρκο μετονομάζεται υπό το εμπορικό σήμα των Universal Studios.

Η κυβερνητική ενίσχυση στο Port Aventura περιλαμβάνει τα εξής:

- Η Ευρωπαϊκή Ένωση χορήγησε περίπου 16 εκατ. δολάρια ΗΠΑ για κατασκευή σιδηροδρόμων που θα παρέχουν άμεση πρόσβαση στον χώρο από τους αυτοκινητοδρόμους. Ο χειριστής της τοπικής σιδηροδρομικής γραμμής επέκτεινε τα σιδηροδρομικά δρομολόγια και κατασκεύασε τον σιδηροδρομικό σταθμό στον χώρο αυτό. Η Port Aventura πλήρωσε περίπου το 10% των εξόδων βελτίωσης της σιδηροδρομικής γραμμής.
- Η περιφερειακή και εθνική κυβέρνηση παρείχε σημαντική ενίσχυση σε κατάρτιση πριν από την εγκατάσταση του πάρκου. Δεν επρόκειτο για αποκλειστικό διακανονισμό αλλά για μια πρωτοβουλία που διατίθεται σε όλες τις μεγάλες επιχειρήσεις της περιοχής.
- Η αυτόνομη περιφερειακή κυβέρνηση της Καταλονίας προσέφερε τη γη για συνολικά 48 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ. Το ακριβές ποσό έκτασης γης και δυνατοτήτων επέκτασης καθιστούν δύσκολη την τιμολόγηση ανά εκτάριο.

Επιτευχθέντα αποτελέσματα:

Το Port Aventura προσέλκυσε 3,0 εκατομμύρια επισκέπτες το 1997 και 3,6 εκατομμύρια το 1999, αύξηση 20% σε δύο χρόνια μετά την άφιξη των Universal Studios. Έχει επίσης αναφερθεί ότι τα χρήματα που ξοδεύονται στο πάρκο έχουν αυξηθεί κατά 12% από τότε.

Προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν:

Η αρχική καθυστέρηση κατασκευής (βλέπε παραπάνω) οφειλόταν κατά μεγάλο μέρος στο γεγονός ότι το θεματικό πάρκο βρισκόταν δε δύο διαφορετικούς δήμους. Υπήρξε παντελής έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των δύο δήμων – κυρίως λόγω αντίθετων χαρακτήρων – και ενώ ο ένας έδινε όλες τις απαιτούμενες άδειες κατασκευής, ο άλλος δεν το έκανε.

Είναι επίσης εξαιρετικά δύσκολο να βρεθεί καλή διαχείριση για το πάρκο.

Γνώσεις που αποκομίστηκαν:

Η συνεργασία είναι ουσιώδης από την αρχή αυτού του είδους προγράμματος. Θα μπορούσε να είχε αποτρέψει πολλά από τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν.

Πειστήρια / δημοσιότητα:

Υπήρξε πολλή αρνητική διαφήμιση σχετικά με το πάρκο, αλλά τώρα η εικόνα του βελτιώνεται.

Πιθανή μεταβιβασιμότητα προγράμματος / πρωτοβουλίας:

Καλή θεωρητικώς, αλλά χρειάζεται πιο λεπτομερής και προσεκτικά σχεδιασμός για την αποφυγή των προβλημάτων που αντιμετώπισε η ανάπτυξη του Port Aventura.

Μέτρηση αποτελεσμάτων:

Δεν έχουν δημοσιευτεί δεδομένα για το πάρκο, επομένως είναι δύσκολο να αξιολογηθεί με ακρίβεια πόσος επιτυχές είναι.

Μελέτη Περίπτωση 4: Goteborg & Co

Τοποθεσία:

Goteborg –Σουηδία

Τομείς:

- Ανάπτυξης Κοινότητας
- Καινοτομίας Προϊόντων
- Μάρκετινγκ και Διαφήμισης.

Συνεργάτες

Δημόσιος Τομέας

- Πόλη του Goteborg
- Ένωση τοπικών αρχών της περιοχής του Goteborg

Ιδιωτικός τομέας

- Stena line
- Σουηδικό κέντρο εκθέσεων και συνεδρίων
- Εμπορικό επιμελητήριο Δυτικής Σουηδίας
- Πόλη του Foreningen
- Ξενοδοχειακές και άλλες βιομηχανικές Ενώσεις
- Got Event

Οι βασικοί μέτοχοι της Gotteborg & Co Traffpunkt AB είναι η Goteborg & Co Kommunintressent AB (55%) και η Ένωση Τοπικών Αρχών της περιοχής του Goteborg (15%). Η Goteborg & Co Kommunintressent AB ανήκει με την σειρά της στις Goteborgs Kommunaia Forvaitings (55%) Liseberg (15%) και Got Event (30%).
Ο όμιλος εμπορίου και βιομηχανίας του Goteborg & Co συνεργάζεται με έναν αριθμό τοπικών εταιριών και ιδρυμάτων που δεν έχουν όλα σχέση με τον τουρισμό – π.χ. επιχειρηματική περιοχή Goteborg, Castellum, Chalmers, Ericson, ESAB, SWEDBANK, Πανεπιστήμιο του Goteborg, Handelsbanken, Διοίκηση Πολιτικής Αεροπορίας, NCC Meritan Nordbanken, Σουηδικά Ταχυδρομεία, Saab Ericsson, SAS, SCA, Προϊόντα Υγιεινής, SEB SJ, SKF Scandia, Skanska, Stena Line, Σουηδικό Κέντρο Εκθέσεων και Συνεδρίων, Telia και Volvo.

Πόροι:

Οι επιχειρήσεις και οι δραστηριότητες της Goteborg & Co χρηματοδοτούνται από τα μέλη / συνεργάτες της, καθώς και από την πώληση προϊόντων και άλλα εμπορικά έσοδα. Η εταιρία είναι μια κερδοφόρα επιχείρηση, αλλά τα κέρδη έχουν μέχρι τώρα επενεπενδυθεί στις επιχειρήσεις. Η Goteborg & Co επιδιώκει να συνάψει συμφωνίες μακροπρόθεσμης συνεργασίας με στρατηγικούς εταίρους. Η επιτυχία απαιτεί, επίσης, αυξημένη οικονομική εισροή από αυτούς τους συμμετέχοντες.

Περιγραφή έργου:

Η Goteborg & Co συγκροτήθηκε το 1991 για να εισέλθει στην αγορά και να λάβει μέρος στην ανάπτυξη του Goteborg ως προορισμό για τουρισμό, συνέδρια και εκδηλώσεις και επίσης εμπορεύεται τις ευκαιρίες που προσφέρει η περιοχή για την επιχειρηματική κοινότητα. Αποτελεί ηγετικό πεδίο συνεργασίας μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα στην πόλη και την περιοχή της.

Το Δ.Σ. καθορίζει το όραμα, τους συνολικούς στόχους, την επιχειρηματική σκέψη και τις στρατηγικές και εκθέτει το οικονομικό πλαίσιο. Κάθε επιχειρηματικός τομέας και υποστηρικτική λειτουργία εντός του - ομίλου από ταξίδια για κέντρο ΜΜΕ - θέτει ξεχωριστούς στόχους και επιχειρηματικά πλάνα.

Μεταξύ των στρατηγικών επιχειρήσεων που η Goteborg & Co σκοπεύει να θέσει σε προτεραιότητα για τα επόμενα χρόνια είναι:

- Η ενίσχυση του εμπορικού σήματος Goteborg
- Η συνέχιση των εργασιών για την προσέλκυση και ανάπτυξη συνεδρίων, εμπορικών εκθέσεων, διασκέψεων και εταιρικών δραστηριοτήτων.
- Η ενδυνάμωση των εργασιών για την προσέλκυση νέων πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και αθλητικών εκδηλώσεων.
- Η συμμετοχή στην ενίσχυση του εμπορικού περιβάλλοντος της περιοχής του Goteborg.
- Η συμβολή στην εδραίωση της θέσης του Goteborg ως Πανεπιστημιακής πόλης και πόλης εμπειρογνωμοσύνης .
- Η αύξηση της προσοχής στην πληροφορική και τα ΜΜΕ.

Επιτευχθέντα αποτελέσματα:

- Από την σύσταση της Goteborg & Co το 1991, το Goteborg και η Στοκχόλμη καρπώθηκαν την μεγαλύτερη τουριστική ανάπτυξη της χώρας που μετράται από άποψη διαμονής σε ξενοδοχεία και ξενώνες νέων.
- Μια διαρκώς αυξανόμενη ενδιαφέρουσα ποικιλία πολιτιστικών και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων, σε συνδυασμό με πολυάριθμα καταστήματα για ψώνια και καλά εστιατόρια, εξασφαλίζουν ταυτόχρονα ότι το Goteborg έχει καταστήσει το μερίδιο του από την αναπτυσσόμενη αγορά της πόλης
- Ο τζίρος από τον τουρισμό ανά κατοικία εκτιμάται στις 20.0000 σουηδικές κορώνες – περίπου 43% υψηλότερα από τον εθνικό μέσο όρο.
- Πιστεύεται ότι ο τουρισμός έχει δημιουργήσει άμεσα 8.000 θέσεις πλήρους απασχόλησης για το 1998.

Προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν:

Δεν έχει αναφερθεί κανένα.

Γνώσεις που αποκομίστηκαν:

Η Goteborg & Co λέει ότι η συνεργασία είναι το βασικό ανταγωνιστικό εργαλείο της.

Πειστήρια /Δημοσιότητα:

Η κάλυψη στον Τύπο των επιχειρήσεων της Goteborg & Co κατέληξε σε πάνω από 1400 αναφορές στο σουηδικό τύπο το 1999, εκπομπές στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο και αρκετές παρουσιάσεις στον ξένο τύπο.

Ενδεχόμενη μεταβιβασιμότητα του έργου/ πρωτοβουλία:

Δύσκολη αλλά πιθανή εάν η τοπική κυβέρνηση και οι άλλοι τομείς του κλάδου είναι έτοιμοι να συγκεντρώσουν πόρους και να εργαστούν με κοινούς στόχους.

Μέτρηση αποτελεσμάτων:

Η επιτυχία του Goteborg ως προορισμού για αναψυχή και επαγγελματικούς λόγους από την αρχή της δεκαετίας 1990 αντανακλά εμφανώς τα επιτεύγματα της Goteborg & Co.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η σημαντική θέση του τουρισμού στην ελληνική οικονομία και η ανάδειξή του σε κυρίαρχο παράγοντα για την ανάπτυξη της χώρας επιφυλάσσουν ένα νέο ρόλο στις τουριστικές επαγγελματικές οργανώσεις. Ο ρόλος αυτός συνίσταται στην πιο δυναμική παρουσία τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων, καθώς και στη συμμετοχή τους στη διαμόρφωση και λειτουργία νέων μηχανισμών στήριξης της τουριστικής ανάπτυξης.

Όσον αφορά στη συμμετοχή των επαγγελματικών οργανώσεων του τουρισμού σε περιφερειακό επίπεδο, διαπιστώνεται κατ΄ αρχήν έλλειμμα συμμετοχής τους στα διάφορα όργανα της Περιφέρειας. Από τα περιφερειακά συμβούλια, τα οποία διαθέτουν σημαντικές αρμοδιότητες σε θέματα σχεδιασμού, απουσιάζουν παντελώς οι τουριστικοί φορείς.

Σε νομαρχιακό επίπεδο, οι κλαδικοί φορείς του τουρισμού μπορούν να συμβάλλουν στην προάσπιση των συμφερόντων των μελών τους, στο σχεδιασμό της τοπικής τουριστικής πολιτικής ανάπτυξης και στην ενίσχυση της τοπικής συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, είτε αυτοτελώς είτε μέσα από τη συμμετοχή τους στα θεσμοθετημένα όργανα που είναι: α) οι οικονομικές και κοινωνικές επιτροπές της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης (ΝΟΚΕ), β) οι συμβουλευτικές επιτροπές του ΟΑΕΔ για τη μαθητεία και την ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση και γ) οι νομαρχιακές επιτροπές τουριστικής προβολής (ΝΕΤΠ).

Οι τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας θα πρέπει να ακολουθήσουν διάφορες στρατηγικές, προκειμένου να αντιμετωπίσουν το διεθνή ανταγωνισμό.

Μία από αυτές είναι η πολιτική **μάρκετινγκ** οι οποία για τις μεν μεγάλες επιχειρήσεις θα πρέπει να προσανατολισθεί στην εξατομικευμένη προσέγγιση από την μέχρι τώρα ισχύουσα που είναι η μαζική. Για τις τουριστικές ΜΜΕ οι οποίες στην πλειοψηφία τους είναι ανώνυμες, η συνεργασία στα πλαίσια των επιλογών μάρκετινγκ αποτελεί μονόδρομο εάν δεν θέλουν οι πελάτες τους στο μέλλον να ταυτίζουν υποσυνείδητα την ανωνυμία με την έλλειψη ποιότητας

Μέσα στα πλαίσια του συνεχώς αυξανόμενου ανταγωνισμού με την παρουσία νέων προορισμών, οι τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας θα πρέπει να αντιδράσουν με σειρά συνεργασιών με τη μορφή των **συγχωνεύσεων-εξαγορών και συμμαχιών**. Με τις στρατηγικές αυτές θα πετύχουν χαμηλότερο κόστος παραγωγής και υψηλότερο βαθμό αξιοποίησης της παραγωγικής τους δυναμικότητας μέσω αποτελεσματικότερης διαχείρισης. Παράλληλα, θα πρέπει να δημιουργηθούν μεγάλες ξενοδοχειακές αλυσίδες μέσω εξαγορών-συγχωνεύσεων και συμμαχιών. Μια άλλη στρατηγική επιλογή των μεγάλων τουριστικών επιχειρήσεων έναντι στον συνεχώς εντεινόμενο ανταγωνισμό είναι η αξιοποίηση του **αποδοτικού μάνατζμεντ** (yield management).

Η σχέση τιμής-ποιότητας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στις διεθνείς συγκρίσεις, καθώς και στην επιλογή των προσφερόμενων υπηρεσιών μεταξύ ανταγωνιστριών χωρών. Είναι αναγκαίο το στοιχείο της **ποιότητας** να υπάρχει σε όλο το φάσμα των τουριστικών υπηρεσιών και ιδιαίτερα στις ιδιωτικές τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας για μπορέσουν να επιβληθούν στο διεθνή ανταγωνισμό.

Ο **ανθρώπινος παράγοντας** παίζει σημαντικό ρόλο στην προσφορά του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας τόσο από πλευράς παραγωγικότητας όσο και από πλευράς ποιότητας αυτού. Η προσφορά του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας από πλευράς εργαζόμενου πρέπει να χαρακτηρίζεται από επαγγελματική ευσυνειδησία, ειδίκευση και αξιοπρεπή επικοινωνία. Οι ιδιότητες αυτές δεν αναφύονται από μόνες τους αλλά είναι αποτέλεσμα των επενδύσεων σε εκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού.

Τέλος, η εισαγωγή **τεχνολογιών** πληροφορικής θα έχει στο μέλλον σημαντικές επιπτώσεις στην αναδιάρθρωση και ανάπτυξη του τουριστικού τομέα. Ενώ ο τουρισμός δεν είναι κλάδος εντάσεως τεχνολογίας, αποτελεί όμως εντάσεως πληροφόρησης. Ο ρόλος της πληροφόρησης εξαιτίας της ιδιομορφίας του τουριστικού προϊόντος παίζει καταλυτικό ρόλο στη διαμόρφωση της ζήτησής του. Η ανάπτυξη των συστημάτων κρατήσεων, η εξέλιξη των συστημάτων διανομής, ο αυτοματισμός στην έκδοση εισιτηρίων και η πλουσιότερη πληροφόρηση λόγω του παγκόσμιου ιστού θα επηρεάσουν σημαντικά τον τρόπο συναλλαγών στον τουριστικό τομέα.

Σε τοπικό επίπεδο οι επαγγελματικοί φορείς τουρισμού θα πρέπει να συμμετέχουν μαζί με την τοπική αυτοδιοίκηση σε αναπτυξιακές εταιρίες και σωματεία, με σκοπό την αξιοποίηση, τη διαχείριση, την προβολή και την προστασία των τουριστικών πόρων της περιοχής τους. Τέτοιες συνεργασίες υλοποιούνται με ιδιαίτερη επιτυχία σε ανεπτυγμένες περιοχές της Ελλάδας. Ενδεικτικά αναφέρουμε τον Οργανισμό Προώθησης Ροδιακού Τουρισμού με μέλη τους δημάρχους της Ρόδου, την ηγεσία του επιμελητηρίου Δωδεκανήσου και όλων των εργοδοτικών οργανώσεων του νησιού. Σε παρόμοιο πλαίσιο λειτουργεί και η Εταιρία Τουρισμού Κρήτης με εταίρους την Περιφέρεια, τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, τους συλλόγους ξενοδόχων, τουριστικών πρακτόρων, ξενοδοχοϋπαλλήλων και τις συνεταιριστικές τράπεζες της Κρήτης.

Η συνεργασία Δημόσιου – Ιδιωτικού τομέα μπορεί να πάρει και διαφορετικές διαστάσεις οι οποίες μπορούν να υλοποιηθούν μέσα από καλοσχεδιασμένες δράσεις ανάπτυξης νέων μορφών ή προϊόντων τουρισμού ή αναβάθμισης των υφιστάμενων. Παραδείγματα τέτοιων επιτυχημένων ενεργειών σημειώθηκαν στην Κύπρο, την Ισπανία, τη Σουηδία και σε άλλες λιγότερο ή περισσότερο τουριστικά ανεπτυγμένες χώρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

1. Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

1.1. Το εθνικό πλαίσιο

Όσον αφορά γενικά την εξέλιξη του τουρισμού στην Ελλάδα, διαπιστώνεται η ανάγκη του επαναπροσδιορισμού, ως ένα βαθμό, της πολιτικής και των στόχων, ώστε να αντεπεξέλθει στις σύγχρονες τάσεις που κυριαρχούν διεθνώς, στο επίπεδο της ζήτησης.

Η τουριστική πολιτική γενικά πρέπει να επικεντρωθεί με βάση τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Αναβάθμιση της ζήτησης, γεγονός που προϋποθέτει αναβάθμιση της τουριστικής προσφοράς με εκσυγχρονισμό και εμπλουτισμό της υφισταμένης κατάστασης, όσο και με τη δημιουργία νέων προϊόντων υψηλών προδιαγραφών.
- Διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος μέσω της ανάπτυξης νέων μορφών τουρισμού και της βελτίωσης του επιπέδου των προσφερομένων υπηρεσιών, ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για απεξάρτηση (στο μέτρο του δυνατού) από τον μαζικό τουρισμό χαμηλής προσόδου.
- Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και μακρύτερη διάρκεια παραμονής επισκεπτών, με την αξιοποίηση / εκμετάλλευση διαθεσίμων πόρων.

Οι τρεις αυτοί άξονες πρέπει να συμβαδίζουν με την ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Επίσης βασική προϋπόθεση είναι ο συντονισμός της επιλεγόμενης τουριστικής πολιτικής με άλλες κρατικές πολιτικές που επηρεάζουν και εμπλέκονται στον τουριστικό τομέα (π.χ. κατεύθυνση δημοσίων επενδύσεων, παροχή κινήτρων ανάπτυξης σε περιοχές και δράσεις που ενδείκνυνται κλπ.).

Πέραν των ενδεικνυομένων μέτρων που αφορούν τον Δημόσιο τομέα, στην πλευρά των ιδιωτικών φορέων πρέπει να υιοθετηθούν στρατηγικές διοίκησης και προώθησης πωλήσεων, παράλληλα δε να αξιοποιούνται δυνατότητες δημιουργίας κοινών δικτύων προβολής και πωλήσεων, με στόχο τη μείωση λειτουργικών δαπανών και αύξηση της απόδοσης.

1.2. Τουριστική Ανάπτυξη Στερεάς Ελλάδας

Ο τουρισμός στη Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας αποτελεί δευτερεύουσα αλλά ανερχόμενη δραστηριότητα και έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- Ο παραδοσιακός τουρισμός είναι ανεπτυγμένος στην Βόρεια Εύβοια και στη Φθιώτιδα κατά μήκος του Σπερχειού, συνδεδεμένος με τις θερμομεταλλικές πηγές και τα Ιαματικά Υδροθεραπευτήρια.
- Ο αρχαιολογικός τουρισμός είναι συνδεδεμένος σχεδόν αποκλειστικά με το Διεθνή χώρο των Δελφών.
- Ο τουρισμός ελεύθερου χρόνου σχετίζεται με την έξοδο των κατοίκων της Αθήνας, αλλά και των πόλεων της Περιφέρειας και της Θεσσαλίας «προς χώρους δεύτερης κατοικίας». Ο τουρισμός αυτός δεν είναι ιδιαίτερα συνδεδεμένος με την τοπική ανάπτυξη και αναπτύσσεται κυρίως στα παράλια του Ευβοϊκού και του Μαλιακού.
- Ο παραθαλάσσιος τουρισμός είναι ανεπτυγμένος κυρίως στην Εύβοια αλλά και στα νότια παράλια της Φωκίδας.
- Ο χιονοδρομικός τουρισμός είναι ανεπτυγμένος στα Κέντρα Παρνασσού και Τυμφρηστού (Βελούχι).
- Ο αγροτοτουρισμός και ο οικολογικός τουρισμός είναι ανεπτυγμένοι στα αυθεντικά ορεινά τοπία και τη φύση, κυρίως στην Ευρυτανία, που αποτελεί και την νέα ανερχόμενη τάση στη περιφέρεια.
- Η παραλιακή ζώνη, που εκτείνεται κατά μήκος του Ευβοϊκού κόλπου και του Μαλιακού και από την άλλη πλευρά κατά μήκος του Κορινθιακού δεν έχει ιδιαίτερα μεγάλη χωρητικότητα και ταυτόχρονα αποτελεί ζωτικό χώρο σημαντικών «ενδογενών παραγωγικών» δραστηριοτήτων ή αστικών σχηματισμών αποτελώντας έτσι πεδίο συγκρουόμενων συμφερόντων.
- Η εύκολη προσπελασιμότητα των πόρων της Περιφέρειας και η γειτνίαση της με το μεγάλο αστικό κέντρο της Αθήνας αποτελούν τους βασικούς παράγοντες της ανάπτυξης του τουρισμού για την Περιφέρεια.

Τα προβλήματα που εμποδίζουν την εξέλιξη του τουρισμού στην Περιφέρεια είναι:

- Η υποβάθμιση των τουριστικών παραλίων της τόσο από τις αυθαίρετες ή αδιάφορες παραθεριστικές κατοικίες στις παράλιες περιοχές όσο και τα μεγάλα οδικά έργα στον ευαίσθητο χώρο τους.
- Η εξέλιξη του αρχαιολογικού τουρισμού σε τουρισμό μιας μέρας λόγω της εύκολης προσπελασιμότητας και της μη αναδιοργάνωσης του τουρισμού με διάχυση των ενδιαφερόντων σε νέους χώρους και ενδιαφέροντα.
- Η μη ενεργοποίηση του ιαματικού τουρισμού προς νέες κατευθύνσεις και υπηρεσίες.
- Η σχετική στασιμότητα του χιονοδρομικού τουρισμού και η μονομέρεια της ανάπτυξης του μέσα σ΄ ένα πολυδύναμο περιβάλλον.
- Η ανεπάρκεια των υποδομών και των ανωδομών

1.3. Στόχοι Τουριστικής Ανάπτυξης

1.3.1. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Ο στρατηγικοί στόχοι της τουριστικής ανάπτυξης στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, είναι :

- Η αναδιάρθρωση και ο εμπλουτισμός του περιφερειακού τουριστικού προϊόντος και η μετάβαση από το μοντέλο του μαζικού παραθεριστικού τουρισμού σε εκείνο των εναλλακτικών μορφών τουρισμού.
- Η βελτίωση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας και η περαιτέρω βελτίωση των τουριστικών υπηρεσιών.
- Η αποσυμφόρηση και διάχυση του τουριστικού ρεύματος προς τις δυναμικά αναπτυσσόμενες περιοχές της Περιφέρειας σε συνδυασμό και με την αξιοποίηση των παραδοσιακών οικισμών και λοιπών τουριστικών πόρων.
- Η αύξηση του χρόνου παραμονής των τουριστών στην περιοχή.
- Η βελτίωση της τουριστικής υποδομής και των παρεχομένων τουριστικών υπηρεσιών.
- Η αξιοποίηση και άλλων τουριστικών πόρων με την δημιουργία πόλων έλξης για καινοτόμες ειδικές μορφές τουρισμού.
- Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και η αύξηση της απασχόλησης στον

τριτογενή τομέα.

- Η διεύρυνση της τουριστικής αγοράς, με την προσέλκυση και νέων κατηγοριών μεταξύ των δυνητικών "πελατών" της περιοχής (αλλοδαπούς και ημεδαπούς τουρίστες), όσο και η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου με παράλληλη άμβλυνση της εποχικότητας.
- Η αποκατάσταση μίας διαρκούς και σταθερής προβολής / διαφήμισης / προώθησης, τόσο του τουριστικού προϊόντος συνολικά, όσο και των επιμέρους περιοχών / τουριστικών αγορών / τουριστικών επιχειρήσεων , της Στερεάς Ελλάδας.
- Η αναδιάρθρωση της κατανομής των υποδομών στο χώρο χωρίς σημαντική όμως αύξηση και έλεγχο του περισσοτέρου αναπτυγμένου χώρου (Δελφοί, Καμένα Βούρλα, ευρύτερη περιοχή Χαλκίδας κ.λ.π.) και στην ποιοτική τους αναβάθμιση.
- Η αξιοποίηση των φυσικών μεγάλων ορεινών συμπλεγμάτων για εναλλακτικές μορφές ποιοτικού τουρισμού με περιφερειακό σχεδιασμό και αξιοποίηση των αποθεμάτων σε κατοικίες των ορεινών παραδοσιακών οικισμών.
- Η ισόρροπη ανάπτυξη τουρισμού – γεωργίας στις μικροπεριοχές με ενδογενή ανάπτυξη (αντοχής των φυσικών υποδοχέων).
- Η αξιοποίηση των θερμομεταλλικών πηγών με νέες υπηρεσίες ποιοτικά υψηλού χαρακτήρα.
- Ο Πολιτισμός στην Περιφέρεια είναι στενά συνδεδεμένος με το τουριστικό προϊόν αυτής. Τα πολιτιστικά μνημεία αποτελούν κεφάλαιο προς περαιτέρω αξιοποίηση. Ταυτόχρονα με την συντήρηση και ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου, υπάρχει ανάγκη προβολής του χρησιμοποιώντας καινοτόμες ενέργειες και νέα τεχνολογία με στόχο μια ολοκληρωμένη προσέγγιση.
- Η βελτίωση της ποιότητας ζωής με δράσεις προστασίας και διαχείρισης του περιβάλλοντος
- Η διαχείριση των φυσικών και η σύνδεση τους με τον τουρισμό.

- Η προστασία και ανάδειξη των φυσικών οικοσυστημάτων, των περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και των πολιτιστικών πόρων και η σύνδεσή τους με τον τουρισμό.

1.3.2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Στο πλαίσιο της στρατηγικής που περιγράφεται παραπάνω οι επιχειρησιακοί στόχοι και οι προτεραιότητες για την ανάπτυξη των ήπιων μορφών τουρισμού στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας είναι οι ακόλουθοι:

- Εκσυγχρονισμός του παράκτιου τουρισμού και ειδικότερα των υποδομών, των επιχειρήσεων, των παρεχόμενων υπηρεσιών και του αντίστοιχου τουριστικού προϊόντος.
- Επικεντρωμένη ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού στις περιοχές που διαθέτουν σχετικές δυνατότητες
- Αναβάθμιση των υποδομών και των υπηρεσιών του ιαματικού τουρισμού και ταυτοχρόνως εμπλουτισμός του αντίστοιχου τουριστικού προϊόντος.
- Αξιοποίηση των δυνατοτήτων της Περιφέρειας για την επιλεκτική ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού στις περιοχές που έχουν τον απαιτούμενο δυναμισμό.
- Αξιοποίηση του πλούσιου δυναμικού των πολιτιστικών πόρων της περιφέρειας για την ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού.
- Επιλεκτική κατασκευή αθλητικών υποδομών για την ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού και του τουρισμού αναψυχής
- Εκσυγχρονισμός των κυκλωμάτων του ορεινού και χιονοδρομικού τουρισμού στην ανάπτυξη των οποίων η περιφέρεια διαθέτει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

Έχοντας ήδη καθορίσει την στρατηγική για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, και τους άξονες παρέμβασης και κινητοποίησης δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, σε αυτή την ενότητα παρατίθενται εκτενές Πρόγραμμα Δράσης στο οποίο προσδιορίζονται έργα ή κατηγορίες έργων προς υλοποίηση για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού.

Στο **Πρόγραμμα Δράσης** αρχικά, διαρθρώνεται σε οριζόντιες δράσεις και σε δράσεις ανά μορφή τουρισμού- Παραθαλάσσιος / Παράκτιος, Θαλάσσιος, Εναλλακτικός (Ορεινός/ Περιηγητικός, Θρησκευτικός/Πολιτιστικός, Ιαματικός, Αθλητικός, Χειμερινός, Συνεδριακός)- όπου γίνεται ειδική παρουσίαση του προγράμματος διακρινόμενη με γεωγραφικά κριτήρια αξιοποιώντας βασικά την γεωγραφική ενότητα του Νομού καθώς και όπου αυτό ήταν απαραίτητο την διανομαρχιακή γεωγραφική ενότητα (βλ. Δελφοί-Αράχοβα). Πιο ειδικά και βάσει αυτής της διάρθρωσης, παρέχεται αναλυτική παρουσίαση κάθε προτεινόμενου έργου ή κατηγορίας έργων, των προτεινόμενων φορέων υλοποίησης, αναλυτικού προϋπολογισμού των έργων, χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους καθώς εκτιμώνται και οι άμεσα και έμμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση των έργων αυτών. Επιπρόσθετα, γίνεται προσπάθεια απόδοσης σε κάθε προτεινόμενο έργο/ κατηγορίας έργων βαθμού προτεραιότητας για την αειφόρο τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας, βαθμός ο οποίος κυμαίνεται από Α΄ έως Γ΄ βαθμό προτεραιότητας.

Κατά την διάρκεια των εργασιών κατάστρωσης του Προγράμματος Δράσης για την αειφόρο τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, στελέχη της ομάδας έργου διοργάνωσαν και πραγματοποίησαν σειρά συναντήσεων με φορείς της Περιφέρειας οι οποίες είχαν ως βασικό στόχο:

α) την αξιολόγηση προτάσεων έργων της ομάδας έργου καθώς
β) την διερεύνηση προτάσεων των φορέων για την υλοποίηση έργων συναφών με την εν γένει τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας.

Η ομάδα έργου λοιπόν, για την κατάστρωση του παρόντος Προγράμματος Δράσης πραγματοποίησε συναντήσεις και συνεργάστηκε με τους εξής φορείς:

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας-Διεύθυνση Τουρισμού

- Δ/ντής Τουρισμού κος **Ν.Αγγελής**

Νομός Ευρυτανίας

- Νομαρχία Ευρυτανίας: Νομάρχης **κ.Κοντογιώργος**
- Δήμος Καρπενησίου: Δήμαρχος **κ.Β.Καραμπάς**

Νομός Φθιώτιδας

- Νομαρχία Φθιώτιδας: Νομάρχης κος **Τ. Μπέλλος**
- Δ/νση Τουρισμού και Εμπορίου Νομαρχίας Φθιώτιδας: Διευθύντρια **κα Ρήγα**
- Δ/νση Προγραμματισμού Νομαρχίας Φθιώτιδας: Διευθυντής **κος Κρέτσης**
- Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Νομαρχίας Φθιώτιδας: Διευθυντής **κος Τσαντήλας**

Νομός Βοιωτίας

- Δ/νση Προγραμματισμού Νομαρχίας Βοιωτίας: Διευθύντρια **κα Κοτσύφη**
- Δ/νση Τουρισμού και Εμπορίου Νομαρχίας Βοιωτίας: Διευθυντής **κος Μίχος**
- Δ/νση Τεχνικών Έργων Νομαρχίας Βοιωτίας: Διευθύντρια **κα Πορτάλιου**

Νομός Φωκίδας

- Δ/νση Τουρισμού και Εμπορίου Νομαρχίας Φωκίδας: Διευθύντρια **κα Παπαλάϊου-Κατσαρέλλη**
- Δ/νση Προγραμματισμού Νομαρχίας Φωκίδας: Διευθυντής **κος Παπαϊωάννου**

Νομός Εύβοιας

- Δ/νση Τουρισμού και Εμπορίου Νομαρχίας Εύβοιας: Διευθυντής **κος .Ν.Ζέρβας**
- Δ/νση Πολεοδομίας Νομαρχίας Εύβοιας: Προϊστάμενος **κος Βραχνός**
- Δ/νση Πολεοδομίας Νομαρχίας Εύβοιας: **κα Καρώνη**

Επιπρόσθετα, δεν θα πρέπει να λησμονηθεί η παράλληλη αξιοποίηση της υπάρχουσας μελετητικής βιβλιογραφίας η οποία έχει εκπονηθεί στο παρελθόν (εκτενής

παρουσίαση αυτής στο παράρτημα της παρούσας μελέτης), όπου αυτό κρίθηκε σκόπιμο κι αξιολογήθηκε θετικά, απ' όπου λήφθηκαν χρήσιμες προτάσεις, στοιχεία και πληροφορίες.

Το Πρόγραμμα Δράσης για την αειφόρο τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, διαρθρώνεται ανά Μορφή Τουρισμού ενώ στην συνέχεια παρουσιάζονται τα προτεινόμενα έργα/ κατηγορίες έργων, ανά γεωγραφική ενότητα.

3. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Στο παρόν τμήμα του Προγράμματος Δράσης παρουσιάζονται οι δράσεις εκείνες που έχουν οριζόντιο χαρακτήρα, δεν αφορούν μια συγκεκριμένη μορφή τουρισμού και σχετίζονται κατά κύριο λόγο με την τουριστική προβολή της Περιφέρειας και την οργάνωση και το σχεδιασμό της τουριστικής ανάπτυξης.

Επομένως με τις δράσεις αυτές επιδιώκεται η επίτευξη του στόχου για την αναβάθμιση και την ανάπτυξη του περιφερειακού συστήματος προβολής και, κατ' επέκταση για τη διεύρυνση της τουριστικής αγοράς .

Ως οριζόντιες κατατάσσονται οι ακόλουθες δράσεις:

- Ανάπτυξη περιφερειακού συστήματος τεκμηρίωσης
- Ίδρυση Εταιρείας Προώθησης Τουρισμού & Πολιτισμού Νομών
- Προώθηση και προβολή τουριστικού προϊόντος νομών
- Επιμόρφωση επιχειρηματιών και στελεχών τουριστικού τομέα
- Εκπόνηση μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης τουριστικών ειδικοτήτων
- Ίδρυση Κέντρου Πληροφόρησης στην Πύλη Εισόδου της Περιφέρειας
- Ίδρυση Γραφείου Στήριξης και Πληροφόρησης των Τουριστικών Επιχειρήσεων
- Εκπόνηση Action Plan Τουριστικής Ανάπτυξης Νομού
- Εκπόνηση Νομαρχιακού Επιχειρησιακού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης (Marketing Plan)
- Ενίσχυση τουριστικών ιδιωτικών επενδύσεων – Αναβάθμιση τουριστικού προϊόντος

Στη συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά οι προτεινόμενες δράσεις.

1.1. Περιφερειακό Σύστημα Τουριστικής Τεκμηρίωσης

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, έχει διαπιστωθεί έλλειψη αξιόπιστων πληροφοριακών στοιχείων και δεδομένων για την τουριστική αγορά της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, με συνέπεια την αδυναμία διαμόρφωσης στρατηγικής, παρά τη μεγάλη σημασία του τουρισμού για πολλές από τις περιοχές της Περιφέρειας. Για να είναι αξιόπιστη μια στρατηγική χρειάζεται να βασίζεται στην έρευνα, περιλαμβανόμενης και της έρευνας αγοράς καθώς και την αναγνώριση των μελλοντικών τάσεων της ζήτησης.

Το συγκεκριμένο έργο αναφέρεται στην δημιουργία μιας τράπεζας πληροφοριών που θα περιλαμβάνει ακριβή στοιχεία αφίξεων, χώρες προέλευσης, εποχικότητα και διασπορά στη Στερεά Ελλάδα, την οποία θα διαχειρίζεται η αρμόδια διεύθυνση της Περιφέρειας για την διαμόρφωση στρατηγικής στον τουρισμό. Ενδεικτικά, η εν λόγω τράπεζα πληροφοριών θα περιλαμβάνει και θα οδηγεί σε:

- Συστηματική καταγραφή και παρακολούθηση των επισκεπτών αλλά και απογραφή των παρατηρήσεων και σχολίων τους (εθνικότητα, περιγραφή των μέσων μεταφοράς που χρησιμοποιήθηκαν, βαθμός ικανοποίησης, προτεινόμενες βελτιώσεις, πιθανότητα επανάληψης του ταξιδιού).
- Ποιοτική έρευνα όσον αφορά ομάδες πολιτών που δεν έχουν επισκεφθεί ακόμα την Περιφέρεια, αλλά και τους επισκέπτες.
- Καταγραφή και παρακολούθηση των τουριστικών προορισμών που είναι ανταγωνιστικοί με τη Στερεά Ελλάδα.
- Προσδιορισμός των περιοχών που υπάρχει υπερβολική προσφορά και ζήτηση.
- Έρευνα και ανάλυση κόστους-ωφέλειας σχετικά με τις επιπτώσεις των επενδύσεων του τουρισμού στην Περιφέρεια.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Ενέργειες	***Προϋπολογισμός*** (ΕΥΡΩ)
1.	Περιφερειακό Σύστημα Τουριστικής Τεκμηρίωσης	220.000
	Σύνολο	220.000

Ωφελούμενοι

Οι ωφελούμενοι από την υλοποίηση ενός τέτοιου έργου δεν μπορεί παρά να είναι όλος ο πληθυσμός και οι επιχειρήσεις της Περιφέρειας οι οποίοι έμμεσα ή άμεσα εμπλέκονται στην τουριστική βιομηχανία της Περιφέρειας.

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Με την δημιουργία του Περιφερειακού Συστήματος Τουριστικής Τεκμηρίωσης μέλλουν να διατίθενται έγκαιρα και αξιόπιστα πληροφοριακά στοιχεία και δεδομένα για την τουριστική αγορά της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας συμβάλλοντας θετικά στην αποτελεσματική διαμόρφωση στρατηγικής για τον τουρισμό.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Περιφερειακό Σύστημα Τουριστικής Τεκμηρίωσης				

1.2. Ίδρυση Εταιρείας Προώθησης Τουρισμού & Πολιτισμού Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της μελέτης του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού, τις τοπικές συνθήκες, την κατάσταση της τουριστικής ανάπτυξης των προορισμών της Περιφέρειας, την έκταση στην οποία ο ιδιωτικός τομέας της Περιφέρειας είναι οικονομικά ικανός να αναλάβει μέρος της ευθύνης για την ανάπτυξη του τουρισμού, και τους άξονες προτεραιότητας του δημόσιου τομέα προτείνεται η ίδρυση εταιρείας προώθησης τουρισμού και πολιτισμού κάθε Νομού ξεχωριστά με μετόχους τόσο φορείς του Ιδιωτικού Τομέα όσο και φορείς του Δημοσίου. Η στέγαση του νέου ιδρυθέντα φορέα θα γίνει στις κτιριακές εγκαταστάσεις των Νομαρχιών.

Αντικείμενο εργασίας της κάθε Εταιρείας Προώθησης Τουρισμού και Πολιτισμού που θα συσταθεί σε κάθε Νομό πρόκειται να αποτελέσει:

- Η συμβολή στη διαμόρφωση των υφιστάμενων και στην ανάδειξη νέων τουριστικών προϊόντων που προβάλλουν τα πολιτιστικά και φυσικά χαρακτηριστικά του Νομού.
- Η οργάνωση και συμμετοχή σε εθνικές και διεθνείς τουριστικές εκθέσεις και εκδηλώσεις προβολής των προορισμών του Νομού.
- Η παραγωγή και διανομή έντυπου διαφημιστικού υλικού των προορισμών του Νομού καθώς και οπτικοακουστικών μέσων και άλλων προϊόντων που συμβάλλουν στην τουριστική προβολή των προορισμών του.
- Η πρόσκληση και φιλοξενία δημοσιογράφων και παραγόντων τουρισμού, οι οποίοι με αρθρογραφία και άλλες ενέργειες μπορούν να προωθήσουν τους προορισμούς του Νομού.
- Η προσφορά κινήτρων για την οργάνωση συνεδρίων που αποσκοπούν στην προβολή των προορισμών του Νομού.
- Η ενίσχυση γενικότερων τουριστικών πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων, που προβάλλουν τους προορισμούς του Νομού.
- Η οργάνωση και λειτουργία τοπικών Γραφείων παροχής τουριστικών πληροφοριών και δημοσίων σχέσεων.

- Η διερεύνηση της τουριστικής αγοράς και κατάρτιση προγραμμάτων τουριστικής προβολής και διαφήμισης των προορισμών του Νομού.
- Η ενίσχυση κάθε προσπάθειας που θα συμβάλλει στη βελτίωση των προαναφερόμενων τουριστικών υπηρεσιών.
- Η προώθηση κάθε ενέργειας που μπορεί να συμβάλλει στην τουριστική προβολή των προορισμών του Νομού και ιδιαίτερα ενέργειες που προβάλλουν της πολιτιστικές ιδιαιτερότητες, της φυσικές καλλονές, την ιστορία και της παραδόσεις του Νομού μέσα από σύγχρονες παροχές τουριστικών υπηρεσιών, που θα προσδίδουν στην Εταιρία και πολιτιστικό χαρακτήρα.

Φορείς Υλοποίησης

Οι Ν.Ε.Τ.Π, σε συνεργασία με τους κάτωθι:
- Ο.Τ.Α.
- Θυγατρικές Επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α.
- Ε.Β.Ε.
- Επαγγελματικές Εργοδοτικές Οργανώσεις

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η εταιρία η οποία μέλλει να ιδρυθεί θα επιδιώξει την γεφύρωση του Δημόσιου με τον Ιδιωτικό Τομέα και η ίδρυσή της θα αποτελεί μια καινοτόμο αντίληψη, αφού σκοπό θα έχει να συγκεντρώσει τις προσπάθειες του συνόλου των οικονομικών, πολιτικών παραγόντων που δρουν σε μια τοπική κοινωνία. Πιο συγκεκριμένα, η προτεινόμενη προς ίδρυση εταιρεία θα συμβάλλει ουσιαστικά στην βελτίωση της ελκυστικότητας των προορισμών του Νομού, στην βελτίωση της αποτελεσματικότητας του μάρκετινγκ αυτών των προορισμών, στην βελτίωση της παραγωγικότητας καθώς και ολόκληρης της διοίκησης της τουριστικής βιομηχανίας κάθε Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Ενέργειες	***Προϋπολογισμός*** (ΕΥΡΩ)
1.	Ίδρυση (Έξοδα ίδρυσης, εξοπλισμός)	79.000
2.	Έξοδα λειτουργίας για 6 έτη (2 εξειδικευμένα στελέχη 42.500 / έτος, και λοιπά λειτουργικά έξοδα 3.000/ έτος)	291.000
	Σύνολο	370.000

Ωφελούμενοι

Όλη η τουριστική βιομηχανία κάθε Νομού, καθώς και ο τοπικός πληθυσμός με την αύξηση του τοπικού εισοδήματος η οποία αναμένεται να προκληθεί.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Μέτρο 2.4 του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ίδιοι πόροι συμμετεχόντων φορέων

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003				**2004**			
1	Σύσταση εταιρείας	■	■						
2	Διαμόρφωση χώρων-Εξοπλισμός		■	■	■	■			

1.3 Προώθηση & Προβολή Τουριστικού Προϊόντος των Νομών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η χρήση των σύγχρονων επικοινωνιακών μέσων έχει μεταβάλλει τους τρόπους και τα μέσα της τουριστικής προβολής και διαφήμισης, με αποτέλεσμα δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που πραγματοποιούν σημαντικές επενδύσεις σε αυτό το πεδίο να αναδεικνύονται συχνά περισσότερο ανταγωνιστικοί από εκείνους, που διαθέτουν ουσιαστικότερα συγκριτικά πλεονεκτήματα στον τομέα του τουρισμού. Πιο επιτακτική γίνεται η ανάγκη διαμόρφωσης εικόνας του τουριστικού τομέα και ανάπτυξης τουριστικής προβολής για τους Νομούς της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, οι οποίοι ενώ διαθέτουν ποικιλία και πολυμορφία τουριστικών προορισμών διαπιστώνεται ανεπάρκεια προβολής και διαφήμισης. Το συγκεκριμένο έργο αφορά ενέργειες προβολής μέσω διαφημιστικών καταχωρήσεων στον τύπο τοπικής, εθνικής και διεθνούς εμβέλειας, συμμετοχής σε εθνικές και διεθνείς τουριστικές εκθέσεις, καθώς και ενέργειες προβολής μέσω διαδικτύου (παραπωγή ιστοσελίδας, e-marketing, market places, καταχωρήσεις σε κόμβους του διαδικτύου – banners - φιλοξενία ιστοσελίδων σε άλλους κόμβους).

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ενίσχυση της παρουσίας των Νομών της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας στις εγχώριες και διεθνείς τουριστικές αγορές.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
- ΝΕΤΠ
- ΟΤΑ
- ΤΑΠΑ, ΟΠΠΕ
- Συλλογικοί Επαγγελματικοί Φορείς (Ενώσεις Ξενοδόχων κλπ.)

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	**Κατηγορία**	**προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)**
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης και Προβολής	1.000.000
	Σύνολο	**1.000.000**

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις καθώς και άλλες επιχειρήσεις των Νομών

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα», Μέτρο 2.4 ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		***ΕΤΟΣ***			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης & Προβολής				

1.4 Επιμόρφωση επιχειρηματιών και στελεχών τουριστικού τομέα Περιφέρειας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στην αναβάθμιση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών πρόκειται να συμβάλλει τα μέγιστα η διοργάνωση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης για τους επιχειρηματίες και τα στελέχη των τουριστικών επιχειρήσεων και των φορέων της Περιφέρειας. Η μετάδοση τόσο ειδικών γνώσεων όσο και γενικότερων γνώσεων για τον τουριστικό κλάδο και την τουριστική φυσιογνωμία της Περιφέρειας και των επιμέρους περιοχών του, θα καταβληθεί προσπάθεια να πραγματοποιηθεί μέσω της διοργάνωσης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης αξιοποιώντας τόσο τις ήδη υπάρχουσες δομές επαγγελματικής κατάρτισης (ΚΕΚ, ΙΕΚ) όσο και τις αντίστοιχες Νομαρχιακές δομές εκπαίδευσης. Οι βασικότερες επαγγελματικές κατηγορίες του τουριστικού χώρου που χρήζουν πρόσθετης επιμόρφωσης είναι οι εξής:

- Στελέχη ΜΜΕ τουριστικών καταλυμάτων
- Επαγγελματικό προσωπικό ΜΜΕ τουριστικών καταλυμάτων
- Στελέχη πρακτορείων και γραφείων πληροφοριών
- Στελέχη τουριστικού σχεδιασμού και ανάπτυξης
- Στελέχη ΟΤΑ και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, σε θέματα τοπικού τουριστικού σχεδιασμού, ανάπτυξης και προβολής

Φορείς Υλοποίησης

- ΚΕΚ/ΙΕΚ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, όπως απέδειξε και η πρώτη διαγνωστική φάση της παρούσας μελέτης, οι ανάγκες επαγγελματικής κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται στον τουριστικό τομέα είναι μεγάλες και είναι δύσκολο μέσα σε ένα χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών να καλυφθούν επαρκώς. Ωστόσο, εκτιμάται ότι ένα μεγάλο τμήμα των επαγγελματιών του τουριστικού τομέα θα επιτύχει να λάβει επαγγελματικές γνώσεις οι οποίες θα φανούν χρήσιμες κατά την επαγγελματική τους δραστηριότητα.

Α/Α	**Κατηγορία**	**Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)**
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	60.000
2	Εισηγητές	80.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	30.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	30.000
	Σύνολο	**200.000**

Ωφελούμενοι

Επαγγελματίες και επιχειρηματίες του τουριστικού κλάδου της Περιφέρειας. Έμμεσα, με την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, οι επισκέπτες της Περιφέρειας.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠΕΑΕΚ, ΕΠΑΕΚ.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων				

1.5. Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η εκπόνηση της μελέτης ισοζυγίου προσφοράς και ζήτησης ειδικοτήτων τουριστικού χώρου της Περιφέρειας αφορά την αποτύπωση της αγοράς απασχόλησης του τουριστικού κλάδου καθώς και των τάσεων σε αυτήν που επικρατούν. Αρχικά, θα παρουσιασθούν οι τάσεις των επιμέρους τουριστικών κλάδων (καταλύματα, τουριστικά πρακτορεία, εστιατόρια κλπ.) στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Αφού προσδιορισθούν στην συνέχεια και παρουσιασθούν οι τουριστικές ειδικότητες μέλλουν να αναζητηθούν οι εκπαιδευτικοί φορείς που διοχετεύουν τις ειδικότητες αυτές στην αγορά καθώς και οι συλλογικοί επαγγελματικοί φορείς μέσω των οποίων θα εξετασθεί η προσφορά ειδικοτήτων. Σε τρίτη φάση του έργου αυτού θα διενεργηθεί έρευνα πεδίου δια ερωτηματολογίων σε στατιστικά σημαντικό δείγμα τουριστικών επιχειρήσεων της Περιφέρειας με στόχο την αποτύπωση της ενδοπεριφερειακής ζήτησης ειδικοτήτων του τουριστικού χώρου.

Φορείς Υλοποίησης

- ΕΟΤ
- ΟΑΕΔ
- Αναπτυξιακές Εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση ορθολογικού σχεδιασμού ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων και αποτελεσματικής απασχόλησης αυτού στην τουριστική βιομηχανία της Περιφέρειας, συνιστά η διερεύνηση του πραγματικού ισοζυγίου απασχόλησης όλων των παλαιών και νέων ειδικοτήτων του τουριστικού χώρου.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτη Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Απασχόλησης	60.000
	Σύνολο	**60.000**

Ωφελούμενοι

Οι ΜΜΕ τουρισμού, το απασχολούμενο και το δυνητικά απασχολούμενο προσωπικό, στον τουριστικό κλάδο και ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας (Τεχνική Βοήθεια).

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελέτης								

Έργο 1.6. Ίδρυση Κέντρου Πληροφόρησης στην Πύλη Εισόδου της Περιφέρειας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Με το έργο αυτό προτείνεται η ίδρυση Κέντρου Πληροφόρησης σε περιοχή-πύλη εισόδου της Περιφέρειας, το **Σχηματάρι.** Το Κέντρο Πληροφόρησης θα αναλαμβάνει την οργάνωση εκθεσιακών χώρων, έκδοση εντύπων, δημιουργία ιστοσελίδας στο διαδίκτυο, την παραγωγή CD Rom προβολής φυσικών και πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας, την οργάνωση προγραμμάτων και σεμιναρίων κατάρτισης και επιμόρφωσης για τους εμπλεκόμενους με τον τουρισμό καθώς και ανέργων της περιοχής, την δημιουργία βιβλιοθήκης και αρχείου μελετών σχετικών με την Περιφέρεια και τον Τουρισμό, την δημιουργία χώρου διάθεσης και πώλησης εντύπων και τοπικών προϊόντων, την συμμετοχή σε ελληνικές εκθέσεις και εκθέσεις του εξωτερικού καθώς και την οργάνωση ημερίδων και συνεδρίων με αντικείμενο την τουριστική προβολή και αναβάθμιση της Περιφέρειας και ειδικότερα των γειτονικών με το Κέντρο περιοχών. Το Κέντρο Πληροφόρησης θα εγκατασταθεί σε δημόσια κτίριο ενώ η λειτουργία αυτού θα ανατεθεί σε υφιστάμενους υπαλλήλους του δημόσιου φορέα υλοποίησης ωστόσο θα αναζητηθεί η χρηματοδότηση για οικοδομικές εργασίες μικρής έκτασης που το διαθέσιμο κτίριο θα απαιτήσουν καθώς και για την αγορά επίπλων και εξοπλισμού.

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου καθώς και την πληροφόρηση και προβολή της τουριστικής ταυτότητας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας αποτελεί η δημιουργία Κέντρων Πληροφόρησης στις πύλες εισόδου της Περιφέρειας. Επιπρόσθετα, η υποστήριξη ερευνητικών πρωτοβουλιών και πρωτοβουλιών συνεργασίας φορέων σε σχέση με τον τουρισμό της Περιφέρειας την οποία και θα παρέχουν τα εν λόγω Κέντρα θα καταστεί ιδιαίτερα πολύτιμη στην υλοποίηση των κατευθύνσεων της στρατηγικής για την ανάπτυξη του τουρισμού της Περιφέρειας.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	**Κατηγορία**	**προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)**
1	Σύνταξη προδιαγραφών	6.000
2	Μελέτη κατασκευής	8.000
3	Οικοδομικές εργασίες μικρής έκτασης	90.000
4	Έπιπλα	75.000
5	Εξοπλισμός	100.000
	Σύνολο	**279.000**

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις Περιφέρειας, τοπικός πληθυσμός Περιφέρειας

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Μέτρο 2.4 του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ	*ΕΤΟΣ*							
	2003				**2004**			
Σύνταξη Προδιαγραφών	■							
Μελέτη οικοδομικών εργασιών		■	■					
Οικοδομικές εργασίες περιορισμένης έκτασης				■	■			
Αγορά εξοπλισμού, επίπλων & σκευών						■		

1.7. Ίδρυση Γραφείου Στήριξης και Πληροφόρησης των Τουριστικών Επιχειρήσεων

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το έργο αυτό αφορά την ίδρυση γραφείου στήριξης και πληροφόρησης των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα σε επίπεδο Νομού τόσο σε θέματα τεχνολογίας όσο και σε θέματα προώθησης και χρηματοδότησης σε περιοχές με υφιστάμενη ή δυνητική τουριστική δραστηριότητα. Το γραφείο θα ενημερώνει σχετικά με όλα τα επιδοτούμενα προγράμματα, Εθνικά και Κοινοτικά και θα δίνει κατευθύνσεις για την συμμετοχή σε αυτά. Θα παρέχει υποστήριξη στις επιχειρήσεις σε θέματα μεταφοράς τεχνολογίας, όπως και σε θέματα προώθησης των προϊόντων τους. Παράλληλα, θα είναι ένα τοπικό γραφείο εξειδικευμένης δράσης, που πέρα από τα κλασσικά στοιχεία του (διασύνδεση με άλλα τουριστικά γραφεία, σύνδεση με το διαδίκτυο κλπ) θα έχει και ειδικά στοιχεία εκμετάλλευσης της επιδιωκόμενης τουριστικής ιδιαιτερότητας (σύνδεση με παροικιακούς φορείς καταγόμενων από την περιοχή ανά την Ελλάδα, σύνδεση με ομογενειακούς φορείς, σύνδεση με επιχειρήσεις ειδών λαϊκής τέχνης, αγγειοπλαστικής, ελαιουργίας και τυροκομία, σύνδεση με σχετικές Πανεπιστημιακές σχολές της Ελλάδας και του εξωτερικού κλπ).

Επιπρόσθετα, το γραφείο στήριξης και πληροφόρησης θα παρέχει έντυπο υλικό βασικών βημάτων για δημιουργία επένδυσης, υποδειγματικούς φακέλους υποβολής επενδυτικών σχεδίων κατά χρηματοδοτικό πρόγραμμα, υλικό σχετικό με τα υπάρχοντα χρηματοδοτικά προγράμματα, φάκελο δανειακών δυνατοτήτων, έντυπο υλικό βασικών στοιχείων λειτουργίας επιχείρησης από πλευράς νομικής, φοροτεχνικής και οργανωτικής κλπ. Επίσης θα διατηρεί μητρώο συμβούλων υποστήριξης επιχειρήσεων σε όλους τους απαραίτητους κλάδους (νομικούς, μελετητές, φοροτεχνικούς κλπ) και θα έχει εξασφαλίσει διασυνδέσεις με Τράπεζες κατόπιν σχετικής έρευνας για την διεκπεραίωση τυχόν δανειοδοτήσεων. Τέλος, θα διατηρεί ειδικό τμήμα προώθησης και υποστήριξης συνεταιριστικών δραστηριοτήτων (π.χ. Συνεταιρισμού γυναικών) με έτοιμα σχέδια καταστατικών και δυνατότητα νομικής, διοικητικής, φοροτεχνικής και επιχειρηματικής υποστήριξής τους.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, σήμερα η ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων βασίζεται κυρίως στην ποιότητα και στην καινοτομία των προϊόντων και λιγότερο στην τιμή. Το γραφείο στήριξης και πληροφόρησης των τουριστικών επιχειρήσεων θα καλύψει ανάγκες πληροφόρησης των επιχειρήσεων οι οποίες έχουν εκφραστεί κατά την φάση της επιτόπιας έρευνας, ώστε να τύχουν της αναγκαίας υποστήριξης για την αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	**Ενέργειες**	***Προϋπολογισμός* (ΕΥΡΩ)**
1.	Ίδρυση (Έξοδα ίδρυσης, εξοπλισμός)	18.000
2.	Έξοδα λειτουργίας για 6 έτη (2 εξειδικευμένα στελέχη 42.500 / έτος, και λοιπά λειτουργικά έξοδα 3.000/ έτος)	291.000
	Σύνολο	**309.000**

Ωφελούμενοι

Όλες οι τουριστικές ΜΜΕ της τουριστικής βιομηχανίας.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Μέτρο 2.4 του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus, Ίδιοι Πόροι.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

	ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ	*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Κατάρτιση Επιχειρησιακού Σχεδίου	■	■						
2	Ίδρυση και στελέχωση του γραφείου			■	■				

1.8. Εκπόνηση Action Plan Τουριστικής Ανάπτυξης Νομών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά στην εκπόνηση Σχεδίου Δράσης (Action Plan) Τουριστικής Ανάπτυξης για κάθε Νομό. Το εν λόγω Σχέδιο πρόκειται να αποτυπώσει και να αξιολογήσει το τουριστικό δυναμικό του Νομού. Στην συνέχεια, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω θα καταδείξει συγκεκριμένη στρατηγική η οποία και θα κατευθύνει την υλοποίηση ενός Action Plan για την τουριστική ανάπτυξη του Νομού. Το Action Plan θα προτείνει μια σειρά παρεμβάσεων τουριστικού χαρακτήρα τόσο σε επίπεδο μελετών, γενικών υποδομών (αναπλάσεις, οδοποιϊα, κοινής ωφέλειας έργα), προβολής και προώθησης, κατάρτισης και επιμόρφωσης.

Φορείς Υλοποίησης

- ΕΟΤ
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Ενέργειες	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1.	Εκπόνηση Action Plan Νομού	50.000
	Σύνολο	**50.000**

Ωφελούμενοι

Όλη η τουριστική βιομηχανία κάθε Νομού, καθώς και ο τοπικός πληθυσμός με την αύξηση του τοπικού εισοδήματος η οποία αναμένεται να προκληθεί.

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Με την υλοποίηση του παρόντος έργου μέλλουν να αντιμετωπισθούν σε ένα αρχικό στάδιο, τόσο η άναρχη ανάπτυξη τουριστικής δραστηριότητας η ανοργάνωτη επέκταση τουριστικών δραστηριοτήτων στις παράκτιες περιοχές όσο και η άνισα κατανεμημένη τουριστική δραστηριότητα και η υποβάθμιση προσφερομένων υπηρεσιών και περιβάλλοντος.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας 899(Τεχνική Βοήθεια) , ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα», Ίδιοι Πόροι

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ	*ΕΤΟΣ*							
	2003		**2004**		**2005**		**2006**	
Εκπόνηση Action Plan Νομού								

1.9. Εκπόνηση Νομαρχιακού Επιχειρησιακού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης (Marketing Plan)

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά την εκπόνηση και εφαρμογή Marketing Plan, σε επίπεδο Νομού το οποίο θα έχει ως στόχο την εξασφάλιση, τον εντοπισμό, την καταγραφή, την αξιολόγηση και αξιοποίηση δευτερογενούς και πρωτογενούς υλικού που αφορά το τουριστικό προϊόν κάθε Νομού. Επιπρόσθετα, θα αποσκοπεί στην κατάστρωση σχεδίου marketing και επικοινωνίας για την τουριστική προσφορά του Νομού και των επιμέρους ειδικών τμημάτων της (segments).

Πιο αναλυτικά, αφού συλλεχθούν, αξιολογηθούν και παρατεθούν τα υφιστάμενα στοιχεία σχετικά με το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν του εξεταζόμενου Νομού καθώς και των τάσεων της ζήτησης ανά τμήμα αγοράς και ανά χώρα προέλευσης τουριστικού ρεύματος θα γίνει η αξιολόγηση Δυνάμεων, Απειλών, Αδυναμιών και Ευκαιριών. Σε δεύτερη φάση θα καταστρωθεί σχέδιο Marketing για την τουριστική προβολή του Νομού για την περίοδο 2002-2006 το οποίο θα περιλαμβάνει σαφώς στόχους αγοράς (market objectives) και πληθυσμιακούς στόχους (target groups) ανά χώρα προέλευσης και τμήμα αγοράς, διατύπωση και επιλογή μακροπρόθεσμης επικοινωνιακής στρατηγικής, στρατηγικής καθορισμού κατευθύνσεων για την προώθηση του τουριστικού προϊόντος του Νομού (Positioning/Image, Market Identity, Promotion) μέτρα, χρονοδιάγραμμα, φορείς υλοποίησης και χρηματοδοτικό σχέδιο.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΝΕΤΠ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεσης έναρξης κάθε διαδικασίας τουριστικής προβολής και προώθησης κάθε Νομού συνιστά η εκπόνηση ειδικού επιχειρησιακού σχεδίου Marketing το οποίο και θα καθορίζει την ενδεικνυόμενη ληφθείσα πολιτική τιμών, επικοινωνίας προώθησης και διανομής σε αγορές.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	**Κατηγορία**	**προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)**
1	Μελέτες	35.000
	Σύνολο	**35.000**

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις κάθε Νομού, τοπικός πληθυσμός κάθε Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003				**2004**			
1	Εκπόνηση Α΄φάσης μελέτης	■							
2	Εκπόνηση Β΄φάσης μελέτης		■						

1.10 Ενίσχυση τουριστικών ιδιωτικών επενδύσεων – Αναβάθμιση τουριστικού προϊόντος

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η αναδιάρθρωση του τουριστικού προϊόντος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ανάπτυξη, την διεύρυνση καθώς και την ποιοτική βελτίωση ολόκληρου του φάσματος της τουριστικής ανωδομής (όλες οι κατηγορίες καταλυμάτων). Λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα των υφιστάμενων τουριστικών ανωδομών της Περιφέρειας (ξενοδοχειακές μονάδες Β΄ έως Ε΄ κατηγορίας, μεγάλης παλαιότητας, μικρού μεγέθους καθώς και ανεπαρκούς κτιριακής υποδομής- το 93% των ξενοδοχειακών μονάδων διαθέτουν λιγότερα από 61 δωμάτια) διαπιστώνεται η ανάγκη ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού των τουριστικών καταλυμάτων (ξενοδοχειακών ή άλλων μορφών).

Ειδικότερα, η ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων του Νομού αναφέρεται σε ενέργειες ανακαίνισης κτιριακών εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος χώρου, εκσυγχρονισμό κινητού εξοπλισμού (έπιπλα και σκεύη) καθώς και επενδύσεις σε ηλεκτρονικό, μηχανογραφικό εξοπλισμό και λογισμικό. Επιπρόσθετα, αναφέρεται σε ενέργειες εκπόνησης έρευνας αγοράς καθώς και σε ενέργειες προώθησης και διαφήμισης.

Πιο συγκεκριμένα η δράση αφορά στην υλοποίηση επενδύσεων σε:

- Φυσικών επενδύσεων (κέντρα πληροφόρησης, τουριστικά καταλύματα, εστίαση, μονάδες)
- Μη φυσικών επενδύσεων (ανάπτυξη και παροχή τουριστικών υπηρεσιών, αθλητικές, πολιτικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, πολιτιστική κληρονομιά)
- Ποιοτικό εκσυγχρονισμό Ξενοδοχείων και κάμπινγκς Γ τάξης και άνω βάσει του Ν.2601/98
- Ποιοτικό εκσυγχρονισμό ξενοδοχείων, κάμπινγκς και ενοικιαζομένων επιπλωμένων δωματίων και διαμερισμάτων, που δεν υπάγεται στον Ν.2601/98.
- Επιχειρηματικά Σχέδια ΜΜΕ όλων των τουριστικών κλάδων
- δημιουργία ή εκσυγχρονισμός αγροτοτουριστικών καταλυμάτων και παραδοσιακών ξενώνων,
- δημιουργία ή εκσυγχρονισμός χώρων εστίασης και αναψυχής, χώρων αναψυχής και κατασκήνωσης

Φορείς Υλοποίησης

Δικαιούχοι του Μέτρου είναι Ιδιωτικές τουριστικές επιχειρήσεις (Ξενοδοχεία, κάμπινγκ, ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια και διαμερίσματα, τουριστικές επιχειρήσεις όλων των λοιπών κλάδων), όπως ορίζονται από τα σχετικά Μέτρα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το μικρό μέγεθος, η παλαιότητα καθώς και η χαμηλή κατηγορία χαρακτηρίζουν τις ιδιωτικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας. Κατά συνέπεια, η υλοποίηση της παρούσας κατηγορίας έργων πρόκειται να αμβλύνει την παρούσα κατάσταση και να συνδράμει στην πραγματική αναδιάρθρωση του τουριστικού προϊόντος.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	**Κατηγορία**	**προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)**
1	Επιχειρηματικά Σχέδια Τουριστικών Επιχειρήσεων	9.000.000
	Σύνολο	**9.000.000**

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας, επισκέπτες-τουρίστες, επιχειρήσεις παραγωγικών κλάδων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα» - Μέτρα 2.2, 5.3, Αναπτυξιακός Νόμος 2601/98, ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας – Μέτρο1.10, LEADER+, ΟΠΑΑΧ

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Εκπόνηση μελετών				
2	Έργα Κατασκευής				

ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

α/α	ΕΡΓΟ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
1.	Περιφερειακό Σύστημα Τουριστικής Τεκμηρίωσης	220.000	Β
2.	Ίδρυση Εταιρείας Προώθησης Τουρισμού & Πολιτισμού Νομού	370.000	Β
3.	Προώθηση & Προβολή Τουριστικού Προϊόντος των Νομών	1.000.000	Α
4.	Επιμόρφωση επιχειρηματιών και στελεχών τουριστικού τομέα Περιφέρειας	200.000	Α
5.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας	60.000	Γ
6.	Ίδρυση Κέντρου Πληροφόρησης στην Πύλη Εισόδου της Περιφέρειας	279.000	Α
7.	Ίδρυση Γραφείου Στήριξης και Πληροφόρησης των Τουριστικών Επιχειρήσεων	309.000	Β
8.	Εκπόνηση Action Plan Τουριστικής Ανάπτυξης Νομού	50.000	Γ
9.	Εκπόνηση Νομαρχιακού Επιχειρησιακού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης (Marketing Plan)	35.000	Γ
10.	Ενίσχυση τουριστικών ιδιωτικών επενδύσεων – Αναβάθμιση τουριστικού προϊόντος	9.000.000	Α
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ	**11.523.000**	

ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΩΝ

α/α	ΕΡΓΟ	2003		2004		2005		2006	
1.	Περιφερειακό Σύστημα Τουριστικής Τεκμηρίωσης								
2.	Ίδρυση Εταιρείας Προώθησης Τουρισμού & Πολιτισμού Νομού								
3.	Προώθηση & Προβολή Τουριστικού Προϊόντος των Νομών								
4.	Επιμόρφωση επιχειρηματιών και στελεχών τουριστικού τομέα Περιφέρειας								
5.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας								
6.	Ίδρυση Κέντρου Πληροφόρησης στην Πύλη Εισόδου της Περιφέρειας								
7.	Ίδρυση Γραφείου Στήριξης και Πληροφόρησης των Τουριστικών Επιχειρήσεων								
8.	Εκπόνηση Action Plan Τουριστικής Ανάπτυξης Νομού								
9.	Εκπόνηση Νομαρχιακού Επιχειρησιακού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης (Marketing Plan)								
10.	Ενίσχυση τουριστικών ιδιωτικών επενδύσεων – Αναβάθμιση τουριστικού προϊόντος								

4. ΠΑΡΑΚΤΙΟΣ – ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας διαθέτει μεγάλο μήκος ακτών και μπορεί να αναπτύξει περαιτέρω δραστηριότητες παραθερισμού στους παραλιακούς οικισμούς και παράκτιας αναψυχής.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η εκτέλεση σχετικών έργων ώστε να αναβαθμισθούν οι υποδομές και να αυξηθεί ο αριθμός και η ποιότητα των τουριστών.

Τα προτεινόμενα έργα αφορούν σε:

- Αναπλάσεις ακτών
- Παράκτια οδοποιία
- Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης
- Εκπόνηση μελετών χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού
- Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων,

σε παράκτιες ζώνες και οικισμούς της Περιφέρειας.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά τα προτεινόμενα έργα.

1. ΒΟΙΩΤΙΑ

1.1. Αναπλάσεις Ακτών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στις ακτές του Νομού οι οποίες χρήζουν αναβάθμισης και τουριστικής αξιοποίησης προτείνεται μια σειρά παρεμβάσεων οι οποίες στοχεύουν στην βελτίωση των προσφερόμενων τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών, την αύξηση της επισκεψιμότητας και την επιμήκυνση του χρόνου παραμονής την ενίσχυση της τοπικής τουριστικής βιομηχανίας και την βελτίωση του τοπικού εισοδήματος. Προτεινόμενες περιοχές παρέμβασης εντός των ορίων του Νομού είναι η ακτή του **Αγίου Ισιδώρου,** η ακτή **Ζάλτσας,** η ακτή **Καλαμακίου-Λιβαδόστρα**, η ακτή **Αλυκής** και η ακτή **Αγίου Βασιλείου.**

Ειδικότερα, η προτεινόμενη κατηγορία έργων περιλαμβάνει βελτίωση ή κατασκευή οδών πρόσβασης και παράκτιας διαδρομής, ανάπλαση και διαμόρφωση παραλίας (πλακοστρώσεις, πεζοδρομήσεις, ηλεκτροδότηση, υδροδότηση κ.α.), υπαίθριοι χώροι στάθμευσης, διευθέτηση χώρων θέας με κιόσκια, ανάδειξη αρχαιολογικών μνημείων της περιοχής κ.α.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η ανάπλαση των ακτών κρίνεται ως αναγκαία για την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών και διευκολύνσεων σε λουόμενους και επισκέπτες επιλεγμένων ακτών του Νομού Βοιωτίας. Αυτή η αναβάθμιση θα επιμηκύνει την διάρκεια παραμονής λουόμενων και επισκεπτών στις εν λόγω ακτές συνδράμοντας με τον τρόπο αυτό στην διεύρυνση της τουριστικής αγοράς του τοπικού τουριστικού προϊόντος, και κάτ' επέκταση στην ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων και την αύξηση του τοπικού εισοδήματος.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	90.000
2	Έργα διαμόρφωσης και πρόσβασης	325.000
3	Έργα βασικής υποδομής	400.000
	Σύνολο	815.000

Ωφελούμενοι

Τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις, τοπικός πληθυσμός

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠΕΡ.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών, έκδοση αδειών								
2	Διαμόρφωση χώρων κατασκευαστικά έργα								

Έργο 1.2. Παράκτια οδοποιία

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η εν λόγω κατηγορία έργων, αφορά κατά βάση, βελτιώσεις οδών οι οποίες μέλλουν να συνδέουν απομονωμένους παράλιους οικισμούς με το ορεινό οδικό δίκτυο και τα αστικά κέντρα του Νομού. Οι βελτιώσεις αυτές συνίστανται κυρίως σε ασφαλτοστρώσεις και λιγότερο σε διαπλατύνσεις. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής οδικές συνδέσεις:

- Καπαρέλλι-Άγ. Βασίλειος
- Ξηρονομή-Αλυκή
- Δόμβραινα-Άγιος Νικόλαος-Αλυκή
- Λεύκτρα-Καλαμάκι
- Πρόδρομος-Σαράντη

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αναφέρεται σε έργα παράκτιας οδοποιΐας τα οποία πρόκειται να συμβάλλουν καταλυτικά στην οδική σύνδεση των παραλιακών αξόνων με τα αστικά κέντρα του Νομού Βοιωτίας, βελτιώνοντας τις συνθήκες προσπέλασης και πρόσβασης από και προς τις περιοχές αυτές και κατά συνέπεια αυξάνοντας την τουριστική προσέλκυση και κίνηση.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	80.000
2	Έργα διαμόρφωσης και πρόσβασης	665.000
	Σύνολο	745.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των παράκτιων τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στ.Ελλάδας, Πρόγραμμα Δήμων, Νομαρχιών.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003				**2004**			
1	Εκπόνηση Μελετών, έκδοση αδειών								
2	Βελτίωση παράκτιας οδοποιίας								

1.3. Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στον σχεδιασμό και προγραμματισμό έργων υποδομών σε ειδικές περιοχές τουριστικής ανάπτυξης ή πολιτιστικής ανάδειξης (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και τροποποίηση αυτής 98/15/ΕΚ) του Νομού, προτεραιότητα κατέχουν τα έργα κατασκευής δικτύων αποχέτευσης. Η επάρκεια σε δίκτυα αποχέτευσης διασφαλίζει την ασφαλή συλλογή, μεταφορά και διάθεση αστικών λυμάτων συνδράμοντας με αυτόν τον τρόπο στην προστασία των τουριστικών πόρων του Νομού. Μελετώντας την αναγκαιότητα κατασκευής ή επέκτασης του υφιστάμενου δικτύου αποχέτευσης προκύπτει ότι θα πρέπει να γίνει επέκταση του υπάρχοντος δικτύου αποχέτευσης στο **Δήμο Σχηματαρίου.**

Σημειώνεται ότι ο Δήμος Σχηματαρίου συμπεριλαμβάνει το Δήλεσι, το οποίο είναι τουριστική περιοχή και για την οποία:

- Η μελέτη ΕΣΥΛΑ προτείνει την οργάνωση και συμπλήρωση σε υποδομές της υπάρχουσας ζώνης σκαφών αναψυχής
- Στο πρόγραμμα ανάπλασης ακτών του ΥΠΕΧΩΔΕ έχει ενταχθεί η χρηματοδότηση του έργου « Ανάπλαση παραλίας Πλάκας στο Δήλεσι»

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ο.Τ.Α

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το εν λόγω έργο πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην προστασία των τουριστικών πόρων του Δήμου Σχηματαρίου από την ανεξέλεγκτη διάθεση αστικών λυμάτων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	480.000
2	Έργα Κατασκευής	4.000.000
	Σύνολο	4.480.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες καθώς και ο τοπικός πληθυσμός του Δήμου Σχηματαρίου είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από την συγκεκριμένη παρέμβαση. Κατ' επέκταση, έμμεσα ωφελούμενες είναι και οι τουριστικές επιχειρήσεις του Δήμου.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον»,Ταμείο Συνοχής.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση μελέτης								
2	Κατασκευή								

2. ΦΘΙΩΤΙΔΑ

Έργο 2.1. Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Απαραίτητη προϋπόθεση ορθολογικής διαχείρισης καθώς και προστασίας και ανάδειξης του χώρου και ειδικότερα των παράκτιων ζωνών του Νομού Φθιώτιδας συνιστά η εκπόνηση ή η επικαιροποίηση και εφαρμογή μελετών χωροταξικού σχεδιασμού σε Νομαρχιακό και τοπικό επίπεδο. Στην κατηγορία των προτεινόμενων έργων, όπου αυτά δεν έχουν εκπονηθεί, περιλαμβάνονται μελέτες Σχέδια Χωροταξικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ), και Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΓΠΣ) καθώς και ειδικές μελέτες ορισμού ζωνών «παραθεριστικού και ήπιου τουρισμού» οι οποίες θα προσδιορίζουν τις κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης των νέων Δήμων και θα υποδεικνύουν τις ζώνες παραγωγικών δραστηριοτήτων και προσδιορίζουν τις περιοχές που απαιτούν παρεμβάσεις αναβάθμισης. Ειδικότερα, προτείνεται η εκπόνηση μελετών πολεοδομικού σχεδιασμού στον **Δήμο Στυλίδας** και στον **Δήμο Πελασγίας** όπου δεν υπάρχει οργανωμένος έλεγχος της ανάπτυξης παραθεριστικής κατοικίας.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση των προτεινόμενων έργων πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην ορθολογικοποίηση του τουρισμού και την ανάσχεση της υπερσυγκέντρωσης και της άναρχης δόμησης παραθεριστικών κατοικιών, στην βιώσιμη ανάπτυξη και την προστασία του παράκτιου χώρου καθώς και στην βελτίωση και διευκόλυνση των μεταφορών και επικοινωνιών των προτεινόμενων περιοχών.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	120.000
	Σύνολο	120.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός και επιχειρήσεις καθώς και επισκέπτες τουριστικών πόλων έλξης αυτών των περιοχών.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠ «Περιβάλλον», ΕΠΤΑ.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								

Έργο 2.2. Αναπλάσεις Ακτών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στις ακτές του Νομού οι οποίες χρήζουν αναβάθμισης και τουριστικής αξιοποίησης πρόκειται να σχεδιασθούν μια σειρά παρεμβάσεων οι οποίες θα στοχεύουν στην βελτίωση των προσφερόμενων τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών, την αύξηση της επισκεψιμότητας και την επιμήκυνση του χρόνου παραμονής την ενίσχυση της τοπικής τουριστικής βιομηχανίας και την βελτίωση του τοπικού εισοδήματος.

Προτεινόμενες περιοχές παρέμβασης εντός των ορίων του Νομού είναι η ακτή των **Λιβανάτων,** η ακτή **Εχιναίων,** η ακτή **Γλύφας**, η ακτή **Θεολόγου**, η ακτή **Σκάλας Αταλάντης**, η ακτή **Καινούργιου** και ακτή **Αγ. Αικατερίνης** ενώ προτείνεται η ολοκλήρωση των έργων ανάπλασης της παραλιακής ζώνης **Καμένων Βούρλων** καθώς και διαμόρφωσης πλαζ στην παραλιακή ζώνη του **Δ.Πελασγίας**.

Ειδικότερα, η προτεινόμενη κατηγορία έργων περιλαμβάνει βελτίωση ή κατασκευή οδών πρόσβασης και παράκτιας διαδρομής, ανάπλαση και διαμόρφωση παραλίας (πλακοστρώσεις, πεζοδρομήσεις, ηλεκτροδότηση, υδροδότηση κ.α.), υπαίθριοι χώροι στάθμευσης, διευθέτηση χώρων θέας με κιόσκια, ανάδειξη αρχαιολογικών μνημείων της περιοχής κ.α.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η ανάπλαση των ακτών κρίνεται ως αναγκαία για την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών και διευκολύνσεων σε λουόμενους και επισκέπτες επιλεγμένων ακτών του Νομού Φθιώτιδας. Αυτή η αναβάθμιση θα επιμηκύνει την διάρκεια παραμονής λουόμενων και επισκεπτών στις εν λόγω ακτές συνδράμοντας με τον τρόπο αυτό στην διεύρυνση της τουριστικής αγοράς του τοπικού τουριστικού προϊόντος, και κάτ' επέκταση στην ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων και την αύξηση του τοπικού εισοδήματος.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	900.000
2	Έργα διαμόρφωσης και πρόσβασης	3.250.000
3	Έργα βασικής υποδομής	4.000.000
	Σύνολο	8.150.000

Ωφελούμενοι

Τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις, τοπικός πληθυσμός

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠΕΡ.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση Μελετών, έκδοση αδειών												
2	Διαμόρφωση χώρων κατασκευαστικά έργα												

Έργο 2.3. Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Όπως είναι γνωστό, απόλυτη προτεραιότητα στον Εθνικό Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό κατέχει η ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές ή ειδικές περιοχές τουριστικής ανάπτυξης ή πολιτιστικής ανάδειξης (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και τροποποίηση αυτής 98/15/ΕΚ) θέτοντας ως γενικό στόχο την προστασία των νερών και του περιβάλλοντος και την στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης. Λαμβάνοντας υπόψη το γενικό επίπεδο αντίστοιχων υποδομών του Νομού, προτείνεται η κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων στους Δήμους **Αγ. Γεωργίου - Μώλου**, και **Αγ. Κωνσταντίνου.**

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ο.Τ.Α

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το εν λόγω έργο πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην προστασία των τουριστικών πόρων των Δήμων Αγ. Γεωργίου, Μώλου, και Αγ. Κωνσταντίνου από την ανεξέλεγκτη διάθεση αστικών λυμάτων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	3.400.000
2	Έργα Κατασκευής	27.000.000
	Σύνολο	30.400.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες καθώς και ο τοπικός πληθυσμός των Δήμων Αγ. Γεωργίου, Μώλου, και Αγ. Κωνσταντίνου είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από την συγκεκριμένη παρέμβαση. Κάτ' επέκταση, έμμεσα ωφελούμενες είναι και οι τουριστικές επιχειρήσεις των τριών Δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον»,Ταμείο Συνοχής.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση Μελετών												
2	Κατασκευή												

2.4. Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στον σχεδιασμό και προγραμματισμό έργων υποδομών σε ειδικές περιοχές τουριστικής ανάπτυξης ή πολιτιστικής ανάδειξης (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και τροποποίηση αυτής 98/15/ΕΚ) του Νομού, προτεραιότητα κατέχουν τα έργα κατασκευής δικτύων αποχέτευσης. Η επάρκεια σε δίκτυα αποχέτευσης διασφαλίζει την ασφαλή συλλογή, μεταφορά και διάθεση αστικών λυμάτων συνδράμοντας με αυτόν τον τρόπο στην προστασία των τουριστικών πόρων του Νομού. Η παρούσα προτεινόμενη κατηγορία έργων αποτελεί την κατασκευή δικτύου αποχέτευσης το οποίο θα διασφαλίζει την ασφαλή συλλογή, μεταφορά και διάθεση των αστικών λυμάτων των Δήμων **Γλύφας** και **Ραχών.**

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ο.Τ.Α

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το εν λόγω έργο πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην προστασία των τουριστικών πόρων των Δήμων **Γλύφας** και **Ραχών** από την ανεξέλεγκτη διάθεση αστικών λυμάτων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	2.640.000
2	Έργα Κατασκευής	22.000.000
	Σύνολο	24.640.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες καθώς και ο τοπικός πληθυσμός των Δήμων **Γλύφας** και **Ραχών** είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από την συγκεκριμένη παρέμβαση. Κάτ' επέκταση, έμμεσα ωφελούμενες είναι και οι τουριστικές επιχειρήσεις των δύο Δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον»,Ταμείο Συνοχής.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση Μελέτης												
2	Κατασκευή												

3. ΕΥΒΟΙΑ

3.1. Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Απαραίτητη προϋπόθεση ορθολογικής διαχείρισης καθώς και προστασίας και ανάδειξης του χώρου και ειδικότερα των παράκτιων ζωνών του Νομού Εύβοιας συνιστά η εκπόνηση ή η επικαιροποίηση και εφαρμογή μελετών χωροταξικού σχεδιασμού σε Νομαρχιακό και τοπικό επίπεδο. Στην κατηγορία των προτεινόμενων έργων, όπου αυτά δεν έχουν εκπονηθεί, περιλαμβάνονται μελέτες Σχέδια Χωροταξικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ), και Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΓΠΣ) όπου θα ορίζονται ζώνες προς πολεοδόμηση (Ν.2508/97) των περιοχών με μεγάλες συγκεντρώσεις Β΄κατοικίας εκτός σχεδίου, ζώνες προστασίας οικοσυστημάτων και τοπίων καθώς και ζώνες ανάπτυξης τουριστικών δραστηριοτήτων, καταλυμάτων και Β΄ κατοικίας με οργανωμένη δόμηση. Ειδικότερα, προτείνεται η εκπόνηση μελετών χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού με πρώτη προτεραιότητα στους **Δήμους Νηλέως, Ωραιών, Αμαρυνθίων**, **Ελυμνίων**, και με δεύτερη προτεραιότητα στους **Δήμους Μαρμαρίου, Αρτεμισίου, Αιδηψού**, **Στυραίων,** και **Καρύστου.**

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση των προτεινόμενων έργων πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην ορθολογικοποίηση του τουρισμού και την ανάσχεση της υπερσυγκέντρωσης και της άναρχης δόμησης Β΄ και παραθεριστικής κατοικίας, στην βιώσιμη ανάπτυξη και την προστασία του παράκτιου χώρου καθώς και στην βελτίωση και διευκόλυνση των μεταφορών και επικοινωνιών των προτεινόμενων περιοχών.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	600.000
	Σύνολο	600.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός και επιχειρήσεις που βρίσκονται εντός των ορίων των Δήμων παρέμβασης, καθώς και επισκέπτες τουριστικών πόλων έλξης αυτών των περιοχών.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								

3.2. Αναπλάσεις Ακτών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στις ακτές του Νομού Εύβοιας οι οποίες χρήζουν αναβάθμισης και τουριστικής αξιοποίησης πρόκειται να σχεδιασθούν μια σειρά παρεμβάσεων οι οποίες θα στοχεύουν στην βελτίωση των προσφερόμενων τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών, την αύξηση της επισκεψιμότητας και την επιμήκυνση του χρόνου παραμονής την ενίσχυση της τοπικής τουριστικής βιομηχανίας και την βελτίωση του τοπικού εισοδήματος.

Λόγω του νησιωτικού χαρακτήρα του Νομού και τον υφιστάμενο προσανατολισμό του τουριστικού δυναμικού προς τον παραθερισμό ένας σημαντικός αριθμός παράκτιων περιοχών χρήζει παρέμβασης. Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποιες από αυτές τις ακτές παρέμβασης ήτοι η ακτή των **Ροβιών,** του **Κοχυλίου**, της **Λιχάδας,** των **Ελληνικών,** του **Αετού,** της **Φυγιάς,** της **Αγ.Άννης**, του **Αλιβερίου**, του **Ν.Πύργου** του **Μαρμαρίου,** ενώ προτείνεται η ολοκλήρωση των έργων ανάπλασης της παραλιακής ζώνης καθώς και διαμόρφωσης πλαζ στην παραλιακή ζώνη του **Δήμου Καρύστου.**

Ειδικότερα, η προτεινόμενη κατηγορία έργων περιλαμβάνει κατασκευή οδών πρόσβασης και παράκτιας διαδρομής, ανάπλαση και διαμόρφωση παραλίας (πλακοστρώσεις, πεζοδρομήσεις, ηλεκτροδότηση, υδροδότηση κ.α.), υπαίθριοι χώροι στάθμευσης, διευθέτηση χώρων θέας με κιόσκια, ανάδειξη αρχαιολογικών μνημείων της περιοχής κ.α.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η ανάπλαση των ακτών κρίνεται ως αναγκαία για την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών και διευκολύνσεων σε λουόμενους και επισκέπτες επιλεγμένων ακτών του Νομού Εύβοιας. Αυτή η αναβάθμιση θα επιμηκύνει την διάρκεια παραμονής λουόμενων και επισκεπτών στις εν λόγω ακτές συνδράμοντας με τον τρόπο αυτό στην διεύρυνση της τουριστικής αγοράς του τοπικού τουριστικού προϊόντος, και κάτ'

επέκταση στην ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων και την αύξηση του τοπικού εισοδήματος.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	1.300.000
2	Έργα διαμόρφωσης και πρόσβασης	4.500.000
3	Έργα βασικής υποδομής	4.000.000
	Σύνολο	9.800.000

Ωφελούμενοι

Παραθεριστές-Επισκέπτες, τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις, τοπικός πληθυσμός

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση Μελετών, έκδοση αδειών												
2	Διαμόρφωση χώρων κατασκευαστικά έργα												

3.3. Παράκτια οδοποιϊα

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η εν λόγω κατηγορία έργων, αφορά κατά βάση, βελτιώσεις οδών οι οποίες μέλλουν να συνδέουν απομονωμένους παράλιους οικισμούς με το ορεινό οδικό δίκτυο και τα αστικά κέντρα του Νομού. Οι βελτιώσεις αυτές συνίστανται κυρίως σε ασφαλτοστρώσεις και λιγότερο σε διαπλατύνσεις. Ενδεικτικά, για την διευκόλυνση του θαλάσσιου τουρισμού του Νομού προτείνονται επεμβάσεις στις εξής οδικές συνδέσεις:

- Αιδηψός-Λίμνη
- Αιδηψός-Λιχάδα
- Σκύρος-Ασπούς
- Πολιτικά-Παρ. Πολιτικών
- Βλαχιά-Σαρακήνικο
- Λέπουρα-Ωρολόγιο
- Λημιώνας-Σαρακήνικο
- Βλαχιά-Πήλιο
- Μαρμάρι-Φυγιάς

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αναφέρεται σε έργα παράκτιας οδοποιϊας τα οποία πρόκειται να συμβάλλουν καταλυτικά στην οδική σύνδεση των παραλιακών αξόνων με τα αστικά κέντρα του Νομού Εύβοιας, βελτιώνοντας τις συνθήκες προσπέλασης και πρόσβασης από και προς τις περιοχές αυτές και κατά συνέπεια αυξάνοντας την τουριστική προσέλκυση και κίνηση.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	195.000
2	Έργα διαμόρφωσης και πρόσβασης	1.600.000
	Σύνολο	1.795.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των παράκτιων τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στ.Ελλάδας, Πρόγραμμα Δήμων, Νομαρχιών.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών, έκδοση αδειών								
2	Βελτίωση παράκτιας οδοποιίας								

3.4. Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στον σχεδιασμό και προγραμματισμό έργων υποδομών σε ειδικές περιοχές τουριστικής ανάπτυξης ή πολιτιστικής ανάδειξης (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και τροποποίηση αυτής 98/15/ΕΚ) του Νομού, προτεραιότητα κατέχουν τα έργα κατασκευής δικτύων αποχέτευσης. Η επάρκεια σε δίκτυα αποχέτευσης διασφαλίζει την ασφαλή συλλογή, μεταφορά και διάθεση αστικών λυμάτων συνδράμοντας με αυτόν τον τρόπο στην προστασία των τουριστικών πόρων του Νομού. Μελετώντας την αναγκαιότητα κατασκευής ή επέκτασης του υφιστάμενου δικτύου αποχέτευσης προκύπτει ότι θα πρέπει να προχωρήσει η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης στους **Δήμους Καρύστου** και **Μαρμαρίου.**

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ο.Τ.Α

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το εν λόγω έργο πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην προστασία των τουριστικών πόρων των Δήμων Καρύστου και Μαρμαρίου από την ανεξέλεγκτη διάθεση αστικών λυμάτων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	960.000
2	Έργα Κατασκευής	8.000.000
	Σύνολο	8.960.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες καθώς και ο τοπικός πληθυσμός των Δήμων Καρύστου και Μαρμαρίου είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από την συγκεκριμένη παρέμβαση. Κάτ' επέκταση, έμμεσα ωφελούμενες είναι και οι τουριστικές επιχειρήσεις των δύο Δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον»,Ταμείο Συνοχής.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση Μελέτης												
2	Κατασκευή												

3.5. Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Όπως είναι γνωστό, απόλυτη προτεραιότητα στον Εθνικό Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό κατέχει η ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές ή ειδικές περιοχές τουριστικής ανάπτυξης ή πολιτιστικής ανάδειξης (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και τροποποίηση αυτής 98/15/ΕΚ) θέτοντας ως γενικό στόχο την προστασία των νερών και του περιβάλλοντος και την στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης. Λαμβάνοντας υπόψη το γενικό επίπεδο αντίστοιχων υποδομών του Νομού, προτείνεται η κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων στους Δήμους **Μαρμαρίου,** και **Αμαρύνθου, και Ιστιαίας.**

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ο.Τ.Α

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το εν λόγω έργο πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην προστασία των τουριστικών πόρων στους Δήμους **Μαρμαρίου, Αμαρύνθου και Ιστιαίας** από την ανεξέλεγκτη διάθεση αστικών λυμάτων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	1.200.000
2	Έργα Κατασκευής	12.000.000
	Σύνολο	12.200.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες καθώς και ο τοπικός πληθυσμός των Δήμων **Μαρμαρίου, Αμαρύνθου και Ιστιαίας** είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από την συγκεκριμένη παρέμβαση περιβαλλοντικής προστασίας. Κάτ' επέκταση, έμμεσα ωφελούμενες είναι και οι τουριστικές επιχειρήσεις των ανωτέρω Δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον», Ταμείο Συνοχής.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση Μελέτης												
2	Κατασκευή												

4.ΦΩΚΙΔΑ

4.1. Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Απαραίτητη προϋπόθεση ορθολογικής διαχείρισης καθώς και προστασίας και ανάδειξης του χώρου και ειδικότερα των παράκτιων ζωνών του Νομού Φωκίδας συνιστά η εκπόνηση ή η επικαιροποίηση και εφαρμογή μελετών χωροταξικού σχεδιασμού σε Νομαρχιακό και τοπικό επίπεδο. Στην κατηγορία των προτεινόμενων έργων, όπου αυτά δεν έχουν εκπονηθεί, περιλαμβάνονται μελέτες Σχέδια Χωροταξικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ), και Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΓΠΣ) όπου θα ορίζονται ζώνες προς πολεοδόμηση (Ν.2508/97) των περιοχών με μεγάλες συγκεντρώσεις Β΄κατοικίας εκτός σχεδίου, ζώνες προστασίας οικοσυστημάτων και τοπίων καθώς και ζώνες ανάπτυξης τουριστικών δραστηριοτήτων, καταλυμάτων και Β΄ κατοικίας με οργανωμένη δόμηση.

Εξειδικεύοντας την πρόταση εκπόνησης μελετών πολεοδομικού σχεδιασμού προτείνεται η εκπόνηση σχετικών μελετών για τους Δήμους **Γαλαξειδίου, Ιτέας, Ερατεινής** και **Τολοφώνα.**

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση των προτεινόμενων έργων πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην ορθολογικοποίηση του τουρισμού και την ανάσχεση πιθανών φαινομένων άναρχης δόμησης παραθεριστικής κατοικίας, στην βιώσιμη ανάπτυξη και την προστασία του παράκτιου χώρου καθώς και στην βελτίωση και διευκόλυνση των μεταφορών και επικοινωνιών των προτεινόμενων περιοχών.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	240.000
	Σύνολο	240.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός και επιχειρήσεις που βρίσκονται εντός των ορίων των Δήμων παρέμβασης, καθώς και επισκέπτες τουριστικών πόλων έλξης αυτών των περιοχών.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								

4.2. Αναπλάσεις Ακτών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στις ακτές του Νομού Φωκίδας οι οποίες χρήζουν αναβάθμισης και τουριστικής αξιοποίησης πρόκειται να σχεδιασθούν μια σειρά παρεμβάσεων οι οποίες θα στοχεύουν στην βελτίωση των προσφερόμενων τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών, την αύξηση της επισκεψιμότητας και την επιμήκυνση του χρόνου παραμονής την ενίσχυση της τοπικής τουριστικής βιομηχανίας και την βελτίωση του τοπικού εισοδήματος.

Λόγω του παράκτιου χαρακτήρα του Νομού ένας αριθμός ακτών χρήζει παρέμβασης. Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποιες από αυτές τις ακτές παρέμβασης ήτοι ακτή **Τολοφώνα, Μαϊάμι Ιτέας, Καλαφάτη** (ολοκλήρωση πλαζ), **π.Ηλία Γαλαξειδίου** (κατασκευή πλαζ), **Κίρρας** (κατασκευή πλαζ).

Ειδικότερα, η προτεινόμενη κατηγορία έργων περιλαμβάνει κατασκευή οδών πρόσβασης και παράκτιας διαδρομής, ανάπλαση και διαμόρφωση παραλίας (πλακοστρώσεις, πεζοδρομήσεις, ηλεκτροδότηση, υδροδότηση κ.α.), υπαίθριοι χώροι στάθμευσης, διευθέτηση χώρων θέας με κιόσκια, ανάδειξη αρχαιολογικών μνημείων της περιοχής κ.α.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η ανάπλαση των ακτών κρίνεται ως αναγκαία για την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών και διευκολύνσεων σε λουόμενους και επισκέπτες επιλεγμένων ακτών του Νομού Φωκίδας. Αυτή η αναβάθμιση θα επιμηκύνει την διάρκεια παραμονής λουόμενων και επισκεπτών στις εν λόγω ακτές συνδράμοντας με τον τρόπο αυτό στην διεύρυνση της τουριστικής αγοράς του τοπικού τουριστικού προϊόντος, και κάτ' επέκταση στην ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων και την αύξηση του τοπικού εισοδήματος.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	700.000
2	Έργα διαμόρφωσης και πρόσβασης	1.800.000
3	Έργα βασικής υποδομής	4.000.000
	Σύνολο	6.500.000

Ωφελούμενοι

Παραθεριστές-Επισκέπτες, τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις, τοπικός πληθυσμός

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών, έκδοση αδειών								
2	Διαμόρφωση χώρων κατασκευαστικά έργα								

4.3. Παράκτια Οδοποιία

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η παράκτια οδοποιϊα του Νομού Φωκίδας σε μεγάλο βαθμό, επαρκεί των αναγκών εξυπηρέτησης του θαλάσσιου τουρισμού του Νομού. Εξαίρεση ίσως να αποτελεί η περίπτωση βελτίωσης της παράκτιας οδού Στενό-Γιαλυνάμμος μήκους 20 χλμ. Ειδικότερα, το προτεινόμενο έργο αφορά την εκπόνηση των απαραίτητων γεωλογικών-γεωτεχνικών μελετών καθώς και την κατασκευή του έργου βελτίωσης.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του προτεινόμενου έργου πρόκειται να. βελτιώσει τους οδούς πρόσβασης στην παράκτια ζώνη του Νομού κάτι το οποίο θα συμβάλλει στην αύξηση της τουριστικής κίνησης του θαλάσσιου τουρισμού του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	600.000
2	Έργα Βελτίωσης παράκτιας οδού «Στενό-Γιαλυνάμμος»	5.000.000
	Σύνολο	5.600.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες, τουριστικές επιχειρήσεις και τοπικός πληθυσμός των περιοχών παράκτιας ζώνης του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας. Πρόγραμμα Δήμων, Νομαρχιών.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								
2	Έργα βελτίωσης παράκτιας οδού «Στενό-Γαλυνάμμος»								

4.4. Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Όπως είναι γνωστό, απόλυτη προτεραιότητα στον Εθνικό Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό κατέχει η ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές ή ειδικές περιοχές τουριστικής ανάπτυξης ή πολιτιστικής ανάδειξης (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και τροποποίηση αυτής 98/15/ΕΚ) θέτοντας ως γενικό στόχο την προστασία των νερών και του περιβάλλοντος και την στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης. Λαμβάνοντας υπόψη το γενικό επίπεδο αντίστοιχων υποδομών του Νομού, προτείνεται η κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων στους Δήμους **Ιτέας (βελτίωση), Γαλαξειδίου, Ερατεινής και Τολοφώνα.**

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ο.Τ.Α

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το εν λόγω έργο πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην προστασία των τουριστικών πόρων στους Δήμους **Ιτέας (βελτίωση), Γαλαξειδίου, Ερατεινής και Τολοφώνα** από την ανεξέλεγκτη διάθεση αστικών λυμάτων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	1.800.000
2	Έργα Κατασκευής	15.000.000
	Σύνολο	16.800.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες καθώς και ο τοπικός πληθυσμός των Δήμων **Ιτέας (βελτίωση), Γαλαξειδίου, Ερατεινής και Τολοφώνα** είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από την συγκεκριμένη παρέμβαση περιβαλλοντικής προστασίας. Κάτ' επέκταση, έμμεσα ωφελούμενες είναι και οι τουριστικές επιχειρήσεις των ανωτέρω Δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον», Ταμείο Συνοχής.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση Μελέτης												
2	Κατασκευή												

4.5. Σχέδιο Διαχείρισης περιοχής παραλιακής ζώνης από Ναύπακτο έως Ιτέα

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το προτεινόμενο έργο αφορά την εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου για την περιοχή **παραλιακής ζώνης από Ναύπακτο έως Ιτέα**, χαρακτηρισμένη περιοχή ως περιοχή φυσικού κάλλους η οποία έχει ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000 και για την οποία δεν έχει μέχρι σήμερα εκπονηθεί αυτό. Το Διαχειριστικό Σχέδιο αφορά στην καταγραφή των ιδιαίτερων φυσικών χαρακτηριστικών και αξιών, στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης καθώς και των προβλημάτων που απορρέουν από την ανθρώπινη παρουσία και δραστηριότητα. Παράλληλα, με την εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης επιδιώκεται η ανάδειξη και ο προσδιορισμός των μέτρων προστασίας, η βελτίωση των συνθηκών διοίκησης και διαχείρισης των περιοχών ενώ ιδιαίτερο επίσης ενδιαφέρον αποδίδεται και μελετάται στην βελτίωση του συνθηκών διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, απαραίτητη προϋπόθεση υλοποίησης του δικτύου προστασίας της φύσης Natura 2000 και μέσω αυτού, της προσπάθειας διατήρησης των φυσικών αξιών συνιστά η ένταξη τέτοιων περιοχών στο δίκτυο. Η εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης για την ανωτέρω περιοχή του Νομού που εντάσσεται στο δίκτυο, συνιστά το αμέσως επόμενο βήμα για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου, όπου στα πλαίσια των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης θα επιχειρηθεί ο σχεδιασμός ρεαλιστικών μέτρων προστασίας των οικοτόπων και των ειδών αυτής της περιοχής. Με την εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου μέλλουν να τεθούν οι βάσεις για την ορθολογική διαχείριση της περιοχής η οποία και ερμηνεύεται ως προστασία και διατήρηση των φυσικών χαρακτηριστικών και αξιών, ως βελτίωση της διοίκησης και διαχείρισης, ως αναβάθμιση του ποιοτικού επιπέδου εξυπηρέτησης των επισκεπτών καθώς και ως άνοδο του επιπέδου διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Διαχειριστικών Σχεδίων	60.000
	Σύνολο	60.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, επισκέπτες καθώς και τουριστικές επιχειρήσεις που συνδέονται με διάφορους τρόπους με τις περιοχές φυσικού κάλλους.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Περιβάλλον», Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου								

ΠΑΡΑΚΤΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ			
α/α	**ΕΡΓΟ**	**ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**	**ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ**
1.	Αναπλάσεις Ακτών	815.000	Β
2.	Παράκτια οδοποιϊα	745.000	Γ
3.	Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης	4.480.000	Α
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**6.040.000**	
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ			
1.	Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός	120.000	Γ
2.	Αναπλάσεις Ακτών	8.150.000	Β
3.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων	30.400.000	Α
4.	Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης	24.640.000	Γ
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**63.310.000**	
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ			
1.	Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός	600.000	Γ
2.	Αναπλάσεις Ακτών	9.800.000	Β
3.	Παράκτια οδοποιϊα	1.795.000	Γ
4.	Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης	8.960.000	Γ
5.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων	12.200.000	Α
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**33.355.000**	

ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ			
1.	Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός	240.000	Β
2.	Αναπλάσεις Ακτών	6.500.000	Γ
3.	Παράκτια Οδοποιία	5.600.000	Γ
4.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων	16.800.000	Α
5.	Σχέδιο Διαχείρισης περιοχής παραλιακής ζώνης από Ναύπακτο έως Ιτέα	60.000	Α
	ΣΥΝΟΛΟ ΦΩΚΙΔΑΣ	**29.200.000**	
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	***131.905.000***	

ΠΑΡΑΚΤΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΩΝ

α/α	ΕΡΓΟ	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ								
1.	Αναπλάσεις Ακτών								
2.	Παράκτια οδοποιϊα								
3.	Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης								
	Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ								
1.	Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός								
2.	Αναπλάσεις Ακτών								
3.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων								
4.	Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης								
	ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ								
1.	Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός								
2.	Αναπλάσεις Ακτών								
3.	Παράκτια οδοποιϊα								
4.	Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης								
5.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων								
	ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ								
1.	Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός								
2.	Αναπλάσεις Ακτών								

3.	Παράκτια Οδοποιία												
4.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων												
5.	Σχέδιο Διαχείρισης περιοχής παραλιακής ζώνης από Ναύπακτο έως Ιτέα												

5. ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Πρόκειται για ένα τύπο τουρισμού που συνδέεται με δραστηριότητες στον θαλάσσιο χώρο (άθληση, ψυχαγωγία, ταξίδια περιήγησης κ.ά.).

Στον θαλάσσιο τουρισμό εμπίπτουν τα ταξίδια με ιστιοπλοϊκά ή μηχανοκίνητα σκάφη, οι κρουαζιέρες και οι κάθε μορφής ψυχαγωγικές ή αθλητικές δραστηριότητες στην θάλασσα (ψάρεμα, υποβρύχιο κολύμπι, σερφ, υποβρύχια φωτογράφηση κ.ά.). Σημαντικό ποσοστό των δραστηριοτήτων του θαλάσσιου τουρισμού έχουν οργανωμένο χαρακτήρα ενώ η ζήτησή του είναι πολύ μεγάλη και παρουσιάζει αυξητική τάση.

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και ειδικότερα οι Νομοί Εύβοιας και Φωκίδας, διαθέτει πολύ μεγάλο μήκος ακτών και θαλάσσιους πόρους, οι οποίοι μπορούν να αξιοποιηθούν για την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται δράσεις για:

- Τη δημιουργία υποδομών ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής
- Τη δημιουργία επιχειρήσεων υποστήριξης του θαλάσσιου τουρισμού

1. ΒΟΙΩΤΙΑ

Έργο 1.1. Δημιουργία Ζωνών Σκαφών Αναψυχής

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Μία από τις βασικές προϋποθέσεις της ενίσχυσης των τουριστικών υποδομών του Νομού, της επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου και της προώθησης, προβολής του τουριστικού προϊόντος αποτελεί η διαμόρφωση ειδικών ζωνών σκαφών αναψυχής οι οποίες θα λειτουργήσουν κυρίως ως σημεία προσέγγισης και ανεφοδιασμού. Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται η κατασκευή υποδομών παροχής ύδρευσης, καυσίμων εφοδίων, ηλεκτρικού ρεύματος κατά μήκος των προβλητών, δημιουργίας σημείων πρόσδεσης σκαφών (δέστρες) και dock-fenders, εγκατάσταση συστήματος ανέλκυσης σκαφών, επισκευαστικές εγκαταστάσεις (ράμπες καθέλκυσης και επισκευών, dry storage), χερσαίοι χώροι αποθήκευσης σκαφών, πύργος ελέγχου.

Οι προτεινόμενες περιοχές εγκατάστασης ζώνης σκαφών αναψυχής είναι η ακτή Σαράντη, το Δήλεσι και η Αντίκυρα. Ειδικότερα, στην **ακτή Σαράντη** προτείνεται η διαμόρφωση ζώνης σκαφών αναψυχής μικρού μεγέθους και χωρητικότητας έως 50 σκαφών. Παράλληλα, προτείνεται η διαμόρφωση ανάλογης ζώνης στο υφιστάμενο αλιευτικό καταφύγιο της **Αντίκυρας** μεσαίας χωρητικότητας 50 έως 80 σκαφών καθώς και στο **Δήλεσι** προτείνεται η οργάνωση και συμπλήρωση σε υποδομές όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, της υπάρχουσας ζώνης σκαφών αναψυχής μεγάλης χωρητικότητας έως 100 σκαφών.

Για το σχεδιασμό των ζωνών ελήφθη υπόψη η μελέτη Ε.Σ.Υ.Λ.Α. και τα σχετικά στοιχεία, σε συνεργασία με τα αρμόδια στελέχη του Ε.Ο.Τ. και την Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Λιμένων του Ε.Ο.Τ.

Ειδικότερα ελήφθησαν υπόψη τόσο οι προτάσεις της μελέτης (τα προτεινόμενα έργα είναι τμήμα της) όσο και ο τόπος εγκατάστασης και τα μεγέθη των ζωνών.

Σημειώνεται ότι το έργο δεν παρουσιάζει ωριμότητα (εκπόνηση μελετών, αδειοδοτήσεις, φορέας διαχείρισης κλπ.) για την υποβολή πρότασης σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ο.Τ.Α.
- Λιμενικό Ταμείο Νομού

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση της παρούσας κατηγορίας έργων πρόκειται να συμβάλλει καταλυτικά στην βελτίωση των υποδομών θαλάσσιου τουρισμού του Νομού με την διαμόρφωση ή οργάνωση ειδικών ζωνών σκαφών αναψυχής σε υφιστάμενες λιμενικές εγκαταστάσεις, την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και την ποιοτική αναβάθμιση του τουρισμού με την προσέλκυση τουριστών από υψηλά εισοδηματικά στρώματα. Επιπρόσθετα, μέλλει να λειτουργήσει υποστηρικτικά στις προσπάθειες ανάπτυξης και εξειδίκευσης εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	1.100.000
2	Έργα διαμόρφωσης	8.800.000
	Σύνολο	9.900.000

Ωφελούμενοι

Οι τουριστικές επιχειρήσεις των Δήμων και κατ' επέκταση του Νομού καθώς και οι επισκέπτες των εγκαταστάσεων. Παράλληλα, ωφελούμενος εκτιμάται ότι θα είναι και ο τοπικός πληθυσμός από την υλοποίηση του παρόντος έργου.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα»

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Μελέτες								
2	Κατασκευή								

1.2 Δημιουργία επιχειρήσεων υποστήριξης του θαλάσσιου τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Για την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού και την αξιοποίηση και υποστήριξη της λειτουργίας της ζώνης σκαφών αναψυχής προτείνεται η δημιουργία σχετικών επιχειρήσεων, όπως ενοικίασης σκαφών, (ιστιοπλοϊκών ή μηχανοκίνητων), διοργάνωσης κρουαζιέρων και κάθε μορφής ψυχαγωγικών ή αθλητικών δραστηριοτήτων στην θάλασσα (ψάρεμα, υποβρύχιο κολύμπι, σερφ, υποβρύχια φωτογράφηση), ενοικίασης εξοπλισμού, εκπαίδευσης και εκμάθησης θαλάσσιων αθλημάτων, η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός χώρων εστίασης και αναψυχής, χώρων αναψυχής και κατασκήνωσης, η ανάπτυξη και παροχή τουριστικών υπηρεσιών για αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, επισκευής σκαφών, σταθμών ανεφοδιασμού κλπ.

Φορείς Υλοποίησης

Δικαιούχοι του Μέτρου είναι Ιδιωτικές τουριστικές επιχειρήσεις (Ξενοδοχεία, κάμπινγκ, ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια και διαμερίσματα, τουριστικές επιχειρήσεις όλων των λοιπών κλάδων), όπως ορίζονται από τα σχετικά Μέτρα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση των παραπάνω επενδύσεων θα υποστηρίξει αποτελεσματικά τη βιωσιμότητα της ζώνης σκαφών αναψυχής και συνολικά την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού στο νομό.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Επιχειρηματικά Σχέδια Τουριστικών Επιχειρήσεων	500.000
	Σύνολο	500.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας, επισκέπτες-τουρίστες, επιχειρήσεις παραγωγικών κλάδων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα» - Μέτρα 2.2, 5.3, Αναπτυξιακός Νόμος 2601/98, ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας – Μέτρο1.10, LEADER+, ΟΠΑΑΧ

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Εκπόνηση μελετών				
2	Υλοποίηση επενδύσεων				

2. ΕΥΒΟΙΑ

2.1. Δημιουργία Ζωνών Σκαφών Αναψυχής

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Για την ενίσχυση των τουριστικών υποδομών του Νομού, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και την προώθηση, προβολή του τουριστικού προϊόντος θεωρείται σκόπιμη η δημιουργία ειδικών ζωνών σκαφών αναψυχής οι οποίες θα λειτουργήσουν κυρίως ως σημεία προσέγγισης και ανεφοδιασμού. Ειδικότερα, προτείνεται η διαμόρφωση μικρών ζωνών χωρητικότητας έως 50 σκαφών, στις υπάρχουσες λιμενικές εγκαταστάσεις των περιοχών **Αλιβερίου, Ωρεών** και **Λιχάδας.** Παράλληλα, προτείνεται η διαμόρφωση μεσαίας ζώνης σκαφών αναψυχής χωρητικότητας από 50 έως 80 σκαφών, στις υπάρχουσες υποδομές του λιμανιού της **Χαλκίδας** και της Σκύρου στα **Λινάρια Σκύρου.**

Ως προς το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης κατηγορίας έργων, προτείνεται η κατασκευή έργων παροχής ύδρευσης, καυσίμων εφοδίων, ηλεκτρικού ρεύματος κατά μήκος των προβλητών, δημιουργίας σημείων πρόσδεσης σκαφών (δέστρες), εγκατάσταση συστήματος ανέλκυσης σκαφών, στοιχειώδεις υποδομές παροχής βοήθειας σε περιπτώσεις βλαβών κλπ.

Για το σχεδιασμό των ζωνών ελήφθη υπόψη η μελέτη Ε.Σ.Υ.Λ.Α. και τα σχετικά στοιχεία, σε συνεργασία με τα αρμόδια στελέχη του Ε.Ο.Τ. και την Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Λιμένων του Ε.Ο.Τ.

Ειδικότερα ελήφθησαν υπόψη τόσο οι προτάσεις της μελέτης (τα προτεινόμενα έργα είναι τμήμα της) όσο και ο τόπος εγκατάστασης και τα μεγέθη των ζωνών.

Σημειώνεται ότι το έργο δεν παρουσιάζει ωριμότητα (εκπόνηση μελετών, αδειοδοτήσεις, φορέας διαχείρισης κλπ.) για την υποβολή πρότασης σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ο.Τ.Α.
- Λιμενικό Ταμείο Νομού

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση της παρούσας κατηγορίας έργων πρόκειται να συμβάλλει καταλυτικά στην βελτίωση των υποδομών θαλάσσιου τουρισμού του Νομού με την δημιουργία ειδικών ζωνών σκαφών αναψυχής σε υφιστάμενες λιμενικές εγκαταστάσεις, την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και την ποιοτική αναβάθμιση του τουρισμού με την προσέλκυση τουριστών από υψηλά εισοδηματικά στρώματα. Επιπρόσθετα, μέλλει να λειτουργήσει υποστηρικτικά στις προσπάθειες ανάπτυξης και εξειδίκευσης εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελέτης	1.800.000
2	Έργα Κατασκευής	12.000.000
	Σύνολο	13.800.000

Ωφελούμενοι

Οι τουριστικές επιχειρήσεις των περιοχών παρέμβασης και κατ' επέκταση του Νομού καθώς και οι επισκέπτες των εγκαταστάσεων. Παράλληλα, ωφελούμενος εκτιμάται ότι θα είναι και ο τοπικός πληθυσμός από την υλοποίηση του παρόντος έργου.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση Μελέτης												
2	Κατασκευή												

2.2 Δημιουργία επιχειρήσεων υποστήριξης του θαλάσσιου τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Για την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού και την αξιοποίηση και υποστήριξη της λειτουργίας της ζώνης σκαφών αναψυχής προτείνεται η δημιουργία σχετικών επιχειρήσεων, όπως ενοικίασης σκαφών, (ιστιοπλοϊκών ή μηχανοκίνητων), διοργάνωσης κρουαζιέρων και κάθε μορφής ψυχαγωγικών ή αθλητικών δραστηριοτήτων στην θάλασσα (ψάρεμα, υποβρύχιο κολύμπι, σερφ, υποβρύχια φωτογράφηση), ενοικίασης εξοπλισμού, εκπαίδευσης και εκμάθησης θαλάσσιων αθλημάτων, η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός χώρων εστίασης και αναψυχής, χώρων αναψυχής και κατασκήνωσης, η ανάπτυξη και παροχή τουριστικών υπηρεσιών για αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, επισκευής σκαφών , σταθμών ανεφοδιασμού κλπ.

Φορείς Υλοποίησης

Δικαιούχοι του Μέτρου είναι Ιδιωτικές τουριστικές επιχειρήσεις (Ξενοδοχεία, κάμπινγκ, ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια και διαμερίσματα, τουριστικές επιχειρήσεις όλων των λοιπών κλάδων), όπως ορίζονται από τα σχετικά Μέτρα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση των παραπάνω επενδύσεων θα υποστηρίξει αποτελεσματικά τη βιωσιμότητα της ζώνης σκαφών αναψυχής και συνολικά την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού στο νομό.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Επιχειρηματικά Σχέδια Τουριστικών Επιχειρήσεων	1.500.000
	Σύνολο	1.500.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας, επισκέπτες-τουρίστες, επιχειρήσεις παραγωγικών κλάδων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα» - Μέτρα 2.2, 5.3, Αναπτυξιακός Νόμος 2601/98, ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας – Μέτρο1.10, LEADER+, ΟΠΑΑΧ

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση μελετών								
2	Υλοποίηση επενδύσεων								

3. ΦΩΚΙΔΑ

3.1. Δημιουργία Ζώνης Σκαφών Αναψυχής Μαραθιά

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Παρά την ολοκλήρωση των λιμενικών έργων που υλοποιούνται σε Ιτέα και τα Τριζόνια, κρίνεται σκόπιμη η επιπλέον ενίσχυση των τουριστικών υποδομών του Νομού και σκοπό την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και την προώθηση, προβολή του τουριστικού προϊόντος θεωρείται σκόπιμη η δημιουργία ειδικής ζώνης σκαφών αναψυχής η οποία θα λειτουργήσει ως σημείο προσέγγισης και ανεφοδιασμού. Ειδικότερα, προτείνεται η διαμόρφωση μεσαίας ζώνης σκαφών αναψυχής χωρητικότητας από 50 έως 80 σκαφών, στις υπάρχουσες υποδομές του λιμανιού του **Μαραθιά.**

Ως προς το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης κατηγορίας έργων, προτείνεται η κατασκευή έργων παροχής ύδρευσης, καυσίμων εφοδίων, ηλεκτρικού ρεύματος κατά μήκος των προβλητών, δημιουργίας σημείων πρόσδεσης σκαφών (δέστρες), εγκατάσταση συστήματος ανέλκυσης σκαφών, στοιχειώδεις υποδομές παροχής βοήθειας σε περιπτώσεις βλαβών κλπ.

Για το σχεδιασμό των ζωνών ελήφθη υπόψη η μελέτη Ε.Σ.Υ.Λ.Α. και τα σχετικά στοιχεία, σε συνεργασία με τα αρμόδια στελέχη του Ε.Ο.Τ. και την Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Λιμένων του Ε.Ο.Τ.

Ειδικότερα ελήφθησαν υπόψη τόσο οι προτάσεις της μελέτης (τα προτεινόμενα έργα είναι τμήμα της) όσο και ο τόπος εγκατάστασης και τα μεγέθη των ζωνών.

Σημειώνεται ότι το έργο δεν παρουσιάζει ωριμότητα (εκπόνηση μελετών, αδειοδοτήσεις, φορέας διαχείρισης κλπ.) για την υποβολή πρότασης σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ο.Τ.Α.
- Λιμενικό Ταμείο Νομού

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου πρόκειται να συμβάλλει καταλυτικά στην βελτίωση των υποδομών θαλάσσιου τουρισμού του Νομού την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και την ποιοτική αναβάθμιση του τουρισμού με την προσέλκυση τουριστών από υψηλά εισοδηματικά στρώματα. Επιπρόσθετα, μέλλει να λειτουργήσει υποστηρικτικά στις προσπάθειες ανάπτυξης και εξειδίκευσης εναλλακτικών μορφών τουρισμού με την διευκόλυνση της πρόσβασης στον Νομό.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελέτης	1.800.000
2	Έργα Κατασκευής	12.000.000
	Σύνολο	13.800.000

Ωφελούμενοι

Οι τουριστικές επιχειρήσεις των περιοχών παρέμβασης και κάτ' επέκταση του Νομού καθώς και οι επισκέπτες των εγκαταστάσεων. Παράλληλα, ωφελούμενος εκτιμάται ότι θα είναι και ο τοπικός πληθυσμός από την υλοποίηση του παρόντος έργου.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση Μελέτης												
2	Κατασκευή												

3.2 Δημιουργία επιχειρήσεων υποστήριξης του θαλάσσιου τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Για την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού και την αξιοποίηση και υποστήριξη της λειτουργίας της ζώνης σκαφών αναψυχής προτείνεται η δημιουργία σχετικών επιχειρήσεων, όπως ενοικίασης σκαφών, (ιστιοπλοϊκών ή μηχανοκίνητων), διοργάνωσης κρουαζιέρων και κάθε μορφής ψυχαγωγικών ή αθλητικών δραστηριοτήτων στην θάλασσα (ψάρεμα, υποβρύχιο κολύμπι, σερφ, υποβρύχια φωτογράφηση), ενοικίασης εξοπλισμού, εκπαίδευσης και εκμάθησης θαλάσσιων αθλημάτων, η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός χώρων εστίασης και αναψυχής, χώρων αναψυχής και κατασκήνωσης, η ανάπτυξη και παροχή τουριστικών υπηρεσιών για αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, επισκευής σκαφών , σταθμών ανεφοδιασμού κλπ.

Φορείς Υλοποίησης

Δικαιούχοι του Μέτρου είναι Ιδιωτικές τουριστικές επιχειρήσεις (Ξενοδοχεία, κάμπινγκ, ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια και διαμερίσματα, τουριστικές επιχειρήσεις όλων των λοιπών κλάδων), όπως ορίζονται από τα σχετικά Μέτρα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση των παραπάνω επενδύσεων θα υποστηρίξει αποτελεσματικά τη βιωσιμότητα της ζώνης σκαφών αναψυχής και συνολικά την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού στο νομό.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Επιχειρηματικά Σχέδια Τουριστικών Επιχειρήσεων	1.000.000
	Σύνολο	1.000.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις της Περιφέρειας, επισκέπτες-τουρίστες, επιχειρήσεις παραγωγικών κλάδων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα» - Μέτρα 2.2, 5.3, Αναπτυξιακός Νόμος 2601/98, ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας – Μέτρο1.10, LEADER+, ΟΠΑΑΧ

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση μελετών								
2	Υλοποίηση επενδύσεων								

ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ			
α/α	**ΕΡΓΟ**	**ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**	**ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ**
1.	Δημιουργία Ζωνών Σκαφών Αναψυχής	9.900.000	Γ
2.	Δημιουργία επιχειρήσεων υποστήριξης του θαλάσσιου τουρισμού	500.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**10.400.000**	
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ			
1.	Δημιουργία Ζωνών Σκαφών Αναψυχής	13.800.000	Β
2.	Δημιουργία επιχειρήσεων υποστήριξης του θαλάσσιου τουρισμού	1.500.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**15.300.000**	
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ			
1.	Δημιουργία Ζώνης Σκαφών Αναψυχής Μαραθιά	13.800.000	Β
2.	Δημιουργία επιχειρήσεων υποστήριξης του θαλάσσιου τουρισμού	1.000.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ ΦΩΚΙΔΑΣ	**14.800.000**	
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	***40.500.000***	

ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ											
α/α	**ΕΡΓΟ**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**		
1.	Δημιουργία Ζωνών Σκαφών Αναψυχής										
2.	Δημιουργία επιχειρήσεων υποστήριξης του θαλάσσιου τουρισμού										
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ											
1.	Δημιουργία Ζωνών Σκαφών Αναψυχής										
2.	Δημιουργία επιχειρήσεων υποστήριξης του θαλάσσιου τουρισμού										
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ											
1.	Δημιουργία Ζώνης Σκαφών Αναψυχής Μαραθιά										
2.	Δημιουργία επιχειρήσεων υποστήριξης του θαλάσσιου τουρισμού										

6. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

6.1. ΟΡΕΙΝΟΣ/ ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Είναι ένας τύπος τουρισμού με ισχυρή παράδοση. Γίνεται κυρίως σε περιοχές με πολιτιστική παράδοση και περιοχές με ωραίο φυσικό και δομημένο περιβάλλον. Οι τουρίστες περιηγητές κινούνται συνήθως αυτόνομα τόσο ως προς την οργάνωση του ταξιδιού όσο και ως προς το χρονοδιάγραμμά τους. Πρόκειται συνήθως για ομαδικά ταξίδια (οικογένειες, παρέες) στα οποία σημαντικό ρόλο παίζει το αυτοκίνητο. Εξειδίκευση του περιηγητικού τουρισμού θεωρείται ο περιπατητικός τουρισμός, ο οποίος στοχεύει στην γνωριμία μιας περιοχής μέσα από τη διέλευση από μονοπάτια. Μπορεί να έχει μικρή ή μεγάλη χρονική διάρκεια. Η Ελλάδα -και ιδιαίτερα οι ορεινές περιοχές -αποτελούν ένα προνομιακό χώρο για περιηγητικό τουρισμό τόσο των αλλοδαπών όσο και των ημεδαπών τουριστών.

Η Στερεά Ελλάδα διαθέτει πολύ μεγάλο απόθεμα περιβαλλοντικών και οικιστικών πόρων, η αξιοποίηση των οποίων θα συνεισφέρει ουσιαστικά στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

Οι σχετικοί στόχοι που τίθενται είναι οι ακόλουθοι:

- Αξιοποίηση των πλούσιων περιβαλλοντικών, οικιστικών και ιστορικών πόρων της περιφέρειας για την ανάπτυξη των ήπιων μορφών τουρισμού
- Κατασκευή των αναγκαίων έργων υποδομής εντός και εκτός των οικισμών
- Αναβάθμιση των δεξιοτήτων του τουριστικού εργατικού δυναμικού
- Αναβάθμιση των επιχειρήσεων και των υπηρεσιών τουρισμού
- Οργάνωση του τουριστικού κυκλώματος
- Προβολή του τοπικού τουριστικού προϊόντος

Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων περιγράφονται στην συνέχεια τα προτεινόμενα έργα και δράσεις.

1. ΒΟΙΩΤΙΑ

1.1. Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Οι παρεμβάσεις τουριστικής ανάπτυξης των δήμων και των κοινοτήτων της Περιφέρειας περιορίζονται, μέχρι σήμερα, κυρίως στη δημιουργία δημοτικών ξενώνων ή οργανωμένων δημοτικών κατασκηνώσεων. Φυσικά, αυτή η περιοριστική αντίληψη δεν αντικατοπτρίζει μια ολοκληρωμένη τουριστική πολιτική σε τοπικό επίπεδο. Το συγκεκριμένο έργο αφορά στην εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης το οποίο θα δώσει ευρύτερο αναπτυξιακό ρόλο στους ΟΤΑ μειονεκτικών χωρικών ενοτήτων του Νομού.

Ειδικότερα, με την εκπόνηση του Ε.Τ.Π.Τ.Α. επιχειρείται ο σχεδιασμός δράσεων σε επίπεδο ΟΤΑ τόσο αξιοποίησης, διαχείρισης και προστασίας όσο και εκμετάλλευσης των τουριστικών πόρων της χωρικής ενότητας (πληροφόρηση- προβολή- προώθηση-σύνθεση περιβαλλοντικών και πολιτιστικών τουριστικών πακέτων) σε μειονεκτικές χωρικές ενότητες του Νομού. Ενδεικτικά δράσεις κάθε Ε.Τ.Π.Τ.Α. συνιστούν η τουριστική πληροφόρηση, η τουριστική εκπαίδευση, ο εκσυγχρονισμός των τοπικών τουριστικών καταλυμάτων, η τουριστική προβολή και προώθηση, η εκμετάλλευση του τοπικού τουριστικού προϊόντος, η προσαρμογή της τουριστικής προσφοράς στις μεταβολές της τουριστικής ζήτησης.

Φορείς Υλοποίησης

- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές Εταιρείες

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Ενέργειες	***Προϋπολογισμός*** (ΕΥΡΩ)
1.	Εκπόνηση Ε.Τ.Π.Τ.Α	35.000
	Σύνολο	35.000

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Με την υλοποίηση του παρόντος έργου θα επιτευχθεί ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός τουριστικής ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο, συνδράμοντας θετικά στην προστασία και η ανάδειξη των τουριστικών πόρων που βρίσκονται εντός των ορίων του ΟΤΑ, στην βέλτιστη τουριστική εκμετάλλευση των πόρων αυτών καθώς και την αναβάθμιση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος. Επιπρόσθετα, θα υποκινήσει την συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού σε τουριστικές δραστηριότητες αυξάνοντας με αυτόν τον τρόπο το τοπικό εισόδημα.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Leader Plus, ΕΠ «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006» , ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ	*ΕΤΟΣ*			
	2003	**2004**	**2005**	**2006**
Εκπόνηση Ε.Τ.Π.Τ.Α.				

1.2. Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το έργο αυτό αφορά παρεμβάσεις που θα επικεντρωθούν σε χαρακτηρισμένους ορεινούς και μειονεκτικούς οικισμούς του Νομού οι οποίοι διαθέτουν τουριστικό χαρακτήρα. Βασικές επιδιώξεις του έργου αποτελούν η ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων καθώς και η αύξηση της επισκεψιμότητας και βελτίωση του τοπικού εισοδήματος μέσω οικιστικών παρεμβάσεων καθώς και η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του ορεινού χώρου. Οι ενδεικτικά, προτεινόμενοι ορεινοί οικισμοί, των οποίων οι παρεμβάσεις εκτιμάται ότι θα υποστηρίξουν και θα βελτιώσουν το τοπικά προσφερόμενο τουριστικό προϊόν, είναι οι εξής:

- Ελικώνας
- Αγ. Άννα
- Δαύλεια
- Άγιος Νικόλαος
- Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος
- Κυριάκι
- Κωρώνια
- Δίστομο

Ειδικότερα, επιλέξιμα επιμέρους έργα συνιστούν έργα βασική υποδομής που αφορούν την βελτίωση ή επέκταση αποχετευτικού δικτύου και δικτύου ύδρευσης των προτεινόμενων οικισμών. Επιπρόσθετα, στα επιλέξιμα έργα περιλαμβάνονται και παρεμβάσεις αναπλάσεων κοινόχρηστων χώρων εντός των οικισμών (πλατείες, χώροι στάθμευσης, πεζοδρομήσεις, καθιστικά κ.α.).

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση της βελτίωσης του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος και της αναβάθμισης του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων του ορεινού και μειονεκτικού χώρου του Νομού συνιστά η υλοποίηση βασικών έργων υποδομής. Επιπρόσθετα, εκτιμάται ότι η υλοποίηση των έργων αυτών θα συμβάλλει κατά ένα

μέρος και στην προσπάθεια ανάσχεσης της πληθυσμιακής συρρίκνωσης των ορεινών περιοχών του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	300.000
2	Έργα διαμόρφωσης και πρόσβασης	1.500.000
3	Έργα κτιριακών επεμβάσεων	1.200.000
	Σύνολο	3.000.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003				**2004**			
1	Εκπόνηση Μελετών, έκδοση αδειών	■	■	■	■	■			
2	Διαμόρφωση χώρων κατασκευαστικά έργα					■	■	■	■

1.3. Ορεινή οδοποιϊα

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Απαραίτητη προϋπόθεση της τουριστικής αξιοποίησης κι ανάπτυξης των ορεινών όγκων του Νομού Βοιωτίας συνιστά η εύκολη πρόσβαση και διάβαση σε αυτούς. Πιο συγκεκριμένα, αυτή η κατηγορία έργων αφορά στην βελτίωση του υφιστάμενου ορεινού οδικού δικτύου η οποία διακρίνεται άλλοτε σε διαπλάτυνση, σε βελτίωση της χάραξης κι άλλοτε σε βελτίωση ή κατασκευή οδοστρώματος. Ενδεικτικά τμήματα του ορεινού οδικού δικτύου του Νομού που χρήζουν βελτίωσης είναι τα εξής:

- Κυριάκι-Αγ. Άννα (Ολοκλήρωση δικτύου)
- Δίστομο-Κυριάκι
- Αρβανίτσα-Αγ. Άννα
- Κυριάκι-Ελικώνας
- Αγία Τριάδα-Ευαγγελίστρια-Κορώνια (Βελτίωση δικτύου)
- Ανάληψη -Ελικώνας-Αγία Τριάδα

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	95.000
2.	Έργα Κατασκευής (διάνοιξη, ασφαλτόστρωση κλπ.)	780.000
	Σύνολο	875.000

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αναφέρεται σε έργα ορεινής οδοποιϊας τα οποία πρόκειται να συμβάλλουν καταλυτικά στην οδική σύνδεση των ορεινών οικισμών με τα αστικά κέντρα του Νομού Βοιωτίας, βελτιώνοντας τις συνθήκες προσπέλασης και πρόσβασης από και προς τις περιοχές αυτές και κατά συνέπεια αυξάνοντας την

τουριστική προσέλκυση και κίνηση. Παράλληλα, η υλοποίηση έργων αυτής της κατηγορίας πρόκειται να λειτουργήσει θετικά στην προσπάθεια κυκλοφοριακής εξυπηρέτησης και διασύνδεσης απομονωμένων ορεινών οικισμών.

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των ορεινών όγκων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στ. Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								
2	Κατασκευή Έργων								

1.4. Ειδικό Πρόγραμμα Προστασίας Εθνικού Δρυμού Παρνασσού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το Ειδικό Πρόγραμμα Προστασίας του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού προβλέπει αρχικά την σύσταση και οργάνωση Φορέα Διαχείρισης του Δρυμού συμπεριλαμβάνοντας τόσο την θεσμική σύσταση του φορέα όσο και την στελέχωση και κτιριακή στέγαση του. Στο ίδιο πρόγραμμα περιλαμβάνεται και η εκπόνηση προβλεπόμενων και ειδικών μελετών για την αναγνώριση, προστασία και διατήρηση των φυσικών χαρακτηριστικών του Δρυμού.

Επιπρόσθετα, προτείνεται η δημιουργία Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης ενώ στα προτεινόμενα υποέργα εντάσσονται και οι παρεμβάσεις αναπλάσεων για την βέλτιστη και πληρέστερη εξυπηρέτηση των επισκεπτών του Δρυμού.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του Ειδικού Προγράμματος Προστασίας του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού πρόκειται να ικανοποιήσει μια σειρά ελλείψεων που παρατηρούνται στον τομέα προστασίας και διατήρησης των περιβαλλοντικών στοιχείων του Δρυμού. Ειδικότερα, θα δημιουργήσει κατάλληλο οργανωτικό φορέα ο οποίος θα διασφαλίσει την επόπτευση και παρακολούθηση καθώς θα εφαρμόσει αποτελεσματικά τα κατάλληλα εργαλεία για την βέλτιστη διαχείριση της περιοχής. Παράλληλα, μέσω του Ειδικού Προγράμματος Προστασίας του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού μέλλει να ενεργοποιηθεί σύστημα οριζόντιας παρακολούθησης και υποστήριξης παρεμβάσεων με απώτερο σκοπό την συνολική προσέγγιση και έγκαιρη αναγνώριση και επίλυση προβλημάτων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	12.000
2	Κτιριακή Υποδομή	442.000
3	Στελέχωση (5ετής)	1.233.000
4	Εξοπλισμός	250.000
5	Εκπαίδευση	77.000
6	Έρευνες-Μελέτες	100.000
7	Παράλληλα Τεχνικά Έργα Περιβαλλοντικής Προστασίας	40.000
8	Εγκαταστάσεις Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης	35.000
9	Αναπλάσεις για την διευκόλυνση επισκεπτών	36.000
	Σύνολο	2.225.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, επισκέπτες του Δρυμού καθώς και τουριστικές επιχειρήσεις που συνδέονται με διάφορους τρόπους με τον Δρυμό.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus, ΕΠΕΑΕΚ.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

	ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ	*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	■	■						
2	Κτιριακή Υποδομή			■	■				
3	Στελέχωση (5ετής)			■	■	■	■	■	■
4	Εξοπλισμός				■				
5	Εκπαίδευση			■	■				
6	Έρευνες-Μελέτες	■	■	■	■				
7	Παράλληλα Τεχνικά Έργα Περιβαλλοντικής Προστασίας			■	■	■	■	■	■
8	Εγκαταστάσεις Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης			■	■	■	■	■	■
9	Αναπλάσεις για την διευκόλυνση επισκεπτών			■	■	■	■	■	■

1.5. Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η προτεινόμενη κατηγορία έργων αφορά την εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου για όσες από τις περιοχές φυσικού κάλλους του Νομού Βοιωτίας, ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000 και για τις οποίες δεν έχει μέχρι σήμερα εκπονηθεί κάτι αντίστοιχο. Το Διαχειριστικό Σχέδιο αφορά στην καταγραφή των ιδιαίτερων φυσικών χαρακτηριστικών και αξιών, στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης καθώς και των προβλημάτων που απορρέουν από την ανθρώπινη παρουσία και δραστηριότητα. Παράλληλα, με την εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης επιδιώκεται η ανάδειξη και ο προσδιορισμός των μέτρων προστασίας, η βελτίωση των συνθηκών διοίκησης και διαχείρισης των περιοχών ενώ ιδιαίτερο επίσης ενδιαφέρον αποδίδεται και μελετάται στην βελτίωση του συνθηκών διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού. Οι περιοχές του Νομού που ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000 και για τις οποίες προτείνονται κατά προτεραιότητα η εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης είναι οι **Λίμνες Υλίκη, Παραλίμνη και το Σύστημα του Βοιωτικού Κηφισού.**

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, απαραίτητη προϋπόθεση υλοποίησης του δικτύου προστασίας της φύσης Natura 2000 και μέσω αυτού, της προσπάθειας διατήρησης των φυσικών αξιών συνιστά η ένταξη τέτοιων περιοχών στο δίκτυο. Η εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης για τις ανωτέρω τρεις περιοχές του Νομού που εντάσσονται στο δίκτυο, συνιστά το αμέσως επόμενο βήμα για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου, όπου στα πλαίσια των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης θα επιχειρηθεί ο σχεδιασμός ρεαλιστικών μέτρων προστασίας των οικοτόπων και των ειδών. Με την εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου για κάθε μία από τις περιοχές αυτές μέλλουν να τεθούν οι βάσεις για την ορθολογική διαχείριση της περιοχής η οποία και ερμηνεύεται ως προστασία και διατήρηση των φυσικών χαρακτηριστικών και αξιών, ως βελτίωση της

διοίκησης και διαχείρισης, ως αναβάθμιση του ποιοτικού επιπέδου εξυπηρέτησης των επισκεπτών καθώς και ως άνοδο του επιπέδου διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου	180.000
	Σύνολο	180.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, επισκέπτες καθώς και τουριστικές επιχειρήσεις που συνδέονται με διάφορους τρόπους με τις περιοχές φυσικού κάλλους.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Διαχειριστικών Σχεδίων								

1.6. Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στα πλαίσια της συγκεκριμένης κατηγορίας έργων μέλλουν να υλοποιηθούν πράξεις οι οποίες θα συμβάλλουν στην συμπλήρωση και ανάπτυξη της τουριστικής ανωδομής των περιοχών παρέμβασης όπως η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός αγροτουριστικών καταλυμάτων και παραδοσιακών ξενώνων, χώρων εστίασης και αναψυχής, παραδοσιακών καφενείων και λοιπών συναφών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Ειδικότερα, η ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων του Νομού αναφέρεται σε ενέργειες ανακαίνισης κτιριακών εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος χώρου, εκσυγχρονισμό κινητού εξοπλισμού (έπιπλα και σκεύη). Επιπρόσθετα, αναφέρεται σε ενέργειες προώθησης και διαφήμισης.

Φορείς Υλοποίησης

- Τουριστικές ΜΜΕ
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση έργων ιδιωτικών επενδύσεων-ενίσχυσης επιχειρήσεων ορεινού τουρισμού πρόκειται να λειτουργήσει καταλυτικά στην προώθηση ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού στις ορεινές περιοχές του Νομού, βελτιώνοντας τις υφιστάμενες υποδομές και κατά συνέπεια αυξάνοντας την τουριστική επισκεψιμότητα.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια	3.600.000
	Σύνολο	3.600.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού, επισκέπτες-τουρίστες, ορεινός πληθυσμός, επιχειρήσεις παραγωγικών κλάδων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια								

1.7. Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο στοχεύει στην διασύνδεση τοπικής βιοτεχνίας και τουρισμού κι αφορά μια σειρά υποέργων ενίσχυσης τοπικών επιχειρήσεων ή άλλων φορέων παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων (προϊόντα παραδοσιακής ζαχαροπλαστικής, ξυλογλυπτικής, χρυσοκεντικής αγγειοπλαστικής κ.α.), άμεσα συνδεόμενες με τον τοπικό τουρισμό. Σε αυτό συμπεριλαμβάνονται η ίδρυση ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων καθώς και η ενίσχυση αγροτικών συνεταιρισμών γυναικών, εργαστηρίων Ιερών Μονών για την παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες
- Ιερές Μητροπόλεις- Ιερές Μονές

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου, θα έχει σημαντική συμβολή στην ενίσχυση της τοπικής τουριστικής βιοτεχνίας στην διασύνδεση τοπικού τουρισμού και βιοτεχνίας καθώς και στην βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού, οι οποίες θα στηριχθούν σε μεγαλύτερο βαθμό στην αξιοποίηση των τοπικών φυσικών πόρων. Επιπρόσθετα, η ενίσχυση της τοπικής τουριστικής βιοτεχνίας θα συμβάλει στην προσπάθεια ανάπτυξης δυνατοτήτων απασχόλησης και κάτ' επέκταση στην προσπάθεια συγκράτησης του πληθυσμού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια	4.500.000
	Σύνολο	4.500.000

Ωφελούμενοι

Πολύ μικρές και μικρές τοπικές βιοτεχνικές επιχειρήσεις και παραγωγικοί φορείς.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια								

1.8. Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η χρήση των σύγχρονων επικοινωνιακών μέσων έχει μεταβάλλει τους τρόπους και τα μέσα της τουριστικής προβολής και διαφήμισης, με αποτέλεσμα δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που πραγματοποιούν σημαντικές επενδύσεις σε αυτό το πεδίο να αναδεικνύονται συχνά περισσότερο ανταγωνιστικοί από εκείνους, που διαθέτουν ουσιαστικότερα συγκριτικά πλεονεκτήματα στον τομέα του τουρισμού. Πιο επιτακτική γίνεται η ανάγκη διαμόρφωσης εικόνας του τουριστικού τομέα και ανάπτυξης τουριστικής προβολής για τον Νομό Βοιωτίας, Νομός ο οποίος ενώ διαθέτει ποικιλία και πολυμορφία τουριστικών προορισμών διαπιστώνεται ανεπάρκεια προβολής και διαφήμισης. Το συγκεκριμένο έργο αφορά ενέργειες προβολής των οικολογικών πόρων του Νομού μέσω διαφημιστικών καταχωρήσεων στον τύπο τοπικής, εθνικής και διεθνούς εμβέλειας, συμμετοχής σε εθνικές και διεθνείς τουριστικές εκθέσεις, καθώς και ενέργειες προβολής μέσω διαδικτύου (παραπωγή ιστοσελίδας, e-marketing, market places, καταχωρήσεις σε κόμβους του διαδικτύου – banners - φιλοξενία ιστοσελίδων σε άλλους κόμβους).

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ενίσχυση της παρουσίας του Νομού Βοιωτίας στις εγχώριες και διεθνείς τουριστικές αγορές ορεινού/ περιηγητικού.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
- ΝΕΤΠ
- ΟΤΑ
- Περιφερειακές Υπηρεσίες ΥΠ.ΠΟ.
- Συλλογικοί Επαγγελματικοί Φορείς (Ενώσεις Ξενοδόχων κλπ.)

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης και Προβολής	235.000
	Σύνολο	235.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις καθώς και άλλες επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης & Προβολής				

1.9. Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, ο σωστός σχεδιασμός των μονοπατιών συντελεί στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων από τον τουρισμό, στο περιβάλλον και στα οικοσυστήματα. Γι' αυτόν τον λόγο θεωρείται σκόπιμος ο σαφής καθορισμός των μονοπατιών συνοδευόμενων από την ανάλογη σήμανση με πληροφορίες για τις αποστάσεις (σε χρόνο πεζοπορίας) και τα σημεία εξυπηρέτησης της διαδρομής.

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αφορά επεμβάσεις και κατασκευή τεχνικών έργων σε ήδη υπάρχοντα μονοπάτια-διαδρομές κι όχι διάνοιξη νέων. Το φυσικό αντικείμενο αυτών των επεμβάσεων συνίσταται από την τεχνική διαμόρφωση και την σήμανση των διαδρομών-μονοπατιών. Ειδικότερα, προτείνεται η βελτίωση βατότητας, η κατασκευή σκαλοπατιών-ξύλινης κουπαστής, η σήμανση μονοπατιών, η κατασκευή μόνιμων γεφυριών από πέτρα σύμφωνα με τα πρότυπα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, η τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων με χάρτη περιοχής, πληροφοριακό υλικό προσανατολισμού και χαρακτηριστικών βουνού. Επιπρόσθετα, συμπεριλαμβάνονται παρεμβάσεις διαμορφώσεων χώρων υπαίθριων γευμάτων και παρόδιας αναψυχής, χώρων θέας και στάθμευσης επισκεπτών. Ενδεικτικά υφιστάμενα μονοπάτια-διαδρομές του Νομού είναι τα εξής:

- Ευαγγελίστρια-Λάκκα Φίλια-Κρυφόβρυση-Παλιοφήβα-Κορώνεια-Ριγαινιά-
- Κερασιά -Πουρνάρα-Υποκρίνη-Χαλίκι
- Κυριάκι-Αρβανίτσα-Ελικώνας-Παλιομηλιά-Κυριάκι

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Φορείς Διαχείρισης
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Κάποια από τα ανωτέρω μονοπάτια-διαδρομές είναι ελλιπώς σηματοδοτημένα κι αποτελούνται από τμήματα που δεν συνδέονται μεταξύ σε ενιαίο σύνολο. Οι

συγκεκριμένες επεμβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα δημιουργίας ελκυστικών τουριστικών προϊόντων από δημόσιους και ιδιωτικών φορείς, πρόκειται να δημιουργήσουν τις κατάλληλες συνθήκες για τον σχεδιασμό ενιαίων τουριστικών προγραμμάτων-διαδρομών, την ασφαλή επίσκεψη και διάβαση των μονοπατιών-διαδρομών και από άτομα χωρίς ειδική εκπαίδευση με απώτερο αποτέλεσμα την αύξηση της τουριστικής επισκεψιμότητας και κάτ' επέκταση την γενικότερη τουριστική ανάπτυξη του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	55.000
2.	Τεχνικά Έργα	440.000
3.	Σήμανση	6.000
4.	Πληροφοριακές πινακίδες	10.000
	Σύνολο	511.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των ορεινών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και ορειβατικοί και λοιποί σύλλογοι.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών		■						
2	Κατασκευή Τεχνικών Έργων			■	■	■	■	■	
3	Σήμανση-Τοποθέτηση Πινακίδων								■

1.10. Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά την δημιουργία και έκδοση χάρτη κλίμακας 1:50.000 ο οποίος θα αποτελεί οδηγό στους πόρους φυσικού περιβάλλοντος του Νομού. Ειδικότερα, θα περιλαμβάνει πεζοπορίες, ορειβατικό σκι, ποδήλατο βουνού, περιηγήσεις, παρουσίαση του οικιστικού ιστού (οικισμούς, παραδοσιακούς οικισμούς κλπ.), οδικό δίκτυο, τουριστικές υποδομές (ξενοδοχεία, καταφύγια, εστιατόρια κλπ.) και πολιτιστικούς πόρους (Βυζαντινά μνημεία, αρχαιολογικά μνημεία, Ιερές Μονές, Μουσεία κλπ.) του Νομού. Το έργο αρχικά, περιλαμβάνει συλλογή πληροφοριών για την ευρύτερη περιοχή, χάρτες της ΓΥΣ (για δρόμους και χωροσταθμικές), χάρτες του Δασαρχείου, όπου έχουν αποτυπωθεί οι τύποι βλάστησης, και ενδεχομένως σε απόκτηση αεροφωτογραφιών από τη ΓΥΣ ή το ΥΠΕΧΩΔΕ. Απαιτείται επί τόπου μελέτη της περιοχής, που θα συμπεριληφθεί στο χάρτη, για την καταγραφή μονοπατιών, διαδρομών ενδιαφέροντος, σημείων θέας και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, κρουνών, δεξαμενών, γεφυριών και γενικά ιστορικών και πολιτισμικών στοιχείων. Θα επακολουθήσει σύνθεση και έκδοση του χάρτη, ο οποίος πρέπει να περιλαμβάνει υπόμνημα με τα εμπεριεχόμενα στοιχεία, καθώς και τοποθέτηση της περιοχής σε σχέση με την Ελλάδα ή/και την ευρύτερη περιοχή π.χ. την Περιφέρεια.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το έργο αποσκοπεί στην έκδοση ενός ολοκληρωμένου και καλά πληροφορημένου χάρτη του Νομού Βοιωτίας. Ο χάρτης θα χρησιμοποιηθεί από οργανωμένους συλλόγους επισκεπτών (π.χ. ορειβατικοί σύλλογοι), αλλά και από μεμονωμένους τουρίστες και θα βοηθήσει στην προβολή της περιοχής και στην τουριστική της ανάπτυξη.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελέτης	6.000
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις	10.000
	Σύνολο	16.000

Ωφελούμενοι

Επιχειρήσεις που βρίσκονται πλησίον πόρων οικολογικού τουρισμού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Leader Plus, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003				**2004**			
1	Εκπόνηση μελέτης								
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις								

1.11. Οδηγός Αναρρίχησης Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Ο αναρριχητικός οδηγός των ορεινών όγκων του Νομού Βοιωτίας αποτελεί βιβλίο-οδηγό με χρήσιμες πληροφορίες για αναρριχητές βουνών. Ειδικότερα, ο συγκεκριμένος οδηγός θα περιλαμβάνει πληροφορίες και φωτογραφίες ορθοπλαγιών, διαδρομών και σχετικά με αυτές σχεδιαγράμματα. Επιπρόσθετα, πρόκειται να περιλαμβάνει πληροφορίες ιστορικών μνημείων, πληροφορίες για την αισθητικότητα των διαδρομών, επιπέδου δυσκολίας, πληροφορίες πρόσβασης και επιστροφής από τις διαδρομές, ποιότητας βράχων κλπ. Συγχρόνως, ο οδηγός θα περιλαμβάνει εκτός από τις ανωτέρω πληροφορίες και σχετικό χάρτη.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το συγκεκριμένο έργο έχει ως στόχο την έκδοση ενός όσο δυνατόν πληρέστερου οδηγού αναρρίχησης. Ο αναρριχητικός οδηγός θα χρησιμοποιηθεί κυρίως από οργανωμένους ορειβατικούς συλλόγους, αλλά και από μεμονωμένους τουρίστες και θα βοηθήσει στην προβολή της περιοχής και στην τουριστική της ανάπτυξη.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελέτης και φωτογράφησης	6.000
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις	13.000
3	Μεταφράσεις	1.500
	Σύνολο	20.500

Ωφελούμενοι

Επιχειρήσεις που βρίσκονται πλησίον πόρων ορεινού τουρισμού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003				**2004**			
1	Εκπόνηση μελέτης								
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις								
3	Μεταφράσεις								

1.12. Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στην αναβάθμιση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών πρόκειται να συμβάλλει τα μέγιστα η διοργάνωση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης για τους επαγγελματίες του Νομού που δραστηριοποιούνται στον ορεινό/ περιηγητικό τουρισμό. Η μετάδοση τόσο ειδικών γνώσεων όσο και γενικότερων γνώσεων για τον τουριστικό κλάδο και την τουριστική φυσιογνωμία του Νομού και των επιμέρους περιοχών του θα καταβληθεί προσπάθεια να πραγματοποιηθεί μέσω της διοργάνωσης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης αξιοποιώντας τόσο τις ήδη υπάρχουσες δομές επαγγελματικής κατάρτισης (ΚΕΚ,ΙΕΚ) του Νομού όσο και τις αντίστοιχες Νομαρχιακές δομές εκπαίδευσης. Οι βασικότερες επαγγελματικές κατηγορίες του τουριστικού χώρου του Νομού που χρήζουν πρόσθετης επιμόρφωσης είναι οι εξής:

- Στελέχη ΜΜΕ αγροτουριστικών καταλυμάτων
- Επαγγελματικό προσωπικό ΜΜΕ αγροτουριστικών καταλυμάτων
- Στελέχη τοπικών πρακτορείων και γραφείων πληροφοριών
- Στελέχη τοπικού τουριστικού σχεδιασμού και ανάπτυξης
- Στελέχη ΟΤΑ και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, σε θέματα τοπικού τουριστικού σχεδιασμού, ανάπτυξης και προβολής

Φορείς Υλοποίησης

- Κέντρα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Κ.Ε.Κ.)

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, όπως απέδειξε και η πρώτη διαγνωστική φάση της παρούσας μελέτης, οι ανάγκες επαγγελματικής κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται γενικά στον τουριστικό τομέα του Νομού είναι μεγάλες και είναι δύσκολο μέσα σε ένα χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών να καλυφθούν επαρκώς. Παράλληλα, σημαντικός αριθμός επαγγελματιών οι οποίοι χρήζουν γενικής και ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης εισήλθε στον κλάδο μέσω των νέων δραστηριοτήτων ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού. Εκτιμάται λοιπόν, ότι ένα μεγάλο μέρος των επαγγελματιών του τουριστικού τομέα του Νομού θα επιτύχει να λάβει

επαγγελματική κατάρτιση μέσω των προγραμμάτων κατάρτισης οι οποίες θα φανούν χρήσιμες κατά την επαγγελματική τους δραστηριότητα.

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επαγγελματίες και επιχειρηματίες του ορεινού/ περιηγητικού τουριστικού κλάδου του Νομού Βοιωτίας. Έμμεσα, με την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, οι επισκέπτες των οικολογικών πόρων του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠΕΑΕΚ, ΕΠΑΕΚ, Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων				

1.13. Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η ενεργός συμμετοχή των κατοίκων των περιοχών όπου αναπτύσσονται μορφές ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες αποτελεσματικής λειτουργίας των τουριστικών δραστηριοτήτων του Νομού. Απαραίτητη προϋπόθεση αυτής, αποτελεί η αξιοποίηση και συμμετοχή του συνόλου των διαθέσιμων ανθρωπίνων πόρων καθώς και η παροχή κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η προτεινόμενη κατηγορία έργων αναφέρεται στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης των ανέργων του Νομού σε επαγγελματικές ειδικότητες εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού. Ενδεικτικές προτεινόμενες ειδικότητες είναι οι εξής:

- Συνοδοί πεζοπορικών διαδρομών
- Εκπαιδευτές αναρρίχησης
- Εκπαιδευτές αλεξίπτωτου πλαγιάς
- Φύλακες καταφυγίων
- Συνοδοί ποδηλάτου βουνού
- Υπεύθυνοι κέντρων ενημέρωσης

Φορείς Υλοποίησης

- Κέντρα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Κ.Ε.Κ.)

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών εναλλακτικού τουρισμού του Νομού ενώ ταυτόχρονα θα επιτευχθεί η αύξηση της απασχόλησης και της προσαρμοστικότητας των ανέργων και ιδιαίτερα των νέων στις συνθήκες απασχόλησης στον εναλλακτικό τουρισμό, του Νομού.

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των ορεινών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και ορειβατικοί και λοιποί σύλλογοι. Παράλληλα, άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του παρόντος έργου είναι οι άνεργοι του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π.«Α.Ε.Κ.», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων				

1.14. Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Βοιωτίας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η εκπόνηση της μελέτης ισοζυγίου προσφοράς και ζήτησης ειδικοτήτων ορεινού/ περιηγητικού τουριστικού χώρου του Νομού Βοιωτίας αφορά την αποτύπωση της αγοράς απασχόλησης του τουριστικού κλάδου καθώς και των τάσεων σε αυτήν που επικρατούν στον εξεταζόμενο Νομό. Αρχικά, θα παρουσιασθούν οι τάσεις των επιμέρους τουριστικών επιχειρηματικών κλάδων (αγροτουριστικά καταλύματα, τουριστικά πρακτορεία, εστιατόρια κλπ.) στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Αφού προσδιορισθούν στην συνέχεια και παρουσιασθούν οι τουριστικές ειδικότητες μέλλουν να αναζητηθούν οι εκπαιδευτικοί φορείς που διοχετεύουν τις ειδικότητες αυτές στην αγορά καθώς και οι συλλογικοί επαγγελματικοί φορείς μέσω των οποίων θα εξετασθεί η προσφορά ειδικοτήτων ορεινού /περιηγητικού τουρισμού στον Νομό. Σε τρίτη φάση του έργου αυτού θα διενεργηθεί έρευνα πεδίου δια ερωτηματολογίων σε στατιστικά σημαντικό δείγμα τουριστικών επιχειρήσεων του Νομού με στόχο την αποτύπωση της ενδονομαρχιακής ζήτησης ειδικοτήτων του ορεινού/ περιηγητικού τουριστικού χώρου.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΑΕΔ
- Αναπτυξιακές Εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση ορθολογικού σχεδιασμού ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων και αποτελεσματικής απασχόλησης αυτού στην βιομηχανία του ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού του Νομού, συνιστά η διερεύνηση του πραγματικού ισοζυγίου απασχόλησης όλων των παλαιών και νέων ειδικοτήτων του χώρου.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτη Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Απασχόλησης	45.000

	Σύνολο	45.000

Ωφελούμενοι

Οι ΜΜΕ ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού, το απασχολούμενο, το δυνητικά απασχολούμενο προσωπικό, στον τουριστικό κλάδο και ο τοπικός πληθυσμός των ορεινών περιοχών του Νομού Βοιωτίας.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελέτης								

2. ΦΘΙΩΤΙΔΑ

2.1. Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων

Οι παρεμβάσεις τουριστικής ανάπτυξης των δήμων και των κοινοτήτων της Περιφέρειας περιορίζονται, μέχρι σήμερα, κυρίως στη δημιουργία δημοτικών ξενώνων ή οργανωμένων δημοτικών κατασκηνώσεων. Φυσικά, αυτή η περιοριστική αντίληψη δεν αντικατοπτρίζει μια ολοκληρωμένη τουριστική πολιτική σε τοπικό επίπεδο. Το συγκεκριμένο έργο αφορά στην εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης το οποίο θα δώσει ευρύτερο αναπτυξιακό ρόλο στους ΟΤΑ μειονεκτικών χωρικών ενοτήτων του Νομού.

Ειδικότερα, με την εκπόνηση του Ε.Τ.Π.Τ.Α. επιχειρείται ο σχεδιασμός δράσεων σε επίπεδο ΟΤΑ τόσο αξιοποίησης, διαχείρισης και προστασίας όσο και εκμετάλλευσης των τουριστικών πόρων της χωρικής ενότητας (πληροφόρηση- προβολή- προώθηση- σύνθεση περιβαλλοντικών και πολιτιστικών τουριστικών πακέτων) σε μειονεκτικές χωρικές ενότητες του Νομού. Ενδεικτικά δράσεις κάθε Ε.Τ.Π.Τ.Α. συνιστούν η τουριστική πληροφόρηση, η τουριστική εκπαίδευση, ο εκσυγχρονισμός των τοπικών τουριστικών καταλυμάτων, η τουριστική προβολή και προώθηση, η εκμετάλλευση του τοπικού τουριστικού προϊόντος, η προσαρμογή της τουριστικής προσφοράς στις μεταβολές της τουριστικής ζήτησης.

Φορείς Υλοποίησης

- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές Εταιρείες

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Ενέργειες	***Προϋπολογισμός*** (ΕΥΡΩ)
1.	Εκπόνηση Ε.Τ.Π.Τ.Α	35.000
	Σύνολο	35.000

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Με την υλοποίηση του παρόντος έργου θα επιτευχθεί ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός τουριστικής ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο, συνδράμοντας θετικά στην προστασία και η ανάδειξη των τουριστικών πόρων που βρίσκονται εντός των ορίων του ΟΤΑ, στην βέλτιστη τουριστική εκμετάλλευση των πόρων αυτών καθώς και την αναβάθμιση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος. Επιπρόσθετα, θα υποκινήσει την συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού σε τουριστικές δραστηριότητες αυξάνοντας με αυτόν τον τρόπο το τοπικό εισόδημα.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Leader Plus, ΕΠ «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006» , ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Εκπόνηση Ε.Τ.Π.Τ.Α.				

2.2. Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το έργο αυτό αφορά παρεμβάσεις που θα επικεντρωθούν σε χαρακτηρισμένους ορεινούς και μειονεκτικούς οικισμούς του Νομού οι οποίοι διαθέτουν τουριστικό χαρακτήρα. Βασικές επιδιώξεις του έργου αποτελούν η ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων καθώς και η αύξηση της επισκεψιμότητας και βελτίωση του τοπικού εισοδήματος μέσω οικιστικών παρεμβάσεων καθώς και η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του ορεινού χώρου. Οι προτεινόμενοι ορεινοί οικισμοί των οποίων οι παρεμβάσεις εκτιμάται ότι θα υποστηρίξουν και θα βελτιώσουν το τοπικά προσφερόμενο τουριστικό προϊόν είναι οι εξής:

- Καστανιά
- Μάρμαρα
- Περιστέρι
- Σπερχειάδα
- Ανατολή
- Δάφνη
- Μακρακώμη
- Παύλιανη
- Κουμαρίτσι
- Δέλφινο
- Λειβαδιές
- Πύργος Υπάτης
- Πυρά
- Μαυρολιθάρι

Ειδικότερα, επιλέξιμα επιμέρους έργα συνιστούν έργα βασική υποδομής που αφορούν την βελτίωση ή επέκταση αποχετευτικού δικτύου και δικτύου ύδρευσης των προτεινόμενων οικισμών. Επιπρόσθετα, στα επιλέξιμα έργα περιλαμβάνονται και παρεμβάσεις αναπλάσεων κοινόχρηστων χώρων εντός των οικισμών (πλατείες, χώροι στάθμευσης, πεζοδρομήσεις, καθιστικά κ.α.).

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση της βελτίωσης του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος και της αναβάθμισης του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων του ορεινού και μειονεκτικού χώρου της Περιφέρειας συνιστά η υλοποίηση βασικών έργων υποδομής. Επιπρόσθετα, εκτιμάται ότι η υλοποίηση των έργων αυτών θα συμβάλλει κατά ένα μέρος και στην προσπάθεια ανάσχεσης της πληθυσμιακής συρρίκνωσης των ορεινών περιοχών της Περιφέρειας.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	300.000
2	Έργα διαμόρφωσης και πρόσβασης	1.500.000
3	Έργα κτιριακών επεμβάσεων	1.200.000
	Σύνολο	3.000.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. Γεωργίας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003				**2004**			
1	Εκπόνηση Μελετών, έκδοση αδειών	■	■	■	■	■			
2	Διαμόρφωση χώρων κατασκευαστικά έργα					■	■	■	■

2.3. Δρόμος Παλαιοχώρι-Πουγκάκια-Ράχη Τυμφρηστού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά την κατασκευή του δρόμου «Παλαιοχώρι-Πουγκάκια-Ράχη Τυμφρηστού» 14,5 χλμ., μέρος του δικτύου ορεινής οδοποιΐας του Νομού και συνιστά οδικό έργο υποστήριξης του ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού του Νομού Φθιώτιδας. Ειδικότερα, το προτεινόμενο έργο αφορά την εκπόνηση της απαραίτητης γεωλογικής-γεωτεχνικής μελέτης καθώς και την κατασκευή του έργου (χωματουργικές εργασίες για την απόκτηση του επιθυμητού πλάτους, βελτίωση της οριζοντιογραφίας και μηκοτομής τεχνικά έργα, οδοστρωσία και ασφαλιτικά).

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Δήμος Σπερχειάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το εν λόγω έργο αποτελεί συνέχεια του έργου «Κατασκευή οδούς Σπερχειάδα-Κουτσούφλιανη» (10 χλμ.) το οποίο πρόσφατα ολοκληρώθηκε. Η υλοποίηση του προτεινόμενου έργου μέλλει να συνεισφέρει σημαντικά στην δημιουργία του νέου οδικού άξονα σύνδεσης της Φθιώτιδας με την Ευρυτανία καθώς και με την Φωκίδα και την Αιτωλοακαρνανία (Ναύπακτος). Κατά συνέπεια, το έργο αυτό οδοποιΐας θα βελτιώσει τους οδούς πρόσβασης στους κοντινούς φυσικούς πόρους κάτι το οποίο θα συμβάλλει στην αύξηση της τουριστικής κίνησης των γύρω περιοχών.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	79.600
2	Κατασκευή «ΔρόμοςΠαλαιοχώρι-Πουγκάκια-Ράχες Τυμφρηστού»	5.120.400
	Σύνολο	5.200.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός και τουρίστες των περιοχών φυσικού κάλλους τουριστικής έλξης του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης
Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								
2	Κατασκευή «ΔρόμοςΠαλαιοχώρι-Πουγκάκια-Ράχες Τυμφρηστού»								

2.4. Δρόμος Μάρμαρα-Ανατολή-Δάφνη-Όρια Νομού-Πύργος-Περιστέρι

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά την κατασκευή του δρόμου «Μάρμαρα-Ανατολή-Δάφνη-Όρια Νομού-Πύργος-Περιστέρι» 40 χλμ., μέρος του δικτύου ορεινής οδοποιΐας του Νομού. Ειδικότερα, το προτεινόμενο έργο αφορά την εκπόνηση της απαραίτητης γεωλογικής-γεωτεχνικής μελέτης καθώς και την κατασκευή του έργου (βελτίωση της παλαιάς χάραξης, κατασκευή τεχνικών έργων, μετατοπίσεις Ο.Κ.Ω., απαλλοτριώσεις).

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Δήμος Σπερχειάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του προτεινόμενου έργου πρόκειται να. βελτιώσει τους οδούς πρόσβασης στους κοντινούς φυσικούς πόρους (Οίτη, Βαρδούσια) κάτι το οποίο θα συμβάλλει στην αύξηση της τουριστικής κίνησης των γύρω περιοχών.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	710.000
2	Απαλλοτριώσεις	235.000
3	Κατασκευή «Μάρμαρα-Ανατολή-Δάφνη-Όρια Νομού-Πύργος-Περιστέρι»	10.997.000
4	Μετατόπιση δικτύων ΟΤΕ, ΔΕΗ	58.000
	Σύνολο	12.000.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός και τουρίστες των περιοχών φυσικού κάλλους τουριστικής έλξης του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								
2	Απαλλοτριώσεις								
3	Κατασκευή «Μάρμαρα-Ανατολή-Δάφνη-Όρια Νομού-Πύργος-Περιστέρι»								
4	Μετατόπιση δικτύων ΟΤΕ, ΔΕΗ								

2.5. Ορεινή οδοποιϊα

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Απαραίτητη προϋπόθεση της τουριστικής αξιοποίησης κι ανάπτυξης των ορεινών όγκων του Νομού Φθιώτιδας συνιστά η εύκολη πρόσβαση και διάβαση σε αυτούς. Πιο συγκεκριμένα, αυτή η κατηγορία έργων αφορά στην βελτίωση του υφιστάμενου ορεινού οδικού δικτύου η οποία διακρίνεται άλλοτε σε διαπλάτυνση, σε βελτίωση της χάραξης κι άλλοτε σε βελτίωση ή κατασκευή οδοστρώματος. Ενδεικτικά τμήματα του ορεινού οδικού δικτύου του Νομού που χρήζουν βελτίωσης είναι τα εξής:

- Πύργος-Καστριώτισσα
- Κουμαρίτσι-Παύλιανη
- Καστανιά-Όρια Δυμού Οίτης
- Καστανιά-Νεοχώρι

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	84.000
2.	Έργα Κατασκευής (διάνοιξη, ασφαλτόστρωση κλπ.)	700.000
	Σύνολο	784.000

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αναφέρεται σε έργα ορεινής οδοποιΐας τα οποία πρόκειται να συμβάλλουν καταλυτικά στην οδική σύνδεση των ορεινών οικισμών με τα αστικά κέντρα του Νομού Φθιώτιδας, βελτιώνοντας τις συνθήκες προσπέλασης και πρόσβασης από και προς τις περιοχές αυτές και κατά συνέπεια αυξάνοντας την τουριστική προσέλκυση και κίνηση. Παράλληλα, η υλοποίηση έργων αυτής της κατηγορίας πρόκειται να λειτουργήσει θετικά στην προσπάθεια κυκλοφοριακής εξυπηρέτησης και διασύνδεσης απομονωμένων ορεινών οικισμών.

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των ορεινών όγκων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στ.Ελλάδας, Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								
2	Κατασκευή Έργων								

2.6. Πρόγραμμα Προστασίας Περιβάλλοντος Σπερχειού ποταμού-Μαλιακού Κόλπου

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Βασικό στόχο του Ειδικού Προγράμματος Προστασίας της Περιοχής Κοιλάδας και Εκβολών Σπερχειού- Μαλιακός Κόλπος συνιστά η ολοκληρωμένη διαχείριση της περιοχής. Το εν λόγω πρόγραμμα προβλέπει αρχικά, την σύσταση και οργάνωση Φορέα Διαχείρισης συμπεριλαμβάνοντας τόσο την θεσμική σύσταση του φορέα όσο και την στελέχωση και κτιριακή στέγαση του, ο οποίος θα είναι υπεύθυνος για τον συντονισμό και την επιτυχή έκβαση των δράσεων των φορέων που εμπλέκονται στην διαχείριση της περιοχής. Στο ίδιο πρόγραμμα περιλαμβάνεται και η εκπόνηση προβλεπόμενων και ειδικών μελετών για την αναγνώριση, προστασία και διατήρηση των φυσικών χαρακτηριστικών.

Επιπρόσθετα, προτείνεται η δημιουργία Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης ενώ στα προτεινόμενα υποέργα εντάσσονται και οι παρεμβάσεις αναπλάσεων για την βέλτιστη και πληρέστερη εξυπηρέτηση των επισκεπτών της περιοχής.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ο.Τ.Α
- ΥΠΕΧΩΔΕ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του Ειδικού Προγράμματος Προστασίας της Περιοχής Κοιλάδας και Εκβολών Σπερχειού- Μαλιακός Κόλπος, πρόκειται να ικανοποιήσει μια σειρά ελλείψεων που παρατηρούνται στον τομέα προστασίας και διατήρησης των περιβαλλοντικών στοιχείων της περιοχής. Ειδικότερα, θα δημιουργήσει κατάλληλο οργανωτικό φορέα ο οποίος θα διασφαλίσει την επόπτευση και παρακολούθηση καθώς θα εφαρμόσει αποτελεσματικά τα κατάλληλα εργαλεία για την βέλτιστη διαχείριση της περιοχής. Παράλληλα, μέσω του Ειδικού Προγράμματος Προστασίας της Περιοχής Κοιλάδας και Εκβολών Σπερχειού- Μαλιακός Κόλπος, μέλλει να ενεργοποιηθεί σύστημα οριζόντιας παρακολούθησης και υποστήριξης παρεμβάσεων

με απώτερο σκοπό την συνολική προσέγγιση και έγκαιρη αναγνώριση και επίλυση προβλημάτων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	12.000
2	Κτιριακή Υποδομή	442.000
3	Στελέχωση (5ετής)	1.233.000
4	Εξοπλισμός	250.000
5	Εκπαίδευση	77.000
6	Έρευνες-Μελέτες	100.000
7	Παράλληλα Τεχνικά Έργα Περιβαλλοντικής Προστασίας	40.000
8	Εγκαταστάσεις Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης	35.000
9	Αναπλάσεις για την διευκόλυνση επισκεπτών	36.000
	Σύνολο	2.225.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, επισκέπτες της περιοχής καθώς και τουριστικές επιχειρήσεις που συνδέονται με διάφορους τρόπους με την περιοχή.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	■	■						
2	Κτιριακή Υποδομή			■	■				
3	Στελέχωση (5ετής)			■	■	■	■	■	■
4	Εξοπλισμός				■				
5	Εκπαίδευση			■	■				
6	Έρευνες-Μελέτες	■	■	■	■				
7	Παράλληλα Τεχνικά Έργα Περιβαλλοντικής Προστασίας			■	■	■	■	■	■
8	Εγκαταστάσεις Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης			■	■	■	■	■	■
9	Αναπλάσεις για την διευκόλυνση επισκεπτών			■	■	■	■	■	■

2.7. Πρόγραμμα Προστασίας Περιβάλλοντος Εθνικού Δρυμού Οίτης

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το Ειδικό Πρόγραμμα Προστασίας του Εθνικού Δρυμού Οίτης προβλέπει αρχικά την σύσταση και οργάνωση Φορέα Διαχείρισης του Δρυμού συμπεριλαμβάνοντας τόσο την θεσμική σύσταση του φορέα όσο και την στελέχωση και κτιριακή στέγαση του. Στο ίδιο πρόγραμμα περιλαμβάνεται και η εκπόνηση προβλεπόμενων και ειδικών μελετών για την αναγνώριση, προστασία και διατήρηση των φυσικών χαρακτηριστικών του Δρυμού.

Παράλληλα, πρόκειται να δημιουργηθεί Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης ενώ στα προτεινόμενα υποέργα εντάσσονται και οι παρεμβάσεις αναπλάσεων για την βέλτιστη και πληρέστερη εξυπηρέτηση των επισκεπτών του Δρυμού.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχία Φθιώτιδας
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του Ειδικού Προγράμματος Προστασίας του Εθνικού Δρυμού Οίτης πρόκειται να ικανοποιήσει μια σειρά ελλείψεων που παρατηρούνται στον τομέα προστασίας και διατήρησης των περιβαλλοντικών στοιχείων του Δρυμού. Ειδικότερα, θα δημιουργήσει κατάλληλο οργανωτικό φορέα ο οποίος θα διασφαλίσει την επόπτευση και παρακολούθηση καθώς θα εφαρμόσει αποτελεσματικά τα κατάλληλα εργαλεία για την βέλτιστη διαχείριση της περιοχής. Παράλληλα, μέσω του Ειδικού Προγράμματος Προστασίας του Εθνικού Δρυμού Οίτης μέλλει να ενεργοποιηθεί σύστημα οριζόντιας παρακολούθησης και υποστήριξης παρεμβάσεων με απώτερο σκοπό την συνολική προσέγγιση και έγκαιρη αναγνώριση και επίλυση προβλημάτων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	12.000
2	Κτιριακή Υποδομή	442.000
3	Στελέχωση (5ετής)	1.233.000
4	Εξοπλισμός	250.000
5	Εκπαίδευση	77.000
6	Έρευνες-Μελέτες	100.000
7	Παράλληλα Τεχνικά Έργα Περιβαλλοντικής Προστασίας	40.000
8	Εγκαταστάσεις Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης	35.000
9	Αναπλάσεις για την διευκόλυνση επισκεπτών	36.000
	Σύνολο	2.225.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, επισκέπτες του Δρυμού καθώς και τουριστικές επιχειρήσεις που συνδέονται με διάφορους τρόπους με τον Δρυμό.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	■	■						
2	Κτιριακή Υποδομή			■	■				
3	Στελέχωση (5ετής)			■	■	■	■	■	■
4	Εξοπλισμός				■				
5	Εκπαίδευση			■	■				
6	Έρευνες-Μελέτες	■	■	■	■				
7	Παράλληλα Τεχνικά Έργα Περιβαλλοντικής Προστασίας			■	■	■	■	■	■
8	Εγκαταστάσεις Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης			■	■	■	■	■	■
9	Αναπλάσεις για την διευκόλυνση επισκεπτών			■	■	■	■	■	■

2.8. Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Όπως είναι γνωστό, ο Νομός Φθιώτιδας χαρακτηρίζεται από την διάθεση ποικίλων φυσικών πόρων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και οικολογικού ενδιαφέροντος. Άλλωστε δεν είναι τυχαία και η ένταξη ενός σημαντικού αριθμού φυσικών πόρων Νομού στον επιστημονικό κατάλογο προστασίας της φύσης Natura 2000. Η προτεινόμενη κατηγορία έργων αφορά την εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου για όσες από τις περιοχές φυσικού κάλλους ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000 και για τις οποίες δεν έχει μέχρι σήμερα εκπονηθεί κάτι αντίστοιχο. Το Διαχειριστικό Σχέδιο αφορά στην καταγραφή των ιδιαίτερων φυσικών χαρακτηριστικών και αξιών, στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης καθώς και των προβλημάτων που απορρέουν από την ανθρώπινη παρουσία και δραστηριότητα. Παράλληλα, με την εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης επιδιώκεται η ανάδειξη και ο προσδιορισμός των μέτρων προστασίας, η βελτίωση των συνθηκών διοίκησης και διαχείρισης των περιοχών ενώ ιδιαίτερο επίσης ενδιαφέρον αποδίδεται και μελετάται στην βελτίωση του συνθηκών διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού. Οι περιοχές του Νομού που ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000 και για τις οποίες προτείνονται κατά προτεραιότητα η εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης είναι **το φαράγγι του Γοργοποτάμου**, **ο υγρότοπος και τα νησιά Αταλάντης** καθώς και **ο ποταμός Μόρνος και η τεχνητή λίμνη του Μόρνου**.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, απαραίτητη προϋπόθεση υλοποίησης του δικτύου προστασίας της φύσης Natura 2000 και μέσω αυτού, της προσπάθειας διατήρησης των φυσικών αξιών συνιστά η ένταξη τέτοιων περιοχών στο δίκτυο. Η εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης για τις ανωτέρω τρεις περιοχές του Νομού που εντάσσονται στο δίκτυο, συνιστά το αμέσως επόμενο βήμα για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου, όπου στα πλαίσια των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης θα επιχειρηθεί ο σχεδιασμός ρεαλιστικών μέτρων προστασίας των οικοτόπων και των ειδών. Με την εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου για κάθε μία από τις περιοχές αυτές μέλλουν να τεθούν οι

βάσεις για την ορθολογική διαχείριση της περιοχής η οποία και ερμηνεύεται ως προστασία και διατήρηση των φυσικών χαρακτηριστικών και αξιών, ως βελτίωση της διοίκησης και διαχείρισης, ως αναβάθμιση του ποιοτικού επιπέδου εξυπηρέτησης των επισκεπτών καθώς και ως άνοδο του επιπέδου διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου	180.000
	Σύνολο	180.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, επισκέπτες καθώς και τουριστικές επιχειρήσεις που συνδέονται με διάφορους τρόπους με τις περιοχές φυσικού κάλλους.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Διαχειριστικών Σχεδίων								

2.9. Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στα πλαίσια της συγκεκριμένης κατηγορίας έργων μέλλουν να υλοποιηθούν πράξεις οι οποίες θα συμβάλλουν στην συμπλήρωση και ανάπτυξη της τουριστικής ανωδομής των περιοχών παρέμβασης όπως η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός αγροτουριστικών καταλυμάτων και παραδοσιακών ξενώνων, χώρων εστίασης και αναψυχής, παραδοσιακών καφενείων και λοιπών συναφών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Ειδικότερα, η ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων του Νομού αναφέρεται σε ενέργειες ανακαίνισης κτιριακών εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος χώρου, εκσυγχρονισμό κινητού εξοπλισμού (έπιπλα και σκεύη). Επιπρόσθετα, αναφέρεται σε ενέργειες προώθησης και διαφήμισης. Ενδεικτικοί οικισμοί του Νομού Φθιώτιδας στους οποίους προτείνεται η ενίσχυση των επιχειρήσεων είναι οι κάτωθι:

- Αργυροχωρίου
- Μεξιάτων
- Κομποτάδων
- Κωσταλέξη
- Φραντζή
- Δαμάστας
- Καστρίου

Φορείς Υλοποίησης

- Τουριστικές ΜΜΕ
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση έργων ιδιωτικών επενδύσεων-ενίσχυσης επιχειρήσεων ορεινού τουρισμού πρόκειται να λειτουργήσει καταλυτικά στην προώθηση ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού στις ορεινές περιοχές του Νομού, βελτιώνοντας τις υφιστάμενες υποδομές και κατά συνέπεια αυξάνοντας την τουριστική επισκεψιμότητα.

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια	3.600.000
	Σύνολο	3.600.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού, επισκέπτες-τουρίστες, ορεινός πληθυσμός, επιχειρήσεις παραγωγικών κλάδων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια				

2.10. Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο στοχεύει στην διασύνδεση τοπικής βιοτεχνίας και τουρισμού κι αφορά μια σειρά υποέργων ενίσχυσης τοπικών επιχειρήσεων ή άλλων φορέων παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων (προϊόντα παραδοσιακής ζαχαροπλαστικής, ξυλογλυπτικής, χρυσοκεντικής αγγειοπλαστικής κ.α.), άμεσα συνδεόμενες με τον τοπικό τουρισμό. Σε αυτό συμπεριλαμβάνονται η ίδρυση ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων καθώς και η ενίσχυση αγροτικών συνεταιρισμών γυναικών, εργαστηρίων Ιερών Μονών για την παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων.

Φορείς Υλοποίησης

- Ιδιώτες
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες
- Ιερές Μητροπόλεις- Ιερές Μονές

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου, θα έχει σημαντική συμβολή στην ενίσχυση της τοπικής τουριστικής βιοτεχνίας στην διασύνδεση τοπικού τουρισμού και βιοτεχνίας καθώς και στην βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού, οι οποίες θα στηριχθούν σε μεγαλύτερο βαθμό στην αξιοποίηση των τοπικών φυσικών πόρων. Επιπρόσθετα, η ενίσχυση της τοπικής τουριστικής βιοτεχνίας θα συμβάλει στην προσπάθεια ανάπτυξης δυνατοτήτων απασχόλησης και κάτ' επέκταση στην προσπάθεια συγκράτησης του πληθυσμού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια	3.600.000
	Σύνολο	3.600.000

Ωφελούμενοι

Πολύ μικρές και μικρές τοπικές βιοτεχνικές επιχειρήσεις και παραγωγικοί φορείς.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια								

2.11. Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η χρήση των σύγχρονων επικοινωνιακών μέσων έχει μεταβάλλει τους τρόπους και τα μέσα της τουριστικής προβολής και διαφήμισης, με αποτέλεσμα δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που πραγματοποιούν σημαντικές επενδύσεις σε αυτό το πεδίο να αναδεικνύονται συχνά περισσότερο ανταγωνιστικοί από εκείνους, που διαθέτουν ουσιαστικότερα συγκριτικά πλεονεκτήματα στον τομέα του τουρισμού. Πιο επιτακτική γίνεται η ανάγκη διαμόρφωσης εικόνας του τουριστικού τομέα και ανάπτυξης τουριστικής προβολής για τον Νομό Φθιώτιδας, Νομός ο οποίος ενώ διαθέτει ποικιλία και πολυμορφία τουριστικών προορισμών διαπιστώνεται ανεπάρκεια προβολής και διαφήμισης. Το συγκεκριμένο έργο αφορά ενέργειες προβολής των οικολογικών πόρων του Νομού μέσω διαφημιστικών καταχωρήσεων στον τύπο τοπικής, εθνικής και διεθνούς εμβέλειας, συμμετοχής σε εθνικές και διεθνείς τουριστικές εκθέσεις, καθώς και ενέργειες προβολής μέσω διαδικτύου (παραπωγή ιστοσελίδας, e-marketing, market places, καταχωρήσεις σε κόμβους του διαδικτύου – banners - φιλοξενία ιστοσελίδων σε άλλους κόμβους).

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ενίσχυση της παρουσίας του Νομού Φθιώτιδας στις εγχώριες και διεθνείς τουριστικές αγορές ορεινού/ περιηγητικού τορισμού.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
- ΝΕΤΠ
- ΟΤΑ
- Περιφερειακές Υπηρεσίες ΥΠ.ΠΟ.
- Συλλογικοί Επαγγελματικοί Φορείς (Ενώσεις Ξενοδόχων κλπ.)

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης και Προβολής	235.000
	Σύνολο	235.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις καθώς και άλλες επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης & Προβολής				

2.12. Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, ο σωστός σχεδιασμός των μονοπατιών συντελεί στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων από τον τουρισμό, στο περιβάλλον και στα οικοσυστήματα. Γι' αυτόν τον λόγο θεωρείται σκόπιμος ο σαφής καθορισμός των μονοπατιών συνοδευόμενων από την ανάλογη σήμανση με πληροφορίες για τις αποστάσεις (σε χρόνο πεζοπορίας) και τα σημεία εξυπηρέτησης της διαδρομής.

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αφορά επεμβάσεις και κατασκευή τεχνικών έργων σε ήδη υπάρχοντα μονοπάτια-διαδρομές κι όχι διάνοιξη νέων. Το φυσικό αντικείμενο αυτών των επεμβάσεων συνίσταται από την τεχνική διαμόρφωση και την σήμανση των διαδρομών-μονοπατιών. Ειδικότερα, προτείνεται η βελτίωση βατότητας, η κατασκευή σκαλοπατιών-ξύλινης κουπαστής, η σήμανση μονοπατιών, η κατασκευή μόνιμων γεφυριών από πέτρα σύμφωνα με τα πρότυπα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, η τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων με χάρτη περιοχής, πληροφοριακό υλικό προσανατολισμού και χαρακτηριστικών βουνού. Επιπρόσθετα, συμπεριλαμβάνονται παρεμβάσεις διαμορφώσεων χώρων υπαίθριων γευμάτων και παρόδιας αναψυχής, χώρων θέας και στάθμευσης επισκεπτών. Ενδεικτικά υφιστάμενα μονοπάτια-διαδρομές του Νομού είναι τα εξής:

- Παύλιανη-καταβόθρες-ναός Ηρακλή-Κορυφή Οίτης-Παύλιανη
- Γαρδίκι-καταφύγιο Γραμ. Οξυάς-Σαράνταινα
- Μύλοι Πελασγίας-κορυφή Όρθυος
- Ελευθεροχώρι-καταφ. Καλλινδρόμου-κορυφή Καλλινδρόμου
- Ι.Μ.Δαμάστας-καταφύγιο-ΛίμνηΚαλλινδρόμου-Ελευθεροχώρι-Ι.Μ.Δαμάστας
- Υπάτη-Αμαλιόβρυση, Καταφύγιο Οίτης
- Μεξιάτες-Καρίτσα, Κυραμόραχη, Ζαπαντόλακκα, Καταφύγιο Ε.Ο.Ο.Σ.
- Κομποτάδες-Λούκα, Τούρκος, Καταφύγιο Ε.Ο.Ο.Σ.
- Κομποτάδες- Λούκα, Καταρράκτης, Τούρκος, Καταφύγιο Ε.Ο.Ο.Σ.
- Σιδερόπορτα (έξοδος χαράδρας Ασωπού)-Καλλίνδρομο-Ελευθεροχώρι-Νευρόπολη- Παληομονάστηρο-Λεωνίδας
- Ι.Μ.Δαμάστας-Καλλίνδρομο-Παλαιομονάστηρο-Λεωνίδας

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Φορείς Διαχείρισης
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Κάποια από τα ανωτέρω μονοπάτια-διαδρομές είναι ελλιπώς σηματοδοτημένα κι αποτελούνται από τμήματα που δεν συνδέονται μεταξύ σε ενιαίο σύνολο. Οι συγκεκριμένες επεμβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα δημιουργίας ελκυστικών τουριστικών προϊόντων από δημόσιους και ιδιωτικών φορείς, πρόκειται να δημιουργήσουν τις κατάλληλες συνθήκες για τον σχεδιασμό ενιαίων τουριστικών προγραμμάτων-διαδρομών, την ασφαλή επίσκεψη και διάβαση των μονοπατιών-διαδρομών και από άτομα χωρίς ειδική εκπαίδευση με απώτερο αποτέλεσμα την αύξηση της τουριστικής επισκεψιμότητας και κάτ' επέκταση την γενικότερη τουριστική ανάπτυξη του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	70.000
2.	Τεχνικά Έργα	450.000
3.	Σήμανση	8.000
4.	Πληροφοριακές πινακίδες	10.000
	Σύνολο	538.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των ορεινών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και ορειβατικοί και λοιποί σύλλογοι.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								
2	Κατασκευή Τεχνικών Έργων								
3	Σήμανση-Τοποθέτηση Πινακίδων								

2.13. Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά την δημιουργία και έκδοση χάρτη κλίμακας 1:50.000 ο οποίος θα αποτελεί οδηγό στους πόρους φυσικού περιβάλλοντος του Νομού. Ειδικότερα, θα περιλαμβάνει πεζοπορίες, ορειβατικό σκι, ποδήλατο βουνού, περιηγήσεις, παρουσίαση του οικιστικού ιστού (οικισμούς, παραδοσιακούς οικισμούς κλπ.), οδικό δίκτυο, τουριστικές υποδομές (ξενοδοχεία, καταφύγια, εστιατόρια κλπ.) και πολιτιστικούς πόρους (Βυζαντινά μνημεία, αρχαιολογικά μνημεία, Ιερές Μονές, Μουσεία κλπ.) του Νομού. Το έργο αρχικά, περιλαμβάνει συλλογή πληροφοριών για την ευρύτερη περιοχή, χάρτες της ΓΥΣ (για δρόμους και χωροσταθμικές), χάρτες του Δασαρχείου, όπου έχουν αποτυπωθεί οι τύποι βλάστησης, και ενδεχομένως σε απόκτηση αεροφωτογραφιών από τη ΓΥΣ ή το ΥΠΕΧΩΔΕ. Απαιτείται επί τόπου μελέτη της περιοχής, που θα συμπεριληφθεί στο χάρτη, για την καταγραφή μονοπατιών, διαδρομών ενδιαφέροντος, σημείων θέας και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, κρουνών, δεξαμενών, γεφυριών και γενικά ιστορικών και πολιτισμικών στοιχείων. Θα επακολουθήσει σύνθεση και έκδοση του χάρτη, ο οποίος πρέπει να περιλαμβάνει υπόμνημα με τα εμπεριεχόμενα στοιχεία, καθώς και τοποθέτηση της περιοχής σε σχέση με την Ελλάδα ή/και την ευρύτερη περιοχή π.χ. την Περιφέρεια.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το έργο αποσκοπεί στην έκδοση ενός ολοκληρωμένου και καλά πληροφορημένου χάρτη του Νομού Φθιώτιδας. Ο χάρτης θα χρησιμοποιηθεί από οργανωμένους συλλόγους επισκεπτών (π.χ. ορειβατικοί σύλλογοι), αλλά και από μεμονωμένους τουρίστες και θα βοηθήσει στην προβολή της περιοχής και στην τουριστική της ανάπτυξη.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελέτης	6.000
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις	10.000
	Σύνολο	16.000

Ωφελούμενοι

Επιχειρήσεις που βρίσκονται πλησίον πόρων οικολογικού τουρισμού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Leader Plus, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003				**2004**			
1	Εκπόνηση μελέτης								
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις								

2.14. Οδηγός Αναρρίχησης Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Ο αναρριχητικός οδηγός των ορεινών όγκων του Νομού Φθιώτιδας αποτελεί βιβλίο-οδηγό με χρήσιμες πληροφορίες για αναρριχητές βουνών. Ειδικότερα, ο συγκεκριμένος οδηγός θα περιλαμβάνει πληροφορίες και φωτογραφίες ορθοπλαγιών, διαδρομών και σχετικά με αυτές σχεδιαγράμματα. Επιπρόσθετα, πρόκειται να περιλαμβάνει πληροφορίες ιστορικών μνημείων, πληροφορίες για την αισθητικότητα των διαδρομών, επιπέδου δυσκολίας, πληροφορίες πρόσβασης και επιστροφής από τις διαδρομές, ποιότητας βράχων κλπ. Συγχρόνως, ο οδηγός θα περιλαμβάνει εκτός από τις ανωτέρω πληροφορίες και σχετικό χάρτη.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το συγκεκριμένο έργο έχει ως στόχο την έκδοση ενός όσο δυνατόν πληρέστερου οδηγού αναρρίχησης. Ο αναρριχητικός οδηγός θα χρησιμοποιηθεί κυρίως από οργανωμένους ορειβατικούς συλλόγους, αλλά και από μεμονωμένους τουρίστες και θα βοηθήσει στην προβολή της περιοχής και στην τουριστική της ανάπτυξη.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελέτης και φωτογράφησης	6.000
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις	13.000
3	Μεταφράσεις	1.500
	Σύνολο	20.500

Ωφελούμενοι

Επιχειρήσεις που βρίσκονται πλησίον πόρων ορεινού τουρισμού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003				**2004**			
1	Εκπόνηση μελέτης								
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις								
3	Μεταφράσεις								

2.15. Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στην αναβάθμιση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών πρόκειται να συμβάλλει τα μέγιστα η διοργάνωση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης για τους επαγγελματίες του Νομού που δραστηριοποιούνται στον ορεινό/ περιηγητικό τουρισμό. Η μετάδοση τόσο ειδικών γνώσεων όσο και γενικότερων γνώσεων για τον τουριστικό κλάδο και την τουριστική φυσιογνωμία του Νομού και των επιμέρους περιοχών του θα καταβληθεί προσπάθεια να πραγματοποιηθεί μέσω της διοργάνωσης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης αξιοποιώντας τόσο τις ήδη υπάρχουσες δομές επαγγελματικής κατάρτισης (ΚΕΚ,ΙΕΚ) του Νομού όσο και τις αντίστοιχες Νομαρχιακές δομές εκπαίδευσης. Οι βασικότερες επαγγελματικές κατηγορίες του τουριστικού χώρου του Νομού που χρήζουν πρόσθετης επιμόρφωσης είναι οι εξής:

- Στελέχη ΜΜΕ αγροτουριστικών καταλυμάτων
- Επαγγελματικό προσωπικό ΜΜΕ αγροτουριστικών καταλυμάτων
- Στελέχη τοπικών πρακτορείων και γραφείων πληροφοριών
- Στελέχη τοπικού τουριστικού σχεδιασμού και ανάπτυξης
- Στελέχη ΟΤΑ και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, σε θέματα τοπικού τουριστικού σχεδιασμού, ανάπτυξης και προβολής

Φορείς Υλοποίησης

- Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.)

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, όπως απέδειξε και η πρώτη διαγνωστική φάση της παρούσας μελέτης, οι ανάγκες επαγγελματικής κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται γενικά στον τουριστικό τομέα του Νομού είναι μεγάλες και είναι δύσκολο μέσα σε ένα χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών να καλυφθούν επαρκώς. Παράλληλα, σημαντικός αριθμός επαγγελματιών οι οποίοι χρήζουν γενικής και ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης εισήλθε στον κλάδο μέσω των νέων δραστηριοτήτων ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού. Εκτιμάται λοιπόν, ότι ένα μεγάλο μέρος των επαγγελματιών του τουριστικού τομέα του Νομού θα επιτύχει να λάβει

επαγγελματική κατάρτιση μέσω των προγραμμάτων κατάρτισης οι οποίες θα φανούν χρήσιμες κατά την επαγγελματική τους δραστηριότητα.

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επαγγελματίες και επιχειρηματίες του ορεινού/ περιηγητικού τουριστικού κλάδου του Νομού Φθιώτιδας. Έμμεσα, με την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, οι επισκέπτες των οικολογικών πόρων του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠΕΑΕΚ, ΕΠΑΕΚ, Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων				

2.16. Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η ενεργός συμμετοχή των κατοίκων των περιοχών όπου αναπτύσσονται μορφές ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες αποτελεσματικής λειτουργίας των τουριστικών δραστηριοτήτων του Νομού. Απαραίτητη προϋπόθεση αυτής, αποτελεί η αξιοποίηση και συμμετοχή του συνόλου των διαθέσιμων ανθρωπίνων πόρων καθώς και η παροχή κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η προτεινόμενη κατηγορία έργων αναφέρεται στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης των ανέργων του Νομού σε επαγγελματικές ειδικότητες εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού. Ενδεικτικές προτεινόμενες ειδικότητες είναι οι εξής:

- Συνοδοί πεζοπορικών διαδρομών
- Εκπαιδευτές αναρρίχησης
- Εκπαιδευτές αλεξίπτωτου πλαγιάς
- Φύλακες καταφυγίων
- Συνοδοί ποδηλάτου βουνού
- Υπεύθυνοι κέντρων ενημέρωσης

Φορείς Υλοποίησης

- Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.)

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών εναλλακτικού τουρισμού του Νομού ενώ ταυτόχρονα θα επιτευχθεί η αύξηση της απασχόλησης και της προσαρμοστικότητας των ανέργων και ιδιαίτερα των νέων στις συνθήκες απασχόλησης στον εναλλακτικό τουρισμό, του Νομού.

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των ορεινών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και ορειβατικοί και λοιποί σύλλογοι. Παράλληλα, άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του παρόντος έργου είναι οι άνεργοι του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π.«Α.Ε.Κ.», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων				

2.17. Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Φθιώτιδας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η εκπόνηση της μελέτης ισοζυγίου προσφοράς και ζήτησης ειδικοτήτων ορεινού/ περιηγητικού τουριστικού χώρου του Νομού Φθιώτιδας αφορά την αποτύπωση της αγοράς απασχόλησης του τουριστικού κλάδου καθώς και των τάσεων σε αυτήν που επικρατούν στον εξεταζόμενο Νομό. Αρχικά, θα παρουσιασθούν οι τάσεις των επιμέρους τουριστικών επιχειρηματικών κλάδων (αγροτουριστικά καταλύματα, τουριστικά πρακτορεία, εστιατόρια κλπ.) στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Αφού προσδιορισθούν στην συνέχεια και παρουσιασθούν οι τουριστικές ειδικότητες μέλλουν να αναζητηθούν οι εκπαιδευτικοί φορείς που διοχετεύουν τις ειδικότητες αυτές στην αγορά καθώς και οι συλλογικοί επαγγελματικοί φορείς μέσω των οποίων θα εξετασθεί η προσφορά ειδικοτήτων ορεινού /περιηγητικού τουρισμού στον Νομό. Σε τρίτη φάση του έργου αυτού θα διενεργηθεί έρευνα πεδίου δια ερωτηματολογίων σε στατιστικά σημαντικό δείγμα τουριστικών επιχειρήσεων του Νομού με στόχο την αποτύπωση της ενδονομαρχιακής ζήτησης ειδικοτήτων του ορεινού/ περιηγητικού τουριστικού χώρου.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΑΕΔ
- Αναπτυξιακές Εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση ορθολογικού σχεδιασμού ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων και αποτελεσματικής απασχόλησης αυτού στην βιομηχανία του ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού του Νομού, συνιστά η διερεύνηση του πραγματικού ισοζυγίου απασχόλησης όλων των παλαιών και νέων ειδικοτήτων του χώρου.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτη Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Απασχόλησης	45.000
	Σύνολο	45.000

Ωφελούμενοι

Οι ΜΜΕ ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού, το απασχολούμενο, το δυνητικά απασχολούμενο προσωπικό, στον τουριστικό κλάδο και ο τοπικός πληθυσμός των ορεινών περιοχών του Νομού Φθιώτιδας.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελέτης								

3. ΕΥΒΟΙΑ

3.1. Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων

Οι παρεμβάσεις τουριστικής ανάπτυξης των δήμων και των κοινοτήτων της Περιφέρειας περιορίζονται, μέχρι σήμερα, κυρίως στη δημιουργία δημοτικών ξενώνων ή οργανωμένων δημοτικών κατασκηνώσεων. Φυσικά, αυτή η περιοριστική αντίληψη δεν αντικατοπτρίζει μια ολοκληρωμένη τουριστική πολιτική σε τοπικό επίπεδο. Το συγκεκριμένο έργο αφορά στην εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης το οποίο θα δώσει ευρύτερο αναπτυξιακό ρόλο στους ΟΤΑ μειονεκτικών χωρικών ενοτήτων του Νομού.

Ειδικότερα, με την εκπόνηση του Ε.Τ.Π.Τ.Α. επιχειρείται ο σχεδιασμός δράσεων σε επίπεδο ΟΤΑ τόσο αξιοποίησης, διαχείρισης και προστασίας όσο και εκμετάλλευσης των τουριστικών πόρων της χωρικής ενότητας (πληροφόρηση- προβολή- προώθηση- σύνθεση περιβαλλοντικών και πολιτιστικών τουριστικών πακέτων) σε μειονεκτικές χωρικές ενότητες του Νομού. Ενδεικτικά δράσεις κάθε Ε.Τ.Π.Τ.Α. συνιστούν η τουριστική πληροφόρηση, η τουριστική εκπαίδευση, ο εκσυγχρονισμός των τοπικών τουριστικών καταλυμάτων, η τουριστική προβολή και προώθηση, η εκμετάλλευση του τοπικού τουριστικού προϊόντος, η προσαρμογή της τουριστικής προσφοράς στις μεταβολές της τουριστικής ζήτησης.

Φορείς Υλοποίησης

- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές Εταιρείες

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Ενέργειες	***Προϋπολογισμός*** (ΕΥΡΩ)
1.	Εκπόνηση Ε.Τ.Π.Τ.Α	35.000
	Σύνολο	35.000

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Με την υλοποίηση του παρόντος έργου θα επιτευχθεί ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός τουριστικής ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο, συνδράμοντας θετικά στην προστασία και η ανάδειξη των τουριστικών πόρων που βρίσκονται εντός των ορίων του ΟΤΑ, στην βέλτιστη τουριστική εκμετάλλευση των πόρων αυτών καθώς και την αναβάθμιση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος. Επιπρόσθετα, θα υποκινήσει την συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού σε τουριστικές δραστηριότητες αυξάνοντας με αυτόν τον τρόπο το τοπικό εισόδημα.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Leader Plus, ΕΠ «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006» , ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ	*ΕΤΟΣ*			
	2003	**2004**	**2005**	**2006**
Εκπόνηση Ε.Τ.Π.Τ.Α.				

3.2. Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το έργο αυτό αφορά παρεμβάσεις που θα επικεντρωθούν σε χαρακτηρισμένους ορεινούς και μειονεκτικούς οικισμούς του Νομού οι οποίοι διαθέτουν τουριστικό χαρακτήρα. Βασικές επιδιώξεις του έργου αποτελούν η ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων καθώς και η αύξηση της επισκεψιμότητας και βελτίωση του τοπικού εισοδήματος μέσω οικιστικών παρεμβάσεων καθώς και η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του ορεινού χώρου. Οι ενδεικτικά, προτεινόμενοι ορεινοί οικισμοί, των οποίων οι παρεμβάσεις εκτιμάται ότι θα υποστηρίξουν και θα βελτιώσουν το τοπικά προσφερόμενο τουριστικό προϊόν, είναι οι εξής:

- Μονοκαρυά
- Βουτάς
- Στρόπωνες
- Κούτουρλα
- Μανίκια
- Μαυρόπουλο
- Κοκκινομηλιά
- Καλιανός
- Άτταλη
- Αετός
- Άγιος Δημήτριος
- Άγιος Αθανάσιος
- Λάμαρη
- Λενοσαίοι
- Αγ. Άννα
- Καλέργο

Ειδικότερα, επιλέξιμα επιμέρους έργα συνιστούν έργα βασική υποδομής που αφορούν την βελτίωση ή επέκταση αποχετευτικού δικτύου και δικτύου ύδρευσης των προτεινόμενων οικισμών. Επιπρόσθετα, στα επιλέξιμα έργα περιλαμβάνονται και παρεμβάσεις αναπλάσεων κοινόχρηστων χώρων εντός των οικισμών (πλατείες, χώροι στάθμευσης, πεζοδρομήσεις, καθιστικά κ.α.).

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση της βελτίωσης του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος και της αναβάθμισης του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων του ορεινού και μειονεκτικού χώρου του Νομού συνιστά η υλοποίηση βασικών έργων υποδομής.

Επιπρόσθετα, εκτιμάται ότι η υλοποίηση των έργων αυτών θα συμβάλλει κατά ένα μέρος και στην προσπάθεια ανάσχεσης της πληθυσμιακής συρρίκνωσης των ορεινών περιοχών του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	300.000
2	Έργα διαμόρφωσης και πρόσβασης	1.500.000
3	Έργα κτιριακών επεμβάσεων	1.200.000
	Σύνολο	3.000.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών, έκδοση αδειών	■	■	■	■	■			
2	Διαμόρφωση χώρων κατασκευαστικά έργα					■	■	■	■

3.3. Ορεινή οδοποιϊα

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Απαραίτητη προϋπόθεση της τουριστικής αξιοποίησης κι ανάπτυξης των ορεινών όγκων του Νομού Εύβοιας συνιστά η εύκολη πρόσβαση και διάβαση σε αυτούς. Πιο συγκεκριμένα, αυτή η κατηγορία έργων αφορά στην βελτίωση του υφιστάμενου ορεινού οδικού δικτύου η οποία διακρίνεται άλλοτε σε διαπλάτυνση, σε βελτίωση της χάραξης κι άλλοτε σε βελτίωση ή κατασκευή οδοστρώματος. Ενδεικτικά τμήματα του ορεινού οδικού δικτύου του Νομού που χρήζουν βελτίωσης είναι τα εξής:

- Κάρυστος-Πλατανιστό-Σωτήρα
- Αρτάκη-Στενή
- Καθενοί-Πάλιουρα-Μακρυκάπα
- Μετόχι-Παραλία Χιλιαδούς

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	95.000
2.	Έργα Κατασκευής (διάνοιξη, ασφαλτόστρωση κλπ.)	780.000
	Σύνολο	875.000

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αναφέρεται σε έργα ορεινής οδοποιϊας τα οποία πρόκειται να συμβάλλουν καταλυτικά στην οδική σύνδεση των ορεινών οικισμών με τα αστικά κέντρα του Νομού Εύβοιας, βελτιώνοντας τις συνθήκες προσπέλασης και πρόσβασης από και προς τις περιοχές αυτές και κατά συνέπεια αυξάνοντας την τουριστική προσέλκυση και κίνηση. Παράλληλα, η υλοποίηση έργων αυτής της κατηγορίας πρόκειται να λειτουργήσει θετικά στην προσπάθεια κυκλοφοριακής εξυπηρέτησης και διασύνδεσης απομονωμένων ορεινών οικισμών.

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των ορεινών όγκων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στ.Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								
2	Κατασκευή Έργων								

3.4. Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Ο Νομός Εύβοιας παρά τον νησιωτικό χαρακτήρα, χαρακτηρίζεται από την διάθεση ποικίλων φυσικών πόρων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και οικολογικού ενδιαφέροντος. Άλλωστε δεν είναι τυχαία και η ένταξη ενός σημαντικού αριθμού φυσικών πόρων Νομού στον επιστημονικό κατάλογο προστασίας της φύσης Natura 2000. Η προτεινόμενη κατηγορία έργων αφορά την εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου για όσες από τις περιοχές φυσικού κάλλους ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000 και για τις οποίες δεν έχει μέχρι σήμερα εκπονηθεί κάτι αντίστοιχο. Το Διαχειριστικό Σχέδιο αφορά στην καταγραφή των ιδιαίτερων φυσικών χαρακτηριστικών και αξιών, στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης καθώς και των προβλημάτων που απορρέουν από την ανθρώπινη παρουσία και δραστηριότητα. Παράλληλα, με την εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης επιδιώκεται η ανάδειξη και ο προσδιορισμός των μέτρων προστασίας, η βελτίωση των συνθηκών διοίκησης και διαχείρισης των περιοχών ενώ ιδιαίτερο επίσης ενδιαφέρον αποδίδεται και μελετάται στην βελτίωση του συνθηκών διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού. Οι περιοχές του Νομού που ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000 και για τις οποίες προτείνονται κατά προτεραιότητα η εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης είναι **το όρος Δίρφυς: Δάσος Στενής, Δέλφι, το Μεγάλο και Μικρό Λιβάρι-Δέλτα Ξηριά-Υδροχαρές Δάσος Αγίου Νικολάου**, **το όρος Κοχύλας Σκύρου**.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, απαραίτητη προϋπόθεση υλοποίησης του δικτύου προστασίας της φύσης Natura 2000 και μέσω αυτού, της προσπάθειας διατήρησης των φυσικών αξιών συνιστά η ένταξη τέτοιων περιοχών στο δίκτυο. Η εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης για τις ανωτέρω τρεις περιοχές του Νομού που εντάσσονται στο δίκτυο, συνιστά το αμέσως επόμενο βήμα για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου, όπου στα πλαίσια των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης θα επιχειρηθεί ο σχεδιασμός ρεαλιστικών μέτρων προστασίας των οικοτόπων και των ειδών. Με την εκπόνηση

Διαχειριστικού Σχεδίου για κάθε μία από τις περιοχές αυτές μέλλουν να τεθούν οι βάσεις για την ορθολογική διαχείριση της περιοχής η οποία και ερμηνεύεται ως προστασία και διατήρηση των φυσικών χαρακτηριστικών και αξιών, ως βελτίωση της διοίκησης και διαχείρισης, ως αναβάθμιση του ποιοτικού επιπέδου εξυπηρέτησης των επισκεπτών καθώς και ως άνοδο του επιπέδου διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Διαχειριστικών Σχεδίων	180.000
	Σύνολο	180.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, επισκέπτες καθώς και τουριστικές επιχειρήσεις που συνδέονται με διάφορους τρόπους με τις περιοχές φυσικού κάλλους.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Διαχειριστικών Σχεδίων								

3.5. Σχέδιο Διαχείρισης Καστανόλογγου

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το δάσος καστανιάς Καστανόλογγου συνιστά έναν ανεξάρτητο θύλακα δάσους με μεγάλη οικολογική αξία και ενδιαφέρον λόγω της σπανιότητάς του και της μεγάλης ηλικίας των δένδρων. Αποτελεί απομονωμένο «υπόλειμμα» καστανόδασους και για τον λόγο αυτό η προστασία και ανάδειξή του θα συνδράμει, εκτός από τις διάφορες οικολογικές και αισθητικές ωφέλειες, στην μελέτη της ιστορίας και της εξέλιξης της βλάστησης. Με στόχο την προστασία, διατήρηση και ανάδειξη του μοναδικού αυτού καστανόδασους προτείνεται η εκπόνηση σχετικού Σχεδίου Διαχείρισης. Το Σχέδιο Διαχείρισης ειδικότερα, θα περιλαμβάνει την καταγραφή των ιδιαίτερων φυσικών χαρακτηριστικών και αξιών, την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης καθώς και των προβλημάτων που απορρέουν από την ανθρώπινη παρουσία και δραστηριότητα. Παράλληλα, με την εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης θα επιδιωχθεί η ανάδειξη και ο προσδιορισμός των μέτρων προστασίας, η βελτίωση των συνθηκών διοίκησης και διαχείρισης της περιοχής.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Με την εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης του μοναδικού στοιχείου φυσικής κληρονομιάς, του καστανόδασους του Καστανόλογγου, στα πλαίσια των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης θα επιχειρηθεί ο σχεδιασμός ρεαλιστικών μέτρων προστασίας ανάδειξης αυτού επιδιώκοντας την αύξηση της επισκεψιμότητας καθώς και την υποστήριξη προσπαθειών ανάπτυξης του περιηγητικού τουρισμού στον Νομό.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου	60.000
	Σύνολο	60.000

Ωφελούμενοι

Εγγύς τοπικός πληθυσμός, επισκέπτες καθώς και τουριστικές επιχειρήσεις που συνδέονται με διάφορους τρόπους με το Καστανόδασος του Καστανόλογγου.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου								

3.6.Ολοκλήρωση Ανάδειξης Φαραγγιού Δημοσάρη

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο «ολοκλήρωση έργων ανάδειξης φαραγγιού Δημοσάρη» αφορά συνέχεια παρεμβάσεων ερμηνείας, προστασίας και αναβάθμισης του περιβάλλοντος καθώς και υποστήριξης της τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής του φαραγγιού Δημοσάρη. Από το Β΄ΚΠΣ στα πλαίσια έργων ανάδειξης του φαραγγιού Δημοσάρη, υλοποιήθηκε μια σειρά δράσεων όπως: η ειδική περιβαλλοντική μελέτη, οι κτιριακές εγκαταστάσεις του Κέντρου Ενημέρωσης, η διάνοιξη και ο εξωραϊσμός του μονοπατιού που διασχίζει το φαράγγι, το περίπτερο πληροφόρησης, η μόνιμη έκθεση του Κέντρου Ενημέρωσης, η βελτίωση της οδικής πρόσβασης στην είσοδο του φαραγγιού, ενώ εξοπλίσθηκε το Κέντρο Ενημέρωσης (Κέντρο, εργαστήριο, αίθουσα ΠΕ, εξυπηρέτηση πελατών) κι έγιναν οι απαραίτητες ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης. Η ολοκλήρωση των έργων αυτών συνίστανται στην σήμανση της διαδρομής του φαραγγιού, στην αποκατάσταση δασοσυστάδων σε εγκαταλελειμμένους δρόμους, στην κατασκευή των θέσεων θέας και στα έργα αντιπυρικής προστασίας φαραγγιού Δημοσάρη.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, η υλοποίηση των υπολειπόμενων ενεργειών πρόκειται να ολοκληρώσει την δέσμη των μέτρων για την ανάδειξη του φαραγγιού Δημοσάρη, διευκολύνοντας την προσβασιμότητα στον σημαντικό αυτόν φυσικό πόρο και αυξάνοντας με τον τρόπο αυτό την τουριστική επισκεψιμότητα του.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	35.000
2	Σήμανση Διαδρομής	8.000
3	Θέσεις θέας	14.000
4	Αποκατάσταση δασοσυστάδων σε εγκαταλελειμμένους δρόμους	10.000
5	Έργα αντιπυρικής προστασίας	75.000
	Σύνολο	142.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, επισκέπτες καθώς και τουριστικές επιχειρήσεις που συνδέονται με διάφορους τρόπους με την περιοχή του φαραγγιού Δημοσάρη.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών	■							
2	Σήμανση Διαδρομής		■	■					
3	Θέσεις θέας		■	■					
4	Αποκατάσταση δασοσυστάδων σε εγκαταλελειμμένους δρόμους		■	■					
5	Έργα αντιπυρικής προστασίας		■	■	■	■	■		

3.7. Ανάδειξη φαραγγιού Αγάλης

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά μια ολοκληρωμένη σειρά παρεμβάσεων ερμηνείας, προστασίας και αναβάθμισης του περιβάλλοντος καθώς και υποστήριξης της τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής του φαραγγιού Αγάλης. Το φαράγγι Αγάλης παρουσιάζει ιδιαίτερο οικολογικό και σπηλαιολογικό ενδιαφέρον αφού διαθέτει σημαντικά στοιχεία άγριας βλάστησης ενώ στην μέση σχεδόν της διαδρομής βρίσκεται το σπήλαιο της Βοϊδοκλέφτρας, σπήλαιο αρχαιολογικής σημασίας. Επιπρόσθετα, η εγγύτητα του με το όρος της Δίρφυ προσδίδει μια περαιτέρω σημασία στην περιοχή. Η προτεινόμενη σειρά παρεμβάσεων συνίσταται σε εκπόνηση ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης, σε κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων του Κέντρου Ενημέρωσης, στην διάνοιξη και τον εξωραϊσμό του μονοπατιού που διασχίζει το φαράγγι, στην σήμανση της διαδρομής του φαραγγιού, στην κατασκευή των θέσεων θέας, σε έργα αντιπυρικής προστασίας του φαραγγιού, σε κατασκευή περιπτέρου πληροφόρησης, σε κατασκευή μόνιμης έκθεσης του Κέντρου Ενημέρωσης, σε βελτίωση της οδικής πρόσβασης στην είσοδο του φαραγγιού, σε προμήθεια επίπλων και εξοπλισμού του Κέντρου Ενημέρωσης καθώς και πραγματοποίηση των απαραίτητων ενεργειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, η υλοποίηση του έργου ανάδειξης του φαραγγιού Αγάλης μέλλει να βελτιώσει το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν καθώς εκτιμάται ότι θα αυξήσει σημαντικά την προσέλευση και τουριστική επισκεψιμότητα του.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Περιβαλλοντικής Μελέτης	60.000
2	Εκπόνηση Μελετών Κατασκευών	54.000
3	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	12.000
4	Κατασκευή Κέντρου Ενημέρωσης	250.000
5	Διάνοιξη και εξωραϊσμός του μονοπατιού που διασχίζει το φαράγγι	30.000
6	Σήμανση της διαδρομής του φαραγγιού	8.000
7	Κατασκευή των θέσεων θέας	14.000
8	Έργα αντιπυρικής προστασίας του φαραγγιού	75.000
9	Κατασκευή περιπτέρου πληροφόρησης	50.000
10	Κατασκευή μόνιμης έκθεσης του Κέντρου Ενημέρωσης	48.000
11	Βελτίωση της οδικής πρόσβασης στην είσοδο του φαραγγιού	95.000
12	Προμήθεια επίπλων και εξοπλισμού του Κέντρου Ενημέρωσης	80.000
13	Ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης	40.000
	Σύνολο	816.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, επισκέπτες καθώς και τουριστικές επιχειρήσεις που συνδέονται με διάφορους τρόπους με την περιοχή του φαραγγιού Αγάλης.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Περιβαλλοντικής Μελέτης								
2	Εκπόνηση Μελετών Τεχνικών έργων								
	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης								
3	Κατασκευή Κέντρου Ενημέρωσης								
4	Διάνοιξη και εξωραϊσμός του μονοπατιού που διασχίζει το φαράγγι								
5	Σήμανση της διαδρομής του φαραγγιού								
6	Κατασκευή των θέσεων θέας								
7	Έργα αντιπυρικής προστασίας του φαραγγιού								
8	Κατασκευή περιπτέρου πληροφόρησης								
9	Κατασκευή μόνιμης έκθεσης του Κέντρου Ενημέρωσης								
10	Βελτίωση της οδικής πρόσβασης στην είσοδο του φαραγγιού								
11	Προμήθεια επίπλων και εξοπλισμού του Κέντρου Ενημέρωσης								
12	Ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης								

3.8. Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης Χαλκίδας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στο εν λόγω έργο προτείνεται η δημιουργία Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης στην Χαλκίδα το οποίο θα επιδιώκει την παροχή περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ενημέρωσης μέσα από μία ολοκληρωμένη θεώρηση των θεμάτων προστασίας του περιβάλλοντος. Ειδικότερα, το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες των περιοχών πρόκειται να υλοποιεί εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά προγράμματα, να αναπτύσσει θεματικά δίκτυα, τοπικές και διεθνείς συνεργασίες καθώς και να αναπτύσσει προγράμματα προβολής του φυσικού πλούτου της ευρύτερης περιοχής. Γενικότερα, μέλλει να δημιουργήσει τις γνωστικές προϋποθέσεις για μία πλήρης περιβαλλοντική ενημέρωση μια σωστή διαχείριση του περιβάλλοντος και μια οικολογικά ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Ο Νομός Εύβοιας, διαθέτοντας μεγάλο αριθμό φυσικών πόρων σε μια προσπάθεια διάχυσης της περιβαλλοντικής ενημέρωσης και πληροφορίας καθώς και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης του τοπικού πληθυσμού χρήζει δημιουργίας των απαραίτητων δομών και φορέων οι οποίοι θα αναλάβουν αυτό το έργο.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	150.000
2	Κατασκευή κέντρου	1.250.000
3	Εξοπλισμός	220.000
4	Έπιπλα & Σκεύη	300.000
	Σύνολο	1.920.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός (μαθητές πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης), φοιτητές ΤΕΙ, ιδιωτικές τουριστικές επιχειρήσεις (Ξενοδοχεία, κάμπινγκ,

ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια και διαμερίσματα, τουριστικές επιχειρήσεις όλων των λοιπών κλάδων), επισκέπτες ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π.Ε.Α.ΕΚ., Ε.Π. Περιβάλλον, ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Μελέτες								
2	Κατασκευή Κέντρου								
3	Αγορά εξοπλισμού, επίπλων & σκευών								

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- Επαγγελματικές – επιστημονικές ενώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με εμπειρία σε περιβαλλοντικά και επιμορφωτικά προγράμματα.
- Εθνικό Ινστιτούτο Νεότητας (ΕΙΝ)
- Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (Γ.Γ.Ν.Γ.)
- Υπηρεσίες – Τμήματα του ΥΠΕΠΘ

3.9. Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στα πλαίσια της συγκεκριμένης κατηγορίας έργων μέλλουν να υλοποιηθούν πράξεις οι οποίες θα συμβάλλουν στην συμπλήρωση και ανάπτυξη της τουριστικής ανωδομής των περιοχών παρέμβασης όπως η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός αγροτουριστικών καταλυμάτων και παραδοσιακών ξενώνων, χώρων εστίασης και αναψυχής, παραδοσιακών καφενείων και λοιπών συναφών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Ειδικότερα, η ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων του Νομού αναφέρεται σε ενέργειες ανακαίνισης κτιριακών εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος χώρου, εκσυγχρονισμό κινητού εξοπλισμού (έπιπλα και σκεύη). Επιπρόσθετα, αναφέρεται σε ενέργειες προώθησης και διαφήμισης.

Φορείς Υλοποίησης

- Ιδιώτες
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση έργων ιδιωτικών επενδύσεων-ενίσχυσης επιχειρήσεων ορεινού τουρισμού πρόκειται να λειτουργήσει καταλυτικά στην προώθηση ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού στις ορεινές περιοχές του Νομού, βελτιώνοντας τις υφιστάμενες υποδομές και κατά συνέπεια αυξάνοντας την τουριστική επισκεψιμότητα.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια	3.600.000
	Σύνολο	3.600.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού, επισκέπτες-τουρίστες, ορεινός πληθυσμός, επιχειρήσεις παραγωγικών κλάδων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια								

3.10. Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο στοχεύει στην διασύνδεση τοπικής βιοτεχνίας και τουρισμού κι αφορά μια σειρά υποέργων ενίσχυσης τοπικών επιχειρήσεων ή άλλων φορέων παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων (προϊόντα παραδοσιακής ζαχαροπλαστικής, ξυλογλυπτικής, χρυσοκεντικής αγγειοπλαστικής κ.α.), άμεσα συνδεόμενες με τον τοπικό τουρισμό. Σε αυτό συμπεριλαμβάνονται η ίδρυση ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων καθώς και η ενίσχυση αγροτικών συνεταιρισμών γυναικών, εργαστηρίων Ιερών Μονών για την παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων.

Φορείς Υλοποίησης

- Ιδιώτες
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες
- Ιερές Μητροπόλεις- Ιερές Μονές

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου, θα έχει σημαντική συμβολή στην ενίσχυση της τοπικής τουριστικής βιοτεχνίας στην διασύνδεση τοπικού τουρισμού και βιοτεχνίας καθώς και στην βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού, οι οποίες θα στηριχθούν σε μεγαλύτερο βαθμό στην αξιοποίηση των τοπικών φυσικών πόρων. Επιπρόσθετα, η ενίσχυση της τοπικής τουριστικής βιοτεχνίας θα συμβάλει στην προσπάθεια ανάπτυξης δυνατοτήτων απασχόλησης και κάτ' επέκταση στην προσπάθεια συγκράτησης του πληθυσμού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια	4.500.000
	Σύνολο	4.500.000

Ωφελούμενοι

Πολύ μικρές και μικρές τοπικές βιοτεχνικές επιχειρήσεις και παραγωγικοί φορείς.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια								

3.11. Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η χρήση των σύγχρονων επικοινωνιακών μέσων έχει μεταβάλλει τους τρόπους και τα μέσα της τουριστικής προβολής και διαφήμισης, με αποτέλεσμα δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που πραγματοποιούν σημαντικές επενδύσεις σε αυτό το πεδίο να αναδεικνύονται συχνά περισσότερο ανταγωνιστικοί από εκείνους, που διαθέτουν ουσιαστικότερα συγκριτικά πλεονεκτήματα στον τομέα του τουρισμού. Πιο επιτακτική γίνεται η ανάγκη διαμόρφωσης εικόνας του τουριστικού τομέα και ανάπτυξης τουριστικής προβολής για τον Νομό Εύβοιας, Νομός ο οποίος ενώ διαθέτει ποικιλία και πολυμορφία τουριστικών προορισμών διαπιστώνεται ανεπάρκεια προβολής και διαφήμισης. Το συγκεκριμένο έργο αφορά ενέργειες προβολής των οικολογικών πόρων του Νομού μέσω διαφημιστικών καταχωρήσεων στον τύπο τοπικής, εθνικής και διεθνούς εμβέλειας, συμμετοχής σε εθνικές και διεθνείς τουριστικές εκθέσεις, καθώς και ενέργειες προβολής μέσω διαδικτύου (παραπωγή ιστοσελίδας, e-marketing, market places, καταχωρήσεις σε κόμβους του διαδικτύου – banners - φιλοξενία ιστοσελίδων σε άλλους κόμβους).

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ενίσχυση της παρουσίας του Νομού Εύβοιας στις εγχώριες και διεθνείς τουριστικές αγορές ορεινού/ περιηγητικού.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
- ΝΕΤΠ
- ΟΤΑ
- Περιφερειακές Υπηρεσίες ΥΠ.ΠΟ.
- Συλλογικοί Επαγγελματικοί Φορείς (Ενώσεις Ξενοδόχων κλπ.)

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης και Προβολής	235.000
	Σύνολο	235.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις καθώς και άλλες επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης & Προβολής				

3.12. Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, ο σωστός σχεδιασμός των μονοπατιών συντελεί στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων από τον τουρισμό, στο περιβάλλον και στα οικοσυστήματα. Γι' αυτόν τον λόγο θεωρείται σκόπιμος ο σαφής καθορισμός των μονοπατιών συνοδευόμενων από την ανάλογη σήμανση με πληροφορίες για τις αποστάσεις (σε χρόνο πεζοπορίας) και τα σημεία εξυπηρέτησης της διαδρομής.

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αφορά επεμβάσεις και κατασκευή τεχνικών έργων σε ήδη υπάρχοντα μονοπάτια-διαδρομές κι όχι διάνοιξη νέων. Το φυσικό αντικείμενο αυτών των επεμβάσεων συνίσταται από την τεχνική διαμόρφωση και την σήμανση των διαδρομών-μονοπατιών. Ειδικότερα, προτείνεται η βελτίωση βατότητας, η κατασκευή σκαλοπατιών-ξύλινης κουπαστής, η σήμανση μονοπατιών, η κατασκευή μόνιμων γεφυριών από πέτρα σύμφωνα με τα πρότυπα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, η τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων με χάρτη περιοχής, πληροφοριακό υλικό προσανατολισμού και χαρακτηριστικών βουνού. Επιπρόσθετα, συμπεριλαμβάνονται παρεμβάσεις διαμορφώσεων χώρων υπαίθριων γευμάτων και παρόδιας αναψυχής, χώρων θέας και στάθμευσης επισκεπτών. Ενδεικτικά υφιστάμενα μονοπάτια του Νομού είναι τα εξής:

- Καμπιά-Ξηροβούνι
- Στενή –Καταφύγιο Ε.Ο.Σ. Δίρφυ
- Φαράγγι Αγάλης–Καταφύγιο Ε.Ο.Σ. Δίρφυ
- Στενή-Ξηροβούνι
- Ψυχρή Βρύση-Βρύση Μελέϊνα
- Μανίκια-Βρύση Κύμης

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Φορείς Διαχείρισης
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Κάποια από τα ανωτέρω μονοπάτια-διαδρομές είναι ελλιπώς σηματοδοτημένα κι αποτελούνται από τμήματα που δεν συνδέονται μεταξύ σε ενιαίο σύνολο. Οι συγκεκριμένες επεμβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα δημιουργίας ελκυστικών τουριστικών προϊόντων από δημόσιους και ιδιωτικών φορείς, πρόκειται να δημιουργήσουν τις κατάλληλες συνθήκες για τον σχεδιασμό ενιαίων τουριστικών προγραμμάτων-διαδρομών, την ασφαλή επίσκεψη και διάβαση των μονοπατιών-διαδρομών και από άτομα χωρίς ειδική εκπαίδευση με απώτερο αποτέλεσμα την αύξηση της τουριστικής επισκεψιμότητας και κάτ' επέκταση την γενικότερη τουριστική ανάπτυξη του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	55.000
2.	Τεχνικά Έργα	440.000
3.	Σήμανση	6.000
4.	Πληροφοριακές πινακίδες	10.000
	Σύνολο	511.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των ορεινών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και ορειβατικοί και λοιποί σύλλογοι.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								
2	Κατασκευή Τεχνικών Έργων								
3	Σήμανση-Τοποθέτηση Πινακίδων								

3.13. Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά την δημιουργία και έκδοση χάρτη κλίμακας 1:50.000 ο οποίος θα αποτελεί οδηγό στους πόρους φυσικού περιβάλλοντος του Νομού Εύβοιας. Ειδικότερα, θα περιλαμβάνει πεζοπορίες, ορειβατικό σκι, ποδήλατο βουνού, περιηγήσεις, παρουσίαση του οικιστικού ιστού (οικισμούς, παραδοσιακούς οικισμούς κλπ.), οδικό δίκτυο, τουριστικές υποδομές (ξενοδοχεία, καταφύγια, εστιατόρια κλπ.) και πολιτιστικούς πόρους (Βυζαντινά μνημεία, αρχαιολογικά μνημεία, Ιερές Μονές, Μουσεία κλπ.) του Νομού. Το έργο αρχικά, περιλαμβάνει συλλογή πληροφοριών για την ευρύτερη περιοχή, χάρτες της ΓΥΣ (για δρόμους και χωροσταθμικές), χάρτες του Δασαρχείου, όπου έχουν αποτυπωθεί οι τύποι βλάστησης, και ενδεχομένως σε απόκτηση αεροφωτογραφιών από τη ΓΥΣ ή το ΥΠΕΧΩΔΕ. Απαιτείται επί τόπου μελέτη της περιοχής, που θα συμπεριληφθεί στο χάρτη, για την καταγραφή μονοπατιών, διαδρομών ενδιαφέροντος, σημείων θέας και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, κρουνών, δεξαμενών, γεφυριών και γενικά ιστορικών και πολιτισμικών στοιχείων. Θα επακολουθήσει σύνθεση και έκδοση του χάρτη, ο οποίος πρέπει να περιλαμβάνει υπόμνημα με τα εμπεριεχόμενα στοιχεία, καθώς και τοποθέτηση της περιοχής σε σχέση με την Περιφέρεια ή/και την ευρύτερη περιοχή π.χ. την Ελλάδα.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το έργο αποσκοπεί στην έκδοση ενός ολοκληρωμένου και καλά πληροφορημένου χάρτη του Νομού Εύβοιας. Ο χάρτης θα χρησιμοποιηθεί από οργανωμένους συλλόγους επισκεπτών (π.χ. ορειβατικοί σύλλογοι), αλλά και από μεμονωμένους τουρίστες και θα βοηθήσει στην προβολή της περιοχής και στην τουριστική της ανάπτυξη.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελέτης	6.000
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις	10.000
	Σύνολο	16.000

Ωφελούμενοι

Επιχειρήσεις που βρίσκονται πλησίον πόρων οικολογικού τουρισμού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Leader Plus, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003				**2004**			
1	Εκπόνηση μελέτης								
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις								

3.14. Οδηγός Αναρρίχησης Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Ο αναρριχητικός οδηγός των ορεινών όγκων του Νομού Εύβοιας αποτελεί βιβλίο-οδηγό με χρήσιμες πληροφορίες για αναρριχητές βουνών. Ειδικότερα, ο συγκεκριμένος οδηγός θα περιλαμβάνει πληροφορίες και φωτογραφίες ορθοπλαγιών, διαδρομών και σχετικά με αυτές σχεδιαγράμματα. Επιπρόσθετα, πρόκειται να περιλαμβάνει πληροφορίες ιστορικών μνημείων, πληροφορίες για την αισθητικότητα των διαδρομών, επιπέδου δυσκολίας, πληροφορίες πρόσβασης και επιστροφής από τις διαδρομές, ποιότητας βράχων κλπ. Συγχρόνως, ο οδηγός θα περιλαμβάνει εκτός από τις ανωτέρω πληροφορίες και σχετικό χάρτη.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το συγκεκριμένο έργο έχει ως στόχο την έκδοση ενός όσο δυνατόν πληρέστερου οδηγού αναρρίχησης. Ο αναρριχητικός οδηγός θα χρησιμοποιηθεί κυρίως από οργανωμένους ορειβατικούς συλλόγους, αλλά και από μεμονωμένους τουρίστες και θα βοηθήσει στην προβολή της περιοχής και στην τουριστική της ανάπτυξη.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελέτης και φωτογράφησης	6.000
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις	13.000
3	Μεταφράσεις	1.500
	Σύνολο	20.500

Ωφελούμενοι

Επιχειρήσεις που βρίσκονται πλησίον πόρων ορεινού τουρισμού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003				**2004**			
1	Εκπόνηση μελέτης								
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις								
3	Μεταφράσεις								

3.15 Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στην αναβάθμιση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών πρόκειται να συμβάλλει τα μέγιστα η διοργάνωση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης για τους επαγγελματίες του Νομού που δραστηριοποιούνται στον ορεινό/ περιηγητικό τουρισμό. Η μετάδοση τόσο ειδικών γνώσεων όσο και γενικότερων γνώσεων για τον τουριστικό κλάδο και την τουριστική φυσιογνωμία του Νομού και των επιμέρους περιοχών του θα καταβληθεί προσπάθεια να πραγματοποιηθεί μέσω της διοργάνωσης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης αξιοποιώντας τόσο τις ήδη υπάρχουσες δομές επαγγελματικής κατάρτισης (ΚΕΚ,ΙΕΚ) του Νομού όσο και τις αντίστοιχες Νομαρχιακές δομές εκπαίδευσης. Οι βασικότερες επαγγελματικές κατηγορίες του τουριστικού χώρου του Νομού που χρήζουν πρόσθετης επιμόρφωσης είναι οι εξής:

- Στελέχη ΜΜΕ αγροτουριστικών καταλυμάτων
- Επαγγελματικό προσωπικό ΜΜΕ αγροτουριστικών καταλυμάτων
- Στελέχη τοπικών πρακτορείων και γραφείων πληροφοριών
- Στελέχη τοπικού τουριστικού σχεδιασμού και ανάπτυξης
- Στελέχη ΟΤΑ και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, σε θέματα τοπικού τουριστικού σχεδιασμού, ανάπτυξης και προβολής

Φορείς Υλοποίησης

- Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, όπως απέδειξε και η πρώτη διαγνωστική φάση της παρούσας μελέτης, οι ανάγκες επαγγελματικής κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται γενικά στον τουριστικό τομέα του Νομού είναι μεγάλες και είναι δύσκολο μέσα σε ένα χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών να καλυφθούν επαρκώς. Παράλληλα, σημαντικός αριθμός επαγγελματιών οι οποίοι χρήζουν γενικής και ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης εισήλθε στον κλάδο μέσω των νέων δραστηριοτήτων ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού. Εκτιμάται λοιπόν, ότι ένα μεγάλο μέρος των επαγγελματιών του τουριστικού τομέα του Νομού θα επιτύχει να λάβει

επαγγελματική κατάρτιση μέσω των προγραμμάτων κατάρτισης οι οποίες θα φανούν χρήσιμες κατά την επαγγελματική τους δραστηριότητα.

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επαγγελματίες και επιχειρηματίες του ορεινού/ περιηγητικού τουριστικού κλάδου του Νομού Εύβοιας. Έμμεσα, με την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, οι επισκέπτες των οικολογικών πόρων του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠΕΑΕΚ, ΕΠΑΕΚ, Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων				

3.16. Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η ενεργός συμμετοχή των κατοίκων των περιοχών όπου αναπτύσσονται μορφές ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες αποτελεσματικής λειτουργίας των τουριστικών δραστηριοτήτων του Νομού. Απαραίτητη προϋπόθεση αυτής, αποτελεί η αξιοποίηση και συμμετοχή του συνόλου των διαθέσιμων ανθρωπίνων πόρων καθώς και η παροχή κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η προτεινόμενη κατηγορία έργων αναφέρεται στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης των ανέργων του Νομού σε επαγγελματικές ειδικότητες εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού. Ενδεικτικές προτεινόμενες ειδικότητες είναι οι εξής:

- Συνοδοί πεζοπορικών διαδρομών
- Εκπαιδευτές αναρρίχησης
- Φύλακες καταφυγίων
- Συνοδοί ποδηλάτου βουνού
- Υπεύθυνοι κέντρων ενημέρωσης

Φορείς Υλοποίησης

- Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών εναλλακτικού τουρισμού του Νομού ενώ ταυτόχρονα θα επιτευχθεί η αύξηση της απασχόλησης και της προσαρμοστικότητας των ανέργων και ιδιαίτερα των νέων στις συνθήκες απασχόλησης στον εναλλακτικό τουρισμό, του Νομού.

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των ορεινών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και ορειβατικοί και λοιποί σύλλογοι. Παράλληλα, άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του παρόντος έργου είναι οι άνεργοι του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π.«Α.Ε.Κ.», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων				

3.17. Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Εύβοιας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η εκπόνηση της μελέτης ισοζυγίου προσφοράς και ζήτησης ειδικοτήτων ορεινού/ περιηγητικού τουριστικού χώρου του Νομού Εύβοιας αφορά την αποτύπωση της αγοράς απασχόλησης του τουριστικού κλάδου καθώς και των τάσεων σε αυτήν που επικρατούν στον εξεταζόμενο Νομό. Αρχικά, θα παρουσιασθούν οι τάσεις των επιμέρους τουριστικών επιχειρηματικών κλάδων (αγροτουριστικά καταλύματα, τουριστικά πρακτορεία, εστιατόρια κλπ.) στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Αφού προσδιορισθούν στην συνέχεια και παρουσιασθούν οι τουριστικές ειδικότητες μέλλουν να αναζητηθούν οι εκπαιδευτικοί φορείς που διοχετεύουν τις ειδικότητες αυτές στην αγορά καθώς και οι συλλογικοί επαγγελματικοί φορείς μέσω των οποίων θα εξετασθεί η προσφορά ειδικοτήτων ορεινού /περιηγητικού τουρισμού στον Νομό. Σε τρίτη φάση του έργου αυτού θα διενεργηθεί έρευνα πεδίου δια ερωτηματολογίων σε στατιστικά σημαντικό δείγμα τουριστικών επιχειρήσεων του Νομού με στόχο την αποτύπωση της ενδονομαρχιακής ζήτησης ειδικοτήτων του ορεινού/ περιηγητικού τουριστικού χώρου.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΑΕΔ
- Αναπτυξιακές Εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση ορθολογικού σχεδιασμού ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων και αποτελεσματικής απασχόλησης αυτού στην βιομηχανία του ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού του Νομού, συνιστά η διερεύνηση του πραγματικού ισοζυγίου απασχόλησης όλων των παλαιών και νέων ειδικοτήτων του χώρου.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτη Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Απασχόλησης	45.000
	Σύνολο	45.000

Ωφελούμενοι

Οι ΜΜΕ ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού, το απασχολούμενο, το δυνητικά απασχολούμενο προσωπικό, στον τουριστικό κλάδο και ο τοπικός πληθυσμός των ορεινών περιοχών του Νομού Εύβοιας.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελέτης								

4. ΦΩΚΙΔΑ

4.1. Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων

Οι παρεμβάσεις τουριστικής ανάπτυξης των δήμων και των κοινοτήτων της Περιφέρειας περιορίζονται, μέχρι σήμερα, κυρίως στη δημιουργία δημοτικών ξενώνων ή οργανωμένων δημοτικών κατασκηνώσεων. Φυσικά, αυτή η περιοριστική αντίληψη δεν αντικατοπτρίζει μια ολοκληρωμένη τουριστική πολιτική σε τοπικό επίπεδο. Το συγκεκριμένο έργο αφορά στην εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης το οποίο θα δώσει ευρύτερο αναπτυξιακό ρόλο στους ΟΤΑ μειονεκτικών χωρικών ενοτήτων του Νομού.

Ειδικότερα, με την εκπόνηση του Ε.Τ.Π.Τ.Α. επιχειρείται ο σχεδιασμός δράσεων σε επίπεδο ΟΤΑ τόσο αξιοποίησης, διαχείρισης και προστασίας όσο και εκμετάλλευσης των τουριστικών πόρων της χωρικής ενότητας (πληροφόρηση- προβολή- προώθηση- σύνθεση περιβαλλοντικών και πολιτιστικών τουριστικών πακέτων) σε μειονεκτικές χωρικές ενότητες του Νομού. Ενδεικτικά δράσεις κάθε Ε.Τ.Π.Τ.Α. συνιστούν η τουριστική πληροφόρηση, η τουριστική εκπαίδευση, ο εκσυγχρονισμός των τοπικών τουριστικών καταλυμάτων, η τουριστική προβολή και προώθηση, η εκμετάλλευση του τοπικού τουριστικού προϊόντος, η προσαρμογή της τουριστικής προσφοράς στις μεταβολές της τουριστικής ζήτησης.

Φορείς Υλοποίησης

- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές Εταιρείες

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Ενέργειες	***Προϋπολογισμός*** (ΕΥΡΩ)
1.	Εκπόνηση Ε.Τ.Π.Τ.Α	35.000
	Σύνολο	35.000

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Με την υλοποίηση του παρόντος έργου θα επιτευχθεί ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός τουριστικής ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο, συνδράμοντας θετικά στην προστασία και η ανάδειξη των τουριστικών πόρων που βρίσκονται εντός των ορίων του ΟΤΑ, στην βέλτιστη τουριστική εκμετάλλευση των πόρων αυτών καθώς και την αναβάθμιση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος. Επιπρόσθετα, θα υποκινήσει την συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού σε τουριστικές δραστηριότητες αυξάνοντας με αυτόν τον τρόπο το τοπικό εισόδημα.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Leader Plus, ΕΠ «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006» , ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ	*ΕΤΟΣ*							
	2003		**2004**		**2005**		**2006**	
Εκπόνηση Ε.Τ.Π.Τ.Α.								

4.2. Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το έργο αυτό αφορά παρεμβάσεις που θα επικεντρωθούν σε χαρακτηρισμένους ορεινούς και μειονεκτικούς οικισμούς του Νομού οι οποίοι διαθέτουν τουριστικό χαρακτήρα. Βασικές επιδιώξεις του έργου αποτελούν η ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων καθώς και η αύξηση της επισκεψιμότητας και βελτίωση του τοπικού εισοδήματος μέσω οικιστικών παρεμβάσεων καθώς και η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του ορεινού χώρου. Οι ενδεικτικά, προτεινόμενοι ορεινοί οικισμοί, των οποίων οι παρεμβάσεις εκτιμάται ότι θα υποστηρίξουν και θα βελτιώσουν το τοπικά προσφερόμενο τουριστικό προϊόν, είναι οι εξής:

- Κριάτσι
- Μαυρολιθάρι
- Μουσουνίτσα
- Καστριώτισσα
- Πανουργιάς
- Σκλήθρο
- Βάργιανη
- Βουνιχώρα
- Αρτοτίνα
- Προσήλιο
- Καλοσκοπή
- Αποστολιά
- Υψηλό χωριό
- Κερασιές
- Αλποχώρι
- Τρίστενο

Ειδικότερα, επιλέξιμα επιμέρους έργα συνιστούν έργα βασική υποδομής που αφορούν την βελτίωση ή επέκταση αποχετευτικού δικτύου και δικτύου ύδρευσης των προτεινόμενων οικισμών. Επιπρόσθετα, στα επιλέξιμα έργα περιλαμβάνονται και παρεμβάσεις αναπλάσεων κοινόχρηστων χώρων εντός των οικισμών (πλατείες, χώροι στάθμευσης, πεζοδρομήσεις, καθιστικά κ.α.).

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση της βελτίωσης του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος και της αναβάθμισης του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων του ορεινού και μειονεκτικού χώρου του Νομού συνιστά η υλοποίηση βασικών έργων υποδομής.

Επιπρόσθετα, εκτιμάται ότι η υλοποίηση των έργων αυτών θα συμβάλλει κατά ένα μέρος και στην προσπάθεια ανάσχεσης της πληθυσμιακής συρρίκνωσης των ορεινών περιοχών του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	300.000
2	Έργα διαμόρφωσης και πρόσβασης	1.500.000
3	Έργα κτιριακών επεμβάσεων	1.200.000
	Σύνολο	3.000.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2204**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών, έκδοση αδειών	■	■	■	■	■			
2	Διαμόρφωση χώρων κατασκευαστικά έργα					■	■	■	■

4.3. Ορεινή οδοποιϊα

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Απαραίτητη προϋπόθεση της τουριστικής αξιοποίησης κι ανάπτυξης των ορεινών όγκων του Νομού Φωκίδας συνιστά η εύκολη πρόσβαση και διάβαση σε αυτούς. Πιο συγκεκριμένα, αυτή η κατηγορία έργων αφορά στην βελτίωση του υφιστάμενου ορεινού οδικού δικτύου η οποία διακρίνεται άλλοτε σε διαπλάτυνση, σε βελτίωση της χάραξης κι άλλοτε σε βελτίωση ή κατασκευή οδοστρώματος. Ενδεικτικά τμήματα του ορεινού οδικού δικτύου του Νομού που χρήζουν παρέμβασης είναι τα εξής:

- Βελτίωση οδού Καστριώτισσας-Αθ.Διάκου
- Βελτίωση οδικού άξονα Γραβιάς-Λιδορικίου
- Βελτίωση Πανουργιά-Καλοσκοπής
- Βελτίωση Αρτοτίνας-Διχωρίου
- Παράκαμψη Συκιάς (2χλμ. διάνοιξη)

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	78.000
2.	Έργα Κατασκευής (διάνοιξη, ασφαλτόστρωση κλπ.)	650.000
	Σύνολο	728.000

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αναφέρεται σε έργα ορεινής οδοποιϊας τα οποία πρόκειται να συμβάλλουν καταλυτικά στην οδική σύνδεση των ορεινών οικισμών με τα αστικά κέντρα του Νομού Φωκίδας, βελτιώνοντας τις συνθήκες προσπέλασης και πρόσβασης από και προς τις περιοχές αυτές και κατά συνέπεια αυξάνοντας την τουριστική προσέλκυση και κίνηση. Παράλληλα, η υλοποίηση έργων αυτής της

κατηγορίας πρόκειται να λειτουργήσει θετικά στην προσπάθεια κυκλοφοριακής εξυπηρέτησης και διασύνδεσης απομονωμένων ορεινών οικισμών.

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των ορεινών όγκων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στ. Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								
2	Κατασκευή Έργων								

4.4. Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Ο Νομός Φωκίδας χαρακτηρίζεται από φυσικούς πόρους ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και οικολογικού ενδιαφέροντος. Η προτεινόμενη κατηγορία έργων αφορά την εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου για όσες από τις περιοχές φυσικού κάλλους ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000 και για τις οποίες δεν έχει μέχρι σήμερα εκπονηθεί αυτό. Το Διαχειριστικό Σχέδιο αφορά στην καταγραφή των ιδιαίτερων φυσικών χαρακτηριστικών και αξιών, στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης καθώς και των προβλημάτων που απορρέουν από την ανθρώπινη παρουσία και δραστηριότητα. Παράλληλα, με την εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης επιδιώκεται η ανάδειξη και ο προσδιορισμός των μέτρων προστασίας, η βελτίωση των συνθηκών διοίκησης και διαχείρισης των περιοχών ενώ ιδιαίτερο επίσης ενδιαφέρον αποδίδεται και μελετάται στην βελτίωση του συνθηκών διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού. Οι περιοχές του Νομού που ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000 και για τις οποίες προτείνονται κατά προτεραιότητα η εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης είναι η περιοχή των **Όρεων Βαρδούσια,** και η περιοχή του **Όρους Γκιώνα.**

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, απαραίτητη προϋπόθεση υλοποίησης του δικτύου προστασίας της φύσης Natura 2000 και μέσω αυτού, της προσπάθειας διατήρησης των φυσικών αξιών συνιστά η ένταξη τέτοιων περιοχών στο δίκτυο. Η εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης για τις ανωτέρω δύο περιοχές του Νομού που εντάσσονται στο δίκτυο, συνιστά το αμέσως επόμενο βήμα για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου, όπου στα πλαίσια των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης θα επιχειρηθεί ο σχεδιασμός ρεαλιστικών μέτρων προστασίας των οικοτόπων και των ειδών. Με την εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου για κάθε μία από τις περιοχές αυτές μέλλουν να τεθούν οι βάσεις για την ορθολογική διαχείριση της περιοχής η οποία και ερμηνεύεται ως προστασία και διατήρηση των φυσικών χαρακτηριστικών και αξιών, ως βελτίωση της

διοίκησης και διαχείρισης, ως αναβάθμιση του ποιοτικού επιπέδου εξυπηρέτησης των επισκεπτών καθώς και ως άνοδο του επιπέδου διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Διαχειριστικών Σχεδίων	120.000
	Σύνολο	120.000

Ωφελούμενοι
Τοπικός πληθυσμός, επισκέπτες καθώς και τουριστικές επιχειρήσεις που συνδέονται με διάφορους τρόπους με τις περιοχές φυσικού κάλλους.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης
Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Διαχειριστικών Σχεδίων								

4.5. Ανάδειξη Φαραγγιού Ρεκάς

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά μια ολοκληρωμένη σειρά παρεμβάσεων ερμηνείας, προστασίας και αναβάθμισης του περιβάλλοντος καθώς και υποστήριξης της τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής του φαραγγιού Ρεκάς. Το φαράγγι Ρεκάς διαθέτοντας εναλλασσόμενο τοπίο παρουσιάζει ιδιαίτερο οικολογικό ενδιαφέρον σε όλη το μήκος του από την Γκιώνα έως την πεδιάδα της Βίνιανης (12χλμ.). Η προτεινόμενη σειρά παρεμβάσεων συνίσταται σε εκπόνηση ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης, σε κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων του Κέντρου Ενημέρωσης, στην διάνοιξη και τον εξωραϊσμό του μονοπατιού που διασχίζει το φαράγγι, στην σήμανση της διαδρομής του φαραγγιού, στην κατασκευή των θέσεων θέας, σε έργα αντιπυρικής προστασίας του φαραγγιού, σε κατασκευή περιπτέρου πληροφόρησης, σε κατασκευή μόνιμης έκθεσης του Κέντρου Ενημέρωσης, σε βελτίωση της οδικής πρόσβασης στην είσοδο του φαραγγιού, σε προμήθεια επίπλων και εξοπλισμού του Κέντρου Ενημέρωσης καθώς και πραγματοποίηση των απαραίτητων ενεργειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, η υλοποίηση του έργου ανάδειξης του φαραγγιού Ρεκάς μέλλει να βελτιώσει το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν καθώς εκτιμάται ότι θα αυξήσει σημαντικά την προσέλευση και τουριστική επισκεψιμότητα του.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Περιβαλλοντικής Μελέτης	60.000
2	Εκπόνηση Μελετών Κατασκευών	54.000
3	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	12.000
4	Κατασκευή Κέντρου Ενημέρωσης	250.000
5	Διάνοιξη και εξωραϊσμός του μονοπατιού που διασχίζει το φαράγγι	30.000
6	Σήμανση της διαδρομής του φαραγγιού	8.000
7	Κατασκευή των θέσεων θέας	14.000
8	Έργα αντιπυρικής προστασίας του φαραγγιού	75.000
9	Κατασκευή περιπτέρου πληροφόρησης	50.000
10	Κατασκευή μόνιμης έκθεσης του Κέντρου Ενημέρωσης	48.000
11	Βελτίωση της οδικής πρόσβασης στην είσοδο του φαραγγιού	95.000
12	Προμήθεια επίπλων και εξοπλισμού του Κέντρου Ενημέρωσης	80.000
13	Ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης	40.000
	Σύνολο	816.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, επισκέπτες καθώς και τουριστικές επιχειρήσεις που συνδέονται με διάφορους τρόπους με την περιοχή του φαραγγιού Ρεκάς.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Περιβαλλοντικής Μελέτης								
2	Εκπόνηση Μελετών Τεχνικών έργων								
	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης								
3	Κατασκευή Κέντρου Ενημέρωσης								
4	Διάνοιξη και εξωραϊσμός του μονοπατιού που διασχίζει το φαράγγι								
5	Σήμανση της διαδρομής του φαραγγιού								
6	Κατασκευή των θέσεων θέας								
7	Έργα αντιπυρικής προστασίας του φαραγγιού								
8	Κατασκευή περιπτέρου πληροφόρησης								
9	Κατασκευή μόνιμης έκθεσης του Κέντρου Ενημέρωσης								
10	Βελτίωση της οδικής πρόσβασης στην είσοδο του φαραγγιού								
11	Προμήθεια επίπλων και εξοπλισμού του Κέντρου Ενημέρωσης								
12	Ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης								

4.6. Ορεινά Καταφύγια Ανάγκης

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αναφέρεται στην κατασκευή μικρών ορεινών καταφυγίων ανάγκης για μικρές αναρριχητικές ομάδες (έως 6 ατόμων) οι οποίες σε περιπτώσεις άμεσης ανάγκης όπως ατυχήματος, μη προβλεπόμενης καθυστέρησης, κακοκαιρίας κλπ. θα κάνουν χρήση για μικρό χρονικό διάστημα. Οι προβλεπόμενες προδιαγραφές αυτών των μικρών καταφυγίων αναφέρονται σε προκατασκευασμένα μικρά κτίσματα με κρεβάτια 4-6 ατόμων, ενώ η χωροθέτησή τους προτείνεται στις εξής τοποθεσίες:

Γκιώνα

- Περιοχή Κορυφής Τραγόνορου-Γριάς Στρούγκας (κορυφογραμμή)
- Περιοχή Γκιωνόλακκας (κορυφογραμμή)
- Περιοχής Ορθοπλαγιάς του Λάζου

Βαρδούσια

- Περιοχής Πλάκας προς τα Αρτοτινά Λιβάδια
- Περιοχή νότια της κορυφής Κόκκινο

Φορείς Υλοποίησης

- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές Εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση αυτής της κατηγορίας έργων θα καταστήσει ασφαλέστερες τις αναρριχητικές διαδρομές του Νομού, βελτιώνοντας το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν και δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες αύξησης της επισκεψιμότητας των ορεινών όγκων και προώθησης των εναλλακτικών μορφών τουρισμού του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελέτης	54.000
2	Αγορά καταφυγίων	450.000
3	Τοποθέτηση καταφυγίων	45.000
	Σύνολο	549.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες, αναρριχητές των ορεινών όγκων του Νομού, τοπικός πληθυσμός και ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην εξυπηρέτηση επισκεπτών των γύρω περιοχών.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελέτης		■						
2	Αγορά κα τοποθέτηση			■	■				

4.7.Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στα πλαίσια της συγκεκριμένης κατηγορίας έργων μέλλουν να υλοποιηθούν πράξεις οι οποίες θα συμβάλλουν στην συμπλήρωση και ανάπτυξη της τουριστικής ανωδομής των περιοχών παρέμβασης όπως η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός αγροτουριστικών καταλυμάτων και παραδοσιακών ξενώνων, χώρων εστίασης και αναψυχής, παραδοσιακών καφενείων και λοιπών συναφών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Ειδικότερα, η ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων του Νομού αναφέρεται σε ενέργειες ανακαίνισης κτιριακών εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος χώρου, εκσυγχρονισμό κινητού εξοπλισμού (έπιπλα και σκεύη). Επιπρόσθετα, αναφέρεται σε ενέργειες προώθησης και διαφήμισης.

Φορείς Υλοποίησης

- Τουριστικές ΜΜΕ
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση έργων ιδιωτικών επενδύσεων-ενίσχυσης επιχειρήσεων ορεινού τουρισμού πρόκειται να λειτουργήσει καταλυτικά στην προώθηση ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού στις ορεινές περιοχές του Νομού, βελτιώνοντας τις υφιστάμενες υποδομές και κατά συνέπεια αυξάνοντας την τουριστική επισκεψιμότητα.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια	3.600.000
	Σύνολο	3.600.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού, επισκέπτες-τουρίστες, ορεινός πληθυσμός, επιχειρήσεις παραγωγικών κλάδων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια								

4.8. Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο στοχεύει στην διασύνδεση τοπικής βιοτεχνίας και τουρισμού κι αφορά μια σειρά υποέργων ενίσχυσης τοπικών επιχειρήσεων ή άλλων φορέων παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων (προϊόντα παραδοσιακής ζαχαροπλαστικής, ξυλογλυπτικής, χρυσοκεντικής αγγειοπλαστικής κ.α.), άμεσα συνδεόμενες με τον τοπικό τουρισμό. Σε αυτό συμπεριλαμβάνονται η ίδρυση ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων καθώς και η ενίσχυση αγροτικών συνεταιρισμών γυναικών, εργαστηρίων Ιερών Μονών για την παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων.

Φορείς Υλοποίησης

- Ιδιώτες
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες
- Ιερές Μητροπόλεις- Ιερές Μονές

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου, θα έχει σημαντική συμβολή στην ενίσχυση της τοπικής τουριστικής βιοτεχνίας στην διασύνδεση τοπικού τουρισμού και βιοτεχνίας καθώς και στην βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού, οι οποίες θα στηριχθούν σε μεγαλύτερο βαθμό στην αξιοποίηση των τοπικών φυσικών πόρων. Επιπρόσθετα, η ενίσχυση της τοπικής τουριστικής βιοτεχνίας θα συμβάλει στην προσπάθεια ανάπτυξης δυνατοτήτων απασχόλησης και κάτ' επέκταση στην προσπάθεια συγκράτησης του πληθυσμού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια	4.500.000
	Σύνολο	4.500.000

Ωφελούμενοι

Πολύ μικρές και μικρές τοπικές βιοτεχνικές επιχειρήσεις και παραγωγικοί φορείς.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια								

4.9. Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η χρήση των σύγχρονων επικοινωνιακών μέσων έχει μεταβάλλει τους τρόπους και τα μέσα της τουριστικής προβολής και διαφήμισης, με αποτέλεσμα δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που πραγματοποιούν σημαντικές επενδύσεις σε αυτό το πεδίο να αναδεικνύονται συχνά περισσότερο ανταγωνιστικοί από εκείνους, που διαθέτουν ουσιαστικότερα συγκριτικά πλεονεκτήματα στον τομέα του τουρισμού. Πιο επιτακτική γίνεται η ανάγκη διαμόρφωσης εικόνας του τουριστικού τομέα και ανάπτυξης τουριστικής προβολής για τον Νομό Φωκίδας, Νομός ο οποίος ενώ διαθέτει ποικιλία και πολυμορφία τουριστικών προορισμών διαπιστώνεται ανεπάρκεια προβολής και διαφήμισης. Το συγκεκριμένο έργο αφορά ενέργειες προβολής των οικολογικών πόρων του Νομού μέσω διαφημιστικών καταχωρήσεων στον τύπο τοπικής, εθνικής και διεθνούς εμβέλειας, συμμετοχής σε εθνικές και διεθνείς τουριστικές εκθέσεις, καθώς και ενέργειες προβολής μέσω διαδικτύου (παραπωγή ιστοσελίδας, e-marketing, market places, καταχωρήσεις σε κόμβους του διαδικτύου – banners - φιλοξενία ιστοσελίδων σε άλλους κόμβους).

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ενίσχυση της παρουσίας του Νομού Φωκίδας στις εγχώριες και διεθνείς τουριστικές αγορές ορεινού/ περιηγητικού.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
- ΝΕΤΠ
- ΟΤΑ
- Περιφερειακές Υπηρεσίες ΥΠ.ΠΟ.
- Συλλογικοί Επαγγελματικοί Φορείς (Ενώσεις Ξενοδόχων κλπ.)

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης και Προβολής	235.000
	Σύνολο	235.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις καθώς και άλλες επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης & Προβολής				

4.10. Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, ο σωστός σχεδιασμός των μονοπατιών συντελεί στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων από τον τουρισμό, στο περιβάλλον και στα οικοσυστήματα. Γι' αυτόν τον λόγο θεωρείται σκόπιμος ο σαφής καθορισμός των μονοπατιών συνοδευόμενων από την ανάλογη σήμανση με πληροφορίες για τις αποστάσεις (σε χρόνο πεζοπορίας) και τα σημεία εξυπηρέτησης της διαδρομής.

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αφορά επεμβάσεις και κατασκευή τεχνικών έργων σε ήδη υπάρχοντα μονοπάτια-διαδρομές κι όχι διάνοιξη νέων. Το φυσικό αντικείμενο αυτών των επεμβάσεων συνίσταται από την τεχνική διαμόρφωση και την σήμανση των διαδρομών-μονοπατιών. Ειδικότερα, προτείνεται η βελτίωση βατότητας, η κατασκευή σκαλοπατιών-ξύλινης κουπαστής, η σήμανση μονοπατιών, η κατασκευή μόνιμων γεφυριών από πέτρα σύμφωνα με τα πρότυπα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, η τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων με χάρτη περιοχής, πληροφοριακό υλικό προσανατολισμού και χαρακτηριστικών βουνού. Επιπρόσθετα, συμπεριλαμβάνονται παρεμβάσεις διαμορφώσεων χώρων υπαίθριων γευμάτων και παρόδιας αναψυχής, χώρων θέας και στάθμευσης επισκεπτών. Ενδεικτικά υφιστάμενα μονοπάτια-διαδρομές του Νομού είναι τα εξής:

- Ευρωπαϊκό μονοπάτι Ε4-Αρτοτίνα-Σκασμένη Στρούγκα- Σταυρός-π.Ηλίας-Αθανάσιος Διάκος-Κοτρόνια-γέφυρα Μόρνου
- Ευρωπαϊκό μονοπάτι Ε4-Γέφυρα Μόρνου-Στρόμη-Μνήματα-Καλοσκοπή-Χμ.51-Επτάλοφο
- Μνήματα Καλοσκοπής-ΒαθιάΛάκκα
- Συκέα-Λάζου (Λαζόρεμα)
- Βίνιανη-Χαράδρα Ρεκάς-Διάσελο Πυραμίδας
- Καρούτες-Καλοσκοπή
- Βίνιανη-Διάσελο Πλατυβούνας
- Αθανάσιος Διάκος-Π.Ηλίας- Σταυρός-Καταφύγια-Πόρτες-Κάμπος-Κοκκινιάς-Τραπεζάκι-Π.Ηλίας-Κάλλιον
- Καστριώτισσα-Τρία Αλώνια-Πύργος

- Διχώρι-Κόκκινος ποταμός
- Γέφυρα (Λίμνη Μόρνου)-Περιβόλι-Φράγμα Μόρνου

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Φορείς Διαχείρισης
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Κάποια από τα ανωτέρω μονοπάτια-διαδρομές είναι ελλιπώς σηματοδοτημένα κι αποτελούνται από τμήματα που δεν συνδέονται μεταξύ σε ενιαίο σύνολο. Οι συγκεκριμένες επεμβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα δημιουργίας ελκυστικών τουριστικών προϊόντων από δημόσιους και ιδιωτικών φορείς, πρόκειται να δημιουργήσουν τις κατάλληλες συνθήκες για τον σχεδιασμό ενιαίων τουριστικών προγραμμάτων-διαδρομών, την ασφαλή επίσκεψη και διάβαση των μονοπατιών-διαδρομών και από άτομα χωρίς ειδική εκπαίδευση με απώτερο αποτέλεσμα την αύξηση της τουριστικής επισκεψιμότητας και κάτ' επέκταση την γενικότερη τουριστική ανάπτυξη του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	55.000
2.	Τεχνικά Έργα	440.000
3.	Σήμανση	6.000
4.	Πληροφοριακές πινακίδες	10.000
	Σύνολο	511.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των ορεινών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και ορειβατικοί και λοιποί σύλλογοι.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών		■						
2	Κατασκευή Τεχνικών Έργων			■	■	■	■	■	
3	Σήμανση-Τοποθέτηση Πινακίδων								■

4.11. Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά την δημιουργία και έκδοση χάρτη κλίμακας 1:50.000 ο οποίος θα αποτελεί οδηγό στους πόρους φυσικού περιβάλλοντος του Νομού. Ειδικότερα, θα περιλαμβάνει πεζοπορίες, ορειβατικό σκι, ποδήλατο βουνού, περιηγήσεις, παρουσίαση του οικιστικού ιστού (οικισμούς, παραδοσιακούς οικισμούς κλπ.), οδικό δίκτυο, τουριστικές υποδομές (ξενοδοχεία, καταφύγια, εστιατόρια κλπ.) και πολιτιστικούς πόρους (Βυζαντινά μνημεία, αρχαιολογικά μνημεία, Ιερές Μονές, Μουσεία κλπ.) του Νομού. Το έργο αρχικά, περιλαμβάνει συλλογή πληροφοριών για την ευρύτερη περιοχή, χάρτες της ΓΥΣ (για δρόμους και χωροσταθμικές), χάρτες του Δασαρχείου, όπου έχουν αποτυπωθεί οι τύποι βλάστησης, και ενδεχομένως σε απόκτηση αεροφωτογραφιών από τη ΓΥΣ ή το ΥΠΕΧΩΔΕ. Απαιτείται επί τόπου μελέτη της περιοχής, που θα συμπεριληφθεί στο χάρτη, για την καταγραφή μονοπατιών, διαδρομών ενδιαφέροντος, σημείων θέας και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, κρουνών, δεξαμενών, γεφυριών και γενικά ιστορικών και πολιτισμικών στοιχείων. Θα επακολουθήσει σύνθεση και έκδοση του χάρτη, ο οποίος πρέπει να περιλαμβάνει υπόμνημα με τα εμπεριεχόμενα στοιχεία, καθώς και τοποθέτηση της περιοχής σε σχέση με την Ελλάδα ή/και την ευρύτερη περιοχή π.χ. την Περιφέρεια.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το έργο αποσκοπεί στην έκδοση ενός ολοκληρωμένου και καλά πληροφορημένου χάρτη του Νομού Φωκίδας. Ο χάρτης θα χρησιμοποιηθεί από οργανωμένους συλλόγους επισκεπτών (π.χ. ορειβατικοί σύλλογοι), αλλά και από μεμονωμένους τουρίστες και θα βοηθήσει στην προβολή της περιοχής και στην τουριστική της ανάπτυξη.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελέτης	6.000
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις	10.000
	Σύνολο	16.000

Ωφελούμενοι

Επιχειρήσεις που βρίσκονται πλησίον πόρων οικολογικού τουρισμού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Leader Plus, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003				**2004**			
1	Εκπόνηση μελέτης								
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις								

4.12. Οδηγός Αναρρίχησης Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Ο αναρριχητικός οδηγός των ορεινών όγκων του Νομού Φωκίδας αποτελεί βιβλίο-οδηγό με χρήσιμες πληροφορίες για αναρριχητές βουνών. Ειδικότερα, ο συγκεκριμένος οδηγός θα περιλαμβάνει πληροφορίες και φωτογραφίες ορθοπλαγιών, διαδρομών και σχετικά με αυτές σχεδιαγράμματα. Επιπρόσθετα, πρόκειται να περιλαμβάνει πληροφορίες ιστορικών μνημείων, πληροφορίες για την αισθητικότητα των διαδρομών, επιπέδου δυσκολίας, πληροφορίες πρόσβασης και επιστροφής από τις διαδρομές, ποιότητας βράχων κλπ. Συγχρόνως, ο οδηγός θα περιλαμβάνει εκτός από τις ανωτέρω πληροφορίες και σχετικό χάρτη.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το συγκεκριμένο έργο έχει ως στόχο την έκδοση ενός όσο δυνατόν πληρέστερου οδηγού αναρρίχησης. Ο αναρριχητικός οδηγός θα χρησιμοποιηθεί κυρίως από οργανωμένους ορειβατικούς συλλόγους, αλλά και από μεμονωμένους τουρίστες και θα βοηθήσει στην προβολή της περιοχής και στην τουριστική της ανάπτυξη.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελέτης και φωτογράφησης	6.000
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις	13.000
3	Μεταφράσεις	1.500
	Σύνολο	20.500

Ωφελούμενοι

Επιχειρήσεις που βρίσκονται πλησίον πόρων ορεινού τουρισμού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003				**2004**			
1	Εκπόνηση μελέτης								
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις								
3	Μεταφράσεις								

4.13. Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στην αναβάθμιση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών πρόκειται να συμβάλλει τα μέγιστα η διοργάνωση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης για τους επαγγελματίες του Νομού που δραστηριοποιούνται στον ορεινό/ περιηγητικό τουρισμό. Η μετάδοση τόσο ειδικών γνώσεων όσο και γενικότερων γνώσεων για τον τουριστικό κλάδο και την τουριστική φυσιογνωμία του Νομού και των επιμέρους περιοχών του θα καταβληθεί προσπάθεια να πραγματοποιηθεί μέσω της διοργάνωσης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης αξιοποιώντας τόσο τις ήδη υπάρχουσες δομές επαγγελματικής κατάρτισης (ΚΕΚ,ΙΕΚ) του Νομού όσο και τις αντίστοιχες Νομαρχιακές δομές εκπαίδευσης. Οι βασικότερες επαγγελματικές κατηγορίες του τουριστικού χώρου του Νομού που χρήζουν πρόσθετης επιμόρφωσης είναι οι εξής:

- Στελέχη ΜΜΕ αγροτουριστικών καταλυμάτων
- Επαγγελματικό προσωπικό ΜΜΕ αγροτουριστικών καταλυμάτων
- Στελέχη τοπικών πρακτορείων και γραφείων πληροφοριών
- Στελέχη τοπικού τουριστικού σχεδιασμού και ανάπτυξης
- Στελέχη ΟΤΑ και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, σε θέματα τοπικού τουριστικού σχεδιασμού, ανάπτυξης και προβολής

Φορείς Υλοποίησης

- Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.)

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, όπως απέδειξε και η πρώτη διαγνωστική φάση της παρούσας μελέτης, οι ανάγκες επαγγελματικής κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται γενικά στον τουριστικό τομέα του Νομού είναι μεγάλες και είναι δύσκολο μέσα σε ένα χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών να καλυφθούν επαρκώς. Παράλληλα, σημαντικός αριθμός επαγγελματιών οι οποίοι χρήζουν γενικής και ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης εισήλθε στον κλάδο μέσω των νέων δραστηριοτήτων ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού. Εκτιμάται λοιπόν, ότι ένα μεγάλο μέρος των επαγγελματιών του τουριστικού τομέα του Νομού θα επιτύχει να λάβει

επαγγελματική κατάρτιση μέσω των προγραμμάτων κατάρτισης οι οποίες θα φανούν χρήσιμες κατά την επαγγελματική τους δραστηριότητα.

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επαγγελματίες και επιχειρηματίες του ορεινού/ περιηγητικού τουριστικού κλάδου του Νομού Φωκίδας. Έμμεσα, με την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, οι επισκέπτες των οικολογικών πόρων του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠΕΑΕΚ, ΕΠΑΕΚ, Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων				

4.14. Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η ενεργός συμμετοχή των κατοίκων των περιοχών όπου αναπτύσσονται μορφές ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες αποτελεσματικής λειτουργίας των τουριστικών δραστηριοτήτων του Νομού. Απαραίτητη προϋπόθεση αυτής, αποτελεί η αξιοποίηση και συμμετοχή του συνόλου των διαθέσιμων ανθρωπίνων πόρων καθώς και η παροχή κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η προτεινόμενη κατηγορία έργων αναφέρεται στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης των ανέργων του Νομού σε επαγγελματικές ειδικότητες εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού. Ενδεικτικές προτεινόμενες ειδικότητες είναι οι εξής:

- Συνοδοί πεζοπορικών διαδρομών
- Εκπαιδευτές αναρρίχησης
- Εκπαιδευτές αλεξίπτωτου πλαγιάς
- Φύλακες καταφυγίων
- Συνοδοί ποδηλάτου βουνού
- Υπεύθυνοι κέντρων ενημέρωσης

Φορείς Υλοποίησης

- Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.)

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών εναλλακτικού τουρισμού του Νομού ενώ ταυτόχρονα θα επιτευχθεί η αύξηση της απασχόλησης και της προσαρμοστικότητας των ανέργων και ιδιαίτερα των νέων στις συνθήκες απασχόλησης στον εναλλακτικό τουρισμό, του Νομού.

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των ορεινών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και ορειβατικοί και λοιποί σύλλογοι. Παράλληλα, άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του παρόντος έργου είναι οι άνεργοι του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π.«Α.Ε.Κ.», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων				

4.15. Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Φωκίδας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η εκπόνηση της μελέτης ισοζυγίου προσφοράς και ζήτησης ειδικοτήτων ορεινού/ περιηγητικού τουριστικού χώρου του Νομού Φωκίδας αφορά την αποτύπωση της αγοράς απασχόλησης του τουριστικού κλάδου καθώς και των τάσεων σε αυτήν που επικρατούν στον εξεταζόμενο Νομό. Αρχικά, θα παρουσιασθούν οι τάσεις των επιμέρους τουριστικών επιχειρηματικών κλάδων (αγροτουριστικά καταλύματα, τουριστικά πρακτορεία, εστιατόρια κλπ.) στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Αφού προσδιορισθούν στην συνέχεια και παρουσιασθούν οι τουριστικές ειδικότητες μέλλουν να αναζητηθούν οι εκπαιδευτικοί φορείς που διοχετεύουν τις ειδικότητες αυτές στην αγορά καθώς και οι συλλογικοί επαγγελματικοί φορείς μέσω των οποίων θα εξετασθεί η προσφορά ειδικοτήτων ορεινού /περιηγητικού τουρισμού στον Νομό. Σε τρίτη φάση του έργου αυτού θα διενεργηθεί έρευνα πεδίου δια ερωτηματολογίων σε στατιστικά σημαντικό δείγμα τουριστικών επιχειρήσεων του Νομού με στόχο την αποτύπωση της ενδονομαρχιακής ζήτησης ειδικοτήτων του ορεινού/ περιηγητικού τουριστικού χώρου.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΑΕΔ
- Αναπτυξιακές Εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση ορθολογικού σχεδιασμού ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων και αποτελεσματικής απασχόλησης αυτού στην βιομηχανία του ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού του Νομού, συνιστά η διερεύνηση του πραγματικού ισοζυγίου απασχόλησης όλων των παλαιών και νέων ειδικοτήτων του χώρου.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτη Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Απασχόλησης	45.000
	Σύνολο	45.000

Ωφελούμενοι

Οι ΜΜΕ ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού, το απασχολούμενο, το δυνητικά απασχολούμενο προσωπικό, στον τουριστικό κλάδο και ο τοπικός πληθυσμός των ορεινών περιοχών του Νομού Φωκίδας.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελέτης								

5. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ

5.1. Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων

Οι παρεμβάσεις τουριστικής ανάπτυξης των δήμων και των κοινοτήτων της Περιφέρειας περιορίζονται, μέχρι σήμερα, κυρίως στη δημιουργία δημοτικών ξενώνων ή οργανωμένων δημοτικών κατασκηνώσεων. Φυσικά, αυτή η περιοριστική αντίληψη δεν αντικατοπτρίζει μια ολοκληρωμένη τουριστική πολιτική σε τοπικό επίπεδο. Το συγκεκριμένο έργο αφορά στην εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης το οποίο θα δώσει ευρύτερο αναπτυξιακό ρόλο στους ΟΤΑ μειονεκτικών χωρικών ενοτήτων του Νομού.

Ειδικότερα, με την εκπόνηση του Ε.Τ.Π.Τ.Α. επιχειρείται ο σχεδιασμός δράσεων σε επίπεδο ΟΤΑ τόσο αξιοποίησης, διαχείρισης και προστασίας όσο και εκμετάλλευσης των τουριστικών πόρων της χωρικής ενότητας (πληροφόρηση- προβολή- προώθηση- σύνθεση περιβαλλοντικών και πολιτιστικών τουριστικών πακέτων) σε μειονεκτικές χωρικές ενότητες του Νομού. Ενδεικτικά δράσεις κάθε Ε.Τ.Π.Τ.Α. συνιστούν η τουριστική πληροφόρηση, η τουριστική εκπαίδευση, ο εκσυγχρονισμός των τοπικών τουριστικών καταλυμάτων, η τουριστική προβολή και προώθηση, η εκμετάλλευση του τοπικού τουριστικού προϊόντος, η προσαρμογή της τουριστικής προσφοράς στις μεταβολές της τουριστικής ζήτησης.

Φορείς Υλοποίησης

- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές Εταιρείες

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Ενέργειες	***Προϋπολογισμός*** (ΕΥΡΩ)
1.	Εκπόνηση Ε.Τ.Π.Τ.Α	35.000
	Σύνολο	35.000

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Με την υλοποίηση του παρόντος έργου θα επιτευχθεί ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός τουριστικής ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο, συνδράμοντας θετικά στην προστασία και η ανάδειξη των τουριστικών πόρων που βρίσκονται εντός των ορίων του ΟΤΑ, στην βέλτιστη τουριστική εκμετάλλευση των πόρων αυτών καθώς και την αναβάθμιση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος. Επιπρόσθετα, θα υποκινήσει την συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού σε τουριστικές δραστηριότητες αυξάνοντας με αυτόν τον τρόπο το τοπικό εισόδημα.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Leader Plus, ΕΠ «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006» , ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ	*ΕΤΟΣ*			
	2003	**2004**	**2005**	**2006**
Εκπόνηση Ε.Τ.Π.Τ.Α.				

5.2. Χωροταξικός Σχεδιασμός Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Απαραίτητη προϋπόθεση ορθολογικής διαχείρισης καθώς και προστασίας και ανάδειξης του χώρου του Νομού Ευρυτανίας συνιστά η εκπόνηση και εφαρμογή μελέτης χωροταξικού σχεδιασμού σε Νομαρχιακό επίπεδο. Ο ορισμός ζωνών προστασίας οικοσυστημάτων και τοπίων καθώς και ζωνών ανάπτυξης τουριστικών δραστηριοτήτων είναι μία από τις βασικές επιδιώξεις της εκπόνησης ενός Χωροταξικού Σχεδίου του Νομού. Επιπρόσθετα το Χωροταξικό Σχέδιο θα προσδιορίζει ειδικότερες ζώνες ανά μορφή τουρισμού προς ανάπτυξη καθώς θα κατευθύνει την χωρική οργάνωση των Δήμων, θα υποδεικνύει τις ζώνες των άλλων παραγωγικών δραστηριοτήτων και θα προσδιορίζει τις περιοχές που απαιτούν παρεμβάσεις αναβάθμισης.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΝΠΔΔ εποπτευόμενα από το ΥΠΕΧΩΔΕ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση των προτεινόμενων έργων πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην ορθολογικοποίηση του τουρισμού την βιώσιμη ανάπτυξη και την προστασία των φυσικών πόρων καθώς και στην βελτίωση και διευκόλυνση των μεταφορών και επικοινωνιών των προτεινόμενων περιοχών.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Ενέργειες	***Προϋπολογισμός*** (ΕΥΡΩ)
1.	Εκπόνηση Χωροταξικού Σχεδίου	45.000
	Σύνολο	45.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός και επιχειρήσεις που βρίσκονται πλησίον καθώς και επισκέπτες τουριστικών πόλων έλξης αυτών των περιοχών.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
	Εκπόνηση Χωροταξικού Σχεδίου								

5.3. Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το έργο αυτό αφορά παρεμβάσεις που θα επικεντρωθούν σε χαρακτηρισμένους ορεινούς και μειονεκτικούς οικισμούς του Νομού οι οποίοι διαθέτουν τουριστικό χαρακτήρα. Βασικές επιδιώξεις του έργου αποτελούν η ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων καθώς και η αύξηση της επισκεψιμότητας και βελτίωση του τοπικού εισοδήματος μέσω οικιστικών παρεμβάσεων καθώς και η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του ορεινού χώρου. Οι ενδεικτικά, προτεινόμενοι ορεινοί οικισμοί, των οποίων οι παρεμβάσεις εκτιμάται ότι θα υποστηρίξουν και θα βελτιώσουν το τοπικά προσφερόμενο τουριστικό προϊόν, είναι οι εξής:

- Φιδάκια
- Μαραθιάς
- Γρανίτσα
- Κερασοχώρι
- Άγραφα
- Παλιό Μικρό Χωριό
- Νέο Μικρό Χωριό
- Κεφαλόβρυσο Καρπενησίου
- Κλαυσί
- Στένωμα
- Βουτύρο
- Αν. Φραγκίστα
- Δυτ. Φραγκίστα
- Λημέρι
- Λεπιανά
- Μυρίκη

Ειδικότερα, επιλέξιμα επιμέρους έργα συνιστούν έργα βασική υποδομής που αφορούν την βελτίωση ή επέκταση αποχετευτικού δικτύου και δικτύου ύδρευσης των προτεινόμενων οικισμών. Επιπρόσθετα, στα επιλέξιμα έργα περιλαμβάνονται και παρεμβάσεις αναπλάσεων κοινόχρηστων χώρων εντός των οικισμών (πλατείες, χώροι στάθμευσης, πεζοδρομήσεις, καθιστικά κ.α.).

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση της βελτίωσης του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος και της αναβάθμισης του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων του ορεινού και μειονεκτικού χώρου του Νομού συνιστά η υλοποίηση βασικών έργων υποδομής.

Επιπρόσθετα, εκτιμάται ότι η υλοποίηση των έργων αυτών θα συμβάλλει κατά ένα μέρος και στην προσπάθεια ανάσχεσης της πληθυσμιακής συρρίκνωσης των ορεινών περιοχών του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	300.000
2	Έργα διαμόρφωσης και πρόσβασης	1.500.000
3	Έργα κτιριακών επεμβάσεων	1.200.000
	Σύνολο	3.000.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών, έκδοση αδειών	■	■	■					
2	Διαμόρφωση χώρων κατασκευαστικά έργα				■	■	■	■	■

5.4. Ορεινή οδοποιϊα

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Απαραίτητη προϋπόθεση της τουριστικής αξιοποίησης κι ανάπτυξης των ορεινών όγκων του Νομού Ευρυτανίας συνιστά η εύκολη πρόσβαση και διάβαση σε αυτούς. Πιο συγκεκριμένα, αυτή η κατηγορία έργων αφορά στην βελτίωση του υφιστάμενου ορεινού οδικού δικτύου η οποία διακρίνεται άλλοτε σε διαπλάτυνση, σε βελτίωση της χάραξης κι άλλοτε σε βελτίωση ή κατασκευή οδοστρώματος. Ενδεικτικά τμήματα του ορεινού οδικού δικτύου του Νομού που χρήζουν παρέμβασης είναι τα εξής:

- Δομνίστα-Ροσκά-Πρόδρομος
- Ολοκλήρωση οδικού άξονα Καρπενήσι-Μεγάλο Χωριό-Καρίτσα-Χελιδόνα-Αγία Βλαχέρνα-Όρια Νομού
- Ολοκλήρωση οδού Προυσός-Καστανιά-Πρόδρομος
- Βελτίωση οδού Λάπατα-Αρέντα-Κερασιά
- Καλεσμένο-Παπαρούσι
- Φιδάκια-Αγία Βλαχέρνα-Όρια Νομού
- Δάφνη-Παπαδιά
- Κλειτσός-Μαυρόλογγος
- Σαρκίνη-Καταβόθρα
- Βελτίωση οδού Ραυτόπουλο-Ν.Αργύρι-Γέφυρα Αυλακίου
- Βελτίωση οδού διασταύρωση Σταυρού-Μαραθιάς
- Βελτίωση οδού χόχλια-Βράχα-Μαυρόλογγος-Νεράϊδα

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	120.000
2.	Έργα Κατασκευής (διάνοιξη, ασφαλτόστρωση κλπ.)	1.000.000
	Σύνολο	1.120.000

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ

- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αναφέρεται σε έργα ορεινής οδοποιϊας τα οποία πρόκειται να συμβάλλουν καταλυτικά στην οδική σύνδεση των ορεινών οικισμών μεταξύ τους καθώς και με την πρωτεύουσα του Νομού, το Καρπενήσι, βελτιώνοντας τις συνθήκες προσπέλασης και πρόσβασης από και προς τις περιοχές αυτές και κατά συνέπεια αυξάνοντας την τουριστική προσέλκυση και κίνηση. Παράλληλα, η υλοποίηση έργων αυτής της κατηγορίας πρόκειται να λειτουργήσει θετικά στην προσπάθεια κυκλοφοριακής εξυπηρέτησης και διασύνδεσης των απομονωμένων ορεινών οικισμών.

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των ορεινών όγκων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού, τοπικός πληθυσμός.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στ.Ελλάδας, Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								
2	Κατασκευή Έργων								

5.5. Αντικατάσταση δικτύου αποχέτευσης Δ. Καρπενησίου

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στον σχεδιασμό και προγραμματισμό έργων υποδομών σε ειδικές περιοχές τουριστικής ανάπτυξης ή πολιτιστικής ανάδειξης (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και τροποποίηση αυτής 98/15/ΕΚ) του Νομού, προτεραιότητα κατέχουν το έργο αντικατάστασης δικτύου αποχέτευσης του Δήμου Καρπενησίου. Η επάρκεια σε δίκτυο αποχέτευσης διασφαλίζει την ασφαλή συλλογή, μεταφορά και διάθεση αστικών λυμάτων συνδράμοντας με αυτόν τον τρόπο στην προστασία των τουριστικών πόρων του Νομού.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ο.Τ.Α

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το εν λόγω έργο πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην προστασία των τουριστικών πόρων του Δήμου Καρπενησίου από την ανεξέλεγκτη διάθεση αστικών λυμάτων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	960.000
2	Έργα Κατασκευής	8.000.000
	Σύνολο	8.960.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες καθώς και ο τοπικός πληθυσμός του Δήμου Καρπενησίου είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από την συγκεκριμένη παρέμβαση. Κάτ' επέκταση, έμμεσα ωφελούμενες είναι και οι τουριστικές επιχειρήσεις του Δήμου.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον»,Ταμείο Συνοχής.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση Μελετών												
2	Κατασκευή												

5.6. Σύνδεση οικισμών με το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Δήμου Καρπενησίου

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Όπως είναι γνωστό, απόλυτη προτεραιότητα στον Εθνικό Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό κατέχει η ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές ή ειδικές περιοχές τουριστικής ανάπτυξης ή πολιτιστικής ανάδειξης (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και τροποποίηση αυτής 98/15/ΕΚ) θέτοντας ως γενικό στόχο την προστασία των νερών και του περιβάλλοντος και την στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης. Έργο προτεραιότητας για τον Νομό συνιστά η σύνδεση των οικισμών Κορυσχάδων, Γοργιανάδων και Αγ. Νικολάου με το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων του Δήμου Καρπενησίου, οικισμών με ιδιαίτερη τουριστική επισκεψιμότητα.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το εν λόγω έργο πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην προστασία των τουριστικών πόρων των οικισμών των Γοργιανάδων, Κορυσχάδων και Αγ.Νικολάου από την ανεξέλεγκτη διάθεση αστικών λυμάτων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	1.440.000
2	Έργα Κατασκευής	12.000.000
	Σύνολο	13.440.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες καθώς και ο τοπικός πληθυσμός των Δήμων Θήβας και Ορχομενού είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από την συγκεκριμένη παρέμβαση περιβαλλοντικής

προστασίας. Κάτ' επέκταση, έμμεσα ωφελούμενες είναι και οι τουριστικές επιχειρήσεις των ανωτέρω Δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον», Ταμείο Συνοχής.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση Μελέτης												
2	Κατασκευή												

5.7. Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Ο Νομός Ευρυτανίας χαρακτηρίζεται από φυσικούς πόρους ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και οικολογικού ενδιαφέροντος. Η προτεινόμενη κατηγορία έργων αφορά την εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου για όσες από τις περιοχές φυσικού κάλλους ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000 και για τις οποίες δεν έχει μέχρι σήμερα εκπονηθεί αυτό. Το Διαχειριστικό Σχέδιο αφορά στην καταγραφή των ιδιαίτερων φυσικών χαρακτηριστικών και αξιών, στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης καθώς και των προβλημάτων που απορρέουν από την ανθρώπινη παρουσία και δραστηριότητα. Παράλληλα, με την εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης επιδιώκεται η ανάδειξη και ο προσδιορισμός των μέτρων προστασίας, η βελτίωση των συνθηκών διοίκησης και διαχείρισης των περιοχών ενώ ιδιαίτερο επίσης ενδιαφέρον αποδίδεται και μελετάται στην βελτίωση του συνθηκών διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού. Οι περιοχές του Νομού που ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000 και για τις οποίες προτείνονται κατά προτεραιότητα η εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης είναι η περιοχή **του όρους Τυμφρηστού,** της **Τεχνητής Λίμνης Κρεμαστών** και του **όρους Παναιτωλικού**.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, απαραίτητη προϋπόθεση υλοποίησης του δικτύου προστασίας της φύσης Natura 2000 και μέσω αυτού, της προσπάθειας διατήρησης των φυσικών αξιών συνιστά η ένταξη τέτοιων περιοχών στο δίκτυο. Η εκπόνηση Σχεδίου Διαχείρισης για τις ανωτέρω τρεις περιοχές του Νομού που εντάσσονται στο δίκτυο, συνιστά το αμέσως επόμενο βήμα για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου, όπου στα πλαίσια των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης θα επιχειρηθεί ο σχεδιασμός ρεαλιστικών μέτρων προστασίας των οικοτόπων και των ειδών. Με την εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου για κάθε μία από τις περιοχές αυτές μέλλουν να τεθούν οι βάσεις για την ορθολογική διαχείριση της περιοχής η οποία και ερμηνεύεται ως προστασία και διατήρηση των φυσικών χαρακτηριστικών και αξιών, ως βελτίωση της

διοίκησης και διαχείρισης, ως αναβάθμιση του ποιοτικού επιπέδου εξυπηρέτησης των επισκεπτών καθώς και ως άνοδο του επιπέδου διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Διαχειριστικών Σχεδίων	180.000
	Σύνολο	180.000

Ωφελούμενοι
Τοπικός πληθυσμός, επισκέπτες καθώς και τουριστικές επιχειρήσεις που συνδέονται με διάφορους τρόπους με τις περιοχές φυσικού κάλλους.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης
Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Διαχειριστικών Σχεδίων								

5.8. Ανάδειξη Φαραγγιού Ασπρορέματος

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά μια ολοκληρωμένη σειρά παρεμβάσεων ερμηνείας, προστασίας και αναβάθμισης του περιβάλλοντος καθώς και υποστήριξης της τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής του φαραγγιού Ασπρορέματος. Η προτεινόμενη σειρά παρεμβάσεων συνίσταται σε εκπόνηση ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης, σε κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων του Κέντρου Ενημέρωσης, στην διάνοιξη και τον εξωραϊσμό του μονοπατιού που διασχίζει το φαράγγι, στην σήμανση της διαδρομής του φαραγγιού, στην κατασκευή των θέσεων θέας, σε έργα αντιπυρικής προστασίας του φαραγγιού, σε κατασκευή περιπτέρου πληροφόρησης, σε κατασκευή μόνιμης έκθεσης του Κέντρου Ενημέρωσης, σε βελτίωση της οδικής πρόσβασης στην είσοδο του φαραγγιού, σε προμήθεια επίπλων και εξοπλισμού του Κέντρου Ενημέρωσης καθώς και πραγματοποίηση των απαραίτητων ενεργειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- ΥΠΕΧΩΔΕ
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, η υλοποίηση του έργου ανάδειξης του φαραγγιού Ασπρορέματος μέλλει να βελτιώσει το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν καθώς εκτιμάται ότι θα αυξήσει σημαντικά την προσέλευση και τουριστική επισκεψιμότητα του.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Περιβαλλοντικής Μελέτης	60.000
2	Εκπόνηση Μελετών Κατασκευών	54.000
3	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	12.000
4	Κατασκευή Κέντρου Ενημέρωσης	250.000

5	Διάνοιξη και εξωραϊσμός του μονοπατιού που διασχίζει το φαράγγι	30.000
6	Σήμανση της διαδρομής του φαραγγιού	8.000
7	Κατασκευή των θέσεων θέας	14.000
8	Έργα αντιπυρικής προστασίας του φαραγγιού	75.000
9	Κατασκευή περιπτέρου πληροφόρησης	50.000
10	Κατασκευή μόνιμης έκθεσης του Κέντρου Ενημέρωσης	48.000
11	Βελτίωση της οδικής πρόσβασης στην είσοδο του φαραγγιού	95.000
12	Προμήθεια επίπλων και εξοπλισμού του Κέντρου Ενημέρωσης	80.000
13	Ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης	40.000
	Σύνολο	816.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, επισκέπτες καθώς και τουριστικές επιχειρήσεις που συνδέονται με διάφορους τρόπους με την περιοχή του φαραγγιού Ασπρορέματος.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Περιβαλλοντικής Μελέτης	■							
2	Εκπόνηση Μελετών Τεχνικών έργων		■	■	■				
	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης		■						
3	Κατασκευή Κέντρου Ενημέρωσης					■	■	■	■
4	Διάνοιξη και εξωραϊσμός του μονοπατιού που διασχίζει το φαράγγι				■	■			
5	Σήμανση της διαδρομής του φαραγγιού				■	■			
6	Κατασκευή των θέσεων θέας				■	■			
7	Έργα αντιπυρικής προστασίας του φαραγγιού				■	■	■		
8	Κατασκευή περιπτέρου πληροφόρησης				■	■	■	■	■
9	Κατασκευή μόνιμης έκθεσης του Κέντρου Ενημέρωσης				■	■	■	■	■
10	Βελτίωση της οδικής πρόσβασης στην είσοδο του φαραγγιού				■	■	■		
11	Προμήθεια επίπλων και εξοπλισμού του Κέντρου Ενημέρωσης								■
12	Ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης	■	■	■	■	■	■	■	■

5.9. Ίδρυση και Λειτουργία Κέντρου Πληροφόρησης-Στήριξης Ορεινού Περιηγητικού Τουρισμού (Καρπενήσι)

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Πληροφόρησης για την στήριξη του τουρισμού των ορεινών όγκων του Νομού στην περιοχή του Καρπενησίου αποτελεί αναπόσπαστο έργο ανάπτυξης του ορεινού και γενικότερα οικολογικού τουρισμού του Νομού. Το κέντρο πληροφόρησης, θα παρέχει πληροφόρηση για τους φυσικούς, βιολογικούς και πολιτιστικούς πόρους αναπτύσσοντας και διαθέτοντας σχετικές βάσεις δεδομένων για το περιβάλλον, την ιστορία και τα αξιοθέατα της περιοχής. Επιπρόσθετα, θα σχεδιάζει και θα υλοποιεί δράσεις ανάδειξης και προβολής της τουριστικής φυσιογνωμίας καθώς και των δυνατοτήτων επίσκεψης και ανάπτυξης δραστηριοτήτων ορεινού τουρισμού. Ειδικά, θα επιληφθεί της διοργάνωσης εκθέσεων, σχετικών με το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον των γειτονικών ορεινών όγκων, την έκδοση εντύπων (χάρτες, διαφημιστικά έντυπα, λευκώματα, βιβλία κ.α.), την δημιουργία ιστοσελίδας παρουσίασης σχετικού διαφημιστικού και πληροφοριακού υλικού, την παραγωγή διαφημιστικού CD Rom, την διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων και ομαδικών παιχνιδιών, την διοργάνωση προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης ανέργων σχετικών με την υποστήριξη δραστηριοτήτων οικολογικού τουρισμού, την συμμετοχή σε εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό καθώς και την συλλογή και αρχειοθέτηση μελετών που έχουν εκπονηθεί για την περιοχή. Όσον αφορά στον προϋπολογισμό και τα λειτουργικά έξοδα του έργου σημειώνεται ότι προβλέπεται η χρησιμοποίηση κτιρίου καθώς και υπαλλήλων του Δήμου εγκατάστασης του κέντρου.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της στρατηγικής τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας προς τον εναλλακτικό τουρισμό σε συνδυασμό με την αυξανόμενη τάση των τουριστών για επισκέψεις σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και οικολογικής αξίας, θεωρείται απαραίτητη η ίδρυση και λειτουργία

κέντρου ενημέρωσης και στήριξης ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού του Νομού. Βασικό μέλημα αυτού συνιστά η ανάδειξη καθώς και η διάδοση και προβολή του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου των ορεινών όγκων αναφοράς του κέντρου. Παράλληλα, η ίδρυση και λειτουργία του κέντρου ενημέρωσης πρόκειται να έχει θετική συμβολή στην προσπάθεια ανάπτυξης επιχειρηματικότητας και ανάσχεσης της πληθυσμιακής συρρίκνωσης στις περιοχές πλησίον των ορεινών όγκων του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Σύνταξη προδιαγραφών	6.000
2	Έπιπλα	75.000
3	Εξοπλισμός	100.000
	Σύνολο	181.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις που βρίσκονται πλησίον ορεινών όγκων, άλλες επιχειρήσεις της περιοχής, τουρίστες-επισκέπτες της περιοχής.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. Γεωργίας, Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Σύνταξη προδιαγραφών	■	■						
2	Αγορά Επίπλων, Εξοπλισμού			■	■				

5.10. Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καρπενησίου

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στο εν λόγω έργο προτείνεται η δημιουργία Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης στο Καρπενήσι το οποίο θα επιδιώκει την παροχή περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ενημέρωσης μέσα από μία ολοκληρωμένη θεώρηση των θεμάτων προστασίας του περιβάλλοντος. Ειδικότερα, το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες των περιοχών πρόκειται να υλοποιεί εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά προγράμματα, να αναπτύσσει θεματικά δίκτυα, τοπικές και διεθνείς συνεργασίες καθώς και να αναπτύσσει προγράμματα προβολής του φυσικού πλούτου της ευρύτερης περιοχής. Γενικότερα, μέλλει να δημιουργήσει τις γνωστικές προϋποθέσεις για μία πλήρης περιβαλλοντική ενημέρωση μια σωστή διαχείριση του περιβάλλοντος και μια οικολογικά ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Ο Νομός Ευρυτανίας, διαθέτοντας μεγάλο αριθμό φυσικών πόρων σε μια προσπάθεια διάχυσης της περιβαλλοντικής ενημέρωσης και πληροφορίας καθώς και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης του τοπικού πληθυσμού χρήζει δημιουργίας των απαραίτητων δομών και φορέων οι οποίοι θα αναλάβουν αυτό το έργο.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	150.000
2	Κατασκευή κέντρου	1.250.000
3	Εξοπλισμός	220.000
4	Έπιπλα & Σκεύη	300.000
	Σύνολο	1.920.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός (μαθητές πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης), φοιτητές ΤΕΙ, ιδιωτικές τουριστικές επιχειρήσεις (Ξενοδοχεία, κάμπινγκ,

ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια και διαμερίσματα, τουριστικές επιχειρήσεις όλων των λοιπών κλάδων), επισκέπτες ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π.Ε.Α.ΕΚ., Ε.Π. Περιβάλλον, ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Μελέτες								
2	Κατασκευή Κέντρου								
3	Αγορά εξοπλισμού, επίπλων & σκευών								

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- Επαγγελματικές – επιστημονικές ενώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με εμπειρία σε περιβαλλοντικά και επιμορφωτικά προγράμματα.
- Εθνικό Ινστιτούτο Νεότητας (ΕΙΝ)
- Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (Γ.Γ.Ν.Γ.)
- Υπηρεσίες – Τμήματα του ΥΠΕΠΘ

5.11. Ορεινά Καταφύγια Ανάγκης

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αναφέρεται στην κατασκευή μικρών ορεινών καταφυγίων ανάγκης για μικρές αναρριχητικές ομάδες (έως 6 ατόμων) οι οποίες σε περιπτώσεις άμεσης ανάγκης όπως ατυχήματος, μη προβλεπόμενης καθυστέρησης, κακοκαιρίας κλπ. θα κάνουν χρήση για μικρό χρονικό διάστημα. Οι προβλεπόμενες προδιαγραφές αυτών των μικρών καταφυγίων αναφέρονται σε προκατασκευασμένα μικρά κτίσματα με κρεβάτια 4-6 ατόμων τα οποία θα τοποθετηθούν σε κατάλληλα σημεία στον ορεινό όγκο των **Αγράφων**.

Φορείς Υλοποίησης

- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές Εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση αυτής της κατηγορίας έργων θα καταστήσει ασφαλέστερες τις αναρριχητικές διαδρομές του Νομού, βελτιώνοντας το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν και δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες αύξησης της επισκεψιμότητας των ορεινών όγκων και προώθησης των εναλλακτικών μορφών τουρισμού του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελέτης	54.000
2	Αγορά καταφυγίων	450.000
3	Τοποθέτηση καταφυγίων	45.000
	Σύνολο	549.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες, αναρριχητές των ορεινών όγκων του Νομού, τοπικός πληθυσμός και ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην εξυπηρέτηση επισκεπτών των γύρω περιοχών.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελέτης								
2	Αγορά κα τοποθέτηση								

5.12. Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στα πλαίσια της συγκεκριμένης κατηγορίας έργων μέλλουν να υλοποιηθούν πράξεις οι οποίες θα συμβάλλουν στην συμπλήρωση και ανάπτυξη της τουριστικής ανωδομής των περιοχών παρέμβασης όπως η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός αγροτουριστικών καταλυμάτων και παραδοσιακών ξενώνων, χώρων εστίασης και αναψυχής, παραδοσιακών καφενείων και λοιπών συναφών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Ειδικότερα, η ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων του Νομού αναφέρεται σε ενέργειες ανακαίνισης κτιριακών εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος χώρου, εκσυγχρονισμό κινητού εξοπλισμού (έπιπλα και σκεύη). Επιπρόσθετα, αναφέρεται σε ενέργειες προώθησης και διαφήμισης.

Φορείς Υλοποίησης

- Τουριστικές ΜΜΕ
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση έργων ιδιωτικών επενδύσεων-ενίσχυσης επιχειρήσεων ορεινού τουρισμού πρόκειται να λειτουργήσει καταλυτικά στην προώθηση ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού στις ορεινές περιοχές του Νομού, βελτιώνοντας τις υφιστάμενες υποδομές και κατά συνέπεια αυξάνοντας την τουριστική επισκεψιμότητα.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια	3.600.000
	Σύνολο	3.600.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού, επισκέπτες-τουρίστες, ορεινός πληθυσμός, επιχειρήσεις παραγωγικών κλάδων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια								

5.13. Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο στοχεύει στην διασύνδεση τοπικής βιοτεχνίας και τουρισμού κι αφορά μια σειρά υποέργων ενίσχυσης τοπικών επιχειρήσεων ή άλλων φορέων παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων (προϊόντα παραδοσιακής ζαχαροπλαστικής, ξυλογλυπτικής, χρυσοκεντικής αγγειοπλαστικής κ.α.), άμεσα συνδεόμενες με τον τοπικό τουρισμό. Σε αυτό συμπεριλαμβάνονται η ίδρυση ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων καθώς και η ενίσχυση αγροτικών συνεταιρισμών γυναικών, εργαστηρίων Ιερών Μονών για την παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες
- Ιερές Μητροπόλεις- Ιερές Μονές

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου, θα έχει σημαντική συμβολή στην ενίσχυση της τοπικής τουριστικής βιοτεχνίας στην διασύνδεση τοπικού τουρισμού και βιοτεχνίας καθώς και στην βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού, οι οποίες θα στηριχθούν σε μεγαλύτερο βαθμό στην αξιοποίηση των τοπικών φυσικών πόρων. Επιπρόσθετα, η ενίσχυση της τοπικής τουριστικής βιοτεχνίας θα συμβάλει στην προσπάθεια ανάπτυξης δυνατοτήτων απασχόλησης και κάτ' επέκταση στην προσπάθεια συγκράτησης του πληθυσμού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια	4.500.000
	Σύνολο	4.500.000

Ωφελούμενοι

Πολύ μικρές και μικρές τοπικές βιοτεχνικές επιχειρήσεις και παραγωγικοί φορείς.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Επενδυτικά Επιχειρησιακά Σχέδια								

5.14. Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η χρήση των σύγχρονων επικοινωνιακών μέσων έχει μεταβάλλει τους τρόπους και τα μέσα της τουριστικής προβολής και διαφήμισης, με αποτέλεσμα δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που πραγματοποιούν σημαντικές επενδύσεις σε αυτό το πεδίο να αναδεικνύονται συχνά περισσότερο ανταγωνιστικοί από εκείνους, που διαθέτουν ουσιαστικότερα συγκριτικά πλεονεκτήματα στον τομέα του τουρισμού. Πιο επιτακτική γίνεται η ανάγκη διαμόρφωσης εικόνας του τουριστικού τομέα και ανάπτυξης τουριστικής προβολής για τον Νομό Ευρυτανίας, Νομός ο οποίος ενώ διαθέτει ποικιλία και πολυμορφία τουριστικών προορισμών διαπιστώνεται ανεπάρκεια προβολής και διαφήμισης. Το συγκεκριμένο έργο αφορά ενέργειες προβολής των οικολογικών πόρων του Νομού μέσω διαφημιστικών καταχωρήσεων στον τύπο τοπικής, εθνικής και διεθνούς εμβέλειας, συμμετοχής σε εθνικές και διεθνείς τουριστικές εκθέσεις, καθώς και ενέργειες προβολής μέσω διαδικτύου (παραπωγή ιστοσελίδας, e-marketing, market places, καταχωρήσεις σε κόμβους του διαδικτύου – banners - φιλοξενία ιστοσελίδων σε άλλους κόμβους).

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ενίσχυση της παρουσίας του Νομού Ευρυτανίας στις εγχώριες και διεθνείς τουριστικές αγορές ορεινού/ περιηγητικού.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
- ΝΕΤΠ
- ΟΤΑ
- Περιφερειακές Υπηρεσίες ΥΠ.ΠΟ.
- Συλλογικοί Επαγγελματικοί Φορείς (Ενώσεις Ξενοδόχων κλπ.)

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης και Προβολής	235.000
	Σύνολο	235.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις καθώς και άλλες επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης & Προβολής				

5.15. Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, ο σωστός σχεδιασμός των μονοπατιών συντελεί στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων από τον τουρισμό, στο περιβάλλον και στα οικοσυστήματα. Γι' αυτόν τον λόγο θεωρείται σκόπιμος ο σαφής καθορισμός των μονοπατιών συνοδευόμενων από την ανάλογη σήμανση με πληροφορίες για τις αποστάσεις (σε χρόνο πεζοπορίας) και τα σημεία εξυπηρέτησης της διαδρομής.

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αφορά επεμβάσεις και κατασκευή τεχνικών έργων σε ήδη υπάρχοντα μονοπάτια-διαδρομές κι όχι διάνοιξη νέων. Το φυσικό αντικείμενο αυτών των επεμβάσεων συνίσταται από την τεχνική διαμόρφωση και την σήμανση των διαδρομών-μονοπατιών. Ειδικότερα, προτείνεται η βελτίωση βατότητας, η κατασκευή σκαλοπατιών-ξύλινης κουπαστής, η σήμανση μονοπατιών, η κατασκευή μόνιμων γεφυριών από πέτρα σύμφωνα με τα πρότυπα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, η τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων με χάρτη περιοχής, πληροφοριακό υλικό προσανατολισμού και χαρακτηριστικών βουνού. Επιπρόσθετα, συμπεριλαμβάνονται παρεμβάσεις διαμορφώσεων χώρων υπαίθριων γευμάτων και παρόδιας αναψυχής, χώρων θέας και στάθμευσης επισκεπτών. Ενδεικτικά υφιστάμενα μονοπάτια-διαδρομές του Νομού είναι τα εξής:

- Πετρίλο-Τροβάτο-Ασπρόρεμμα-Επινιανά-Κρέντη
- Μοναστηράκι-Κρέντη
- Κρέντη-Καρπενήσι
- Καρπενήσι-Καλλιθέα-Μυρίκη-Κρίκελλο-Στάβλοι-Σταυροπήγιο-Λεύκα
- Πρόδρομο-Κοντίβα-Πανταβρέχη-Στουρνάρα
- Καρπενήσι-Γοργιανάδες-Παναγία Κουμασίων-Μοσχοπλάϊ Χελιδόνας-Αγία Βλαχέρνα-Φιδάκια
- Κεφαλόβρυσο-Κλαυσί
- Παλαιό Μικρό Χωριό-Γαύρος-Κλαυσί- Κόνισχος-Άγιος Ανδρέας-Καρπενήσι
- Καρπενήσι-Άγιοι Απόστολοι -Πέτρα- π.Ηλίας - Αγία Τριάδα- Δομιανοί-Άγιος Αθανάσιος-Καρπενήσι
- Μεγάλο Χωριό-Καλιακούδα
- Μοναστηράκι-Βλαχοπούλα-Απιδιά-Στουρναράκι-Επινιανά

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Κάποια από τα ανωτέρω μονοπάτια-διαδρομές είναι ελλιπώς σηματοδοτημένα κι αποτελούνται από τμήματα που δεν συνδέονται μεταξύ σε ενιαίο σύνολο. Οι συγκεκριμένες επεμβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα δημιουργίας ελκυστικών τουριστικών προϊόντων από δημόσιους και ιδιωτικών φορείς, πρόκειται να δημιουργήσουν τις κατάλληλες συνθήκες για τον σχεδιασμό ενιαίων τουριστικών προγραμμάτων-διαδρομών, την ασφαλή επίσκεψη και διάβαση των μονοπατιών-διαδρομών και από άτομα χωρίς ειδική εκπαίδευση με απώτερο αποτέλεσμα την αύξηση της τουριστικής επισκεψιμότητας και κάτ' επέκταση την γενικότερη τουριστική ανάπτυξη του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	55.000
2.	Τεχνικά Έργα	440.000
3.	Σήμανση	6.000
4.	Πληροφοριακές πινακίδες	10.000
	Σύνολο	511.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των ορεινών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και ορειβατικοί και λοιποί σύλλογοι.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών		■						
2	Κατασκευή Τεχνικών Έργων		■	■	■	■	■	■	
3	Σήμανση-Τοποθέτηση Πινακίδων								■

5.16. Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά την δημιουργία και έκδοση χάρτη κλίμακας 1:50.000 ο οποίος θα αποτελεί οδηγό στους πόρους φυσικού περιβάλλοντος του Νομού. Ειδικότερα, θα περιλαμβάνει πεζοπορίες, ορειβατικό σκι, ποδήλατο βουνού, περιηγήσεις, παρουσίαση του οικιστικού ιστού (οικισμούς, παραδοσιακούς οικισμούς κλπ.), οδικό δίκτυο, τουριστικές υποδομές (ξενοδοχεία, καταφύγια, εστιατόρια κλπ.) και πολιτιστικούς πόρους (Βυζαντινά μνημεία, αρχαιολογικά μνημεία, Ιερές Μονές, Μουσεία κλπ.) του Νομού. Το έργο αρχικά, περιλαμβάνει συλλογή πληροφοριών για την ευρύτερη περιοχή, χάρτες της ΓΥΣ (για δρόμους και χωροσταθμικές), χάρτες του Δασαρχείου, όπου έχουν αποτυπωθεί οι τύποι βλάστησης, και ενδεχομένως σε απόκτηση αεροφωτογραφιών από τη ΓΥΣ ή το ΥΠΕΧΩΔΕ. Απαιτείται επί τόπου μελέτη της περιοχής, που θα συμπεριληφθεί στο χάρτη, για την καταγραφή μονοπατιών, διαδρομών ενδιαφέροντος, σημείων θέας και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, κρουνών, δεξαμενών, γεφυριών και γενικά ιστορικών και πολιτισμικών στοιχείων. Θα επακολουθήσει σύνθεση και έκδοση του χάρτη, ο οποίος πρέπει να περιλαμβάνει υπόμνημα με τα εμπεριεχόμενα στοιχεία, καθώς και τοποθέτηση της περιοχής σε σχέση με την Ελλάδα ή/και την ευρύτερη περιοχή π.χ. την Περιφέρεια.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το έργο αποσκοπεί στην έκδοση ενός ολοκληρωμένου και καλά πληροφορημένου χάρτη του Νομού Ευρυτανίας. Ο χάρτης θα χρησιμοποιηθεί από οργανωμένους συλλόγους επισκεπτών (π.χ. ορειβατικοί σύλλογοι), αλλά και από μεμονωμένους τουρίστες και θα βοηθήσει στην προβολή της περιοχής και στην τουριστική της ανάπτυξη.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελέτης	6.000
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις	10.000
	Σύνολο	16.000

Ωφελούμενοι

Επιχειρήσεις που βρίσκονται πλησίον πόρων οικολογικού τουρισμού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Leader Plus, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003				**2004**			
1	Εκπόνηση μελέτης								
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις								

5.17. Οδηγός Αναρρίχησης Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Ο αναρριχητικός οδηγός των ορεινών όγκων του Νομού Ευρυτανίας αποτελεί βιβλίο-οδηγό με χρήσιμες πληροφορίες για αναρριχητές βουνών. Ειδικότερα, ο συγκεκριμένος οδηγός θα περιλαμβάνει πληροφορίες και φωτογραφίες ορθοπλαγιών, διαδρομών και σχετικά με αυτές σχεδιαγράμματα. Επιπρόσθετα, πρόκειται να περιλαμβάνει πληροφορίες ιστορικών μνημείων, πληροφορίες για την αισθητικότητα των διαδρομών, επιπέδου δυσκολίας, πληροφορίες πρόσβασης και επιστροφής από τις διαδρομές, ποιότητας βράχων κλπ. Συγχρόνως, ο οδηγός θα περιλαμβάνει εκτός από τις ανωτέρω πληροφορίες και σχετικό χάρτη.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το συγκεκριμένο έργο έχει ως στόχο την έκδοση ενός όσο δυνατόν πληρέστερου οδηγού αναρρίχησης. Ο αναρριχητικός οδηγός θα χρησιμοποιηθεί κυρίως από οργανωμένους ορειβατικούς συλλόγους, αλλά και από μεμονωμένους τουρίστες και θα βοηθήσει στην προβολή της περιοχής και στην τουριστική της ανάπτυξη.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελέτης και φωτογράφησης	6.000
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις	13.000
3	Μεταφράσεις	1.500
	Σύνολο	20.500

Ωφελούμενοι

Επιχειρήσεις που βρίσκονται πλησίον πόρων ορεινού τουρισμού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003				**2004**			
1	Εκπόνηση μελέτης								
2	Παραγωγή και ψηφιοποίηση χάρτη και εκτυπώσεις								
3	Μεταφράσεις								

5.18. Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στην αναβάθμιση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών πρόκειται να συμβάλλει τα μέγιστα η διοργάνωση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης για τους επαγγελματίες του Νομού που δραστηριοποιούνται στον ορεινό/ περιηγητικό τουρισμό. Η μετάδοση τόσο ειδικών γνώσεων όσο και γενικότερων γνώσεων για τον τουριστικό κλάδο και την τουριστική φυσιογνωμία του Νομού και των επιμέρους περιοχών του θα καταβληθεί προσπάθεια να πραγματοποιηθεί μέσω της διοργάνωσης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης αξιοποιώντας τόσο τις ήδη υπάρχουσες δομές επαγγελματικής κατάρτισης (ΚΕΚ,ΙΕΚ) του Νομού όσο και τις αντίστοιχες Νομαρχιακές δομές εκπαίδευσης. Οι βασικότερες επαγγελματικές κατηγορίες του τουριστικού χώρου του Νομού που χρήζουν πρόσθετης επιμόρφωσης είναι οι εξής:

- Στελέχη ΜΜΕ αγροτουριστικών καταλυμάτων
- Επαγγελματικό προσωπικό ΜΜΕ αγροτουριστικών καταλυμάτων
- Στελέχη τοπικών πρακτορείων και γραφείων πληροφοριών
- Στελέχη τοπικού τουριστικού σχεδιασμού και ανάπτυξης
- Στελέχη ΟΤΑ και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, σε θέματα τοπικού τουριστικού σχεδιασμού, ανάπτυξης και προβολής

Φορείς Υλοποίησης

- Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.)

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Αναμφισβήτητα, όπως απέδειξε και η πρώτη διαγνωστική φάση της παρούσας μελέτης, οι ανάγκες επαγγελματικής κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται γενικά στον τουριστικό τομέα του Νομού είναι μεγάλες και είναι δύσκολο μέσα σε ένα χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών να καλυφθούν επαρκώς. Παράλληλα, σημαντικός αριθμός επαγγελματιών οι οποίοι χρήζουν γενικής και ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης εισήλθε στον κλάδο μέσω των νέων δραστηριοτήτων ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού. Εκτιμάται λοιπόν, ότι ένα μεγάλο μέρος των επαγγελματιών του τουριστικού τομέα του Νομού θα επιτύχει να λάβει

επαγγελματική κατάρτιση μέσω των προγραμμάτων κατάρτισης οι οποίες θα φανούν χρήσιμες κατά την επαγγελματική τους δραστηριότητα.

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επαγγελματίες και επιχειρηματίες του ορεινού/ περιηγητικού τουριστικού κλάδου του Νομού Ευρυτανίας. Έμμεσα, με την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, οι επισκέπτες των οικολογικών πόρων του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠΕΑΕΚ, ΕΠΑΕΚ, Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων								

5.19. Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η ενεργός συμμετοχή των κατοίκων των περιοχών όπου αναπτύσσονται μορφές ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες αποτελεσματικής λειτουργίας των τουριστικών δραστηριοτήτων του Νομού. Απαραίτητη προϋπόθεση αυτής, αποτελεί η αξιοποίηση και συμμετοχή του συνόλου των διαθέσιμων ανθρωπίνων πόρων καθώς και η παροχή κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η προτεινόμενη κατηγορία έργων αναφέρεται στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης των ανέργων του Νομού σε επαγγελματικές ειδικότητες εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού. Ενδεικτικές προτεινόμενες ειδικότητες είναι οι εξής:

- Συνοδοί πεζοπορικών διαδρομών
- Εκπαιδευτές αναρρίχησης
- Φύλακες καταφυγίων
- Συνοδοί ποδηλάτου βουνού
- Υπεύθυνοι κέντρων ενημέρωσης

Φορείς Υλοποίησης

- Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.)

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών εναλλακτικού τουρισμού του Νομού ενώ ταυτόχρονα θα επιτευχθεί η αύξηση της απασχόλησης και της προσαρμοστικότητας των ανέργων και ιδιαίτερα των νέων στις συνθήκες απασχόλησης στον εναλλακτικό τουρισμό, του Νομού.

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των ορεινών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και ορειβατικοί και λοιποί σύλλογοι. Παράλληλα, άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του παρόντος έργου είναι οι άνεργοι του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π.«Α.Ε.Κ.», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων								

5.20. Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Ευρυτανίας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η εκπόνηση της μελέτης ισοζυγίου προσφοράς και ζήτησης ειδικοτήτων ορεινού/ περιηγητικού τουριστικού χώρου του Νομού Ευρυτανίας αφορά την αποτύπωση της αγοράς απασχόλησης του τουριστικού κλάδου καθώς και των τάσεων σε αυτήν που επικρατούν στον εξεταζόμενο Νομό. Αρχικά, θα παρουσιασθούν οι τάσεις των επιμέρους τουριστικών επιχειρηματικών κλάδων (αγροτουριστικά καταλύματα, τουριστικά πρακτορεία, εστιατόρια κλπ.) στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Αφού προσδιορισθούν στην συνέχεια και παρουσιασθούν οι τουριστικές ειδικότητες μέλλουν να αναζητηθούν οι εκπαιδευτικοί φορείς που διοχετεύουν τις ειδικότητες αυτές στην αγορά καθώς και οι συλλογικοί επαγγελματικοί φορείς μέσω των οποίων θα εξετασθεί η προσφορά ειδικοτήτων ορεινού /περιηγητικού τουρισμού στον Νομό. Σε τρίτη φάση του έργου αυτού θα διενεργηθεί έρευνα πεδίου δια ερωτηματολογίων σε στατιστικά σημαντικό δείγμα τουριστικών επιχειρήσεων του Νομού με στόχο την αποτύπωση της ενδονομαρχιακής ζήτησης ειδικοτήτων του ορεινού/ περιηγητικού τουριστικού χώρου.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΑΕΔ
- Αναπτυξιακές Εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση ορθολογικού σχεδιασμού ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων και αποτελεσματικής απασχόλησης αυτού στην βιομηχανία του ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού του Νομού, συνιστά η διερεύνηση του πραγματικού ισοζυγίου απασχόλησης όλων των παλαιών και νέων ειδικοτήτων του χώρου.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτη Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Απασχόλησης	45.000
	Σύνολο	45.000

Ωφελούμενοι

Οι ΜΜΕ ορεινού/ περιηγητικού τουρισμού, το απασχολούμενο, το δυνητικά απασχολούμενο προσωπικό, στον τουριστικό κλάδο και ο τοπικός πληθυσμός των ορεινών περιοχών του Νομού Ευρυτανίας.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελέτης								

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ			
α/α	**ΕΡΓΟ**	**ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**	**ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ**
1.	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων	35.000	Γ
2.	Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	3.000.000	Α
3.	Ορεινή οδοποιϊα	875.000	Β
4.	Ειδικό Πρόγραμμα Προστασίας Εθνικού Δρυμού Παρνασσού	2.225.000	Α
5.	Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000	180.000	Β
6.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού	3.600.000	Β
7.	Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας	4.500.000	Β
8.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	235.000	Β
9.	Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών	511.000	Α
10.	Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού	16.000	Α
11.	Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	20.500	Α
12.	Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού	158.000	Β
13.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού	158.000	Β
14.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Βοιωτίας	45.000	Γ
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**15.558.500**	
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ			
1.	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.)	35.000	Γ

	Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων		
2.	Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	3.000.000	Α
3.	Δρόμος Παλαιοχώρι-Πουγκάκια-Ράχη Τυμφρηστού	5.200.000	Γ
4.	Δρόμος Μάρμαρα-Ανατολή-Δάφνη-Όρια Νομού-Πύργος-Περιστέρι	12.000.000	Γ
5.	Ορεινή οδοποιϊα	784.000	Β
6.	Πρόγραμμα Προστασίας Περιβάλλοντος Σπερχειού ποταμού-Μαλιακού Κόλπου	2.225.000	Β
7.	Πρόγραμμα Προστασίας Περιβάλλοντος Εθνικού Δρυμού Οίτης	2.225.000	Α
8.	Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000	180.000	Β
9.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού	3.600.000	Β
10.	Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας	4.500.000	Γ
11.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	235.000	Α
12.	Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών	538.000	Α
13.	Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού	16.000	Α
14.	Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	20.500	Α
15.	Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού	158.000	Β
16.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού	158.000	Β
17.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Φθιώτιδας	45.000	Γ
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**34.919.500**	
	ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ		
1.	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων	35.000	Γ
2.	Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	3.000.000	Α
3.	Ορεινή οδοποιϊα	875.000	Β
4.	Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000	180.000	Β

5.	Σχέδιο Διαχείρισης Καστανόλογγου	60.000	Γ
6.	Ολοκλήρωση Ανάδειξης Φαραγγιού Δημοσάρη	142.000	Β
7.	Ανάδειξη φαραγγιού Αγάλης	816.000	Γ
8.	Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης Χαλκίδας	1.920.000	Γ
9.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού	3.600.000	Β
10.	Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας	4.500.000	Β
11.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	235.000	Α
12.	Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών	511.000	Α
13.	Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού	16.000	Α
14.	Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	20.500	Α
15.	Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού	158.000	Β
16.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού	158.000	Β
17.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Εύβοιας	45.000	Γ
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**16.271.500**	
	ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ		
1.	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων	35.000	Γ
2.	Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	3.000.000	Α
3.	Ορεινή οδοποιϊα	728.000	Β
4.	Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000	120.000	Β
5.	Ανάδειξη Φαραγγιού Ρεκάς	816.000	Β
6.	Ορεινά Καταφύγια Ανάγκης	549.000	Β
7.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού	3.600.000	Β
8.	Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας	4.500.000	Γ

9.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	235.000	Β
10.	Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών	511.000	Α
11.	Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού	16.000	Α
12.	Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	20.500	Α
13.	Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού	158.000	Β
14.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού	158.000	Β
15.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Φωκίδας	45.000	Γ
		14.491.500	
	ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		
1.	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων	35.000	Γ
2.	Χωροταξικός Σχεδιασμός Νομού	45.000	Β
3.	Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	3.000.000	Α
4.	Ορεινή οδοποιϊα	1.120.000	Α
5.	Αντικατάσταση δικτύου αποχέτευσης Δ. Καρπενησίου	8.960.000	Β
6.	Σύνδεση οικισμών με το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Δήμου Καρπενησίου	13.440.000	Γ
7.	Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000	180.000	Β
8.	Ανάδειξη Φαραγγιού Ασπροράματος	816.000	Γ
9.	Ίδρυση και Λειτουργία Κέντρου Πληροφόρησης-Στήριξης Ορεινού Περιηγητικού Τουρισμού (Καρπενήσι)	181.000	Β
10.	Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καρπενησίου	1.920.000	Β
11.	Ορεινά Καταφύγια Ανάγκης	549.000	Γ
12.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού	3.600.000	Α
13.	Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας	4.500.000	Β
14.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	235.000	Α

15.	Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών	511.000	Α
16.	Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού	16.000	Α
17.	Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	20.500	Α
18.	Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού	158.000	Β
19.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού	158.000	Β
20.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Ευρυτανίας	45.000	Γ
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**39.489.500**	
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	***121.024.800***	

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ													
α/α	**ΕΡΓΟ**	**2003**		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
15.	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων												
16.	Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών												
17.	Ορεινή οδοποιϊα												
18.	Ειδικό Πρόγραμμα Προστασίας Εθνικού Δρυμού Παρνασσού												
19.	Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000												
20.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού												
21.	Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας												
22.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού												
23.	Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών												
24.	Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού												
25.	Οδηγός Αναρρίχησης Νομού												
26.	Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού												
27.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού												
28.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Βοιωτίας												
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ													
18.	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων												

19.	Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών												
20.	Δρόμος Παλαιοχώρι-Πουγκάκια-Ράχη Τυμφρηστού												
21.	Δρόμος Μάρμαρα-Ανατολή-Δάφνη-Όρια Νομού-Πύργος-Περιστέρι												
22.	Ορεινή οδοποιϊα												
23.	Πρόγραμμα Προστασίας Περιβάλλοντος Σπερχειού ποταμού-Μαλιακού Κόλπου												
24.	Πρόγραμμα Προστασίας Περιβάλλοντος Εθνικού Δρυμού Οίτης												
25.	Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000												
26.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού												
27.	Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας												
28.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού												
29.	Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών												
30.	Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού												
31.	Οδηγός Αναρρίχησης Νομού												
32.	Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού												
33.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού												
34.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Φθιώτιδας												
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ													
18.	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων												
19.	Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών												
20.	Ορεινή οδοποιϊα												

21.	Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000	■	■										
22.	Σχέδιο Διαχείρισης Καστανόλογγου	■	■										
23.	Ολοκλήρωση Ανάδειξης Φαραγγιού Δημοσάρη	■	■	■	■	■	■						
24.	Ανάδειξη φαραγγιού Αγάλης	■	■	■	■	■	■	■	■				
25.	Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης Χαλκίδας		■	■	■	■	■	■	■				
26.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού	■	■	■	■	■	■	■	■				
27.	Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας	■	■	■	■	■	■	■	■				
28.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	■	■	■	■	■	■	■	■				
29.	Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών		■	■	■	■	■	■	■				
30.	Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού	■	■										
31.	Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	■	■										
32.	Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού		■	■	■	■	■	■	■				
33.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού		■	■	■	■	■	■	■				
34.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Εύβοιας	■	■										
	ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ												
16.	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων	■											
17.	Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	■	■	■	■	■	■	■	■				
18.	Ορεινή οδοποιϊα	■	■	■	■	■	■	■	■				
19.	Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000	■	■										
20.	Ανάδειξη Φαραγγιού Ρεκάς	■	■	■	■	■	■	■	■				

21.	Ορεινά Καταφύγια Ανάγκης		■	■	■								
22.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού	■	■	■	■	■	■	■	■				
23.	Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας	■	■	■	■	■	■	■	■				
24.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	■	■	■	■	■	■	■	■				
25.	Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών		■	■	■	■	■	■	■				
26.	Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού	■	■										
27.	Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	■	■										
28.	Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού		■	■	■	■	■	■	■				
29.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού		■	■	■	■	■	■	■				
30.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Φωκίδας	■	■										
	ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ												
1.	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων	■											
2.	Χωροταξικός Σχεδιασμός Νομού	■	■	■	■								
3.	Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	■	■	■	■	■	■	■	■				
4.	Ορεινή οδοποιϊα	■	■	■	■	■	■	■	■				
5.	Αντικατάσταση δικτύου αποχέτευσης Δ. Καρπενησίου		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
6.	Σύνδεση οικισμών με το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Δήμου Καρπενησίου	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
7.	Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000	■	■										
8.	Ανάδειξη Φαραγγιού Ασπρορέματος	■	■	■	■	■	■	■	■				

9.	Ίδρυση και Λειτουργία Κέντρου Πληροφόρησης-Στήριξης Ορεινού Περιηγητικού Τουρισμού (Καρπενήσι)	■	■	■	■								
10.	Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καρπενησίου		■	■	■	■	■	■	■				
11.	Ορεινά Καταφύγια Ανάγκης	■	■	■	■	■	■	■	■				
12.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού	■	■	■	■	■	■	■	■				
13.	Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας	■	■	■	■	■	■	■	■				
14.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	■	■	■	■	■	■	■	■				
15.	Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών		■	■	■	■	■	■	■				
16.	Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού	■	■	■	■								
17.	Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	■	■	■									
18.	Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού	■	■	■	■	■	■	■	■				
19.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού	■	■	■	■	■	■	■	■				
20.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Ευρυτανίας	■	■										

6.2. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ/ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Πρόκειται για μία ειδική μορφή με πλούσια παράδοση και μεγάλη προϊστορία, αφού αυτά τα ταξίδια θεωρούνται ότι αποτέλεσαν μία από τις πρώτες οργανωμένες μορφές μετακίνησης τουριστών στον κόσμο. Οι στόχοι των τουριστών παραμένουν οι ίδιοι: περιοχές σε χώρους λατρείας, αρχαιολογικούς ή πλούσιας παράδοσης θρησκευτικού περιεχομένου. Όλες οι σύγχρονες θρησκείες (Χριστιανισμός, Μωαμεθανισμός, Βουδισμός κ.ά.) έχουν γίνει αιτία σταθερά αυξανόμενου αριθμού παρόμοιων ταξιδιών. Η χώρα μας, με την μεγάλη παράδοση στην Ορθοδοξία, γίνεται κάθε χρόνο πόλος έλξης μεγάλου αριθμού τέτοιων ταξιδιών τόσο από το εσωτερικό όσο και από το εξωτερικό.

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας διαθέτει μεγάλα αποθέματα θρησκευτικών και πολιτιστικών πόρων και ως εκ τούτου η τουριστική αξιοποίησή τους αποτελεί σημαντική προτεραιότητα.

Οι στόχοι που τίθενται είναι οι ακόλουθοι:

- Προστασία των θρησκευτικών και πολιτιστικών πόρων
- Ανάδειξη και αξιοποίηση των πόρων σε ένα πλαίσιο αειφορικής διαχείρισης
- Ένταξη των πόρων στο συνολικό σχέδιο τουριστικής ανάπτυξης και στο περιφερειακό τουριστικό προϊόν.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών προτείνονται τα έργα που περιγράφονται στη συνέχεια.

1. ΒΟΙΩΤΙΑ

1.1. Διορθόδοξο Κέντρο Ιεράς Μονής Οσίου Λουκά

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το σημαντικότερο ίσως, Βυζαντινό μνημείο του Νομού η Ιερά Μονή Οσίου Λουκά, αποτελεί πόλο έλξης για έναν σημαντικό αριθμό ημεδαπών και αλλοδαπών επισκεπτών-προσκυνητών. Το συγκεκριμένο έργο προτείνει την ίδρυση Διορθόδοξου Κέντρου στην Ιερά Μονή Οσίου Λουκά, το οποίο θα τελεί υπό την αιγίδα της τοπικής Ιεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδιάς. Προτεινόμενες δραστηριότητες αυτού του Κέντρου είναι η διοργάνωση διεθνών θεολογικών συνεδρίων, η διοργάνωση θεολογικών σεμιναρίων, η διοργάνωση διεθνών εκθέσεων Βυζαντινής τέχνης, η σύσταση βιβλιοθήκης, η εκπόνηση θεολογικών μελετών, η δημοσίευση διεθνούς θεολογικού περιοδικού καθώς και η θεολογική κατάρτιση στελεχών της εξωτερικής Ιεραποστολής.

Για τις ανάγκες του προτεινόμενου Διορθόδοξου Κέντρου προτείνεται η κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων πλησίον της Ιεράς Μονής, όπου θα προβλέπεται η κατασκευή Συνεδριακού κέντρου χωρητικότητας 250 ατόμων, Ξενώνα χωρητικότητας 50 ατόμων, Βυζαντινού μουσείου και χώρου εκθέσεων, αίθουσας διασκέψεων 20 ατόμων, Βιβλιοθήκης καθώς και υποδοχής Γραμματείας και γραφείο τύπου.

Φορείς Υλοποίησης

- Ιερά Μητρόπολη Θηβών και Λεβαδιάς

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το εν λόγω έργο πρόκειται να συμβάλλει στην διεθνή προβολή της Ιεράς Μονής Οσίου Λουκά, τόσο ως μνημείο ιδιαίτερης Βυζαντινής αρχιτεκτονικής και τέχνης όσο και ως ένα διεθνές κέντρο θεολογικής μελέτης και πολιτισμού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	6.500
2	Τεχνικές Μελέτες Κατασκευής	80.000
3	Κτιριακή Υποδομή	650.000
4	Εξοπλισμός	250.000
5	Εκπαίδευση	75.000
6	Παράλληλα Τεχνικά Έργα Περιβαλλοντικής Προστασίας	30.000
7	Αναπλάσεις για την διευκόλυνση επισκεπτών	36.000
	Σύνολο	1.127.500

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες-Προσκυνητές της Ιεράς Μονής, τοπικός πληθυσμός και επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην τοπική τουριστική βιομηχανία.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΕΠ «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης								
2	Εκπόνηση τεχνικών μελετών								
3	Κτιριακή Υποδομή								
4	Αναπλάσεις για την διευκόλυνση επισκεπτών								

1.2. Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η κατηγορία έργων ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων και Βυζαντινών μνημείων αναφέρεται στους κυριότερους αρχαιολογικούς χώρους και Βυζαντινά μνημεία του Νομού. Πιο συγκεκριμένα, στους χώρους και στα μνημεία τα οποία θα επιλεχθούν, θα γίνουν οι απαραίτητες παρεμβάσεις για την συντήρηση (προστασία από διάβρωση) και την ανάδειξή τους ως τουριστικούς πόλους έλξης. Η βελτίωση, η ανάδειξη και η προβολή των μνημείων και χώρων, η βελτίωση της επισκεψιμότητάς τους, η δημιουργία σχετικών μουσείων πλησίον των μνημείων καθώς και η δημιουργία ή βελτίωση σχετικών διαδρομών αποτελούν ενδεικτικές προβλεπόμενες παρεμβάσεις. Στους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους του Νομού συγκαταλέγονται:

α/α	Αρχαιολογικοί Χώροι & Μνημεία
1.	Ορχομενός
2.	Ακρόπολη Αρχαίας Κρεύσιδος
3.	Γλάς (Μυκηναϊκή Ακρόπολη)
4.	Ακρόπολη Αρχαίων Κορσίων
5.	Ακραίφνιο – Πτώον
6.	Χαιρώνεια
7.	Ακρόπολη Αρχαίων Σιφών
8.	Καδμείον
9.	Πλαταιές
10.	Ακρόπολη Πανοπέως
11.	Κοιλάδα των Μουσών (Θεσπιές)
12.	Θίσβη
13.	Καβίρειο (Θήβα)
14.	Μυκηναϊκό Ανάκτορο (Θήβα)
15.	Ναός Ισμηνίου Απόλλωνος (Θήβα)
16.	Πύλες (Θήβα)
17.	Ναός Αρτέμιδος

18. Σπήλαιο Νύμφης Κορώνειας (Αγία Τριάδα)
19. Τρόπαιο της μάχης των Λεύκτρων

Στα σημαντικότερα Βυζαντινά μνημεία διακρίνονται:

α/α	Βυζαντινά Μνημεία & Ιερές Μονές
1.	Ι.Μ. Κοιμήσεως της Θεοτόκου Σκριπούς
2.	Κάστρο Λιβαδειάς
3.	Ι. Μ. Οσίου Λουκά
4.	Ι.Μ. Αγ. Βλασίου
5.	Ι.Μ. Ευαγγελιστρίας Ζαγαρά
6.	Ι.Μ. Ταξιαρχών
7.	Ι.Μ. Σαγματά
8.	Ι.Μ. Παναγίας της Μύρου
9.	Ι.Μ. Δομβούς- Οσίου Σεραφείμ
10.	Ι.Μ. Αγ. Νικολάου του εν Βουνένοις
11.	Ι.Μ. Αγ. Πέτρου
12.	Ι.Μ. Αγ. Παρασκευής
13.	Ι.Ναός Παναγίας Φανερωμένης
14.	Ι.Μ. Αγ. Θεοδώρων
15.	Ι.Μ.Παναγίας Μακαριώτισσας

<u>Φορείς Υλοποίησης</u>

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ιερές Μητροπόλεις
- Περιφερειακή Υπηρεσία Υπουργείου Πολιτισμού
- ΟΤΑ
- ΝΠΔΔ

<u>Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας</u>

Οι παρεμβάσεις συντήρησης και ανάδειξης των αρχαιολογικών χώρων και των Βυζαντινών μνημείων του Νομού καθώς και οι συνοδευόμενες αυτών ενέργειες

προβολής, θεωρούνται άμεσης προτεραιότητας τόσο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς όσο και για την αναβάθμιση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	1.900.000
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων	15.800.000
3	Σύνολο	17.700.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες των αρχαιολογικών χώρων και των Βυζαντινών μνημείων του Νομού καθώς και ο τοπικός πληθυσμός της ευρύτερης περιοχής είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από το συγκεκριμένο έργο καθώς και οι τουριστικές επιχειρήσεις των κοντινών δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Μελέτες								
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων								

1.3. Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων περιλαμβάνει έργα αποκατάστασης και ανάδειξης αξιόλογων αρχιτεκτονικών μνημείων του Νομού με ιστορική και αισθητική σημασία. Ιδιαίτερη προτεραιότητα προτείνεται να δοθεί σε γεφύρια, μύλους και βρύσες αξιόλογης αρχιτεκτονικής αξίας. Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται η υλοποίηση έργων αποκατάστασης και ανάδειξης των αρχιτεκτονικών αυτών μνημείων καθώς και ανάπλασης του περιβάλλοντος χώρου.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	67.000
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων	560.000
3	Σύνολο	627.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες των περιοχών όπου βρίσκονται τα μνημεία αρχιτεκτονικής αξίας, του Νομού καθώς και ο τοπικός πληθυσμός της ευρύτερης περιοχής είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από το συγκεκριμένο έργο καθώς και οι τουριστικές επιχειρήσεις των κοντινών δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Μελέτες								
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων								

1.4. Μεταλλευτικό Μουσείο Διστόμου

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η περιοχή του Διστόμου αποτελεί ίσως την σημαντικότερη περιοχή του Νομού με βιομηχανική ιστορία λόγω της φιλοξενούμενης, κατά το παρελθόν, μεταλλευτικής μονάδας. Οι δραστηριότητες αυτές έχουν αφήσει εμφανή ίχνη στον περιβάλλοντα χώρο και στην κοινωνική ζωή των κατοίκων της περιοχής. Η προστασία και ανάδειξη των βιομηχανικών κτιρίων, η διάσωση καθώς και η δημοσίευση πολύτιμου ιστορικού υλικού (αρχεία χειρογράφων, φωτογραφιών, χαρτών κλπ.) συνιστά αναγκαία ενέργεια για την διάσωση ενός σημαντικού μνημείου της ελληνικής βιομηχανικής κληρονομιάς. Ο σκοπός αυτός, θα μπορούσε σε ένα πρώτο στάδιο να επιτευχθεί, με την δημιουργία ενός βιομηχανικού μουσείο του Μεταλλευτικού Μουσείου Διστόμου.

Η υλοποίηση του έργου αυτού προβλέπει την ίδρυση σχετικού φορέα, την προστασία και ανάδειξη ενός από τα κτίρια που πρόκειται να εγκατασταθεί το Μουσείο, την συλλογή και αρχειοθέτηση χειρογράφων, φωτογραφιών και χαρτών, την δημιουργία και διαμόρφωση του εκθεσιακού χώρου του μουσείου καθώς και την σχετικές ενέργειες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης.

Φορείς Υλοποίησης

- Δήμος Διστόμου
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Περιφερειακή Υπηρεσία ΥΠΠΟ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Με την ίδρυση και λειτουργία του Μεταλλευτικού Μουσείου Διστόμου επιτυγχάνεται η διάσωση ενός σημαντικού μνημείου της βιομηχανικής κληρονομιάς της Ελλάδας. Συγχρόνως, δημιουργούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την αύξηση της τουριστικής κίνησης της ευρύτερης περιοχής του Διστόμου συμβάλλοντας σημαντικά στην προσπάθεια ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού στον Νομό.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Ίδρυση Μουσείου	6.500
2	Τεχνικές Μελέτες Κατασκευής	42.000
3	Κτιριακή Υποδομή	350.000
4	Εξοπλισμός-Εκθετήριο	200.000
5	Ενέργειες Αρχειοθέτησης υλικού	80.000
6	Ενέργειες Ευαισθητοποίησης και Ενημέρωσης	30.000
	Σύνολο	628.500

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες του Μεταλλευτικού Μουσείου, τοπικός πληθυσμός και επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην τοπική τουριστική βιομηχανία.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΕΠ «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Ίδρυση Μουσείου	■							
2	Εκπόνηση τεχνικών μελετών		■	■					
3	Κτιριακή Υποδομή				■	■	■	■	■
4	Προμήθεια εξοπλισμού-εκθετηρίων							■	■
5	Οργάνωση εκθεμάτων-αρχειοθέτηση							■	■
6	Ενέργειες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης							■	■

2. ΦΘΙΩΤΙΔΑ

2.1. Προστασία και Ανάδειξη του Ιστορικού Τριγώνου Αλαμάνα-Θερμοπύλες-Γοργοπόταμος

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά ολοκληρωμένη παρέμβαση προστασίας και ανάδειξης των ιστορικών χώρων Αλαμάνας-Θερμοπυλών και Γοργοποτάμου οι οποίοι αποτελούν ιστορικοί χώροι παγκόσμιας εμβέλειας με εξέχουσα πολιτισμική αξία και ιδιαίτερο τουριστικό ενδιαφέρον. Στα πλαίσια του συγκεκριμένου έργου συμπεριλαμβάνονται παρεμβάσεις βελτίωσης και ανάδειξης των ανωτέρω ιστορικών χώρων, ενέργειες προβολής των χώρων αυτών και δημιουργία διαδρομών ιστορικού ενδιαφέροντος εντός του εν λόγω τριγώνου. Ειδικότερα, πρόκειται να συνταχθεί σχετική προκαταρτική μελέτη καθώς και οριστική μελέτη των επιμέρους έργων, θα γίνουν οι απαραίτητες εργασίες απαλλοτριώσεων και η κατασκευή των επιμέρους έργων προστασίας και ανάδειξης.

Φορείς Υλοποίησης

Περιφέρεια

Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το έργο «Προστασία και Ανάδειξη του Ιστορικού Τριγώνου Αλαμάνα-Θερμοπύλες-Γοργοπόταμος» θα συμβάλλει στην διασύνδεση και την συνολική τουριστική προβολή των τριών ιστορικών χώρων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Προκαταρτική και οριστική μελέτη	1.800.000
2	Απαλλοτριώσεις	1.800.000
3	Έργα κατασκευής	8.200.000
4	Ενέργειες δημοσιότητας και Προβολής	300.000
5	Σύνολο	12.100.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες οι οποίοι θα μπορούν να επισκεφθούν τρεις χώρους διαφορετικής ιστορικής σημασία αλλά συνδεδεμένους σε ένα ενιαίο σύνολο, ο τοπικός πληθυσμός της ευρύτερης περιοχής είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από το συγκεκριμένο έργο καθώς και οι τουριστικές επιχειρήσεις των κοντινών δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Προκαταρτική και οριστική μελέτη								
2	Απαλλοτριώσεις								
3	Έργα κατασκευής								
4	Ενέργειες δημοσιότητας και Προβολής								

2.2. Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η κατηγορία έργων ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων και Βυζαντινών μνημείων αναφέρεται στους κυριότερους αρχαιολογικούς χώρους και Βυζαντινά μνημεία του Νομού. Πιο συγκεκριμένα, στους χώρους και στα μνημεία τα οποία θα επιλεχθούν, θα γίνουν οι απαραίτητες παρεμβάσεις για την συντήρηση (προστασία από διάβρωση) και την ανάδειξή τους ως τουριστικούς πόλους έλξης. Η βελτίωση, η ανάδειξη και η προβολή των μνημείων και χώρων, η βελτίωση της επισκεψιμότητάς τους, η δημιουργία σχετικών μουσείων πλησίον των μνημείων καθώς και η δημιουργία ή βελτίωση σχετικών διαδρομών αποτελούν ενδεικτικές προβλεπόμενες παρεμβάσεις. Στους σημαντικότερους **αρχαιολογικούς χώρους** του Νομού συγκαταλέγονται:

- η Λάρυμνα
- τα Κάστρα Αχινού (Έχινος), Λαμίας, Μενδενίτσας, Υπάτης, Λιμογαρδίου, Δρυμαίας, Πελασγίας
- ο Αρχαιολογικός χώρος Πυρά
- ο Θολωτός τάφος Βαρδάτων
- η Ελάτεια
- ο Ναός Αθηνάς Κραναίας

Στα σημαντικότερα **Βυζαντινά μνημεία** διακρίνονται:

- η Ι.Μ. Δαμάστας
- η Ι.Μ. Αγάθωνος
- ο Ι. Ναός Αγ. Σοφίας
- ο Ι.Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Αλεπόσπιτων
- ο Ι.Ναός Αγ. Παρασκευής Κομποτάδων
- ο Ι.Ναός Αγ. Χαραλάμπους
- η Ι.Μ. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Καμένων Βούρλων

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

- Ιερές Μητροπόλεις
- Περιφερειακή Υπηρεσία Υπουργείου Πολιτισμού
- ΟΤΑ
- ΝΠΔΔ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Οι παρεμβάσεις συντήρησης και ανάδειξης των αρχαιολογικών χώρων και των Βυζαντινών μνημείων του Νομού καθώς και οι συνοδευόμενες αυτών ενέργειες προβολής, θεωρούνται άμεσης προτεραιότητας τόσο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς όσο και για την αναβάθμιση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	1.900.000
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων	15.800.000
3	Σύνολο	17.700.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες των αρχαιολογικών χώρων και των Βυζαντινών μνημείων του Νομού καθώς και ο τοπικός πληθυσμός της ευρύτερης περιοχής είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από το συγκεκριμένο έργο καθώς και οι τουριστικές επιχειρήσεις των κοντινών δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Μελέτες								
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων								

2.3. Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων περιλαμβάνει έργα αποκατάστασης και ανάδειξης αξιόλογων αρχιτεκτονικών μνημείων του Νομού με ιστορική και αισθητική σημασία. Ιδιαίτερη προτεραιότητα προτείνεται να δοθεί σε γεφύρια, μύλους και βρύσες αξιόλογης αρχιτεκτονικής αξίας. Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται η υλοποίηση έργων αποκατάστασης και ανάδειξης των αρχιτεκτονικών αυτών μνημείων καθώς και ανάπλασης του περιβάλλοντος χώρου. Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στα έργα προστασία και ανάδειξης μύλων που διαθέτει ο Νομός Φθιώτιδας, Ενδεικτικά αναφέρονται οι μύλοι:

• Πουγκακίων	• Λαμίας (Μυλαύλακο)
• Αγ. Γεωργίου	• Βιτόλη
• Υπάτης	• Γιαννιτσού
• Αργυρίων	• Δίκαστρου
• Ασβέστη	• Άνω και Κάτω Καναλίων
• Καστανιάς	• Μαρμάρων
• Νεοχωρίου Υπάτης	• Περιστερίου
• Παλαιοχωρίου	• Στυλίδας

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	67.000
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων	560.000
3	Σύνολο	627.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες των περιοχών όπου βρίσκονται τα μνημεία αρχιτεκτονικής αξίας, του Νομού καθώς και ο τοπικός πληθυσμός της ευρύτερης περιοχής είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από το συγκεκριμένο έργο καθώς και οι τουριστικές επιχειρήσεις των κοντινών δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Μελέτες								
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων								

2.4. Καινοτομικό Μουσείο Θερμοπυλών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η υλοποίηση του παρόντος έργου αναφέρεται στην δημιουργία ενός Καινοτομικού Μουσείου στο οποίο με την χρήση των νέων τεχνολογιών και των νέων μουσειολογικών ερμηνευτικών μεθόδων θα παρουσιάζεται μια σειρά από θέματα που σχετίζονται με τις τακτικές και τις στρατηγικές των μαχών τον εξοπλισμό των στρατιωτών και την γεωμορφολογία της θέσης των Θερμοπυλών κατά την αρχαιότητα καθώς και την αναπαράσταση των άλλων πεδίων μαχών της ευρύτερης περιοχής (Πλαταιές, Λεύκτρα, Χαιρώνια, Κίρρα κ.α.).

Το Καινοτομικό Μουσείο Θερμοπυλών προβλέπει την δημιουργία στον χώρο του μουσείου τριών ξεχωριστών ενοτήτων αυτήν της μάχης των Θερμοπυλών όπου θα παρουσιάζεται τόσο η γεωμορφολογία της περιοχής κατά την περίοδο όπου ονομαζόταν «στενά των Θερμοπυλών» όσο και η μάχη των Θερμοπυλών, αυτήν των σημαντικότερων μαχών κατά την αρχαιότητα που έλαβαν χώρα στην Στερεά Ελλάδα (Πλαταιές, Λεύκτρα, Χαιρώνεια, Ερέτρια, Δελφοί) και αυτήν των πολιτιστικών διαδρομών των μαχών.

Πιο συγκεκριμένα, το έργο προβλέπει την κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων του Μουσείου, με τρεις ξεχωριστούς εκθεσιακούς χώρους, αίθουσα υποδοχής, εμπορικό κατάστημα αναμνηστικών αντικειμένων και βιβλίων, χώρο στάθμευσης και αναψυκτήριο.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Αγορά οικοπέδου	180.000
2	Μελέτες Έργων Κατασκευής	62.000
3	Έργα Κατασκευής	510.000
4	Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου	90.000
5	Εξοπλισμός και υλικό υποστήριξης	250.000
6	Ενέργειες δημοσιότητας	35.000
	Σύνολο	1.127.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες του μουσείου και της ευρύτερης περιοχής του Νομού είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από το συγκεκριμένο έργο καθώς και οι τουριστικές επιχειρήσεις και ο τοπικός πληθυσμός των κοντινών δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠ Τουρισμός -Πολιτισμός

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Αγορά οικοπέδου	■							
2	Μελέτες Έργων Κατασκευής		■	■	■				
3	Έργα Κατασκευής			■	■	■	■	■	■
4	Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου			■	■	■	■	■	■
5	Εξοπλισμός και υλικό υποστήριξης							■	■
6	Ενέργειες δημοσιότητας			■	■	■	■	■	■

3. ΕΥΒΟΙΑ

3.1. Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η κατηγορία έργων ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων και Βυζαντινών μνημείων αναφέρεται στους κυριότερους αρχαιολογικούς χώρους και Βυζαντινά μνημεία του Νομού. Πιο συγκεκριμένα, στους χώρους και στα μνημεία τα οποία θα επιλεχθούν, θα γίνουν οι απαραίτητες παρεμβάσεις για την συντήρηση (προστασία από διάβρωση) και την ανάδειξή τους ως τουριστικούς πόλους έλξης. Η βελτίωση, η ανάδειξη και η προβολή των μνημείων και χώρων, η βελτίωση της επισκεψιμότητάς τους, η δημιουργία σχετικών μουσείων πλησίον των μνημείων καθώς και η δημιουργία ή βελτίωση σχετικών διαδρομών αποτελούν ενδεικτικές προβλεπόμενες παρεμβάσεις. Στους σημαντικότερους **αρχαιολογικούς χώρους και τα σημαντικότερα Βυζαντινά Μνημεία** του Νομού συγκαταλέγονται:

α/α	Αρχαιολογικός Χώρος
1	Μακεδονικός τάφος (Ερέτρια)
2	Αρχαίο Θόλος (Ερέτρια)
3	Απολιθωμένο Δάσος Κερασιάς(Ιστιαία)
4	Αρχαία Λουτρά Αιδηψού (Αιδηψός)
5	Αρχαία Λουτρά Γιάλτρων (Γιάλτρα)
6	Αρχαίο Ελύμνιο (Λίμνης)
7	Αρχαίο Νεκροταφείο Ριτσώνας (Αυλίδα)
8	Οικία των Ψηφιδωτών (Ερέτρια)
9	Αρχαίο Θέατρο (Ερέτρια)
10	Ναός Απόλλωνος Δαφνηφόρου (Ερέτρια)
11	Θολωτός τάφος Κατακάλου (Αλιβέρι)
12	Λευκαντί
13	Αρχαία Χαλκίδα
14	Ιερός Αυλιδείας Αρτέμιδος
15	Ταύρος Ωρεών
16	Μαυσωλείο Καρύστου
17	Βιγλατούρι Κύμης
18	Αμάρυνθος
19	Μαγαζιά Σκύρου

α/α	Βυζαντινό Μνημείο
1	Ι.Μ. Αγ. Ιωάννου Καλυβίτου
2	Ι.Μ.Αγ.Νικολάου
3	Ι.Μ.Παναγίας Περιβλέπτους
4	Ι.Μ.Εισοδίων της Θεοτόκου
5	Ι.Μ.Αγ. Ιωάννου Προδρόμου Καρυών
6	Ι.Ναός Αγ. Άννας Βασιλικών

7 Ι.Ναός Θεοτόκου Αλιβερίου
8 Ι..Ναός Αγ.Νικολάου
9 Ι.Ναός Αγ. Νικολάου «Γαλατάκι»
10 Ι.Μ. Ταξιαρχών Καλυβίων
11 Ι.Μ. Αγ. Γεωργίου Σκύρου
12 Ι.Ναός Αγ. Παρασκευής Χαλκίδος
13 Ι.Ναός Αγ. Γεωργίου «Αρμά»
14 Ι.Ναός Αγ. Γεωργίου
15 Ι.Μ. Καταρράκτη
16 Ι.Μ.Μάντζαρη
17 Ι.Μ. Αρμά Καμαρίου
18 Ι.Μ.Αγ. Γεωργίου
19 Ι.Μ. Χιλιαδούς
20 Ι.Μ.Αγ. Νικολάου Σικελιώτη
21 Ι.Μ. Αγ. Νικολάου Βάθειας
22 Ι.Μ. Αγ. Παρασκευής
23 Ι.Μ.Αγ. Ιωάννου Καρυών
24 Ι.Μ. Αγ. Ιωάννου Κεσκεσά
25 Ι.Μ. Κορακιών

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ιερές Μητροπόλεις
- Περιφερειακή Υπουργείο Πολιτισμού
- ΟΤΑ
- ΝΠΔΔ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Οι παρεμβάσεις συντήρησης και ανάδειξης των αρχαιολογικών χώρων και των Βυζαντινών μνημείων του Νομού καθώς και οι συνοδευόμενες αυτών ενέργειες προβολής, θεωρούνται άμεσης προτεραιότητας τόσο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς όσο και για την αναβάθμιση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	1.900.000

2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων	15.800.000
3	Σύνολο	17.700.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες των αρχαιολογικών χώρων και των Βυζαντινών μνημείων του Νομού καθώς και ο τοπικός πληθυσμός της ευρύτερης περιοχής είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από το συγκεκριμένο έργο καθώς και οι τουριστικές επιχειρήσεις των κοντινών δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Μελέτες								
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων								

3.2. Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων περιλαμβάνει έργα αποκατάστασης και ανάδειξης αξιόλογων αρχιτεκτονικών μνημείων του Νομού με ιστορική και αισθητική σημασία. Ιδιαίτερη προτεραιότητα προτείνεται να δοθεί σε γεφύρια, μύλους και βρύσες αξιόλογης αρχιτεκτονικής αξίας. Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται η υλοποίηση έργων αποκατάστασης και ανάδειξης των αρχιτεκτονικών αυτών μνημείων καθώς και ανάπλασης του περιβάλλοντος χώρου.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	67.000
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων	560.000
3	Σύνολο	627.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες των περιοχών όπου βρίσκονται τα μνημεία αρχιτεκτονικής αξίας, του Νομού καθώς και ο τοπικός πληθυσμός της ευρύτερης περιοχής είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από το συγκεκριμένο έργο καθώς και οι τουριστικές επιχειρήσεις των κοντινών δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Μελέτες								
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων								

3.2. Προστασία και Ανάδειξη Πύργων και Κάστρων

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η παρούσα κατηγορία έργων αφορά επεμβάσεις αναστήλωσης και ανάδειξης ιστορικών πύργων και κάστρων της μεταβυζαντινής εποχής, ειδικών μνημείων που διαθέτουν σημαντική παρουσία στους πολιτιστικούς πόρους του Νομού. Ειδικότερα οι επεμβάσεις αναφέρονται σε αναστηλωτικά έργα, έργα βελτίωσης και διαμόρφωσης εσωτερικών χώρων και έργα διαμόρφωσης οδών πρόσβασης. Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα σημαντικότερα ιστορικά μνημεία, πύργοι και κάστρα του Νομού:

- Castello Rosso
- Φρούριο Μπούρτζι
- Ενετικός Πυργος Σκουντέρι
- Ενετικός Πύργος Καθενών
- Κάστρο Καράμπαμπα Χαλκίδας
- Πύργος Δροσίνη Γουβών

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Περιφερειακή Διεύθυνση ΥΠ.ΠΟ.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	48.000
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων	400.000
3	Σύνολο	448.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες των περιοχών όπου βρίσκονται τα ιστορικά μνημεία του Νομού καθώς και ο τοπικός πληθυσμός της ευρύτερης περιοχής είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από το συγκεκριμένο έργο καθώς και οι τουριστικές επιχειρήσεις των κοντινών δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Μελέτες								
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων								

4. ΦΩΚΙΔΑ

4.1. Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η κατηγορία έργων ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων και Βυζαντινών μνημείων αναφέρεται στους κυριότερους αρχαιολογικούς χώρους και Βυζαντινά μνημεία του Νομού. Πιο συγκεκριμένα, στους χώρους και στα μνημεία τα οποία θα επιλεχθούν, θα γίνουν οι απαραίτητες παρεμβάσεις για την συντήρηση (προστασία από διάβρωση) και την ανάδειξή τους ως τουριστικούς πόλους έλξης. Η βελτίωση, η ανάδειξη και η προβολή των μνημείων και χώρων, η βελτίωση της επισκεψιμότητάς τους, η δημιουργία σχετικών μουσείων πλησίον των μνημείων καθώς και η δημιουργία ή βελτίωση σχετικών διαδρομών αποτελούν ενδεικτικές προβλεπόμενες παρεμβάσεις. Στους σημαντικότερους **αρχαιολογικούς χώρους** του Νομού συγκαταλέγονται:

α/α	**Αρχαιολογικό Μνημείο**
1	Αρχαία Λιλαία
2	Οχύρωση αρχαίας Άμφισσας
3	Πυρά Ηρακλέους (Ξεροβούνι Παύλιανης)
5	Αρχαία πόλη περιοχής «Καλαφάτη»
6	Αρχαία πόλη Μεδεώνος

ενώ στα σημαντικότερα **Βυζαντινά Μνημεία** συγκαταλέγονται τα εξής:

α/α	**Βυζαντινά Μνημεία**
1	Ι.Μ. Βαρνάκοβας
2	Ι.Μ. Κόκκινου
3	Ι.Μ. Αγ.Ιωάννου του Προδρόμου Δεσφίνας
4	Ι.Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Άμφισσας
5	Ι.Μ. Παναγίας της Κουτσουριώτισσας
6	Ι.Μ. Αγ. Ιωάννου του Προδρόμου Αρτοτίνας
7	Ι.Μ. Προφήτη Ηλιού
8	Ι. Ασκητήριο Αγ. Δημητρίου Συκιάς
9	Ι. Ναός Ευαγγελισμού της Θεοτόκου (Παναγία η Πολυπορτού)

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ιερές Μητροπόλεις
- Περιφερειακή Υπουργείο Πολιτισμού
- ΟΤΑ
- ΝΠΔΔ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Οι παρεμβάσεις συντήρησης και ανάδειξης των αρχαιολογικών χώρων και των Βυζαντινών μνημείων του Νομού καθώς και οι συνοδευόμενες αυτών ενέργειες προβολής, θεωρούνται άμεσης προτεραιότητας τόσο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς όσο και για την αναβάθμιση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	1.900.000
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων	15.800.000
3	Σύνολο	17.700.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες των αρχαιολογικών χώρων και των Βυζαντινών μνημείων του Νομού καθώς και ο τοπικός πληθυσμός της ευρύτερης περιοχής είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από το συγκεκριμένο έργο καθώς και οι τουριστικές επιχειρήσεις των κοντινών δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Μελέτες								
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων								

4.2. Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων περιλαμβάνει έργα αποκατάστασης και ανάδειξης αξιόλογων αρχιτεκτονικών μνημείων του Νομού με ιστορική και αισθητική σημασία. Ιδιαίτερη προτεραιότητα προτείνεται να δοθεί σε γεφύρια, μύλους και βρύσες αξιόλογης αρχιτεκτονικής αξίας. Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται η υλοποίηση έργων αποκατάστασης και ανάδειξης των αρχιτεκτονικών αυτών μνημείων καθώς και ανάπλασης του περιβάλλοντος χώρου.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	67.000
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων	560.000
3	Σύνολο	627.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες των περιοχών όπου βρίσκονται τα μνημεία αρχιτεκτονικής αξίας, του Νομού καθώς και ο τοπικός πληθυσμός της ευρύτερης περιοχής είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από το συγκεκριμένο έργο καθώς και οι τουριστικές επιχειρήσεις των κοντινών δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Μελέτες								
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων								

5. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ

5.1. Ανάδειξη Βυζαντινών Μνημείων

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η κατηγορία έργων ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων και Βυζαντινών μνημείων αναφέρεται στους κυριότερους αρχαιολογικούς χώρους και Βυζαντινά μνημεία του Νομού. Πιο συγκεκριμένα, στους χώρους και στα μνημεία τα οποία θα επιλεχθούν, θα γίνουν οι απαραίτητες παρεμβάσεις για την συντήρηση (προστασία από διάβρωση) και την ανάδειξή τους ως τουριστικούς πόλους έλξης. Η βελτίωση, η ανάδειξη και η προβολή των μνημείων και χώρων, η βελτίωση της επισκεψιμότητάς τους, η δημιουργία σχετικών μουσείων πλησίον των μνημείων καθώς και η δημιουργία ή βελτίωση σχετικών διαδρομών αποτελούν ενδεικτικές προβλεπόμενες παρεμβάσεις.

Στα σημαντικότερα **Βυζαντινά Μνημεία** συγκαταλέγονται τα εξής:

Α/α	Βυζαντινό Μνημείο
1	Ι.Ναός Αγ.Ιωάννη του Χρυσοστόμου
2	Ι.Ναός της Παναγίας
3	Ι.Μ.Μεταμορφώσεως του Σωτήρος
4	Ι.Μ.Μεταμορφώσεως του Σωτήρος
5	Ι.Ησυχαστήριο Οσ.Μαρίας
6	Ι.Μ."Κορίτσας"
7	Ι.Μ.Τατάρνης
8	Ι.Μ.Προυσσού
9	Ι.Ναός Αγ.Λεωνίδη Κλαυσίου
10	Ι.Ναός Αγ.Τριάδας
11	Ι.Ναός Αγ.Δημητρίου
12	Ι.Μ. Στάνας
13	Ι.Μ. Βλάχας

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Περιφερειακή Διεύθυνση Υπουργείου Πολιτισμού
- Ιερά Μητρόπολη Καρπενησίου
- ΟΤΑ
- ΝΠΔΔ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Οι παρεμβάσεις συντήρησης και ανάδειξης των αρχαιολογικών χώρων και των Βυζαντινών μνημείων του Νομού καθώς και οι συνοδευτικές αυτών ενέργειες προβολής, θεωρούνται άμεσης προτεραιότητας τόσο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς όσο και για την αναβάθμιση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	960.000
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων	8.000.000
3	Σύνολο	8.960.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες των αρχαιολογικών χώρων και των Βυζαντινών μνημείων του Νομού καθώς και ο τοπικός πληθυσμός της ευρύτερης περιοχής είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από το συγκεκριμένο έργο καθώς και οι τουριστικές επιχειρήσεις των κοντινών δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Μελέτες								
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων								

5.2. Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων περιλαμβάνει έργα αποκατάστασης και ανάδειξης αξιόλογων αρχιτεκτονικών μνημείων του Νομού με ιστορική και αισθητική σημασία. Ιδιαίτερη προτεραιότητα προτείνεται να δοθεί σε γεφύρια, μύλους και βρύσες αξιόλογης αρχιτεκτονικής αξίας. Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται η υλοποίηση έργων αποκατάστασης και ανάδειξης των αρχιτεκτονικών αυτών μνημείων καθώς και ανάπλασης του περιβάλλοντος χώρου. Χαρακτηριστική είναι η παρουσία στον Νομό Ευρυτανίας μιας σειράς γεφυριών παραδοσιακής αρχιτεκτονικής οι οποίοι χρήζουν προστασίας και ανάδειξης, χωρίς αυτό να εξαιρεί άλλα μνημεία παραδοσιακής αρχιτεκτονικής. Τέτοια είναι τα εξής:

- Το γεφύρι του Γαύρου Μεγ. Χωριού
- Το γεφύρι των Κορυσχάδων
- Το γεφύρι της παλιάς Βίλιανης
- Το γεφύρι των Αγράφων
- Το γεφύρι της Τέμπλας
- Το γεφύρι των Αυλακίων
- Το γεφύρι της Νεράτας
- Το γεφύρι του Τρολάτου

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	67.000
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων	560.000
3	Σύνολο	627.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες των περιοχών όπου βρίσκονται τα μνημεία αρχιτεκτονικής αξίας, του Νομού καθώς και ο τοπικός πληθυσμός της ευρύτερης περιοχής είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από το συγκεκριμένο έργο καθώς και οι τουριστικές επιχειρήσεις των κοντινών δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Μελέτες								
2	Έργα προστασία και ανάδειξης μνημείων								

5.3. Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Καρπενησίου

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Ο Νομός της Ευρυτανίας, όντας χαρακτηρισμένος ως μία από τις πρώτες περιοχές του κόσμου σε καθαρότητα περιβάλλοντος με μηδενική μόλυνση (UNESCO, 1991) διαθέτει πλήθος φυσικών πόρων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και οικολογικού ενδιαφέροντος με δείγματα σπάνιας χλωρίδας και πανίδας. Το παρόν έργο αναφέρεται στην δημιουργία ειδικού φορέα-Μουσείου Φυσικής Ιστορίας το οποίο θα εδράζεται στο Καρπενήσι και θα έχει ως βασικό σκοπό την παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης των έμβιων όντων, των δειγμάτων σπάνιας χλωρίδας και πανίδας του Νομού καθώς και την παροχή εκθεμάτων και πληροφοριών σχετικών με την Γεωλογία, Παλαιοντολογία, Κλιματολογία, Εδαφολογία και Οικολογία των φυσικών πόρων του Νομού. Η υλοποίηση του έργου αυτού προβλέπει την δημιουργία στον χώρο του μουσείου τριών ξεχωριστών ενοτήτων αυτήν της Γενικής Φυσικής Ιστορίας όπου θα παρουσιάζονται θέματα σχετικά με το κλίμα, το έδαφος, την χλωρίδα και την πανίδα της ευρύτερης περιοχής του Νομού καθώς και θέματα σχετικά με την προστασία της φυσικής κληρονομιάς σε παγκόσμιο και ελληνικό επίπεδο, αυτήν των ζώων και πουλιών που συναντώνται ή έχουν εκλείψει από τον φυσικό χώρο του Νομού της Ευρυτανίας με παράλληλη αναφορά στην καταγωγή και εξέλιξή τους από τον Παλαιοζωϊκό αιώνα μέχρι σήμερα και αυτήν του Βοτανικού Κήπου όπου πρόκειται να διατηρείται ποικιλία αντιπροσωπευτικού αριθμού φυτικών ειδών από την πλούσια σε φυτικά είδη χλωρίδα του Νομού.

Πιο συγκεκριμένα, το έργο προβλέπει την κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων του Μουσείου, με τρεις ξεχωριστούς εκθεσιακούς χώρους, βιβλιοθήκη, γραφεία διεύθυνσης, ερευνητικό εργαστήριο, εμπορικό κατάστημα αναμνηστικών αντικειμένων και βιβλίων, χώρους στάθμευσης και αναψυκτήριο.

Φορείς Υλοποίησης

- Δήμος Καρπενησίου
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Περιφερειακή Υπηρεσία ΥΠΠΟ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Με την ίδρυση και λειτουργία του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Καρπενησίου επιτυγχάνεται η ανάδειξη των δειγμάτων σπάνιας χλωρίδας και πανίδας του Νομού, η ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα φυσικής ιστορίας και προστασίας της φύσης εμπλουτίζοντας με αυτόν τρόπο το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν του Νομού και δημιουργώντας προϋποθέσεις για την αύξηση της τουριστικής κίνησης της ευρύτερης περιοχής του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Ίδρυση Μουσείου	6.500
2	Τεχνικές Μελέτες Κατασκευής	42.000
3	Κτιριακή Υποδομή	550.000
4	Εξοπλισμός-Εκθετήριο	200.000
5	Ενέργειες συλλογής υλικού	480.000
6	Ενέργειες Ευαισθητοποίησης και Ενημέρωσης	30.000
	Σύνολο	1.308.500

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας, τοπικός πληθυσμός και επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην τοπική τουριστική βιομηχανία.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΕΠ «Πολιτισμός», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Ίδρυση Μουσείου								
2	Εκπόνηση τεχνικών μελετών								
3	Κτιριακή Υποδομή								
4	Προμήθεια εξοπλισμού-εκθετηρίων								
5	Συλλογή- Οργάνωση εκθεμάτων								
6	Ενέργειες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης								

6. ΔΕΛΦΟΙ-ΑΡΑΧΟΒΑ

6.1. Επέκταση Σχεδίου Πόλεως Δελφών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η ταχέως αυξανόμενη τουριστική κίνηση της περιοχής των Δελφών είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των θέσεων απασχόλησης και συνεπώς αύξηση των αναγκών και της ζήτησης για αγορά γης και κατοικίας. Η υλοποίηση του παρόντος έργου αναφέρεται στην εφαρμογή του ΓΠΣ που προβλέπει την επέκταση του οικισμού αντιμετωπίζοντας αποτελεσματικά τις έντονες οικιστικές πιέσεις για πρώτη και εξοχική κατοικία που παρατηρούνται στην ευρύτερη περιοχή. Ειδικότερα, αυτό συνεπάγεται έργα οδοποιίας, έργα επέκτασης δικτύου ύδρευσης, έργα επέκτασης δικτύου αποχέτευσης, καθώς και έργα αναπλάσεων κοινόχρηστων χώρων.

Το έργο κρίνεται απολύτως απαραίτητο για την απρόσκοπτη λειτουργία των Δελφών ως παγκόσμιου κέντρου πολιτιστικού/ αρχαιολογικού τουρισμού.

Φορείς Υλοποίησης

- ΥΠΕΧΩΔΕ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου πρόκειται να συμβάλλει θετικά τόσο στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των πολιτιστικών πόρων της περιοχής όσο και στην εξυπηρέτηση των επισκεπτών και του τοπικού πληθυσμού δημιουργώντας τις προϋποθέσεις αειφορίας στην τοπική ανάπτυξη.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες Τεχνικών έργων	1.050.000
2	Επέκταση Δικτύου ύδρευσης	1.500.000
3	Επέκταση Δικτύου Αποχέτευσης	1.500.000
4	Αναπλάσεις Κοινόχρηστων Χώρων	1.500.000
5	Έργα Οδοποιίας	3.000.000
6	Λοιπά έργα	1.200.000

	Σύνολο	9.750.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των Δελφών, τοπικός πληθυσμός και επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην τοπική τουριστική βιομηχανία.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Μελέτες Τεχνικών έργων												
2	Επέκταση Δικτύου ύδρευσης												
3	Επέκταση Δικτύου Αποχέτευσης												
4	Αναπλάσεις Κοινόχρηστων Χώρων												
5	Έργα Οδοποιίας												
6	Λοιπά έργα												

6.2. Υπαίθριο Θέατρο Δελφών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αναφέρεται στην δημιουργία υπαίθριου θεάτρου εντός των εγκαταστάσεων του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου των Δελφών. Η υλοποίηση του παρόντος έργου θα εξυπηρετήσει πολιτιστικές δραστηριότητες οι οποίες για λόγους προστασίας αρχαιολογικού χώρου, δεν δύνανται να πραγματοποιηθούν στο αρχαίο θέατρο των Δελφών.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Περιφερειακή Διεύθυνση ΥΠ.ΠΟ.
- Δήμος Δελφών

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η δημιουργία νέου υπαίθριου θεάτρου θα εξυπηρετήσει θεατρικές-πολιτιστικές εκδηλώσεις της περιοχής οι οποίες για λόγους προστασίας αρχαιολογικού χώρου δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν στο αρχαίο θέατρο των Δελφών.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Τεχνικές Μελέτες Κατασκευής	600.000
2	Έργα Κατασκευής	4.400.000
3	Διαμόρφωση χώρων	600.000
	Σύνολο	5.200.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των Δελφών, τοπικός πληθυσμός και επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην τοπική τουριστική βιομηχανία.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠ «Πολιτισμός»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Μελέτες												
2	Έργα Κατασκευής												
3	Έργα διαμόρφωσης χώρων												

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ			
α/α	**ΕΡΓΟ**	**ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**	**ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ**
1.	Διορθόδοξο Κέντρο Ιεράς Μονής Οσίου Λουκά	1.127.500	Α
2.	Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων	17.700.000	Β
3.	Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς	627.000	Α
4.	Μεταλλευτικό Μουσείο Διστόμου	628.500	Β
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**20.083.000**	
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ			
1.	Προστασία και Ανάδειξη του Ιστορικού Τριγώνου Αλαμάνα-Θερμοπύλες-Γοργοπόταμος	12.100.000	Β
2.	Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων	17.700.000	Β
3.	Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς	627.000	Β
4.	Καινοτομικό Μουσείο Θερμοπυλών	1.127.000	Γ
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**31.554.000**	
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ			
1.	Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων	17.700.000	Α
2.	Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς	627.000	Β
3.	Προστασία και Ανάδειξη Πύργων και Κάστρων	448.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**18.775.000**	
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ			
1.	Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων	17.700.000	Α

2.	Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς	627.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**18.327.000**	
	ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		
1.	Ανάδειξη Βυζαντινών Μνημείων	8.960.000	Α
2.	Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς	627.000	Β
3.	Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Καρπενησίου	1.308.500	Β
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**10.895.500**	
	ΔΕΛΦΟΙ ΑΡΑΧΩΒΑ		
1.	Επέκταση Σχεδίου Πόλεως Δελφών	9.750.000	Α
2.	Υπαίθριο Θέατρο Δελφών	5.200.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΛΦΟΙ - ΑΡΑΧΩΒΑ	**14.950.000**	
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	***114.584.500***	

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ													
α/α	**ΕΡΓΟ**	**2003**		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1.	Διορθόδοξο Κέντρο Ιεράς Μονής Οσίου Λουκά												
2.	Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων												
3.	Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς												
4.	Μεταλλευτικό Μουσείο Διστόμου												
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ													
1.	Προστασία και Ανάδειξη του Ιστορικού Τριγώνου Αλαμάνα-Θερμοπύλες-Γοργοπόταμος												
2.	Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων												
3.	Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς												
4.	Καινοτομικό Μουσείο Θερμοπυλών												
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ													
1.	Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων												
2.	Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς												
3.	Προστασία και Ανάδειξη Πύργων και Κάστρων												
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ													
1.	Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων												
2.	Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς												

ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ												
1.	Ανάδειξη Βυζαντινών Μνημείων											
2.	Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς											
3.	Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Καρπενησίου											
ΔΕΛΦΟΙ - ΑΡΑΧΩΒΑ												
1.	Επέκταση Σχεδίου Πόλεως Δελφών											
2.	Υπαίθριο Θέατρο Δελφών											

6.3. ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1. Εισαγωγή

Ο ιαματικός τουρισμός είναι μία ειδική μορφή με παράδοση αιώνων , η οποία όμως, στα πρόσφατα χρόνια, διαρκώς εκσυγχρονίζεται προσφέροντας νέες δραστηριότητες και υποδομές. Οι Τουρίστες του ιαματικού τουρισμού έχουν ως στόχο την βελτίωση της υγείας τους με την διενέργεια -κατά κύριο λόγο -ιαματικών λουτρών σε περιοχές με πηγές.

Από τα αρχαία χρόνια, η σχέση των λουτρών αυτών με την ίαση διαφόρων, ασθενειών έχει γίνει αφ' ενός αιτία πολλών τουριστικών ταξιδιών και αφετέρου αίτιο ανάπτυξης πολλών περιοχών με πηγές. Πολλές τέτοιες περιοχές έχουμε και στη χώρα μας ενώ αρκετές από τις εγκαταστάσεις που υπάρχουν είναι σύγχρονες. Ο ιαματικός τουρισμός όμως την τελευταία δεκαπενταετία εξελίσσεται σε αυτό που ονομάζουμε θερμαλισμό, ο οποίος επηρεάστηκε και από τις υπηρεσίες που προσφέρουν τα ξενοδοχεία και οι εγκαταστάσεις που ασχολούνται με προγράμματα φυσικής και υγιεινής ζωής. Ουσιαστικά ο θερμαλισμός προβάλει την δυνατότητα στους τουρίστες να ασχοληθούν με πολλές δραστηριότητες (ψυχαγωγία, αθλητισμός) αλλά και προγράμματα υγείας επιδιώκοντας να δώσει ένα νέο νόημα στον ιαματικό τουρισμό, αυτό της διατήρησης μίας καλής φυσικής κατάστασης. Απευθύνεται άρα σε περισσότερες ομάδες καταναλωτών και ανατρέπει την άποψη ότι ο ιαματικός τουρισμός αφορά μόνον αρρώστους. Η τάση ανάπτυξης συγκροτημάτων και περιοχών , οι οποίες προσφέρουν υπηρεσίες και δραστηριότητες θερμαλισμού και τουρισμού φυσικής και υγιεινής ζωής, είναι δυναμική τα τελευταία χρόνια.

2. Οι ιαματικές πηγές της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

Η Περιφέρεια και ειδικότερα οι νομοί Εύβοιας και Φθιώτιδας διαθέτουν σημαντικό δυναμικό ιαματικών πηγών όπως αναφέρεται στη συνέχεια.

<u>Οι πηγές της περιοχής των Καμένων Βούρλων</u>

Φορέας εκμετάλλευσης των πηγών είναι ο ΕΟΤ που διαθέτει δύο υδροθεραπευτήρια και μια δεξαμενή σε ένα πάρκο 500 στρεμμάτων.

Στην περιοχή λειτουργούν περίπου 80 ξενοδοχεία, εκ των οποίων ένα είναι Α' τάξης και ανήκει στον ΕΟΤ και ένα κάμπινγκ (επίσης ιδιοκτησίας ΕΟΤ).

Από το 1970 και μετά η κίνηση μειώνεται διαρκώς με ρυθμούς 2% ετησίως.

Ο θερμές πηγές στην περιοχή των Θερμοπυλών

Οι πηγές χρησιμοποιούνται για λουτροθεραπεία και είναι ιδιοκτησίας του ΕΟΤ (όπως και έκταση 760 στρεμμάτων) , ο οποίος είναι και ο φορέας εκμετάλλευσης.

Από το 1980 και μετά η κίνηση μειώνεται διαρκώς με ρυθμούς 4% ετησίως.

Η πηγή στα Λουτρά Υπάτης

Φορέας εκμετάλλευσης της πηγής είναι ο ΕΟΤ που διαθέτει επίσης έκταση 805 στρεμμάτων, ένα υδροθεραπευτήριο με 100 λουτήρες και το ξενοδοχείο ΞΕΝΙΑ Γ' κατηγορίας δυναμικότητας 143 κλινών.

Από το 1990 και μετά η κίνηση μειώνεται διαρκώς με ρυθμούς 4% ετησίως.

Οι πηγές στην περιοχή Πλατυστόμου

Φορέας εκμετάλλευσης της πηγής είναι ο ΕΟΤ που διαθέτει επίσης έκταση 785 στρεμμάτων, ένα παλαιό υδροθεραπευτήριο με 30 λουτήρες, δύο δεξαμενές κολύμβησης, το ξενοδοχείο ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ Γ' κατηγορίας και το ξενοδοχείο ΞΕΝΙΑ Γ' κατηγορίας δυναμικότητας 36 κλινών.

Από το 1990 και μετά η κίνηση μειώνεται διαρκώς με ρυθμούς 7% ετησίως.

Οι πηγές στα Λουτρά Αιδηψού

Φορέας εκμετάλλευσης των πηγών είναι ο ΕΟΤ που διαθέτει επίσης, ένα υδροθεραπευτήριο με 84 ατομικούς λουτήρες, δύο εσωτερικές και μία εξωτερική δεξαμενές κολύμβησης, γυμναστήριο και άλλες σύγχρονες εγκαταστάσεις.

Επίσης στην Αιδηψό λειτουργούν 22 ιδιωτικά υδροθεραπευτήρια και μία δημοτική ακτή μικτών λούσεων και υπάρχουν 94 ξενοδοχεία με 4.600 κλίνες και 5.500 ενοικιαζόμενα με 12.000 κλίνες.

Είναι η μία λουτρόπολη που από το 1990 και μετά παρουσιάζει αύξηση των επισκέψεων.

Στόχοι

Για την ανάπτυξη του ιαματικού τουρισμού στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας τίθενται οι ακόλουθοι στόχοι:

- Ανάπτυξη του κλάδου στα πλαίσια της συνολικής διεύρυνσης του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και στα πλαίσια της εν γένει ανάπτυξης των ειδικών μορφών τουρισμού και της αειφόρου ανάπτυξης.

- Διεύρυνση του προϊόντος του κλάδου πέραν της θεραπείας σε ρόλο πρόληψης, υγείας και βελτίωσης της φυσικής κατάστασης των τουριστών (λειτουργική διεύρυνση).
- Υιοθέτηση νέων θεραπευτικών, κτιριολογικών και πολεοδομικών προτύπων.
- Εκσυγχρονισμός των υποδομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών
- Βελτίωση των μεθόδων οργάνωσης και διαχείρισης
- Αναβάθμιση των τεχνικών προβολής

Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται στη συνέχεια τα συγκεκριμένα έργα για την ανάπτυξη του ιαματικού τουρισμού στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και ειδικότερα:

- Δημιουργία κέντρων θαλασσοθεραπείας
- Δημιουργία πάρκου θερμαλισμού
- Δημιουργία Καινοτομικού Μουσείου
- Ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων
- Προβολή του ιαματικού τουρισμού
- Έργα υποδομής για την υποστήριξη της λειτουργίας των επιχειρήσεων (διαχείριση απορριμμάτων, επεξεργασία αστικών λυμάτων, δημιουργία ζώνης σκαφών αναψυχής)
- Μελέτες επιχειρηματικών σχεδίων των ιαματικών κέντρων

1. ΕΥΒΟΙΑ

1.1. Κέντρο Θαλασσοθεραπείας Λ. Αιδηψού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η ίδρυση του κέντρου θαλασσοθεραπείας εντάσσεται στην υλοποίηση του στόχου της βελτίωσης της τουριστικής ανωδομής της περιοχής .

Η δημιουργία του κέντρου θαλασσοθεραπείας ως συμπληρωματική υποδομή υφιστάμενου ξενοδοχειακού συγκροτήματος, έχει τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

- Αξιοποιεί τα χαρακτηριστικά, τους πόρους και την εικόνα της περιοχής ως κέντρου ιαματικού τουρισμού.
- Περιορίζει το κόστος ανάπτυξης, αφού αξιοποιεί υφιστάμενη υποδομή, προβολή και τεχνική και οργανωτική εμπειρία και γνώση
- Συμβάλλει στη διεύρυνση του τοπικού τουριστικού προϊόντος αφού μπορεί να προσελκύσει πελάτες από τα ιαματικά κέντρα της περιοχής.
- Υποστηρίζει τη λειτουργία και τη βιωσιμότητα των μικρότερων τουριστικών επιχειρήσεων της περιοχής.
- Υποστηρίζει την είσοδο σε νέες αγορές αφού εμπλουτίζει το τοπικό τουριστικό προϊόν.

Το συγκεκριμένο έργο συνιστά προσπάθεια εμπλουτισμού του προσφερόμενου παραδοσιακού ιαματικού /θεραπευτικού προϊόντος των Λουτρών Αιδηψού. Το έργο προτείνεται ως επέκταση υφιστάμενης ξενοδοχειακής μονάδας, αφού η ύπαρξη του τελευταίου είναι απαραίτητη για το κέντρο. Το φυσικό αντικείμενο του έργου αυτού συμπεριλαμβάνει:

- κατασκευή χώρων εισόδου, υποδοχής, αναμονής,
- κατασκευή χώρων ιατρείων, θεραπευτηρίων, εργαστηρίων εξετάσεων, αίθουσας ενόργανης γυμναστικής, χώρων αποθήκευσης/ συντήρησης οργάνων γυμναστικής,
- δημιουργία δύο κυρίων αίθριων με κεντρικές πισίνες,
- αίθριες καμπίνες εισπνοθεραπείας, σολάριουμ, υδρομασάζ, υδρομασάζ άκρων, λασποθεραπείας, παραφίνης, χειρομασάζ, φυσικοθεραπείας, θεραπείας αρθρίτιδας κλπ.

Φορείς Υλοποίησης

- Επιχειρήσεις Ιδιωτικού Τομέα
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του έργου αυτού πρόκειται να εμπλουτίσει το προσφερόμενο παραδοσιακό ιαματικό /θεραπευτικό προϊόν των λουτρών Αιδηψού. Παράλληλα, μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην διεύρυνση και διαφοροποίηση της αγοράς προσελκύοντας αλλοδαπό τουρισμό κι έναν πιο διαφοροποιημένο ημεδαπό τουρισμό και αποτελώντας πρότυπο κέντρο γενικότερου τουρισμού υγείας (health resort) διεθνούς εμβέλειας.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	80.000
2	Έργα κατασκευής κτιριακών εγκαταστάσεων	400.000
3	Εξοπλισμοί-Έπιπλα	80.000
	Σύνολο	560.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών	■	■	■					
2	Κατασκευή				■	■	■	■	■
3	Προμήθεια Εξοπλισμού-Επίπλων								■

1.2. Πάρκο θερμαλισμού Αιδηψού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Όπως σημειώνεται και στην εισαγωγή, η τάση ανάπτυξης συγκροτημάτων και περιοχών, οι οποίες προσφέρουν υπηρεσίες και δραστηριότητες θερμαλισμού, είναι δυναμική τα τελευταία χρόνια.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η δημιουργία θεματικού πάρκου θερμαλισμού ως ενός πυρήνα τουριστικής έλξης στο κέντρο της Αιδηψού.

Από τους διαθέσιμους χώρους το υδροθεραπευτήριο των Αγ. Αναργύρων, το οποίο γειτνιάζει με τον αρχαιολογικό χώρο στον οποίο αποδίδεται ότι θεραπεύτηκε ο ρωμαίος στρατηγός Σύλλας και το υδροθεραπευτήριο του ΕΟΤ, προσφέρουν τη δυνατότητα εγκατάστασης.

Η μορφή και το περιεχόμενο του θεματικού ιαματικού πάρκου που προτείνεται έχει τα γενικά χαρακτηριστικά ενός πολιτισμικού θύλακα, που θα χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη του ιαματικού τουρισμού και του θερμαλισμού στην Στερεά Ελλάδα και επιτρέπει την δυνατότητα επιλογής από διαφορετικές διαχειριστικές προτάσεις, όπως:

- την διαμόρφωση περιβάλλοντος που να προσομοιάζει με τα αρχαία λουτρά, ώστε ο επισκέπτης να έχει την δυνατότητα παράλληλα με την υδροθεραπεία του να γνωρίσει την κληρονομιά του ιαματισμού.
- την αξιοποίηση της νεότερης κληρονομιάς που σήμερα προστατεύεται από το ΥΠΠΟ και την διαμόρφωσή των Αγ. Αναργύρων σε πολιτισμικό θύλακα που θα αναδεικνύει την πολιτιστική κληρονομιά του θερμαλισμού.
- την διαμόρφωση ενός νέου ιαματικού πόρου, ο οποίος θα συνδυάζει την υδροθεραπεία με την ψυχαγωγία.

Οι στόχοι του πάρκου είναι:

- ανάδειξη της ιστορίας του θερμαλισμού στην Ελλάδα, με έμφαση στην Αιδηψό και παρουσίαση των σημαντικότερων ιαματικών πηγών στην περιφέρεια με διάκρισή τους ως προς τα ειδικά χαρακτηριστικά και τις παθήσεις που θεραπεύουν.
- διαμόρφωση βάσης δεδομένων και πληροφοριών για την τουριστική υποδομή αλλά και τις εναλλακτικές δραστηριότητες που θα μπορούσαν να συνδυαστούν με τον θερμαλισμό, και αναφέρονται περισσότερο στον τουρισμό υγείας (περίπατοι,

θαλάσσια μπάνια, κ.ά.).

- ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του θερμαλισμού σε σχέση με ένα ευρύτερο πλαίσιο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης,

Το πάρκο συμπεριλαμβάνει:

- Αίθουσα υποδοχής για την ενημέρωση των επισκεπτών για την υποδομή του θεματικού πάρκου (χώροι έκθεσης και αναψυχής), τις δραστηριότητες που προσφέρονται, πληροφορίες για τις ιαματικές πηγές της Αιδηψού και τις θεραπευτικές τους ιδιότητες ανάλογα με την πάθηση.
- Εκθεσιακό χώρο με θέμα τον θερμαλισμό στην αρχαιότητα. Σε διαμορφωμένο χώρο με ζωγραφικές παραστάσεις που προσομοιώνουν το φυσικό περιβάλλον ενός αρχαίου λουτρού, ομοιώματα ανθρώπων ή αναπαραστάσεις και την μακέτα ενός ρωμαϊκού λουτροθεραπευτηρίου κλπ.
- Εκθεσιακή ενότητα με θέμα την ιστορία της λουτρόπολης της Αιδηψού από την ρωμαϊκή εποχή μέχρι σήμερα.
- Τμήμα πληροφόρησης για τον ιαματικό τουρισμό στην Στερεά Ελλάδα.
- Πισίνα λσυτροθεραπευτηρίου για αναψυχή, διαμορφωμένη ώστε να δίνει την αίσθηση ενός αρχαίου λουτρού.

Η μουσειολογική και αρχιτεκτονική μελέτη θα μπορούσαν να ενοποιήσουν τον περιβάλλοντα χώρο ώστε ο αρχαιολογικός χώρος και το σύγχρονο λουτροθεραπευτήριο του ΕΟΤ να προσδιορίσουν το θεματικό πάρκο ως ένα σύμπλεγμα πόρων.

Φορείς Υλοποίησης

- Επιχειρήσεις Ιδιωτικού Τομέα
- ΟΤΑ
- ΕΟΤ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του έργου αυτού πρόκειται να εμπλουτίσει το προσφερόμενο παραδοσιακό ιαματικό /θεραπευτικό προϊόν των Λουτρών Αιδηψού. Παράλληλα, μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην διεύρυνση και διαφοροποίηση της αγοράς προσελκύοντας αλλοδαπό τουρισμό κι έναν πιο διαφοροποιημένο ημεδαπό τουρισμό και αποτελώντας πρότυπο κέντρο γενικότερου τουρισμού υγείας (health resort) διεθνούς εμβέλειας.

Επίσης θα συμβάλλει στον εμπλουτισμό του ιαματικού τουρισμού με πολιτιστικά στοιχεία και κατ' επέκταση στη διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	60.000
2	Έργα κατασκευής εγκαταστάσεων	300.000
3	Εξοπλισμός λειτουργίας	90.000
4	Διαμορφώσεις χώρων	150.000
5	Προώθηση – Προβολή – Επικοινωνία	50.000
	Σύνολο	650.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα», ΕΠ Τουρισμός - Πολιτισμός

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								
2	Κατασκευή								
3	Λειτουργία								

1.3. Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων Δ. Αιδηψού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Όπως είναι γνωστό, απόλυτη προτεραιότητα στον Εθνικό Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό κατέχει η ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές ή ειδικές περιοχές τουριστικής ανάπτυξης ή πολιτιστικής ανάδειξης (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και τροποποίηση αυτής 98/15/ΕΚ) θέτοντας ως γενικό στόχο την προστασία των νερών και του περιβάλλοντος και την στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης. Λαμβάνοντας υπόψη το γενικό επίπεδο αντίστοιχων υποδομών του Νομού, προτείνεται η κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων στον **Δήμο Αιδηψού.**

Το έργο κρίνεται απαραίτητο για την αναβάθμιση της περιοχής ως τουριστικού προορισμού και ιδιαίτερα ως κέντρου ιαματικού τουρισμού.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Δήμος Αιδηψού

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το εν λόγω έργο πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην προστασία των τουριστικών πόρων του Δήμου Αιδηψού από την ανεξέλεγκτη διάθεση αστικών λυμάτων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	720.000
2	Έργα Κατασκευής	6.000.000
	Σύνολο	6.720.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες των ιαματικών πηγών του Δήμου καθώς και ο τοπικός πληθυσμός είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από την συγκεκριμένη παρέμβαση περιβαλλοντικής

προστασίας. Κατ' επέκταση, έμμεσα ωφελούμενες είναι και οι τουριστικές επιχειρήσεις του Δήμου.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση Μελέτης												
2	Κατασκευή												

1.4. Δημιουργία Ζώνης Σκαφών Αναψυχής Αιδηψού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το παρόν έργο αποτελεί συμπληρωματική υποδομή για την υποστήριξη του ιαματικού τουρισμού στην περιοχή της Αιδηψού, και ως τέτοιο συμπεριλαμβάνεται στο Πρόγραμμα Δράσης. Η κατασκευή του θα αποτελέσει πρόσθετο κίνητρο για την προσέλκυση τουριστών στην περιοχή αφού θα έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης και με θαλάσσια μέσα, ενώ θα διευρύνει και την αγορά που απευθύνεται η περιοχή.

Για την υποστήριξη του ιαματικού τουρισμού του Δήμου Αιδηψού, την ενίσχυση των τουριστικών υποδομών του Νομού, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και την προώθηση, προβολή του τουριστικού προϊόντος θεωρείται σκόπιμη η δημιουργία ειδικής ζώνης σκαφών αναψυχής. Ειδικότερα, προτείνεται η διαμόρφωση μικρής ζώνης χωρητικότητας έως 50 σκαφών, στις υπάρχουσες λιμενικές εγκαταστάσεις του λιμένα της **Αιδηψού.** Ως προς το φυσικό αντικείμενο του προτεινόμενου έργου, προτείνεται η κατασκευή έργων παροχής ύδρευσης, καυσίμων εφοδίων, ηλεκτρικού ρεύματος κατά μήκος των προβλητών, δημιουργίας σημείων πρόσδεσης σκαφών (δέστρες), εγκατάσταση συστήματος ανέλκυσης σκαφών, στοιχειώδεις υποδομές παροχής βοήθειας σε περιπτώσεις βλαβών κλπ.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Δήμος Αιδηψού
- Λιμενικό Ταμείο Νομού

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου πρόκειται να συμβάλλει καταλυτικά στην υποστήριξη του ιαματικού τουρισμού του Δήμου Αιδηψού με την δημιουργία νέων οδών πρόσβασης στην περιοχή καθώς και την εν γένει βελτίωση των υποδομών τουρισμού του Νομού. Επιπρόσθετα, με την δημιουργία ειδικής ζώνης σκαφών αναψυχής στις υφιστάμενες λιμενικές εγκαταστάσεις, επιχειρείται η αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και η ποιοτική αναβάθμιση του τουρισμού με την προσέλκυση τουριστών από υψηλά εισοδηματικά στρώματα. Παράλληλα, μέλλει να λειτουργήσει

υποστηρικτικά στις προσπάθειες ανάπτυξης και εξειδίκευσης εναλλακτικών και άλλων μορφών τουρισμού του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελέτης	360.000
2	Έργα Κατασκευής	3.000.000
	Σύνολο	3.360.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες των ιαματικών πηγών του Δήμου, οι τουριστικές επιχειρήσεις του Παράλληλα, ωφελούμενος εκτιμάται ότι θα είναι και ο τοπικός πληθυσμός από την υλοποίηση του παρόντος έργου.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση μελέτης								
2	Κατασκευή								

1.5. Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Τουριστικών Επιχειρήσεων για την βελτίωση και αναβάθμιση του παρεχόμενου Τουριστικού Προϊόντος Δ. Αιδηψού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η αναδιάρθρωση του τουριστικού προϊόντος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ανάπτυξη, την διεύρυνση καθώς και την ποιοτική βελτίωση ολόκληρου του φάσματος της τουριστικής ανωδομής (όλες οι κατηγορίες καταλυμάτων). Λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα των υφιστάμενων τουριστικών ανωδομών του **Δήμου Αιδηψού** (το 97,3% των ξενοδοχειακών μονάδων είναι Β΄ έως Ε΄ κατηγορίας, με την πλειονότητά τους να διαθέτει λιγότερα από 61 δωμάτια) διαπιστώνεται η ανάγκη ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού των τουριστικών καταλυμάτων (ξενοδοχειακών ή άλλων μορφών).

Ειδικότερα, η ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων του **Δήμου Αιδηψού** αναφέρεται σε ενέργειες ανακαίνισης κτιριακών εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος χώρου, εκσυγχρονισμό κινητού εξοπλισμού (έπιπλα και σκεύη) καθώς και επενδύσεις σε ηλεκτρονικό, μηχανογραφικό εξοπλισμό και λογισμικό. Επιπρόσθετα, αναφέρεται σε ενέργειες εκπόνησης έρευνας αγοράς καθώς και σε ενέργειες προώθησης και διαφήμισης.

Φορείς Υλοποίησης

- Τουριστικές ΜΜΕ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το μικρό μέγεθος, η παλαιότητα καθώς και η χαμηλή κατηγορία χαρακτηρίζουν τις ιδιωτικές επιχειρήσεις καταλυμάτων του **Δήμου Αιδηψού**. Κατά συνέπεια, η υλοποίηση αυτής της κατηγορίας έργων πρόκειται να αμβλύνει την παρούσα κατάσταση και να συνδράμει στην πραγματική αναδιάρθρωση του τουριστικού προϊόντος.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Επιχειρηματικά Σχέδια Τουριστικών Επιχειρήσεων	4.000.000
	Σύνολο	4.000.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις του Δήμου Αιδηψού, επισκέπτες-τουρίστες, επιχειρήσεις παραγωγικών κλάδων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα», Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus, Αναπτυξιακός Νόμος 2601/98.

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση μελετών								
2	Έργα Κατασκευής								

1.6. Προώθηση & Προβολή Ιαματικών Τουριστικών Πόρων του Δήμου Αιδηψού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η χρήση των σύγχρονων επικοινωνιακών μέσων έχει μεταβάλλει τους τρόπους και τα μέσα της τουριστικής προβολής και διαφήμισης, με αποτέλεσμα δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που πραγματοποιούν σημαντικές επενδύσεις σε αυτό το πεδίο να αναδεικνύονται συχνά περισσότερο ανταγωνιστικοί από εκείνους, που διαθέτουν ουσιαστικότερα συγκριτικά πλεονεκτήματα στον τομέα του τουρισμού. Πιο επιτακτική γίνεται η ανάγκη διαμόρφωσης εικόνας του τουριστικού τομέα και ανάπτυξης τουριστικής προβολής για τους ειδικούς τουριστικούς πόρους των ιαματικών πηγών του Δήμου Αιδηψού.

Το συγκεκριμένο έργο αφορά ενέργειες προβολής μέσω διαφημιστικών καταχωρήσεων στον τύπο τοπικής, εθνικής και διεθνούς εμβέλειας, συμμετοχής σε εθνικές και διεθνείς τουριστικές εκθέσεις, καθώς και ενέργειες προβολής μέσω διαδικτύου (παραπωγή ιστοσελίδας, e-marketing, market places, καταχωρήσεις σε κόμβους του διαδικτύου – banners - φιλοξενία ιστοσελίδων σε άλλους κόμβους).

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ενίσχυση της παρουσίας του Δήμου Αιδηψού στις εγχώριες και διεθνείς αγορές ιαματικού τουρισμού.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
- ΝΕΤΠ
- Δήμος Αιδηψού
- Ένωση Ξενοδόχων Αιδηψού

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης και Προβολής	235.000
	Σύνολο	235.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις καθώς και άλλες επιχειρήσεις του Δήμου.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης & Προβολής				

2. ΦΘΙΩΤΙΔΑ

2.1. Κατασκευή εγκαταστάσεων Χ.Υ.Τ.Α. Δ. Υπάτης

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αφορά την διαμόρφωση κατάλληλων υποδομών σύγχρονου χώρου υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) στον Δήμο Υπάτης ο οποίος είναι ιδιαίτερα επιφορτισμένος λόγω του ειδικού τουριστικού του χαρακτήρα (κυρίως ιαματικός τουρισμός). Ειδικότερα, στις επιμέρους πράξεις συμπεριλαμβάνεται η σχετική μελέτη διαχείρισης απορριμμάτων καθώς και η διαμόρφωση χώρου ο οποίος και θα προταθεί από το Διαχειριστικό Σχέδιο της Περιφέρειας.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Δήμος Υπάτης

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Όπως είναι γνωστό ο Δήμος Υπάτης προσελκύει ένα μεγάλο μέρος του ιαματικού τουρισμού πανελληνίως, με συνέπεια να παρουσιάζει επιφόρτιση σε απορρίμματα. Λαμβάνοντας υπόψη και την έλλειψη σχετικού Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων στην ευρύτερη περιοχή εκτιμάται ότι θα συμβάλλει θετικά σε κάθε προσπάθεια υποστήριξης του ιαματικού τουρισμού καθώς και περιβαλλοντικής προστασίας του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	5.000
2	Εκπόνηση Μελέτης	168.000
	Έργα Κατασκευής	1.400.000
	Σύνολο	1.573.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες καθώς και ο τοπικός πληθυσμός των ιαματικών πηγών και του Δήμου γενικότερα, είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από την συγκεκριμένη παρέμβαση περιβαλλοντικής προστασίας. Κάτ' επέκταση, έμμεσα ωφελούμενες είναι και οι τουριστικές επιχειρήσεις των ανωτέρω Δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης								
2	Εκπόνηση μελέτης								
3	Κατασκευή-Διαμόρφωση ΧΥΤΑ								

2.2. Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Απόλυτη προτεραιότητα στον Εθνικό Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό κατέχει η ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές ή ειδικές περιοχές τουριστικής ανάπτυξης ή πολιτιστικής ανάδειξης (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και τροποποίηση αυτής 98/15/ΕΚ) θέτοντας ως γενικό στόχο την προστασία των νερών και του περιβάλλοντος και την στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης. Η κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων αποτελεί έργο ανάγκης για τους Δήμους **Καμένων Βούρλων** και **Υπάτης** λόγω των ιαματικών πηγών που διαθέτουν και του ιαματικού τουρισμού που προσελκύουν.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ο.Τ.Α

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το εν λόγω έργο πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην προστασία των τουριστικών πόρων και του περιβάλλοντος των Δήμων Καμένων Βούρλων και Υπάτης από την ανεξέλεγκτη διάθεση αστικών λυμάτων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	360.000
2	Έργα Κατασκευής	3.000.000
	Σύνολο	3.360.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες καθώς και ο τοπικός πληθυσμός των Δήμων Καμένων Βούρλων και Υπάτης είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από την συγκεκριμένη παρέμβαση

περιβαλλοντικής προστασίας. Κατ' επέκταση, έμμεσα ωφελούμενες είναι και οι τουριστικές επιχειρήσεις των ανωτέρω Δήμων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον», Ταμείο Συνοχής.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση Μελέτης												
2	Κατασκευή												

2.3. Κέντρο Θαλασσοθεραπείας Καμένων Βούρλων

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η ίδρυση του κέντρου θαλασσοθεραπείας εντάσσεται στην υλοποίηση του στόχου της βελτίωσης της τουριστικής ανωδομής της περιοχής .

Η δημιουργία του κέντρου θαλασσοθεραπείας ως συμπληρωματική υποδομή υφιστάμενου ξενοδοχειακού συγκροτήματος, έχει τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

- Αξιοποιεί τα χαρακτηριστικά, τους πόρους και την εικόνα της περιοχής ως κέντρου ιαματικού τουρισμού.
- Περιορίζει το κόστος ανάπτυξης, αφού αξιοποιεί υφιστάμενη υποδομή, προβολή και τεχνική και οργανωτική εμπειρία και γνώση
- Συμβάλλει στη διεύρυνση του τοπικού τουριστικού προϊόντος αφού μπορεί να προσελκύσει πελάτες από τα ιαματικά κέντρα της περιοχής.
- Υποστηρίζει τη λειτουργία και τη βιωσιμότητα των μικρότερων τουριστικών επιχειρήσεων της περιοχής.
- Υποστηρίζει την είσοδο σε νέες αγορές αφού εμπλουτίζει το τοπικό τουριστικό προϊόν.

Το συγκεκριμένο έργο συνιστά προσπάθεια εμπλουτισμού του προσφερόμενου παραδοσιακού ιαματικού /θεραπευτικού προϊόντος των Καμένων Βούρλων. Το έργο προτείνεται ως επέκταση υφιστάμενης ξενοδοχειακής μονάδας, αφού η ύπαρξη του τελευταίου είναι απαραίτητη για το κέντρο. Το φυσικό αντικείμενο του έργου αυτού συμπεριλαμβάνει:

- κατασκευή χώρων εισόδου, υποδοχής, αναμονής,
- κατασκευή χώρων ιατρείων, θεραπευτηρίων, εργαστηρίων εξετάσεων, αίθουσας ενόργανης γυμναστικής, χώρων αποθήκευσης/ συντήρησης οργάνων γυμναστικής,
- δημιουργία δύο κυρίων αίθριων με κεντρικές πισίνες,
- αίθριες καμπίνες εισπνοθεραπείας, σολάριουμ, υδρομασάζ, υδρομασάζ άκρων, λασποθεραπείας, παραφίνης, χειρο-μασάζ, φυσικοθεραπείας, θεραπείας αρθρίτιδας κλπ.

Φορείς Υλοποίησης

- Επιχειρήσεις Ιδιωτικού Τομέα
- Δήμος Καμένων Βούρλων

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του έργου αυτού πρόκειται να εμπλουτίσει το προσφερόμενο παραδοσιακό ιαματικό /θεραπευτικό προϊόν των Καμένων Βούρλων. Παράλληλα, μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην διεύρυνση και διαφοροποίηση της αγοράς προσελκύοντας αλλοδαπό τουρισμό κι έναν πιο διαφοροποιημένο ημεδαπό τουρισμό και αποτελώντας πρότυπο κέντρο γενικότερου τουρισμού υγείας (health resort) διεθνούς εμβέλειας.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	80.000
2	Έργα κατασκευής κτιριακών εγκαταστάσεων	400.000
3	Εξοπλισμοί-Έπιπλα	80.000
	Σύνολο	560.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός, τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα».

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								
2	Κατασκευή								
3	Προμήθεια Εξοπλισμού-Επίπλων								

2.4. Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Τουριστικών Επιχειρήσεων για την βελτίωση και αναβάθμιση του παρεχόμενου Τουριστικού Προϊόντος Δ. Καμένων Βούρλων και Υπάτης

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η αναδιάρθρωση του τουριστικού προϊόντος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ανάπτυξη, την διεύρυνση καθώς και την ποιοτική βελτίωση ολόκληρου του φάσματος της τουριστικής ανωδομής (όλες οι κατηγορίες καταλυμάτων). Λαμβάνοντας υπόψη ότι το 62% των ξενοδοχειακών μονάδων συγκεντρώνονται στους Δήμους των Καμένων Βούρλων και Υπάτης, Δήμων με σαφή οικονομικό προσανατολισμό προς τον ιαματικό τουρισμό καθώς και τον χαρακτήρα των υφιστάμενων τουριστικών ανωδομών στους Δήμους αυτούς (το 98,7% των ξενοδοχειακών μονάδων που εδράζονται στα Καμένα Βούρλα είναι Β΄ έως Ε΄ κατηγορίας, και το 100% αυτών διαθέτουν λιγότερο από 61 δωμάτια, ενώ τα αντίστοιχα στοιχεία των ξενοδοχειακών μονάδων ειδικά στα Λουτρά Υπάτης 100% αυτών είναι από Β΄ έως και Ε΄ κατηγορίας και το 97,3% αυτών διαθέτει λιγότερο από 61 δωμάτια) διαπιστώνεται η ανάγκη ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού των τουριστικών καταλυμάτων (ξενοδοχειακών ή άλλων μορφών) των Δήμων αυτών.

Ειδικότερα, η ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων των Δήμων Καμένων Βούρλων και Υπάτης αναφέρεται σε ενέργειες ανακαίνισης κτιριακών εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος χώρου, εκσυγχρονισμό κινητού εξοπλισμού (έπιπλα και σκεύη) καθώς και επενδύσεις σε ηλεκτρονικό, μηχανογραφικό εξοπλισμό και λογισμικό. Επιπρόσθετα, αναφέρεται σε ενέργειες εκπόνησης έρευνας αγοράς καθώς και σε ενέργειες προώθησης και διαφήμισης.

Φορείς Υλοποίησης

- Τουριστικές ΜΜΕ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το μικρό μέγεθος, η παλαιότητα καθώς και η χαμηλή κατηγορία χαρακτηρίζουν τις ιδιωτικές επιχειρήσεις καταλυμάτων των **Δήμων Καμένων Βούρλων και Υπάτης**. Κατά συνέπεια, η υλοποίηση αυτής της κατηγορίας έργων πρόκειται να αμβλύνει την παρούσα κατάσταση και να συνδράμει στην πραγματική αναδιάρθρωση του τουριστικού προϊόντος.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Επιχειρηματικά Σχέδια Τουριστικών Επιχειρήσεων	6.000.000
	Σύνολο	6.000.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις των Δήμων Καμένων Βούρλων και Υπάτης, επισκέπτες-τουρίστες, επιχειρήσεις παραγωγικών κλάδων.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα», Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus, Αναπτυξιακός Νόμος 2601/98.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση μελετών								
2	Έργα Κατασκευής								

2.5. Προώθηση & Προβολή Ιαματικών Τουριστικών Πόρων του Νομού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η χρήση των σύγχρονων επικοινωνιακών μέσων έχει μεταβάλλει τους τρόπους και τα μέσα της τουριστικής προβολής και διαφήμισης, με αποτέλεσμα δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που πραγματοποιούν σημαντικές επενδύσεις σε αυτό το πεδίο να αναδεικνύονται συχνά περισσότερο ανταγωνιστικοί από εκείνους, που διαθέτουν ουσιαστικότερα συγκριτικά πλεονεκτήματα στον τομέα του τουρισμού. Πιο επιτακτική γίνεται η ανάγκη διαμόρφωσης εικόνας στις ελληνικές και διεθνείς αγορές ιαματικού τουρισμού για τους ειδικούς τουριστικούς πόρους των ιαματικών πηγών του Νομού Φθιώτιδας.

Το συγκεκριμένο έργο αφορά ενέργειες προβολής μέσω διαφημιστικών καταχωρήσεων στον τύπο τοπικής, εθνικής και διεθνούς εμβέλειας, συμμετοχής σε εθνικές και διεθνείς τουριστικές εκθέσεις, καθώς και ενέργειες προβολής μέσω διαδικτύου (παραπωγή ιστοσελίδας, e-marketing, market places, καταχωρήσεις σε κόμβους του διαδικτύου – banners - φιλοξενία ιστοσελίδων σε άλλους κόμβους).

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ενίσχυση της παρουσίας των τουριστικών πόρων ιαματικού τουρισμού του Νομού στις εγχώριες και διεθνείς αγορές ιαματικού τουρισμού.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
- ΝΕΤΠ
- Δήμοι Καμένων Βούρλων και Υπάτης
- Ενώσεις Ξενοδόχων Καμένων Βούρλων και Υπάτης

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης και Προβολής	235.000
	Σύνολο	235.000

Ωφελούμενοι

Τουριστικές επιχειρήσεις καθώς και άλλες επιχειρήσεις του Δήμου.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα», ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	4ετές Πρόγραμμα Προώθησης & Προβολής								

2.6. Μελέτες επιχειρηματικών σχεδίων των ιαματικών κέντρων

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Όπως αναφέρεται στην εισαγωγή του παρόντος τμήματος της μελέτης τα ιαματικά κέντρα Καμένων Βούρλων, Λουτρών Υπάτης, Πλατύστομου και Θερμοπυλών, των οποίων φορέας διαχείρισης είναι ο ΕΟΤ, παρουσιάζουν προβλήματα βιωσιμότητας, αφού τα τελευταία χρόνια εμφανίζουν διαρκή μείωση της πελατείας τους.

Για τη διερεύνηση των αιτίων και των δυνατοτήτων ανάπτυξης των πηγών αυτών προτείνεται η εκπόνηση μελετών Επιχειρησιακών Σχεδίων Βιωσιμότητας και Ανάπτυξης ,των οποίων το περιεχόμενο έχει ως ακολούθως:

Στοιχεία του Φορέα Διαχείρισης

Θα γίνει ανάλυση του Φορέα Διαχείρισης των Κέντρων και ειδικότερα θα προσδιορισθούν:

- Η ιδιοκτησία
- Το θεσμικό πλαίσιο
- Οι δυνατές εναλλακτικές νομικές μορφές (ΝΠΔΔ, ιδιωτικός φορέας κλπ.):
- Η καταλληλότερη νομική μορφή του Φορέα
- Το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου
- Οι μέτοχοι και τα ποσοστά συμμετοχής τους
- Οι διαδικασίες σύστασης/αλλαγής του Φορέα Διαχείρισης (λήψη αποφάσεων, καταστατικό, έναρξη λειτουργίας κλπ.)

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες του Κέντρου

Θα αναλυθούν οι υπηρεσίες που θα παρέχει το Κέντρο σύμφωνα με τις εγκαταστάσεις που διαθέτει και τους στόχους ανάπτυξης νέων υπηρεσιών

Ανάλυση της αγοράς

Θα γίνει πλήρης έρευνα αγοράς και ειδικότερα:

- Τμηματοποίηση αγοράς
- Στρατηγική αγοράς
- Προσδιορισμός αγορών
- Ανάλυση των παρεχόμενων υπηρεσιών του ανταγωνισμού

- Ανταγωνισμός (υποδομές, υπηρεσίες, τιμές κλπ)
- Εκτίμηση της ζήτησης για τις υπηρεσίες του Κέντρου
- Προσδιορισμός των αγορών - στόχων

Στρατηγική

Θα καθορισθεί η στρατηγική ανάπτυξης του Κέντρου και ειδικότερα:

- Ο τύπος ανταγωνισμού που θα επιλεγεί
- Η στρατηγική ανάπτυξης των πωλήσεων
- Η πρόβλεψη πωλήσεων
- Τα ορόσημα πωλήσεων
- Η στρατηγική marketing
- Διαφήμιση και δημόσιες σχέσεις

Οργάνωση και Διοίκηση

Θα αναλυθούν τα θέματα Οργάνωσης και Διοίκησης του Φορέα και ειδικότερα:

- Το απαιτούμενο προσωπικό (αριθμός, ειδικότητες, δεξιότητες, περιγραφή θέσεων και αρμοδιοτήτων κλπ.)
- Το σχέδιο πρόσληψης και ανάπτυξης του προσωπικού
- Το οργανόγραμμα του φορέα
- Οι λειτουργίες
- Οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων
- Κανονισμοί προσωπικού, λειτουργίας, διαχείρισης

Χρηματοοικονομική ανάλυση

- Γενικές υποθέσεις της ανάλυσης
- Μέθοδοι τιμολόγησης
- Προβλέψεις εσόδων πωλήσεων
- Προβλέψεις κόστους
- Ανάλυση Νεκρού Σημείου
- Προβλεπόμενο Cash- Flow
- Προβλεπόμενοι Ισολογισμοί
- Προβλεπόμενα Αποτελέσματα Χρήσης
- Γενικευμένη εκτίμηση της βιωσιμότητας του Φορέα.

Το Επιχειρηματικό Σχέδιο θα συνοδεύεται από :

- Το καταστατικό του Φορέα Διαχείρισης
- Τους Κανονισμούς προσωπικού, λειτουργίας και διαχείρισης

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η εκπόνηση των μελετών αποτελεί μέσο υποστήριξης για το σχεδιασμό της ανάπτυξης των πηγών, τη βελτίωση της βιωσιμότητας και την αντιμετώπιση των διαχειριστικών προβλημάτων.

Φορέας Υλοποίησης

ΕΟΤ

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες επιχειρηματικών σχεδίων	180.000
	Σύνολο	180.000

Ωφελούμενοι

Ο ΕΟΤ και οι τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ίδιοι πόροι ΕΟΤ.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Μελέτες επιχειρηματικών σχεδίων								

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ			
α/α	**ΕΡΓΟ**	**ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**	**ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ**
1.	Κέντρο Θαλασσοθεραπείας Λ.Αιδηψού	560.000	Β
2.	Πάρκο θερμαλισμού Αιδηψού	650.000	Β
3.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων Δ.Αιδηψού	6.720.000	Α
4.	Δημιουργία Ζώνης Σκαφών Αναψυχής Αιδηψού	3.360.000	Β
5.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Τουριστικών Επιχειρήσεων για την βελτίωση και αναβάθμιση του παρεχόμενου Τουριστικού Προϊόντος Δ. Αιδηψού	4.000.000	Β
6.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Ιαματικών Τουριστικών Πόρων του Δήμου Αιδηψού	235.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**15.525.000**	
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ			
1.	Κατασκευή εγκαταστάσεων Χ.Υ.Τ.Α. Δ.Υπάτης	1.573.000	Α
2.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων	3.360.000	Α
3.	Κέντρο Θαλασσοθεραπείας Καμένων Βούρλων	560.000	Γ
4.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Τουριστικών Επιχειρήσεων για την βελτίωση και αναβάθμιση του παρεχόμενου Τουριστικού Προϊόντος Δ.Καμένων Βούρλων και Υπάτης	6.000.000	Β
5.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Ιαματικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	235.000	Β
6.	Μελέτες επιχειρηματικών σχεδίων των ιαματικών κέντρων	180.000	Α
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**11.908.000**	
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	***27.433.000***	

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ												
α/α	**ΕΡΓΟ**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1.	Κέντρο Θαλασσοθεραπείας Λ.Αιδηψού								
2.	Πάρκο θερμαλισμού Αιδηψού								
3.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων Δ.Αιδηψού								
4.	Δημιουργία Ζώνης Σκαφών Αναψυχής Αιδηψού								
5.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Τουριστικών Επιχειρήσεων για την βελτίωση και αναβάθμιση του παρεχόμενου Τουριστικού Προϊόντος Δ. Αιδηψού								
6.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Ιαματικών Τουριστικών Πόρων του Δήμου Αιδηψού								
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ									
1.	Κατασκευή εγκαταστάσεων Χ.Υ.Τ.Α. Δ.Υπάτης								
2.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων								
3.	Κέντρο Θαλασσοθεραπείας Καμένων Βούρλων								
4.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Τουριστικών Επιχειρήσεων για την βελτίωση και αναβάθμιση του παρεχόμενου Τουριστικού Προϊόντος Δ.Καμένων Βούρλων και Υπάτης								
5.	Προώθηση & Προβολή Ιαματικών Τουριστικών Πόρων του Νομού								
6.	Μελέτες επιχειρηματικών σχεδίων των ιαματικών κέντρων								

6.4. ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Σε αυτήν την ειδική μορφή περιλαμβάνονται αθλητικές δραστηριότητες με επαγγελματικό χαρακτήρα που σχετίζονται με τουρισμό π .χ. αγώνες και αθλητικές εκδηλώσεις, προετοιμασία αθλητικών ομάδων σε ειδικές εγκαταστάσεις κ.ά. Επίσης, εμπίπτουν πολλές δραστηριότητες αθλητισμού με ερασιτεχνικό χαρακτήρα οι οποίες υλοποιούνται στα πλαίσια ταξιδίων που έχουν ως κύριο κίνητρο αυτές τις δραστηριότητες π.χ. σερφ, ορειβασία, ποδήλατο βουνού, καγιάκ, υποβρύχιο ψάρεμα κ.ά.

Πολλές από αυτές τις δραστηριότητες σχετίζονται και με τον ορεινό ή τον θαλάσσιο τουρισμό αλλά το διαφοροποιητικό στοιχείο είναι το κίνητρο δηλαδή εάν ο τουρίστας επισκέπτεται το βουνό διότι θέλει να αθληθεί ή πηγαίνει στο βουνό και ασχολείται με τον αθλητισμό ως μία από τις παρεχόμενες δραστηριότητες. Η γενικότερη στροφή προς την υγιεινή ζωή που παρατηρείται την τελευταία δεκαετία καθώς και η αύξηση του αριθμού των ταξιδιών μικρής διάρκειας είναι παράγοντες που ενίσχυσαν την ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού και στη χώρα μας.

Η Στερεά Ελλάδα διαθέτει μεγάλο απόθεμα πόρων αθλητικού τουρισμού και εκτός αυτού, λόγω φυσικών συνθηκών μπορεί να παρέχει υπηρεσίες προετοιμασίας και προπόνησης αθλητικών ομάδων.

Οι σχετικοί στόχοι είναι οι ακόλουθοι:

- Η αξιοποίηση των πόρων
- Η ένταξη των πόρων στο συνολικό σχέδιο τουριστικής ανάπτυξης
- Η κατασκευή των αναγκαίων υποδομών αθλητικού τουρισμού.

Στη συνέχεια περιγράφονται τα προτεινόμενα έργα για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων.

1. ΒΟΙΩΤΙΑ

1.1. Κέντρο Προετοιμασίας Αθλητών Ελικώνα

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Οι κλιματολογικές συνθήκες της περιοχής του Ελικώνα Νομού Βοιωτίας δημιουργούν ιδανικές συνθήκες για την διοργάνωση προγραμμάτων προετοιμασίας αθλητών. Η υλοποίηση του προτεινόμενου Κέντρου Προετοιμασίας Αθλητών Ελικώνα πρόκειται να περιλαμβάνει πλήρως εξοπλισμένο κλειστό γυμναστήριο, βοηθητικές εγκαταστάσεις γυμναστηρίου (αίθουσα aerobics, sauna, workout machine), 2 γήπεδα ποδοσφαίρου, φυσικοθεραπευτήριο, εγκαταστάσεις mountain bike, 2 συνεδριακές αίθουσες, club house καθώς και πλήρως εξοπλισμένες εγκαταστάσεις καταλυμάτων και εστίασης χωρητικότητας 70 ατόμων.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του εν λόγω έργου θα συμβάλλει σημαντικά στην αξιοποίηση των φυσικών τουριστικών πόρων του Νομού, στην αύξηση της τουριστικής επισκεψιμότητας καθώς θα λειτουργήσει καταλυτικά στην προσπάθεια κατεύθυνσης της τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας προς την ανάπτυξη νέων καινοτόμων τουριστικών προϊόντων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	6.500
2	Τεχνικές Μελέτες Κατασκευής	350.000
3	Κτιριακή Υποδομή	2.900.000
4	Εξοπλισμός	500.000
5	Παράλληλα Τεχνικά Έργα Περιβαλλοντικής Προστασίας	50.000
6	Αναπλάσεις για την διευκόλυνση επισκεπτών	50.000
	Σύνολο	3.856.500

Ωφελούμενοι

Τουριστικές ΜΜΕ του Νομού Τοπικός πληθυσμός, επισκέπτες αθλητές οι οποίοι θα έχουν την δυνατότητα να επισκεφθούν και να αξιοποιήσουν τις αθλητικές εγκαταστάσεις του Κέντρου Προετοιμασίας.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης												
2	Εκπόνηση τεχνικών μελετών												
3	Κτιριακή Υποδομή												
4	Αναπλάσεις για την διευκόλυνση επισκεπτών												

1.2. Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η ενεργός συμμετοχή των κατοίκων των περιοχών όπου αναπτύσσονται μορφές αθλητικού τουρισμού αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες αποτελεσματικής λειτουργίας των τουριστικών δραστηριοτήτων του Νομού. Απαραίτητη προϋπόθεση αυτής, αποτελεί η αξιοποίηση και συμμετοχή του συνόλου των διαθέσιμων ανθρωπίνων πόρων καθώς και η παροχή κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα αθλητικού τουρισμού. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η προτεινόμενη κατηγορία έργων αναφέρεται στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης των ανέργων του Νομού σε επαγγελματικές ειδικότητες εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων αθλητικού τουρισμού. Ενδεικτικές προτεινόμενες ειδικότητες είναι οι εξής:

- Εκπαιδευτές μαζικού αθλητισμού
- Εκπαιδευτές αλεξίπτωτου πλαγιάς
- Εκπαιδευτές αναρρίχησης
- Συνοδοί ποδηλάτου βουνού
- Συντηρητές αθλητικών χώρων και οργάνων

Φορείς Υλοποίησης

- Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ. - Ι.Ε.Κ.)

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών αθλητικού τουρισμού του Νομού ενώ ταυτόχρονα θα επιτευχθεί η αύξηση της απασχόλησης και της προσαρμοστικότητας των ανέργων και ιδιαίτερα των νέων στις συνθήκες απασχόλησης στον εναλλακτικό τουρισμό, του Νομού.

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των αθλητικών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και αθλητικοί σύλλογοι. Παράλληλα, άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του παρόντος έργου είναι οι άνεργοι του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π.«Α.Ε.Κ.», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων								

2. ΦΘΙΩΤΙΔΑ

2.1. Διαμόρφωση Χώρου για Αλεξίπτωτο Πλαγιάς στο Πλάτωμα Λούκας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά αρχικά την εκπόνηση σχετικής ειδικής μελέτης των ανεμολογικών φαινομένων της περιοχής, καθώς και μελετών των τεχνικών παρεμβάσεων ανάπλασης και οδικής πρόσβασης στο Πλάτωμα Λούκας Φθιώτιδας για την εξυπηρέτηση δραστηριοτήτων αλεξιπτώτου πλαγιάς. Ειδικότερα, προβλέπεται ο καθαρισμός των χώρων απογείωσης, η χωματόστρωσή του, η τοποθέτηση ανεμουρίων στην απογείωση και προσγείωση, η τοποθέτηση ξύλινων στεγάστρων τύπου Καλαμπάκας στους χώρους απογείωσης, η τοποθέτηση πινακίδων από τα χωριά προς τους χώρους απογείωσης και η βελτίωση της οδικής πρόσβασης στους χώρους απογείωσης και προσγείωσης.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η συγκεκριμένη παρέμβαση πρόκειται να αυξήσει την επισκεψιμότητα ειδικού τουρισμού του Νομού φέροντας παράλληλα θετικά αποτελέσματα στην οικονομία των τουριστικών επιχειρήσεων και του συμμετέχοντος τοπικού πληθυσμού σε τουριστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες της περιοχής.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Ειδική Μελέτη	35.000
2.	Μελέτες Τεχνικών Έργων	22.000
3	Ανάπλαση χώρων	170.000
4	Βελτίωση οδικής πρόσβασης	100.000
	Σύνολο	327.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες που ασχολούνται με την εν λόγω δραστηριότητα του αλεξιπτώτου πλαγιάς, τουριστικές επιχειρήσεις της περιοχής.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								
2	Κατασκευή Έργων								
3	Ανάπλαση χώρων								
4	Βελτίωση οδικής πρόσβασης								

2.2. Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Οίτης

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το έργο «Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Οίτης» αναφέρεται στην δημιουργία Ποδηλατικού Κέντρου στην Κοινότητα Παύλιανης το οποίο θα υποστηρίξει ολοκληρωμένα και συστηματικά τις αθλητικές δραστηριότητες του Ολυμπιακού αθλήματος ποδηλάτου βουνού στον Νομό Φθιώτιδας. Για την λειτουργία του Ποδηλατικού Κέντρου το προτεινόμενο έργο προβλέπει την εύρεση χώρου ιδιοκτησίας της Κοινότητας, ο οποίος θα φιλοξενήσει το Κέντρο και θα αποτελείται από γραφείο, ιατρείο, χώρο αποθήκευσης ποδηλάτων, χώρο στάθμευσης.

Ειδικότερα, προβλέπεται η ίδρυση του Κέντρου, η διαμόρφωση χώρου κοινοτικής ιδιοκτησίας για την εγκατάσταση του Κέντρου, αγορά 20 ποδηλάτων συνοδευόμενων από σχετικό εξοπλισμό, εργαλεία συνεργείου υποστήριξης, αυτοκίνητο 4Χ4, εξοπλισμός και έπιπλα γραφείου.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση υποστήριξης αθλητικών δραστηριοτήτων ποδηλάτου βουνού στον Νομό Φθιώτιδας συνιστά η ίδρυση και λειτουργία Ποδηλατικού Κέντρου το οποίο με την σειρά του θα προσελκύσει ειδικό αθλητικό τουρισμό.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Ίδρυση Κέντρου	3.000
2	Τεχνική Μελέτη Διαμόρφωσης Εγκαταστάσεων	1.500
3	Διαμόρφωση εγκαταστάσεων	9.000
4	Αγορά 20 Ποδηλάτων και εξοπλισμού	12.000
5	Συνεργείο υποστήριξης	2.000
6	Έπιπλα και Εξοπλισμός	4.000
7	1 αυτοκίνητο 4Χ4	24.000
8	Ενέργειες δημοσιότητας	20.000
	Σύνολο	75.500

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες-αθλητές, αθλητικοί σύλλογοι του Κέντρου, τοπικός πληθυσμός, τοπικός πληθυσμός απασχολούμενος σε τουριστικές δραστηριότητες, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Ίδρυση Κέντρου								
2	Τεχνική Μελέτη Διαμόρφωσης Εγκαταστάσεων								
3	Διαμόρφωση εγκαταστάσεων								
4	Αγορά 20 Ποδηλάτων και εξοπλισμού								
5	αγορά Συνεργείου υποστήριξης								
6	αγορά Επίπλων και Εξοπλισμού								
7	αγορά αυτοκινήτου 4Χ4								
8	Ενέργειες δημοσιότητας								

2.3. Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το έργο της σήμανσης διαδρομών ποδηλάτου βουνού αποτελεί απαραίτητο έργο υποστήριξης των σχετικών αθλητικών δραστηριοτήτων στον Νομό Φθιώτιδας και ειδικότερα στην ευρύτερη περιοχή της Οίτης. Οι διαδρομές για τις οποίες προτείνεται η ειδική σήμανση βρίσκονται σε δασικούς δρόμους και σε κάποια μικρά τμήματα του επαρχιακού ορεινού δικτύου. Ειδικότερα, προτείνεται η σήμανση διαδρομών τοπικού και εθνικού δικτύου, η σήμανση διαδρομών με βαθμό δυσκολίας, η κατασκευή μόνιμων γεφυριών από πέτρα σύμφωνα με τα πρότυπα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής σε όποια σημεία αυτό απαιτείται, η τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων με χάρτη περιοχής, πληροφοριακό υλικό προσανατολισμού και χαρακτηριστικών βουνού.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση υποστήριξης αθλητικών δραστηριοτήτων ποδηλάτου βουνού στον Νομό Φθιώτιδας συνιστά η ίδρυση και λειτουργία Ποδηλατικού Κέντρου το οποίο με την σειρά του θα προσελκύσει ειδικό αθλητικό τουρισμό.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	12.000
2.	Τεχνικά Έργα	150.000
3.	Σήμανση	4.000
4.	Πληροφοριακές πινακίδες	4.000
	Σύνολο	170.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες-αθλητές, αθλητικοί σύλλογοι του Κέντρου, τοπικός πληθυσμός, τοπικός πληθυσμός απασχολούμενος σε τουριστικές δραστηριότητες, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ίδιοι Πόροι φορέα υλοποίησης.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών		■						
2	Κατασκευή Τεχνικών Έργων			■	■				
3	Σήμανση-Τοποθέτηση Πινακίδων				■	■			

2.4. Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η ενεργός συμμετοχή των κατοίκων των περιοχών όπου αναπτύσσονται μορφές αθλητικού τουρισμού αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες αποτελεσματικής λειτουργίας των τουριστικών δραστηριοτήτων του Νομού. Απαραίτητη προϋπόθεση αυτής, αποτελεί η αξιοποίηση και συμμετοχή του συνόλου των διαθέσιμων ανθρωπίνων πόρων καθώς και η παροχή κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα αθλητικού τουρισμού. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η προτεινόμενη κατηγορία έργων αναφέρεται στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης των ανέργων του Νομού σε επαγγελματικές ειδικότητες εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων αθλητικού τουρισμού. Ενδεικτικές προτεινόμενες ειδικότητες είναι οι εξής:

- Εκπαιδευτές αλεξίπτωτου πλαγιάς
- Εκπαιδευτές αναρρίχησης
- Συνοδοί ποδηλάτου βουνού

Φορείς Υλοποίησης

- Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ. - Ι.Ε.Κ.)

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών αθλητικού τουρισμού του Νομού ενώ ταυτόχρονα θα επιτευχθεί η αύξηση της απασχόλησης και της προσαρμοστικότητας των ανέργων και ιδιαίτερα των νέων στις συνθήκες απασχόλησης στον εναλλακτικό τουρισμό, του Νομού.

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των αθλητικών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και αθλητικοί σύλλογοι. Παράλληλα, άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του παρόντος έργου είναι οι άνεργοι του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π.«Α.Ε.Κ.», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων								

3. ΕΥΒΟΙΑ

3.1. Σήμανση Διαδρομών 4Χ4

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το ορεινό οδικό δίκτυο της Όχης και της Δίρφυος, διαθέτοντας κατάλληλες συνθήκες φιλοξενεί αθλητικές δραστηριότητες-αναβάσεις αυτοκινήτου 4Χ4. Εκτιμάται ότι ο σωστός σχεδιασμός των διαδρομών 4Χ4 θα συντελέσει στην ελαχιστοποίηση των όποιων αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον ενώ θα διαμορφώσει καταλληλότερες συνθήκες για την άσκηση αυτού του αθλήματος. Γι' αυτόν τον λόγο θεωρείται σκόπιμος ο σαφής καθορισμός των διαδρομών συνοδευόμενων από την ανάλογη σήμανση με πληροφορίες για τις αποστάσεις (σε χρόνο) και τα σημεία εξυπηρέτησης της διαδρομής. Το φυσικό αντικείμενο αυτών των επεμβάσεων αποτελείται από την τεχνική διαμόρφωση των τμημάτων του ορεινού δικτύου για 4Χ4 αθλητικές δραστηριότητες, η σήμανση με πληροφορίες για τις αποστάσεις (σε χρόνο) συνοδευόμενες από σχετικό χάρτη της περιοχής και η διαμόρφωση σημείων εξυπηρέτησης της διαδρομής.

Το παρόν έργο είναι ήπιας μορφής και δεν δημιουργεί καμία επιβάρυνση στο φυσικό περιβάλλον.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η σήμανση διαδρομών αυτοκινήτου 4Χ4 σε επιλεγμένα τμήματα του ορεινού δικτύου της Όχης και της Δίρφυος θα διευκολύνει τις αναβάσεις δημιουργώντας θετικές συνθήκες άσκησης του αθλήματος αυτού προσελκύοντας κι αυξάνοντας τους επισκέπτες εναλλακτικών τουριστικών δραστηριοτήτων του Νομού.

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες (Μελέτη καθορισμού διαδρομών, διαμόρφωσης χώρων)	12.000
2	Σήμανση διαδρομών 4Χ4	8.000
3	Διαμόρφωση χώρων-σημείων εξυπηρέτησης	8.000
	Σύνολο	28.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες-αθλητές αυτοκινήτου 4Χ4 των ορεινών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και λοιποί σύλλογοι.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Μελέτη καθορισμού διαδρομών		■						
2	Σήμανση διαδρομών 4Χ4			■	■	■			

3.2. Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Δίρφυος

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το έργο «Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Δίρφυος» αναφέρεται στην δημιουργία Ποδηλατικού Κέντρου στον Δήμο Δίρφυος το οποίο θα υποστηρίξει ολοκληρωμένα και συστηματικά τις αθλητικές δραστηριότητες του Ολυμπιακού αθλήματος ποδηλάτου βουνού στον Νομό Εύβοιας. Για την λειτουργία του Ποδηλατικού Κέντρου το προτεινόμενο έργο προβλέπει την εύρεση χώρου ιδιοκτησίας του Δήμου, ο οποίος θα φιλοξενήσει το Κέντρο και θα αποτελείται από γραφείο, ιατρείο, χώρο αποθήκευσης ποδηλάτων, χώρο στάθμευσης.

Ειδικότερα, προβλέπεται η ίδρυση του Κέντρου, η διαμόρφωση χώρου κοινοτικής ιδιοκτησίας για την εγκατάσταση του Κέντρου, αγορά 20 ποδηλάτων συνοδευόμενων από σχετικό εξοπλισμό, εργαλεία συνεργείου υποστήριξης, αυτοκίνητο 4Χ4, εξοπλισμός και έπιπλα γραφείου.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση υποστήριξης αθλητικών δραστηριοτήτων ποδηλάτου βουνού στον Νομό Εύβοιας συνιστά η ίδρυση και λειτουργία Ποδηλατικού Κέντρου το οποίο με την σειρά του θα προσελκύσει ειδικό αθλητικό τουρισμό.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Ίδρυση Κέντρου	3.000
2	Τεχνική Μελέτη Διαμόρφωσης Εγκαταστάσεων	1.500
3	Διαμόρφωση εγκαταστάσεων	9.000
4	Αγορά 20 Ποδηλάτων και εξοπλισμού	12.000
5	Συνεργείο υποστήριξης	2.000
6	Έπιπλα και Εξοπλισμός	4.000
7	1 αυτοκίνητο 4Χ4	24.000
8	Ενέργειες δημοσιότητας	20.000
	Σύνολο	75.500

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες-αθλητές, αθλητικοί σύλλογοι του Κέντρου, τοπικός πληθυσμός, τοπικός πληθυσμός απασχολούμενος σε τουριστικές δραστηριότητες, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Ίδρυση Κέντρου								
2	Τεχνική Μελέτη Διαμόρφωσης Εγκαταστάσεων								
3	Διαμόρφωση εγκαταστάσεων								
4	Αγορά 20 Ποδηλάτων και εξοπλισμού								
5	αγορά Συνεργείου υποστήριξης								
6	αγορά Επίπλων και Εξοπλισμού								
7	αγορά αυτοκινήτου 4Χ4								
8	Ενέργειες δημοσιότητας								

3.3. Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το έργο της σήμανσης διαδρομών ποδηλάτου βουνού αποτελεί απαραίτητο έργο υποστήριξης των σχετικών αθλητικών δραστηριοτήτων στον Νομό Εύβοιας και ειδικότερα στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Δίρφυος. Οι διαδρομές για τις οποίες προτείνεται η ειδική σήμανση βρίσκονται σε δασικούς δρόμους και σε κάποια μικρά τμήματα του επαρχιακού ορεινού δικτύου. Ειδικότερα, προτείνεται η σήμανση διαδρομών τοπικού και εθνικού δικτύου, η σήμανση διαδρομών με βαθμό δυσκολίας, η κατασκευή μόνιμων γεφυριών από πέτρα σύμφωνα με τα πρότυπα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής σε όποια σημεία αυτό απαιτείται, η τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων με χάρτη περιοχής, πληροφοριακό υλικό προσανατολισμού και χαρακτηριστικών βουνού.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση υποστήριξης αθλητικών δραστηριοτήτων ποδηλάτου βουνού στον Νομό Εύβοιας συνιστά η ίδρυση και λειτουργία Ποδηλατικού Κέντρου το οποίο με την σειρά του θα προσελκύσει ειδικό αθλητικό τουρισμό.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	12.000
2.	Τεχνικά Έργα	150.000
3.	Σήμανση	4.000
4.	Πληροφοριακές πινακίδες	4.000
	Σύνολο	170.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες-αθλητές, αθλητικοί σύλλογοι του Κέντρου, τοπικός πληθυσμός, τοπικός πληθυσμός απασχολούμενος σε τουριστικές δραστηριότητες, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ίδιοι Πόροι φορέα υλοποίησης.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών		■						
2	Κατασκευή Τεχνικών Έργων			■	■				
3	Σήμανση-Τοποθέτηση Πινακίδων				■	■			

4. ΦΩΚΙΔΑ

4.1. Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Μαυρολιθαρίου

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το έργο «Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Μαυρολιθαρίου» αναφέρεται στην δημιουργία Ποδηλατικού Κέντρου στην Κοινότητα Μαυρολιθαρίου το οποίο θα υποστηρίξει ολοκληρωμένα και συστηματικά τις αθλητικές δραστηριότητες του Ολυμπιακού αθλήματος ποδηλάτου βουνού στον Νομό Φωκίδας. Για την λειτουργία του Ποδηλατικού Κέντρου το προτεινόμενο έργο προβλέπει την εύρεση χώρου κοινοτικής ιδιοκτησίας, ο οποίος θα φιλοξενήσει το Κέντρο και θα αποτελείται από γραφείο, ιατρείο, χώρο αποθήκευσης ποδηλάτων, χώρο στάθμευσης.

Ειδικότερα, προβλέπεται η ίδρυση του Κέντρου, η διαμόρφωση χώρου κοινοτικής ιδιοκτησίας για την εγκατάσταση του Κέντρου, αγορά 20 ποδηλάτων συνοδευόμενων από σχετικό εξοπλισμό, εργαλεία συνεργείου υποστήριξης, αυτοκίνητο 4Χ4, εξοπλισμός και έπιπλα γραφείου.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση υποστήριξης αθλητικών δραστηριοτήτων ποδηλάτου βουνού στον Νομό Φωκίδας συνιστά η ίδρυση και λειτουργία Ποδηλατικού Κέντρου το οποίο με την σειρά του θα προσελκύσει ειδικό αθλητικό τουρισμό.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Ίδρυση Κέντρου	3.000
2	Τεχνική Μελέτη Διαμόρφωσης Εγκαταστάσεων	1.500
3	Διαμόρφωση εγκαταστάσεων	9.000
4	Αγορά 20 Ποδηλάτων και εξοπλισμού	12.000
5	Συνεργείο υποστήριξης	2.000
6	Έπιπλα και Εξοπλισμός	4.000
7	1 αυτοκίνητο 4Χ4	24.000
8	Ενέργειες δημοσιότητας	20.000
	Σύνολο	75.500

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες-αθλητές, αθλητικοί σύλλογοι του Κέντρου, τοπικός πληθυσμός, τοπικός πληθυσμός απασχολούμενος σε τουριστικές δραστηριότητες, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Ίδρυση Κέντρου								
2	Τεχνική Μελέτη Διαμόρφωσης Εγκαταστάσεων								
3	Διαμόρφωση εγκαταστάσεων								
4	Αγορά 20 Ποδηλάτων και εξοπλισμού								
5	αγορά Συνεργείου υποστήριξης								
6	αγορά Επίπλων και Εξοπλισμού								
7	αγορά αυτοκινήτου 4Χ4								
8	Ενέργειες δημοσιότητας								

4.2. Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το έργο της σήμανσης διαδρομών ποδηλάτου βουνού αποτελεί απαραίτητο έργο υποστήριξης των σχετικών αθλητικών δραστηριοτήτων στον Νομό Φωκίδας και ειδικότερα στην ευρύτερη περιοχή της Κοινότητας Μαυρολιθαρίου. Οι διαδρομές για τις οποίες προτείνεται η ειδική σήμανση βρίσκονται σε δασικούς δρόμους και σε κάποια μικρά τμήματα του επαρχιακού ορεινού δικτύου. Ειδικότερα, προτείνεται η σήμανση διαδρομών τοπικού και εθνικού δικτύου, η σήμανση διαδρομών με βαθμό δυσκολίας, η κατασκευή μόνιμων γεφυριών από πέτρα σύμφωνα με τα πρότυπα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής σε όποια σημεία αυτό απαιτείται, η τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων με χάρτη περιοχής, πληροφοριακό υλικό προσανατολισμού και χαρακτηριστικών βουνού.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση υποστήριξης αθλητικών δραστηριοτήτων ποδηλάτου βουνού στον Νομό Φωκίδας συνιστά η ίδρυση και λειτουργία Ποδηλατικού Κέντρου το οποίο με την σειρά του θα προσελκύσει ειδικό αθλητικό τουρισμό.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	12.000
2.	Τεχνικά Έργα	150.000
3.	Σήμανση	4.000
4.	Πληροφοριακές πινακίδες	4.000
	Σύνολο	170.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες-αθλητές, αθλητικοί σύλλογοι του Κέντρου, τοπικός πληθυσμός, τοπικός πληθυσμός απασχολούμενος σε τουριστικές δραστηριότητες, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ίδιοι Πόροι φορέα υλοποίησης.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών		■						
2	Κατασκευή Τεχνικών Έργων			■	■				
3	Σήμανση-Τοποθέτηση Πινακίδων				■	■			

4.3. Διαμόρφωση Χώρου για Αλεξίπτωτο Πλαγιάς στον π.Ηλία Μαλανδρίνου

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά αρχικά την εκπόνηση ειδικής ανεμολογικής μελέτης και την εκπόνηση μελετών των τεχνικών παρεμβάσεων ανάπλασης και οδικής πρόσβασης στον π.Ηλία Μαλανδρίνου, Φωκίδας για την εξυπηρέτηση δραστηριοτήτων αλεξιπτώτου πλαγιάς. Ειδικότερα, προβλέπεται ο καθαρισμός των χώρων απογείωσης, η χωματόστρωσή του, η τοποθέτηση ανεμουρίων στην απογείωση και προσγείωση, η τοποθέτηση ξύλινων στεγάστρων τύπου Καλαμπάκας στους χώρους απογείωσης, η τοποθέτηση πινακίδων από τα χωριά προς τους χώρους απογείωσης και η βελτίωση της οδικής πρόσβασης στους χώρους απογείωσης και προσγείωσης.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η συγκεκριμένη παρέμβαση πρόκειται να αυξήσει την επισκεψιμότητα ειδικού τουρισμού του Νομού φέροντας παράλληλα θετικά αποτελέσματα στην οικονομία των τουριστικών επιχειρήσεων και του συμμετέχοντος τοπικού πληθυσμού σε τουριστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες της περιοχής.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Ειδική Μελέτη	35.000
2.	Μελέτες Τεχνικών Έργων	22.000
3	Ανάπλαση χώρων	170.000
4	Βελτίωση οδικής πρόσβασης	100.000
	Σύνολο	327.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες που ασχολούνται με την εν λόγω δραστηριότητα του αλεξιπτώτου πλαγιάς, τουριστικές επιχειρήσεις της περιοχής.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών								
2	Κατασκευή Έργων								
3	Ανάπλαση χώρων								
4	Βελτίωση οδικής πρόσβασης								

4.4. Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η ενεργός συμμετοχή των κατοίκων των περιοχών όπου αναπτύσσονται μορφές αθλητικού τουρισμού αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες αποτελεσματικής λειτουργίας των τουριστικών δραστηριοτήτων του Νομού. Απαραίτητη προϋπόθεση αυτής, αποτελεί η αξιοποίηση και συμμετοχή του συνόλου των διαθέσιμων ανθρωπίνων πόρων καθώς και η παροχή κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα αθλητικού τουρισμού. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η προτεινόμενη κατηγορία έργων αναφέρεται στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης των ανέργων του Νομού σε επαγγελματικές ειδικότητες εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων αθλητικού τουρισμού. Ενδεικτικές προτεινόμενες ειδικότητες είναι οι εξής:

- Εκπαιδευτές αλεξίπτωτου πλαγιάς
- Εκπαιδευτές αναρρίχησης
- Συνοδοί ποδηλάτου βουνού

Φορείς Υλοποίησης

- Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ. - Ι.Ε.Κ.)

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών αθλητικού τουρισμού του Νομού ενώ ταυτόχρονα θα επιτευχθεί η αύξηση της απασχόλησης και της προσαρμοστικότητας των ανέργων και ιδιαίτερα των νέων στις συνθήκες απασχόλησης στον εναλλακτικό τουρισμό, του Νομού.

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των αθλητικών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και αθλητικοί σύλλογοι. Παράλληλα, άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του παρόντος έργου είναι οι άνεργοι του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π.«Α.Ε.Κ.», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων								

5. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ

5.1. Σύσταση Φορέα Διαχείρισης Αθλητικού Κέντρου Καρπενησίου

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Ίσως η σημαντικότερη επένδυση αθλητικού τουρισμού της Περιφέρειας είναι αυτή η οποία πραγματοποιήθηκε στην κατασκευή του Αθλητικού Κέντρου Καρπενησίου. Απαραίτητη προϋπόθεση για την έναρξη της λειτουργίας του Αθλητικού Κέντρου συνιστά η σύσταση φορέα διαχείρισης ο οποίος και θα αναλάβει την διαχείριση του Κέντρου και θα καθορίσει την στρατηγική ανάπτυξης του Κέντρου. Ειδικότερα, στο παρόν έργο προτείνεται η σύσταση φορέα διαχείρισης, η εκπόνηση Επιχειρησιακού Σχεδίου καθώς και η στελέχωση του φορέα.

Φορείς Υλοποίησης

- Δήμος Καρπενησίου
- Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση έναρξης λειτουργίας και βιώσιμης ανάπτυξης του Αθλητικού Κέντρου Καρπενησίου συνιστά η σύσταση Φορέα Διαχείρισης ο οποίος και θα καθορίσει την στρατηγική ανάπτυξης του Κέντρου.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	60.000
2	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Σχεδίου	50.000
3	Έξοδα λειτουργίας για 6 έτη (2 εξειδικευμένα στελέχη 42.500 / έτος, και λοιπά λειτουργικά έξοδα 3.000/ έτος)	291.000
	Σύνολο	401.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες-αθλητές, αθλητικοί σύλλογοι του Κέντρου, τοπικός πληθυσμός, τοπικός πληθυσμός απασχολούμενος σε τουριστικές δραστηριότητες, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ίδιοι Πόροι μετόχων του φορέα.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	■	■						
2	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Σχεδίου		■						
6	Στελέχωση			■					

5.2. Σήμανση Διαδρομών 4Χ4 παραλίμνιας οδού Λ. Κρεμαστών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το παραλίμνιο οδικό δίκτυο της Τεχνητής Λίμνης Κρεμαστών, διαθέτοντας κατάλληλες συνθήκες φιλοξενεί αθλητικές δραστηριότητες-αναβάσεις αυτοκινήτου 4Χ4. Εκτιμάται ότι ο σωστός σχεδιασμός των διαδρομών 4Χ4 θα συντελέσει στην ελαχιστοποίηση των όποιων αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον ενώ θα διαμορφώσει καταλληλότερες συνθήκες για την άσκηση αυτού του αθλήματος. Γι' αυτόν τον λόγο θεωρείται σκόπιμος ο σαφής καθορισμός των διαδρομών συνοδευόμενων από την ανάλογη σήμανση με πληροφορίες για τις αποστάσεις (σε χρόνο) και τα σημεία εξυπηρέτησης της διαδρομής. Το φυσικό αντικείμενο αυτών των επεμβάσεων αποτελείται από την τεχνική διαμόρφωση των τμημάτων του ορεινού δικτύου για 4Χ4 αθλητικές δραστηριότητες, η σήμανση με πληροφορίες για τις αποστάσεις (σε χρόνο) συνοδευόμενες από σχετικό χάρτη της περιοχής και η διαμόρφωση σημείων εξυπηρέτησης της διαδρομής.

Το παρόν έργο είναι ήπιας μορφής και δεν δημιουργεί καμία επιβάρυνση στο φυσικό περιβάλλον.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η σήμανση διαδρομών αυτοκινήτου 4Χ4 σε επιλεγμένα τμήματα της παραλίμνιας οδού της τεχνητής λίμνης Κρεμαστών θα διευκολύνει τις αναβάσεις δημιουργώντας θετικές συνθήκες άσκησης του αθλήματος αυτού προσελκύοντας κι αυξάνοντας τους επισκέπτες εναλλακτικών τουριστικών δραστηριοτήτων του Νομού.

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες (Μελέτη καθορισμού διαδρομών, διαμόρφωσης χώρων)	12.000

2	Σήμανση διαδρομών 4Χ4	8.000
3	Διαμόρφωση χώρων-σημείων εξυπηρέτησης	8.000
	Σύνολο	28.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες-αθλητές αυτοκινήτου 4Χ4 των ορεινών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και λοιποί σύλλογοι.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Μελέτη καθορισμού διαδρομών		■						
2	Σήμανση διαδρομών 4Χ4			■	■	■			

5.3. Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Τυμφρηστού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το έργο «Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Τυμφρηστού» αναφέρεται στην δημιουργία Ποδηλατικού Κέντρου στον Δήμο Καρπενησίου το οποίο θα υποστηρίξει ολοκληρωμένα και συστηματικά τις αθλητικές δραστηριότητες του Ολυμπιακού αθλήματος ποδηλάτου βουνού στον Νομό Ευρυτανίας. Για την λειτουργία του Ποδηλατικού Κέντρου το προτεινόμενο έργο προβλέπει την εύρεση χώρου ιδιοκτησίας του Δήμου, ο οποίος θα φιλοξενήσει το Κέντρο και θα αποτελείται από γραφείο, ιατρείο, χώρο αποθήκευσης ποδηλάτων, χώρο στάθμευσης.

Ειδικότερα, προβλέπεται η ίδρυση του Κέντρου, η διαμόρφωση χώρου κοινοτικής ιδιοκτησίας για την εγκατάσταση του Κέντρου, αγορά 20 ποδηλάτων συνοδευόμενων από σχετικό εξοπλισμό, εργαλεία συνεργείου υποστήριξης, αυτοκίνητο 4Χ4, εξοπλισμός και έπιπλα γραφείου.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση υποστήριξης αθλητικών δραστηριοτήτων ποδηλάτου βουνού στον Νομό Ευρυτανίας συνιστά η ίδρυση και λειτουργία Ποδηλατικού Κέντρου το οποίο με την σειρά του θα προσελκύσει ειδικό αθλητικό τουρισμό.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Ίδρυση Κέντρου	3.000
2	Τεχνική Μελέτη Διαμόρφωσης Εγκαταστάσεων	1.500
3	Διαμόρφωση εγκαταστάσεων	9.000
4	Αγορά 20 Ποδηλάτων και εξοπλισμού	12.000
5	Συνεργείο υποστήριξης	2.000
6	Έπιπλα και Εξοπλισμός	4.000
7	1 αυτοκίνητο 4Χ4	24.000
8	Ενέργειες δημοσιότητας	20.000
	Σύνολο	75.500

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες-αθλητές, αθλητικοί σύλλογοι του Κέντρου, τοπικός πληθυσμός, τοπικός πληθυσμός απασχολούμενος σε τουριστικές δραστηριότητες, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Ίδρυση Κέντρου								
2	Τεχνική Μελέτη Διαμόρφωσης Εγκαταστάσεων								
3	Διαμόρφωση εγκαταστάσεων								
4	Αγορά 20 Ποδηλάτων και εξοπλισμού								
5	αγορά Συνεργείου υποστήριξης								
6	αγορά Επίπλων και Εξοπλισμού								
7	αγορά αυτοκινήτου 4Χ4								
8	Ενέργειες δημοσιότητας								

5.4. Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το έργο της σήμανσης διαδρομών ποδηλάτου βουνού αποτελεί απαραίτητο έργο υποστήριξης των σχετικών αθλητικών δραστηριοτήτων στον Νομό Ευρυτανίας και ειδικότερα στην ευρύτερη περιοχή του ορεινού όγκου του Τυμφρηστού. Οι διαδρομές για τις οποίες προτείνεται η ειδική σήμανση βρίσκονται σε δασικούς δρόμους και σε κάποια μικρά τμήματα του επαρχιακού ορεινού δικτύου. Ειδικότερα, προτείνεται η σήμανση διαδρομών τοπικού και εθνικού δικτύου, η σήμανση διαδρομών με βαθμό δυσκολίας, η κατασκευή μόνιμων γεφυριών από πέτρα σύμφωνα με τα πρότυπα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής σε όποια σημεία αυτό απαιτείται, η τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων με χάρτη περιοχής, πληροφοριακό υλικό προσανατολισμού και χαρακτηριστικών βουνού.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση υποστήριξης αθλητικών δραστηριοτήτων ποδηλάτου βουνού στον Νομό Ευρυτανίας συνιστά η ίδρυση και λειτουργία Ποδηλατικού Κέντρου το οποίο με την σειρά του θα προσελκύσει ειδικό αθλητικό τουρισμό.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	12.000
2.	Τεχνικά Έργα	150.000
3.	Σήμανση	4.000
4.	Πληροφοριακές πινακίδες	4.000
	Σύνολο	170.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες-αθλητές, αθλητικοί σύλλογοι του Κέντρου, τοπικός πληθυσμός, τοπικός πληθυσμός απασχολούμενος σε τουριστικές δραστηριότητες, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ίδιοι Πόροι φορέα υλοποίησης.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Εκπόνηση Μελετών		■						
2	Κατασκευή Τεχνικών Έργων			■	■				
3	Σήμανση-Τοποθέτηση Πινακίδων				■	■			

5.5. Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η ενεργός συμμετοχή των κατοίκων των περιοχών όπου αναπτύσσονται μορφές αθλητικού τουρισμού αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες αποτελεσματικής λειτουργίας των τουριστικών δραστηριοτήτων του Νομού. Απαραίτητη προϋπόθεση αυτής, αποτελεί η αξιοποίηση και συμμετοχή του συνόλου των διαθέσιμων ανθρωπίνων πόρων καθώς και η παροχή κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα αθλητικού τουρισμού. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η προτεινόμενη κατηγορία έργων αναφέρεται στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης των ανέργων του Νομού σε επαγγελματικές ειδικότητες εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων αθλητικού τουρισμού. Ενδεικτικές προτεινόμενες ειδικότητες είναι οι εξής:

- Εκπαιδευτές μαζικού αθλητισμού
- Εκπαιδευτές αναρρίχησης
- Συντηρητές αθλητικών χώρων και οργάνων
- Εκπαιδευτές rafting
- Εκπαιδευτές kayak
- Εκπαιδευτές ποδηλάτου βουνού
- Συνοδοί ποδηλάτου βουνού

Φορείς Υλοποίησης

- Κέντρα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Κ.Ε.Κ. - Ι.Ε.Κ.)

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών αθλητικού τουρισμού του Νομού ενώ ταυτόχρονα θα επιτευχθεί η αύξηση της απασχόλησης και της προσαρμοστικότητας των ανέργων και ιδιαίτερα των νέων στις συνθήκες απασχόλησης στον εναλλακτικό τουρισμό, του Νομού.

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των αθλητικών τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και αθλητικοί σύλλογοι. Παράλληλα, άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του παρόντος έργου είναι οι άνεργοι του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π.«Α.Ε.Κ.», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων								

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ			
α/α	**ΕΡΓΟ**	**ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**	**ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ**
1.	Κέντρο Προετοιμασίας Αθλητών Ελικώνα	3.856.500	Γ
2.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού	158.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**4.014.500**	
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ			
1.	Διαμόρφωση Χώρου για Αλεξίπτωτο Πλαγιάς στο Πλάτωμα Λούκας	327.000	Γ
2.	Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Οίτης	75.500	Β
3.	Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών	170.000	Β
4.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού	158.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**730.500**	
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ			
1.	Σήμανση Διαδρομών 4Χ4	28.000	Β
2.	Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Δίρφυος	75.500	Β
3.	Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών	170.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**273.500**	
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ			
1.	Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Μαυρολιθαρίου	75.500	Β
2.	Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών	170.000	Β
3.	Διαμόρφωση Χώρου για Αλεξίπτωτο Πλαγιάς στον π.Ηλία Μαλανδρίνου	327.000	Α
4.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού	158.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**730.500**	

ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ			
1.	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης Αθλητικού Κέντρου Καρπενησίου	761.500	Α
2.	Σήμανση Διαδρομών 4Χ4 παραλίμνιας οδού Λ.Κρεμαστών	28.000	Α
3.	Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Τυμφρηστού	75.500	Γ
4.	Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών	170.000	Β
5.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού	158.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**1.193.000**	
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	***6.942.000***	

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΩΝ

α/α	ΕΡΓΟ	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ								
1.	Κέντρο Προετοιμασίας Αθλητών Ελικώνα								
2.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού								
	Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ								
1.	Διαμόρφωση Χώρου για Αλεξίπτωτο Πλαγιάς στο Πλάτωμα Λούκας								
2.	Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Οίτης								
3.	Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών								
4.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού								
	ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ								
1.	Σήμανση Διαδρομών 4Χ4								
2.	Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Δίρφυος								
3.	Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών								
	ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ								
1.	Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Μαυρολιθαρίου								
2.	Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών								
3.	Διαμόρφωση Χώρου για Αλεξίπτωτο Πλαγιάς στον π.Ηλία Μαλανδρίνου								
4.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού								
	ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ								
1.	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης Αθλητικού Κέντρου Καρπενησίου								

2.	Σήμανση Διαδρομών 4Χ4 παραλίμνιας οδού Λ.Κρεμαστών												
3.	Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Τυμφρηστού												
4.	Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών												
5.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού												

6.5. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο χειμερινός τουρισμός ταυτίζεται συχνά με λανθασμένο τρόπο είτε με τον ορεινό τουρισμό λόγω της εποχικότητας που χαρακτηρίζει τον δεύτερο είτε με τον αθλητικό τουρισμό και ειδικότερα την χιονοδρομία. Ως ειδική μορφή ο χειμερινός τουρισμός συνδέεται αναμφίβολα τόσο με τα ταξίδια του ορεινού τουρισμού που γίνονται την χειμερινή περίοδο όσο και με αυτά της χιονοδρομίας που έγιναν και αιτία να αναπτυχθούν εντυπωσιακά πολλά τουριστικά θέρετρα σε ορεινές περιοχές του κόσμου.

Η χιονοδρομία πάντως, αν και αποτελεί μία από τις κύριες δραστηριότητες του χειμερινού τουρισμού, δεν παύει παράλληλα να είναι δραστηριότητα τόσο του αθλητικού όσο και του ορεινού τουρισμού: Εκτός όμως από τις δραστηριότητες που προαναφέραμε ο χειμερινός τουρισμός περιλαμβάνει και τον μεγάλο αριθμό ταξιδίων μικρής διάρκειας που γίνονται με κύρια κίνητρα: τον πολιτισμό, την εκπαίδευση, το περιβάλλον στην διάρκεια της χειμερινής περιόδου. Συνήθως οι περιοχές που προτιμώνται για ταξίδια χειμερινού τουρισμού βρίσκονται σε ορεινές περιοχές ή σε περιοχές με ιδιαίτερο πολιτιστικό ή περιβαλλοντικό ενδιαφέρον. Ο χειμερινός τουρισμός έχει αρκετή ανάπτυξη στη χώρα μας -αλλά όχι ικανοποιητική -με σημαντικά όμως προβλήματα οργάνωσης και προβολής των δραστηριοτήτων τους.

Στη Στερεά Ελλάδα ο χειμερινός τουρισμός κινείται κυρίως γύρω από τα χιονοδρομικά κέντρα Παρνασσού και Καρπενησίου και στους γειτονικούς ορεινούς οικισμούς.

Στόχοι του προτεινόμενου προγράμματος έργων είναι:

- Η αναβάθμιση των τεχνικών υποδομών των περιοχών (οδικές συνδέσεις, ΧΥΤΑ, διαχείριση λυμάτων κλπ)
- Η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών των χιονοδρομικών κέντρων
- Η βελτίωση των λειτουργιών των οικισμών
- Η αναβάθμιση των δεξιοτήτων του τουριστικού εργατικού δυναμικού.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών προτείνονται τα έργα και οι δράσεις που περιγράφονται στη συνέχεια.

1. ΦΘΙΩΤΙΔΑ

1.1. Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων Δ. Αμφίκλειας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Απόλυτη προτεραιότητα στον Εθνικό Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό κατέχει η ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές ή ειδικές περιοχές τουριστικής ανάπτυξης ή πολιτιστικής ανάδειξης (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και τροποποίηση αυτής 98/15/ΕΚ) θέτοντας ως γενικό στόχο την προστασία των νερών και του περιβάλλοντος και την στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης. Λαμβάνοντας υπόψη το γενικό επίπεδο αντίστοιχων υποδομών του Νομού, προτείνεται η κατασκευή εγκαταστάσεως επεξεργασίας λυμάτων στον **Δήμο Αμφίκλειας,** Δήμος ο οποίος παρουσιάζει υψηλά ποσοστά τουριστικής επισκεψιμότητας λόγω της σύνδεσης του με το Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Δήμος Αμφίκλειας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το εν λόγω έργο πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην προστασία των τουριστικών πόρων και του περιβάλλοντος του **Δήμου Αμφίκλειας** από την ανεξέλεγκτη διάθεση αστικών λυμάτων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	360.000
2	Έργα κατασκευής	3.000.000
3	Σύνολο	3.360.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες καθώς και ο τοπικός πληθυσμός του **Δήμου Αμφίκλειας** είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από την συγκεκριμένη παρέμβαση περιβαλλοντικής προστασίας. Κάτ' επέκταση, έμμεσα ωφελούμενες είναι και οι τουριστικές επιχειρήσεις του **Δήμου Αμφίκλειας.**

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον», Ταμείο Συνοχής.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Μελέτες								
2	Έργα κατασκευής Ε.Ε.Λ.								

1.2. Κατασκευή εγκαταστάσεων Χ.Υ.Τ.Α. Δ. Αμφίκλειας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η συγκεκριμένη κατηγορία έργων αφορά την διαμόρφωση κατάλληλων υποδομών σύγχρονου χώρου υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) στον Δήμο Αμφίκλειας ο οποίος είναι ιδιαίτερα επιφορτισμένος λόγω της σύνδεσής του με το Χιονοδρομικό Κέντρου Παρνασσού. Ειδικότερα, στις επιμέρους πράξεις συμπεριλαμβάνεται η σχετική μελέτη διαχείρισης απορριμμάτων καθώς και η διαμόρφωση χώρου ο οποίος και θα προταθεί από τους φορείς υλοποίησης.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Δήμος Αμφίκλειας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Λαμβάνοντας υπόψη και την έλλειψη σχετικού Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων στην ευρύτερη περιοχή εκτιμάται ότι θα συμβάλλει θετικά σε κάθε προσπάθεια υποστήριξης του χειμερινού τουρισμού καθώς και περιβαλλοντικής προστασίας του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	5.000
2	Εκπόνηση Μελέτης	144.000
	Έργα Κατασκευής	1.200.000
	Σύνολο	1.349.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες καθώς και ο τοπικός πληθυσμός του ορεινού όγκου και του Χιονοδρομικού Κέντρου του Παρνασσού καθώς και του Δήμου γενικότερα, είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από την συγκεκριμένη παρέμβαση περιβαλλοντικής προστασίας. Κατ' επέκταση, έμμεσα ωφελούμενες είναι και οι τουριστικές επιχειρήσεις που λειτουργούν εντός των ορίων του Δήμου.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον», Ταμείο Συνοχής.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης								
2	Εκπόνηση μελέτης								
3	Κατασκευή-Διαμόρφωση ΧΥΤΑ								

1.3. Ανάπλαση Παραδοσιακού Οικισμού Αμφίκλειας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Οι παρεμβάσεις του έργου αυτού θα επικεντρωθούν στον μοναδικό παραδοσιακό οικισμό του Νομού της Αμφίκλειας. Βασικοί στόχοι του έργου είναι η προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, η διατήρηση και η ανάδειξη της τοπικής φυσιογνωμίας του οικισμού, η αύξηση της επισκεψιμότητας και βελτίωση του τοπικού εισοδήματος καθώς και η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Ειδικότερα, επιλέξιμα επιμέρους έργα συνιστούν έργα που αφορούν αποκατάσταση κτιρίων (μελέτες, διαμόρφωση χώρων, φωτισμός κ.α.) που έχουν χαρακτηρισθεί ως παραδοσιακά ή θεωρούνται αξιόλογα κτίρια παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και ιδιαίτερης αισθητικής και ιστορικής αξίας. Επιπρόσθετα, στα επιλέξιμα έργα περιλαμβάνονται και παρεμβάσεις όπως πεζοδρομήσεις, διαμορφώσεις, ηλεκτροφωτισμό, αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων (πλατείες, πεζοδρομήσεις, δενδροφυτεύσεις κ.α.).

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Δήμος Αμφίκλειας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου θα συνδράμει στην διατήρηση και την ανάδειξη της τοπικής φυσιογνωμίας του οικισμού καθώς και την συνεπαγόμενη αύξηση της επισκεψιμότητας και βελτίωση του τοπικού εισοδήματος. Απαραίτητη επίσης εκτιμάται η υλοποίηση του παρόντος έργου για την προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου αναφοράς καθώς και την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της περιοχής.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτες	27.000
2	Έργα κατασκευής	220.000
3	Σύνολο	247.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός του οικισμού, επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή καθώς και επισκέπτες.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. Γεωργίας, Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Μελέτες Αναπλάσεων								
2	Αναπλάσεις Οικισμού								

1.4. Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η ενεργός συμμετοχή των κατοίκων των περιοχών όπου αναπτύσσονται μορφές χειμερινού τουρισμού αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες αποτελεσματικής λειτουργίας των τουριστικών δραστηριοτήτων του Νομού. Απαραίτητη προϋπόθεση αυτής, αποτελεί η αξιοποίηση και συμμετοχή του συνόλου των διαθέσιμων ανθρωπίνων πόρων καθώς και η παροχή κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα χειμερινού τουρισμού. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η προτεινόμενη κατηγορία έργων αναφέρεται στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης των ανέργων του Νομού σε επαγγελματικές ειδικότητες εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων χειμερινού τουρισμού. Ενδεικτικές προτεινόμενες ειδικότητες είναι οι εξής:

- Συνοδοί χιονοδρομίας αντοχής
- Εκπαιδευτές χιονοδρομίας αντοχής
- Εκπαιδευτές χιονοδρομίας
- Τεχνικοί εξοπλισμού χιονοδρομίας

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών χειμερινού τουρισμού του Νομού ενώ ταυτόχρονα θα επιτευχθεί η αύξηση της απασχόλησης και της προσαρμοστικότητας των ανέργων και ιδιαίτερα των νέων στις συνθήκες απασχόλησης στον εναλλακτικό τουρισμό, του Νομού.

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των χειμερινού τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού. Παράλληλα, άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του παρόντος έργου είναι οι άνεργοι του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π.«Α.Ε.Κ.», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων				

2. ΦΩΚΙΔΑ

2.1. Βελτίωση Οδού Άμφισσας-Χ.Κ. Παρνασσού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά έργα βελτίωσης της οδού «Άμφισσα-Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού» 26 χλμ. οδού σύνδεσης της Άμφισσας με το Χιονοδρομικό Κέντρο προσφέροντας εναλλακτικές οδού πρόσβασης του Χιονοδρομικού Κέντρου. Ειδικότερα, το προτεινόμενο έργο αφορά την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών καθώς και την κατασκευή του έργου βελτίωσης (χωματουργικές εργασίες για την απόκτηση του επιθυμητού πλάτους, διαπλατύνσεις και ασφαλτοστρώσεις).

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Δήμος Άμφισσας

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου θα προσφέρει εναλλακτική οδό πρόσβασης στο Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού καθώς και ταχύτερη οδό πρόσβασης από το Χιονοδρομικό Κέντρο στους άλλους τουριστικούς πόρους του Νομού (φαράγγι Ρεκάς, Αναρριχητικό Κέντρο Συκιάς κλπ.) εμπλουτίζοντας το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	960.000
2	Έργα βελτίωσης οδού «Άμφισσα-Χ.Κ.Παρνασσού»	8.000.000
	Σύνολο	8.960.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός και τουρίστες των περιοχών φυσικού κάλλους τουριστικής έλξης του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης
Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση Μελετών												
2	Έργα βελτίωσης οδού «Άμφισσα-Χ.Κ.Παρνασσού»												

2.2. Βελτίωση Οδού Πολύδροσου - Χ.Κ. Παρνασσού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά έργα βελτίωσης της οδού «Πολύδροσου-Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού» 13 χλμ. οδού σύνδεσης Πολύδροσου με το Χιονοδρομικό Κέντρο προσφέροντας εναλλακτικές οδού πρόσβασης του Χιονοδρομικού Κέντρου. Ειδικότερα, το προτεινόμενο έργο αφορά την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών καθώς και την κατασκευή του έργου βελτίωσης (χωματουργικές εργασίες για την απόκτηση του επιθυμητού πλάτους, διαπλατύνσεις, κατασκευή κρασπεδορείθρων και ασφαλτοστρώσεις κ.α.).

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου θα προσφέρει εναλλακτική οδό πρόσβασης στο Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού καθώς και ταχύτερη οδό πρόσβασης από το Χιονοδρομικό Κέντρο στους άλλους τουριστικούς πόρους του Νομού (φαράγγι Ρεκάς, Αναρριχητικό Κέντρο Συκιάς κλπ.) εμπλουτίζοντας το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν του Νομού.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	240.000
2	Έργα βελτίωσης οδού «Πολύδροσο -Χ.Κ.Παρνασσού»	2.000.000
	Σύνολο	2.240.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός και τουρίστες των περιοχών φυσικού κάλλους τουριστικής έλξης του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης
Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση Μελετών												
2	Έργα βελτίωσης οδού «Πολύδροσο - Χ.Κ.Παρνασσού»												

2.3. Χάραξη Διαδρομών Χιονοδρομίας Αντοχής Οίτης

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το Ολυμπιακό άθλημα της χιονοδρομίας αντοχής αποτελεί, ένα άθλημα ιδιαίτερα δημοφιλές στις Σκανδιναβικές χώρες, το οποίο κατά τους χειμερινούς μήνες, αποκτά όλο και περισσότερους φίλους στην χώρα μας. Το άθλημα της Χιονοδρομίας Αντοχής διεξάγεται σε ανώμαλο χιονισμένο επίπεδο έδαφος, όπου ο αθλητής καλείται να καλύψει συγκεκριμένη απόσταση διαθέτοντας πάντα κατάλληλο εξοπλισμό. Στο παρόν έργο προτείνεται η χάραξη και η διαμόρφωση ειδικής διαδρομής σε περιοχή της Οίτης το οποίο θα επιλεχθεί (πιθανότατα σε μία από τις κοινότητες Πανουργιά, Καλοσκοπής ή Πυράς), μήκους 5 χλμ..

Ειδικότερα η χάραξη και διαμόρφωση διαδρομής χιονοδρομίας αντοχής περιλαμβάνει τον καθαρισμό της διαδρομής (από ξύλα, πέτρες κλπ.), την περίφραξη αυτής, την ειδική σήμανση, την περίφραξη του χώρου αφετηρίας, του χώρου για τους θεατές και για τις θέσεις των κριτών, καθώς και του χώρου πρώτων βοηθειών.

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Μελέτη διαμόρφωσης/ καθορισμός διαδρομής	30.000
2	Καθαρισμός διαδρομής	70.000
3	Περίφραξη διαδρομής	60.000
4	Περίφραξη αφετηρίας	50.000
5	Περίφραξη χώρου θεατών-κριτών	50.000
6	Περίφραξη χώρου Α΄Βοηθειών	30.000
	Σύνολο	290.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες του Χιονοδρομικού Κέντρου, καθώς και γενικότερα του ορεινού όγκου της Οίτης κατά τους χειμερινούς μήνες, ο τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, οι τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και λοιποί σύλλογοι .

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Μελέτη διαμόρφωσης/ καθορισμός διαδρομής	■	■	■					
	Καθαρισμός διαδρομής				■				
	Περίφραξη διαδρομής				■	■			
	Περίφραξη αφετηρίας				■				
	Περίφραξη χώρου θεατών-κριτών				■				
	Περίφραξη χώρου Α΄Βοηθειών				■	■			

2.4. Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η ενεργός συμμετοχή των κατοίκων των περιοχών όπου αναπτύσσονται μορφές χειμερινού τουρισμού αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες αποτελεσματικής λειτουργίας των τουριστικών δραστηριοτήτων του Νομού. Απαραίτητη προϋπόθεση αυτής, αποτελεί η αξιοποίηση και συμμετοχή του συνόλου των διαθέσιμων ανθρωπίνων πόρων καθώς και η παροχή κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα χειμερινού τουρισμού. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η προτεινόμενη κατηγορία έργων αναφέρεται στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης των ανέργων του Νομού σε επαγγελματικές ειδικότητες εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων χειμερινού τουρισμού. Ενδεικτικές προτεινόμενες ειδικότητες είναι οι εξής:

- Συνοδοί χιονοδρομίας αντοχής
- Εκπαιδευτές χιονοδρομίας αντοχής
- Εκπαιδευτές χιονοδρομίας
- Τεχνικοί εξοπλισμού χιονοδρομίας

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών χειμερινού τουρισμού του Νομού ενώ ταυτόχρονα θα επιτευχθεί η αύξηση της απασχόλησης και της προσαρμοστικότητας των ανέργων και ιδιαίτερα των νέων στις συνθήκες απασχόλησης στον εναλλακτικό τουρισμό, του Νομού.

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των χειμερινού τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού. Παράλληλα, άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του παρόντος έργου είναι οι άνεργοι του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π.«Α.Ε.Κ.», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων				

3. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ

3.1. Εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων Χιονοδρομικού Κέντρου Καρπενησίου

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η συγκεκριμένη πρόταση εκσυγχρονισμού αναφέρεται σε μια σειρά έργων τα οποία εκτιμάται ότι θα αναβαθμίσουν το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν του Χιονοδρομικού Κέντρου Καρπενησίου. Ειδικότερα τα έργα εκσυγχρονισμού αναφέρονται στην σύνδεση του Χ.Κ. με εναέρια τηλεκαμπίνα, σε αντικατάσταση του αναβατήρα «ΘΗΣΕΑΣ», του baby lift με συρόμενο αναβατήρα μεγαλύτερου μήκους, σε αναβάθμιση των αναβατήρων «ΑΝΕΜΟΣ Ι», «ΑΝΕΜΟΣ ΙΙ» και «ΤΑΚΗΣ ΦΛΕΓΚΑΣ», σε δημιουργία τριών μπαρ, σε σηματοδότηση πιστών ώστε όλες οι πίστες να καταστούν ελεγχόμενες και ασφαλής, σε τοποθέτηση συστήματος τεχνητής χιόνωσης για τις πίστες «ΘΗΣΕΑΣ» και «ΤΑΚΗΣ ΦΛΕΓΚΑΣ», εγκατάσταση φωτισμού για τις πίστες «ΘΗΣΕΑΣ» και «ΤΑΚΗΣ ΦΛΕΓΚΑΣ» για νυκτερινό σκι και σε δημιουργία ενός σύγχρονου «ΣΑΛΕ».

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Τεχνικές Μελέτες	450.000
2	Δημιουργία εναέριας τηλεκαμπίνας	7.500.000
3	Αντικατάσταση αναβατήρα	1.300.000
4	Αντικατάσταση baby lift	120.000
5	Αναβάθμιση τριών αναβατήρων	1.700.000
6	Δημιουργία τριών μπαρ	270.000
7	Σηματοδότηση πιστών	150.000
8	Τοποθέτηση συστήματος τεχνητής χιόνωσης	900.000
9	Εγκατάσταση φωτισμού	900.000
10	Δημιουργία ενός σύγχρονου «ΣΑΛΕ»	180.000
	Σύνολο	13.470.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες του Χιονοδρομικού Κέντρου, ο τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, οι τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού και λοιποί σύλλογοι .

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Τεχνικές Μελέτες												
2	Δημιουργία εναέριας τηλεκαμπίνας												
3	Αντικατάσταση αναβατήρα												
4	Αντικατάσταση baby lift												
5	Αναβάθμιση τριών αναβατήρων												
6	Δημιουργία τριών μπαρ												
7	Σηματοδότηση πιστών												
8	Τοποθέτηση συστήματος τεχνητής χιόνωσης												
9	Εγκατάσταση φωτισμού												
10	Δημιουργία ενός σύγχρονου «ΣΑΛΕ»												

3.2. Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η ενεργός συμμετοχή των κατοίκων των περιοχών όπου αναπτύσσονται μορφές χειμερινού τουρισμού αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες αποτελεσματικής λειτουργίας των τουριστικών δραστηριοτήτων του Νομού. Απαραίτητη προϋπόθεση αυτής, αποτελεί η αξιοποίηση και συμμετοχή του συνόλου των διαθέσιμων ανθρωπίνων πόρων καθώς και η παροχή κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα χειμερινού τουρισμού. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η προτεινόμενη κατηγορία έργων αναφέρεται στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης των ανέργων του Νομού σε επαγγελματικές ειδικότητες εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων χειμερινού τουρισμού. Ενδεικτικές προτεινόμενες ειδικότητες είναι οι εξής:

- Συνοδοί χιονοδρομίας αντοχής
- Εκπαιδευτές χιονοδρομίας αντοχής
- Εκπαιδευτές χιονοδρομίας
- Τεχνικοί εξοπλισμού χιονοδρομίας

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών χειμερινού τουρισμού του Νομού ενώ ταυτόχρονα θα επιτευχθεί η αύξηση της απασχόλησης και της προσαρμοστικότητας των ανέργων και ιδιαίτερα των νέων στις συνθήκες απασχόλησης στον εναλλακτικό τουρισμό, του Νομού.

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των χειμερινού τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού. Παράλληλα, άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του παρόντος έργου είναι οι άνεργοι του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π.«Α.Ε.Κ.», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων				

4. ΔΕΛΦΟΙ-ΑΡΑΧΩΒΑ

4.1. Συγκοινωνιακές και κυκλοφοριακές παρεμβάσεις - χώροι στάθμευσης Δ. Αράχωβας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Η αύξηση του αριθμού επισκεπτών και κατά συνέπεια και οχημάτων που παρατηρείται στην περιοχή της Αράχωβας κατευθυνόμενων προς το Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού, με την έλλειψη χώρων στάθμευσης, που διακρίνει την περιοχή δημιουργεί αρνητικές επιπτώσεις στις μετακινήσεις των πεζών-επισκεπτών και στην κυκλοφορία των οχημάτων τους. Βασικό σκοπό του έργου συνιστά η βελτίωση και αναβάθμιση των υποδομών εξυπηρέτησης τουριστών-επισκεπτών της περιοχής της Αράχωβας αυξάνοντας με τον τρόπο αυτόν την ελκυστικότητα αυτής και υποστηρίζοντας τον χειμερινό τουρισμό του Νομού. Πιο συγκεκριμένα, το έργο «Κατασκευή χώρων στάθμευσης οχημάτων Αράχωβας» αναφέρεται στην εύρεση αρχικά κατάλληλων χώρων και στην συνέχεια διαμόρφωση αυτών σε χώρους στάθμευσης.

Φορείς Υλοποίησης

- Δήμος Αράχωβας
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΥΠΕΧΩΔΕ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η δημιουργία χώρων στάθμευσης στην περιοχή της Αράχωβας αναβαθμίζει και βελτιώνει τις υποδομές εξυπηρέτησης των τουριστών-επισκεπτών συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην αύξηση της ελκυστικότητας και την ομαλότερη λειτουργία της περιοχής και κατ' επέκταση στην ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Τεχνικές Μελέτες Κατασκευής	430.000
2	Απαλλοτριώσεις	1.800.000
3	Διαμόρφωση χώρων	3.600.000
	Σύνολο	5.830.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες του Χιονοδρομικού Κέντρου Παρνασσού καθώς και της Αράχωβας, τοπικός πληθυσμός και επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην τοπική τουριστική βιομηχανία.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠ «Περιβάλλον»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Μελέτες												
2	Απαλλοτριώσεις												
3	Έργα διαμόρφωσης χώρων												

4.2. Ολοκλήρωση δικτύου αποχέτευσης Δ. Αράχωβας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στον σχεδιασμό και προγραμματισμό έργων υποδομών σε ειδικές περιοχές τουριστικής ανάπτυξης ή πολιτιστικής ανάδειξης (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και τροποποίηση αυτής 98/15/ΕΚ) του Νομού, προτεραιότητα κατέχουν τα έργα κατασκευής δικτύων αποχέτευσης. Η επάρκεια σε δίκτυα αποχέτευσης διασφαλίζει την ασφαλή συλλογή, μεταφορά και διάθεση αστικών λυμάτων συνδράμοντας με αυτόν τον τρόπο στην προστασία των τουριστικών πόρων του Νομού. Μελετώντας την αναγκαιότητα κατασκευής ή επέκτασης δικτύου αποχέτευσης στον Δήμο Αράχωβας διαπιστώνεται ότι θα πρέπει να ολοκληρωθούν τα έργα αποχέτευσης καθώς να επεκταθεί το υφιστάμενο δίκτυο και στους άλλους δύο οικισμού του Δήμου. Ειδικότερα αυτά συνεπάγονται δημιουργία αγωγού ομβρίων του οικισμού της Αράχωβας, σύνδεση του δικτύου με το ΒΙΟ.ΚΑ. και επέκταση του δικτύου στους δύο άλλους οικισμούς του Δήμου.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ο.Τ.Α

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Το εν λόγω έργο πρόκειται να συνδράμει ουσιαστικά στην προστασία των τουριστικών πόρων του Δήμου της Αράχωβας από την ανεξέλεγκτη διάθεση αστικών λυμάτων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	780.000
2	Έργα Κατασκευής	6.500.000
	Σύνολο	7.280.000

Ωφελούμενοι

Οι επισκέπτες του Χιονοδρομικού Κέντρου και της Αράχωβας καθώς και ο τοπικός πληθυσμός του Δήμου, είναι οι άμεσα ωφελούμενοι από την συγκεκριμένη παρέμβαση. Κάτ' επέκταση, έμμεσα ωφελούμενες είναι και οι τουριστικές επιχειρήσεις του Δήμου.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ε.Π. «Περιβάλλον»,Ταμείο Συνοχής.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Εκπόνηση μελέτης												
2	Κατασκευή												

4.3. Περιφερειακή Οδός Αράχωβας

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά την κατασκευή οδικής σύνδεσης της Αράχωβας με τον εθνικό οδικό άξονα ΠΑΘΕ-Θήβα-Λιβαδειά-Δελφοί-Άμφισσα η οποία θα παρακάμπτει τον οικισμό της Αράχωβας. Η υλοποίηση του προτεινόμενου έργου μέλλει να βελτιώσει στον μέγιστο βαθμό τις βασικές υποδομές της περιοχής, αναβαθμίζοντας το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν και δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες περαιτέρω αύξησης της τουριστικής κίνησης.

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΥΠΕΧΩΔΕ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η δημιουργία της περιφερειακής οδού Αράχωβας μέλλει να αποσυμφορήσει την κυκλοφορία εντός του οικισμού της Αράχωβας, να αναβαθμίσει και να βελτιώσει τις υποδομές εξυπηρέτησης των τουριστών-επισκεπτών συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην αύξηση της ελκυστικότητας και την ομαλότερη λειτουργία της περιοχής και κατ' επέκταση στην ποιότητα ζωής επισκεπτών και κατοίκων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Τεχνικές Μελέτες Κατασκευής	980.000
3	Έργα Κατασκευής οδού	8.200.000
	Σύνολο	9.180.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες του Χιονοδρομικού Κέντρου Παρνασσού καθώς και της Αράχωβας, τοπικός πληθυσμός και επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην τοπική τουριστική βιομηχανία.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Μελέτες												
2	Έργα Κατασκευής οδού												

4.4. Βελτίωση της ασφαλτόστρωσης του δρόμου Αράχωβας-Χιονοδρομικού Κέντρου

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Το συγκεκριμένο έργο αφορά έργα βελτίωσης της οδού «Αράχωβας-Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού» 30 χλμ. βασικής οδού πρόσβασης στο Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού. Ειδικότερα, το προτεινόμενο έργο αφορά την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών καθώς και την κατασκευή του έργου βελτίωσης (χωματουργικές εργασίες για την απόκτηση του επιθυμητού πλάτους, διαπλατύνσεις, κατασκευή κρασπεδορείθρων και ασφαλτοστρώσεις κ.α.).

Φορείς Υλοποίησης

- Περιφέρεια
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου θα βελτιώσει την βασική οδό πρόσβασης στο Χιονοδρομικό Κέντρο αναβαθμίζοντας το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν.

Ανάλυση προϋπολογισμού

α/α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Εκπόνηση Μελετών	540.000
2	Έργα βελτίωσης οδού «Αράχωβα -Χ.Κ.Παρνασσού»	4.500.000
	Σύνολο	5.040.000

Ωφελούμενοι

Τοπικός πληθυσμός και τουρίστες των περιοχών φυσικού κάλλους τουριστικής έλξης του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης
Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Μελέτες												
2	Έργα Κατασκευής οδού												

4.5. Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Αναμφισβήτητα, η ενεργός συμμετοχή των κατοίκων των περιοχών όπου αναπτύσσονται μορφές χειμερινού τουρισμού αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες αποτελεσματικής λειτουργίας των τουριστικών δραστηριοτήτων. Απαραίτητη προϋπόθεση αυτής, αποτελεί η αξιοποίηση και συμμετοχή του συνόλου των διαθέσιμων ανθρωπίνων πόρων καθώς και η παροχή κατάλληλης επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα χειμερινού τουρισμού. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η προτεινόμενη κατηγορία έργων αναφέρεται στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων σε επαγγελματικές ειδικότητες εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων χειμερινού τουρισμού. Ενδεικτικές προτεινόμενες ειδικότητες είναι οι εξής:

- Συνοδοί χιονοδρομίας αντοχής
- Εκπαιδευτές χιονοδρομίας αντοχής
- Εκπαιδευτές χιονοδρομίας
- Τεχνικοί εξοπλισμού χιονοδρομίας

Φορείς Υλοποίησης

- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΟΤΑ
- Αναπτυξιακές εταιρείες

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η υλοποίηση του παρόντος έργου μέλλει να συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών χειμερινού τουρισμού ενώ ταυτόχρονα θα επιτευχθεί η αύξηση της απασχόλησης και της προσαρμοστικότητας των ανέργων και ιδιαίτερα των νέων στις συνθήκες απασχόλησης στον χειμερινό τουρισμό.

Ανάλυση Προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Διοργάνωση 4 ετησίων Σεμιναρίων	20.000
2	Εισηγητές	74.000
3	Έντυπο υλικό/ Συγγράμματα	32.000
4	Δημοσιότητα/ Προβολή	32.000
	Σύνολο	158.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των χειμερινού τουριστικών πόρων, τοπικός απασχολούμενος με τουριστικές δραστηριότητες πληθυσμός, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού. Παράλληλα, άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του παρόντος έργου είναι οι άνεργοι του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

Ε.Π.«Α.Ε.Κ.», Leader Plus.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*			
		2003	**2004**	**2005**	**2006**
1	Διοργάνωση Σεμιναρίων				

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

	ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων Δ. Αμφίκλειας	3.360.00	Α
2.	Κατασκευή εγκαταστάσεων Χ.Υ.Τ.Α. Δ. Αμφίκλειας	1.349.000	Α
3.	Ανάπλαση Παραδοσιακού Οικισμού Αμφίκλειας	247.000	Β
4.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού	158.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**1.757.360**	
	ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ		
1.	Βελτίωση Οδού Άμφισσας-Χ.Κ. Παρνασσού	8.960.000	Α
2.	Βελτίωση Οδού Πολύδροσου - Χ.Κ. Παρνασσού	2.240.000	Α
3.	Χάραξη Διαδρομών Χιονοδρομίας Αντοχής Οίτης	290.000	Β
4.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού	158.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**11.648.000**	
	ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		
1.	Εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων Χιονοδρομικού Κέντρου Βελουχίου	13.470.000	Α
2.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού	158.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**13.628.000**	
	ΑΡΑΧΩΒΑ - ΔΕΛΦΟΙ		
1.	Συγκοινωνιακές και κυκλοφοριακές παρεμβάσεις - χώροι στάθμευσης Δ. Αράχωβας	5.830.000	Α
2.	Ολοκλήρωση δικτύου αποχέτευσης Δ. Αράχωβας	7.280.000	Β
3.	Περιφερειακή Οδός Αράχωβας	9.180.000	Α
4.	Βελτίωση της ασφαλτόστρωσης του δρόμου Αράχωβας-Χιονοδρομικού Κέντρου	5.040.000	Γ
5.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού	158.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΛΦΟΙ - ΑΡΑΧΩΒΑ	**27.488.000**	
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	***54.721.360***	

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΕΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ												
α/α	**ΕΡΓΟ**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**			
1.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων Δ. Αμφίκλειας											
2.	Κατασκευή εγκαταστάσεων Χ.Υ.Τ.Α. Δ. Αμφίκλειας											
3.	Ανάπλαση Παραδοσιακού Οικισμού Αμφίκλειας											
4.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού											
Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ												
1.	Βελτίωση Οδού Άμφισσας-Χ.Κ. Παρνασσού											
2.	Βελτίωση Οδού Πολύδροσου - Χ.Κ. Παρνασσού											
3.	Χάραξη Διαδρομών Χιονοδρομίας Αντοχής Οίτης											
4.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού											
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ												
1.	Εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων Χιονοδρομικού Κέντρου Βελουχίου											
2.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού											
ΔΕΛΦΟΙ - ΑΡΑΧΩΒΑ												
1.	Συγκοινωνιακές και κυκλοφοριακές παρεμβάσεις - χώροι στάθμευσης Δ. Αράχωβας											
2.	Ολοκλήρωση δικτύου αποχέτευσης Δ. Αράχωβας											
3.	Περιφερειακή Οδός Αράχωβας											
4.	Βελτίωση της ασφαλτόστρωσης του δρόμου Αράχωβας-Χιονοδρομικού Κέντρου											
5.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού											

6.5. ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο συνεδριακός τουρισμός αποτελεί μία από τις δυναμικότερες από πλευράς ζήτησης ειδική μορφή τουρισμού και εντάσσεται στην ομάδα των ειδικών μορφών του επαγγελματικού τουρισμού. Αυτή η θεματική κατάταξη δεν αναιρεί το γεγονός ότι ποσοστό των συνεδρίων ή ποσοστό των δραστηριοτήτων τους σχετίζεται με εκπαίδευση ή επιστήμη.

Η ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού συνδέθηκε άμεσα με τεχνολογικές εξελίξεις στον χώρο της επικοινωνίας αλλά και με την κατασκευή διαρκώς και πλέον σύγχρονων συνεδριακών κέντρων. Το μέγεθος του συνεδριακού κέντρου και η τεχνολογική του υποδομή καθορίζει και τις δυνατότητες που έχει να διεκδικήσει μεγάλης ή μεσαίας εμβέλειας συνέδρια (διεθνή και εθνικά) από μία αγορά με εντυπωσιακή αυξητική τάση.

Στην χώρα μας τα συνεδριακά κέντρα μικρού και μεσαίου μεγέθους πληθαίνουν αλλά ένα μεγάλο ποσοστό τους ανήκουν σε ξενοδοχειακές μονάδες. Αντίθετα, σημαντική είναι η έλλειψη μεγάλων συνεδριακών κέντρων, γεγονός που δεν επιτρέπει την διεκδίκηση ικανοποιητικού αριθμού διεθνών συνεδρίων , αν και η χώρα παρουσιάζει μεγάλη ζήτηση ως τόπος διεξαγωγής συνεδρίων. Τα περισσότερα συνέδρια γίνονται από επιστημονικούς και επαγγελματικούς φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Ο συνεδριακός τουρισμός αποτελεί μια μορφή τουρισμού στην οποία ο σύνεδρος – τουρίστας συνδυάζει την εργασία με την αναψυχή, με αποτέλεσμα να έχει αυξημένες απαιτήσεις και στη συνεδριακή υποδομή και στις υποδομές ποιότητας ζωής.

Το γεγονός αυτό καθιστά ελκυστικούς μόνο ορισμένους τύπους περιοχών για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού.

Ένας από τους τύπους αυτούς που μπορεί να ταιριάζει στην περίπτωση της Στερεάς Ελλάδας, είναι οι περιοχές που συνδυάζουν το συνεδριακό με άλλες μορφές τουρισμού (π.χ. ορεινός, πολιτιστικός κλπ.)

Στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας οι υφιστάμενες υποδομές είναι κυρίως ξενοδοχειακές και κατά κύριο λόγο χρησιμοποιούνται ως χώροι εκδηλώσεων και συγκεντρώσεων όπως στην Ερέτρια, στη Χαλκίδα κ.α.

Εξαίρεση αποτελεί το Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, και οι Δελφοί γενικότερα, όπου διοργανώνονται διεθνή συνέδρια.

Με βάση τα παραπάνω εκτιμάται ότι στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας δυνατότητες ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού υπάρχουν στους Δελφούς (σύνδεση με τον

αρχαιολογικό τουρισμό) και στην Ευρυτανία (σύνδεση με το δυναμικό ορεινό τουρισμό).

Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται τα ακόλουθα δύο έργα:

- Σύσταση Φορέα Διαχείρισης Συνεδριακού Κέντρου Καρπενησίου
- Συγκοινωνιακές και κυκλοφοριακές παρεμβάσεις - χώροι στάθμευσης Δήμου Δελφών

1. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ

1.1. Σύσταση Φορέα Διαχείρισης Συνεδριακού Κέντρου Καρπενησίου

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Στο Καρπενήσι υπάρχει οργανωμένο Συνεδριακό Κέντρο, το οποίο κατασκευασθεί από το Δήμο Καρπενησίου και το οποίο διαχειρίζεται προσωρινά η Δημοτική Επιχείρηση Πολιτισμού και Ανάπτυξης Καρπενησίου.

Το Κέντρο είναι πλήρως εξοπλισμένο, διαθέτει δυναμικότητα 400 περίπου θέσεων και έχει φιλοξενήσει μέχρι σήμερα ένα μικρό αριθμό συνεδρίων (π.χ. απόδημων Ευρυτάνων κλπ.)

Απαραίτητη προϋπόθεση για την έναρξη της λειτουργίας καθώς και της βιωσιμότητας του Συνεδριακού Κέντρου Καρπενησίου συνιστά η σύσταση φορέα διαχείρισης ο οποίος και θα αναλάβει την διαχείριση του Κέντρου και θα καθορίσει την στρατηγική ανάπτυξης του. Ειδικότερα, στο παρόν έργο προτείνεται η σύσταση φορέα διαχείρισης, η εκπόνηση Επιχειρησιακού Σχεδίου καθώς και η στελέχωση του φορέα.

Με την υλοποίηση των ενεργειών αυτών το Κέντρο θα μπορούσε να αναδειχθεί σε υποδειγματικό χώρο διοργάνωσης συνεδρίων σε θέματα ορεινού τουρισμού, φυσικού περιβάλλοντος, ορεινής οικονομίας κλπ.

Φορείς Υλοποίησης

- Δήμος Καρπενησίου

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση έναρξης λειτουργίας και βιώσιμης ανάπτυξης του Συνεδριακού Κέντρου Καρπενησίου συνιστά η σύσταση Φορέα Διαχείρισης ο οποίος και θα καθορίσει την στρατηγική ανάπτυξης του Κέντρου.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/Α	Κατηγορία	προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης	15.000
2	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Σχεδίου	50.000
3	Έξοδα λειτουργίας για 6 έτη (2 εξειδικευμένα στελέχη 42.500 / έτος, και λοιπά λειτουργικά έξοδα 3.000/ έτος)	291.000
	Σύνολο	356.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες-σύνεδροι, τοπικός πληθυσμός, τοπικός πληθυσμός απασχολούμενος σε τουριστικές δραστηριότητες, τουριστικές επιχειρήσεις του Νομού.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, Ίδιοι Πόροι μετόχων του φορέα.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κατά φάσεις

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*							
		2003		**2004**		**2005**		**2006**	
1	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης								
2	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Σχεδίου								
6	Στελέχωση								

2. ΔΕΛΦΟΙ-ΑΡΑΧΩΒΑ

2.1. Συγκοινωνιακές και κυκλοφοριακές παρεμβάσεις - χώροι στάθμευσης Δ. Δελφών

Περιγραφή και ανάλυση του έργου

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία ως ένα κριτήριο αξιολόγησης των συνεδριακών κέντρων θεωρείται και η ποιότητα και διαθεσιμότητα των οικιστικών υποδομών που διευκολύνουν την οργάνωση των συνεδρίων.
Για το λόγο αυτό προτείνεται το παρόν έργο στους Δελφούς, όπου υπάρχει το Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών που φιλοξενεί πολλά συνέδρια εθνικού και διεθνούς ενδιαφέροντος.
Η αύξηση του αριθμού επισκεπτών και κατά συνέπεια και οχημάτων που παρατηρείται στην περιοχή των Δελφών λόγω της ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού και την έλλειψη χώρων στάθμευσης που διακρίνει την περιοχή δημιουργεί αρνητικές επιπτώσεις στις μετακινήσεις των πεζών-επισκεπτών και στην κυκλοφορία των οχημάτων τους. Βασικό σκοπό του έργου συνιστά η βελτίωση και αναβάθμιση των υποδομών εξυπηρέτησης τουριστών-επισκεπτών της περιοχής των Δελφών αυξάνοντας με τον τρόπο αυτόν την ελκυστικότητα αυτής και υποστηρίζοντας τον συνεδριακό τουρισμό που αναπτύσσεται στην περιοχή. Πιο συγκεκριμένα, το έργο «Κατασκευή χώρων στάθμευσης οχημάτων Δελφών» αναφέρεται στην εύρεση αρχικά κατάλληλων χώρων και στην συνέχεια διαμόρφωση αυτών σε χώρους στάθμευσης.

Φορείς Υλοποίησης

- Δήμος Δελφών
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ΥΠΕΧΩΔΕ

Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας

Η δημιουργία χώρων στάθμευσης στην περιοχή των Δελφών αναβαθμίζει και βελτιώνει τις υποδομές εξυπηρέτησης των τουριστών-επισκεπτών συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην αύξηση της ελκυστικότητας και την ομαλότερη λειτουργία της περιοχής και κατ' επέκταση στην ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Ανάλυση προϋπολογισμού

Α/α	Κατηγορία	Προϋπολογισμός (ΕΥΡΩ)
1	Τεχνικές Μελέτες Κατασκευής	480.000
2	Απαλλοτριώσεις	1.800.000
3	Διαμόρφωση χώρων	4.000.000
	Σύνολο	6.280.000

Ωφελούμενοι

Επισκέπτες των Δελφών, τοπικός πληθυσμός και επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην τοπική τουριστική βιομηχανία.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης

ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, ΕΠ «Περιβάλλον»

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ		*ΕΤΟΣ*											
		2003		**2004**		**2005**		**2006**		**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
1	Μελέτες												
2	Απαλλοτριώσεις												
	Έργα διαμόρφωσης χώρων												

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ			
1.	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης Συνεδριακού Κέντρου Καρπενησίου	761.500	Α
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**761.500**	
ΑΡΑΧΩΒΑ - ΔΕΛΦΟΙ			
1.	Συγκοινωνιακές και κυκλοφοριακές παρεμβάσεις - χώροι στάθμευσης Δ. Δελφών	6.280.000	Β
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΛΦΟΙ - ΑΡΑΧΩΒΑ	**6.280.000**	
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	***7.041.500***	

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΕΩΝ

α/α	ΕΡΓΟ	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ									
1.	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης Συνεδριακού Κέντρου Καρπενησίου								
ΔΕΛΦΟΙ - ΑΡΑΧΩΒΑ									
1.	Συγκοινωνιακές και κυκλοφοριακές παρεμβάσεις - χώροι στάθμευσης Δ. Δελφών								

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Α	
	ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
1.	Προώθηση & Προβολή Τουριστικού Προϊόντος των Νομών	1.000.000
2.	Επιμόρφωση επιχειρηματιών και στελεχών τουριστικού τομέα Περιφέρειας	200.000
3.	Ίδρυση Κέντρου Πληροφόρησης στην Πύλη Εισόδου της Περιφέρειας	279.000
4.	Ενίσχυση τουριστικών ιδιωτικών επενδύσεων – Αναβάθμιση τουριστικού προϊόντος	9.000.000
	ΣΥΝΟΛΟ	**10.479.000**
	ΠΑΡΑΚΤΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ		
1.	Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης	4.480.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**4.480.000**
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων	30.400.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**30.400.000**
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ		
1.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων	12.200.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**12.200.000**
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ		
1.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων	16.800.000
2.	Σχέδιο Διαχείρισης περιοχής παραλιακής ζώνης από Ναύπακτο έως Ιτέα	60.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**16.860.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***63.940.000***
	ΟΡΕΙΝΟΣ / ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ		
1.	Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	3.000.000
2.	Ειδικό Πρόγραμμα Προστασίας Εθνικού Δρυμού Παρνασσού	2.225.000
3.	Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών	511.000
4.	Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού	16.000
5.	Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	20.500
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**5.772.500**
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	3.000.000
2.	Πρόγραμμα Προστασίας Περιβάλλοντος Εθνικού Δρυμού Οίτης	2.225.000
3.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	235.000
4.	Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών	538.000
5.	Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού	16.000
6.	Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	20.500
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**6.034.500**

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ		
1.	Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	3.000.000
2.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	235.000
3.	Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών	511.000
4.	Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού	16.000
5.	Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	20.500
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**3.782.500**
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ		
1.	Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	3.000.000
2.	Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών	511.000
3.	Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού	16.000
4.	Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	20.500
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**3.547.500**
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		
1.	Αναπλάσεις Ορεινών Οικισμών	3.000.000
2.	Ορεινή οδοποιία	1.120.000
3.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού	3.600.000
4.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	235.000
5.	Διαμόρφωση-Σήμανση Μονοπατιών	511.000
6.	Ορεινός/ Περιηγητικός Χάρτης Νομού	16.000
7.	Οδηγός Αναρρίχησης Νομού	20.500
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**8.502.500**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***27.639.500***
	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ		
1.	Διορθόδοξο Κέντρο Ιεράς Μονής Οσίου Λουκά	1.127.500
2.	Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς	627.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**1.754.500**
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ		
1.	Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων	17.700.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**17.700.000**
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ		
1.	Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων	17.700.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**17.700.000**
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		
1.	Ανάδειξη Βυζαντινών Μνημείων	8.960.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**8.960.000**
ΔΕΛΦΟΙ – ΑΡΑΧΩΒΑ		
1.	Επέκταση Σχεδίου Πόλεως Δελφών	9.750.000
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΛΦΟΙ - ΑΡΑΧΩΒΑ	**9.750.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***55.864.500***
	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ		
1.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων Δ. Αιδηψού	6.720.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**6.720.000**
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Κατασκευή εγκαταστάσεων Χ.Υ.Τ.Α. Δ. Υπάτης	1.573.000
2.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων	3.360.000
3.	Μελέτες επιχειρηματικών σχεδίων των ιαματικών κέντρων	180.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**5.113.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***11.833.000***
	ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ		
1.	Διαμόρφωση Χώρου για Αλεξίπτωτο Πλαγιάς στον π. Ηλία Μαλανδρίνου	327.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**327.000**
Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		
1.	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης Αθλητικού Κέντρου Καρπενησίου	761.500
2.	Σήμανση Διαδρομών 4Χ4 παραλίμνιας οδού Λ. Κρεμαστών	28.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**789.500**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***1.116.500***
	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων Δ. Αμφίκλειας	3.360.000
2.	Κατασκευή εγκαταστάσεων Χ.Υ.Τ.Α. Δ. Αμφίκλειας	1.349.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**4.709.000**
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ		
1.	Βελτίωση Οδού Άμφισσας-Χ.Κ. Παρνασσού	8.960.000
2.	Βελτίωση Οδού Πολύδροσου - Χ.Κ. Παρνασσού	2.240.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**11.200.000**
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		
1.	Εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων Χιονοδρομικού Κέντρου Βελουχίου	13.470.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**13.470.000**
ΔΕΛΦΟΙ - ΑΡΑΧΩΒΑ		
1.	Συγκοινωνιακές και κυκλοφοριακές παρεμβάσεις - χώροι στάθμευσης Δ. Αράχωβας	5.830.000
3.	Περιφερειακή Οδός Αράχωβας	9.180.000
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΛΦΟΙ - ΑΡΑΧΩΒΑ	**15.010.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***44.389.000***
	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		
1.	Σύσταση Φορέα Διαχείρισης Συνεδριακού Κέντρου Καρπενησίου	761.500
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**761.500**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***761.500***
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ Α ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	***216.023.000***

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Β

	ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
1.	Περιφερειακό Σύστημα Τουριστικής Τεκμηρίωσης	220.000
2.	Ίδρυση Εταιρείας Προώθησης Τουρισμού & Πολιτισμού Νομού	370.000
3.	Ίδρυση Γραφείου Στήριξης και Πληροφόρησης των Τουριστικών Επιχειρήσεων	309.000
	ΣΥΝΟΛΟ	**899.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	
	ΠΑΡΑΚΤΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ		
1.	Αναπλάσεις Ακτών	815.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**815.000**
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Αναπλάσεις Ακτών	8.150.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**8.150.000**
Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ		
1.	Αναπλάσεις Ακτών	9.800.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**9.800.000**
Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ		
1.	Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός	240.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**240.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***19.005.000***
	ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ		
1.	Δημιουργία επιχειρήσεων υποστήριξης του θαλάσσιου τουρισμού	500.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**500.000**
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ		
1.	Δημιουργία Ζωνών Σκαφών Αναψυχής	13.800.000
2.	Δημιουργία επιχειρήσεων υποστήριξης του θαλάσσιου τουρισμού	1.500.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**15.300.000**
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ		
1.	Δημιουργία Ζώνης Σκαφών Αναψυχής Μαραθιά	13.800.000
2.	Δημιουργία επιχειρήσεων υποστήριξης του θαλάσσιου τουρισμού	1.000.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**14.800.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***30.600.000***

ΟΡΕΙΝΟΣ / ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ		
1.	Ορεινή οδοποιϊα	875.000
2.	Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000	180.000
3.	Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας	4.500.000
4.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	235.000
5.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού	3.600.000
6.	Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού	158.000
7.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού	158.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**9.706.000**
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Ορεινή οδοποιϊα	784.000
2.	Πρόγραμμα Προστασίας Περιβάλλοντος Σπερχειού ποταμού-Μαλιακού Κόλπου	2.225.000
3.	Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000	180.000
4.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού	3.600.000
5.	Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού	158.000
6.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού	158.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**7.105.000**
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ		
1.	Ορεινή οδοποιϊα	875.000
2.	Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000	180.000
3.	Ολοκλήρωση Ανάδειξης Φαραγγιού Δημοσάρη	142.000
4.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού	3.600.000
5.	Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας	4.500.000
6.	Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού	158.000
7.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού	158.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**9.613.000**
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ		
1.	Ορεινή οδοποιϊα	728.000
2.	Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000	120.000
3.	Ανάδειξη Φαραγγιού Ρεκάς	816.000
4.	Ορεινά Καταφύγια Ανάγκης	549.000
5.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Επιχειρήσεων Ορεινού/	3.600.000

	Περιηγητικού Τουρισμού	
6.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Οικολογικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	235.000
7.	Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού	158.000
8.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού	158.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**6.364.000**
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		
1.	Χωροταξικός Σχεδιασμός Νομού	45.000
2.	Αντικατάσταση δικτύου αποχέτευσης Δ. Καρπενησίου	8.960.000
3.	Σχέδια Διαχείρισης περιοχών Natura 2000	180.000
4.	Ίδρυση και Λειτουργία Κέντρου Πληροφόρησης-Στήριξης Ορεινού Περιηγητικού Τουρισμού (Καρπενήσι)	181.000
5.	Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καρπενησίου	1.920.000
6.	Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας	4.500.000
7.	Επαγγελματική Επιμόρφωση Επαγγελματιών Ορεινού/ Περιηγητικού Τουρισμού του Νομού	158.000
8.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Ορεινού/Περιηγητικού Τουρισμού	158.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**16.102.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***48.890.000***
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ		
1.	Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων	17.700.000
2.	Μεταλλευτικό Μουσείο Διστόμου	628.500
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**18.328.500**
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Προστασία και Ανάδειξη του Ιστορικού Τριγώνου Αλαμάνα-Θερμοπύλες-Γοργοπόταμος	12.100.000
2.	Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων και Βυζαντινών Μνημείων	17.700.000
3.	Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς	627.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**30.427.000**
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ		
1.	Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς	627.000
2.	Προστασία και Ανάδειξη Πύργων και Κάστρων	448.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**1.075.000**
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ		
1.	Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς	627.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**627.000**

ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		
1.	Προστασία και Ανάδειξη Αξιόλογων Στοιχείων Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς	627.000
2.	Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Καρπενησίου	1.308.500
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**1.935.500**
ΔΕΛΦΟΙ – ΑΡΑΧΩΒΑ		
1.	Υπαίθριο Θέατρο Δελφών	5.200.000
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΛΦΟΙ - ΑΡΑΧΩΒΑ	**5.200.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***57.593.000***
	ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ		
1.	Κέντρο Θαλασσοθεραπείας Λ.Αιδηψού	560.000
2.	Πάρκο θερμαλισμού Αιδηψού	650.000
3.	Δημιουργία Ζώνης Σκαφών Αναψυχής Αιδηψού	3.360.000
4.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Τουριστικών Επιχειρήσεων για την βελτίωση και αναβάθμιση του παρεχόμενου Τουριστικού Προϊόντος Δ. Αιδηψού	4.000.000
5.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Ιαματικών Τουριστικών Πόρων του Δήμου Αιδηψού	235.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**8.805.000**
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Ιδιωτικές Επενδύσεις-Ενίσχυση Τουριστικών Επιχειρήσεων για την βελτίωση και αναβάθμιση του παρεχόμενου Τουριστικού Προϊόντος Δ.Καμένων Βούρλων και Υπάτης	6.000.000
2.	Διαδικασία Προώθησης & Προβολής Ιαματικών Τουριστικών Πόρων του Νομού	235.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**6.235.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***15.040.000***
	ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ		
1.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού	158.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**158.000**
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Οίτης	75.500
2.	Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών	170.000
3.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού	158.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**403.500**
Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ		
1.	Σήμανση Διαδρομών 4Χ4	28.000
2.	Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Δίρφυος	75.500
3.	Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών	170.000

	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**273.500**
Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ		
1.	Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Μαυρολιθαρίου	75.500
2.	Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών	170.000
3.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού	158.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**403.500**
Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		
1.	Σήμανση Ποδηλατικών Διαδρομών	170.000
2.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Αθλητικού Τουρισμού	158.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**328.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***1.566.500***
	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Ανάπλαση Παραδοσιακού Οικισμού Αμφίκλειας	247.000
2.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού	158.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**405.000**
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ		
1.	Χάραξη Διαδρομών Χιονοδρομίας Αντοχής Οίτης	290.000
2.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού	158.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**448.000**
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		
1.	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού	158.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**158.000**
ΔΕΛΦΟΙ – ΑΡΑΧΩΒΑ		
1	Κατάρτιση Ανέργων σε προγράμματα Χειμερινού Τουρισμού	158.000
2.	Ολοκλήρωση δικτύου αποχέτευσης Δ. Αράχωβας	7.280.000
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΛΦΟΙ - ΑΡΑΧΩΒΑ	**7.438.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***8.499.000***
	ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
ΔΕΛΦΟΙ – ΑΡΑΧΩΒΑ		
1.	Συγκοινωνιακές και κυκλοφοριακές παρεμβάσεις - χώροι στάθμευσης Δ. Δελφών	6.280.000
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΛΦΟΙ - ΑΡΑΧΩΒΑ	**6.280.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***6.280.000***
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ Β ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	***188.322.500***

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Γ		
ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ		
1.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας	60.000
2.	Εκπόνηση Action Plan Τουριστικής Ανάπτυξης Νομού	50.000
3.	Εκπόνηση Νομαρχιακού Επιχειρησιακού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης (Marketing Plan)	35.000
	ΣΥΝΟΛΟ	**145.000**
ΠΑΡΑΚΤΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		
Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ		
1.	Παράκτια Οδοποιία	745.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**745.000**
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός	120.000
2.	Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης	24.640.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**24.760.000**
Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ		
1.	Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός	600.000
2.	Παράκτια Οδοποιία	1.795.000
3.	Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης	8.960.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**11.355.000**
Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ		
1.	Αναπλάσεις Ακτών	6.500.000
2.	Παράκτια Οδοποιία	5.600.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**12.100.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	***48.960.000***
Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ		
1.	Δημιουργία Ζωνών Σκαφών Αναψυχής	9.900.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**9.900.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	***9.900.000***
ΟΡΕΙΝΟΣ / ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ		
1.	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων	35.000
2.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων	45.000

	Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Βοιωτίας	
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**80.000**
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων	35.000
2.	Δρόμος Παλαιοχώρι-Πουγκάκια-Ράχη Τυμφρηστού	5.200.000
3.	Δρόμος Μάρμαρα-Ανατολή-Δάφνη-Όρια Νομού-Πύργος-Περιστέρι	12.000.000
4.	Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας	4.500.000
5.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Φθιώτιδας	45.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**21.780.000**
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ		
1.	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων	35.000
2.	Σχέδιο Διαχείρισης Καστανόλογγου	60.000
3.	Ανάδειξη φαραγγιού Αγάλης	816.000
4.	Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης Χαλκίδας	1.920.000
5.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Εύβοιας	45.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	**2.876.000**
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ		
1.	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων	35.000
2.	Ενίσχυση της Τοπικής Τουριστικής Βιοτεχνίας	4.500.000
3.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Φωκίδας	45.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	**4.580.000**
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		
1.	Εκπόνηση Επιχειρησιακού Τοπικού Προγράμματος Τουριστικής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Τ.Α.) Μειονεκτικών Χωρικών Ενοτήτων	35.000
2.	Σύνδεση οικισμών με το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Δήμου Καρπενησίου	13.440.000
3.	Ανάδειξη Φαραγγιού Ασπρορέματος	816.000
4.	Ορεινά Καταφύγια Ανάγκης	549.000
5.	Εκπόνηση Μελέτης Ισοζυγίου Προσφοράς και Ζήτησης Ειδικοτήτων Ορεινού/ Περιηγητικού Τουριστικού Χώρου Νομού Ευρυτανίας	45.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**14.885.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	***44.201.000***
	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ / ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Καινοτομικό Μουσείο Θερμοπυλών	1.127.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**1.127.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***1.127.000***

ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Κέντρο Θαλασσοθεραπείας Καμένων Βούρλων	560.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**560.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***560.000***
ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		
Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ		
1.	Κέντρο Προετοιμασίας Αθλητών Ελικώνα	3.856.500
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	**3.856.500**
Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ		
1.	Διαμόρφωση Χώρου για Αλεξίπτωτο Πλαγιάς στο Πλάτωμα Λούκας	327.000
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	**327.000**
Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ		
1.	Ίδρυση Ποδηλατικού Κέντρου Τυμφρηστού	75.500
	ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	**75.500**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***4.259.000***
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		
ΔΕΛΦΟΙ – ΑΡΑΧΩΒΑ		
1.	Βελτίωση της ασφαλτόστρωσης του δρόμου Αράχωβας-Χιονοδρομικού Κέντρου	5.040.000
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΛΦΟΙ - ΑΡΑΧΩΒΑ	**5.040.000**
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	***5.040.000***
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ Γ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	*114.192.000*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ : ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ Γ' Κ.Π.Σ. ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

1. Εισαγωγή

Στο παρόν Κεφάλαιο της μελέτης καταγράφονται τα Προγράμματα του Τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης που αφορούν την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και, πιο συγκεκριμένα, τα μέτρα που σχετίζονται με τον τουρισμό και, όπου υπάρχουν σχετικά στοιχεία, τα έργα και οι δράσεις που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση.

Ειδικότερα παρουσιάζονται τα ακόλουθα Προγράμματα:

- Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα LEADER+
- Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης του Αγροτικού Χώρου του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης

2. Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας

2.1 Μέτρα τουρισμού

Στο Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα Μέτρα που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τον Τουρισμό:

ΜΕΤΡΟ 1.10 Ενθάρρυνση των τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων

Στόχος του Μέτρου είναι η δημιουργία δυνατοτήτων απασχόλησης σε τομείς εκτός της γεωργίας για τους κατοίκους της περιφέρειας και η δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων για την προσέλκυση και την εγκατάσταση και νέων κατοίκων και επιχειρήσεων.

Στο πλαίσιο του μέτρου θα υλοποιηθούν μικρής κλίμακας τουριστικές παρεμβάσεις οι οποίες :

- Αυξάνουν την επισκεψιμότητα της περιοχής παρέμβασης και την επέκταση της τουριστικής περιόδου σε αυτή, με την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού.
- Βελτιώνουν την οργάνωση του αγροτουριστικού προϊόντος.

- Συμβάλλουν στη δημιουργία συλλογικών σχημάτων και δικτύων για τη βελτιστοποίηση της χρησιμοποίησης των φυσικών, ανθρωπίνων και επενδυτικών αγροτουριστικών πόρων.

Η δράση θα ενισχύσει μικρά επενδυτικά σχέδια τα οποία αφορούν στην συμπλήρωση ή ανάπτυξη της τουριστικής υποδομής των περιοχών παρέμβασης, σύμφωνα με πρότυπα συμβατά με το είδος του τουριστικού προϊόντος που μπορεί να παρασχεθεί από αυτές.

Ως ενδεικτικές πράξεις οι οποίες αναφέρονται σε αυτό το πλαίσιο είναι η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός αγροτοτουριστικών καταλυμάτων και παραδοσιακών ξενώνων, χώρων εστίασης και αναψυχής, χώρων αναψυχής και κατασκήνωσης σε σημεία φυσικού κάλλους, υπαιθρίων χώρων κατάκλισης, αναψυκτηρίων, ορεινών καταφυγίων, η αναβίωση παραδοσιακών καφενείων και λοιπές συναφείς δραστηριότητες.

Το μέτρο θα εφαρμοσθεί στις επιλεγμένες περιοχές των ολοκληρωμένων προγραμμάτων της Περιφέρειας και σε ορεινές μειονεκτικές και προβληματικές περιοχές εκτός των επιλεγμένων περιοχών.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέτρου είναι 11.557,643 χιλ. ΕΥΡΩ

ΜΕΤΡΟ2.2: Προστασία, βελτίωση και ανάπλαση του φυσικού περιβάλλοντος

Στα πλαίσια του Μέτρου προβλέπονται δράσεις για την προστασία και αποκατάσταση ευαίσθητων περιβαλλοντικά περιοχών, με έργα διαχείρισης τύπων οικοτόπων και ειδών, όπως επίσης και δράσεις αποκατάστασης υποβαθμισμένων φυσικών οικοσυστημάτων / φυσικών πόρων .Οι δράσεις θα είναι Ολοκληρωμένες και θα έχουν ως αντικείμενο την κάλυψη ενός συγκεκριμμένου στόχου .(π.χ αποκατάσταση ενός υγροτόπου)

Βασικός στόχος του Μέτρου είναι ο εντοπισμός και η ανάδειξη Φυσικών πόρων στην περιφέρεια και η αξιοποίηση, ανάδειξη και αποκατάσταση φυσικά επιλεγμένων περιοχών με ολοκληρωμένες δράσεις κάλυψης συγκεκριμένων στόχων προστασίας.

Ειδικότερα:

- Επιδιώκεται η προστασία και αποκατάσταση ευαίσθητων περιβαλλοντικά περιοχών με έργα διαχείρισης τύπων οικοτόπων που δεν βρίσκονται σε προστατευόμενες περιοχές έχουν όμως ιδιαίτερη αξία ή και δέχονται σημαντικές πιέσεις από ανθρώπινες δραστηριότητες

- Η εκπόνηση και υλοποίηση προγραμμάτων αποκατάστασης υποβαθμισμένων εδαφών από την διάβρωση, υφαλμύρωση και ερημοποίηση εδαφών
- Διασφάλιση της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος, της χλωρίδας, πανίδας στις περιοχές παρέμβασης, σε συνδοιασμό με την υποστήριξη της συμβατής με την προστασία της φύσης ανάπτυξης
- Η σύνταξη Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών για την καταγραφή των χαρακτηριστικών των περιοχών και την απόκτηση σαφούς «γνώσης» του προστατευόμενου αντικειμένου, με απώτερο στόχο την θεσμοθέτηση και οριοθέτηση των περιοχών.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέτρου είναι1.416.431 χιλ. ΕΥΡΩ

ΜΕΤΡΟ 2.3: Δράσεις ανάπτυξης Πολιτιστικού Τουρισμού

Στα πλαίσια του Μέτρου προβλέπονται βελτιωτικές παρεμβάσεις, ανάδειξη αναπλάσεις ιστορικών - αρχαιολογικών χώρων, κατασκευή και επέκταση Μουσείων, ανάδειξη βυζαντινών - μεταβυζαντινών μνημείων. Ενίσχυση υποδομών σύγχρονου πολιτισμού. Προβολή πολιτισμικού προϊόντος. Καινοτόμες δράσεις πολιτιστικών διαδρομών και δημιουργία γραφείου πολιτιστικής πληροφόρησης .

Βασικός στόχος του Μέτρου είναι η προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση του πολιτισμικού περιβάλλοντος και των ακινήτων στοιχείων της πολιτισμικής κληρονομιάς της περιφέρειας, η αναβάθμιση των χώρων που παρουσιάζουν δυνατότητες ανάπτυξης πολιτισμικού τουρισμού, η διάχυση του πολιτιστικού αποθέματος με τις εξελίξεις στην τεχνολογία και την αξία της εικόνας, η προστασία του περιβάλλοντος και η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του Τουριστικού προϊόντος .

Στα πλαίσια του Μέτρου προβλέπονται:

- Κατασκευή και επέκταση Μουσείων
- Αποκατάσταση - Αναστήλωση - Ανάδειξη μνημείων
- Βελτιωτικές παρεμβάσεις, ανάδειξη, ανάπλαση ιστορικών - αρχαιολογικών χώρων
- Ανάδειξη βυζαντινών και μεταβυζαντινών μνημείων
- Ενίσχυση υποδομών σύγχρονου πολιτισμού
- Προβολή Πολιτιστικού Προϊόντος

- Καινοτόμες δράσεις πολιτιστικών διαδρομών
- Καινοτόμες δράσεις πολιτιστικού Τουρισμού.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέτρου είναι 20.113,314 χιλ. ΕΥΡΩ

ΜΕΤΡΟ 2.4: Ανάδειξη και προβολή τουριστικών πόρων - αναβάθμιση βελτίωση Τουριστικής υποδομής.

Προβλέπονται δράσεις κατασκευής νέων υδροθεραπευτηρίων, βελτίωσης και κατασκευής λιμένων (αγκυροβόλια) και υποδομών τουρισμού όπως οι αναπλάσεις παραλιών, αναπλάσεις και αναπαλαιώσεις δημοσίων κτιρίων (για τουριστική χρήση, συνεδριακά Κέντρα), αναπλάσεις κοινοχρήστων τουριστικών χώρων, δράσεις προβολής του τουριστικού προιόντος της περιφέρειας και των θεματικών μορφών τουρισμού, δράσεις σήμανσης ορειβατικών μονοπατιών, καινοτόμος οργάνωση θεματικών Πάρκων σε σχέση με το δυνητικό ενδιαφέρον και χρήση νέων καινοτόμων τεχνολογιών για παρουσιάσεις και παροχή υπηρεσιών συμπληρωματικές μορφές Τουρισμού.

Βασικός στόχος του Μέτρου είναι η περαιτέρω ενίσχυση των υποδομών τουρισμού και η προώθηση, προβολή των τουριστικών προϊόντων και η αξιοποίηση στην κατεύθυνση αυτή της γειτνίασης με την Αττική με σκοπό την βελτίωση των παρεχομένων τουριστικών υπηρεσιών, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, συμβάλλοντας στην δυναμική ανάπτυξη ενός κλάδου που δεν έχει εξαντλήσει τις δυνατότητες ανάπτυξής του.

Ειδικότερα επιδιώκεται :

- Εξασφάλιση τουριστικής υποδομής στην περιφέρεια για την στήριξη της τουριστικής και γενικότερα οικονομικής δραστηριότητας
- Ανάπτυξη ειδικών μορφών Τουρισμού με έμφαση στον Ορεινό, Πολιτιστικό και Θεραπευτικό Τουρισμό, αποκατάσταση και ανάδειξη παραδοσιακών οικισμών, διατηρητέων κτιρίων και φυσικών τοπίων, έργα ανάδειξης κάστρων, προβολή πολιτιστικής κληρονομιάς μνημείων - αρχαιολογικών χώρων, αξιοποίηση Ιαματικών πηγών και Λουτροπόλεων, αξιοποίηση Ορεινών μονοπατιών
- Ποιοτική και αισθητική αναβάθμιση των Τουριστικών υποδομών και προσφορά τουριστικών υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών

- Παροχή ικανοποιητικών τουριστικών υπηρεσιών με κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της περιφέρειας στα πλαίσια του Κοινωνικού ταμείου και του Μέτρου 5.1 του Προγράμματος , ώστε να ανταποκρίνεται επαρκώς στις νέες απαιτήσεις
- Επιμήκυνση της Τουριστικής περιόδου
- Ενίσχυση της προβολής της Περιφέρειας ως τουριστικού προορισμού με στήριξη των διαφημιστικών ενεργειών με στόχο την ενίσχυση της παρουσίας της περιφέρειας στις αγορές, την αξιοποίηση νέων ή τμημάτων νέων αγορών, την συμμετοχή σε εκθέσεις που διοργανώνονται στις κύριες αγορές Τουρισμού στο εξωτερικό και στις αντίστοιχες εκθέσεις που διοργανώνονται στο εσωτερικό της χώρας .(Φιλοξένια, Πανόραμα, Ξενία κ. λ .π) .

Συνοπτική περιγραφή κατηγοριών πράξεων και ενδεικτικές προβλεπόμενες πράξεις.

- Υδροθεραπευτήρια
- Δράσεις Βελτίωσης, κατασκευής τουριστικών λιμένων (αγκυροβόλια)
- Αναπλάσεις παραλιών
- Αναπλάσεις και αναπαλαιώσεις Δημόσιων κτιρίων (τουριστική χρήση, Συνεδριακά Κέντρα κ.λ.π)
- Αναπλάσεις κοινοχρήστων τουριστικών χώρων
- Δράσεις προβολής του Τουριστικού Προϊόντος και των Θεματικών μορφών Τουρισμού
- Δράσεις Σήμανσης - αξιοποίησης ορειβατικών μονοπατιών
- Ανάδειξη περιοχών
- Καινοτόμος οργάνωση θεματικών πάρκων σε σχέση με το δυνητικό διεθνές ενδιαφέρον και χρήση νέων καινοτόμων τεχνολογιών για παρουσιάσεις και παροχή υπηρεσιών συμπληρωματικές μορφές τουρισμού ποσό 10% από τον προϋπολογισμό του Μέτρου αφορά Καινοτόμες δράσεις. Οι δράσεις Καινοτομίας θα εξειδικευθούν σύμφωνα με το Σχέδιο δράσης για την «Καινοτομία» της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος .

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέτρου είναι: 25.495.751 χιλ. ΕΥΡΩ

2.2 Δημοσιευθείσες Προσκλήσεις

Μέχρι σήμερα έχουν δημοσιευθεί από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας Προσκλήσεις για τα ακόλουθα Μέτρα:

Μέτρο 2.2 «**Αξιοποίηση φυσικών πόρων**», του άξονα 2 «Προστασία περιβάλλοντος. Αξιοποίηση των πολιτιστικών-ιστορικών πλεονεκτημάτων και του τουριστικού προϊόντος» του Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας 2000-2006 **συνολικού προϋπολογισμού έως 1.416.431 ΕΥΡΩ**. Η πρόσκληση για το Μέτρο 2.2 αφορά στις ακόλουθες κατηγορίες πράξεων:

- Κατηγορία Α΄: Προστασία υποβαθμισμένων εδαφών από τη διάβρωση λόγω πλημμυρών, υφαλμύρωση, ερημοποίηση
- Κατηγορία Β΄: Προστασία-ανάδειξη οικοτόπων και ευαίσθητων περιβαλλοντικά περιοχών, με ολοκληρωμένες δράσεις κάλυψης συγκεκριμένων στόχων.

Μέτρο 2.3 «**Δράσεις ανάπτυξης πολιτιστικού τουρισμού**», του άξονα 2 «Προστασία περιβάλλοντος. Αξιοποίηση των πολιτιστικών-ιστορικών πλεονεκτημάτων και του τουριστικού προϊόντος» του Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας 2000-2006 **συνολικού προϋπολογισμού έως 14.100.000 ΕΥΡΩ**.

Η πρόσκληση το αφορά στις ακόλουθες κατηγορίες πράξεων:

- Κατασκευή και επέκταση Μουσείων
- Αποκατάσταση - Αναστήλωση - Ανάδειξη μνημείων
- Βελτιωτικές παρεμβάσεις, ανάδειξη, ανάπλαση ιστορικών - αρχαιολογικών χώρων. Ανάδειξη βυζαντινών και μεταβυζαντινών μνημείων

Μέτρο 2.4 «**Ανάδειξη και προβολή των τουριστικών πόρων-αναβάθμιση, βελτίωση τουριστικής υποδομής**», του Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας 2000-2006, για τον Άξονα Προτεραιότητας«Προστασία Περιβάλλοντος, Αξιοποίηση των πολιτιστικών – ιστορικών πλεονεκτημάτων και του τουριστικού προϊόντος».

Η πρόσκληση για το Μέτρο 2.4 αφορά στις ακόλουθες κατηγορίες/ομάδες πράξεων:

Α΄ Ομάδα : Κατασκευή νέων υδροθεραπευτηρίων

Β΄ Ομάδα : Αναπαλαιώσεις-αναπλάσεις Δημοσίων κτιρίων(για τουριστική χρήση), αναπλάσεις παραλιών, αναπλάσεις κοινόχρηστων τουριστικών χώρων(εκτός ιστορικών-αρχαιολογικών χώρων), ανάδειξη περιοχών.

Η πρόσκληση αφορά χρηματοδότηση πράξεων **συνολικού προϋπολογισμού έως 9.977.990 ΕΥΡΩ** .

Μέτρο 4.4 «**Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός τουριστικών καταλυμάτων**», του άξονα 4 «Ενίσχυση – εκσυγχρονισμός των επιχειρήσεων και διασύνδεση με την τοπική οικονομία» του Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας 2000-2006, **συνολικού προϋπολογισμού έως 10.000.000,00 ευρώ**.

Η πρόσκληση για το Μέτρο 4.4 αφορά αποκλειστικά την κατηγορία πράξεων:

- Ποιοτικός εκσυγχρονισμός καταλυμάτων που εντάσσονται στο Νόμο 2601/98.

2.3 Ενταχθέντα έργα

Με βάση τα πλέον πρόσφατα στοιχεία της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας στα παραπάνω Μέτρα τουρισμού έχουν ενταχθεί τα έργα που περιλαμβάνονται στον πίνακα που ακολουθεί. Στον πίνακα εκτός των αμιγών τουριστικών έργων συμπεριλαμβάνονται και σχετικά έργα, όπως π.χ. Διαχείριση Λυμάτων σε τουριστική περιοχή.

ΕΡΓΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ - ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ		
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΜΑΛΕΣΙΝΑΣ		1,088,894
ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ Δ.Δ. ΣΤΕΝΗΣ ΔΗΜΟΥ ΔΙΡΦΥΩΝ - ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ		548,789
ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΔΗΜΟΥ ΑΙΔΗΨΟΥ		2,934,703
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ		1,665,310
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ Κ. ΒΟΥΡΛΩΝ		1,380,420
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΛΥΜΑΤΩΝ ΓΑΛΑΞΙΔΙΟΥ		3,196,634
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΛΥΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΓΑΛΑΞΙΔΙΟΥ		
ΑΝΑΠΛΑΣΗ - ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
Ανάπλαση πλατείας Λαού		314,936
Διαμόρφωση πλαζ παραλιακής ζώνης Χιλιαδούς-Παραθάλασσου Δήμου Ευπαλίου		880,411
Διαμόρφωση πλαζ Χανίων-Σπηλιάς Δ.Δ Τριζονίων Δήμου Τολοφώνας		880,411
Ανάπλαση-αξιοποίηση οδού Ευταξία και βασικών πλατειών(προτεινόμενου παραδοσιακού οικισμού Αμφίκλειας)		480,700
Ανάδειξη τουριστικής περιοχής Έρκυνας		1,649,771
Ανάπλαση περιοχής Κεφαλοβρύσου		293,470
Ανάπλαση παραλίας Αγίας Άννας		977,109
ΕΡΓΑ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ		
Παράκαμψη Λουτρών Αιδηψού	11,683,882	11,683,882

Οδός από διασταύρωση Ε.Ο. "Στενή- Στρόπωνες" προς Μετόχι - Μετόχι (Χ.Θ. 10+000 έως Χ.Θ. 16+000)	2,347,762	2,347,762
Ιστιαία-Βουτάς	2,292,003	2,292,003
Κόμβος Ερέτριας στην ανατολική είσοδο	1,085,838	1,085,838

ΕΡΓΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ - ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ Δ.Δ. ΣΤΕΝΗΣ ΔΗΜΟΥ ΔΙΡΦΥΩΝ - ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	548,789	548,789
ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΔΗΜΟΥ ΑΙΔΗΨΟΥ	2,934,703	2,934,703

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΛΙΜΕΝΩΝ /ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ/ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΦΥΓΙΩΝ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΥ ΣΤΟ ΨΑΡΟΠΟΥΛΙ ΕΥΒΟΙΑΣ	2,600,000	2,600,000

ΑΝΑΠΛΑΣΗ -ΑΝΑΔΕΙΞΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ, ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΠΑΛΑΜΑΡΙΟΥ ΣΚΥΡΟΥ	2,054,292	2,054,292

ΑΝΑΠΛΑΣΗ - ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Ανάπλαση παραλίας Αγίας Άννας	977,109	977,109

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΕΡΕΥΝΕΣ

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΗΣΗ ΦΑΡΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΥΛΙΔΟΣ ΝΟΜΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ	317,535	317,535
ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΗΣΗ ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΝΟΜΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ	247,982	247,982
ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΗΣΗ ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΑΥΛΙΔΟΣ Ι ΝΟΜΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ	507,117	507,117

ΑΝΑΠΛΑΣΗ - ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Ανάδειξη τουριστικής περιοχής Έρκυνας	1,649,771	1,649,771

ΕΡΓΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ - ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ

ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΜΑΛΕΣΙΝΑΣ	1,088,894	1,088,894
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ	1,665,310	1,665,310
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ Κ.ΒΟΥΡΛΩΝ	1,380,420	1,380,420

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΛΙΜΕΝΩΝ /ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ/ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΦΥΓΙΩΝ

.ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΥ ΣΤΟΝ ΜΩΛΟ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	2,000,000	

ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ (ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ)

Ενίσχυση Ιδιωτικών Επενδύσεων, Ν.2601/98 έτους 2001 - Τομέας εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής.	40,654,825	6,045,488
Ενίσχυση Ιδιωτικών Επενδύσεων Ν.2601/98 έτους 2001 - Ποιοτικός εκσυγχρονισμός ξενοδοχείων και κάμπιγκ Γ΄ τάξης και άνω	3,976,522	

3. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας έχουν ενταχθεί τα ακόλουθα Μέτρα που αφορούν στον τομέα του Τουρισμού:

- *Μέτρο 2.2: Αναβάθμιση καταλυμάτων & ενίσχυση μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων*
- *Μέτρο 5.1: Ενίσχυση εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής – ΠΟΤΑ*
- *Μέτρο 5.2: Ολοκληρωμένες δράσεις εναλλακτικού τουρισμού - Τουριστικά Αγκυροβόλια*
- *Μέτρο 5.3: Τουριστική προβολή - Μείωση εποχικότητας*

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά τα περιεχόμενα των Μέτρων αυτών.

Στοιχεία Μέτρου 2.2

Το Μέτρο αφορά στην υλοποίηση επενδύσεων σε Φυσικές επενδύσεις (κέντρα πληροφόρησης, τουριστικά καταλύματα, εστίαση, μονάδες) (80%), Μη φυσικές επενδύσεις (ανάπτυξη και παροχή τουριστικών υπηρεσιών, αθλητικές, πολιτικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, πολιτιστική κληρονομιά) (20%).

Δικαιούχοι του Μέτρου είναι Ιδιωτικές τουριστικές επιχειρήσεις (Ξενοδοχεία, κάμπινγκ, ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια και διαμερίσματα, τουριστικές επιχειρήσεις όλων των λοιπών κλάδων).

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέτρου είναι 358,81 ΕΥΡΩ

Το Μέτρο θα υλοποιηθεί μέσω τριών (3) Δράσεων:

- Δράση 2.2.1:Ποιοτικός εκσυγχρονισμός Ξενοδοχείων και κάμπινγκς Γ τάξης και άνω βάσει του Ν.2601/98
- Δράση 2.2.2:Ποιοτικός εκσυγχρονισμός ξενοδοχείων, κάμπινγκς και ενοικιαζομένων επιπλωμένων δωματίων και διαμερισμάτων, που δεν υπάγεται στον Ν.2601/98.
- Δράση 2.2.3:Επιχειρηματικά Σχέδια ΜΜΕ όλων των κλάδων

Στοιχεία Μέτρου 5.1

Το Μέτρο αφορά στην υλοποίηση επενδύσεων ειδικών μορφών τουρισμού , σε επιχειρήσεις τουριστικού τομέα και λοιπούς παραγωγικούς κλάδους .

Αναλυτικότερα, στο Μ5.1 προβλέπεται να ενταχθούν όλες οι ιδιωτικές επενδύσεις σε εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής για την ανάπτυξη των θεματικών μορφών τουρισμού (μαρίνες, συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, κέντρα θαλασσοθεραπείας, υδροθεραπευτήρια, χιονοδρομικά κέντρα, κέντρα αθλητικού-προπονητικού τουρισμού κ.α), που υλοποιούνται μέσω του Αναπτυξιακού Νόμου.

Στοιχεία Μέτρου 5.2

Το Μέτρο αφορά σε φυσικές επενδύσεις για κέντρα πληροφόρησης, τουριστικά καταλύματα, εστίαση, μονάδες (100%)

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέτρου είναι 49,04 ΕΥΡΩ

Το Μέτρο θα υλοποιηθεί μέσω τεσσάρων (4) Δράσεων:

Δράση 5.2.1: Δημιουργία δικτύων πολιτιστικών στοιχείων, διαδρομών πολιτιστικού τουρισμού και εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

Δράση 5.2.2: Παρεμβάσεις υποστήριξης επιχειρήσεων του Τουριστικού Τομέα για αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος:

Δράση 5.2.3: Κατασκευή τουριστικών αγκυροβολίων.

Δράση 5.2.4: Δράσεις για την ανάπτυξη του οικοτουρισμού.

Τα προγράμματα αυτά εντάσσονται στο ΕΠΑΝ, αφενός λόγω της εθνικής σημασίας των φυσικών πόρων και των πολιτιστικών στοιχείων, τα οποία επιδιώκεται να ενταχθούν στο τουριστικό προϊόν και να αναδειχθούν, ως «τουριστικοί πόροι», και, αφετέρου, λόγω του καινοτόμου και ολοκληρωμένου χαρακτήρα και των υψηλών ποιοτικών απαιτήσεων των παρεμβάσεων. Τα ΠΕΠ δεν θα περιλάβουν τέτοιας μορφής ιδιωτικές επενδύσεις.

Στο Μ.5.2 θα εντάσσονται πλήρη προγράμματα, που θα περιλαμβάνουν:

- υποδομές,
- οργάνωση λειτουργίας,
- διαχείριση επισκεπτών,
- φορείς διαχείρισης,
- ενημερωτικό υλικό και προβολή.

Στοιχεία Μέτρου 5.3

Το Μέτρο ενισχύει υπηρεσίες για το τουριστικό κύκλωμα (συμπεριλαμβανομένων δραστηριοτήτων προώθησης, δικτύωσης, συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων)

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέτρου είναι13,96 **ΕΥΡΩ**

Το Μέτρο θα υλοποιηθεί μέσω δύο (2) Δράσεων:

- Δράση 5.3.1: Σχέδια τουριστικής προβολής του ΕΟΤ, που τελούν σε συνέργια με ανάλογα σχέδια του Ιδιωτικού Τομέα.
- Δράση 5.3.2: Σχέδια άμβλυνσης εποχικότητας με δράσεις προσέλκυσης ζήτησης εκτός τουριστικής περιόδου σε περιοχές της χώρας, οι οποίες διαθέτουν κατάλληλο τουριστικό προϊόν

Εντάξεις επενδύσεων στο ΕΠΑΝ

Στο πρόγραμμα, σύμφωνα με τα μέχρι σήμερα στοιχεία έχουν ενταχθεί επενδύσεις:

- Επιχειρηματικά σχέδια ΜΜΕ όλων των τουριστικών κλάδων, περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας :2,440,837 ΕΥΡΩ
- Ποιοτικός εκσυγχρονισμός ξενοδοχείων, κάμπινγκ και ενοικιαζομένων επιπλωμένων διαμερισμάτων, που δεν υπάγονται στον Ν.2601/98,Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος : 1,385,180 ΕΥΡΩ

Ειδικότερα με βάση τα στοιχεία του Ενδιάμεσου Φορέα (ΑΝΔΙΑ) του Μέτρου 2.2 του ΕΠΑΝ για τη Στερεά Ελλάδα έχουν ενταχθεί οι τουριστικές επενδύσεις που συμπεριλαμβάνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	**ΝΟΜΟΣ**	**Προϋπολογισμός σύμβασης**
ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΑΚΚΑ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	22.920
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΝΤΩΝΗΣ	ΕΥΒΟΙΑ	39.909
ΜΑΜΟΥΧΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΕΛΑΓΙΝΟΣ	ΕΥΒΟΙΑ	38.810
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ	ΕΥΒΟΙΑ	44.946
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΕΞ. ΝΤΑΣΙΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ "ΑΣΠΑΣΙΑ"	ΦΩΚΙΔΟΣ	0
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ "ΚΟΥΡΟΣ"	ΦΩΚΙΔΟΣ	0
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΚΥΜΑΤΑ	ΕΥΒΟΙΑ	37.564
ΚΑΝΑΡΗΣ-ΣΜΥΡΛΟΓΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ-ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ	ΕΥΒΟΙΑ	43.964
ΚΑΝΑΡΗΣ-ΣΜΥΡΛΟΓΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ-ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ	ΕΥΒΟΙΑ	46.955
VILLA C &C	ΦΩΚΙΔΟΣ	23.264
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΒΑΛΣΑΜΩ	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	0
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ "ΔΗΙΔΑΜΕΙΑ"ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΔΗΜ. ΒΑΡΣΑΜΟΥ	ΕΥΒΟΙΑ	42.201
ΕΥΓΕΝΙΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΕΥΒΟΙΑ	40.000
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΜΕΛΙΚΑΡΙ-ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΕΜ. ΒΑΧΛΑΣ	ΕΥΒΟΙΑ	44.803
ΘΕΡΕΤΡΟ "BAY HOLIDAY"	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	46.561
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΡΑΝΙΑ	ΕΥΒΟΙΑ	73.367
ΠΑΠΠΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΕΥΒΟΙΑ	28.063
ΑΝΝΑ ΜΗΤΡΟΥ	ΕΥΒΟΙΑ	69.539
ΠΑΠΠΑ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΠΑΠΠΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΕΥΒΟΙΑ	39.065
ΜΑΙΑΜΙ ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΑΝΔΡΙΤΣΟΣ	ΕΥΒΟΙΑ	45.828
ΝΙΚ. ΤΣΟΤΡΑΣ & ΣΙΑ ΕΕ "TSOTRAS TRAVEL "	ΒΟΙΩΤΙΑ	22.714
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΤΟΦΟΡΟΣ ΑΞΤΝΕΒΕ	ΦΩΚΙΔΟΣ	15.712
Λ.ΒΟΥΖΑΣ ΕΠΕ	ΦΩΚΙΔΟΣ	29.347
ΠΗΓΑΣΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	6.567

4. Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+, με υπεύθυνο φορέα το Υπουργείο Γεωργίας, χρηματοδοτεί Ολοκληρωμένα Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης και έχει ως κύρια προτεραιότητα την ενίσχυση τουριστικών δράσεων όπως:

1. **Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης**
   - Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών διανυκτέρευσης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής
   - Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών εστίασης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής
   - Ανάπτυξη αγροτουρισμού (επισκέψιμα αγροκτήματα με πρόβλεψη υποδομής διανυκτέρευσης)
   - Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού (θρησκευτικός, ιαματικός, ορεινός, εκπαιδευτικός, κατασκηνωτικός κλπ.)
   - Τοπικά κέντρα οργάνωσης, πληροφόρησης και προώθησης αγροτικού τουρισμού
   - Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού (παραδοσιακά καφενεία, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης επισκεπτών, κλπ.)
   - Βελτιώσεις επιχειρήσεων αγροτικού τουρισμού για προσαρμογή στις ανάγκες πιστοποίησης ή δικτύωσης (clusters)

2. **Παρεμβάσεις Προστασίας, Ανάδειξης και Αξιοποίησης Φυσικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς**

   Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος
   - Αξιοποίηση, ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, τοπίων και περιοχών Natura 2000
   - Συστήματα προστασίας περιβάλλοντος
   - Βελτίωση καταφυγίων
   - Διαδρομές πρόσβασης, μονοπάτια, γεφύρια

Δράσεις για την αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και την ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου

- Οικιστική αναβάθμιση περιοχών (οικισμών, γειτονιών κ.λ.π) με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, σε εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου οικιστικής ανάπτυξης
- Ανάδειξη μνημείων και κτιρίων αγροτικής κληρονομιάς
- Μουσεία αγροτικής, λαογραφικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
- Κέντρα πολιτιστικών και λοιπών δραστηριοτήτων (πολιτιστικά κέντρα, θέατρα, κλπ.)
- Σήμανση αξιοθέατων, μνημείων, μονοπατιών – χαρτογραφήσεις

Δράσεις για την ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου

Στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+, με σχετική Απόφαση του Υπουργού Γεωργίας (830/1.8.02), έχουν ενταχθεί δύο Προγράμματα στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας:

- Της Ομάδας Τοπικής Δράσης «Αναπτυξιακή Φωκική (ΑΝ.ΦΩ. Α.Ε.)» του Νομού Φωκίδας
- Της Ομάδας Τοπικής Δράσης «Ελικώνας – Παρνασσός Αναπτυξιακή Α.Ε.» του Νομού Βοιωτίας

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του Υπουργείου Γεωργίας της 26 – 3 – 2003, έχουν υπογραφεί συμβάσεις με 14, από τις 40 συνολικά, Ομάδων Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ.) που έχουν αναλάβει την προώθηση της πρωτοβουλίας.

Στις Ομάδες αυτές δεν συμπεριλαμβάνονται οι δύο της Στερεάς Ελλάδας και, επομένως, δεν έχουν δημοσιεύσει προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή προτάσεων από τους Τελικούς Δικαιούχους και την ένταξη έργων.

5. Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης του Αγροτικού Χώρου

Τα προγράμματα αυτά έχουν ενταχθεί στον Άξονα 7 του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Γεωργίας και θα εφαρμοσθούν σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της χώρας.

Ο Άξονας 7 συμπεριλαμβάνει τα ακόλουθα 13 μέτρα:

ΜΕΤΡΟ 7.1 : "Έγγειες Βελτιώσεις "

ΜΕΤΡΟ 7.2 : "Δημιουργία Υπηρεσιών διαχείρισης εκμεταλλεύσεων"

ΜΕΤΡΟ 7.3 : "Εμπορία γεωργικών προϊόντων ποιότητας"

ΜΕΤΡΟ 7.4: "Βασικές Υπηρεσίες για την Αγροτική Οικονομία και τον Αγροτικό Πληθυσμό"

ΜΕΤΡΟ 7.5 : " Ανακαίνιση και Ανάπτυξη Χωριών – Προστασία και Διατήρηση της Αγροτικής Κληρονομιάς"

- Εκπόνηση των σχετικών μελετών σχεδιασμού με ολοκληρωμένη προσέγγιση
- ανακαίνιση παραδοσιακών στοιχείων του τοπικού οικιστικού περιβάλλοντος
- προστασία και διατήρηση παραδοσιακών στοιχείων της αγροτικής κληρονομιάς (π.χ. νερόμυλοι, ανεμόμυλοι, γεφύρια κ.λ.π.)
- διατήρηση παραδοσιακών αγροτικών εργασιών και συνηθειών
- κατασκευή υδρευτικών και αποχετευτικών δικτύων

ΜΕΤΡΟ 7.6: "Διαφοροποίηση των γεωργικών

ΜΕΤΡΟ 7.7: "Διαχείριση των Υδατικών Πόρων της Γεωργίας"

ΜΕΤΡΟ 7.8: "Ανάπτυξη και Βελτίωση της Υποδομής που σχετίζεται με την Ανάπτυξης της Γεωργίας"

ΜΕΤΡΟ 7.9: "Ενθάρρυνση των τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων"

- που αυξάνουν την επισκεψιμότητα της περιοχής της υπαίθρου και την επέκταση της τουριστικής περιόδου (εναλλακτικές μορφές τουρισμού)
- που βελτιώνουν την οργάνωση του αγροτουριστικού και βιοτεχνικού προϊόντος

ΜΕΤΡΟ 7.10: " Προστασία του περιβάλλοντος

ΜΕΤΡΟ 7.11: "Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων "

ΜΕΤΡΟ 7.12: "Επενδύσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων πρώτης μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων''

ΜΕΤΡΟ 7.13: "Επενδύσεις για τη βελτίωση και τον εξορθολογισμό υλοτόμησης, μεταποίησης και εμπορίας των δασοκομικών προϊόντων''

Η υλοποίηση των Μέτρων πρόκειται να γίνει μέσω των Δομών Στήριξης που έχουν επιλεγεί από το Υπουργείο Γεωργίας σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας.

Μέχρι σήμερα έχουν ανακοινωθεί Προσκλήσεις για όλα τα Μέτρα, δεν έχουν όμως ακόμη εκδοθεί αποφάσεις ένταξης έργων και επενδύσεων.
Για τα τουριστικά μέτρα έχουν εκδοθεί οι παρακάτω δύο προσκλήσεις.

ΜΕΤΡΟ7.9: "Ενθάρρυνση των τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων "

Οι προτάσεις πρέπει να εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες πράξεων του μέτρου:

- ενίσχυση επενδύσεων αγροτουριστικού χαρακτήρα ή εναλλακτικών μορφών τουρισμού
- ανάληψη δραστηριοτήτων προβολής των σχετικών πλεονεκτημάτων των περιοχών
- ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού

Ο συνολικός διαθέσιμος προϋπολογισμός (εθνική + κοινοτική συμμετοχή) που διατίθεται συνολικά για την ένταξη πράξεων με την πρόσκληση είναι 30.000.000 ΕΥΡΩ σε όλες τις επιλέξιμες περιοχές

ΜΕΤΡΟ 7.5 - ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στη κατηγορία πράξεων

- Έργων ανάπλασης οικισμών.

Ο συνολικός διαθέσιμος προϋπολογισμός (εθνική + κοινοτική συμμετοχή) που διατίθεται συνολικά για την ένταξη πράξεων με την πρόσκληση είναι **10.000.000 ΕΥΡΩ** σε όλες τις επιλέξιμες περιοχές.

ΜΕΤΡΟ 7.5 – ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες πράξεων του μέτρου(δημόσια έργα):

- Δημιουργία υποδομής για ανάπτυξη δικτύου βιβλιοθηκών γενικού ενδιαφέροντος
- Δημιουργία υποδομής ενίσχυσης τοπικών εκδηλώσεων που σχετίζονται με την γεωργική παραγωγή και χαρακτηριστικά τοπικά αγροτικά προϊόντα

Ο συνολικός διαθέσιμος προϋπολογισμός (εθνική + κοινοτική συμμετοχή) που διατίθεται συνολικά για την ένταξη πράξεων με την πρόσκληση είναι **8.000.000 ΕΥΡΩ** σε όλες τις επιλέξιμες περιοχές

Στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας έχουν ενταχθεί στον Άξονα 7 τα ακόλουθα 5 ΟΠΑΑΧ:

- ΒΔ ΤΜΗΜΑ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ που περιλαμβάνει τους δήμους Αγράφων, Ασπροποτάμου, Απεραντίων, Βίνιανης και Φραγκίστας
- ΔΥΤΙΚΗ ΦΘΙΩΤΙΔΑ, που περιλαμβάνει τους δήμους Αγίου Γεωργίου, Μακρακώμης, Σπερχειάδας και Τυμφρηστού
- ΟΡΕΙΝΟΣ ΟΓΚΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ, που περιλαμβάνει τους δήμους, Διρφύων, Αμαρύνθου, Μεσσαπίων, Κύμης ,Ελλυμνίων, Νηλέως, Κηρέως
- ΟΡΕΙΝΗ ΔΩΡΙΔΑ, που περιλαμβάνει τους δήμους Καλλιέων, Βαρδουσίων, Ευπαλίου
- ΟΡΟΠΕΔΙΟ ΠΡΩΗΝ ΛΙΜΝΗΣ ΞΥΝΙΑΔΑΣ, που περιλαμβάνει τους δήμους, Δομοκού, Θεσσαλιώτιδος, Ξυνιάδος

Για τις περιοχές αυτές, όπως και στο σύνολο των επιλέξιμων περιοχών της χώρας, το Υπουργείο Γεωργίας ανέθεσε την εκπόνηση σχετικών μελετών για το σχεδιασμό των επιμέρους έργων και επενδύσεων.

Ο Ανάδοχος παρά την προσπάθειά του δεν κατάφερε να προμηθευτεί τις σχετικές μελέτες, γεγονός που έγκαιρα γνωστοποίησε στον Ε.Ο.Τ. , χωρίς όμως αποτέλεσμα.

Παρόλα αυτά όμως, οι μελέτες έχουν σχετική σημασία, αφού δεν έχουν ενταχθεί στο σύνολό τους στο ΕΠΑΑΥ, αλλά τμήμα τους, μετά από αξιολόγηση του Υπουργείου Γεωργίας.

Τα επιλέξιμα έργα είναι όσα αναφέρονται στα μέτρα, ενώ δεν υπάρχουν ακόμη αποφάσεις ένταξης έργων στα Μέτρα 7.5 και 7.9.

Όσο αφορά στο Μέτρο 7.5, η προθεσμία υποβολής προτάσεων έληξε την 28-2-2003 και οι υποβληθείσες προτάσεις πρόκειται να αξιολογηθούν από το Υπουργείο Γεωργίας, ενώ για το Μέτρο 7.9 δεν έχει λήξει ακόμη η προθεσμία υποβολής προτάσεων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. **ACME ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ (1998),** Ίδρυση Τουριστικού Οργανισμού Γυναικών Χαλκίδας, ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ Ι

2. **C.P.E.R. (1991)** Προτάσεις για το Ρυθμιστικό Σχέδιο Δελφών, Θεσσαλονίκη

3. **EDP S.A.(1998)** Χωροταξικό Σχέδιο Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας Α΄Φάση, ΥΠΕΧΩΔΕ,

4. **EDP S.A (1999)** Χωροταξικό Σχέδιο Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας Γ΄Φάση, ΥΠΕΧΩΔΕ

5. **Ergoplan A.E (2000),** Πρόταση Σχεδίου Ανάπτυξης των Ορεινών Όγκων της Στ. Ελλάδας, Περ. Στ.Ελλάδας

6. **MACT S.A. (2002**) Ευρυτανία, Τουριστικός Οδηγός Νο 11

7. **TEC Consultants ( )** Αναπτυξιακός Σχεδιασμός Αράχωβας 2000-2006

8. **TEC Ε.Π.Ε. ( )** Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Ε.Π. Καρύστου, Α΄Φάση

9. **TEC Ε.Π.Ε. ( )** Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Ε.Π. Καρύστου, Β΄Φάση

10. **ICAP A.E. (1998),** Δυνατότητες Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, Αθήνα.

11. **ICAP A.E. (1998),** Δυνατότητες Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής Νομού Εύβοιας, Αθήνα.

12. **LOGO TECH (2000)** Περιοχή Ορεινής Δωρίδας, Ν. Φωκίδας, Ολοκλ. Προγρ. Ανάπτυξης Αγρ. Χώρου Ε.Π. Γεωργίας Α΄Φάση

13. **LOGO TECH (2000),** Περιοχή Ορεινής Δωρίδας, Ν. Φωκίδας, Ολοκλ. Προγρ. Ανάπτυξης Αγρ. Χώρου Ε.Π. Γεωργίας Β΄Φάζη

14. **R.C.D. Engineering LTD, Α.Δασκαλάκης, MARTECH Engineering LTD (1997),** Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ακτών Ν.Βοιωτίας στον Β. Κορινθιακό Κόλπο

15. **TEAM4 Ε.Π.Ε.-ΟΜΑΣ Ε.Π.Ε. (1999),** Μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης Πίνδου, Γ΄Φάση, Ε.Π. «ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ», Β΄ΚΠΣ

16. **View Tech Communication Ltd (2000),** Έρευνα και Μελέτη της Τουριστικής Αγοράς Σχετικά με τον Ν. Βοιωτίας, Νομ. Αυτ. Βοιωτίας

17. **Αντωνόπουλου ,Α., Γουργιώτη, Δ., Κατή, Σ., (1997),** Μελέτη Σκοπιμότητας-Βιωσιμότητας για την Δημιουργία Δημοτικής Επιχείρησης Τουριστικής & Πολιτιστικής Ανάπτυξης του Δήμου Γαλαξειδίου- «Οιάνθη».

18. **Γραφείο Μελετών Ι.Πατέλη (1999),** Στρατηγικό Πλαίσιο Χωρικών Κατευθύνσεων για την Ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού και των Υποδομών Γκολφ στην Ελλάδα (μόνο για τον Συνεδριακό Τουρισμό), Α΄Φάση, ΕΠ.ΠΕΡ. Β΄ΚΠΣ

19. **Γραφείο Μελετών Ι.Πατέλη (1999),** Στρατηγικό Πλαίσιο Χωρικών Κατευθύνσεων για την Ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού και των Υποδομών Γκολφ στην Ελλάδα (μόνο για τον Συνεδριακό Τουρισμό), Β΄Φάση, ΕΠ.ΠΕΡ. Β΄ΚΠΣ

20. **Γραφείο 12 Ε.Π.Ε. (2002),** Μελέτη Χωροταξικού Σχεδιασμού Νομού Εύβοιας.

21. **ΔΕΠΑΛ (1999)** Νομός Βοιωτίας, ΝΟW ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ ΙΙ

22. **Δήμος Ιστιαίας (2000),** Καταγραφή Χαρακτηριστικών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄Βαθμού, ΥΠ.ΕΣ.Α.Δ.Α. Πρόγραμμα «Ι.Καποδίστριας»

23. **Δήμος Γαλαξειδίου (1998),** Δήμος Γαλαξειδίου

24. **Ε.Ε.Τ.Α.Α. (1996)** Μελέτη Τουριστικής Αξιοποίησης Ορεινών Όγκων Νομού Φωκίδας Ν.Α.Φωκίδας Α΄Φάση

25. **Ε.Ε.Τ.Α.Α. (1996)** Μελέτη Τουριστικής Αξιοποίησης Ορεινών Όγκων Νομού Φωκίδας Ν.Α.Φωκίδας Β΄Φάση

26. **Ε.Κ.Β.Υ. (1996),** Κοιλάδα και Εκβολές Σπερχειού- Μαλιακός Κόλπος, Ειδικό Διαχειριστικό Σχέδιο, ΥΠΕΧΩΔΕ

27. **Ε.Ξ.Ε. (1999)** Νομός Ευρυτανίας, Τουριστικές Διαδρομές: Θρησκευτικός, Κλασσικός, Πολιτιστικός, Οικολογικός, Μικτός Τουρισμός, ΝΟW ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ ΙΙ.

28. **Ε.Ξ.Ε. (1999)** Νομός Βοιωτίας, Τουριστικές Διαδρομές: Οικολογικές,Πολιτιστικές Διαδρομές, ΝΟW ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ ΙΙ.

29. **Ε.Ξ.Ε. (1999)** Νομός Φωκίδας, Τουριστικές Διαδρομές: Πεζοπορία, Περιήγηση με Αυτοκίνητο, ΝΟW ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ ΙΙ.

30. **Ε.Ξ.Ε. (1999)** Νομός Φθιώτιδας, Τουριστικές Διαδρομές: Πεζοπορία, Περιήγηση με Αυτοκίνητο, ΝΟW ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ ΙΙ.

31. **Ε.Ξ.Ε. (1999)** Νομός Εύβοιας, ΝΟW ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ ΙΙ

32. **ΕΟΤ (2001)** Κάμπινγκ στην Ελλάδα

33. **Ετ. Προστ. Αναπτ. ΕΛΙΚΩΝΑ Α.Ε. (1999)** Ανάπτυξη Πρωτοβουλιών Προώθησης του Αγροτικού Τουρισμού στον Ορεινό Όγκο του Ελικώνα, Ν.Βοιωτίας, Β΄ΚΠΣ

34. **ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ Α.Ε., DPA GmbH, DOMIPLAN S.A. ( ),** Μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης Νομού Ευρυτανίας

35. **Ι.Γ.Μ.Ε. et al (1996),** Σχέδιο Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Παρνασσού, LIFE, ΥΠΕΧΩΔΕΕ

36. **Ι.Γ.Μ.Ε. et al (1996),** Σχέδιο Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Οίτης, LIFE, ΥΠΕΧΩΔΕ

37. **Ίνστ. Μ.Ε.Ε.Π. Στ. Ελλάδας ( ),** Μελέτη για τις Δυνατότητες Αγροτουριστικής Ανάπτυξης Εσωτερικών Περιοχών της .Π. Στ.Ελλάδας

38. **Ι.Π.Α. (1998)** Ειδικές Καινοτομικές Μορφές Τουρισμού στην Περ. Στ. Ελλάδας, R.I.S.

39. **Ι.Τ.Ε.Π. (2001),** Περιφερειακή Ανάλυση των Ελληνικών ξενοδοχείων

40. **Ι.Τ.Ε.Π. (2002),**Η Ανταγωνιστικότητα του Ελληνικού Τουριςτικού Τομέα

41. **Ι.Τ.Ε.Π. (2001),** Ο Χειμερινός Τουρισμός στην Ελλάδα

42. **Κατσούρη, Γ., (1999),** Internet και Ξενοδοχεία, αδ. Μεταπτ. Διατριβή

43. **Καραμαγκιώλης Σ. (1997),** Στρατηγικό Σχέδιο Τουριστικής Ανάπτυξης Νομού Βοιωτίας Α΄, Νομ. Αυτ. Βοιωτίας

44. **Καραμαγκιώλης Σ. (1997),** Στρατηγικό Σχέδιο Τουριστικής Ανάπτυξης Νομού Βοιωτίας Β΄, Νομ. Αυτ. Βοιωτίας

45. **Καραμαγκιώλης Σ.& ΣΙΑ (1998?)** Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης Αγροτουριστικής Ανάπτυξης Νομού Βοιωτίας, Νομ. Αυτ. Βοιωτίας

46. **Καραμαγκιώλης Σ (1997?)** Έρευνα και Ανάλυση των Τουριστικών Δυνατοτήτων Νομού Βοιωτίας Β΄ Τεύχος, Νομ. Αυτ. Βοιωτίας

47. **ΚΕ.Π.Α.Μ.Ε. & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε. (1999),** Στρατηγικό Πλαίσιο Χωρικών Κατευθύνσεων για την Ανάπτυξη του Ιαματικού Τουρισμού στην Ελλάδα, Α΄ Φάση, ΕΠ.ΠΕΡ., Β΄ΚΠΣ

48. **ΚΕ.Π.Α.Μ.Ε. & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε. (1999),** Στρατηγικό Πλαίσιο Χωρικών Κατευθύνσεων για την Ανάπτυξη του Χιονοδρομικού Τουρισμού στην Ελλάδα, Α΄Φάση, ΕΠ.ΠΕΡ. Β΄ΚΠΣ

49. **Κ.Ε.Π.Ε. (1999),** Ο Ιαματικός Τουρισμός και η Ανάπτυξη του Τουρισμού Υγείας στην Ελλάδα, Εκθέσεις 29.

50. **Κ.Ε.Π.Ε. (2001),** Μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης Νομού Εύβοιας, Εκθέσεις 37.

51. **Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ( ),** Οικονομία-Τουρισμός, Περιφερειακή Ανάπτυξη Δήμου Διρφύων Εύβοιας.

52. **Περ.Στ. Ελλάδας (2001),** Έρευνα Πιλοτικών Δράσεων Πολιτιστικού Τουρισμού, RIS PLUS ΥΠΕΧΩΔΕ (2000), Σχεδιασμός Δράσεων πιλοτικού χαρακτήρα για την Ανάπτυξη του Οικολογικού Τουρισμού, ΥΠΕΧΩΔΕ

53. **Περ.Στ.Ελλάδας (2001),** Μελέτη Σκοπιμότητας για την Ανάπτυξη Πολιτιστικού Τουρισμού στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, RIS PLUS.